རྒྱ་གཞུང་གསད་ཆེ་བདམ་བསྒྲིགས་པོད་ཕྲེང། ཚད་མ། ༢

ལྷོ་བ་དཔོན་སློབ་ལས་གྲུབ་གཅི་

ཚད་མའི་གཞུང་སྤྱི་གས་བཏུས།

གྲྭ་ཨི་བ་ཕྱབ་བསྐྱན་སྒྲིན་པས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས།

※ «རྒྱ་གཞུང་གཙང་ཚེ་བདམ་བསྒྲིགས་པོད་ཕྱེད་»ཁོངས། ཚད་མའི་རྩོར་གྱི་པོད་ཕྱེད་རྣམས་ཀྱ་ཕྱིག་དང་དཔར་སྐྲུན་གྱི་བཀྲི་ཐྲོའི་རྒྱུ་འཐོན་རྣམས། ཨིང་ཁྱིམ་ཚང་གི་ཕེ་བས་རྒྱ་དང་། ཐྲ་ཁྲིཡ་པེ་རེཏ་མན་ཁྱིམ་ཚང་གི་ཕེ་བས་རྒྱ་གཏེར་ནས། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཤེས་དཔྱོད་ཁང་ལ། བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་མི་ཁུམས་ཁོང་ཕྲེལ་ལ་དམིགས་པའི་མཐུན་འགྱུར་བཀའ་དྲིན་བསྐྱར་དང་སྐྱོང་བཞེན་པ་ལས་ཡེག་ས་ལས་ཕྱིར་ཕྱིན་ཀ་ཡང་ཐུང་བས། ཁོང་གི་ཕེ་བས་རྒྱ་དེ་གཏེར་དང་འབྲེལ་ཐོག་ཀུན་ཚེ་ལྟ་དོན་ལྟན་ཐོག་འདི་ཕྱི་ཤེས་ཕོ་ཐས་ཚོ་ཁག་ལྟ་ཀྱི་ས་ཁྲག་པའི་སྒོན་འདུན་ཀྱ། «སྒོམ་དཔོན་ཐུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་ཀཱུ་ཐུགས་བདུས»ཀྱི་པོད་འདི་བཞེན། རྒྱ་གཞུང་གཙང་ཚེ་བདམ་བསྒྲིགས་ཀྱི་པོད་ཕྱེད་ཁོངས་ཚད་མའི་རྩོར་གྱི་པོད་དང་པོ་དེ་ཡིན།

The compilation, editing, and publication of this volume have been made possible through the generous support from the Ing Family Foundation and the Scully Peretsman Foundation to the Institute of Tibetan Classics, towards preservation and revitalization of classical Tibetan knowledge and culture. This book, *Dignāga's Pramāṇa Texts*, is volume one from a series containing critical editions of seminal Indian Buddhist classics on logic and epistemology.

སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་བླུ་གི་
ཚད་མའི་གཞུང་ཕྱོགས་བཏུས།

བླུ་རིའ་བ་ཐུབ་བསྟན་ཕྱིན་པས་ཞུ་ཐྲིག་བྱས།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁྱིམ་དཔྱད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྲུན།

© Institute of Tibetan Classics, 2016

All rights reserved.
www.tibetanclassics.org

དེབ་འདི་མ་དཔེ་ངོས་འཛིན་ཐོག་སྒྲུབ་ཏུ་དཔར་སྐྲུན་བྱེད་པར་དཀོན་བྱས།

རྒྱ་གཞུང་གཙང་ཚེ་བདམ་བསྒྲིགས་བོད་ཡིག། ཚད་མ། ༡
Selected Indian Buddhist Classics, Pramāṇa vol.1

སྒྲོན་དབོན་ཕྱོགས་བླུང་གི་ཚད་མའི་གཞུང་ཕྱོགས་བཏུས།
Dignāga's Pramāṇa Texts

བླུང་རི་བ་ཐུབ་བསྟན་སྦྱིན་པས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས།
Edited by Thupten Jinpa

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁྱབ་དཔྱད་ཁང་ནས།

སྒྲུ་ཬོ་ ༢༠༡༦ ཟླ་ཤིར་དཔར་ཕེབས་དང་བོ་བསྐྲུན།

Indian Philosophy–Buddhism–Logic–Epistemology-Dignāga
1. Pramāṇasamuccaya – 2. *Pramāṇasamuccaya-vṛtti* –3. *Hetucakraḍamaru* – 4. *Ñyāyapraveśa*– 5. *Ālambanaparīkṣā* – 6. *Ālambanaparīkṣā -vṛtti* - 7. *Trikālpaparīkṣā*

ISBN 978-81-89165-41-0

དཀར་ཆག

ཕྱི་སྒྲིག་པའི་ཚོན་གླེང། v

༡། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། (ཞ་མ་ས་ངོ་རྒྱལ་གྱི་འགྲེལ།)

ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ས་བཅད། 3

གཞུང་དངོས།

ལེའུ་དང་པོ། མངོན་སུམ། 31

ལེའུ་གཉིས་པ། རང་དོན་གྱི་རྟོས་སུ་དཔག་པ། 37

ལེའུ་གསུམ་པ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟོས་སུ་དཔག་པ། 44

ལེའུ་བཞི་པ། དཔེ་དང་དཔེ་ཕྱར་སྒྲོང་བ་བརྟག་པ། 51

ལེའུ་ལྔ་པ། གཞན་སེལ་བརྟག་པ། 54

ལེའུ་དྲུག་པ། ཕྱག་ཚོད་བརྟག་པ། 61

༢། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། (དབང་པའི་ཕེགས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ།)

ལེའུ་དང་པོ། མངོན་སུམ། 65

ལེའུ་གཉིས་པ། རང་དོན་རྟོས་དཔག. 71

ལེའུ་གསུམ་པ། གཞན་དོན་རྟོས་དཔག 77

ལེའུ་བཞི་པ། དཔེ་དང་དཔེ་ཕྱར་སྒྲོང་བ་བརྟག་པ། 84

ལེའུ་ལྔ་པ། གཞན་སེལ་བརྟག་པ། 87

ལེའུ་དྲུག་པ། ཕྱག་ཚོད་བརྟག་པ། 93

༣། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པ། (ཞ་མ་ས་ངོ་རྒྱལ་གྱི་འགྲེལ།)

ལེའུ་དང་པོ། མངོན་སུམ། 97

ལེའུ་གཉིས་པ། རང་གི་དོན་གྱི་རྟོས་སུ་དཔག་པ། 133

ལེའུ་གསུམ་པ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ། 171
ལེའུ་བཞི་པ། དཔེ་དང་དཔེ་ལྡན་སྣོང་བ་བརྟག་པ། 225
ལེའུ་ལྔ་པ། གཞན་སེལ་བ་བརྟག་པ། 243
ལེའུ་དྲུག་པ། ལྟག་ཚོད་བརྟག་པ། 279

གཉིས ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པ། (དད་པའི་ཕེགས་རབ་ཀྱི་འགྲུར།)
ལེའུ་དང་པོ། མངོན་སུམ། 301
ལེའུ་གཉིས་པ། རང་གི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ། 336
ལེའུ་གསུམ་པ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ། 374
ལེའུ་བཞི་པ། དཔེ་དང་དཔེ་ལྡན་སྣོང་བ་བརྟག་པ། 427
ལེའུ་ལྔ་པ། གཞན་སེལ་བ་བརྟག་པ། 446
ལེའུ་དྲུག་པ། ལྟག་ཚོད་བརྟག་པ། 482

གསུམ ཀུན་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏན་ལ་དབབ་པ། 503
ཡ དྲས་གསུམ་བརྟག་པ། 505
དགུ ཚད་མ་རིགས་པར་འདྲུག་པའི་ཐོ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། 509
དཀྱུ ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པ་ལ་འདྲུག་པ། 519
བ དམིགས་པ་བརྟག་པ།
དམིགས་པ་བརྟག་པའི་ས་བཅད། 529
གཞུང་དངོས། 531
བཅུ དམིགས་པ་བརྟག་པའི་འགྲེལ་པ། 533
དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ། 539
དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག 543

ཞུ་ཕྲིག་པའི་སྟོན་གླེང།

སྤ། འདིར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེས་ཐུགས་ཅན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླིང་པོའི་ཚད་མའི་གཞུང། རང་རིའི་བསྟན་འགྲུར་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཏུས་ཏེ། དེང་རབས་ཀྱི་སྒོལ་ལྡན་ཞུ་ཕྲིག་བྱས་ཏེ་དཔར་དུ་བསྐྱན་ཡོད། དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁྱིམ་དགེ་ཁྲིན་ཁང་གིས་ཕྱོགས་ཕྲིག་བྱས་དང་བྱ་འགྲུར་གྱི«རྒྱ་གཞུང་གནད་ཆེ་བདམ་བཕྲིགས་ཀྱི་པོད་ལྷེ་»ཁོངས། ཚད་མའི་རྩོར་གྱི་པོད་དང་པོ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླིང་བྱོན་པའི་དུས་ཅི་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་ལྔ་པའི་སྐབ་དང་བྱག་པའི་སྟོད་དུ་ཡིན་པ་སྐྱང་ལ། དེང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱི་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱི་ལོ་༥༩༠ལོར་སློབ་དཔོན་དགོངས་པ་ཞེ་བར་གཤེགས་པར་བཤད།[1] སློབ་དཔོན་འདི་ལ་"དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་ཚད་མ་རང་ལས་མཁས་པ"ཞེས་རང་རིའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ཡིག་ཆ་དག་ལས་བསྟན་ཅིང། གང་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་འདི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ལྷ་གྲྭ་ཕྱི་དང་ལྷག་པར་ཚད་མ་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྩོད་པ་མེད་པར་མ་ཟད། ཁོང་ནང་པའི་ཚད་མ་རིག་པའི་མེས་པོའམ་ཤེའ་རྒའི་སྒོལ་འབྱེད་ཀྱང་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ལགས། ཕྱོགས་གླང་གི་ཕྲོན་དུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ནང་པའི་ཁ་ཤས་གཏན་ཚིགས་དང་སྲན་འབྱིན་བེད་སྤྱད་དེ་དཀའ་བཞིག་གི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཡོད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི«ཞེན་མོ་རྣམ་འཐག»དང། «རྩོད་བཟློག»རྣ་འགྲེལ། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི«མདོར་ཁ་ཀྱན་བཏུས»ཀྱི་འབྲེལ་གཏམ་བརྡུག

1 ཅ་ཕྲོན«ཆོས་འབྱུང»དུ། དེབ། (ཤོག ༧༥-༧༥།) སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀླུ་པ་ཀི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྱུང་བར་སློབ་དཔོན་རིགས་ཐུམ་ཟེ་ཡིན་པ་དང། གནས་མ་བྱ་པའི་མཁན་པོ་ཞེག་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བཤད། དེར་ཆོས་མཆོག་གི་རྣམ་རིས་འགྲེལ་པར་ཕྱོགས་ཀླུ་ལ་ཟླ་བཟང་རབས་དབྱར་དབྱར་ས་ཞུལ་ཁྲིགས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གསུངས་པའི་བཤད་པ་ཡང་བཀོད།

བའི་ལེའུ་དང་། དབྱིག་གཅེན་གྱི་«རྩོད་སྤྲྭ»ས་གས་ཐྲུང་བ་ལས་དཔོག་ཀུས་མོད།[2] རྩོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཀ་བཅལ་ཏུ་བདོན་ཡིད།། ཚད་མའི་ངོ་བོ་དང་། ཀྱངས་དང་། ཐྲོད་ཡུལ། ཐུའི་དོན་གྱི་རྣོར། གཞན་ཡང་རིག་པ་ཅན་བའི་མདོ་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ཐྲུང་བའི་རྩོག་གེའི་ཐྲི་རྣོར་ཚིག་དོན་རྒྱགས་དང་། དཔེ། ཕྱག་ཚད་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཏེ་ཚད་མའི་གཞུང་ཡུগས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་ཐུབ་མཆའི་ནང་སྨོན་དཔོན་ཐོག་གས་གླིང་ཀྱིད་ཙོག་མར་འཛིག་དགོས་པོ།།

ཐྲི་ར་ས্ཁོན་དཔོན་ཐོག་གས་གླིང་དེ་ཚད་མ་ཅམ་མེན་པར་རྒལ་འབྱོར་ཐྲི་ར་ས্ཁོན་ཆེ་ཐུས་ཀེ་ཀ་ཡིན་ལ། དེས«ཀེས་རབ་ཀྱི་ཡ་ཅོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་བསྒྲུས་པ»བྱ་བ་བཀྲད་ས্ཁོང་དོན་བསྒྲུས་ས্ས་ཐུགས་པ་བཙུམས་ཏེ། མདོ་དེའི་དོན། "རྟེན་དང་དབང་ཏུ་བྱ་བ་དང་།།"ཞེས་སོགས་དོན་ཚན་སོ་ཀཻས་ས্ས་བསྒྲུས་ཏེ་ཀཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེ་ཀ་ཡོད་པས། བོད་ཕ་མ་རྣམས་ས্ས་ཐུགས་ཐྲུང་ཀེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་དོན་འགྲེལ་བའི་ཀེར་ཏ་ཆེན་པོ་ཞེག་ཏུའང་བཟོ་བ་ཐྲུང་།[3] གཞན་ཡང་ཕྱོགས་ཐྲུང་གིས་རྒལ་འབྱོར་པའི་གཞུང«རྒལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པ»ཞེས་པ་དང་། ཆོས་མངོན་པ་ལ་དབྱིག་གཅེན་གྱི«མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གནད་ཀྱི་ས্ས॥ཆ»བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་བསྟོད་པའི་གཞུང་རེ་གཏེས་མཛད་ཡོད་པ་རྣམས་རང་རའི་བསྟན་འགྱུར་ཏུ་བཞུགས། འདིར་ནི་གོང་ཏུ་ས্ས་པ་ལྟར་ས্ས་ཐུགས་ཀྱི་ཚད་མ་རིག་པའི་ཕྱིར་རྣམས་པར་ཏེ་ཀ་ཡོད།

ཐྲི་ར་ཕྱོགས་ཐྲུང་གིས་ཚད་མའི་ཐུར་ལ་གཞུང་མང་དག་ཅིག་བཙུམས་ཡོད་པ་ཕྱི་ནང་གི་ཚད་མ་རིག་པའི་མཁས་པའི་གསུང་ལས་གས་ལ་བར་རྩོག་ཀུས་ལ། ས্ས་བ་ཐུགས་ཏེ་ཀྱིས་ཀྱང«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི»བདབ་ཅེ། "ཚད་མ་བསྒྲུབ་པར་ཐྲ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་རབ་ཏུ་ཁྱད་པ་རིག་ས་པའི་ཐོ་ལ་ས্ས་ཐུགས་པ་རྣམས་ལས། འདིར་གཅིག་ཏུ་བཏུས་ཏེ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བཙུམ་པར་ཐྲའོ།།"[4]ཞེས་བདོས་

2 འཕགས་ཡུལ་ཏུ་ནང་པའི་ཚད་མ་རིག་པའི་ཐྲུང་རིམ་མདོར་བསྒྲས་ཀེག་ཁོ་བོས། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ས্ས་ཐུ་ཕྱེད། ༦༠ «དཔལ་ལས་ཐྲུ»པའི་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས།» ཞེས་པའི་ཕྱོན་ཕྲེང་བོ་ཐྲོད་ཏུ་ཐྲུས་ཐུ་ཕ་ལ་ལ་གཟིགས།

3 དཔེར་ན་ཇི་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་ཕོའི«ཞེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་»ཐྲོད་ཚ། ཀོག ९ནཀ ལ་གཟིགས།

4 དེ་བ་འདིའི་ཀོག་ཀྱངས་ *(ཅ)* ལ་གཟིགས།

སྒ་ཀྱན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐུར་བརྩམས་ཟིན་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཆེད་དུ་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ནུས། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དངོས་སྒྲ་དོས་འཇོན་ཐུབ་པའི་ཕྱོགས་བླུ་གི་ཚད་མའི་གཞུང་གི་ཁ་བདས་ལའི་རྒྱས་ཁ་ལས་ནི།

１ «ཚད་མ་རིག་ཟློལ་མ»ཀུལ་ལྷ་ཁ་བ་ཚད་མ་ཀྱན་བཏུས་རང་འགྲེལ་གྱི་དབྱར་མིང་འདོན་མཛད་པ།

２ «ཐྲི་བརྟག་པའི»བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ་དུ་ཞལ་འཛིན་པ།

３ «དྲྭ་དཀར་ཉི་ཀླ»ཁ་བ་རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ་དུ་ཕྱོགས་ལ་ཐོན་པ།

４ «རིག་པ་ཅན་པ་བརྟག་པ»དང་།

５ «ཁྱེ་ཐག་པ་བརྟག་པ།»

６ «ཁྱབས་ཅན་བརྟག་པ»བཅས། ཀྱན་བཏུས་རང་འགྲེལ་གྱི་མཐུག་ཏུ་ཞལ་འཛིན་མཛད་པའི་བརྟག་པ་གསུམ།

７ «རྒྱང་གི་རབ་དབྱེ»དང་།[5]

８ «ཉེ་ཏུ་ཆུ་ཁ»སྟེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཟློ་ཞེས་པ་རྣམས་ལས། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱད་དུ་རིགས་ཟློ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ལྟག་མ་བདུན་རྣམས་དེང་དབེ་མཛལ་དུ་མེད། བ་ལྟ་མཛལ་དུ་ཡོད་པ་ནི་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཚོའི་བློགས་བམ་འདིར་བཏུས་པའི་གཞུང་གཤམ་གསལ་ལ་རྣམས་ལགས།

８-１０ «ཚད་མ་ཀྱན་བཏུས»རྩ་འགྲེལ་དང་།

１１ «གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འགྲོར་ཡོ་གཏན་ལ་ཕབ་པ།»

---

5 འདིའི་མཚན་གྲངས་ཏློའི་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་ཡོའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཕྱར་འགལ་ཀྱི་ཐད་དུ་དངོས་སྒྲ་ཐོན་མེད་འདུག ལེགས་ལྡན་ཀྱི་མཚན་དངོས་འཇོན་མ་ཐུབ་ལ། གཞན་ཡང་ཁོང་དུ་ཆད་པའི་ཡང་ཐུབ་གསུམ་པ«དྲྭ་དཀར་ཉི་ཀླ»ཞེས་པ་དེ་དང་། བཀྲད་པ«ཉེ་ཏུ་ཆུ་ཁ»འོག་གི་བརྡ་ཐུགས«ཡུ་བླ་བླ་ཡ་བརྡ་ཕྱི»ཞེས་པ་དེ་གསུམ་པར་ཅག་བོད་ཀྱི་ཚད་མ་པ་རྣམས་ལ་རྒྱས་མེད་པས། བོད་འགྱུར་ཚད་མའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དེ་གསུམ་ལ་ཞལ་འཛིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་པར་མཐོང།

༡༦-༡༨ «དམིགས་པ་བརྟག་པ»ཆུ་འཁྲི་ལ་གཉིས།

༡༩ «རིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོ་འགས»ཀུན་ལྡན་ཕྱི་བོ་ཀ

༢༠ «དུས་གསུམ་བརྟག་པ»བཅས་བདུན་དང་།

དེའི་སྔོན་གཞུང་ཆོགས་བཅད་བཅུ་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན། ༡༧ «ཕྱི་ཕྱ་དྲ་ཡ་ཕ་ཐ་ལ»བྱ་བ་ཡོད་གླིང་ཀུན་ལས་པ་དེང་རྒྱ་ནགས་ཀ་གི་ཤིང་དུ་བཞུགས་པ་བཅས་བསྟོམས་ཚད་མའི་ཤོར་ལ་གཞུང་བཅུ་བྱ་ཅམ་ཕྱིང་སྣང་། འགའ་ཞིག་ཀྱིས་གོང་གི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་། རང་རེའི་བསྟན་འགྱུར་དབྱ་མའི་སྡེ་ཚན་དུ་འཕགས་པ་ལྷས་མཛད་པར་ཏདས་པའི་གཞུང«རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལག་པའི་ཚད་»ཆུ་འཁྲི་ལ་གཉིས་ཀ་ལང་ཡོད་གླིང་གི་ཡིན་པར་བཤད་ལ།[6] དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་གླིང་གི་ས་དབྱིག་གཉིན་ཀྱི«ཆོད་ལྡན»ཀྱི་འཁྲི་ལ་པ་ཞིག་ཀྱང་བཙམས་ཡོད་པར་བཤད་པ་བསྟན་ན། ཚད་མའི་ཤོར་ལ་གཞུང་བཅུ་དཀྱ་ཅམ་ཞིག་བཀྲི་དགོས་པར་མཐོང་། ད་ལྟ་གཙོ་བོ་བོད་ཤད་དང་གཞན་ཡང་རྒྱ་ནགས་ཀ་གི་ཤད་དུ་བཞུགས་པ་ཡོད་ཁ་ཤད་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞུང་དེ་དག་ལས་ལེགས་ལྡན་ཀྱི་དམེ་གང་ཡོད་མེད་སོགས་ནི། གཤམ་དུ་གཞུང་ས་ས་མི་བཤད་པའི་ཐད་དུ་ཕྱི་རྒྱ།

འདིར་ས্ས্ས্ས্ས্ས্ས্ས্ས্ས্ས্ས্ས্ས্ས্ས্ས্ས্ས্

རྣམ་འགྲེལ»གྱི་"ཚད་མ"ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཞུང་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བཀས། དེ་ཡང་རང་རིའི་བསྟན་འགྲུར་དུ«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»ལ་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཡོད་པས། ཆེས་ཐུ་སུ་ཞིག་ནས་ཀུན་བཏུས་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ངོས་འཛིན་པའི་ཐོག་ལུང་མོད། ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པའི་གཞུང་རང་གི་འགྲེས་ལ་བརྟགས་ན། རྒྱ་བ་ལྷོན་ལ་བརྒྱམས་ནས་དེ་ལ་ཕྱིས་རང་འགྲེལ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། ཞལ་ཆེར་ཐོག་མར་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཚིགས་བཅད་ཕྲུག་ཐེལ་མར་དགྱུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཕྱིས་ཤིག་ཏུ་ཟོགས་ཐུལ་འདོན་མཛད་པ་ཡིན་མིན་བརྟག་དགོས་པར་མཐོང་། གང་ལྟར་ཡང་དེང་གི་ཚར་ནི། ཀུན་བཏུས་རྒྱ་འགྲེལ་ཁའི་ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་མ་ཕྱི་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཕ་འཛངས་ཐོན་པའི་ཐར་ཐོར་རེ་ཁཀྱིས་ལས། ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་དཔེ་མཛལ་དུ་མེད་ཅིང་། གཞུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཚང་བ་ཅི་བོད་འགྱུར་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། བོད་འགྱུར་ཀུན་བཏུས་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་འཛམ་གླིང་རབ་ལྟ་བྱ་བར་རིག་པའི་ཚུལ་ཀྱི་ཆ་ནས་ཤིན་ཏུ་གལ་འཁངས་ཅན་ཀྱི་ཡིག་ཆར་གྱུར་ཡོད་ལ། དེས་ད་ལྟའང་ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་མའི་གཞུང་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལྟ་བྱ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བོད་ཚད་མ་རིག་པར་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་འཇུག་ཡོད་པ་ཅི། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་དང་རྒྱགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་ཀྱི་མཛད་རྩེས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ཁོ་བོས་མཐོ་བ།

ཀུན་བཏུས་ལ་བོད་འགྱུར་གཉིས་བཞུགས་ཏེ། ཕྱི་ལོའི་ཏུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྨད་དམ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྨོད་དུ་ཞ་མ་ས་ཅང་རྒྱལ་དང་བཏྲི་ཏ་ཚོར་འཛིན་སྦྱང་བས་ཆུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་བསྒྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཏུས་རབས་དེ་གའི་ཡས་མས་ས་ཀ་མར་ཕྱང་དང་པའི་ཕེས་རབ་དང་བཏྲི་ཏ་གསེར་གྱི་ཁོ་ཆ་གཉིས་ནས་ཀུར་ཀུན་བཏུས་ཆུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་འགྲུར་མཛད་པ་ཐུང་།[7] ཕྱི་ར་འགྲུར་གྱི་ཚིགས་སྦྱོར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་

7 བྱ་སྨོན་ཚོས་འབྱུང་དུ། (དེབ། ཀ९८) ཞ་མས་ཆུ་བ་དང་། དད་པའི་ཕེས་རབ་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་བསྒྱུར་བར་འཁོད་མོད། གཉིས་ཀས་ཆུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་བསྒྱུར་ཅིང་། དད་ཕེས་ཀྱི་འགྲུར་ཆུ་འགྲེལ་གཉིས་སྨོན་ཐར་དང་པེ་ཅིང་གཉིས་ལས་ཕྱེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར་དུ་མི་བཞུགས། འགོས་ལོའི་«དེབ་ཐེར་ཕྱོན་ཟོ»ལྟར་ན། (དེབ་སྨོད་ཆ། ཨོག ཀ८८) མར་ཐུང་དད་པའི་ཕེས་རབ་ཅུ་བ་ཞིག་རྟོག་ཏོ་ལྟ་ཕེས་རབ་དང་། ཅྱམས་ཚོས་བཙན་ཕུགས་སྒྲ་ཐག་ས་ཕྱོར་མཁན་བཙན་ཁ་བོ་ཆེ་དང་ཏུས་མཉམ་ཏུ་བཤད་པས། ཀུན་བཏུས་

དཔང་ལྗོས་བསྡུར་བའི་རྒྱལ་དབང་ལྗོའི་ཀུན་བཏུས་རྒྱས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ལ་བསྟན་ཏེ་བརྒྱགས་ན། དད་ཀྱིས་གྱི་འགྲེལ་དེ་སྤྱས་དག་པར་མཛོད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་བོད་ཀྱི་ཚད་མ་སྒྲ་བ་ཡལ་ཆེ་བ་ལ་ནི་ཞ་མའི་འགྲེལ་དེ་རྩ་འཛིན་དུ་མཛད་པའི་ཐོ་ལ་ཆགས་པར་སྣང་སྟེ། དཔེར་ན་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བོད་འགྲེལ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད»དང། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་རྒྱལ་མཚན་བྱ་བའི«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྒྱན»དང།[8] ཕྱིས་ཀྱི་འཇུ་མི་ཡམ་གྱི་ཀུན་བཏུས་མཆན་འགྲེལ་ཥཱ་ཁ:ས་ཞེ་མའི་འགྲེལ་ཉིད་ཀུང་དུ་མཛད་སྣང་ལ།[9] འགོས་ཡོའི«དེབ་ཐོན»དུའང། "དེང་ས་ཁ་གི་བར་དུ་ཚད་མ་པ་རྣམས་དེ་ལ་བརྟེན། "[10]ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་ལགས། གཞན་ཡང་དལ་ལྟ་མཐལ་དུ་ཡོད་པའི་དད་ཀྱིས་ཀྱི་འགྲེལ་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པའི་ནང་དུ་ནི། ལེའུ་གསུམ་པ་གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གི་ནང་དུ་ཏཱི་ཀ་ཀ།ཀ০ཐད་ཀྱི་ཕྱི་འགྲེལ་ཀྱི་གཞུང་ནས་གང་འཚམས་ཤིག་གོ་རིམ་འཆོལ་ཏེ་འཁོད་འདུག་པ་དང་། ལྟག་པར་ལེའུ་ཐ་མ་བརྒྱད་ཚོས་བརྒྱ་པའི་ནང་རྩ་ཏཱི་ཀ་ཀ།ཀ১ནས་ཀ།ཀ০བར་སྟེ། ལྟག་ཚོད་བཞི་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་གཞུང་གི་མཐུག་དང་། ལྟ་པ་དང་ཐུག་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་ཡལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཚད་པ་ས་གཞི་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་ཞུགས་པས། འདིར་ཞ་མའི་འགྲེལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་དང་བོར་བཀོད་དེ་དང་

ལྷུར་བ་བོའི་དང་ཡེས་དེ་ཡིན་ན། ཞ་མ་ས་ཅིང་རྒྱལ་ལས་ཐུང་ལྟ་བར་འཛིན་གྲོ་བཀོས།

8 འགྲེལ་པ་པ་དེའི་འགོར་ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་དུ་ཐུགས་པ་དེའི་ཚེ་གཟི་ཀྱི་ངོན་ལ་དེ་གས་པ་དང་འགལ་བ་ཐོན་པ་དང། ཚོས་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་རང་འགྲེལ་མི་ཚུལ་དང། མཐུག་ཐུང་བོད་དུ་ཀུན་བཏུས་ཆ་འགྲེལ་ཀྱི་འགྲེལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡོད་པ་ཀུན་ལ་ཐུགས་མོད། རང་ཉིད་ཀྱིས་དང་ཡེས་ཀྱི་དེ་གཉིས་མ་གཟིགས་པ་དང། ས་ལོས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བསྡུར་བ་དང་འཚད་ཅན་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པར་སྣང་ཡང་འགྲེལ་ཀྱི་དཔེ་རྣམས་ལག་ཏུ་མ་ས་ཁ་ལ་ལ། ཨ་ཡ:ཏ:ཐ:ཀ:ཀ:ཀ

ཤེས་ཀྱི་འགྱུར་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱང་གླེགས་བམ་དུ་བཀྲ་ཡོད།

ཀུན་བཏུས་རྩ་ཚིག་ལ་ཞ་མའི་འགྱུར་ཐོག་མར་བཀོད་སྣྲབས། དེར་རྣབས་མང་པོར་དང་ཤེས་ཀྱི་འགྱུར་དང་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཐོན་པ་རྣམས་བསྡུར་ཞིབ་ཀྱིས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གནད་ཆེ་བ་རྣམས་འོག་མཚན་དུ་གསལ་བར་བཀོད། གཞན་ཡང་ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་དབེ་གླིག་པ་པོ་རྣམས་ནས་འགྱུར་ས་སོའི་ཐད་ཀྱི་གཞུང་བདེ་ཐུག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པའི་སྒྲུབ་ཚིག་གི་ཕྱོགས་འགལ་ཁང་བ། འགྲེལ་པའི་གཞུང་ཚིག་ལྟར་ལ་བཤད་པས་འཛིག་མཚམས་སོ་གས་གཅིག་ལྟར་བྱས་ཡོད་པས། འགྱུར་གཉིས་ཧན་ཐུར་དུ་གླེགས་ཐུབ་པར་བཟོས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ས་བཅད་དུའང་རྩ་ཚིག་གི་ཕྱོགས་ལའི་ཁྱད་པར་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གཉིས་ཀའི་ཨོ་ག་ཁང་ཀུང་གས་ལ་པོ་བཀོད་པ་སོ་གས་ཀྱིས། དཔེ་གླེགས་པ་པོས་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་གཉིས་པོ་ཆབ་གཅིག་ཏུ་གླེགས་སྐྱེ་གཞུང་གི་ཀོ་བ་ལེན་ཐུབ་པའི་ཀོ་རྣབས་ཕྱལ་ཡོད། གཞུང་གི་གནད་ཆེ་ས་ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་ཀྱི་དོན་རྩོག་ས་བར་ཕན་ནས་སྐྱེ་སོ་སོའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱལ་དབང་ཐོའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཨོ་ག་ཁང་འོག་མཚན་དུ་བཀོད་གང་ཐུབ་ཕྱེས། འགྲེལ་བཤད་དེ་ཅི་གཅིག་ནས་ཡིན་ཏུ་རྒྱས་ཡིན་གསལ་བ་དང་། ལྷག་པར་བོད་འགྱུར་དེ་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་ཡིན་སྣྲབས་འགྱུར་ཀྱི་སྒྲས་ཁ་ཡང་ཡིན་ཏུ་ལེགས་པས། ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་གླེགས་རྣབས་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བསྟན་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ངོ།།

ཀུན་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་འཚམས་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་ས་བཅད་རྣམས་ཀྱི། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པ་དེ་སྒྲས་ལེགས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་འགྲེལ་པ་དེར་གོམས་འཏྲོས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞི་ཀུང་དེ་ལས་བཀོད་མོད། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་དེ་ཀི་ཚད་མ་མདོའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་སྣྲབས། རྣབས་འགར་རང་འགྲེལ་ཀྱི་གཞུང་མཚམས་འཆྱོད་སྣྲབས་དང་བསྟན་ཏེ་ས་བཅད་ཆུང་བ་རེ་གཉིས་ཐུང་བཅོས་དགོས་པའང་ཐུང་བ་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་འགལ་བ་མཚན་ཏུ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། ས་བཅད་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པ་རྣམས་རྟགས་ཇི་སྐད་བཏུ་ཆུལ་ནི། ཁོ་བོས་བཟླྭ་གས་པའི«དཔལ་ཚོས་ཀྱི་ཁྲགས་པའི་ཚད་

མ་སྟེ་བདུན»གྱི་དེབ་ཀྱི་ཐོན་གླེང་དུ་ཞུས་ཡོད་པ་ལས་མཉན་འཚལ།

ཀུན་བཏུས་རྩ་ཚིག་གི་གློག་ཤད་ཀྱང་ཞུས་ཡོད་ལ། གཞུང་གི་འགྲོས་དང་། གོ་དོན། གཞན་ཡང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཚད་མའི་གཞུང་ལྷག་ལ་དཔྱད་ཞིབ་བགྱིད་པའི་ཕྱི་མི་མཁས་པ་དག་གིས«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་པའི་དཔྱད་རྩོམ་ལ་བརྟགས་པ་སོགས། ཐོག་མར་ཕར་ཕི་ཁ་ནས་མཆོ་བས་མ་ཏང་སྟེ་བྱས་ཤུལ་ཡིན། ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པའི་ནང་རྒྱབས་མང་ཕོར་རྩ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་རྣམས་བཅད་ཕྱག་ལྟེ་ལ་མའི་ཚུལ་གྱིས་འདྲེས་ནས་ཡོད་སྟབས། རྩ་ཚིག་རྣམས་ངོས་འཛིན་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ཚིགས་རྐང་ས་སོ་སོའི་འགྲེལ་ཏུ་ཕིག་ཕྱ་མི་ཞིག་བཏབ་ཡོད། དེ་ཡང་གོང་དུ་སྨྲས་པ་བཞིན་ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་ལེགས་ཐྲུར་གྱི་དཔེ་མཐའ་ལ་ཏ་མེད་མོད། ཕྱི་ཟླ་༡༩༨༠ཡས་མས་སྒེ་ཆོར་བ་གློ་ཀའི་དཔེ་མཛོད་ནས་རྒྱལ་དབང་རྡོའི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་གྱི་རྒྱས་འགྲེལ་ཏ་ལའི་ཡོ་མར་ཕྱི་རྒྱ་དཔེ་ཐུས་གཙང་ཞིག་ཐོན་པ། རིམ་པས་རྒྱ་ནག་དང་ཕྱི་མི་ཚད་མ་རིག་པར་དོ་སྣང་ཅན་པ་ཀུན་གྱིས་དེའི་འཐད་དཔར་མཐའ་ཐུབ་པ་ཐུང་བས། དེ་དང་བོད་འགྱུར་གྱི་ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དཔེ་རྣམས་ཅན་ཚུན་བསྡུར་ཏེ་སྣར་ཡང་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་རིམ་གྱིས་བསྒྱུར་བཟོའི་ལས་འཁྱལ་ཐེལ་བའི་འགོ་ཚུགས། (འགའ་ཞིག་ཀྱིས་རྒྱལ་དབང་བློའི་རྒྱས་འགྲེལ་གྱི་ལེགས་ཐྲུར་ལས་ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་སྒྲུར་གསོ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བཅང་མོད། རྒྱས་འགྲེལ་དེར་ཀུན་བཏུས་རྩ་བའི་ཚིག་མ་གཏོ་གས་རང་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་སྐབས་འགར་འགོ་ལྷོས་པ་ཙམ་ལས། གཞུང་ཡོངས་ཐུག་བཀོད་མི་སྣང་བས། ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་གྱི་བོད་དཔེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲུར་གསོ་ཞུ་དགའ་བར་མཐོང་། དེའི་ཕྱིར་གློ་གས་བམ་འདིར་ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་གྱི་བོད་འགྱུར་གཉིས་ཀན་སྒྲུར་ཏེ་གློ་གཅིག་ཕྱི་བའི་ཞུ་ཐྲིག་བཀྲིས་ཡོད་པ་འདིས། ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་གྱི་ལེགས་ཐྲུར་སྒྲུར་གསོའི་ལས་འཁྱལ་ལའང་ཞབས་གདེགས་སྒེ་འགྲོ་བར་བོད་སྐྱམ།) ཀེ་བའི་ཐོན་ཏེ་ཕྱི་ཟླ་༦༠༥ནང་རྒྱལ་དབང་ཐྲོའི་ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པའི་ལེགས་ཐྲུར་ལ་བསྟན་ཏེ་ཀུན་བཏུས་ལེའུ་དང་པོ་རྩ་འགྲེལ་

ཀྱི་ལེགས་སྦྱར་ཚོད་དཔག་གིས་སྦྱར་བཟོ་བྱས་པ་དཔར་ཐོན་པས།[11] འདིར་ལེའུ་དང་ཐའི་ཕྱོགས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ལེགས་ལ། ལེའུ་གཉིས་པ་དབྱ་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་དང་། ལེའུ་ཕྲ་བའི་ཚོད་ཆ་སྟེ་དབྱ་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཆུང་ངམ་ཕྱི་ལ་ཡིན་འགྱུར་ཡོད་པས།[12] ལེའུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོད་ཆའི་ཕྱོགས་ཀའི་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ཏེ་ཀོད། གཞུང་ལྟག་མ་ཆུས་ནི་ཡང་བློས་གང་ལྟོས་ཀྱི་ས་ཁུངས་ཀྱང་དོན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ར་ང་འགྲེལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆུལ་ལབ་བློའི་འགྲེལ་པ། ཆུལ་ཚབ་རྟེའི་དར་ཏི་ཀ་བཅས་དང་བསྟན་ཏེ་བཏབ་ཡོད་པ་སོགས་མཁྱེན་མཛོད།

གཞུང་དངོས་ཞུ་ཐྲི་བཀྱི་རྣམས། ཞ་མའི་ཚ་འགྲེལ་ཀྱི་འགྱུར་གཉིས་ནི་ཐེ་དགེ་དང་ཙ་ནི་བསྟན་འགྱུར་དུ་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་ནང་ཕན་ཚུན་དག་ཆ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་རྣམས། བོད་ནས་ཐོན་པའི་བསྟན་འགྱུར་དང་བསྡུར་མ་ལས། གཞུང་གི་ཀོ་དོན་ལ་ཁྱད་ཞུགས་པའི་རིགས་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཅི་བ། དང་ཤེས་ཀྱི་འགྱུར་ནི་ཐོན་ཕང་བསྟན་འགྱུར་མ་ཕྱིར་བྱས་ཏེ་དེ་དང་པོ་ཅིང་བསྟན་འགྱུར་དང་ར་ནི་གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད། དེ་ཡང་ཐེ་དགེ་དང་ཙ་ནི་བསྟན་འགྱུར་དུ་ཞ་མའི་འགྱུར་ཆ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་དང་། ཐོན་ཕང་དང་པོ་ཅིང་བསྟན་འགྱུར་དུ་ནི་དང་ཤེས་ཀྱི་འགྱུར་ཆ་འགྲེལ་གཉིས་དང་། ཞ་མའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་བཅུ་པའི་ཁྱད་ཆུས་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཞུ་མ་ཐོ་བས། ཞ་མ་དང་དང་ཤེས་ཀྱི་ཁའི་འགྱུར་ལ་

11 ཕེ་ཙམ་ཐུ་ཆེན་ཀེཏ་ཀར་ཀྱི་བཞི་ཁམས་པ། «ཐུགས་གླང་གི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལེའུ་དང་པོ།» ༡༠༠ཅ་རྒྱར་ཐེལ། (*Dignāga'sPramāṇasammucaya, Chapter 1.* www.oeaw.ac.at/ias/Mat/dignaga-PS-1.pdf)དེའི་ཐོན་གླེང་ནང«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»ཆུ་འཁྲེལ་ཀྱི་བོད་དའི་ལས་ལེགས་སྦྱར་ཏུ་ཐུར་བཟོའི་ལས་འཁྱལ་ཐུ་ཚོགས་ཕྱི་ཡོ་༡༩༦༠དང་། ༡༩མ༠བོད་ཀྱི་ཁང་གཞུང་ནས་ཐེལ་ཚུལ་དང་། ཆུལ་དབང་བློའི་འཁྲེལ་པའི་ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་དགོ་ཐོར་གླེང་ཏུ་ཆེད་པའི་ཚུལ་ཐོག་མར་ཆུའི་མཁས་པ་ཞི་ཀ་ཀིས་ཀ ༡༩༧༩ ཡོའི་དཔྱད་ཚོམ་ཞིག་ནང་བཀོད་པ་སོགས་དང་། དེ་དབའི་ཀོ་མ་ཡུ་སར་ཡོད་ངེས་སོགས་ཀྱི་ཀས་ལ་བཀད་ཅུས།

12 ཥི་ཚར་ཏ་ཉེཡེས་ཏ་བའི་དཔྱད་དེབ། «ཐུགས་གླང་གིས་མཚོན་བྱེད་ཆུགས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ།» ༡༩༧༧ ཡོར་དཔར་བཏབ་པ། (Richard Hayes, *Dignāga's Interpretation of Signs*, 1988) དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏུས་ལེའུ་དང་པོ་ཆུ་འཁྲེལ་ཆ་ཚད་མ་ས་ཀི་ཏ་ཐྲ་ཥི་ཏ་བས་ཕེན་ཀིད་དུ་བསྒྱར་ཏེ་དེབ། «ཐུགས་གླང་གིས་མངོན་གསུམ་འདོད་ཚུལ།» ༡༩༦༧ ཡོར་དཔར་བཏབ་པ་ཐྲུང། (Masaki Hattori, *Dignāga, On Perception*, 1969)

དོགས་པ་ཡོད་རིགས་རྣམས་གཙོ་བོ་རྒྱལ་དབང་བློའི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་རྒྱས་འགྲེལ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་དང་བསྟན་ཏེ་ཕྱི་ཕྱབ་ཀྱིས་ཆོར་
བཅོས་ཞུས་ཏེ་མཆན་དུ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་
གཞུང་ལྡ་ཕྱིར་ཞལ་འཛིན་པ་རྣམས་ཕོ་ཐ་པ་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་མཆན་
བཏབ་ཅིང་། འགྲེལ་པའི་གཞུང་རྣམས་བརྗོད་དོན་ལ་བརྟགས་ཏེ་རྒྱས་གཏང་ཞིས་ལ་
འབེབས་བཞག་སྟེ་ཚིག་ལྡན་ཤོ་ཤར་བྱས་པ་དང་། གཞུང་མཚམས་ཆེ་ཁག་ལ་འགོ་
བརྗོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ས་བཅད་བཀོད་པ་ཤོགས་ཀྱིས་དེང་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱི་འདེ་དེབ་
ཕྱིག་སྟངས་ཀྱི་ཚད་ཡོངས་པར་བྱས་ཡོད་པ་ཤོགས་ཀྱིས། བློ་གསལ་བམ་འདིར་བཞུགས་
པའི་ཀུན་བཏུས་ཆུ་འགྲེལ་རྣམས་ནི་ཟླ་བོ་མང་པོར་བློ་ཆེ་གཙོ་བའི་ངལ་བས་བྱུབ་
པའི་འཐས་བྱ་ཡིན་སྟབས། ལྷག་ནས་ཀུན་བཏུས་ཆུ་འགྲེལ་དང་ལྡེ་བ་དང་ལྷོ་བ་ཀྱིར་
མཛད་པ་རྣམས་དང་དེ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱུན་བཅང་དང་གཅེས་འཛིན་གནང་བོ་གས་ཞེས་
ཀྱང་འབོད་རྒྱལ་ཞུ་རྒྱུ།

ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱའི་ཕྱོ་ཕྱོམ་ནི། ཐེག་པ་བམ་འདིར་
གཞུང་དེའི་ས་བཅད་རྒྱས་པར་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་རྒྱས་ལ། གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་མངོན་
སུམ་དང་། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཞན་དོན་རྗེས་དཔག་པའོ། གཞན་སེལ། ལྷག་
ཆོད་རྣམས་ལ་ས་ས་པེའུ་རེ་བྱས་ཤིང་། བརྗོད་དོན་ས་ས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
ན། གཞན་སེལ་ཀྱི་ལེའུ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལ། ཐོག་མར་ཐོག་བཙན་ལས་ཀྱི
ཐུང་ཉིད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཆ་ཚད་བཀོད་ཅིང་། དེ་ནས་རིམ་ཀྱིས་གཞན་ལུགས་དགག
པ་ལ། «ཆོད་ཐུབ»ཀྱི་ལུགས་དང་། རིག་པ་ཅན་པ། ཏྲི་ཐ་པ། ཀླ་པས་ཅན་པ
དང་། དགྱོད་པ་བ་ས་གས་རྣབས་ཐོབ་ཀྱི་བརྗོད་དོན་དང་འཕྲེལ་བའི་འདོད་པ་བཀོད
དེ། རེ་རེ་ནས་འགོག་པ་དང་། རྣབས་འགར་མཐུག་ཏུ་དོན་བསྡུའི་ཚུལ་ཀྱིས་རང
ལུགས་ཀྱང་འཁོད་པ་ས་གས་སྒྲ་ཡོད་པ་གཞུང་རང་ལས་ཁོ་གས་ཀྱས་པ་ལྟར་ལགས་ས།།

«གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འགྲོར་ལོ་གཏན་ལ་ཕབ་པ།»

གཞུང་འདི་ལ་མཚོད་བརྗོད་དང་རྒྱས་པ་དམ་བཅའ་བརྒྱས་པའི་ཐུགས་ཀར། ཐུགས་དང་ཡིས་གཞིར་ཐུགས།། ཡེངས་མར་ཡོར་འདི་ལ«ཕྱོགས་ཚས་ཀྱི་འགྲོར་ལོའི་བསྟན་བཅོས»ཞེས་ཀྱང་བསྟན་སྟེ། གཞུང་འདིའི་ལེགས་ཐུར་ཀྱི་མ་དཔེ་མ་བཞུགས་ལ། ཕྱིས་བོད་འགྱུར་ནས་ལེགས་ཐུར་ནང་རྒྱར་གསོ་བྱས་སྟེ། རང་རིའི་བསྟན་འགྱུར་དུ་གཞུང་འདིའི་ལེགས་ཐུར་གྱི་མཚན་ལ«ཏེ་ཏུ་ཙཀྲ་ཏ་སྒྲ»ཞེས་བྱེད་མོད། ལེགས་ཐུར་རྒྱར་གསོ་དང་འཕྲེལ་བའི་ཕྱིས་ཀྱི་བཤད་པ་བྱེད་མི་རྣམས་འདི་ལ«ཏེ་ཏུ་ཙ་ཀ་ཅི་ར་ཏ་ཡ»ཞེས་པའམ«ཏེ་ཏུ་ཙ་ཀ་ཏ་མ་ཏུ»ཞེས་བསྟན།[13]

བསྟན་བཅོས་འདིར་ཕྱོགས་ཚས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་རྣམས་རྒྱས་བབས་ཀྱི་རྟགས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་། གཏན་མེད་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དཔྱད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ། ༡ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་། ༢ གཏན་མེད་དང་། ༣ དེ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་ལ། ༡མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་། ༢ གཏན་མེད་དང་། ༣ དེ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ་དང་། ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ལ། ༡ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ༢ གཏན་མེད། ༣ དེ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ་བཅས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ཚན་དགུ་འགྲོར་ལོའམ་རེའུ་མིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། སྟེང་འོག་གཉིས་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་། ཚོགས་གཉིས་སུ་འདགས་རྟགས་གཉིས། ཐུར་བཞི་ལ་དངོས་ཀྱི་མ་འདས་པ་དང་། དབྱས་ཀ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་བཅུ་གསྟེ། དེ་དག་ཡོ་རེ་རེ་ལའང་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་རེ་བཀོད་དེ་ཐུང་བ་ནི། འཕགས་ཡུལ་དུ་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་གཞུང་ཡུགས་ནང་རྟགས་ཚས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇོག་གི་འབྲེལ་པའི་དབར་

13 དཔེར་ན«རྒྱ་གར་ཕྱི་བྱང་སྟེ་མང་ཚིག་མཛོད།»བོད་དང་པོ། ཤོག ༢༢༢ (*Encyclopedia of Indian Philosophies*, Vol. 1, p.211)

ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་གསར་བ་གདོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། གཞུང་ཐུང་དུ་འདིའི་བཤད་པ་རྒྱལ་གྲྭ་ཉིད་ཀྱི«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»གཞན་དོན་ལེའུར་མཛད་ཅིང་། ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་དུ་ཐུང་བའི་རྒྱལ་ཚོས་འཁོར་ལོའི་བཤད་པ་མཐའ་དཔྱད་དང་བཅས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ནི་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱགས་པའི«ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ»ལེའུ་བཞི་པ་དང་། «ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ»ལེའུ་གསུམ་པར་ཐུང་བར་ཤེས་དགོས། འདིར་བསྟན་བཅོས་འདི་སྔོ་དགེ་དཔར་མ་མ་ཕྱིར་བཟུང་སྟེ། པེ་ཙྪར་ས་གསར་དང་དགེ་ཆ་མི་འབྲ་བ་གཞུང་གི་ཀོ་རྟོགས་ལ་ཁྱབ་པར་ཐོན་ཟིན་པ་རྣམས་དཔེ་བསྡུར་མ་ལས་བཏུས་ཤིང་། དེའི་སྔོན་བསྟན་དར་ཕྱོ་རམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཐུང་བའི་རྩ་ཚིག་ལའང་བསྡུར་ཏེ་མཚན་བཀོད་ཡོད།[14]

«དུས་གསུམ་བརྟག་པ།»

«དུས་གསུམ་བརྟག་པ»ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བཞུགས་ཤིང་། གཞུང་འདི་ཡོངས་ཀྱགས་ལ་ཕྱོགས་གླང་གི་ལྟ་རྩོམ་ཞིག་ཏུ་བརྩེམས་སྟངས། འདི་ལ་འཕགས་བོད་གཉིས་སྲུ་སྲུས་ཀྱང་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་མ་ཐོས་ལ། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱགས་པའི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་གང་དུའང་ཞལ་འཕངས་མཛད་པའང་མི་སྣང་། དེང་རབས་འཕགས་བོད་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞུང་ལ་དཔྱད་ཞིབ་བཀྲིད་པ་འགན་ཤས་ཀྱིས«དུས་གསུམ་བརྟག་པའི»གཞུང་ཕལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུ་ཕྱོགས་བཅས་ཀྱི་ས་ཡི་ཁ་ནས་ཀྱང་ཡོ་ཅན་ཏེ་ཁ་ཅིའི་བསྟན་བཅོས«བཀྲ་པ་དཱི་ཡ»ལས་བཏུས་པར་བཤད་མོད། གཞུང་དོན་ལ་བརྟགས་ན་འདི་ནང་རང་ཕྱོགས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་བས། ཕྱིས«དུས་གསུམ་བརྟག་པའི»བསྟན་བཅོས་དང་བཅས་ཕྱོད་པའི་གཞུང་དེ་གཏེས་ཕན་ཚུན་ཞིབ་མོར་དཔྱད་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་རེ་ཞིག་དོགས་གནས་དེ་རང་ས་ར་འཛིག་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་མཚོད། «བཀྲ་པ་དཱི་ཡ»ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་བོད་སྐད་དུ་

14 «ཕྱོགས་ཚོས་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་མེ།»གསུང་འབུམ་དེབ། ཤོག ১০-৫৭ འགྲེལ་པ་དེར་གཞུང་འདིའི་ཚིག་འགྲེལ་ཆ་ཚང་བཞུགས་པ་མ་ཟད། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ། ཇི་སྐད་གཏན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་པའི་འཁོར་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་རིའུ་ཏུ་འགོད་བྱའི་འཁོར་ལོ་བཅས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་གསལ་བར་བགོད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་དེ་དག་གི་བศད་པ་བཅས་བྱུང་བས། ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཀོ་དོན་རྩོ་གས་པ་ལ་ཡིན་ཏུ་ཡན་ཆེ་བར་མཐོང་།

བསྒྱར་མེད་མོད། བོད་ཀྱི་ཚད་མ་པ་ལ་ཐུགས་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ་ཀྱིས། "རྒྱར་ཏྲི་ཀ་རིའི་བསྟན་བཅོས་ལས། ཤེས་པ་ལྡན་དང་སྨྲ་དོན་དང་། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། །དེ་དེ་སྒྲས་བརྗོད་པས་རྟོགས་པས། །སྨྲ་ཞེ་འཕྲེལ་པར་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་བཤད་དོ། །"[15]ཞེས་ཆར་པས་བྱང་བ་དང་། རྒྱལ་དབང་བློའི་འཁྲེལ་པར་ཡང་བརྗེད་ཕྲེད་པ་འདིའི་འདོད་པ«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»ཀྱི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་ལྟར་དང་ཟུང་ངོས་འཛིན་པ་བྱང་བ་ལས་ཀྱང་དཔོག་ཏུས།[16]

«དུས་གསུམ་བརྟག་པའི»འཁྲེལ་པ་གང་ཡང་མ་མཐལ་བས་འདིར་ས་བཅད་དགོད་པར་མ་ཐོབས་མོད། གཞུང་དོན་ལ་བརྟགས་ཏེ་རང་གིས་ཁོ་ཚོད་ཀྱིས་དོན་བསྡུ་ཞིག་བཀོད་ཐུབ་ན། རང་རིགས་བློ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་གཞུང་འདིར་དོ་སྣང་སྟེ་བར་སྐན་ཤིད་སྣམ་པས། གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བསྡུས་དོན་ཞིག་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཞུང་གི་ཐོག་མར། (གླེ་གཱ)འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དང་པོར་ཡོད་པས་སྟེ་བ་དང་། དེ་ནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་རྒྱུ་འཇིག་གནས་གསུམ་ཀྱི་ཁྱོ་ནས་དུས་གསུམ་དུ་འཇོག་མོད། དེ་ལྟ་བུའི་དུས་གསུམ་ཅི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟེ་དངོས་པོ་ལ་མེད་པར་སྟོན་ཅིང་། དེ་ནས(བ-ཀ)དབང་པོ་སྣོད་པ་ལས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་བློ་རྒྱུ་བ་བཞིན་དུ། རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཆོས་རྣམས་རང་དང་ཐུན་ཙོ་བོ་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱོ་ནས་རྟོགས་པར་བགོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པ་དག་མེ་ཏོག་རྟོག་པ་དང་བཟློད་པ་སྒྲས་བྱས་པ་ཕྱིས་པ་དང་མཁས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པར་སྟོན(ཟླེ་ཀ९)།[17] དེ་ནས་ཟླེ་ཀ་བརྒྱད(५-१२)ཀྱིས་ཤེས་པ་ཉིད་ཕྱི་ཙོ་ལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་སྟོན་བ་དང་། ཕྱི་དོན་ཀྱིས་འཕྲས་བ་ཐུན་ཙོ་ཕྱིད་པར་སྟོན་བའདར་འཕྲུལ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་། ཐུན་རྟོག་གིས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་མ་ཕྱི་བར་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པ་དང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་འདར་ཡན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འཇོག་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས། གོང་དུ་ཟླེ་ཀ་བཞི་པས་སྟོན་པའི་དོན་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་སྟོང་། དེ་ནས་

15 «ཚད་མ་སྟེ་བདུན་རྒྱན་ཀྱི་མེ་ཏོག»དེབ། གོག ༢༥

16 དཔེར་ན། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། གོག ༢༢༦ ལ་ཀཱཊིགས།

17 ཟླེ་ཀ་འདི་ཟླ་བོ་མཁན་ཆེན་ཀྱི«རིགས་ཀཏིར་ཀྱི་འཁྲེལ་པར»» (དེབ། གོག ༢༦༠) ཏིབས།

(བློ་ཀ།།)གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་དོན་ལ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་བྱར་ཡོད་མོད། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཕ་སྐྱད་ཀྱིས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་དམིགས་པ་བསྐྱན་ཏེ། རིམ་ཀྱིས་(།།ཅ-།།ཆ)གནས་རྣམས་བཞི་སྟེ་སྒྲ་གནས་འཇིག་འཁོག་བཞི་དང་ཏྲས་གཟུམ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་། ཏྲས་གཟུམ་དོན་དམ་པར་ཏེ་དངོས་པོར་མེད་པར་བསྐྱན། བློ་ཀ་(།།ཀ-།།ཁ)གཉིས་ཀྱིས་དངོས་མེད་དངོས་པོར་མེད་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་དང་། དངོས་དབང་གི་ཕ་དང་པའི་ཚས་མ་ལུས་པ་ཚིག་གིས་བརྗོད་མི་རུས་པ་དང་(བློ་ཀ།།ཁ)། དེ་རྗེས་བློ་ཀ(།།ཆ-།།ཇ)བཞིས་དངོས་མེད་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མི་འཐད་པ་དང་། བློ་ཀ(།།ཉ-།།ཋ)གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་ལས་ཕ་སྐྱད་རྣམ་པར་བཟློག་པ་དང་། རིམ་དང་གཅིག་ཅར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ཕ་དང་ཏུ་མེད་པ་དང་(བློ་།།ཀ)། བློ་ཀ།།ཌ་ལེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྟེ་བཀ་ཆགས་ཀྱི་ཐོ་ནས་ཐུས་རང་བཞིན་ཏུ་མ་རབ་ཏུ་བསྐྱན་པ་དང་། བློ་ཀ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་(།།ཏ-།།ཐ)ཐུ་ཥད་ཀྱི་དཔེས་སྟོ་ཚོགས་པའི་འཁྲུལ་སྟོང་གྲྭ་བར་བསྐྱན་ཏེ་བསྐྱན་བཅོས་མཐུ་བསྡུ་བ་བཅས་སོ།།

«རིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།»

རང་རེའི་བསྐྱན་འགྱུར་ཏུ་བསྐྱན་བཅོས་འདི་ལ་འགྱུར་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། གཅིག་ནི་བཙུན་པ་སྟོན་གཞོན(ཏྲས་རབས་བཅུ་གཟུམ་པ་)ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ལས་ཕབ་སྟེ་བོད་སྐད་ཏུ་འདི་ལ«ཚད་མའི་བསྐྱན་བཅོས་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ»ཞེས་བསྐྱད་ཅིང་། འགྱུར་གཞན་ནི་དགེ་སློང་ཐུགས་པ་རྒྱལ་མཚན་བྱ་བས་ཁ་ཆེ་ཀཱཥྨཱིར་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཕ་ཆེ་ཆུང་ཁམས་ཅད་མཁྱེན་དཔལ་བསྟུན་བ་ཞེས་པ་དང་ལྡན་ཏུ་བསྒྱུར་བ་དེའི་འགྱུར་བྱང་ཏུ་གསལ། སྟོན་གཞོན་ཀྱི་དེ་རྒྱའི་བཙུན་པ་ཐུགས་ཅན་ཕར་ཚད་གོས་བསྒྱུར་བ་དེ་ལས་བོད་སྐད་ཏུ་ཕབ་ལ། ཕྱིས་རྒྱའི་བཙུན་པ་ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བྱ་བ་ཞེག་གིས་ཞུ་དག་གིས་བཅོས་པའང་འགྱུར་བྱང་ཏུ་གསལ། ཆོད་དཔག་གིས་བཤད་ནས་ཚད་ཕན་ཆེར་བཙུན་པ་སྟོན་གཞོན་ཀྱི་དེ་ལྟར་ལ་བསྒྱུར་བར་རེས་ཏེ། སྟོན་གཞོན་ཚད་མའི་གཞུང་ལ་མཁས་པས་ལེགས་སྒྱུར་ནས་བསྒྱུར་བ་ཞེག་བོད་ཏུ་ཡོད་ཚེ་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ལས་ལོག་ས་ལ་བསྒྱུར་བའི་འདལ་བ་མི་མཛད་སྟེམ། གང་ལྟར་ཡང་ལེགས་སྒྱུར་ནས་བསྒྱུར་བ་དེའི་

མཚན་ལ«ཚད་མ་རིགས་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ»ཞེས་བསྟན་ཅིང། གཞུང་སྣྱན་བ་པོས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་རྒྱ་རྒྱ་གི་རྐང་ལས་བསྒྱུར་ཡོད་པ་ཞིག་ཐུགས་རྒྱས་ཡོད་མི་སྣང། དེ་ཡང་གཅིག་རྣས་ལེགས་སྒྱུར་རྣས་བསྒྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཅོ་ཅེའི་བསྟན་འགྱུར་ཏུ་མ་བཞུগས་པ་དང། པེ་སྣར་གཉིས་ཀྱ་ཡོད་ནས་འགྱུར་གཉིས་པོ་དེ་གཞུང་གཅིག་གི་ཡིན་པའི་གསལ་བཤད་དང་ཕྱགས་གང་ཏུའང་མི་ཐོན་པ་དང། རྐབས་འགར་རང་རའི་མཁས་པ་འགས་གཞུང་འདི«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»དང«རྟམ་འགྲེལ»སོགས་ཤེས་ཞལ་འཚར་ཐོན་པའི«ཚད་མ་རིགས་སྒོ»ཏྲ་བ་དེ་དང་འཕྲེལ་བ་དང། ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མ་རིག་པའི་དཔྱད་ཞིབ་པ་འགས«རིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ»འདི་ཕྱོགས་བྱས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ར་ས་མེན་ཞེས་པས་བཙུམས་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས།[18] གཞུང་འདིའི་རྒྱབ་ལྟར་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁྱད་རྟོག་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མཐོང། འདིའི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དབེ་ཞིག་ཡོད་མོད་དེ་ཅི་ལྟར་ཀྱི་མ་ཕྱི་དང་ས་ཡིན་མིན་དོགས་པའི་གནས་ཤུ་ཐུང་ཚུལ་དང། ལེགས་སྒྱུར་ཀྱི་དེ་རྒྱ་རྒྱ་གི་རྐང་ཏུ་བཞུগས་པ་དང་བསྟན་རྐབས་རྒྱ་འགྱུར་དེ་ཕལ་ཆེར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མའི་ཞིབ་འཇུག་པ་དག་གིས་བཤད།[19] བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་གཅེར་བུ་པའི་སློབ་དཔོན་ས་ས་ཏེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཁས་ངན་ལས་ངན་ཆུ་གཅིག་པའི་ནང་འགྲེལ་པ་ཞིག་ཀྱང་བཙུམས་ཡོད་པ་དེང་ལེགས་སྒྱུར་ནང་མཇལ་ཏུ་ཡོད་པར་གྱུགས།

འདིར་ཅི་བོད་འགྱུར་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་པོ་ཕྱོགས་བྱས་ཀྱི་གཞུང་གཅིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ལས་ལེགས་སྒྱུར་ནས་བསྒྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་ཁོད་ཅིང། དེ་དང་བཙན་པ་ལྟ་ན་གཞོན་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱ་གི་རྐང་ལས་བསྒྱུར་བ་གཉིས་བསྟུར་ཞིབ་བྱས་ཏེ། གཞུང་མཚམས་གཅོད་སྟངས་དང། ཚིག་ཕྱང་ཕྱེ་སྟེ་འབེབས་འཛིན་གྱི་སྟངས། འགོ་

18 «རྒྱ་གར་ཤེ་རྒྱབ་སྟོན་མར་ཚིག་མཛོད།»དེབ། ཀ ཤོག ९৬৩ (*Encyclopedia of Indian Philosophies*, Vol.IX, p.463.)

19 ཟླ་ས་ཏེ་ཀ་ཆི་ཀา་ཤ་ཞེས་བས«ཚད་མ་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ»ཡིན་རྐང་ཏ་བསྒྱུར་བའི་ཚོན་གྲོང་ཏ་བཤད། རྒྱ་གར་ཤེ་རྒྱབ་རིག་པའི་ཏུས་དེབ། ༡৫མ༡ བོད། ༡ ཤོག ༡༡༡ (MusakiTachikawa, “A Sixth Century Manual of Indian Logic,” *Journal of Indian Philosophy*, 1971; vol.1, p.111)

བརྟོད་ཀྱི་ས་བཅད་རྣམས་གཅིག་མཚན་མས་གསུ་བྱས་ཡོད་པས། གཞུང་ཏོག་པ་བོས་འགྱུར་དེ་གཉིས་མ་དཔེ་གཅིག་གི་འགྱུར་ཡིན་པ་བདེ་བླག་ཏུ་ཁོང་དུ་ཚུད་ཐུབ་དེས། གཞུང་འདིའི་དབྱར་བསྡུས་དོན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་ཀྱི་«ཚད་མ་རིགས་ཟློའི»ཚིག"སྒྲུབ་པ་དང་གྲུན་འབྱིན་དག ।ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཡིན།।" ཞེས་པ་བྱང་ས་ཏེ། གཞུང་དངོས་གཞིས་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་རྣམས་ས་ས་བཞད་མོད། གཞུང་གི་ཟླུམ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲུབ་བག་ཡང་དག་དང་དེ་ལས་འཕྲས་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་སོགས་སྟོན་ལ། དེ་རྗེས་སྒྲུབ་ཅག་ལྟར་སྣང་དང་དེ་ལས་འཕྲས་ཏེ་རྟགས་དང་དབེ་ལྟར་སྣང་རྣམས་བཞད། དེའི་མཐུག་ཏུ་མངོན་གྱམ་དང་རྗེས་དཔག་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་མངོར་བསྡུས་ཤིག་སྟོན་ཅིང་། མཐར་གྱན་འབྱིན་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་བཞད། མཐུག་བསྡུའི་ཚིགས་བཅད་དུ། གཞུང་འདིར་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞད་པ་དང་། དེ་དག་གི་འཐད་པ་དང་དག་ཁ་ཅིག་ལ་ཐོ་ཡིག་ཡ་ཐོག་ལས་ཤེས་དགོས་ཞེས་ཞལ་འཛིན་པས་མཇུག། དཔེ་ཏོག་པ་ཐོ་རྣམས་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་གཞུང་མཚམས་ཆེ་ཁག་གི་ངོས་འཛིན་བདེ་བླག་ཏུ་ཁོང་བའི་སྒོ་དུ་གཞུང་དངོས་གཞིའི་ནང་འགོ་བཟློ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ས་བཅད་བཏུབ་ཡོད་པ་མཁྱེན་འཚལ།

«དམིགས་བརྟག་ཚུ་འགྲེལ།»

དམིགས་བརྟག་ཚ་འགྲེལ་གཉིས་ཐོ་ཡིག་ཆ་ལ་ཚོད་པ་ཆེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ལེགས་ཐྲུར་ཕྱིས་སྒྲུར་གསོ་བྱས་པ་ལས་མ་ཕྱི་ཁ་ནས་མཐའ་དྲ་མེད། གཞུང་དངོས་ཀྱི་ཚ་བ་ལ་ཏློ་ཀ་ཎ་ལས་མེད་ཅིང་། ཏློ་ཀ་ཁ་ཐོར་རེ་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་ཐྲུར་ཀ་མ་ལ་ཏྲི་ལའི«དེ་ཁོ་ན་བསྡུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ»ལྟ་བྱར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ཐོན། གཞུང་འདིའི་ཚ་འགྲེལ་གཉིས་རྣམ་རིག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་དམིགས་རྫོན་འཛིན་ལ་ཐོ་ལ་ལ་ཡོད་ལ། ཐུགས་ཀ་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས«དབྱ་མ་ལྷོད»ཚ་འགྲེལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་ལྟན་ཟླ་བ་ཀྱིས་པས་ཀྱང«དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པར»ས་མས་ཙམ་འགོག་པའི་ཐད་དུ་ཐུགས་ལྟར་བཀོད་པ་ས་ས་ཐུགས་

ལས་ཀེས་ནུས། འདི་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་ཀྱགས་ཆེ་བ་རང་ཅག་ལ་རྒྱས་ཡོད་པ་ནི་གནས་བརྟན་ཚོས་སྐྱོང་གི་འགྲེལ་པ་དང་། དེལ་བ་ལྟའི་འགྲེལ་བཤད་རང་རིའི་བསྟན་འགྱུར་ནང་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལས་དང་བོ་དེ་དེང་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་མོད་དེར་གཞུང་དེ་ཆ་ཚང་མེད་པར་བཤད།[20] དེལ་ལྟའི་འགྲེལ་པར་གནས་བརྟན་ཚོས་སྐྱོང་གི་«དམིགས་བརྟག»འགྲེལ་པར་ཞལ་འཛིན་དངོས་སུ་ཐོན་ལ།[21] «དམིགས་བརྟག»རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྣམས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་གཞུང་རྩོམ་པ་བོའི་ཕྱོགས་བླང་གི་དགོངས་པ་གཞི་བཞག་གིས་བཀྲལ་བས། «དམིགས་བརྟག»རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཞིབ་མོར་རྟོགས་པ་ལ་འགྲེལ་པ་འདི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ལྟ་བུར་མཐོང་།

འདིར་ནི«དམིགས་བརྟག»རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཐེ་དགེའི་དཔར་མ་གཞིར་བྱས། དེ་དང་པོ་ཅིང་དང་སྔོར་ཐང་དཔར་མའི་དབར་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་རྣམས་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར་མར་འཁོད་པ་ལས་གནད་ཆེ་བ་རྣམས་འོག་མཚན་དུ་བཀོད་ཅིང་། འགྲེལ་པའི་གཞུང་མཚམས་འབྱེད་སྔར་ལ་དུལ་བ་ལྟའི་འགྲེལ་པ་བ་དང་། བསྟན་དར་ལྟ་རམས་པའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་དང་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་པའི་ནང་གཞུང་གི་གོ་དོན་དང་སྒྲུར་ཏེ་ཚིག་ལ་དོགས་པ་གཙོ་བོ་དགོས་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་དུལ་བ་ལྟའི་རྒྱ་ལའི་བསྟན་པ་ལ། གཞུང་མཚམས་འབྱེད་པའི་ས་བཅད་རྣམས་ནི་བསྟན་དར་ལྟ་ར་མས་པའི་འགྲེལ་པ«ཆུ་ཏི་ཕྱེད་མཇོས»ལས་བྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྣབས་ས་ས་པའི་ཐད་དུ་འགོ་བཟོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བགོད་ཡོད། དེ་མིན«དམིགས་བརྟགས»ཀྱི་བོད་འགྲེལ་ལ་ཀྱང་ཐང་བསྟན་པའི་ལྷོན་མེས་མཛད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མཇལ་མོད། འདིར་ཀུན་བཟང་གི་རྣབས་བསྟན་དར་ལྟ་ར་མས་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་ཧིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རང་ལྷོར་ཡང་བབས་པས་ཀུ་ཐེ་ཀི་བརྟག་པ་བྱ་ཡུལ་བོད་འགྲེལ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲས་པར་བྱས་ཡོད།

20 དམིགས་པ་བརྟག་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་འགྱུར། «རྒྱ་གར་ལྟ་ཐུབ་རིག་པའི་ཏུས་དེབ།» ༡༩༦༢ བོད། ༡༠ ཤོག ༡༠༥ (Fernando Tolla and Carmen Dragonetti, “Dignāga’s Ālambanaparīkṣāvṛtti,” *Journal of Indian Philosophy*, 1982; vol.10, p.105.)

21 བསྟན་འགྱུར་དང་བསྟུར་མ། ཚད་མ། ཞེ། དེབ། ༡༠༦ ཤོག ९४५ དང། ९४९ ལ་གཟིགས།

ས།ོབ་དཔོན་ཐོག་གས་གླང་གི་ཚད་མ་རིག་པའི་བཞེད་པ་གནད་ཆེ་བ་ཁག་གཅིག་ངོ་སྤྲོད་པ།

འདིར་ཐོག་གས་གླང་གི་ཚད་མའི་གཞུང་གོང་དུ་སྟོས་པ་རྣམས་ཕྱིས་བསྟེགས་བྱས་ཆུལ་ཞིབ་མོར་གསལ་བཤད་བཀྲིས་པ་དང་ཆབ་གཅིག་ཐོག་གས་གླང་གི་ཚད་མ་རིག་པའི་བཞེད་པ་གནད་ཆེ་བ་འགའ་ཤས་ཀྱི་འགྲེས་ཡོད་ཀྱིས་མདོར་ཙམ་ཕྱིས་ནས། ས།ོབ་དཔོན་འདིས་འཕགས་ཡུལ་ཀྱི་ལྷ་བྱང་སྦྱི་དང་ལྷག་པར་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཛད་རྟེས་དམིགས་བསལ་གང་མཛད་རགས་ཙམ་རྟོགས་ཆུས་པས། གཙོ་བོ«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»རྒྱ་འགྲེལ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཞུའོ།།

༡ དེ་ཡང་ས།ོན་ཀྱི་འཕགས་ཡུལ་ཀྱི་ལྷ་བྱང་སྦྱ་བ་རྣམས་ཚད་མའི་ཁངས་ལ་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ། དཔེར་ན་རྒྱང་འཕེན་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གཅིག་ཡིན་འདོད་པ་ནས་དགྱོད་པ་བས་ཚད་མ་ལ་ཐུག་ཏུ་འདོད་པའི་བར་སྣ་ཚོགས་ཡོད་མོད། ཐོག་གས་གླང་གིས་ཅི«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»སུ།

མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མའོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞན་ཁ།།

དེ་ལ་རབ་སྟོར་ཕྱིར་ཚད་མ། །གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན། །(ལེའུ་དང་པོ། ཤློཀ་༢)

ཞེས་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་དེས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཚད་མའི་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་དེས་པའི་སྐྱེད་ནས་བསྟུབས་པ་དེ་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ནང་གསར་གཏོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཚད་མའི་ཁངས་རིས་སྟྲུབ་བྱེད་མཐའ་དབྱོད་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་རྒྱས་པ་ནི། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱགས་པའི«ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ»མངོན་སུམ་ལེའུ། ཤློཀ ༡-༡༦༦ ནང་བཞུགས་པ་ལས་ཤེས་དགོས།

༢ ཐོག་གས་གླང་གི་ཚད་མའི་ཟོར་ཀྱི་བཞེད་པ་གནད་ཆེ་བ་གཅིག་ནི། མངོན་སུམ་ལེའུར། མིང་དང་རྟགས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ།།

ཞེས་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་ཀྱི་ཕར་དུ་རྟོག་བྲལ་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྟྲུབ་པ་དེ་ཡིན་

ཅིང། དེ་ཡང་རྟོག་པའི་བློ་ནི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་མིང་བམ་བརྗེ་དང། རིགས་ས་མ་ཐྱི། དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དང། ཐ་བ་དང། ཐུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་ཐུན་བ་ས་གས་ཀྱི་གོ་ནས་འཇུག་ལ། མངོན་གྱམ་དེ་དེ་ལས་ལྷོ་གཡོ་ཡང་མཚན་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ཤེན་ཏུ་ཆེ་བར་ཡོད་ཚུལ་གསུངས། མངོན་གྱམ་རྟོག་ཐལ་དུ་ཐུབ་ཚུལ་ལ«ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ»དུ་ཐོང་བའམ་མངོན་གྱམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་དང། (རྣམ་རྒྱ། ༣/༡༦༣-༦༥) དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་ཐུབ་ཚུལ་མཐའ་དགྱོད་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ། (རྣམ་རྒྱ། ༣/༡༦༧-༡༨༠)

མངོན་གྱམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་དོགས་པའི་གནས་ཤེག་ནི་ཡོད་གས་བློ་ཉིད་ཀྱི་རང་ཞུགས་ལྟར་ན་རྟོག་མེད་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་ཁྱབ་མེན་ཀྱི་ཐོབ་དེ་མཐོང་ལྟེ། རང་རིར་ཡོངས་སུ་གཏགས་པའི་མངོན་གྱམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་ཐལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་པ་ནི། གཙོ་བོ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་འཁྲུལ་བ་བསྟན་དེ་བྱུབ་པ་དེ་ཡིན་ཅིང། «ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»རྒྱ་འགྲེལ་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ན་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཕྱིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་སྐྱམ། དཔེར་ན«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»མངོན་གྱམ་ལེའུར། རིག་པ་ཅན་པའི་མངོན་གྱམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འགྲོག་པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ།

> དབང་པོའི་བློ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཁྱོད་པ་མ་ཡིན་རྟོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་འཁྲུལ་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དབང་པོའི་བློ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཚོག་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །འཁྲུལ་པའི་ཁྱད་པར་ཉིད་ཀྱང་ཁྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་པ་ནི་ཡིད་ལ་སྟེ། དེ་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།[22]

ཞེས་འཁྲུལ་པ་ནི་ཡིད་ལ་ཤུགས་པ་ལས་དབང་ཤེས་ལ་མེད་པས། མངོན་གྱམ་ལ"མ་འཁྲུལ་བ"ཞེས་པའི་ཚོག་གི་ཁྱད་པར་ཐུན་མི་དགོས་པར་གསུངས་སྟང། དེ་ལྟ་ན་ཡོད་གས་ཆོས་ཐུགས་ཀ་ཉིས་ལ་མངོན་གྱམ་ལྟར་ལྡན་འཛིག་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡེ་

22 དེབ་འདིའི་ཤོག ༡༠༥ ལ་གཟིགས།

ཡོད་བརྟག་དགོས།

། ཐོན་གྱི་འཚགས་ཡུལ་གྱི་ཚད་མ་པ་ལ་ཕྱོས་ཏེ་ཐོག་གས་གླང་ཀི་བཞེད་པ་གསར་གཏོད་ཀལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཅི་ཚད་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཡིན། ཐུན་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ཚད་མས་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཡོད་མོད། འདིར་ཚད་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཅས་པའི་འབྲས་བུ་ཅི་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་ཡང་ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་རྒྱབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེར་གོ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཅི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ཅི་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པ་ཅི་ཕྱི་ནང་གི་ཚད་མ་པ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕུགས་སུ་གནས། འོན་ཀྱང་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་དེ་གང་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་མཐའ་ལྟར་མས་བཞེད་པ་མི་མཐུན་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་མངོན་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱ་ཐུག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་དབང་དོན་ཐུབ་ཅིང་འཕྲལ་བ་ཚད་མར་ལྟ་བ་དང་། དཔྱོད་པ་བ་རྣམས་དང་པོར་དོན་ལ་བལྟ་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། ཀུན་ས་ཅན་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཚད་མར་འཛིག་པ་དང་། རང་སྟེ་བྱེ་ལྟས་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ཀུན་ཅན་པ་ཚད་མར་ལྟ་བ་སོགས་ཅི། ཚད་མ་བྱ་བ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་པོ་ཉིད་ལ་མི་འཛིག་པར་དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སམ་བརྒྱད་ལམ་ཞིག་ལ་འཛིག་ལྟང་། དེ་ལས་ཕྱོགས་ལྟེ་ཐོག་གས་གླང་ཀིས་ཅི་ཚད་མ་ཞེས་པ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འཛིག་པས། དེས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཅི་བློ་དེའི་བྱེད་ལས་ཡིན་པས་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་གྱུར་པར་གཏན་ལ་ཕབ།

དེ་ཡང«ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ»དུ།

འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེན་དུ་ཚད་མ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཅི་མེད་ཀྱི། འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ། ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང་། བྱ་བ་དང་བཅས་པ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་བར་བློར་མས། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་རྟེས་

ཟུ་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱུའི་ཁྱད་གས་འཇོན་ཅེས་བརྗོད་དེ། བྱ་བ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ།།[23]

ཞེས་དབང་ཕེས་རང་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་གཞལ་བྱ་རྟོག་པར་འཇོག་པས། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ལྷོག་ཆས་ཕྱི་བ་ལས་ཟླས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གསལ་བར་བཤད་ལ། འདིར་ལ་འཇམ་མགོན་ས་པཊ་ཀྱིས«རིགས་གཉིར»དུ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཟུ་གསུངས་པ་གོ་བ་ཆེ།[24] «ཀུན་བཏུས»ཀྱིས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཕྱིས་འགྲེལ་བྱེད་པ་རྣམས་འབྲས་རྟོག་དང་གཉིས་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ལ། «ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ»དུའང་འབྲས་རྟོག་དེ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། རིམ་པ་བཞིན། རྣམ་རྒྱ། ཀ/ཀ૦ཀ-ཀ૯ དང་། རྣམ་རྒྱ། ཀ/ཀཀ૦-૯૦ རྣམ་རྒྱ། ཀ/ཀ૯ཀ-૬૬ བཅས་པར་བྱུང་།[25]

૯ གོང་དུ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལས་འཕྲོས་པའི་གནད་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི། ཕྱོགས་གླང་གིས་བློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྣྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ཅིང། དེ་ལ«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»སྒེ་རིགས་པ་གཉིས་བགོད། དང་པོ་ནི། "ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི།།"ཞེས་པའི་ཐད་རང་འགྲེལ་དུ།

ཡུལ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་གི་དེ་ཤེས་པ་ནི་དོན་དང་རང་སྟོང་བའོ། །ཡུལ་ཤེས་པ་ནི་གང་ཡུལ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་ཤེས་པ་དེ་སྟོང་བ་དང་། རང་སྟོང་བའོ། །གཞན་དུ་ན་གལ་ཏེ་ཡུལ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་ཤེས་པའམ

23 དེབ་འདིའི་ཤོག ૩૦૧

24 «ཚད་མ་རིགས་གཉིར།» ૧૦/ཀ૩ གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྡུར་མ། བོད་གསུམ་པ། ཤོག ૩૦૩

25 འབྲས་རྟོག་གསུམ་སོ་སོའི་དོན་བཀྲལ་ཚུལ་དང་། ཕྱོག་པར་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཡུགས་གང་ཡིན་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་དབར་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་མང་ཙམ་ཡོད་མོད། དཔེར་ན་མཁས་བྱེད་ཟླས«རྣམ་འགྲེལ་ཏི་ཀā ཚེན་»དུ་དང་བོ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་མངོ་ཕྱེ་བའི་ཡུགས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་རྣམ་རིག་པའི་ཡུགས་སྟེ། ནང་གསོས་ལ་ཀཞན་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་སོ་སོའི་ཚད་འབྲས་སྟོན་པ་ལ་སྣྲུང་ཞིང་། རྒྱལ་ཚབ་ཟླའི«རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་»དུ། (དེབ། སྒྲུང་ཆ། ཤོག ૧૯૯) ཚད་འབྲས་དང་བོ་ལ་ཕྱི་ཧོལ་དོན་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་མངོ་ཕྱེ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུགས་དང་། གཉིས་པ་རྣམ་རིག་པའི་ཡུགས། གསུམ་པ་ནི་ཐུན་མིན་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་ལས་འཕྲོས་པར་གསུངས།

རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་ནི། ཤེས་པ་ཤེས་པ་ཡང་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱིས་རྟོས་སྒ་ལས་རྒྱས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཐུར་དོད་དུ་འདས་
པའི་ཡུལ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་གྱུར་བོ།།[26]

ཞེས་བློ་གཅིག་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། རང་ཉིད་གསལ་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་
བཅས་གཉིས་སྒ་གནས་པར་སྣྲུབ་ལ།

དེ་ནས། "དུས་ཕྱིས་ཏན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ།།" (ཀུན་བཏུས། ༡/༢༢)ཞེས་པས་ཐུར་
གྱི་ཆོད་བ་ཏན་པའི་བློ་ལ་གང་ཏན་པར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་གཉིས་
ཀའི་རྣམ་པ་དང་། དེའི་སྟེང་རང་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་བསྟན་ཅིང་བརྗེགས་པས་རྣམ་
པ་གསུམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ཚུལ་གྱི་རིགས་པས་བློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་
གསུངས། རིགས་པ་ཐུན་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རྒྱལ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པར། "ཐར་
ནི་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་
སྣྲུབས་ལ། ད་ནི་ཤེས་པ་ཕན་ཚུན་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉམས་
སུ་ཚོད་བ་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་ཏན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་
ཡང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཉིད་དོ།།"[27]ཞེས་གསུངས། རིགས་པ་དེ་
གཉིས་ཀྱི་ཚུལ«ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ»དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན། རྣམ
རྒྱ། ཀ/ཀ૭૭-૯૭ བོད་། རྣམ་རྒྱ། ཀ/૯૧૧-૧૯૩ བོད་དུ་ཐུག། ཕྱིར་ཕྱོགས་གླང་གི་ས
ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སྒ་བཞེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཆས་གཟུང
རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སྒ་ཡོད་ཚུལ། ཡུག་པར་བློ་ལ་འཆར་བའི་རྣམ་པའི་ངོ
བོ་གང་དུ་འཛིག་བཏོས་མིན་སོགས་ནི། «ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»རྒྱ་འགྲེལ་དང་། རྒྱལ
དབང་བློའི་འགྲེལ་པ། དེ་བཞིན་དུ«ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ»ལེའུ་གསུམ་པ་སོགས་ཕན
ཚུན་ཀྱང་བཟློགས་ཏེ་བརྟགས་ནས་ཤེས་དགོས་པའི་གནས་སྒ་མཐོང་།

༥ འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཚད་མ་པ་ལ་ཐུགས་གླང་གི་བཞེད་པ་ཀུགས་ཆེ་ཤོས་ནི་གཏན་ཚིགས

26 དེབ་འདིའི་ཤོག ༡༠༣

27 རྒྱལ་དབང་བློའི«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད།» བཤེ་བསྟན་མ། དེབ། ཤོག ཀ૩

ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་དུ་སྦྱར་པ་དང་། གཞན་སེལ་ཀྱི་སྒྲིང་ནས་ཐུབ་དོན་གཏན་ལ་ཞབས་པ་དེ་གཉིས་ཡིན་པར་སྟོང་། ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྐོར་ཞི་རང་ཅག་ཚད་མ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བཀས་པས་ཞདོར་བརྟོད་མི་དགོས་ལ། དེ་དང་ཞུན་ལས་བའི་དོགས་གནད་གཅིག་ཅི་ཚུལ་གཉིས་པ་རྟེས་ཁྱབ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པ་ལྷོ་གྱབ་གཉིས་ཀྱི་ཞར་ཆགས་ཚུལ་ལ་ཕྱོགས་བླང་ཆོས་ཐུགས་གཉིས་ཀྱི་དབར་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་དེར་མཐོང་། དེ་ཡང་«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»ཚོག་ཟིན་ལྟར་ན། ཕྱོགས་བླང་རང་ལུགས་ལ་ཚུལ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཐུགས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལྟར་མིན་པར་ཐ་དད་དུ་འཛིན་དགོས་པར་སྟོང་སྟེ། ཚུལ་གཉིས་པ་རྟེས་ཁྱབ་ཀྱི་ཐོག་བར་སྐོར་གཅིག་གི་རྩགས་ཆོས་གཉིས་མཐུན་དབེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བས་གྲུབ་ཅིང་། ཚུལ་གསུམ་པ་ལྷོ་གྱབ་གྲུབ་པ་ལ་ཀྱི་རྩགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འཐྱོ་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་དགོས་པར་གསུངས། ལྷོ་གྱབ་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་ཀྱས་པའང་རྩགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཟློ་ཚུལ་ཀྱིས་མེད་ངེས་ལྟར་ཁས་ལེན་ཡིན་པར་དགོངས། གཞན་ཡང«ཀུན་བཏུས»ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཐུགས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལྟར་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཐ་ཅད་ཀྱང་ཕ་ཅད་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཏུ«ཀུན་བཏུས»ཀ་ཡིག་ཏུ« ཁ་ཅིག་ཏུ«ཀ»ཡིག»ཅེས»ཀ»ཡིག»ཅ»ཡ»ཡ»ཡ

གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲོང་གི་རྣམ་གཞགདེས་ལྟར་སྒྲོང་དང་ཡང་དགགཞན་ཡང་གཏན་ཚིགས་དང་སྲན་འབྱིན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱབས་ལྟག་ཚད་ཀྱི་རྒྱོན་ཏེ་ལྟར་ཞུགས་ཚུལ་སོགས། རིམ་པ་བཞིན་ཀུན་བཏུས་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ། ཐུག་པ་བཅས་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད།

༦ གོང་ཏུ་རགས་ཙམ་སྒྲས་ཟིན་པ་ལྟར། ཐོག་གས་གླང་གི་བཞེད་པ་ཀིན་ཏུ་ཀྱགས་ཆེ་བ་ཅི་གཞན་སེལ་ཀྱི་རྩོར་དེ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྩོད་པ་མེད། ཕྱིར་གླང་དཔོན་ཀྱིས«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»མ་མཛད་གོང་། གཞལ་སེལ་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ«ཕྱི་བརྒྱ་པ»ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱས་ཙམ་ཞིག་བརྩམས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པ«ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ»དང་། ཕྱིས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པའི་གཞུང་ལས་ཐོན་མོད། བསྟན་བཅོས་དེ་ཅི་དེང་མཐའ་དྲ་མེད་པས་དེའི་རྩོར་གང་ཡང་ཞུ་མ་ཐུབས། དེ་ལྟ་ནའང་གཞུང་དེའི་ཚ་ཧས་རེ་གཉིས་མཁས་པ་གཞན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྲུ་ཏབས་པ་ཐོན་ཏེ། དཔེར་ན། ཀ་མ་ལ་ཥི་ལའི«དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པར།»

ངོན་དང་རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་ནི། །བརྗོད་བྱ་ཇོད་ཟིད་ཉིད་ཀྱི་མི་འདོད།།

དེ་ཅི་ལྟར་ལ་མ་མཐོང་ཕྱིར། །ཕྱི་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན།།[28]

ཞེས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཚིགས་བཅད་འདི་ཕྱི་རོལ་པའི་སྒྲོན་དཔོན་དཀ་ཀིས་ཀྱང་ཐུགས་བློ་ཀུང་ཤད་འཇོན་ས་ཞིག་ཏུ་བྱས་པར་སྣང་། འདིས་རྒྱ་དང་དོན་ཀྱི་དབར་དོན་དམ་པར་བརྗོད་བྱ་ཇོད་ཟིན་ལ་མེད་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་དང་དོན་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཐོན་ནས་མ་མཐོང་བས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱས་དོན་ལྟོན་པ་ནི་རྒྱ་ཕྱི་ཁ་ཕྱི་ཕྱི་ཞེ་ལྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་པར་གསུངས། གང་ལྟར་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལྟེང་ནས་བཤད་ན། འཕགས་ཡུལ་ཏ་པ་ཏན་ཝ་ཡིའི«ལྷ་ཅི་ཅི»ལ་གཙོ་བོར་བཅེན་པའི་ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་བརྡ་ཐོད་རིག་པ་ཆེས་ལྷ་ཙམ་ནས་དར་ཁྱབ་ཆེ་བས། རྒྱས་དོན་ཇི་ལྟར་ལྟོན་ཚུལ་ཀྱི་རྩོར་ལ་དོགས་དཔྱོད་བྱེད་ཡོད་པ་ནི་བཇོད་མི་དགོས་པའི་གནས་སྐ

28 རྒྱ་དོན་བཅུག་པའི་ལེའུ། དཔེ་བསྡུར་མ། ཤོག ༡༥༦ འདི་ཡལ་ཆེར་ཐོག་གས་གླང་གི་ཕྱི་བཅུག་པ་ནས་ཡིན་པར་ཀྱགས།

མཐོང་ལ། སྤྱི་ནས་ལེགས་སྦྱར་བརྒྱ་སྒྲོད་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་འཕྲོས་
གཉིས་ཀྱིན་ཏུ་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ནི། མིང་ཚིག་དང་ཁྱད་ཚིག་སྒྲེལ་ཏེ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་
ཚས་སྦྱར་བའི་བརྗོད་པ་དང་། ཆོད་གཞིའི་སྟེང་བཀྲྀབ་བྱ་རྒྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་
ཀྱི་ཐོག་ལ་བརྟག་ནས་ཀུས་པ་ལྟར་ལགས། དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པས་བཤད་པ་ལྟར་
ན། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་དོན་སྟོན་ཐུ་ལ་ལ་སྤྱི་ཡོའི་ཐོན་དུ་ཆུང་བའི་བརྡ་ཐོག་ལ་ཕྱོགས་བྱ
བ་དང་། དེའི་རྟེས་ཀུ་ཀླ་ཐུ་ཡ་ནི་བྱ་བས་བཤད་པ་བྱས་པ་ལ། ཕྱོགས་གླང་ལས་ཆུང་
བཀྲེས་པའི་བརྡ་ཐོག་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་ཁ་ཏི་ཏ་བས་དཔྱད་པ་བྱས་ཏེ་རང་ཡུལ་གས
ཐུན་མིན་ཞིག་ཁྱེལ་བ་ཥོ་ལས། ཕྱོགས་གླང་གིས་གཞན་ས་ལ་རྒྱུའི་དོན་དུ་རྒྱུབ་པའི
རྒྱབ་ཕྲོངས་ཀུ་ངོས་འཛིན་དགོས་པར་བཤད།

«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»ཀུ་ནི་གཞན་ས་ལ་ཀྱི་རྩོད་དེ། ཐར་མངོན་ཀུམ་ལེའུའི་དབྱར
ཚད་མ་ལ་གཉིས་ཀུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་ལེའུ་གཉིས་པར་རང་དོན་རྟེས
དཔག་བཤད་པའི་རྩོད་ལྟ། ཆུ་ལ་གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཁྱབ་ལ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ
དག་ལ་ཕྱི་ཆུ་ལ་ཀྱིས་མེད་པར་ངེས་པར་བཤད་པ་དེ་གཉིས་ལས་འཕྲོས་ཏེ། གཞན
ཀྱིས་ཚད་མར་འདོད་པའི་སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཞེས་པ་དེ་ནི་དོན་ལ་རྟེས་དཔག་ལས
ཡོགས་ཀུ་མེད་པ་དང་། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་དོན་བརྗོད་པའི་ཚེའང་། ཕྱོགས་ཁྱབ་ངེས
པའི་ཚད་མས་རྟགས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་ལ་ཕྱི་ཆུ་ལ་ཀྱིས་མེད་པར་ངེས་པ་དང
ཆུ་ལ་མཚུངས་པར། ཕྱི་ཆུ་ལ་ཀྱིས་རང་མ་ཡིན་སེལ་བའི་ཐོ་ནས་དོན་ཟློག་པར་སྒྲུབ
ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་བཅུ་གཅིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། གསལ་བ་རང་མཚན་པ་དང་། (ཀུན
བཏུས། ༥/༦གཅ) ཕྱི་ཀྱང་པ། (༥/༦ཁག) ཕྱི་གསལ་ཀྱི་འཇུལ་བ་དང་། (༥/༧) ཕྱི
དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་ (༥/༨-༡༡) ཆུམས་ཐུའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དགག་ལྟེ། དོན་བསྡུའི
ཆུ་ལ་(༥/༡༦-༡༧) གཞན་སེལ་ཐུའི་དོན་དུ་གསུངས། དེ་ནས་ཐུགས་ ༧ཅ་ནས་ ༧ཅ བར
ཚིགས་བཅད་བཅུ་གཅིག་གིས། སེལ་བ་ཐུ་ལ་ལ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚས་དང་། གཞི་མཐུན
ཡོགས་འཐད་པ་དང་། ཐུ་དོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་འཐད་པར་ཐུབ། ཐུགས
༧༥ནས་ ༧༨ བར་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚས་ཀྱི་ཆུ་ལ་བྱ་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་བཅུམས

ཏེ། རང་ཡུག་གས་ཀྱིས་"གཞན་སེལ་"(ཨན্�-ཕོ་ཏ་)ཞེས་པའི་བསལ་བྱའི་གཞན་དང་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སེལ་ཚུལ་གྱི་བཤད་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང། ལྷག་པར།

ཐུབ་ཡི་དོན་གཞན་མ་མཐོང་ཡང། །རང་དོན་ཆ་ཤས་སྟོན་པའི་ཕྱིར།།

ཐུབ་ཡི་འཕྲིལ་བ་ཤིན་ཏུ་སྟ། །འཕྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།། (৫/৯৭)

ཞེས་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བའི་ཚིགས་བཅད་བཀོད་དེ། གཞན་སེལ་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ལ་ཐུབ་དང་དོན་ལ་རང་ཚས་སྲུ་གནས་པའི་འཕྲིལ་པ་གང་ཡང་མེད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ཐུབས་རང་གི་བརྩོད་ཏུའི་དོན་མ་ཆོར་བར་སྟོན་ཆུས་པའི་ཚུལ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང།

ཤིང་དང་ས་ལས་འབྱུང་དང་རྫས། །ཡོད་དང་གཞལ་ཏུ་རིམ་བཟློག་ལས།།

བཞི་གསུམ་གཉིས་གཅིག་ཕྱི་ཚོམ་དུ། །འགྱུར་གཞན་དེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན།། (৫/৯৫)

ཞེས་རིགས་ཀྱི་ཐུ་ཀོ་རིམ་མཐོ་དམན་གྱི་ཐོ་ཆས། ཤེས་བྱ་དང། ཡོད་པ་སྟེ་དངོས་པོ་དང། རྫས་དང། ས་ལས་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཐུ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན། དོན་ཤིར་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་བཞི་དང། གསུམ་དང། གཉིས་དང། གཅིག་བཅས་ལ་ཕྱི་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུ་འགྱུར་བ་དང། གཞན་དུ་སྟེ་ཡུག་མཐུན་པས་ནི། ཤིར་གྱི་ཐུ་ས་ལས་གྱུར་པ་དང། རྫས་དང། དངོས་པོ་དང། ཤེས་བྱ་རྣམས་ལ་རིས་པའི་རྒྱུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སྟེ་"གཞན་སེལ་"ཞེས་པས་གཞན་སེལ་ཚུལ་གྱི་གནད་དེ་སྟོན། གོང་གི་དེ་ཀུན་ཏུས་ཀྱི་བར་རྣབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཡིན་པས་རང་འགྲེལ་དུ་དེ་ལ་འགྲེལ་པ་མ་ཕོན་པས། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་དགར་ཏི་གཀོད་ནི་ལའི་ལྟོར།

གཞལ་བྱ་ཡི་ཐུ་རིམ་པ་ལྟོ་ག་པ་ལས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང། རྫས་དང། ས་ལས་བྱུར་བ་དང། ཤིར་དང་བཞི་ལ་ཕྱི་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཐུ་གསུམ་ལ་ཕྱི་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུ་དང། རྫས་ཀྱི་ཐུ་ཀཏིས་ལ་ཕྱི་ཚོམ་དང། ས་ལས་བྱུར་བའི་ཐུ་ཤིར་ལ་ཕྱི་ཚོམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཤིར་བརྩོད་པའི་ཐུས་གཞན་བཞི་དེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ས་ལས་བྱུར་བའི་ཐུ་ཕྱི་མ་གསུམ་དེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་འཇུག

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་དང་གཅིག་དེས་ཕ་
པའི་རྒྱུར་ཐུར་རོ།།[29]ཞེས་སོ།།

ཡང་ཏྲི་ཀ ཀ་ཅ "རིགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་རྣམ་གནས་ཕྱིར།།"ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དང་
འགྲེལ་དུ། "རིགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དང་། རྒྱ་པ་ཉིད་དང་། རེ་རེ་ལ་ཡོངས
ས་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་རྫོགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ
ཐ་མི་དང་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་མི་ཚད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐའ་དག་རྫོགས་པའི་ཕྱིར
རོ།།"[30]ཞེས་བཅུ་ཕགས་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ་རིག་པ་ཅན་པ་ལ་ས་ཁགས་པས་འདོད་པའི
ཕྱི་དོན་གཞན་ལ་ཚད་བར་ཟླ་བའི་ཕྱི་ཞེད་ཚོས་གལ་ཆེ་བ་གསུམ་ཡོ་དེ་ཚད་བར
གསུངས་པ་གནད་ཆེ།

དེ་ནས་ཏྲི་ཀ ཀ་ཅ་ནས་ ९५ཁ བར་གྱིས་ཀྱང་ཅན་ཅན་གྱི་ཡུལ་དགག་ལ། ९५ག ནས
९८ བར་གྱིས་ཟླ་རྫོགས་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་དེ་བཟློད་པས
དོན་ལྟོན་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། ཏྲི་ཀ ५०ནས་ ५१ རིགས་བཟློད་དང་ཚོགས
བཟློད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་རྣམ་དབྱེ་དེ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་འཐད་པ་དང་། གཞན་ཡང
དབྱིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཁ་དོག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ལ་བརྟེན
ནས་བཏགས་པ་དང་། འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཟླ་སོགས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ
ཡང་ཞར་ལ་སྟོན། མཐར་ཏྲི་ཀ ५१ ཤར་པ་ཐ་མས་གཞན་སེལ་གྱི་ལེའུ་འདིར་ཟླ་ཐུར
ཚད་མ་ཇི་ནས་དཔག་ཏུ་བསྟུ་བར་བྱའ་པ་འདིས་དཔེ་ཉིར་མཇལ་ལ་སོགས་པའང་ཚད་མ
གཞན་མ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ་གཞན་སེལ་གྱི་ལེའུ་མཐུག་བསྟུས།

དེ་ཡང་ཐུགས་བློ་ཁོས་གཞན་སེལ་ཟླའི་དོན་དུ་འཐད་པས། གཞན་གྱིས་ཕྱི་ཏྲི
འཐུག་ཡུལ་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱི་དོན་གཞན་རང་དབང་བ་ཞིག་ཡོད
པར་བཤད་པ་དེ་མི་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་དོན་གྱི་འཐེལ་བ་དངོས་དབང
གིས་བྱུབ་པ་མིན་ཅིང་ཟླ་ཐམས་ཅད་རང་མ་ཡིན་སེལ་བའི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ

29 «ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་དར་ཊིཀ» གསུང་འབུམ། བོད། ང། ཤོག १११བ། ཟླ་འབྲུམ་དཔར་མ།
30 དེབ་འདིའི་ཤོག ९४१

ཟླུབ་པ་སོགས་ཀྱིས། རིག་པ་ཅན་པས་ཤེས་བྱ་ཚོ་ཀོན་ཏྲ་གི་གང་ཚན་ཟླ་ཁྲག་པ་འདོད་ཚུལ་དང་། དགྱེད་པ་བས་རིག་བྱེད་ཚད་མར་འདོད་པའི་རྒྱ་བའི་གྲྭ་མཐའ་ལ་གཏོད་གཞི་ཆེན་པོར་གྱུར་སྐབས། རིག་པ་ཅན་པའི་སྨོན་དཔོན་ཡུ་ཏྲ་ཀ་ར་དང་། དགྱེད་པ་བའི་སྨོན་དཔོན་གཞོན་ནུ་མ་ལེན། དེ་བཞིན་དུ་གཅིར་བྱ་པའི་སྨོན་དཔོན་མ་ཡིན་ཞེས་ཁོ་ཀོ་ལ་ལ་དགག་པ་རྣོན་པོ་བཏང་ཅིང་། ཡུག་པར་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ཀྱིས་ཆོད་པ་ཆེ་བ་གསུམ་སྟེ། ༡ ཟླས་རང་མ་ཡིན་ལེ་ལ་བའི་ཟླ་ནས་དོན་སྟོན་ན། ཤེད་ཞེས་པའི་ཟླས་ཤེད་མ་ཡིན་ལེ་ལ་བ་བརྗོད་བྱར་བྱ་དགོས་པས། དེ་ལ་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཤེད་ངོས་མ་བརྒྱད་བར་དེ་མ་ཡིན་ངོས་མི་འཛིན་པས་རྟོགས་པ་ཐན་ཚུན་ཐབ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ༢ ཡང་ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་ཟླ་ལ་བས་ལ་བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མེད་པས་ཟླ་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། ༣ ཟླ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཟླ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བ་འགལ་ཏེ། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས«ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ»དུ་རྒྱས་པར་མཐའ་བཅད་དེ་ལན་འདེབས་མཛད། (རྣམ་རྒྱ། ༧/༧༧ཀ-༧༦༧ དང་། རྣམ་རྒྱ། ༧/༧༦-༧༦ དང་། རྣམ་རྒྱ། ༧/༧༦-༧༦ དང་) དེ་བཞིན་དུ་ཞི་ཚེའི«དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པར»ཟླ་དོན་བརྟག་པའི་ལེའུ་ལོགས་ཀྱི་མཛད་དེ། དེའི་ནང་ཕྱི་རོལ་པའི་ཚད་མ་པ་རྣམས་ནས་ཐུན་ཕྱོགས་གླང་གི་གཞན་ལེ་ལ་འགོག་པའི་གནོད་ཏེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་དཔྱད་པ་མཛད་པ་བྱུང་།

གང་ལྟར་ཡང་ས།ོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ཉིད་ཀྱི་གཞན་ལེ་ལ་འདོད་ཚུལ་ནི་གཙོ་བོ་ཟླའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ནི་གཙོ་བོ་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་གཞན་ལེ་ལ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་སྐང་བ་ཁོ་བོས་མཛད་བས། ས།ོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་བཙལ་འདོན་མཛད་མ་མཛད་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་གཞན་ལེ་ལ་དང་བརྡ་ཡུལ་ཀྱི་རྣོར་ལ་ས།ོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པར་ཁྱད་པར་ཐུང་ཡོད་སྐྱམ། གཞན་ཡང་ས།ོབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞན་ལེ་ལ་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་བཤད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིས་ཀྱི་རང་པའི་ཚད་མ་

པ་དབེར་ན་ལྷ་ཁཀ་ཁ་ཉིས། ཆོས་མཆོག་དང་། ཞི་འཚོ་ཡབ་ཐུས། ཐུམ་ཟེ་ཀོ་ཀར་ཡ་ཆུ་ཏ། ཕྱིས་ཀྱི་ཌ་ན་ཕྱི་མི་ཏ་དང་། རཆ་ཀིརྟི་ས་ཁས་ཀྱི་དབར་ཡང་། བར་ཡུལ་ཀྱི་ཁན་ཐུ་དང་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་གང་ལ་འཇོག་མི་འཇོག་དང་ཁམས་ལྟ་ཀྱི་རྒྱས་ཁ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཐོན་ལྟར་བ་རྒྱམས་ཀྱང་རྟོག་ཞིབ་བྱ་འོས་པར་མཐོང་། འདིར་ཁོ་བོས་ངལ་བ་བསྟེན་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་མའི་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཁན་ཐུ་ཆེ་བ་ཁཁ་ཁཅི་ཁ་དང་ལྷ་ཁ་ཁཁན་ས་ལ་ཀྱི་རྒྱས་དམིགས་སུ་བཀར་ཏེ་མདོ་ཙམ་ཞུ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་ཏྲི་ན་ཙན་འདིའི་ཚད་མ་རིག་པའི་བཞེད་པ་རྒྱམས་ཕྱིས་ཀྱི་འཁྲོལ་བྱེད་དབེར་ན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཐུགས་ཀྱི«རྒྱམ་འཁྲོལ»ལྟ་བའི་བརྒྱད་འབའ་ཞིག་ནས་ཟླུང་བ་མིན་པར། རྒྱབས་འཁར་ཕྱོགས་གླང་ཏེད་ཀྱི་གསུང་ཐད་ཀར་མཐལ་ཏེ་རྟོག་ཞིབ་བཀྲོད་ཐུབ་ན། བཞེད་པའི་ཁན་འཁགས་ཁ་ལ་ཆེ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་མི་ཁས་པ་ཞིག་གི་ཕོ་ཁ་ནས་བལྟ་བའི་ཀོ་ཤས་བཀྲ་ཐུང་ཡིན་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ་གསལ་བར་ཤར་ཐུབ་པ་འདོད་རིས་པས། འདི་ཁས་ཡུལ་དེས་ཀཱཙོ་བོར་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བཀྲིས་སོ།།

དེ་ལྟར་འཕགས་ཡུལ་ཀྱི་ཚད་མ་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་ཙན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཚད་མའི་ཀུན་ལས་བརྩམས་པའི་འབེལ་གཏམ་འདི་བཞིན། རང་རིའི་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཀྲིགས་པའི་ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་མའི་ཀུན་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱོགས་ཀཱཙོ་ཀ་ཏཱ་ཏ་ཏ་ཡ ཀ ཏ ཡ ཀ ཏ ཡ ཀ ཏ

ཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐོབ་ལ། ཞར་དང་ཞོར་ལ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་»ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་དགོན་གསང་ཀྱི«ཚད་མ་ཀུན་བཏུས»ལའང་གང་འདྲིས་ཀྱི་དལ་བ་བསྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་བོད་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞུང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཐོས་བསམ་ཀྱི་འབད་པ་དང་དུ་བླངས་པ། རིགས་པར་སྒྲ་བ་ལྟ་བམས་པ་གླང་རི་བ་ཐུབ་བསྟན་སྲུན་པས། སྲུ་ལོ་ ༡༥༥༨ ཟླ་ཆེས་ལ་ཀུས་ཐྲོ་དང་ཐོན་ལམ་ཟུང་འབྲེལ་ཀྱིས་བྲིས་པ་དགེའོ།། །།

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།

ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་སྒོ་བཅད།

དང་པོ། མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པ་དམ་བཅའ། (ཤྲཱི་ཀ ༡) འཕྲེལ་པ་ཞོག 97/301

ཀཱཊ་ཨ་པ། བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ།

ལེའུ་དང་པོ། མངོན་སུམ་བརྟག་པ།

༡ རང་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པ། (ཤྲཱི་ཀ ༢-༡༢) 98/302

ཀ ཚད་མའི་གྲངས་དང་སྒྲོད་ཡུལ་ལ་ཡོད་རྟོག་བསལ་བ། (༢-༣ཁ)

༡) ཚད་མ་ཀཱཊ་ཨ་ངེས་པར་བརྟེན་པ། (༢ཀ ཁ)

༢) ཀཱཊ་ལ་བྱ་ཀཱཊ་ཨ་ངེས་པའི་ཐོག་ནས་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པ། (༢ཁ)

༣) གྲངས་ཀཱཊ་ཏ་ཀྱོད་པ་དགག་པ། (༢ཀ-༣ཁ)

ཀ) རང་སྒྲོ་འདྲེས་པའི་ཚད་མ་ཕྱང་ཀ་ཐམས་པ་དགག་པ། (༢ཀ ང་)

ཁ) ཁྱད་པར་བོ་ཏེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཕྱང་ཀ་ཐམས་པ་དགག་པ། (༢ཀ ཁ)

ཁ མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཡོད་རྟོག་བསལ་བ། (༣ཀ-ཀ/ཁ) 99/303

༡) མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲོན་བཏབ། (༣ཀ ང་)

༢) མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བ། (९-ལ/ཁ) 100/303

ཀ) དབང་པོའི་མངོན་སུམ། (९-)

ཀ] དབང་པོའི་ཐ་སྙད་ལ་ཆོད་ཐོང་། (९ཀ ཁ)

༢] རྟོག་བཅས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུང་དུ་སྒྲོས་པ་ལ་ལྷང་འཁལ་ཐུང་བ། (९ཀ ང་)

༣] ཐུན་དོན་གཞན་སོགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྟོག་བཅས་དུ་ཐུན་བ། (५) 100/304

ཁ) ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། (৬ཀ) 101/305

ག) རང་རིག་མངོན་སུམ། (৬ཀ ཁ)

ང) རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། (৬ཀ-ལ/ཁ)

ཀ] དངོས། (৬ཀ ང་) 101/305

བ] ཆགས་སོགས་རང་རིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་རྟོད་ཕྱོད།། (༧གཅ ཁ)

གཉིས) མངོན་གྱུམ་ལྷན་སྣང་ལ་ཐེ་ཚན་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བ། (ᪧག-ᪧཁ) འགྲེལ་པ་ལྟོག 101/305

ག མངོན་གྱུམ་གྱི་འཐས་བྱ་ལ་ཡོག་རྟོག་བསལ་བ། (ᪧག-ᪧཅ) 102/306

ᪧ) ཚད་འཐས་ཀྱི་རྣམ་གཞག (ᪧག-ᪧ᪐) 102/306

ཀ) དོན་ཁས་ལྷན་པའི་ཚད་འཐས་སྒྲིར་བཤད། (ᪧག-ᪧཆ)

ཁ) ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚེ་དོན་ཁས་ལྷན་ཀྱང་རང་རིག་འཐས་བྱར་ རིགས་པ། (᪥) 102/306

ག) རང་རིག་གི་ཚད་འཐས་ཀྱི་རྣམ་གཞག (ᪧ᪐)

᪨) རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ། (ᪧᪧ-ᪧ᪨) 103/307

ཀ) ཐོག་ཚལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ། (ᪧᪧཀ-ག)

ཁ) རང་རིག་སྒྲུབ་པ། (ᪧᪧང-ᪧ᪨)

᪩ གཞན་ཀྱིས་བཏགས་པའི་མངོན་གྱུམ་དགག་པ། (ᪧ᪩-᪩᪩) 104/308

ཀ རྩོད་སྒྲུབ་མཁན་ཕོའི་ལྷགས་དགག་པ། (ᪧ᪩-ᪧ᪖) 104-106/308-310

ᪧ) རྩོད་སྒྲུབ་ནས་བཤད་པའི་མངོན་གྱུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་མིན་པར་ བཤད་པ། (ᪧ᪩) 104/308

᪨) རྩོད་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་བརྗགས་ལ་དགག་པ། (ᪧ᪩-ᪧ᪖) 104/308

ཀ) རྩོད་སྒྲུབ་མཁན་ཕོའི་མངོན་གྱུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཁོད་པ། (ᪧ᪩ཀ ཁ')

ཁ) དེ་བརྗགས་ལ་དགག་པ། (ᪧ᪩ག-)

ᪧ] གང་ལ་མངོན་གྱུམ་དུ་སོང་བའི་དོན་ལ་བརྗགས་ལ་དགག (ᪧ᪩ག-ཆ) 105/309

᪨] དམིགས་ཀྱིན་བྱེད་ཐུལ་ལ་བརྗགས་ལ་དགག (ᪧ᪥-ᪧ᪖) 106/310

ཀ] དགག་པ་དངོས། (ᪧ᪥)

ཁ] དེའི་ལན་དགག (ᪧ᪖)

ཁ གཞན་ཐེ་ས་བཏགས་པའི་མངོན་གྱུམ་དགག་པ། (ᪧᪧ-᪩᪩) 107/310

ᪧ) རིགས་པ་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ། (ᪧᪧ-᪨᪐) 107/310

ཀ) འདོད་པ་བཟློག་པ།

[མ] དེ་དགག་པ། (༡༧-༢༠) འགྲེལ་པ་ཞོག 107/310

༡] ཐུན་དགག་པ། (༡༧ཀ [མ]) 107/310

༢] ས་ས་ངན་དགག་པ། (༡༧ཁ-༢༠) 108/311

ཀ] མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཁྱབ་པ། (༡༧ཁ-༡༩[ཁ]) 108/311

(༡) དགག་པ་དངོས། (༡༧ཁ ང')

(༢) དེའི་ལན་དགག (༡༩ཀ [ཁ])

[ཁ] དབང་པོ་ལྟའི་ཐབས་ངེས་མེ་འཐད་པ། (༡༩ཁ-༡༨[ཁ]) 108/312

(༡) དགག་པ་དངོས། (༡༩ཁ ང')

(༢) དེའི་ལན་དགག (༡༨ཀ [ཁ])

ཀ] ཚད་འཐས་རྫས་ཀཆན་དགག་པ། (༡༨ཁ-༢༠) 109/312

(༡) ཚད་འཐས་མེ་འཐད་པ་ཐུན་བསྟན། (༡༨ཁ)

(༢) དེ་མེ་འཐད་པ་བྱེ་བཀ་ཏུ་བསྟན་པ། (༡༨ང-༢༠)

(ཀ) དགག་པ་དངོས། (༡༨ཁ-ཚ)

(ཁ) དེའི་ལན་དགག་པ། (༢༠)

༢) བྱ་བཀ་པའི་ལུགས་དགག་པ། (༢༡-༢९) 112/316

ཀ) འདོད་པ་བརྗོད་པ།

[ཁ] དེ་དགག་པ། (༢༡-༢༠) 112/316

[ཁ] ཁས་ལྷན་ཅགས་འགལ་བ་བསྟན་པ། (༢༡ཀ) 112/316

[ཁ] ཇི་གས་པ་དང་འགལ་བ་བསྟན་པ། (༢༡[ཁ]-༢९) 112/316

ཀ] ཚད་འཐས་ཐུན་དགག་པ། (༢༡[ཁ ཀ]) 112/316

[ཁ] ཏ་ཙང་ཐལ་བས་དགག་པ། (༢༡ང-༢༢ཀ) 113/316

ཀ] དགག་པ་ཀཆན་བསྟན་པ། (༢༢ང-༢९) 114/318

(༡) མངོན་སུམ་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལན་དགག (༢༢ང-༢ཀ)

(༢) དེའི་ལན་དགག་པ། (༢ཀ[ཁ]-༢९)

(ཀ) འདོད་པ་བརྗོད་པ། (༢ཀ[ཁ])

(ཁ) དེ་དགག་པ། (བ༣ཀ-བ९) འཕྲེལ་པ་ཡོད། 115/319

[ཀ] ཁས་ལྷན་ཟས་འགལ་བ། (བ༣ཀ-བ९ཀ)

[བ] ཕྱབ་པ་མ་ངེས་པ། (བ९ང)

༣) ས་ཅན་སྐྱ་པའི་ལུགས་དགག་པ། (བ५-༣༣) 117/321

ཀ) འདོད་པ་བཟློད་པ།

ཁ) དེ་དགག་པ། (བ५-༣༣)

ཀ] ཐུགས་ཅན་ཐ་བདས་པའི་ལུགས་དགག (བ५ཀ-བ་ཀ) 117/321

ཀ] མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་བྱེ་བྲེས་ངེས་དགག་པ། (བ५ཀ-བ५ཀ) 117/321

(ཀ) དགག་པ་དངོས། (བ५ཀ)

(བ) དེའི་ལན་དགག་པ། (བ५ཁ ཀ)

ཁ] གཞལ་བྱ་འཇལ་ལྡན་ཚུལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། (བ५ང-བ་ཀ) 119/322

(ཀ) དབང་པོའི་འཇུག་པས་རིགས་ཁོ་ན་འཛིན་པ་དགག (བ५ང-བ৬ཁ)

(བ) ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཕྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་དགག (བ৬ཀ-བ་ཀ)

(ཀ) བདེ་སོགས་དང་སྐྱེའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་འཛིན་པ་དགག (བ৬ཀ-བ৭ཁ)

(ཁ) བསྟོམས་ནས་འཛིན་པ་དགག་པ། (བ৭ཀ-བ་ཀ)

ཁ] ཕྱི་མ་ཀཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ། (བ་ཀ-༣ཀ) 121/325

ཀ] འདོད་པ་བཟློད་པ། (བ་ཀ-ཀ)

ཁ] དེ་དགག་པ། (བ་ང-༣༠)

(ཀ) རང་བཞིན་གཅོ་བོ་ཕྱོགས་མེད་དུ་ཐལ་བ། (བ་ང)

(བ) ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱ་སོགས་མི་འཐད་པ། (བ৫ཀ ཁ)

(ཀ) དེ་འདོད་ཀ་ཁས་ལྷན་ཟས་འགལ་བ། (བ৫ཀ-༣༠)

(ད) སྐྱ་འགའ་ཞིག་གིས་བཟློད་པས་དོན་ཚན་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། (༣ཀ)

ཀ] མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཕྱིད་ཕྱབ་ཚུར་བ། (༣ཀ-༣ཀ) 124/327

ཀ] ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཀན্
གས་ཅན་གྱི་འཇུག་པ། (༣ཀ ཁ)

[ཁ] ཕྱོགས་ཅིག་པར་ཟན་པར་འདོད་པར་དགག་པ། (གཅིག-གཅིག) འཕྲེལ་པས་ཁོག 124/327

ག] ཟན་པ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། (གཅིག ང')

ཇ) དགྱོད་པ་བའི་ལུགས་དགག་པ། (གཉ-ཉཉ) 126/329

ཀ) འདོད་པ་བརྗོད་པ།

ཁ) དེ་དགག་པ། (གཅ-གཉ) 117/321

ཀ] མདོར་སྡུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། (གཅག-གཅག) 117/321

(ཀ) ཡོད་པ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་ཚིག་ལ་རྒྱས་བཅད་མེད་པ། (གཉག -)

(ཀ) དོན་དེ་ཕྱད་པ་སྒྲོས་པས་རྟོག་ཞིག་ཟིན་པ། (གཉག ཁ) 126/329

(ཁ) དེའི་ལན་དགག་པ། (གཉང-གཅ)

[ཀ] ཚོད་པ། (གཉག ང')

[ཁ] ལན། (གཅ) 126/329

(ག) དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་དང་ཕྱད་པར་རྟོག་པ་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ། (གཆ-གཆཁ)

[ཀ] ཚོད་པ། (གཆག ཁ) 127/330

[ཁ] ལན། (གཆག ང')

[ག] འཇིག་རྟེན་ཁྱགས་པའི་ལན་དགག་པ། (གཆག ཁ) 128/331

(ཁ) མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་བྱ་དགོས་དོན་ཕྱད་པ་སྒྲོས་པ་ཁྱབ་ཚུར་བ། (གཆག-གཉཁ)

(ཀ) ཏོག་ལེ་ཆུ་བ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་ལ་རྒྱས་བཅད་མེད་པ། (གཉག-ཉཀ)

(ཁ) ཏོག་ལེ་ཆུ་བ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་ལ་གཏོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བ། (གཉག-གཅཁ)

(ཁ) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (གཅག-ཉཀ) 128/332

[ཀ] དབང་དོན་ཕྱད་པ་ས་ཕོགས་མངོན་སུམ་དང་དེའི་རྒྱུ་གང་དུའང་

མི་འཐད་པ། (གཅག-ཉ་ཁ) 128/332

[ཁ] དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་ཐུང་བའི་ཕྱིར་བ་ལང་བོ་སྐྱེས་པ་ས་ཕོགས་

མངོན་སུམ་དུ་འཐད་པར་ཐལ་བ། (ཉ་ག-ཉཀ) 129/333

[ཀ] རྒྱས་པར་བཤད་པ། (ཉ་ག-ཉཀ) 129/333

དབང་པོ་མངོན་སུམ་ལས་ཁྱད་གཞི་ཐུན་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པ། (ཉ་ག-ཉཀ)

དེའི་རྒྱུ་མཚན། (༩༧གཉ་བ་) འཕྲེལ་པར་ཤོག 130/333
ཕྱི་དོན་གཞན་གཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་ཆོས་སྦྱོང་བ་མི་འཐད་པ། (༩༧ཅ ཆ)
[ཁ] དོན་བསྡུ་བ།
བ] ཚད་འབྲས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། (९२ཀ-९९) 131/334
(༡) ཚད་འབྲས་དོན་གཞན་དགག་པ། (९२)
(བ) བློ་དང་ལྷུ་བ་ཟས་ཀཱཥ་ཏ་ཐ་དང་བཅུགས་ལ་དགག་པ། (९३) 131/335
(ཀ) བདག་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་པ། (९९) 132/335

ལེའུ་གཉིས་པ། རང་དོན་རྟོགས་དཔག

༡ རང་དོན་རྟོགས་དཔག (༡-५ཁ) 133/336
གཉ རང་དོན་རྟོགས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། (༡གཉ ཁ)
ཁ ཚད་འབྲས་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། (༡གཉ) 133/336
ག ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་
བསྟན་པ། (༡གཉ ང) 133/336
ང མངོན་སུམ་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་སུ་མ་བྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན། (བ)
༡) རྒྱུ་མཚན་དངོས། (བཀ ཁ)
བ) དེ་ལ་རྟོད་པ་ཐུང་བ། (བགཉ-५ཁ) 134/337
ཀ) ཁ་དོག་ལས་རིག་བྱ་དཔག་པའི་རྟེས་དཔག་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་འཛིན་པ་
དགག (བཁ ག) 134/336
ཁ) མངོན་སུམ་གྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་
འཛིན་པ་དགག (ཀང-ཀཁ) 135/338
ག) རིག་བྱ་བཏུང་སྟོམས་པ་ལས་རྒྱུ་གི་ཌས་དབོག་པའི་རྟེས་དཔག་གཟུང་ཡུལ་
རང་མཚན་འཛིན་པ་དགག (ཀգ-५ཁ) 135/338
༢] དགག་པ་དངོས། (ཀգ ང) 135/338

བ] ཕྱང་ཚིག་གིས་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་རྣྲང་པས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་
ཁེགས་པར་འདོད་པ་དགག (९) འཕྲེལ་པ་ཞོག 136/339

ཀ] དགག་པ་དངོས། (९ཀ ཁ) 136/339

ཁ] ཕྱང་དང་རྟེས་དཔག་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཚྭངས་པ་དགག་པ། (९ཁ ང)

ཀ] རང་ལ་མཚྭངས་པ་ཐྱང་བ། (५ཀ ཁ) 138/340

ཀ དེའི་རྒྱུན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། (५ཀ-५ཀ) 138/341

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན། (५ཀ-) 138/341

१) རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། (५ཀ-४)

ཀ) ཚུལ་གསུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། (५ཀ-७ཁ) 138/341

१] དངོས། (५ཀ ང)

བ] ཚུལ་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་བྱང་དུ་དེས་པ་ཐྱུང་བ། (७ཀ ཁ) 139/341

ཁ) ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ཡང་དག་མིན་པ་དོན་ཀྱིས་འཕངས་པ། (७ཁ ང)

ཀ) རྣམ་བཅད་ཀྱི་གནས་དབེར་བཤད་པ། (४) 140/342

२) གཞན་ཀྱིས་བརྒྱགས་པའི་རྒྱགས་ཀྱིས་དགོག་ཚུལ་དགག (२-११) 140/343

ཀ) ཕྱོགས་ཐ་མ། (२) 140/343

१] བསྟན་བྱའི་ཚོས་དཔག་བྱར་འདོད་པ། (२ཀ ཁ) 140/343

བ] གཞི་ཚོས་ཀྱི་འཕྲེལ་པ་དཔག་བྱར་འདོད་པ། (२ཁ ང)

ཁ) དེ་དགག་པ། (९-११) 140/343

१] ཕྱོགས་དང་བོ་དགག་པ། (९)

ཀ] ཚོས་རྣྲང་པ་བསྟན་བྱར་མི་རིགས་པ། (९ཀ ཁ) 140/343

ཁ] ཆོད་ཀཱི་ཞི་དང་ཚོས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་བསྟན་བྱར་འདོད་རིགས་པ། (९ཁ ང)

བ] ཕྱོགས་ཀཱ་ཉིས་པ་དགག་པ། (१०-११) 141/343

ཀ] དགག་པ་དངོས། (१०) 141/343

(१) འཕྲེལ་པ་དོན་ཀཱ་ཞན་རྟེས་དཔག་གི་ཀཱ་ཞལ་བྱར་འདགལ་བ། (१०ཀ ཁ)

(२) ཀ་ཞན་དོན་རྟེས་དཔག ངག་ཚད་ཅན་དུ་ཐལ་བ། (१०ཁ) 141/344

(༣) རྟགས་འཇུག་མེད་དུ་ཐལ་བ། (༡༠ཅ)

ཁ] ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་བསྡུད་བྱར་བསྟན་པ། (༡༡) འཕྲེལ་པ་ཀོག 142/344

༣) རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། (༡༢-༢༥) 142/345

ཀ) རྟགས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པ། (༡༢-༡᐀) 142/345

ཁ] རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༡༢-༡ཆ) 142/345

ཀ] གཏན་ཚིགས་སེལ་བས་འཇུག་པར་བསྟན་པ། (༡༢-༡ཉ) 142/345

(༡) འཇུག་པ་དོན་གཞན་བསྡུད་བྱའི་ཆོས་སྒྲ་འདོད་པ་ལ་གཏོད་པ་

གཞན་བསྟན། (༡༢) 142/345

(༢) གཏན་ཚིགས་སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཚུལ། (༡᐀)

(᐀) སེལ་བས་འཇུག་པའི་དམེ་བསྟན་པ། (༡ཉ) 143/345

ཁ] སྒྲུབ་པའི་ཐོག་ནས་འཇུག་པ་དཀོན། (༡᐀)

ཀ] ཐུན་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་ཐོག་ནས་འཇུག་པ་དཀོན (᐀᐀-᐀ཆ) 144/346

(᐀) དཀོན་པ་དངོས། (᐀᐀) 144/346

(᐀) རྟགས་དང་རྟེས་དཔག་ཚ་ཀས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་འཇུག་པར་བསྟན་པ། (᐀ཆ) 144/347

᐀] དོན་བསྡུ་བ། (᐀᐀-᐀᐀) 144/347

(᐀) དཔག་བྱ་དགོག་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོས་བཟློ་བ། (᐀᐀)

(᐀) དགོག་བྱེད་འཁྱལ་ན་ཐེ་འཁྱལ་བ། (᐀᐀)

ཁ) རྟགས་ཀྱི་ཚུ་བ་འཇུག་པ་བཤད་པ། (᐀᐀-᐀᐀) 145/348

᐀] རྒྱས་པར་བཤད་པ། (᐀᐀-᐀᐀) 145/348

ཀ] འགྲོ་འདུ་འདེ་ལ་ཇི་ལ་ཅ་ཅ་ཅན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ་

རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སྒྲ་ཁྱད་པར་མེད་པ་

དཀོན་པ། (᐀᐀-᐀᐀) 145/348

(᐀) དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་དཀོན་པ། (᐀᐀)

(᐀) མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན། (᐀᐀) 145/348

[བ] ཁྱབ་མཁན་པའི་རྒྱས་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་དེའི་རྒྱས་ཅན་དུའང་འགྱུར་བའི་
རྒྱུ་མཚན་དགག (བ་-ཀ) འགྲེལ་པ་གོག 146/349
(ཀ) རྒྱས་དང་རྒྱས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་རྣམ་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་
བའི་དམེ། (བ)
(བ) དེའི་རྒྱུ་མཚན། (ཀ) 146/349
ཁ] དོན་བསྡུ་བ། (ཁ-ཁ)
(ཀ) དོན། (ཁ) 147/350
(བ) དམེ། (ཁ)
[ཁ ཁ་ཅན་གྱིས་བརྒྱས་པའི་རྟེས་དཔག་དགག་པ།
ཀ) ཆོད་སྒྲུབ་མཁན་པོའི་ལུགས་དགག་པ། (ཁ) 147/350
ཀ) འདོད་པ་བརྗོད་པ།
(ཁ) དེ་དགག་པ། (ཁ-ཁ) 147/350
ཀ] མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱོན་པ། (ཁ)
ཁ] ཆོད་གཞི་ལ་ཚོས་ལས་གཞན་པའི་དཔག་བྱ་མི་འཐད་པ། (ཁ)
ཁ] གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་མ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ། (ཁ) 148/351
ཁ) ཁ་ཅན་སྟེའི་ལུགས་དགག་པ།
ཀ) རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ། (ཁ-ཁ) 148/352
ཀ] འདོད་པ་བརྗོད་པ།
ཁ] དེ་དགག་པ། (ཁ-ཁ) 148/352
ཁ] རྟེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། (ཁ-ཁ[ཀ]) 148/352
(ཀ) ཐ་མ་དང་ཐུན་པ་དགག (ཁ)
(ཁ) ཐུག་མ་དག་ཐུན་པ་དགག (ཁ) 149/353
(ཁ) ཕྱིར་མཐོང་བའང་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན། (ཁ[ཀ] [ཀ])
[ཀ] ཚད་འབྲས་དོན་ཁཞན་དགག་པ། (ཁ[ཀ] ང)

[ཁ] བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ། (༧༦-༧༧) འཕྲེལ་པ་ཊཱིཀ 151/355

[༡] འདོད་པ་བརྗོད་པ།

[༢] དེ་དགག་པ། (༧༦-༧༧)

[ཀ] རྟེས་དཔག་ལ་མ་ཁྱེས་དགག་པ། (༧༦-༧९) 151/355

(༡) རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༧༦-༧༦)

(ཀ) རྒྱུ་ལས་འཇས་བྱ་དངོས་པ་དགག་པ། (༧༦ཀ)

(ཁ) ལྷན་འདུའི་འཇོལ་པ་དངོས་པ་དགག་པ། (༧༦ཁ-༧༦) 151/355

[༡] ལྷན་པའི་འཇོལ་བ་ལས་དོན་དངོས་པ་དགག་པ། (༧༦ཁ ཀ)

[ཀ] དགག་པ་དངོས (༧༦ཁ ཀ)

[ཁ] ཏ་ཙང་ཐལ་བས་དགག་པ། (༧༦ང-༧༦ཀ)

[ཀ] འདུ་བའི་འཇོལ་བ་ལ་ལར་ཁྱོས་པ་མཚུངས་པ། (༧༦ང)

[ཁ] འགལ་བ་མཚུངས་པ། (༧༦ཚ)

(ཀ) དོན་བསྡུ་བ། (༧९) 153/356

[ཁ] རྟེས་དཔག་ཕྱི་མ་ཁྱེས་དགག་པ། (༧५-༧༧) 154/357

(༡) དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འཇོལ་བ་ཞོ་ཟྭད་དུ་འདོད་པ་དགག (༧५)

(༢) འགལ་ཟླ་ཞོ་བར་ཟྭད་པ་དགག (༧৬ཀ ཁ)

(༣) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (༧৬ཀ-༧༧)

(ཀ) རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་སུ་མི་འཐད་པ། (༧৬ཀ-༧༧ཀ) 155/358

(ཁ) འཇོལ་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་ན་རྟེས་དཔག་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བ། (༧༧ཁ ཀ) 156/359

(ཀ) འཇོལ་བ་དངོས་གཞན་མེད་པ། (༧༧ང) 157/360

ཀ) ས་བར་སྐྱེ་བའི་ལུགས་དགག་པ། (༧ཀ-९༧) 158/361

[༡] འདོད་པ་བརྗོད་པ།

[༢] དེ་དགག་པ། (༧ཀ-९༧)

[ཀ] རྟེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་དམ་བཅས་པ།

[བ] རྟེས་དཔག་འགྲོག་པའི་རིགས་པ། (གཅ-ཅ།) འཕྲལ་པ་ཞོག 158/361
(ཀ) རྒྱས་པར་དགག་པ། (གཅ-ཅཅ) 158/361
(ཁ) འཇུག་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དགག་པ། (གཅཀ)
(ཀ) འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེས་དཔག་དགག་པ། (གཅཁ-ཅལ) 159/361
[ཀ] ནོར་དང་ནོར་ཅན་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད། (གཅད-གཉཀ)
[ཁ] གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད། (གཉཁ) 160/363
[ག] གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་ས་གསས་དབོག་པ་གཏན་ཚིགས་འཇུག་མེད་བུ་
ཐལ་བ། (གཉག-ཅཅཁ) 160/363
[ཀ] གཙོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱས་ཆོས་ལ་བསྟོད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འཐས་བྱ་
མི་འཐད། (གཉག-ཅགཀ) 160/363
«ཀ» རྒྱུ་འཐས་སྟོན་དགག་པ། (གཉག-ཅགཀ) 160/363
«ཁ» གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་བྱེད་བུ་
མི་འཐད། (གཉག-ཆ) 160/363
«ག» གཙོ་བོ་རྒྱུར་མི་འཐད་པ། (ཅ།) 161/364
«ཁ» རྒྱུ་འཐས་ཀྱི་འཇུག་པ་གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སུ་མི་འཐད་
པ། (ཅཀ)
«ཅ» ནོར་དང་ནོར་ཅན་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་པ་དགག (ཅཅ) 161/365
«ཆ» དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (ཅཅ) 162/365
[ཁ] གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་བུ་མི་འཐད་པ། (ཅཅག ཁ) 162/365
[ཅ] ལྷན་ཅིག་ཐོབ་པའི་དངོས་པོའི་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད། (ཅཅག ང)
(ཀ) ཐོབ་མཐོང་བ་ལ་གཉིས་ཀོ་ནར་ངེས་ཏ་རྟེས་དཔག་ཁྱབ་ཚུད་པ། (ཅཅ-ཅལག)
(ཁ) དངོས། (ཅ།) 164/367
(ཁ) ངེས་བརྟེན་འཐས་བྱ་མེད་པར་བསྟན་པ། (ཅ-ཅལག)
(ཀ) ཐོས་བྱ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ། (ཅལ-ང) 166/369

ང) དགྱོད་པ་པའི་ལྷག་ལས་དགག་པ། (९५-५৩) འཕྲེལ་པ་ཞོག 167/370

৭] མཚམས་སྦྱར་བ།

৭] འདོད་པ་བཟློད་པ། (९५ཀ ཁ)

৭] དེ་དགག་པ། (९५ཁ-५৩)

ཀ] རྟེས་དཔག་གི་མདོར་མ་མཚོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགག་པ། (९५ཁ ང) 167/370

ཁ] འཕྲེལ་པ་བྱེད་པའི་མ་ཆས་པ་དགག་པ། (९৫-५৩) 167/370

(৭) ཐྱོ་ར་དགག་པ། (९৫)

(৭) ཆེ་ཐག་ཏུ་དགག་པ། (५০-५৩)

(ཀ) འཕྲེལ་པ་འཇོན་པའི་མདོར་སྲུམ་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན། (५০ཀ ཁ)

(ཁ) ལྷན་པའི་འཕྲེལ་པ་རྟེས་དཔག་གི་ཁྱོན་ཏུ་མི་འཐད་པ། (५০ཁ-५৭ཁ)

[৭] དངོས། (५০ཁ)

[৭] འཕྲེལ་བ་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེས་དཔག་མི་ཕྱེད་པ། (५০ང-५৭ཁ) 167/370

(ཁ) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (५৭ཁ-५৩)

[৭] དགྱོད་པ་པའི་རྟེས་དཔག་ལ་ཁོད་པ་རྒྱས་པར་མ་བཟློད་པའི་
རྒྱུ་མཚན། (५৭ཁ ང) 168/371

[৭] དོན་ཀྱིས་ཁོ་བའི་ཚད་མ་དགག་པ། (५৭ཁ ཁ) 168/372

[৩] དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དགག་པ། (५৭ཁ-५৩) 169/372

ལེའུ་གསུམ་པ། གཞན་དོན་རྟེས་དཔག

৭ རང་གི་ལྷག་ལས་གཞག་པ། (৭-৩৭) 171/374

ཀ རྟོག་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ། (৭)

৭) གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། (৭ཀ ཁ)

৭) ཐུགས་ཚོ་གླུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དགག་པ། (৭ཁ ང)

ཁ བཟློད་བྱ་དོན་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ། (৭-৩৭) 172/374

༢) ཐུགས་བསྟན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། (༦-༢༦)

ཀ) རང་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། (༦) འགྲེལ་པ་ཥོག 172/374

༢] ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་དང་པོ་བཞི་བཤད་པ། (༦ཀ ཁ)

༦] མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༦ཀ ང)

ཁ) གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། (༧-ཉ) 173/376

༢] རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། (༧-ཉ)

ཀ] འདོད་པ་བཟློག་པ། (༧ཀ) 173/376

ཁ] དེ་དགག་པ། (༧ཁ-ཉ)

(༢) ཏ་ཅང་ཐལ་བ། (༧ཁ-ང)

(༦) བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་བརྟགས་ལ་དགག (ཉཀ ཁ) 173/376

(༧) རིས་བཟློག་གི་ཕྱོར་བ་བརྟགས་ལ་དགག (ཉཀ ང)

༦] ཆོད་ཕྱུབ་མཁན་པོའི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། (ཤ) 174/377

ཀ) རིགས་པ་ཅན་པའི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་ལྷོ་གི་དགེ་དགག

༢] དངོས། (༨-༢ཀ) 175/378

ཀ] རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་བྱ་མི་འཐད་པ། (༨ཀ ཁ)

ཁ] ཐམས་ཅད་མིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱུབ་པའི་ཚོས་མིམ་མཐུན་ཕྱོར་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་
ཚ་མཐུན་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་པ། (༨ཀ ང) 175/378

ཀ] དེས་ཐམས་ཅད་མིན་རྟགས་སྒ་འཚར་བས་པ་དགག་པ། (ཥཀ) 176/379

༦] དགེ་དེ་ཆོད་ཕྱུབ་མཁན་པོས་རྟགས་སྒ་བསྒྲས་པ་དགག་པ། (ཥཁ)

༦) དངོས་བསྟན་རྟགས་ཀྱི་རང་དབྱེ་བཤད་པ། (ཀ-༢༦) 177/380

ཀ) མདོར་བསྟན་པ། (ཀ-༢༦)

༢] རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཛད་པའི་ལྷོན་ཏ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་རང་དབྱེ་བཤད་པའི་
དགོས་པ། (ཀ) 177/380

༦] ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། (ཁ)

ཁ] ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། (༢༠-༢༦)

ཀ] ཐུགས་ཀྱི་ཐྲས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ། (༡༠) འཕེལ་པ་ཥོཊ 178/381

ཁ] ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པར་བསྟན་པས་བྱང་པའི་དོན། (༡༡) 178/381

ག] གཏན་ཚིགས་ཧྲད་ལྡོན་གྱན་འབྱིན་འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ། (༡༢)

ཁ) རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༡༣-༢༢) 179/382

༡] ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། (༡༣-)

ཀ] རང་གི་ལུགས། (༡༣)

(༡) ཆོས་ཅན་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་པ་སོགས་དགག་པ། (༡༣ཀ ཁ) 179/382

(༢) ཚིགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་ནས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཆོས་གྱུ་
བཤད་པ། (༡༣ཀ ང) 179/382

ཁ] གཞན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགག་པ། (༡༩-༢ཨ)

(༡) གཏན་ཚིགས་ཐུགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ། (༡༩-༡ཅ) 181/384

(ཀ) དགག་པ་དངོས། (༡༩)

(ཁ) དམེ་དང་ཐུགས་ཆོས་བརྗོད་པ་གཞན་དོན་ཟློས་དཔག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་
བསྟན་པ། (༡ཅ) 181/384

[༡] དམེའི་མཚན་ཉིད། (༡ཅ)

[༢] གཞན་དོན་ཟློས་དཔག་ཐུགས་ཆོས་བརྗོད་པ་ལ་ངེས་པར་བསྟོས་པ།

(༢) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (༡༦-༡ཨ) 182/385

༢] ཁྱབ་པའི་ལྷོས་ས་ཡི་མཐན་ཐུགས་དང་མི་མཐན་ཐུགས་བཤད་པ། (༡ཅ-༢༠) 184/387

ཀ] མཐན་ཐུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། (༡ཅ)

ཁ] མི་མཐན་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། (༡ཅ-༢༠ཀ) 184/387

ག] ཆོད་པ་ལྔ་པ། (༢༠ང)

༣] ཐུགས་ཆོས་ཅན་དགེ་གཏན་ཚིགས་དབེར་བརྗོད་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པ། (༢༡-༣༢)

ཀ] གཏན་ཚིགས་དབེར་བརྗོད་པ། (༢༡) 186/389

ཁ] དེའི་དོན་བཤད་པ། (༢༢-༣༢)

(༡) ཐྲིན་བཤད་པ། (༢༢-༢ཅ) 187/389

(ཀ) ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་ཀས་ཀློམ་དུ་བསྡུ་བ། (བ་) འཕྲེལ་པ་ཞོག 187/389

(ཁ) མ་འདིས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཕྱི་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ། (བ་-བ་) 188/390

[ཀ] འགལ་བ་ལ་མི་འཐུལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཕྱི་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ། (བ་ཀ ཁ)

[བ] དངོས་འགལ་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཕྱི་ཚོམ་དང་
འགལ་ཞེས་གྱི་རྒྱུ་སོ་སོར་འདོད་པ་དགག་པ། (བ་ཀ-བ་ཁ) 188/390

[ཁ] ཆོད་པ་ཐུབ་པ། (བ་ཀ ང)

(ག) དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ནས་བསྟན་པ། (བ་-བ) 190/393

(བ) སོ་སོར་བཤད་པ། (བ-ཀ) 192/394

(ཀ) འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། (ཀ)

(ཁ) ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྱར་འཇུད་པ་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའི་འགལ་ཁྱགས་སོ་ཁགས་
བཤད་པ། (ཀ-ཀ) 192/395

[ཀ] ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་མར་དབྱེར་ཅང་བའི་རྒྱུ་མཚན། (ཀ་ཀ ཁ) 192/395

[བ] དེ་ཉིད་བཤད་པ། (ཀ-ཀ)

[ཀ] ཕྱི་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ། (ཀ) 193/395

[ཁ] ཕྱི་མ་ལ་ཀློམ་དུ་དབྱེ་བ། (ཀ-ང)

[ཀ] དང་པོ་གཉིས་ཕྱི་ཚོམ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། (ཀ ཀ ཁ)

[ང] ཆོད་པ་ཐུབ་པ། (ཀ ཀ ང)

(ག) དེ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ། (ཀ-ཀ) 194/396

[ཀ] དངོས་འགལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འདུག་པ་ཕྱི་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་
དངོས་འགལ་གཉིས་ལ་མཐོང་བས་ཕྱི་ཚོམ་རྒྱུར་ཐལ་བ་ཐུབ་པ། (ཀ)

[བ] དེ་མ་ཡིན་རྟགས་པར་བཅད་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསྟན་བྱ་ཀོ་བའི་དབེ། (ཀ)[1]

[ཀ] ཁོ་ན་ཕྱོགས་བསྟན་པ་འགལ་ཁྱགས་སུ་བསྟན་པ། (ཀ)

ཀ གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ། (ཀ-ཅ) 198/401

1 དད་ཀྱིས་གྱི་འགྱུར་ལ་ཤེའུ་འདིའི་ཏཱིཀ ཀ། ཁ་ ཀ། ཁོ་རིམ་བཟློག་ཆེ་ཡོད་ཚར་བས། དེའི་འགྲེལ་པའི་ནང་ས་བཅད་འདི་དང་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཀཱ་ཤ་ཀ་ཀ་ཏ་ཡོད་པ་མཁྱེན་འཚལ།

ཀ གཞན་ཀྱིས་བཏུགས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དགག་པ། (གཅ-) འཕྲེལ་པ་ཞོག 198/401

ཅ) ཆོད་སྒྲུབ་མཁན་ཕོའི་ལུགས་དགག་པ། (གཅ-གཅ) 198/401

ཀ) འདོད་པ་བཟློག་པ།

ཁ) དེ་དགག་པ། (གཅ-གདཀ) 198/401

ཅ] ངེས་བརྟན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། (གཅ-གཆ) 198/401

ཀ] མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པའི་ཉེས་པ། (གཅ)

ཁ] མ་ཁྱབ་པའི་ཉེས་པ། (གཉཀ ཁ)

ག] མི་ལྷོད་པའི་ཉེས་པ། (གཉག ང) 199/402

ཅ] གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། (གཅ-གདཀ) 200/402

ཀ] སྒྲུབ་དག་གི་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
དགག་པ། (གཅཀ ཁ) 200/402

ཁ] དངོས་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཁྱབ་པ་བྱེད་པའི་ཚོས་སྟོན་
པ་སྒྲུབ་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ། (གཅག-གཆ) 200/402

ག] དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (གགཅ-གདཀ) 201/403

(ཅ) གཏན་ཚིགས་བཟློག་པའི་ཚིག་གི་ས་ལས་ཀྱི་མི་རྒྱས་པ་ལན་
དུ་མི་རྒྱབ་པ། (གགཅཀ ཁ) 201/4303

(ཆ) དེའི་ལན་དགག་པ། (གགཅག ང)

(ཇ) ཁྱབ་པ་ངེས་ཏ་བསྒྲུབ་བྱ་བྱེད་ཟིན་ཏུ་ཐལ་བ། (གདཀ)

ཆ) གཞན་སྟེའི་ལུགས་དགག་པ། (གཉ-) 202/404

ཀ) ངེགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ། (གཉ-)

ཅ] འདོད་པ་བཟློག་པ།

ཆ] དེ་དགག་པ། (གཉ-ཉཀ) 202/404

ཀ] ཁས་བླངས་འགལ་བ་བསྟན་པ། (གཉཀ-ག)

(ཅ) དགག་པ་དངོས། (གཉཀ ཁ)

(༢) འཇུག་ཁངས་ཀྱི་ཐུ་མི་འཐད་པ།[2] (༣༥༣ ཁ)

(༣) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (༣༥༣) 2 02/405

ཁ] ཇི་ས་དཔག་གི་རྒྱུ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། (༣༥ང-ཅ།)

(༡) དགག་པ་དངོས། (༣༥ང-ཅ০ཀ)

(༢) དེའི་ལན་དགག་པ། (ཅ০ཁ-ང)

(༣) དམེར་བཙོད་ཀྱི་ངག་ཕོགས་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འཇུར་བའི་ལན་དགག (ཅ།)

ག] དམ་བཅའ་བཙོད་པའི་ངག་ཕོགས་ལ་ཐུན་བྱེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པ་
དགག་པ། (ཅ།-ཅ།ཀ) 204/407

ང] ཐུན་བཏང་དམིགས་བསལ་ཀྱི་དོན་དགག་པ། (ཅ།)

(༡) དངོས། (ཅ།ཀ ཁ)

(༢) གཏན་ཚིགས་ལྷན་ཐུན་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ། (ཅ།ག ང)

ཁ) བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ། (ཅཅ-ཅཅ) 206/409

༡] འདོད་པ་བཙོད་པ།

༢] དེ་དགག་པ། (ཅཅ-)

ག] བསྒྲུབ་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བརྟགས་ལ་
དགག་པ། (ཅཅ) 206/409

(༡) བསྒྲུབ་བའི་ཐུན་རྟགས་སུ་ཐལ་བ། (ཅཅག)

(༢) ཡ་གྱལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ། (ཅཅཁ)

(༣) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (ཅཅག ང)

ཁ] དངོས་བྱུར་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡོད་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་ཁྱོད་པར་
ཐལ་བ། (ཅཅ) 208/411

ག) ས་ཆུ་རྒྱ་པའི་ལུགས་དགག་པ། (ཅ།-ཅ།) 209/412

༡] འདོད་པ་བཙོད་པ།

2 དབུ་ཡི་ཀ་ཏུ། ཐུ་ཐུང་གི་ཐུ་མི་འཐད་པ། ཞེས་ཐུང་ཡང་གོ་བའི་བར་བྱས་ཏེ། འཇུག་ཁངས་ཀྱི་ཐུ་ཞེས་
བཅོས།

བ] དེ་དགག་པ། (९७-) འཕྲེལ་པ་ཁོག 209/412

ཀ] རྣམ་པར་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་དགག་པ།

(ཀ) མཚན་ཉིད་ལྡ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་བསྟྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ། (९७-९८)

(ཁ) གཙོ་བོ་རང་མཚན་བསྟྲུབ་བྱར་མི་འཐད་པ། (९७-९७ཁ) 209/412

ཇེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་འགལ་བ། (९७ཀ ཁ)

དབེ་ལ་ཇེས་འཇུག་མེད་པ། (९७ཁ-९७ཀ)

ཁས་བླངས་འགལ་བ་བསྟན་པ། (९७ཁ)

(ཁ) གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་པ་ཙམ་སྟྲུབ་ན་གྲུབ་ཟིན་

བསྟྲུབས་པ། (९७ཀ-९९ཁ) 210/413

དངོས། (९७ཀ ང)

དེའི་ལན་དགག་པ། (९९ཀ ཁ) 211/414

(ཀ) ཉེས་པ་དེ་སྐྱོན་བྱ་ལའང་མཚུངས་པ། (९९ཀ-९८ང)

(ཁ) དངོས། (९९ཀ-९९८ཀ)

(ཁ) ཁས་བླངས་འགལ་བ། (९८ཁ)

(ག) མ་དེས་པ་བསྟན་པ། (९८ཀ ང)

ཁ] བསལ་ཏེ་ཟོངས་པའི་གཏན་ཚིགས་དགག་པ། (५०-५१) 214/416

(ཀ) གཞན་ལྷགས་དགག་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ལྷགས་བསྟྲུབ་པ་མི་འཐད་པ། (५०ཀ)

(ཁ) གཞན་ལྷགས་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབས་རིས་མི་འཐད་པ། (५०ཁ-५१ཀ)

(ཀ) རང་ལྷགས་བསྟྲུབ་པ་གཞན་ལྷགས་མཐའ་དག་བཀག་པ་ལ་ཇོས་ཆ་ཕྱོགས་

མེད་པ། (५१ང-५१ཁ)

ཁ གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ལྟར་སྣང་སྟོང་གི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། (५ཀ-५६) 217/420

ཀ) ཆོས་སྟྲུབ་མཁན་པོའི་ལྷགས་དགག་པ། (५ཀ-५९)

ཀ) མ་ཐུབ་པ་དང་མ་རིས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་མཐའ་མ་ཚོད་པས་ཐོབ་

ཚགས་པ། (५ཀ)

ཁ) འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པ། (५९ཀ ཁ) 217/420

གཉ) བརྗོད་དགོས་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཁེས་པ། (སྡེ་ཀ ང) འཁྲི་ལ་པཎྜིཏ 218/421
ཁ) གཞན་ཐེའི་ལུགས་དགག་པ། (སྡ-ཅ) 218/421
ཀ) རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ། (ཅ)
ཁ) ཏེ་ཐག་པའི་ལུགས་དགག་པ། (ཅ) 218/424

ལེའུ་བཞི་པ། དངོ་དང་དངོ་ལྡན་སྣོང་བ་བརྟག་པ།

༡ དངོ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། (༡-) 225/427
ཀ དངོས། (༡-)
༡) ཁྱབ་པ་དངོས་སྟོན་པ། (༡)
༢) དངོ་གང་གི་ཁྱབ་པ་སྟོན་པ། (༢-༣) 225/427
༣) ཐུན་བ་དངོར་བརྗོད་པ། (९-ལ) 226/428
ཀ) ཐུན་བ་ཁ་གི་ཁ་ཁགས་ཆོས་ཀ་ཉིས་ཡན་ཚུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པ། (९)
ཁ) ངེ་ལྡན་བསྟན་དགོས་འདོད་པ་ལ་ཀོད་པ་བསྟན་པ། (ལ) 229/432
ཁ ཀཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གི་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར། (ཆ)
ཀ དངོ་ཐུབ་བྱེད་ལ་ས་གས་པ་ཡིན་པ་དཀག་པ།
༡) དངོ་ཐུབ་བྱེད་ལ་ས་གས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (ཨ-༡༡)
ཀ) དངོ་ཐུབ་བྱེད་ལ་ས་གས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། (ཨ-ཀ) 230/433
    ༡] ཁྱབ་པ་སྟོན་ནང་དུ་འདུས་པས་ཐུབ་བྱེད་ལ་ས་གས་པ་མིན་པ། (ཆ-ཨ)
    ༢] ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐོས་ནི་དེ་ལས་ལོག་ས་ལ་འཐད་པ། (ཀ)
ཁ) ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་ལས་གཞན་པའི་ཐུབ་བྱེད་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོ་ངང་
    མཚུངས་པས་རྟགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ། (ཀ་ ཁ) 231/434
ཀ) དངོ་ཉེ་བར་འཇལ་ཙམ་དུ་འདོད་ན་གཏོད་པ་བསྟན་པ། (ཀ-༡༡)
    ༡] དངོས་ཁྱབ་པ་མི་སྟོན་ན་ཉེར་འཇལ་ཙམ་དུ་ཐལ་བ། (ཀ ང)
    ༢] ཉེར་འཇལ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་མི་འཐད་པ། (༡༠) 231/434
    ༣] ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིས་པ། (༡༡)

༢) ཐུགས་ཚོས་ཙམ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་ན་དེ་སྟར་འཐད་ཀྱང་དེ་ཉིད་
དོན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ། (༢༢) འཕྲེལ་པ་ཀོག 233/436

༣ དབེ་ལྡན་སྟོང་ཆེད་གི་མཚན་ཉིད།

ཀ ངང་གི་ལུགས་བཤད་པ། (༢༣-༢९) 233/436

༡) དབེ་ལྡན་ཆོང་དོས་བཟུང་བ། (༢༣)

༢) དེ་དབེ་ལྡན་ཆོང་ངེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན། (༢९) 234/437

ཁ གཞན་ཀྱི་ལུགས་དགག་པ། (༢५-༣༣) 235/438

༡) དབེ་ཆྱུབ་བྱེད་ལ་ས་གས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཀ) ཆོད་ཆྱུབ་མཁན་པོའི་ལུགས་དགག་པ། (༢५-༢९) 235/438

༡] འདོད་པ་བརྗོད་པ།

༢] དེ་དགག་པ། (༢५-༢९)

ཀ] དབེ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ།

(༡) རྟགས་ཚོས་ཕྱན་མོང་གི་འཐེལ་པ་དབེས་སྟོན་པ་དགག་པ། (༢५)

(༢) ཚོས་མཕྱན་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མི་འཁྱལ་པ་སྟོན་པ་མི་འཐད་
པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ལྷོ་གཏང་ཕྱུགས་ལ་སྟོན་པ་མི་འཐད་པ། (༢६-༢ཆ) 235/439

(༣) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (༢ཆ ཁ)

ཁ] རྟགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་ས་གས་དབེའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ། (༢९) 237/440

ཁ) གཞན་ལྷའི་ལུགས་དགག་པ། (༢९-༣༣)

༡] རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ། (༢९-༣༡) 237/440

ཀ] འདོད་པ་བརྗོད་པ།

ཁ] དེ་དགག་པ། (༢९-༣༡)

(༡) དབེ་གཉིས་མི་འཐད་པ། (༢९)

(ཀ) གོ་ཆྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཐད་པ། (༢९ཀ) 237/440

(ཁ) ཐུན་པ་གཉིས་ཀ་ལྷོ་ས་པོད་མེད་པ། (༢९ཁ) 237/440

(ཁ) དཀའ་བ་གཞན་བསྟན་པ། (༧༢ཁ ང) འཕྲེལ་པ་ཤོག

(ཅ) དབེར་བརྗོད་ཀྱི་ཐྭོར་བ་མི་འཐད་པ། (ཅ༠-ཅ༧)

(ཀ) ཅིར་ཐྭོར་ཀྱི་ཡན་ལག་སོགས་མི་འཐད་པ། (ཅ༠) 239/442

(ཁ) དེའི་ལན་དགག་པ། (ཅ༧) 240/443

ཅ] ཆུ་ཐག་པའི་ཕུགས་དགག་པ། (ཅཅ-ཅཆ)

ཀ] འདོད་པ་བརྗོད་པ།

ཁ] དེ་དགག་པ། (ཅཅ-ཅཆ) 242/445

(༧) ཁས་ལྷན་པ་འགལ་བ། (ཅཅཀ ཁ)

(ཅ) འཕྲེལ་བ་མི་ལྡོན་པའི་དགེ་ལྡན་ལྷང་ངུ་བསྟན་པ། (ཅཅཀ ང)

(ཆ) གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལ་སོགས་པའི་ཐྭོད་བྱེད་ཡིན་ན་དགེའི་ཡན་ལག་

དོན་མེད་ཀུ་འགྱུར་བ། (ཅཆ) 242/445

ལེའུ་༢་པ། གཞན་སེལ་བརྟག་པ།

༧ ཐྭ་ལས་བྱུང་བ་ཚད་མ་ལྡན་གསུམ་པ་དགག་པ། (༧-༥ཅཁ)

ཀ ཐྭ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཐྭོད་པ། (༧-༧ཆ) 243/446

༧) ཐྭ་བྱང་ཚད་མ་རྟེས་དཔག་ཏུ་འདུས་ཤིང་སེལ་བས་འཇུག་པ་མདོར་བསྟན་པ། (༧)

ཅ) ཐྭ་རྟོག་ཐྭོད་པས་འཇུག་པ་རྒྱས་པར་དགག་པ། (ཅ-༧༧)

ཀ) ཐྲི་ཐྭས་ཐྲི་ལྡན་ཀྱི་གསལ་བ་བརྗོད་པ་དགག་པ། (ཅཀ ཁ)

ཁ) ཐྲི་ཐྭས་ཐྲི་དང་འཐོད་འདུའི་འཕྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐྭོ་ཅས་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ།

༧] མདོར་བསྟན་པ། (ཅཀ ང)

ཅ] རྒྱས་པར་བཤད་པ། (ཅཀ-ཅང) 244/447

ཀ] རིགས་དང་འཕྲེལ་པ་དོན་གཞན་མི་འཐད་པའི་ཐྭ་མཚན་བསྟས་ཏེ་བསྟན་པ། (ཅཀ)[3]

ཁ] དེ་ཐྭས་བརྗོད་པས་གོ་ཆྱས་འཕྲེལ་པ་ཅན་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པ། (ཅཀ-ང) 244/447

3 འདི་ཞ་མའི་ཚ་འཕྲེལ་ཀྱི་འགྱུར་ཡ་ཐྭང་བའི་ཕྱོགས་ཐྭ་ཚན་ཐ་མ་ཡང་ཀྱང་ཅ་ཀ ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

༣] དོན་བསྡུ་བ། (གཅ ཚ)

ཀ) ཐུན་ཐུགས་ལ་བ་རྣམས་ལ་ཐུན་དོན་གཞན་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཇུག་ཏ་བཏུགས་མིང་བྱ་ཐལ་བ།(९-མ)

༡] དགག་པ་དངོས། (९)

༢] དངོས་མིང་བཏུགས་མིང་འཐད་པ། (५) 246/448

༣] དགག་པ་གཞན་བསལ་བ། (৬-མ) 246/449

བ) བཀག་ཟིན་ཏན་པ་ལ་ལྷུར་བ་དང་དགག་པ་གཞན་བསལ་བ། (১-১১) 247/450

༡] ཐུན་ཐུས་ཐུན་ལྡན་ཀྱི་གསལ་བ་བརྗོད་པ་བཀག་ཟིན་པ། (১) 247/450

༢] ཐུན་དང་འཕྲོད་འདུའི་འཇུལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐོག་ནས་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་
བཀག་ཟིན་པ། (৫ཀ ཁ) 248/451

༣] ཐུའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། (৫ག-১০ཀ)

९] ཐུན་ཐུས་ཐུན་ཅི་ཆེ་བའི་ཀོ་བའི་ཐོག་ནས་གསལ་བ་དོན་ཀྱིས་འཐད་པས་
དགག་པ། (১০བ-১১) 249/452

ཀ] དངོས། (১০བ-১১ཀ)

ཁ] ཐུ་སེལ་འཇུག་ཏ་ཁས་ལེན་དེགས་པ། (১১བ)

༣) སེལ་བས་འཇུག་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། (১২-১৩) 250/453

ཁ ཀཞན་སེལ་མི་འཐད་པ་ཐུབ་པ། (১৯-)

১) སེལ་བ་ཐུ་བ་ལ་ཀཱཥ་མཐུན་ས་ཀགས་མི་འཐད་པ་ཐུབ་པ། (১৯-২ཁ)

ཀ) ཀཞན་ཀྱི་འདོད་པ་ཐུའི་དགག་པ། (১৯-২৯)

༡] སེལ་བ་ཐུ་བ་ལ་ཀཱཥ་མཐུན་ས་ཀགས་ཁྱད་པར་བཅོད་འཐད་པ། (১৯-১৬) 251/454

ཀ] ཁྱད་པར་བྱ་བཅོད་འཐད་པ། (১৯)

ཁ] དེས་ནི་ཀཱཥ་མཐུན་འཐད་པ། (১৭) 251/454

ག] དེའི་ལན་དགག་པ། (১৬)

༢] ཐུ་ཁོ་ག་ཐུབ་འཇུག་ཏ་འདོད་པ་ལ་མི་འཐད་པ། (১ཁ-২৯)

ཀ] ཆུས་པར་བཤད་པ། (১ཁ-২৩)

(১) ཕྱོགས་ཐོན་པའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་ཀཱཥ་དང་ཐ་དད་

བརྟགས་ལ་དཀའ་བ་མདོར་བསྟན། (༡༧ ཀ-ཁ) འགྲེལ་པ་ལོག 253/456

(ཀ) དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༡༧བ-ཀ)

(ཁ) ཟས་གཅིག་པའི་ཐོག་དཀའ་བ། (༡༧བ-༡༨ཁ)

(ཁ) ཟས་ཐ་དད་པའི་ཐོག་དཀའ་བ། (༡༨ཁ-ཀ) 254/457

[༡] གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པ། (༡༨ཁ)

[ཀ] ཡོན་ཏན་དང་རིགས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་ལ་མི་འཐད་པ། (༡༨-ཀ০ཁ)

[ཀ] འདོད་པ་བཟློག་པ། (༡ཀ་ཀ ཁ) 255/458

[ཁ] དེ་དཀའ་བ། (༡ཀ་ཁ-ཀ০ཁ)

[ཁ] དེ་ལ་གཙོ་བ་གཞན་བསྟན་པ། (ཀ০ཁ-ཀ) 256/459

[ཀ] ཐོན་པོ་དང་ཕྱུག་ལ་ཡང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱིས་ཉེས་པ་

མཚུངས་པ། (ཀ০ཁ ང)

[ཁ] དེའི་ལན་དཀའ་བ། (ཀ༡-ཀ) 256/459

«༡» འདོད་པ་བཟློག་པ། (ཀ༡ཁ)

«ཀ» དེ་དཀའ་བ། (ཀ༡ཁ)

«ཁ» དེ་ལ་རྩོད་པ་ཟློག་པ། (ཀ༡ཁ-ཀ) 257/460

«ཀ» ཚོད་པ། (ཀ༡ཁ)

«ཁ» དེའི་ལན། (ཀ༡ང-ཀ)

དཀའ་བ་དངོས། (ཀ༡ང-ཀ)

ཡོན་ཏན་དང་རྩལ་ཐོ་གས་ལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བ། (ཀ)

ཁ) ཁ)

ཁ) ཁ) 257/462

ཁ] དོན་བསྡུ་བ། (ཀ९) 260/463

ཁ) ཁ)

ཁ) ཁ) 260/463

ཁ] རང་དང་གཞན་ལ་ཁ)

ཁ) ཁ)

ཀ] ཁ) 260/463

[ཁ] རང་ཕྱོགས་འཐད་པ། (༢༥ཁ ང)

༢] ཐུན་སྒྲས་ཁྱད་པར་མི་ཐོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་བསྐྱེན་པ། (༢༦-༢༧)

ཀ] ཐུན་སྒྲས་ཁྱད་པར་མི་ཐོང་བའི་ཚུལ། (༢༦) 262/464

[ཁ] ཧོད་པ་ཐོང་བ (༢༧ཀ [ཁ]) 262/464

ཁ] ཐུན་ཁམས་ལ་དང་ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་དོཁམ་པ་སྐྱེ་ཚུ་མི་མཚུངས་པར་
བསྐྱེན་པ། (༢༧ཁ ང) 262/464

༢) ཐུན་དང་ཁཱི་མཐུན་སོགས་ཁམས་ལེན་པ་ལ་ཁ་ཁྱད་པར་ཁམས་ལེན་
དགོས་པ། (༢༨-༢༩)

[ཁ] ཇོད་བྱེད་ཐལ་དོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀྱི་འདྲེག་ཚུལ་བཤད་པ། (༢༨) 262/465

ཀ] ཐུན་དང་ཁྱད་པར་ཆེས་བཅད་ཁ་ཅོད་ཚུལ། (༢༨)

(ཀ) རིཁས་མཐུན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཐུན་རིཁས་མཐུན་ཁཞལ་སེལ་བ། (༢༨ཀ [ཁ])

(ཁ) རིཁས་མཐུན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མི་སེལ་བའི་ཚུལ། (༢༨ཁ ང)

[ཁ] ཁཱི་མཐུན་བཇོད་པའི་ཐུན་ཁྱད་པར་ཆོས་བཇོད་ཅར་མི་ཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན། (༢᳀-༣ཀ)

ཁ] ཧོད་པ་ཐུང་བ། (༣ཀ[ཁ]-༣ཁ) 264/467

(ཀ) ཧོད་པ། (༣ཀ[ཁ])

(ཁ) ལན། (༣ཀཁ ང)

(ཀ) དེ་ལ་ཧོད་པ་ཐུང་བ། (༣ཁ) 265/467

༢] ཐུའི་སེལ་འདྲེག་བཤད་པ། (༣ཀ-༣ཉ)

ཁ] ཐུ་ཐྱོད་ཚུལ། (༣ཁ)

[ཁ] དེ་ལ་ཧོད་པ་ཐུང་བ། (༣ཉ)

ཀ] ཐུ་ཧོ་ཀ་རིམ་ཅན་དུ་འདྲེག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་བསྐྱེན་པ། (༣ལ) 267/469

ཉ] འདྲེག་ཚུལ་མ་བྱས་པ་ཐུང་བ། (༣ཆ-༣ཎ)

ཀ] སེལ་བ་ཐུ་བ་ལ་ཏེས་པ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ་བསྐྱེན་པ། (༣ཆ)

(ཀ) ཁཱི་མཐུན་མི་འཐད་པའི་ཏེས་པ་མེད་པ། (༣ཆཀ [ཁ])

(ཁ) ཐུ་བ་ཁྱད་ཆོས་མི་འཐད་པའི་ཏེས་པ་མེད་པ། (༣ཆཁ-ཅ)

[བ] དེ་ལ་རྩོད་པ་ཐུང་བ། (གཅ-གད) འཕྲེལ་པ་ཡོད། 268/471

(ཀ) རྩོད་པ། (གཅཀ)

(ཁ) ལན། (གཅཁ-གད)

(ག) འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐུགས་པ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་འབའ་ཞིག་ཏུ་མི་འཐད་པ། (གཅཁ)

(ཁ) ཕྱི་དོན་གཞན་ལྷུ་བ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་པ། (གཅག) 269/472

(ག) དེའི་ལན་དགག་པ། (གཅང-གད) 269/472

[ཀ] རྩོད་པ། (གཅང)

[ཁ] ལན། (གད)

[ག] ཏ་ཅང་ཐལ་བ། (གདག ཁ) 270/472

[ཁ] ལྷོག་པ་མེད་པའི་རྟེས་འཇུག་འབའ་ཞིག་གིས་ལྷ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་

མི་འཐད། (གདག ང) 270/472

ཁ) ཐུབས་ཅན་ཀྱི་ཡུན་གས་དགག་པ། (གཁ) 271/473

ག) རྩོད་པ། (གཁག ཁ) 271/473

ཁ) ལན། (གཁག-ཉ་ཁ) 271/473

ཀ] འཕྲེལ་བ་མེད་པ། (གཁག ང)

ཁ] ཏ་ཅང་ཐལ་བ། (ཉ་) 271/474

ག] ཁས་ལྷན་ས་འགལ་བ། (ཉ-ཉ)

ག] ཁས་ལྷན་ས་འགལ་བ་དངོས། (ཉ-ཉ)

ཁ] ལྷ་རྟོག་འདྲུག་པ་གཞན་སེལ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ། (ཉ) 272/475

ཅ] དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (ཉཉ-ཉ་ཁ)

ག] ལྷག་ཐེན་བསྟན་པ། (ཉཉག ཁ)

ཁ] བདོས་མེད་ལ་རྫས་ཀཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་བརྡག་པ་མི་འདྲུག་པ། (ཉཉག-ཉ་ག)

ག] ཐུབས་ཅན་ཀྱི་ཕྱི་གསལ་ལ་ལྷོན་འདྲུག་པ། (ཉ་ཁ)

ཉ) ལྷ་རྟོག་དངོས་ཅན་ཏ་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (ཉ་ག-) 274/476

ག) ཆོག་གིས་བཟློག་པའི་དངོས་མེད་དབང་མངོན་ཕྱི་ཀཟློང་ཁྱར་འགལ་བ། (ཉ-ཚ)

།བ) རྟོག་བྱེད་སྒྲ་ལས་དོན་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ། (९৬-९৶) འགྲེལ་པ་ལོག 274/476

།།] སྒྲ་ལས་བརྗ་ལ་མ་བྱང་བ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ། (९৬)

།།] བརྗ་ལ་བྱང་བ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ། (९৶)

།།] དེ་ཡང་གཞན་སེལ་ལ་ལྷོས་པ། (९১) 275/478

།ག) ཐུ་དང་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ། (९৫།-ད)

།ད) རིགས་བརྟོད་དང་ཚོགས་བརྟོད་ཀྱི་ཐུ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར། (९৫ཆ-५।।ཀ)

।।] འདོད་ཆུལ་བའི་ཐུ་ཐྱི་ལ་མི་འཇུག་པ་ཐབ་པ། (९৫ཆ ཆ) 276/478

।।] རྟོད་ཕྱེད་ཀུན་ཀྱིས་ཐྱི་བརྟོད་དང་ཚོགས་བརྟོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་
ཐབ་པ། (५०-५।।ཀ)

।।] ཚོགས་བརྟོད་ཀྱི་ཐུ་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་ཐུ་ས་ཚོགས་ལ་
མི་ལྷོས་པའི་དབེ། (५०-५।) 276/479

।ཀ] རིགས་བརྟོད་ཀྱི་ཐུ་རང་གི་རིགས་ཅན་དུ་ཐྱོར་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་དང་ཚོགས་པ་
དུ་མ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ཀྱང་ཐྱི་བརྟོད་པ་ལ་ལྷོས་པར་བསྟན་པ། (५।।ཀ ཀ)

।। ཚད་མ་ལ་ཕྱད་གསུམ་གཞན་དགག་པའི་ཁད་དེ་ལས་ཀྱེས་པར་བྱ་བར་
བསྟན་པ། (५।।ཁ) 278/480

ལེའུ་དྲུག་པ། ལྟ་ཚོད་བརྟག་པ།

།། ལྟ་ཚོད་བཤད་པའི་དགོས་པ། (।-।) 279/482

།། དངོས། (।)

ཀ ལྟ་ཚོད་ལ་ལན་བརྟོད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན། (।)

।। ལྟ་ཚོད་དང་གྲུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དེ་དག་ལྟ་ཚོད་བྱ་འཇུར་ཚུལ། (।-।০)

।। ལྟ་ཚོད་ཐུ་མ་བཅུ་བཤད་པ། (।-।৫)

।) ཕྱད་མ་ཕྱད་མཚུངས་པ་དང་གཏན་ཚིགས་མེན་པར་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཚོད་
དང་པོ་གཉིས། (।-९) 280/482

གཅ) ཡུལ་ཆོད་ངོས་བཟུང་བ། (དཀ)

ཁ) དེ་སྐད་འབྱིན་ཡུར་སྟོང་དུ་བསྟན་པ། (ཧ)

ཀ) རྒྱ་པ་དང་མཚུངས་པ་སོགས་ཕྱི་མ་བརྒྱད་བཤད་པ། (པ-ཀཅ) 282/484

ཀ) དང་པོ་རྒྱ་པ་དང་མཚུངས་པར་བཙོད་པའི་ལུགས་ཆོད། (པཀ ཁ) 00/000

ཁ) གཉིས་པ་མ་བཙོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ལུགས་ཆོད། (པཀ-ཆ)

ཀ) གསུམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་མཚུངས་པའི་ལུགས་ཆོད། (ཅ) 283/485

ང) བཞི་པ་འཐས་མཚུངས་ཀྱི་ལུགས་ཆོད། (ཌ) 283/486

ཅ) ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་ཆོས་མཐུན་པ་མཚུངས་པ་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པ་མཚུངས་པའི་
ལུགས་ཆོད། (ཀ-ཀཀ) 284/-

ཀ] ལུགས་ཆོད་ངོས་བཟུང་བ། (ཀ)

ཁ] དེ་སྐད་འབྱིན་ཡུར་སྟོང་དུ་བསྟན་པ། (ཋ-ཀཀ) 285/-

ཀ] མ་འོས་པ་ལུར་སྟོང་དུ་འགྱུར་བ། (ཋ)

ཁ] དབེ་ལུར་སྟོང་སྐད་འབྱིན་ཡུར་སྟོང་དུ་བསྟན་པ། (ཀ০) 285/-

ཀ] འཁྲུལ་པ་ལུར་སྟོང་གཉིས་སྐ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན། (ཀཀ) 286/486

ཆ) བདུན་པ་བྱ་བ་རྣམ་གཞག་མཚུངས་པའི་ལུགས་ཆོད། (ཀཁ)

ཇ) བརྒྱད་པ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མཚུངས་པའི་ལུགས་ཆོད། (ཀཁ-ཀཅ) 287/487

ཀ] ལུགས་ཆོད་ངོས་བཟུང་བ། (ཀཁཀ ཁ)

ཁ] དེ་སྐད་འབྱིན་ཡུར་སྟོང་དུ་བསྟན་པ། (ཀཁཁ ང)

ཀ] རྣམ་གཞག་མཚུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ངོས་བསྟུ་བ། (ཀཉ-ཀཅ)

ཁ ལུགས་ཆོད་ཕྱི་མ་བཞི་བཤད་པ། (ཀ৬-ཁ০) 290/490

ཀ) དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་ལུགས་ཆོད (ཀ৬-ཀ৮)

ཁ) ཕ་ཚོམ་མཚུངས་པའི་ལུགས་ཆོད། (ཀ১)

ཀ) དོན་ཀྱིས་གོ་བ་མཚུངས་པའི་ལུགས་ཆོད། (ཀ৫)

ཉ) ཐལ་འགྱུར་མཚུངས་པའི་ལུགས་ཆོད། (ཁ০) 293/493

༣ ཆོད་སྦྱོར་མཁན་པོའི་ལྷག་ཚོད་ཀྱི་ཁྱད་རས་དེས་དགག་པ། (༦༧-༦༦) 294/494

ཀ ལྷག་ཚོད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

༧) ཤདོད་པ་བརྗོད་པ། (༦༧ཀ-ཀ)

༢) དེ་དགག་པ། (༦༧ཁ)

ཁ དེའི་ལན་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན། (༦༦) 298/498

གསུམ་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ། (༦༣-༦༥) 299/499

༧ གཞན་ཕྱོའི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲྭབ་པ། (༦༣)

༢ དེའི་རྟེས་སུ་འཐད་ནས་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་འཚོལ་བ་ལམ་གོལ་པར་

བཤུགས་པ། (༦९ཀ ཁ) 299/499

༣ ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ཉིད་ཏུ་མ་མེད་པའི་ངོགས་པའི་རྟེས་སུ་འཐད་ནས་ནས་

རྟོགས་ངོགས་པར་གདམས་པ། (༦९ཁ ད)

९ བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྡོ་བ། (༦५) 299/499

༢༧ ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།

(ཞེ་མ་སེང་རྒྱལ་གྱི་འགྲུར།)[4]

𑖀𑖀𑖀𑖀 ।རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཐ་ན་ཏ་ས་ཀྱ་ཚ་ཡ་ནཱ་ར་ཏ། བོད་སྐད་དུ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ས་བས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

༡ ཕ ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ།།
ས྄ོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས།།
ཚད་མ་བསྟན་ཕྱིར་རང་གི་གཞུང་ཀུན་ལས།།
བཏུས་ཏེ་སྟོ་ཚོགས་འཛིར་རྣམས་འདིར་གཅིག་བྱ།།

ལེའུ་དང་པོ། མངོན་སུམ།

༢ ཕ མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག ।ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ།།
དེ་ལ་རབ་སྟོན་ཕྱིར་ཚད་མ། ।གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན།།
𑖀 ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ।ཕྱག་པ་མེད་འགྱུར་ཏན་ཚོགས་བཞིན།།
མིང་དང་རྩས་ཚོགས་སུ་སྟོན་བ་ཡི། ।རྟོག་པ་དང་བཅས་མངོན་སུམ་མོ།།[5]
𑖁 ཕྱན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། ।དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས།།
དེར་དོན་དུ་མས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ।རང་དོན་ཕྱི་ཡི་ཐུན་ཡུལ་ཅན།།

𑖂 དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཚོས་ཅན་ནི། ।དབང་པོ་ལས་རྟོགས་ཁྱོད་མ་ཡིན།།

---

4 ཞེ་མའི་འགྲུར་འདི་པེ་ཅིང་དང་ལྷར་ཐང་ལ་མི་བཞུགས་པས།འདིར་ཙོ་ནི་དང་བཅོ་བརྒྱད་བྱས།

5 དད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲུར་དུ།མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་བ། ।མིང་དང་རྩས་ཚོགས་བཞིས་པའོ། ।ཞེས་བྱང་།

རང་རང་རིག་བྱ་ཐ་སྙད་ཀྱིས། །བསམ་མེད་ཀློ་བོ་དབང་པོའི་ཡུལ།།
༦ ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཚགས་ལ་སོགས། །རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན།།
རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་།།
༧ རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་ཕྱིར།།
འཕྲལ་དང་ཀུན་ཇོང་ཤེས་པ་དང་།[6] །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་།།
༨ ཏན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་ལྔར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས།།
བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར། །འཐས་བྱ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་བྱེད་ལ།།
ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ།།[7]
༩ ཡང་ན་རང་རིག་འཐས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་དེས།།
ཡུལ་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། །ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད།།
༱༠ སྒྲས་པ།གང་ཚེ་སྣང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། །ཚད་མ་དང་ནི་དེའི་འཐས་བྱ།།
འཇོན་དང་རྣམ་རིག་དེ་ཡི་ཕྱིར།[8]།དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས།།
༱༡ ཡུལ་ཅིས་པ་དང་དེ་ཅིས་པའི། །དབྱེ་བས་བློ་ཡི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད།།
ཏུས་ཕྱིས་ཏན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཚུལ་གཉིས་དང་ནི་རང་རིག་གྱི།།
མ་ཐོང་བར་འདི་མེད་ཕྱིར་རོ།།[9]
༱༢ ཅིས་པ་གཞན་ཀྱིས་ཉམས་ཐོང་ན། །ཐུག་མེད་དེ་ལ་འདང་ཏན་པ་སྟེ།།
དེ་བཞིན་ཡུལ་གཞན་ལ་འཛིན་བ། །མེད་འགྱུར་དེ་ཡང་མཐོང་ཕྱིར་རོ།།
༱༣ ཟློ ཆོད་ཐུབ་སྲོན་དབང་ཕྱི་མ་ཡིན། །དེས་པར་སྟེང་བོ་མེད་པར་དགོངས།།
གཞན་དུ་ཚ་ཀས་ཐུ་གསུང་འགྱུར། །དེས་ན་ཁོ་བོས་བརྟག་པར་བྱ།།
༱༤ དོན་དེ་ལས་ལྷོས་རྣམ་པར་ཤེས། །མངོན་ཐུམ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདིར།།

---

6 དང་ཤེས།འཕྲལ་དང་ཀུན་ཇོང་ཡོད་ཤེས་དང་།།

7 མ་དཔེར། དབྱེ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་རོ། །ཞེས་ཡོད་མོད་ཁ་མ་ཉིད་ཀྱི་འཐེལ་པའི་འགྱུར་དུ་ནི། དབ་ཤེས་ལྟར། བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་རོ། །ཞེས་བྱང་བས་འདིར་དེ་བཞིན་བཙོས། ཕེགས་ལྷར་ཚོགས་ཏིག་ཁང་གཉིས་ཙོགས་བོད་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཁ་ཅིག་ལ་ཁང་པ་བྱ་ཡོད།

8 དང་ཤེས། འཇོན་རྣམ་རིག་པའི་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

9 དང་ཤེས། ཚུལ་གཉིས་རང་རིག་པ་ཉིད་དུ། །ཁང་ཕྱིར་མ་ཐོང་བར་འདི་མེད། །ཞེས་དང་། འདིའི་མཐུག་ཏུ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཏན་པ་བཞིན། །ཞེས་ཤད་པ་སྟོན་མ་ཡིན།

དོན་དེ་ཞེས་པས་ཀུན་བརྗོད་ན། །གང་དེ་དེ་འབའ་ཞིག་ལས་མིན།།
དམིགས་པའོ་ཞེ་ན་ཏན་སོགས་ཀྱི། །ཤེས་པའང་གཞན་ལ་ལྷོས་མ་ཡིན།།
৭৫ ཡང་སྒྲས་པ།ཇི་ལྟར་སྒྲང་བ་དེ་ཡོད་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་དུ།།
ལྟ་བོ་བསགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མ་བྱས།།
བར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་དོ།།
৭৬ དོན་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱིས་དབེན་པ་ཡང་། །བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཡུལ་འདིའི་ཡང་།།
སྒྲ་ཡི་ཚུལ་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་མི་བྱ།།

ལྷ་ནི་གས་པ་ཅན་རྣམས། དབང་པོ་དང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འཕྲུལ་པ་མེད་པ་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་རྟེར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་གས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

৭৭ དབང་དོན་ལས་བྱུང་བློ་ལ་ནི། །ཐ་སྙད་ལ་སོགས་སྲིད་མ་ཡིན།།
བར་དང་བཅས་པ་འཇིན་པ་དང་། །ཤེས་པ་ལྟ་བ་འབའ་ཞིག་ལས།།
৭৭ དབང་པོ་རྣེན་ལས་ཕྱིར་མི་འཐོ། །ཡུལ་ལ་འཇིན་པར་རྒྱས་མ་ཡིན།།
བདེ་སོགས་གཞལ་བྱ་མིན་པའམ། །དབང་པོ་གཞན་ཡོད་ཡིད་དབང་པོ།།
৭৮ བཀག་པ་མེད་ཕྱིར་ཐོ་ན། །དབང་པོ་གཞན་ཀྱི་ཐུན་དོན་མེད།།
དེས་པའི་དོན་ལ་འཐས་བྱ་མེད། །ཤེས་པ་ཡི་ཡང་མཚན་ཉིད་ལས།།
དོན་གཞན་འཐས་བྱར་སྒྲ་བར་འགྱུར།[10] །ཁྱད་པར་ལ་མིན་ཐ་དད་ཕྱིར།།
৭০ དེ་ལ་ཡོད་མིན་གཉིས་ཞེ་ན། །མ་ཡིན་ཁྱད་པར་བྱ་ལ་འདར་འགྱུར།།
མ་རྟོགས་ལ་སོགས་ཀུན་ལ་མིན། །ལྷོག་པ་མེད་ཕྱིར་འཐས་བྱ་མིན།།

ལྷ་བྱ་ཐག་པ་ཅན་རྣམས་ནི། བདག་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་དོན་དུ་ཕྱད་པ་ལས་གང་གྲྭབ་

10 དང་ཤེས་ཀྱ་ཙ་འཐེལ་གཉིས་ཀར། ཤེས་པ་ཡི་ཅི་མཚན་ཉིད་ལས། །དོན་གཞན་འཐས་བྱར་སྒྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་གཉིས་མི་འཐུད་ལ། ཀུན་བཏུས་རང་འཐེལ་ལེཌཱུ་དང་པོའི་ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་དཔེ་གསར་དུ་བཟློག་པའི་ཅང་དུའང་མི་སྣང་བས་བརྟག

པ་དེ་གཞན་ཡིན་རོ་ཞེས་སོ། །ཐུ་དང་། ཁྱད་པར་ལ་སྟོས་པ་དང་། ཟས་དང་། ཡོན་ཏན་
དང་། ལས་ལ་སྟོས་པ་ནི་མངོན་གྱུར་མོ་ཞེས་ཐུན་བར་མི་བྱ་སྟེ།

๑๗ ཡུལ་ལ་ལྟ་བའི་དོན་ཅན་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་རྣམས་དང་ཐུན་མི་བྱ།།
གཅིག་མིན་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་གཅིག་འགྱུར། །མཐོང་ན་དབང་པོ་ལ་དེ་མིན།།

๑๘ དབང་གཞན་དོན་མེད་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །རང་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱང་འཛིན་ནུས།།
དབང་པོ་ཀུན་ཀྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཟས་སོགས་ལ་མིན་དེ་ལྟ་ན།།

๑๙ མེད་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཐོ་ཡུལ་མིན།[11] །ཡུལ་མཚུངས་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེ་ན།།
མི་འདོད་པ་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར། །མ་འེས་དེ་ནི་གཞན་དུ་བརྗོད།།

๑๙ ཐམས་ཅད་བསྟུབ་བྱར་བརྗོད་མ་ཡིན། །དབང་པོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་བློ།།
ཐ་དད་ཕྱིར་ནི་ཐ་དད་ན། །གཞན་དུ་ཐ་དད་མེད་གང་ལས།།

ལྷ་ སེར་ཆུ་པ་རྣམས་ནི། རྒ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་དོ།།

๑๙ ཐུག་པ་མེད་པའམ་དབང་གཅིག་འགྱུར། །གཉིས་བཟུང་གསུམ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན།།
ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ཐོབ་དབྱེར་མེད་འགྱུར། །དེ་ལས་རང་བཞིན་འཛིན་མ་ཡིན།།

๑๘ དོན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཛིན་མི་འགྱུར།།འཛིན་ནའང་ཡིད་བཞིན་རྣམ་རྟོག་འགྱུར།།
གནས་ཤེས་ཤེར་འགྱུར་སྒྲིང་སྟོབས་སོགས། །མ་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

๑๗ གཞན་མིན་ཞེ་ན་འཐས་མིན་པའམ། །གཞན་ཉིད་མིན་ན་གཟུང་བྱ་མིན།།
ལྷ་ཚོགས་རྣམ་འགྱུར་དོན་མཚུངས་འགྱུར།།[12]

๑๑ དུ་མར་འཛིན་ཕྱིར་ཁ་བས་ཅན་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་མི་འདོད་དོ།།
རེ་རེའི་ངོ་བོར་ཐམས་ཅད་ན། །གཙོ་བོ་རྣལ་ལྡན་སོ་སོར་ཡོད།།[13]

๑๙ རབ་ཏུ་ཐྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་ལས། །འཐས་བྱའི་ངོ་བོར་མཚོན་པར་བྱེད།།
རྣལ་ལྡན་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་ན། །འཐས་བྱ་གཅིག་པར་གང་གིས་རྟོགས།།

---

11 དབང་ཤེས།ཁ་ཅིག་ཀྱི་ཐོ་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། །ཡུལ་མཚུངས་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེ་ན།།

12 རང་འཛིལ་ལེའུ་དང་ཥཱི་ཏི་ཀུ་དཔེ་ཁ་ལས་བཞིག་ལ་བརྟགས་ན།ཆུ་ཕེ་ཀ་ཙ་ཀ་མ་དཏ་ནམ། ཞེས་པའི་
ཤད་པ་ཁ་ཅིག་ཀི་དོན་བོད་འགྱུར་དུ་ཚད་ལྡན་བས་བརྟག

13 དབང་ཤེས། ཇི་ས་འཐུག་མི་འཛིན་ཕྱིར་འགའ་ཞིག ། ཐུངས་ཅན་ཐ་དད་པར་འདོད་ན། །ཀུན་ལས་རྣལ་
ལྡན་ཐ་དད་པ། །རེ་རེའི་ངོ་བོ་ཁ་ཅོ་ཤེ་ཡིན།།

༢༠ རིགས་མི་མཐུན་པར་སྣང་ནི་ཡང་། །ཡོངས་སུ་འགྲོར་བར་མི་འདོད་དོ།།
ངོ་བོ་ཁཏེས་ཏེད་མི་འདོད་ན། །འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཁཅོག་ཏེད་ཐོབ།།
༢༡ དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་ལ། །དབང་པོའི་ཡུལ་ཅི་ཁྱད་པར་ཅན།།
དེའི་ཕྱིར་གང་བཞིན་ཅན་ཕུགས་དོར་ཏེ། །རེ་རེའི་ངོ་བོ་ཏེད་མཚོག་ཡིན།།
༢༢ ཡུལ་གཅིག་མ་ཡིན་འདུག་པ་སྟེ། །ཚད་མར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།[14]
ཏན་པ་མ་ཡིན་མ་ཐོང་ཕྱིར། །གཏེས་ཀ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ཞེ་ན།།
༢༣ དེ་ཅི་ཚད་མིན་གཞན་ཕྱ་ལ། །ཅུམས་པའམ་ཡང་ན་ཏན་པ་ཡིན། །ཏན་པ་ཕྱག་
པར་བརྗོད་ཕྱིར་ན། །རྣམ་གསལ་དབང་གཞན་དོན་མེད་འགྲུར།།[15]

ལ། ཐོད་པ་རྣམས་ནི།ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྣང་ནས་ཐུགས་ཏྲི་ལ་ཏ་ཡོངས་ཐུགས་
ཐུགས་པ་དེ་ནི་མངོན་ཤུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ།
༢༩ ཡོད་བའི་བསལ་བ་མེད་པ་སྟེ། །ཐོད་ཞེས་བ་ལས་དེ་རྟོགས་འགྲུར།།
ཡང་དག་ཐོད་བ་ངེས་པར་ནི། །ཡོད་ཁྱད་ལ་ནི་བསྟན་ཅི་ན།།[16]
༣༥ ཅི་སྟེ་ཐ་བོ་བསྟན་ཕྱིར་ཡིན། །དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ཅན་བརྗོད་ཀྱིས།།
ཡོད་ཙམ་ལྟན་པས་མི་རྟོགས་པ། །མ་ཡིན་གང་ཞིག་ཐུབ་པར་བྱེད།།
༣૬ ཅི་སྟེ་དབང་པོ་གང་ཞིག་ལ། །ཕྱིམ་དང་ཀེས་པར་འདོད་ཅི་ན།།
དེ་ཕྱིམ་པ་དེ་གཞན་ལས་ཀྱང་། །ཀེས་པ་མི་ཐུན་སོགས་པའང་ཡོད།།
༣૭ ཁྱགས་ལ་དེ་ལྟར་བརྟག་ཁང་ན། །ཐུ་དེ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་མིན།།
ཀུན་ཏུ་དོན་དང་ལྡན་ཁང་ན། །གཟུགས་ཐུ་བར་བྱ་ཚོད་པ་དང་།།
༣૧ ཆེན་པོའང་འཇོན་པར་མཐོང་བས་ན། །བར་མ་ཚད་ལ་དེ་གཅོད་བྱེད།།
བློ་ཡི་རྒྱ་ཡི་ཚོགས་པ་དག །བརྗོད་པ་བོར་ནས་ཚད་མ་གང་།།
༣૯ ཚད་མ་ཇི་ལྟར་དོན་ཡིན་པའམ། །བློ་ཡི་ཐུ་བ་ཞེས་ཅི་བསྟན།།[17]

14 དང་ཀེས།མ་ཡིས་ཡུལ་ལ་འདུག་པ་ཡི། །ཚད་མ་མངོན་པར་མ་བརྗོད་ཕྱིར།།
15 དང་ཀེས། དོན་ལ་ཏན་པ་ལྟ་ཁ་ཐུབ་ན། ། འགལ་ཏེ་དབང་གཞན་མཐོང་དོན་མེད།།
16 དང་ཀེས། གལ་ཏེ་ཡོད་པས་མེད་པས་ན། ། ཞེས་དང་ ཡོད་ཁྱད་ལ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན།།
17 དང་ཀེས། གང་ལས་ཅི་སྟེ་ཁྱད་ན། ། དེ་ཐུ་ཐུ་བས་ཅི་ཞེས་བྱ།།

དོན་དང་དབང་པོ་ཡིད་རྒྱས་བ། །ཐུགས་དང་འདུ་བྱེད་པ་ལས་གཞན།།
९० མངོན་སུམ་ཀྱི་བློ་རྒྱུ་བ་ཡི། །ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཅི་ཕྱིར།།[18]
བ་ལང་ཉིད་སོགས་ཐུགས་ལས་དོན། །བ་ལང་ལ་སོགས་སུ་འཛལ་བྱེད།།
९१ དོན་དང་ཡང་དག་འཇུག་པ་ལ། །དབང་པོའི་བློ་ནི་ཤུས་ཡོད་མིན།།
རིག་བྱར་བང་ཉིད་བསྟན་མེད་པས། །ཀུན་ཤས་དོན་དབང་པོའི་ཐུགས་ཡལ་ལོ།།
དོན་མིན་ཏེས་པའང་རྟགས་ཀུན་ཏུ། །མངོན་སུམ་བློ་བ་ཀུན་ལས་པར་འགྱུར།།[19]
९२ ཅི་ཕྱེ་བློ་ཡི་རྒྱུ་བ་འདོད། །དོན་གཞན་འཐས་བྱར་ཐུ་བ་ནི།།
དོན་གཞན་ཐོབ་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །དོན་ཀྱི་བློ་ཀར་འཐས་མིན་ན།།
དེ་ལས་གཞན་འཐས་མེད་པས་སོ།།[20]
९३ བློ་ཡི་རྒྱུ་བ་གཞན་ཡིན་ན། །འཕྲོ་འདུ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་ཏེ།།
ཚད་མའི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ལས། །ཅི་ཕྱེ་གཞན་མིན་དེ་དོན་མེད།།[21]
९९ རྒྱས་བྱ་རྣམ་པར་འགྱུར་ནས་བློ། །རྒྱུ་ན་མི་རུག་པ་རྟ་འགྱུར།།
ཅི་ཕྱེ་བདག་དེ་མི་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་ཚད་མ་ཞེས་མི་ཐུབ།།[22]
ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་མངོན་སུམ་ཀྱི་ལེའུ་ཕྱེ་དང་པོའོ། །།

18 དང་ཏེས། བློ་རྒྱུ་བ་ཡི་ཚོགས་པ་ལ། །མངོན་སུམ་བརྗོད་པ་དེ་ཇི་ཕྱིར།།
19 རང་འཛིན་ལེའུ་དང་པོ་ལེགས་ཐུད་ཀུས་བཤྱེགས་སུ་ཞུ་ལ། ལའི་ལ་ཚོགས་ཏུང་ལྟོན་མ་ཐུབ།
20 དང་ཏེས་སུ་ལའི་ལ་ཚོགས་ཏུང་བཞི་ཡོད། ཅི་ཕྱེ་བློ་ཕྱེ་བ་ལའོ་ནི། །ཐུབ་བ་ཀུན་ནི་ཆེས་མ་ཡིན། །བློ་ཉིད་ཕྱེ་བ་ཡིན་ན་ནི། །དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་ལའི་ལ་ཐུབ་བ་མེད། །ཞེས་སོ།།
21 དང་ཏེས།ཀལ་ཏེ་བློ་ལས་ཕྱེ་ཀུན་ནི། །རང་གི་རྒྱུ་ལ་འདུ་བ་ཕྱེ། །ཚད་མ་ཡིན་ཡང་ཀང་ལས་ཏེ།།
22 དང་ཏེས། དེ་ལ་ཚད་མ་ལ་ཐབ་མ་ཡིན།།

ལེའུ་གཉིས་པ། བདང་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ།

๑ ཨོ་ རྟེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་བདང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྒྱས་ལས་དོན་མཐོང་བའོ།།
འབྲས་བུ་ལྷར་བཞིན་ཡུལ་དང་ནི། །ངོ་བོ་མཚུངས་མེད་དེ་གཉིས་ཀྱི།།

๒ བདག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བྱ་མིན། །གཟུང་ཐ་དད་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན།།
མཐོང་སོགས་ཉིད་ཁོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །བདག་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་མིན།།

๓ མིང་ལས་ཤེས་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཞན། །བསྟན་བྱ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས།།
ཐུན་མ་ཡིན་ལའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་མིན་མཚོན་བྱ་ཐུན་ཡིན་ཕྱིར།།

๔ ཡིད་ཆེས་ཚིག་གི་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱིས། །དེ་ལས་གཞན་ལ་འགེགས་པར་བྱེད།།
ཐ་མི་དད་དུ་གྱུར་ཅེ་ན། །མ་ཡིན་ཐ་དད་ཀྱང་ཁོད་ཕྱིར།།[23]

๕ ཡིད་ཆེས་ཚིག་ཀྱང་མི་སྲུ་བར། །མཚུངས་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད།།
རྟེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཐུན་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པའོ།།

๖ འདི་རྣ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཤེས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ཕྱིར།།
ཚུལ་རེ་རེ་དང་གཉིས་གཉིས་པ། །རྒྱས་དོན་མེད་པར་དོན་ཀྱིས་བྱས།།[24]

๗ ཁྱད་རྒྱ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཡུས་ཅན། །ཕྱིར་དང་གཞལ་བྱ་མིན་ཕྱིར་རོ།།
ཡུས་ཅན་མིན་ཕྱིར་མ་ཉན་བྱའི་ཕྱིར། །མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཕྱིར་མི་རྒྱ ।

๘ ཁ་ཅིག་གཏན་ཚིགས་མི་འཁྱལ་བས། །ཚོས་གཞན་དཔག་པར་བྱ་བར་འདོད།།
ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དག་གྱུར་ཕྱིར། །འབྲེལ་པ་དཔག་བྱར་ཁ་ཅིག་འདོད།།

๙ ཚོས་ལ་གཏན་ཚིགས་བྱུར་ན་ནི། །དེ་ཡིས་དེ་ལས་གཞན་ཅི་དཔག ।
དེ་སྔར་ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་ལ། །དཔག་བྱ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འདོད།།

๑๐ འབྲེལ་པའང་གཉིས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། །དེ་བཞིན་བྱ་གཅིག་པའི་ཁྱད་བ་འགྱུར།།
བརྗོད་པར་མི་བྱ་དོན་ལྷོས་ཕྱིར། །གཏན་ཚིགས་འདི་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན།།

---

23 དང་ཤེས། ཡིད་ཆེས་མིང་ནི་བསྟན་པས་ཡི། །དེ་ལས་གཞན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་མེད་ལས་བྱུར་ཅེ་ན། །མ་ཡིན་ཁྱད་པར་ཁོད་པའི་ཕྱིར།།

24 བདག་ཤེས། རྒྱས་ནི་དོན་ཀྱི་དོན་བྱེད་མིན།།

๑๑ རྒྱས་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་མེད་པ་ནི། །ཆོས་ལ་གཞན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད།།[25]
དེར་གྱུབ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡི། །ཆོས་ཅན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།།

๑๒ རྒྱས་ཀྱི་རྟེས་སུ་བསྐན་བྱ་བའི། །ཆོས་ལ་དཔྱད་པ་གཞན་ཡང་འཇུག །[26]

๑๓ ཆོས་དོན་དུ་མ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་མི་ནི།།
གང་དང་འཇེལ་པ་ཡོངས་བཅད་ནས།།ཆོས་གཞན་དང་བྲལ་ཐོབ་པར་བྱེད།།

๑๔ ཡོན་ཏན་ཏི་དང་ཏི་བསྡུར་སོགས། །དེ་ཡི་བྱེ་བྲག་གི་རིམ་པས།།[27]
ཟླས་མིན་ལ་སོགས་རྣམ་བཅད་ནས། །ཕྱོགས་ལ་ལ་སོགས་རེ་རེ་རྟོགས།།

๑๕ གལ་ཏེ་མཐོང་བ་བཞིན་གཏན་ཚིགས། །སྒྲུབ་པའི་ཐོ་ནས་འཇུག་ན་ནི།།
ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའམ། །ཡང་ན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

๑๖ གལ་ཏེ་ཕྱི་ལས་ཡིན་ཐུང་ན། །དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར།།
རྟེན་རྣམས་མ་མཐོང་བ་ཡི་ཕྱིར། །ཐ་དད་མིན་གཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར།།

๑๗ ཆ་ཤས་འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ནས། །རྒྱས་ཅན་ལ་ནི་མི་འགྱུར་ཞིང་།།
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་ནའང་། །ཅིག་ཤོས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།

๑๘ རྒྱས་ཅན་གང་དང་རྟེས་འཇེལ་བའི། །རྒྱས་ཅན་དེ་འདིར་རྟོགས་བྱ་ཡིན།།
བྱེ་བྲག་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་ཉིད་ལ་འཕྲུལ་ཕྱིར་རོ།།

๑๙ རྒྱས་དང་རྟེས་སུ་འཇེལ་བའི་དོན། །རྟོགས་བྱ་རྒྱས་ཅན་བྱེ་བྲག་གི།
མ་ཡིན་དེ་ལ་རྟོགས་པ་ཐོའི།[28]།རྟོགས་པར་རབ་ཏུ་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

๓๐ འཇེལ་པ་གཉིས་ལ་གནས་མེད་ཀྱང་། །རྒྱས་དང་རྒྱས་ཅན་ལྟན་ཚིག་པ།།
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི། །ཡང་དག་འཐོད་པ་བཞིན་མ་ཡིན།།

๓๑ རྒྱས་ལ་རྒྱས་ཅན་ཡོད་པ་ཉིད། །ཅིག་ཤོས་རྒྱས་ཅན་ཉིད་ལ་ཡོད།།
རྒྱས་དང་རྒྱས་ཅན་དག་འཇེལ་བའི། །དེས་པ་བཟློག་ན་གནས་པ་ཡིན།།

---

25 བདག་ཏེས། རྒྱས་ཀྱི་མི་འཕྲུལ་བ་ཡང་ནི། །ཆོས་དང་གཞན་བྱ་བསྐན་པར་བྱ།།
26 ཞ་མ་དང་དད་ཏེས་གཉིས་ཀར་བློ་ཀ་འདི་ཟུར་པ་གཉིས་ལས་མི་འཐུད་།
27 ངག་ཏེས། དེ་མིན་ཐུང་བར་དེམ་པ་ལས།།
28 མ་དཔེར། རྟོགས་པའོ། །ཞེས་བྱུང་ཡང་ཞ་མའི་འཇེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་དག་པས་བཅོས།

༡༨ རྒྱས་ཀྱི་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཚ་ནས་རྒྱས་ཅན་ཡིན།།
ཁྱབ་བྱེད་ཚ་ནས་དེའི་གོ་བྱེད། །མ་ཡིན་རྣ་ཅན་ལས་གླང་བཞིན།།
༡༩ དགག་བྱ་ས་ས་མི་འཁྱལ་བ། །གང་ཕྱིར་འཕྲེལ་པ་ལ་ལྷོས་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་རྒྱས་ནི་རྒྱས་ཅན་ལ། །ཁྱབ་པ་བདེན་ཡང་བྱེད་པོ་མིན།།
༢༠ བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པ་ལ། །ཁྱབ་ཀྱི་མ་བྱས་པ་ཡི་མིན།།
རྒྱ་པ་མིན་ལ་ཁྱབ་མིན་པར།[29] །མ་བྱས་པ་ཡི་དོན་ཀྱིས་སྟོན།།
༢༡ རྣ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་བ་ལང་ལ། །ཁྱབ་པས་རྣ་ཅན་མིན་ལས་ལྡོག
གླང་ལ་རྣ་ཅན་ཀྱིས་ཁྱབ་བཞིན། །བ་ལང་གི་དོན་རྣོ་གཅིག་བྱེད་མིན།།[30]
ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པ་དག་གོ།[31]

ལྔ ཆོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནས་ནི། མེད་ན་མི་འཕྲུང་བའི་དོན་མཐོང་བ་རིག་པ་རྟེས་སྒྲ་དཔག་
པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།
༢༦ མེད་ན་མི་འཕྲུང་མཐོང་བ་ཡི། །རང་གི་རྟམ་པ་ཙམ་འདོད་ན།།[32]
དེ་རིག་མི་བརྗོད་གཞན་ཉིད་ཏུ། །བརྗོད་ན་ཇི་ལྟ་བྱ་གང་ལ།།
༢༧ དོན་འདི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཞེ་ན། །མེད་ན་མི་འཕྲུང་ཞེ་ཅི་དགོས།།
༢༨ ཏ་སོགས་མེ་སོགས་ལ་མཐོང་ལས། །གཞན་པའི་དཔག་བྱ་དེ་རིག་གང་།།
ཆོས་ཅན་ཏ་མ་ཡིན་པ་ལས། །དེ་རིག་པ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད།།[33]

ལྔ རིགས་པ་ཅན་རྟམས་ན་རེ། དེ་ལྟོན་ཏ་སོང་བ་ཅན་ཀྱི་རྟེས་སྒྲ་དཔག་པ་ནི་རྟམ་པ་
གསུམ་སྟེ། ཐ་མ་དང་ལྟན་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་ལྟན་པ་དང་། ཐུན་མཐོང་བ་ཅན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་རོ།།

29 དང་ཀེས། ཁྱབ་ཕྱིར་བྱས་པའི་དོན་ལ་ནི། །མི་རྒྱ་པ་མེད་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞ་མའི་འཕྲེལ་པའི་འགྲེར་ཏ་
ནི། རྒྱ་པ་མེད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །མ་ཁྱབ་པ་ཡི་དོན་ཀྱིས་སྟོན། །ཞེས་བྱ་བ།
30 མ་དབེར། ཐོ་གཅིག་བྱེད་ཡིན།ཞེས་བྱ་ཆོད་ཚད་ལྟར་ཡོད་པ་དང་ཀེས་དང་ཡང་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་
བཅོས།
31 དང་ཀེས། བསྟན་པའི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པའོ།།
32 དང་ཀེས། དེ་ལ་མེད་ན་མི་འཕྲུང་བ། །རང་དིག་རྟམ་པར་འདོད་ཅེ་ན།།
33 དང་ཀེས། གཞན་གང་ཚོས་ནི་མང་པོ་དག མ་བརྗོད་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱེད།།

༦༥ འཇིལ་པ་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་མིན། །ཐུ་མ་དང་ལྡན་ཞེས་འདི་ལ།།
ཐམས་ཅད་སྲིད་ཕྱིར་ལྟ་བྱར་མེད། །འཁྱལ་པའི་ཕྱིར་ནི་ལྡན་པ་མིན།།
༦༦ ལྟ་ལྡན་ལ་ཡང་ལྟ་བྱར་བམ། །འཇིལ་གཞན་ལས་ཀྱང་རྟོགས་མི་འགྱུར།།
ལྟ་མ་དང་ལྡན་ལས་འགྱུར་ཕྱིར།།འཇིལ་གཞན་ལས་ཀྱང་རྟོགས་མི་འགྱུར།།[34]
༦༧ ཐྲི་མ་ཥོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འབས་བུ་གཞན་ལ་ཉིད་མི་འཥོབ།།
རྟགས་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །རྒྱུ་པར་དབྱེ་བའང་གྲུབ་མི་འགྱུར།།[35]
[ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་ནོ།།]

ལ ཏྲི་ཐ་པ་རྒྱུས་ན་རེ། འདི་ཅི་འདིའི་འཐས་བ་དང་རྒྱ་དང་འཇིལ་པ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་དང་འགལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཅི་རྟགས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།།

༦༨ རྒྱ་ལ་འཐས་བ་བཀག་པ་མེད།[36]།ལྟ་བའི་རྟོགས་པ་གྲུབ་པ་མེད།།[37]
གཉིས་དང་ལྟ་ཕྱིར་ཐ་དད་མིན། །མེ་དང་དུ་བའི་ལྟ་པ་ནི།།
ཚ་འགའ་ཞིག་ལས་མ་ཡིན་པས།།
༦༩ དུ་བ་ཐམས་ཅད་གོ་བྱེད་དམ། །མེ་ཡི་གསལ་བ་གོ་བྱར་འགྱུར།།
དེ་བཞིན་དུ་བ་ལ་སོགས་པའང་། །འགལ་བ་ལ་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར།།[38]
༧༠ རྟགས་ཀྱི་ཐྲི་གཞན་རྟགས་མིན་ཞེང་། །བྱ་ཐ་རྒྱུས་ཀྱང་རྟགས་ཅན་མིན།།
གཞན་ཀྱི་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ནས། །གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་འགྱུར།།

---

34 དང་ཡིས། ལྟ་ལྡན་ལ་ཡང་དགེ་བྱེད་ན། །ལྟ་ལས་ཞེ་ན་རྟོགས་མེད་དང་། ।འཇིལ་པ་གཞན་ལས་རྟོགས་མི་འགྱུར།།

35 དང་ཡིས། ཐ་སྙད་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་ནོ། ।ཞེས་དང་། མ་དགེར།ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་ནོ། ।ཞེས་པ་མེད་མོད་དང་ཡིས་སྒྲུབ་པ་མ་ཚད། ཞ་མའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཐོན་པས་བསྟན།

36 མ་དགེར། རྒྱ་ལ་འཐས་ན་བཀག་པ་མེད། ।ཞེས་བྱུང་མོད་ཞ་མའི་འགྲེལ་པ། རྒྱ་ལས་འཐས་ན་བྱ་བ་མེད། ।ཞེས་ཡོད་པ་ལྟར་བཤད་པའང་དེ་བཞིན་ཏུ་མཛད་འདུག་པས། བྱ་བ་མེད། ཅེས་བཅོས།

37 འདིར་ཏྲི་ཀ ༦༨-༧༠ ལ་ཚིགས་རྐང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། དད་ཡིས་གྲུ་ཚིགས་རྐང་བཅུ་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་ལ། ལྟ་པར་འགྱུར་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་ཞིན་པས། འདིའི་ཐད་ཀྱི་དད་ཡིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ་ཀཏིགས།

38 དད་ཡིས། གསལ་བར་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ।འདུ་སོགས་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། ।འགལ་བ་རྣམས་ལའང་སྲིད་པའི་ཕྱིར།།

ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པའོ།།

๓๫ ཡུལ་དང་དུས་ལ་སྟོས་སྒྲ་ཚུན་ཆ། རྒྱ་ཆེ་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་འགྱུར།།
འཇིལ་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་སྒྲིད་ཕྱིར་གཉིས་མ་ཡིན།།

๓๖ གང་ཞིག་འགལ་བ་དེ་རྣམས་མིན། །འཇིལ་པ་མེད་ཕྱིར་རྣམས་བློ་མིན།།
རྣམས་ལས་ཐྱོད་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་རྣམས་སྒྲ་བརྗོད་མ་ཡིན།།

๓๗ ཏན་པས་འཇིལ་ཅན་དུ་གྱུར་འགྱུར། །འཇས་བྱ་ལ་སོགས་མདོར་མ་མཚོན།།
ཐ་མ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར། །དོན་མེད་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་བྱུབ།།

๕ ཀྱང་ས་ཅན་པ་རྣམས་ནི་། འཇིལ་པ་མངོན་སུམ་པ་གཅིག་ལས་ཕྱུག་པར་བྱུབ་པའི་ཐ་ཚིས་སྒྲ་དཔག་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་པ་གཅིག་ལས་ཞེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

๓๑ རང་དོན་ཙམ་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར། །དེ་མ་ཤེས་པར་དེ་རྟོགས་ཕྱིར།།[39]

๓๙ ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་གཉིས་གནས་མིན།།དེ་ལ་རྣམས་དང་རྣམས་ཅན་མེད།།
ས་སོར་མ་ཐོ་ཐ་དང་ལས། །ཐེ་ཚོ་འཇོ་བ་གཞན་མིན་ཕྱིར།།[40]
གལ་ཏེ་གཞན་མིན་རྣམ་ལྟ་མིན།།

๔๐ གཙོ་བོའི་ཚ་ནས་བརྒྱ་ལམ་ནའང་། །རྒྱུ་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་མ་ཡིན།།
ཐ་དད་ནི་ཡང་རྒྱུ་བྱེད་མིན། །དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་ཐོབ་འགྱུར་ཕྱིར།།[41]

๔๑ གཙོ་བོ་ལ་སོགས་ཀྱི་གཅིག་སོགས། །ཐ་དད་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོ་འཇོ་ཉིད།།
ལ་སོགས་གང་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་འདི་གསལ་བྱེད་མིན།།

๔๒ དེ་བཞིན་ཆོར་དང་ཆོར་ཙན་ལ། །སོགས་པའང་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཞིང་།།

39 དང་ཀེས། དེ་ལྟར་འདོད་པ་མངོན་སུམ་ནི། །རང་འདོད་ལྟ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དུས་ཕྱིས་ཐན་པ་དོན་མེད་དོ། །མི་ཤེས་པས་ཀུང་དེར་རྟོགས་ཕྱིར།།

40 མ་དཔེར། གཉིས་ནས་མིན། ཞེས་ཡོད་མོད་འཇིལ་པ་ལྟར་བཙོས། དང་ཤེས་སུ་ནི། ཤུར་པ་འདི་མེད་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ། དེ་ལ་རྣམས་དང་རྣམས་ཅན་མིན། །ཁྱད་པར་ལས་ཐ་དད་བརྗོད་མིན། །ཞེས་བྱ་བས་འགྱུར་ཆེས་མི་འདུ།

41 དང་ཤེས་དང་འགྱུར་ཆེས་མི་འདུ་ལ། ཚིགས་ཤུར་ཐ་མ་ལ་ཞ་མའི་རང་འཇིལ་ཀྱི་འགྱུར་དུ། དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་ཐོབ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་དག་པར་སྟན་མོད་འདིར་མ་དཔེ་རང་སོར་བཞག

འཕེལ་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་མཚོན་ཕྱིར། །འཕེལ་མེད་ཉིད་དུ་ཡང་དག་བརྗོད།།
९३ ཆོར་དང་ཆོར་ཅན་ལ་སོགས་ཙམ། །རྒྱས་ཅན་འཇིན་པ་ཡིན་ན་ནི།།
འཕེལ་པ་ལ་ཡང་གཞན་ཀེས་པ། །ཆུམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཇིན་པར་འགྱུར།།
९९ གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཡིན་ཆུམ་བདུན་མིན།།
རྟེས་དཔག་མ་ཡིན་ཏན་པར་འདོད། །དེས་པར་གཟུང་བར་དེ་གས་པ་མིན།།
ཡང་སྒྲས་པ།
९५ འཕེལ་པ་བདུན་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། །རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཀུས་ཉིད་དང་།།
དེ་ལྟོན་སོང་བའི་རྟེས་དཔག་ནི། །གསུམ་སྟེ་འདི་ཆུམས་གང་ཏུ་བསྟུ།།
९६ འབྲས་བུ་མེད་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་མིན། །འཕེལ་པ་གཞན་དག་འོས་མ་ཡིན།།
དགྱོད་དང་བཅས་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཡོད་པའང་དགྱོད་པ་དང་བཅས་ཕྱིར།།
९७ གཞན་པ་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གྲྭ། །གཙུག་ཕྱད་ཙན་དོན་གཅིག་ཆོས་དེས།།
ཐ་དད་ཐ་སྙད་ཡོད་མིན་པའམ། །སྐྱེས་བུའི་ཆུམ་ཀུན་ཆོས་མི་འགྱུར།།[42]

༢ དགྱོད་པ་བས་བརྗོད་པ།

९९ མངོན་སུམ་ལྟོན་འགྲོ་ཙན་ཡིན་ཕྱིར། །རྟེས་དཔག་ལ་སོགས་མདོར་མ་མཚོན།།
ཞེ་ན་ཏན་འདོད་ཞེ་ལྟ་དང་། །ཆོས་པ་ལ་སོགས་ཚད་མར་གྱུར།།
९८ འཕེལ་པ་བྱེད་པས[43]གཞན་གཞུང་ལས། །བདེན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་ནི།།
རྟེས་དཔག་ལ་སོགས་བསྟན་པ་སྟེ། །མངོན་སུམ་ལྟོན་འགྲོ་ཙན་མ་ཡིན།།
५० ལྟན་སོགས་ཡུལ་ལ་དབང་བློ་མེད། །ཡུལ་ལའང་དེ་དག་ཡོད་མ་ཡིན།།
ལྟན་པ་རྟེས་དཔག་གི་རྒྱས་མིན། །ལྟན་པ་ཙན་ནི་བར་ཏོ་བོས།།
५१ ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །གཞན་མིན་མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན།།
གང་དུ་རྟེས་དཔག་ལ་སོགས་འདི། །བཀག་པས་དེ་བཞིན་འདི་ཡང་འགོག །

---

42 མ་དཔེར། རྒྱས་པར་འགྱུར། ཞེས་ཡོད་མོད་ཡིག་ཆོར་ཏེ་འཕེལ་པར་བྱང་བ་བཞིན་བཅོས། དད་ཀྱིས། སྐྱེས་བུ་ཀུན་ཏུ་མ་རྒྱས་སོ།།

43 མ་དཔེར། འཕེལ་བ་མེད་ལས། ཞེས་བྱང་ཡང་དད་ཀྱིས་སུ། འཕེལ་པ་བྱེད་པས། ཞེས་བྱང་བ་དག་པས་བཅོས། ཞ་མའི་རང་འཕེལ་འགྱུར་ཏུ་ནི། འཕེལ་བ་བྱེད་པས། ཞེས་ཡོད།

५२ དོན་ནི་རྣམ་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ།[44] །དེས་ཏེ་རྟེས་དཔག་ཅིག་ཡོས་བརྒྱན།།
ནག་པ་ཁྱིམ་ན་མེད་པ་ལ། །ཕྱི་ན་ཡོད་པར་མཚོན་པ་མིན།།
५३ ཁྱིམ་གྱི་ཐུར་ཡི་དོན་ལས་འདི། །ཕྱི་ན་ཡོད་པར་བབ་ཏུ་རྟོགས།།
[གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པ་ལས། །ཕྱོགས་གྲུབ་པ་རྒྱ་བརྗོད་པ་ཡིན།།][45]
ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་རང་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་
པའོ།། །།

44 དཔལ་ཞེས། དོན་གྱིས་གོ་བ་གཉིས་མཐའ་གཅིག ཅེས་དང་། ཞ་མའི་འགྲེལ་པ། དོན་གོ་རྣམ་གཉིས་མཐའ་
གཅིག་ཏུ།།

45 མ་དཔེར་ཐྲོག་འདི་ལ་ཆོགས་ཏུང་དང་ཕོ་གཉིས་ལས་མེད་མོད། ཞ་མའི་རང་འགྲེལ་གྱི་འགྲུར་དུ་ཐུང་
བས་དེ་ལས་བསྟན། དཔ་ཞེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། ।རང་ཕྱོགས་གྲུབ་པར་བརྗོད་
ཅིང་པའང་།།

ལེའུ་གསུམ་པ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ།

๑ ༄༅ གཞན་དོན་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི།།རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད།།
དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །རྒྱས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་བུ་ལའོང།།
๒ རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བསྟན། །རང་དང་ལའོང་ལཀྱར་མ་གསལ་བ།།
མདོར་སྡུམ་དོན་དང་རྟེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཚེས་ཀྱགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ།།[46]

༄༅ དེ་གས་པ་ཅན་རྣམས་ཀ་རེ།

๓ བསྟན་བྱ་ལྷོན་ཞེས་པ་ལའི་ལ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཙམ་བུ་དོན་ཀྱིས་བྱས།།
དེ་ལྟར་ན་ནི་རྒྱས་དང་དགེ། །མ་གྲུབ་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་ལཀྱར།།
๔ སྒྲུབ་ཚོས་ཡིན་ན་ཚོས་མཐུན་མེད། །ཚོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་རྒྱས་དོན་མེད།།
གང་བུ་དེས་གཟུང་དོན་མེད་ལཀྱར། །ཅིག་ཀོས་ལྟར་ན་ལའོང་མིན་ལཀྱར།།

༄༅ རྩོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྟོད་པ།

๕ དེ་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་བརྟོད་པ་ལ། །ཐུགས་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་མ་ཡིན།།
རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ལའོང་པ་ལའི། །མི་ལའོང་པ་ལས་ལོག་པ་ཙམ།།

༄༅ དེ་གས་པ་ཅན་པ་ལ་བརྟོད་པ།

๖ བམ་བཅའ་གཏན་ཚིགས་དང་ལགལ་བས། །དམ་བཅའི་སྒྲོན་ཞེས་དེ་གས་པ་མིན།།
ལེགས་པར་མ་བསླབས་པ་རྣམས་ཀྱི། །དེ་ཅི་ཚོས་མི་མཐུན་དབེར་བརྟོད།།
๗ རྒྱས་ཉེ་ལཏ་ལ་ཀྱིས་ལའི་བསྒྲུབ་བྱ། །མ་ཡིན་ལགལ་བ་དང་ལྡན་མིན།།[47]
๑ ༄༅ གང་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱས། །དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཐལ་ཆེ་བས།།
དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ས་ཁོ་ལྟར་དོན་ཀྱི། །ལྷོན་དུ་རྒྱས་པར་དེ་བསྟན་བྱ།།[48]

---

46 དུད་ཀྱེས། རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན། །བདག་ལའོང་བདེ་གི་ཚོས་ཅན་ལ། །མདོར་སྡུམ་མདོར་ན་དང་རྟེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཚེས་ཀྱགས་པས་མ་བསལ་བའོ།།

47 དང་ཀེས། ལའོང་ཁེ་གཏན་ཚིགས་ཉིར་ཐོ་བས། །བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཅི་ལགལ་ལྡན་མིན།།

48 དང་ཀེས། དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་པ་ཅི་ལྟར། །བརྟག་བྱ་རྒྱས་ཐོགས་ཀྱགས་ཀྱིས་ས།།

๙ མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་རྣམ་གཉིས། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ།།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་ས་ས་བ་ནི། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་བྱེ་བྲག་ཕྱིར།།[49]

๑๐ བསྟན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།[50] །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཁ་ཡར་བ།།
དངོས་སུ་མིན་ཡང་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག །ཡིན་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱར་བརྟགས་བརྗོད་པ།།

๑๑ གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་ཆོས་དེ་ལས། །ཐ་སྙད་ཡིན་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལའམ།།
གང་ཡང་རུང་ལ་བརྗོག་པ་ཡི། །ཞེ་ཆོམ་ཆོས་བྱེད་འདོད་མ་ཡིན།།[51]

๑๒ མི་འདོད་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་འཕྲིན་དུའང་། །གཉིས་ཀར་རབ་ཏུ་བྱེད་ནི།།
སྒྲུབ་འཕྲིན་པ་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད།[52] །གཞན་ཀྱིས་སླར་ཡང་སྒྲུབ་ན་འདོད།།

๑๓ ཆོས་ཅན་ཆོས་ཅན་ཀྱིས་བསྒྲུབ་མིན། །ཆོས་དེས་ཆོས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཀྱི།།
འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲུབ་ཅིང་། །སྒྲུབ་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཡང་དེ་བཞིན།།[53]

๑๔ དམ་བཅའ་རྟགས་ཀྱི་ངག་གིས་གང་། །མི་འདོད་པ་ལ་ཐལ་བ་རྩོམ།།
དེ་ནི་ལན་ཞེས་ཀེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཐོག་ནས་ཐུར་ཕྱིར་ཏོ།།

๑๕ གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་འཇོག་གང་། །མེད་ལས་མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ།།
དེར་ནི་ལྟ་བའི་མཐའ་ཅན་དམེ། །རྟགས་ཀྱིས་ཀྱེ་བར་སྨྲར་ལ་འདོད།།

๑๖ གང་དུ་གསལ་འོངས་ཀྱིས་བརྗོད་པ། །གཏན་ཚིགས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི།།
དམེ་གཉིས་ལས་ནི་བྱེད་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་ལྟན་གཞན་ལས་མིན།།

๑๗ ཐལ་འགྱུར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་མིན་ཕྱིར། །ཁས་བླང་སྨོན་དུ་སོང་བ་ལས།།
དེ་བཞིན་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཡིས། །ཐུག་བརྗོད་སྒྲུབ་འཕྲིན་དུ་ཀེས་བྱ།།

๑๘ ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཅེས། །བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད།།
མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ཕྱོགས་ལ་སྟེ། །འདི་ལའང་ཐ་དད་ཅེས་མི་འདོད།།

---

49 དད་ཀེས། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ།།

50 མ་དཔེར། བསྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡོད་མོད་འདྲེལ་པ་ལྟར་བཅོས། དད་ཀེས། བསྟན་
པའི་དོན་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། ཆོས་ས་མ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན་ལ། ཁ་ཅོ་བོ་མིན་ཡང་ཕྱོགས་ཀཅིག་ཕྱིར།
།བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན།།

51 དད་ཀེས། ཀཅིག་ལ་ལྟོག་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་། ། ཁ་ཞེ་མ་བྱེད་ལ་མི་འདོད་དོ།།

52 དད་ཀེས། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའམ་སྒྲུབ་འཕྲིན་ཡིན།།

53 དད་ཀེས། ཚིག་ཁུང་ཐ་མའི་ངོད་མ་ཐུང་།

๑๙ དེ་གཞན་དང་ནི་དེ་འགལ་ཏེ། །མི་མཐུན་ཐུགས་རྣམས་གཉིས་ལ་ཡང་།།
རྒྱས་མེད་པས་ན་འགལ་བ་མེད། །རྣམ་པ་བཅད་པ་ལས་བྱུང་ཡིན།།

๑๐ མཐུན་ཐུགས་ལ་མེད་མིན་པ་ཉིད།[54] །མཚན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱང་།།
དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རིགས། །ཐུན་ལས་རྟེས་འཇུག་བློ་མིན།།[55]

๑๑ གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྒྱ་དང་། །བྱས་དང་མ་ཉན་བྱ་རྩོལ་ལས་བྱུང་།།
མི་རྒྱ་རྩོལ་བྱུང་རིག་བྱ་མིན། །དེ་དག་རྒྱ་པ་ལ་སོགས་པའོ།།

๑๑ དེ་གང་མཐུན་ཐུགས་ལ་ཡོད་གཉིས། །དེ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་སྟེ།།
དེ་རྣམས་འདི་ལས་བརྗོ་བ་སྟེ། །འགལ་བ་གཞན་རྣམས་མ་རིས་པའོ།།

๑๓ བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཐུབས་གཅིག་ཉིད། །འགལ་བ་དག་ལ་ཕྱི་ཚོམ་ཕྱིར།།
དེ་བཞིན་ཕྱི་ཚོམ་རྒྱས་གཉིས་ལས། །གཅིག་ཏུ་རིས་པ་མཐོང་བ་ཡིན།།

๑๙ མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི། །གཉིས་གཉིས་སྒྲ་འདོད་རེ་རེ་མིན།།
ཏ་མ་ཡིན་ཡང་མི་འགལ་ན། །ཅིན་ཏུ་བར་ཡང་གཅིག་ལ་འཇུག །

๑๕ གང་དག་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། །ཐུན་དང་འགལ་བ་མི་འཕྲལ་བའི།།
ཚས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་རེ་ལ། །ཕྱི་ཚོམ་གྱེད་པའི་རྒྱས་རྣམས་ཡིན།།

๑๖ ཐུགས་ཀྱི་ཚས་དང་ལྡན་གང་ལ། །ཅིས་འདོད་བཟློག་པས་གནོད་པ་དང་།།
ཕྱི་ཚོམ་ཉིད་ཏུ་འཇུར་ལས་གཞན། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡོད་མ་ཡིན།།[56]

๑๗ ཚས་དང་ཚས་ཅན་རང་དོ་འམ། །དེ་ཡི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཡང་རུང་།།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་གནོད་པས་འགལ་བ་ཡིན།།[57]

๑๑ ཐུན་མོང་དང་ནི་ཁྱད་པར་གྱི། །ཚས་དང་བསྟུན་བ་ལ་གཉིས་ས།།
དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཕྱི་ཚོམ། །ལྟ་མ་ལྷོ་ནས་ནས་གསུམ་དུ་ཕྱི།།[58]

---

54 མ་དཔེར། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མིན་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱང་ཡང་ཞ་མའི་འགྲེལ་པར་བྱང་བ་དང་ཀེས་ དང་མཐུན་པས་བཅོས།

55 མ་དཔེར། ཕྱི་ལ་རིས་འགྲོ་ཐུན་ཚོ་ཡིན། ཞེས་བྱང་ཡང་ཞ་མའི་འགྲེལ་པར་བྱང་བ་དང་ཀེས་དང་མཐུན་ པས་བཅོས།

56 དང་ཀེས། གང་ཡང་ཕྱོགས་ཚས་མཐོང་བ་ལས། །ཀེས་པར་འདོད་ལ་བཟློག་པ་ཡིས། །གཅོད་པ་ཅིང་ དང་དགྲོ་ཐོབ་པ། །དེ་ལས་གཞན་པ་རྒྱས་མཚན་མེད།།

57 དང་ཀེས། གཅོད་པ་མེད་ལ་འགལ་བ་ཡིན།།

58 དང་ཀེས། གང་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་དག །

གང་ཕ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི། ། མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་མིན་ལ་ མེད། ། ཞེས་ཟློག་པ་གཉིས་ཐུན།

60 ཝེ་ཅིང་དཔར་མའི་དད་ཀྱེས་རྩེ་ལ་གཉིས་ཀར། ཏློ་ཀ ། ། ཁོ་ར་མ་བཏོ་ག་ནས་ཐུང་བས། ཞ་མ་དང་དད་ཀྱེས་ཀ་ཉི་འགྲུར་གཉིས་ལེགས་ཐུར་མ་དབེ་མི་འཕ་བ་ལ་ཀཱ་ཞི་བཅོལ་བར་མངོན།

61 མ་དབེར། མཐུན་མོང་མི་རྣ་འགྲུར། ཞེས་ཡོད་མོད་འཕྲེལ་པར་ཐུང་བ་ལྟར་བཅོས།

62 ཆོགས་ཟུང་འདི། དད་ཀྱེས་ཐུ་མི་འཐུང་། ། །

གཅིག་རྒྱ་ཁྱོད་སོགས་མཐོང་བ་སྟེ། །བསྒྲུབ་བྱར་གཞན་དག་འདོད་དམ་ཅི།།[63]

ཕ ཇི་གས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི་རེ། ཆོས་མཐུན་པ་ལས་དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་
བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་པ་དེ་ལ།
གཅིག་ཏུ་ཆོས་མཐུན་སྒྲུབ་བྱེད་ན། །ཆ་ཤས་དག་མིན་ལ་མིན།།
དག་ཅེས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། །སྒྲུབ་བྱེད་ཁྱོད་དུ་མི་རིགས་པས།།[64]
ཅ༠ གཉིས་ཀའང་གཞན་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཆོས་མཐུན་གཏན་ཚིགས་དེ་མ་ཡིན།།
མ་ཡིན་དེ་ཡང་སྐྱོན་གཉིས་ཕྱིར། །གནས་སྐབས་ལ་ཡང་གཞན་མི་སྲིད།།
ཅ༡ བར་བར་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་ཕྱིར། །རྣམ་པར་བརྟགས་པ་སྲིད་མ་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་བྱག་པར་དེ་ལ་ཡང། །ཁྱད་པར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏོ།།
ཅ༢ དག་ཀྱན་མི་འདོད་ཞེ་ན་གང། །འདོད་དེ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཀྱིས།།
དགོས་པ་མེད་པར་དངོས་ཀྱི་ནི། །སྒྲ་ལས་བཟློག་པར་འདོད་མ་ཡིན།།[65]
ཅ༣ རྣམ་ཀྱངས་ཙམ་ཕྱིར་བཏང་བ་ལ། །དམིགས་བསལ་ཡོད་པར་སྲིད་མ་ཡིན།།
དེར་ཆོང་གིས་ཁྱོང་ཆོས་གཞན་དང་། །མཚུངས་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཏིད་དུ་འགྱུར།།[66]

ཅ༤ བྱེ་བཏག་པ་རྣམས་ནི། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་རྗོད་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་ལ་ཡང།
ཅ༥ ཕྱི་ཏིད་ཆོས་སྒྲ་ཐལ་བར་འགྱུར།[67] །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་མིན།།
ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ལྡན་པའི། །ཆོས་ཐོབ་གཞན་ཀྱི་མ་དེས་པ།།
ཅ༦ མཁའ་ལ་སོགས་ཡོད་ཏིད་བསྒྲུབ་པ་ཡི། །ཐུར་བའང་དགོད་པར་མི་བྱེད་འགྱུར།།[68]

---

63 དང་ཡེས། མི་རྒྱ་སོགས་ལའང་དེ་མཐོང་ན། །དེ་ལས་གཞན་ནི་ཅི་ཞིག་བྱུབ། །མ་བྱུབ་པ་གཞན་ཅི་
ཞིག་ཡོད།།

64 ཞ་མ་འཁྲིལ་པ། ཐུབ་བྱེད་ཏིད་དུ་མི་སྲིད་པས། །དང་ཡེས། ཐུབ་བྱེད་ཡིན་ཕྱིར་མི་སྲིད་དོ།།

65 དང་ཡེས། དགོས་པས་ཐོང་ན་ཀཱཙ་ཏོ་ཡི། ཐུབ་ངོན་ལས་འདས་འདོད་མ་ཡིན།།

66 དང་ཡེས། དེར་ཆོང་བས་ཐོང་མཐུན་པ་ཡི། ཁྱོས་དང་གཞན་ཏིད་ཀཱཙ་ཙོ་ཞེས་འགྱུར།།

67 དང་ཡེས། བཐུས་པ་ཁ་ཅའི་ཆོས་སྒྲ་འགྱུར།།

68 དང་ཡེས། ཐུར་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དང་ཡེས་སྒྲ་ལང་། ཅའི་ལ་ཙོ་ཞེས་ཤད་ཀྱིས་ལས་མེད།

སྤ ས་བར་སྐྱ་རྣམས་ནར། དེའི་ཐོག་བར་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་བྱ་ཐབ་གི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་ལྔན་པ་དང་གསལ་ཏེ་འོངས་པའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ།
९৬ ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་འགྲུར།།
རྒྱས་པའི་དཀའ་མེན་བརྟོད་མ་ཡིན། །གཙོ་བོ་རྟེས་འཇོག་དང་ལྔན་མིན།།
९৭ བཀ་ཀྱང་ཏེ་བར་འཇལ་མི་རིགས། །དམ་བཅའི་དོན་དང་འགལ་བར་འགྱུར།།
ཚུད་པ་མེད་ཕྱིར་ཡོད་ཙམ་མིན། །ཐ་དད་ཤེར་ཕྱན་ལ་སོགས་བཞིན།།
९১ རྟེས་འཇོག་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་ཅེ་ན། །རིགས་ཀཱི་ཀ་ཏེ་རྟེས་སུ་འཇོག་བ་ཅན།།
ཀཱཥ་ཏ་འབྲས་བུ་ཀཱི་ཕྱ་ཤེད། །ཏེ་བར་ལེན་པ་ལའང་དེར་འགྱུར།།
९৮ ཕྱི་མིན་གཉིས་ཀར་སྐྱོན་ཡོད་ཕྱིར། །ཁས་ལྷན་ནས་ན་ཡང་འགལ་བ་ཉིད།།
མ་དེས་པར་ཡང་འགྱུར་དགེ་ནི། །བསྐྱབ་བྱས་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཡོད་མིན།།
৫০ ཀྱབ་མིན[69]ཁྱད་པར་ལས་ཡིན་ནོ། །འགེགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་མ་ཡིན།།[70]
ཐོག་བ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་མ་ཡིན།།
৫১ རྟེས་ཐོགས་ན་ནི་ཟློག་པ་ལ།[71] །གཅིག་གསལ་བ[72]ལ་དེ་མི་རིགས།།
རྣམ་ལྔན་བཞིན་དུ་ལྡ་ཉིད་མིན།།
৫২ ཆོལ་བ་རེ་རེ་བཀག་པ་ལས། །གལ་ཏེ་རྟེས་ཐོགས་མི་འདོད་ན།།
ཆོལ་བའི་ལན་ལ་མཐའ་མེད་ཉིད། །གསལ་འོངས་རྣམས་སྐྱ་ཐལ་བར་འགྱུར།།[73]
ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སྐྱ་བཅད་པ་དག་གོ།
ཐ ཆུད་པ་བསྐྱབ་པ་ནས་ནི།
৫৩ མ་གྱབ་དབྱེ་བ་ཐཱུད་མ་ཡིན། འཕྲུལ་པ་ལ་ཡང་བཐུད་མ་ཡིན།།
དེ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའང་ཡིན། །འགལ་བ་མི་འཕྲུལ་པ་ཅན་ཡང་།།[74]

---

69 མ་དཔེར། ཐུག་མིན། ཞེས་ཐུང་བ་ཡིག་ཆུང་ཏེ། ཞ་མའི་འགྲེལ་པ་ལྟར། ཀྱབ་མིན། ཞེས་བཅོས།
70 བདག་ཏེས། དགག་ལ་ཀ་ཏན་ཚིགས་ཀཱ་ཤ་ཡིན།།
71 ཞ་མའི་འགྲེལ་པ། རྟེས་ཐོགས་མ་ནི་ཟློ་ཀ་པ་ལ། །བདག་ཏེས། ཡོངས་སུ་ལྟ་ཀ་པ་བཟློ་ཀ་པ་ལ།།
72 ཞ་མའི་འགྲེལ་པ། ཀ་ཏི་ཀ་བས་ལ་བ།
73 བདག་ཏེས། ཟླ་བོའི་ཐབས་ཀྱི་ས་བས་ལ་འོངས་རྣམས། ། མཐའ་ཡས་པར་ནི་ཐ་ལ་བར་འགྱུར།།
74 བདག་ཏེས་སུ་ཚིགས་ཏུ་ཤ་ཀ་ཤ་ཡ་ལ་ལྷ་ད།

５９ འགལ་བ་གཅིག་ནི་མཚན་པར་རོ།[75] །གཅིག་ནི་མ་གྲུབ་ཕྱན་མོང་མིན།།
བཟློག་པ་ཡི་ནི་རྒྱུ་མཚན་དང་། །འདོད་ལ་གནོད་ཕྱིད་ཀྱང་མ་བརྗོད།།

ལ ཇི་གས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་དང་བཅད་པ་ནི་མ་ངེས་པ་སྟེ།
５５ ཁྱད་པར་ཡོད་མིན། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཁས་བླང་པ་ལས་འགལ་བ་ཅན་འགལ་བའོ་ཞེས་པ་ལ། འགལ་བ་གཞན་ཡང་།དེ་གཞན་མིན།[76] །གང་ལས་རྐྱབས་ཀྱི་བབ་པ་དེ། །གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བར་འགོད་པའི་རྐྱབས་དང་མཚན་ས་ཚོ་ཞེས་རེར་བ་འདི་ལ། མ་ངེས་པར་འགྱུར། བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚན་པའོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ། མ་གྲུབ་མིན། །དེས་ལས་ནུར་ནས་བརྗོད་པ་ནི་དེས་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ། མ་ཚད་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།།[77]

ལ ཆེ་ཐག་པའི་ལྟར་ན།
５６ མེད་པ་འམ་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། །བཟློག་པ་མ་ཚད་བརྗོད་པ་ཡིན།།[78]
ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་གཞན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། །།

75 དང་ཡིས། འགལ་བ་གཅིག་ནི་ཕྱི་ཡིན་ནོ།།
76 མ་དབེན། དེ་བཞིན་མིན། ཞེས་ཡོད་མོ་ལྟར་བཞིན་བཅོས།
77 དང་ཡིས། ཁྱད་པར་མ་བྱས་དེ་གཞན་ཡང་། །གཞན་མ་ཡིན་མ་ངེས་པ་ལས། །ཁྱད་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པ་མིན། །ཞེས་ཚིགས་བཅད་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཤད་པ་གསུམ་བྱུང་།
78 དང་ཡིས། མེད་པའམ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །བཟློག་ཡིན་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན།།

ལེའུ་བཞི་པ། དབེ་དང་དབེ་ལྡར་སྒྲོང་བ་བརྒྱ་པ།

๑ ཟླ་ལ་གསུམ་རྒྱས་ཞེས་[79]བརྗོད་པ་ལས། །ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་སྒེ་ལེགས་གནས་པའི།།
ལྡ་གཅིག་ཆུ་ལ་གཉིས་སྒ་ཐུགས་པ། །དབེ་ཡིས་རབ་ཏུ་སྟོན་བར་བྱེད།།
๒ བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་སྒ་འཕྲོ་བའི་རྒྱས། །བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ན་མེད་ཉིད་གང་།།
ཚོས་མཐུན་ཅིག་ཀོས་དང་བཅས་ཉིད།[80] །དབེ་ལ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ།།
๓ [བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིས། །བསྟན་བྱ་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ལ་མེད།།]*[81]*
མ་ཡིན་དགག་ཅི་དགག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡང་།།
๔ མ་བྱས་པ་ལས་རྒྱ་པའམ། །འཇིག་པ་ལས་འདིར་འཐས་ཉིད་དུ།།
འདི་ཅི་རྟེས་སྒ་བརྗོད་བྱས་ན། །མ་ཁྱབ་འདོད་མིན་མཚུངས་ཞེས་འཕྲོ།།
๕ ཐུན་མོང་དང་ཅི་ཁྱད་པར་ཉིད། །འགལ་བཞང་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར།།
རྟེ་རེས་ཀཉིས་ཀ་མ་བརྗོད་པ། །དེས་ན་དབེ་བརྗོད་ཀཉིས་སྒ་བརྗོད།།
๖ རང་གིས་ངེས་པ་བཞིན་ཁཞན་ལ། །ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས།།
ཐུགས་ཚོས་ཉིད་དང་འཐེལ་པ་དང་། །བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་བྱ་ཁཞན་རྣམས་སྒང་།།
๗ དབེ་ཅི་རྒྱས་ལས་ཡོཁས་པ་དུ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།།[82]
ཁ་ཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། །ཉེར་འཇལ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་མིན།།
๘ རྒྱས་ཀྱི་འཐེལ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་དབེ་རབ་བརྗོད་ཀཉིས་ཡིན་ན།།
དབེ་ཅི་ཡོགས་ཤིག་ཏེ་ཉིད་དུ་ན། །ཡོགས་ཡིན་འཇིག་རྟེན་རང་མཚུངས་འགྱུར།།
๙ དེ་དག་ཀིས་ཅི་དབེ་བརྗོད་ལ། །ཚོས་མཐུན་འབབ་ཞིག་རྗོད་པར་བྱེད།།

---

79 མ་དཔེར།ཤེས། ཞེས་བྱུང་མོད་དད་ཤེས་ལྡར་བཅོས།

80 དད་ཤེས། དེ་ཚོས་མཐུན་དང་ཁ་ཅིག་ཀོས་ཀཉིས། །ཞེས་བྱུང་།

81 མ་དཔེར་ཆོག་ཏུང་འདི་ཀཉིས་མེད་མོད་དང་ཤེས་ལས་བསྟན། དེང་ཏུང་པ་ཐ་མ་ཀཉིས་ལ། དེ་ལྡ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་པར། ।དཀགས་པའི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་ཏེ། ।ཞེས་བྱུང་། ཞ་མའི་འཐེལ་པའི་འགྱུར་དུ་བཤད་ཀས་པ་ལྡར་ན་ཏུང་པ་དང་ཥ་ཀཉིས་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བརྗོད་པར་བྱ། ।བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ལ་མེད་སྟོན་འགྱུར། ।ཞེས་དགོས་ལྡམ།

82 དང་ཤེས། ཀལ་ཏེ་དབེ་ཅི་ཁ་ཏན་ཆོགས་ལས། ।ཐ་དད་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཡང། ।མ་བརྗོད་རྒྱས་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར།།

བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་ཐུབས་ནས། །དེ་ལྟར་ཉིར་འཇལ་ཙམ་པོར་འགྱུར།།[83]

๑๐ ཚོས་མི་མཐུན་པ་དེ་ལ་ཡང་། །ཉིར་འཇལ་ལྷོག་པ་མེད་ཚེད་ཏུ།།[84]

ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཐུར་བ་དེས། །མི་མཐུན་ཐུགས་དང་སྐབས་ཀཱུ་ཀ་སྟོན།།

๑๑ ལྷོག་པ་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ན། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཀུན་ཚོགས་ས་མ།།

དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཡང་རུང་། །མཚུངས་སྟོན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར།།[85]

๑๒ ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཙམ་གཏན་ཚོགས། །ཡིན་ན་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡང་འགྱུར།།

ཀཉིས་ཀ་བརྗོད་ལ་མི་འགྱུར་ཞེས། །དཀྱ་ཡི་ནང་ནས་ཀཉིས་ཁྲིད་དོ།།

དཔེ་བསྟན་ཏོ།།

๑๓ ཀཏན་ཚོགས་བསྒྲུབ་བྱ་ཀཉིས་ཀ་མེད། །མི་མཐུན་ཐུགས་ལ་མེད་མ་བྱས།།

རྟེས་འགྲོ་ཕྱིན་ལོག་རྣམ་པ་ཀཉིས། །ལྟར་སྣང་རྟེས་འགྲོ་མེད་པ་མིན།།

๑๔ ཏྲགས་མེད་ས་ཀགས་དང་དཔེ་མེད་དང་། །རྟེས་འགྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ས་ཀགས།།

འཕྲེལ་པར་མ་བསྟན་པ་ཡི་ཕྱིར། །ཉིར་འཇལ་འཕྲེལ་པ་ཙམ་མ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དཀའ་གོ།

ལ ཆུད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནས་ནི་དེ་དཀའ་གི་འབྲེལ་པ་དེས་བར་བསྟན་པ་ནི་དཔེའོ་ཞེས་པ་ལ།

๑๕ དེ་དཀའ་གི་ཞེས་བརྗོད་མི་བྱ། །ཡན་ཆད་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་མིན་ཕྱིར།།

ཚོས་མཐུན་ཙམ་ཀྱིས་ལྟན་ཅི་ཀ་ཏུ། །རྒྱུ་བར་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན།།[86]

๑๖ དོན་ཀྱིས་ཀཤན་ཡང་བརྗོད་ཅེ་ན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་བརྗོད་མི་བྱ།།[87]

མེད་མི་འཐྱང་གི་འབྲེལ་པ་དེ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ན།།

๑๗ བསྒྲུབ་བྱ་མ་བཟུང་འགལ་ཡོད་མིན། །གཤན་ནི་དེ་ཡིས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།།

---

83 དབང་ཤེས། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་མ་བརྗོད། །དེ་ལྟར་ཡང་ནི་དཔེ་ཙམ་ཉིད།།

84 ཆོགས་ཤད་འདིའི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱ་མི་སྣང་།

85 དབང་ཤེས། དེ་ཁྱད་པར་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ན། །དཔེ་ནི་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་མེད་འགྱུར།།

86 དབང་ཤེས་ཀྱ། ཚོགས་ཤད་ཕྱི་མ་ཀཱུ་ཀ་ལ། །ཚོས་མཐུན་ཙམ་ཀྱིས་ལྟན་ཅི་ཀ་ཏུ། །འཐྱང་བ་དཔེར་ནི་བྱ་བ་མིན། །རྒྱུ་བ་ལན་འདོགས་ཆུང་ཟད་མེད། །ཞེས་བྱང་།

87 ཆུད་བསྒྲུབ་འགོག་པའི་ཕྱོགས། ๑๖ དང་ ๑๗ ཀཤད་ལ་དབང་ཤེས་དང་ཞ་མའི་བར་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ལན་ཆུན་བསྟར་ནས་བབྱོག་དགོས།

སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །མི་འདོད་པ་ཡི་རྒྱུ་པ་ཐོབ།།
๑๙ གཅིག་པ་ཉིད་ནི་དེའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།[88]

๒ དེ་གས་པ་ཅན་རྣམས་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་དང་མཐུན་པ་ལས་ཚོས་དེ་རྟོགས་པའི་དཔེ་དཔེར་བཤད་པ་དང་། དེ་བརྗོད་པ་ལས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཀེས་ཟེར་ར། །དེ་ལ།
๑๙ གོ་ཕྱིར་དུ་དེ་མཐོང་མ་ཡིན། །ཀཏིས་ཀা་ལྟོས་པ་དོན་མེད་འགྱུར།།
རྣམ་ཐར་ལས་ཕྱིར་ཀཱཏན་ལས་བྱུབ་ཕྱིར། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དང་སྒྲུར་མི་བྱ།།
๑๐ དཔེར་བཤད་པ་ལ་ལྟོས་ནི། །དེ་བཞིན་ནོ[89]ཞེས་ཉེར་སྒྲོར་བ།།
བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞེས། །ཉེ་བར་སྒྲོར་བར་དེ་ཀཏིས་མ་ཡིན།།[90]
๑๑ སྒྲ་ཉིད་ཀཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་བརྗོད། །བྱེ་བཀ་རང་ལ་རྟེན་རྟེས་འཐད།།[91]
ཀཏེན་པའི་ཐུགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །ཁྱད་པར་ཐོ་ནས་ཀྱང་དེར་འགྱུར།།

๒ བྱེ་བཀ་པ་རྣམས་ཀཏེས་ཀা་ཡི། །རབ་ཏུ་གྲུབ་དཔེའི་ཞེས་ཟེར་ར། །དེ་ལ་ཡང་།
๑๑ མཁས་དཔེར་བཤད་པའི་སྒྲོར་བའམ། །ངག་ནི་ཐུགས་ཀཏེ་ཉིད་ཀྱང་མིན།།
རྟེས་འཇུག་རྟོད་པར་མི་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དཔེ་ཡི་ཀཏྲུགས་བརྟན་ཡིན།།
๑๑ སྒྲུབ་བྱེད་ཉེ་བར་སྒྲོར་དོན་དུ། །རང་རྒྱུད་ཡིན་ཡང་དོན་མེད་འགྱུར།།[92]
ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་དཔེ་དང་དཔེ་ལྡན་སྟོང་ཐ་བཅུ་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ།། །།

88 དང་ཀེས་སྲུབར། འདི་ལ་ཚིགས་རྐང་ཀཏེས་ལས་མེད།
89 མ་དཔེར། དེ་བཞིན་ནོར། ཞེས་བྱང་ཡང་ཞ་མའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་བཞིན་རྟེས་འཇུག་པ་མེད་པར་བྱས།
90 དང་ཀེས་ས্ত། ཕྱོགས་འདི་མ་བཀྲུགས་མོད། དེའི་འགྱུར་ཀྱན་བཏུས་ཀར་འགྲེལ་ཏུ་ཐུང་བའི་རྒྱ་ཚིག་ནང་ཡོད།
91 ཞ་མའི་འགྲེལ་པ། བྱེ་བཀ་རང་ལ་བརྟེན་རྟེས་འཐད།།
92 དང་ཀེས་ས্ত་འདི་ལ་ཚིགས་རྐང་ཀཏེས་ལས་མེད། དེར། བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དང་ཉེར་མཐུལ་དོན། །རང་དབང་ཡིན་ཏ་དོན་མེད་དོ།།

ལེའུ་སྔ་པ། གཞན་སེལ་བརྟག་པ།

༡ ཨོ ཐུབ་ལས་བྱང་བ་རྟེས་དཔག་ལས། །ཚད་མ་གཞན་མིན་འདི་སྐྱེ་སྟེ།།
རང་གི་དོན་ལ་བྱས་པོགས་བཞིན། །གཞན་སེལ་གྱོ་ནས་ཐུགས་པར་བྱེད།།
༢ ཐ་དད་རྣམས་ཀྱི་རི་གས་ཐུབ་མེད། །མཐའ་ཡོད་ཕྱིར་མིན་འཕྲལ་བའི་ཕྱིར།།
རི་གས་ས་མ་ལྡན་ཐུབ་ཐ་དད་ཀྱི། །དོན་ལ་སོ་སོར་ཇོད་བྱེད་མིན།།
ཡང་བརྗོད་པ།
༣ ཀ ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན། །བརྗོད་པའི་རྣམ་བཅྱེ་ཐ་དད་དེ།།
ངེས་ཕྱིར་གཞི་དང་མཐུན་པ་ཡི། །རྫས་དང་ཐུབ་དག་རབ་ཏུ་གྲུབ།།[93]
བསྟུ་བའི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པའོ།།
༤ འཕྲེལ་པ་ནི་འདིར་འཕྲེལ་ཅན་ཀྱི། ཚོས་ཀྱིས་འཕངས་པར་བརྗོད་བྱ་སྟེ།།
དེ་ལྟར་དངོས་བྱ་ནས་བརྗོད་ཀྱི། །དངོས་པོ་གཞན་ཀྱིས་ཐུབ་མི་བྱ།།
འདི་ཡི་རི་གས་ཀྱི་ཐུབ་ཡིས་ནི། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མི་འཐད།།[94]
༥ རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིན། །ཉེ་བར་བཏགས་ཕྱིར་མི་སྲིད་ཕྱིར།།[95]
འབངས་ལ་རྒྱལ་པོ་བཏགས་པ་བཞིན། །བློ་ཡི་ཚུལ་ལ་ཐ་དད་ཕྱིར་རོ།།[96]
༦ རི་མ་ཀྱིས་ཇོད་པར་བྱེད་པ་ནི། །ཀུན་བྱེད་དང་ས་གཞན་པོ་བཞིན།།
ཡོན་ཏན་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་དངོས་ལ། །བློ་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར།།
༧ འདྲེས་པའི་ཚུལ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཟོག་པའི་ཕེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།
སྒྲ་ས་གས་མར་པོ་ཉིད་དང་ནི། །ཅི་ཀ་ཅར་འཇོན་པ་རྣམས་ལ་ཡང།།

93 ཕྱོགས་འདི་དག་ཀེས་ཀྱི་འགྱུར་དུ་མི་འབྱུང་ལ། ཞ་མའི་རང་འཕྲེལ་ཀྱི་འགྱུར་དུའང་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་འདི་ལ་འཕྲེལ་པ་མ་བྱུང་བ་མ་ཟད། བསྟུ་བའི་ཚིགས་བཅད་ཡིན་མིན་ལའང་བཤད་པ་གང་ཡང་མ་མཛད་པ་ས་གས་ཀྱིས། ཆ་ཚིག་གི་ཁོངས་སུ་མ་བྱས་ན་ལེགས་པས། འདིར་ཕྱོགས་ཀ་ལ་ཞེས་ཡང་བཀོད་ཡོད།
94 ཚིག་ཏུད་འདི་གཉིས་དང་ཀེས་ཀྱི་འགྱུར་དུ་མི་བྱུང་པས། འདིར་ཚིགས་ཏུད་ལྟ་པ་དང་བྱ་གྲ་པར་བྱས།
95 དང་ཀེས་སྒྲ། ཚིགས་ཏུད་གསུམ་པར། ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་ཡིན་ན། ། ཞེས་བྱོ་།
96 དང་ཀེས། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིན། །བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་སྲིད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་ཡིན་ན། །ཐན་ལ་རྒྱལ་པོར་བཏགས་པ་བཞིན།།

། ཡན་འདོགས་པ་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། །གཟི་ཡི་ཁྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཚོན་།།[97]
ངེ་དགེ་ཐ་དད་རྣམས་ལ་ཡང་། །ངེ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱོན་ངེ་མཚུངས།།
། རིགས་རང་ངོ་བོའམ་ངེ་ལྡན་ཀྱི། །ངོ་བོར་གང་ལས་སྣོར་མི་བྱེད།།
ངེ་ལྡན་ཐ་དད་ཉིད་བརྗོད་པ། །ངེ་ཡང་ལྡར་ཉིད་གསལ་ཟིན་ཏོ།།[98]
། ངེ་ལྡན་ཙམ་ཡང་འཇིལ་པའམ། །ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད།།
བྱམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ངེ་ལྡན་དོན། །ལྷམ་བྱ་སོགས་ལ་འཇུག་མིན་ནམ།།
། སྒྲ་ཡི་དོན་ངེ་ཎི་ལྡ་བྱ། །ཐུ་དོན་འབའ་ཞིག་པ་དང་མཚུངས།།
ངེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འདོད། །གལ་ཏེ་གཅིག་ལ་ལྡོ་སོགས་བཞིན།།[99]
། ངེ་ལྡའང་མ་ཡིན་ཁས་བླང་ཀྱང་། །རིགས་ལ་རིགས་མེད་པས་ངེ་མིན།།
དོན་ཀྱིས་འཕངས་པ་མ་ཏེས་པའི། །དེས་ན་ཐུ་ལའང་གཞན་སེལ་བྱས།།[100]
ཡང་བརྗོད་པ།
། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མར་ཡོད་ཀྱང་། ། ཐུ་ཡིས་རྣམ་ཀུན་རྟོགས་མ་ཡིན།།
རང་དང་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་དོན། ། རྣམ་གཅོད་བགེགས་བྱ་ཡིན།།
། ཐུ་ས་ཀུང་ཆོས་གང་དུ་མ་ཡི། ། དོན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཀྱི།།
ཐུ་བ་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་སྟེ་ཐུ་འི། ། ཡོན་ཏན་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན།།[101]
ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགེ།

། སེལ་བས་ཐ་དད་དོན་ཆའི་ཕྱིར། ། རང་དོན་ཐ་དད་རྟོགས་ལ་ཆོར་ས།།
གཅིག་ལ་ཐ་དད་འཐས་མེད་ཕྱིར། ། ཁྱད་པར་བྱེད་དང་ཁྱད་པར་བྱ།།
། ངེ་ནི་ཕྱོན་པོ་རྒྱང་པ་མིན། ། ཡུན་ཐུང་རྒྱང་པའང་མ་ཡིན་ཏེ།།
བསྟས་པ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་དོག་བཞིན་དུ་དོན་མེད་འགྱུར།།[102]

---

97 དད་ཀེས། འགྲེལ་བཤད། ཀུན་ཀྱིས་ཡིན་ནའང་འདྲེས་མཚོན་འགྱུར།།
98 ཚད་མ་ཀུན་བཏུས། ༥/། རིགས་ས་མ་ལྡན་ཐ་ཡ་དང་ཀྱིས། ། ཞེས་པའི་ཐད་ལ་དགོངས།
99 དད་ཀེས། ཟླ་ཀ ། ། །

๑๖ ཁ་དོག་གི་དོན་ཐུང་ཟད་ཀྱང་། །མིན་ནའང་ཆོ་གཏེས་ལས་དེ་ཡི།།
བརྗོད་བྱ་རྟོགས་ན་དེ་ལ་ཡང་། །ཡན་གར་བ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན།།
๑๗ ཕན་ཚུན་གཅིག་པར་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །འད�་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་མ་ཡིན།།
འདད་པ་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཐུ་དག་རང་དོན་ཐོང་མ་ཡིན།།
๑๙ [རིགས་མེད་ལྡར་ཅི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།][103] །ཛེ་ཚོམ་ཟ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་མིན།།
གཅིག་ལས་རྣམ་ཀྱངས་སྒྲ་འགྱུར་རོ། །ཐ་དད་ན་ཡང་གཉིས་ཀར་མིན།།
๑๙ དོན་གྱི་ཐུས་དང་ཡོན་ཏན་དག[104]།གལ་ཏེ་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་ན།།
ཐུ་དང་བྱ་བྱ་ཐག་གཉིས་ཡོད་མིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།།
๒๐ དེ་བཞིན་དུ་ཐུ་རིགས་དང་ནི། །ཡོན་ཏན་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འགྱུར།།[105]
དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཉིད་ལ་ནི། །མཚན་པས་མི་མཚན་སྒྲ་ཐལ་བར་འགྱུར།།
๒๑ མཚན་ཕྱིར་བརྗོད་པར་མི་འདོད་ཅི། །བ་ལང་རྩ་ལ་སོགས་ལའང་མཚན་པས།།
དེར་བྱ་བྱ་ཏུ་མ་བྱས་ཞེས། །དུ་མར་བྱས་པ་འདུས་པར་འགྱུར།།
๒๒ གཞན་ཡང་འདོད་པ་ལའང་མེད། །ཡོན་ཏན་ཐུ་ཐག་གསལ་མིན་འགྱུར།།
ཐ་དད་རྫོད་བྱེད་ཐ་དད་ལས། །ཞེ་ན་རང་ལས་ཁྱད་མེད་ཐུ།།
๒๓ གསལ་བྱེད་གསལ་བ་ཐ་དད་ལས། །ཕན་ཚུན་རྟེན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།
རང་བཞིན་དུ་མ་དང་གཅིག་གི། །ཕན་ཚུན་གསལ་བ་མང་པོར་འགྱུར།།[106]
ཡང་བརྗོད་པ།
๒๔ ཡོན་ཏན་ཀུས་པ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི། །དབྱེ་བས་ཐ་དད་རབ་ཏུ་བཏགས།།
གཅིག་མང་པོ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། །དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།།
ཞེས་བྱ་བ་བར་རྣམ་ཀྱི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པའོ།།

---

103 ཚིག་རྐང་འདི་ཞ་མའི་འགྱུར་ལ་མེད་ཆོད། དེའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་དུ་དེའི་བཤད་པ་ཐོན་པས་འདིར་དད་ཅེས་ཀྱི་འགྱུར་ལས་བརྒྱན། དད་ཅེས་སྒྲ། རིགས་མེད་ལྡར་ནི་བཤད་པའི་ཕྱིར། ।འོན་ཀྱང་བསལ་མིན་ལས་དེའི་ཕྱིར། ।གཅིག་ལས་རྣམ་ཀྱངས་ཀྱིས་རྟོགས་པར། ।ཐ་དད་ན་ཡང་གཉིས་ཀ་འདས། ।ཞེས་བྱོད་བ་འགྱུར་ལེགས།

104 དད་ཅེས། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དོན་དག་ནི།།

105 འདིར་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱོད་པའི་དོད་དུ། དད་ཅེས་སྒྲ། ཐུ་དང་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱོད།

106 དད་ཅེས་སྒྲ། འདིའི་ཚིགས་རྐང་དང་པོར། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཀྱང། ।ཞེས་པ་སྨོན་མ་ཞིག་བྱོད།

๗๫ ཁྱད་པར་བྱེད་དང་ཁྱད་པར་དུ། །བྱ་ཉིད་རང་དབང་མེད་ལྡར་བརྗོད།།
གཞན་ཉིད་དུ་མེད་ཕྱི་དང་ནི། །ཐ་དད་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་བརྒྱལ་ཡིན།།
འགལ་མེད་ཕྱིར་ན་ཚོགས་པ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དོན་གཞན་རྗོད་པར་བྱེད།།[107]
ཡང་བརྗོད་པ།

๗๬ དེ་ཙམ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད། །རང་དང་ཕྱི་ཡི་དོར་མ་ཡིན།།
མ་བཟུང་ན་ནི་དོན་གཅིག་ལ། །འདི་དག་ཅི་ཚོམ་བཆྱེད་པར་མཚྭངས།།

๗๭ ཏ་མ་ཡིན་ཏ་ཟིན་ཀྱང་ཕྱི། །ཁས་ལེན་ཐ་དད་ཀྱིས་མི་འཕྲལ།།
ཁྱད་པར་བྱེད་དང་ཁྱད་པར་དུ། །ཐ་བ་དེ་དག་ཉིད་མཚྭངས་མིན།།[108]
ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་བའི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པ་དག་གོ།

๗๑ ཐ་དད་ཐ་དད་གཞན་རྣམས་དང་། །འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་སེལ་བར་བྱེད།།
ཕྱི་གཞན་ཐ་དད་དོན་རྣམས་ཀྱི། །རང་དག་ཕྱི་དག་འགལ་བ་ཡིན།།[109]

๗๮ དེ་དེའི་དངོས་སྒྲ་བས་ལ་བྱ་མིན།[110] །ཕྱི་ནི་མཚྭངས་པ་ཉིད་མ་ཡིན།།
དེ་བཞིན[111]ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་དང་། །དེ་ཡི་སེལ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན།།

๗๐ གང་ཞིག་གཞི་མཐུན་ལ་དེ། །ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན།།
དེ་ཐུས་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །གཞི་ཡིས་མི་འགལ་བར་བྱས་ཉིད།།[112]

๗๗ མ་མཐོང་ཕྱིར་ཡང་སེལ་བ་ཡིན། །རང་ཐ་དད་ལ་ཕྱི་སེལ་འགྱུར།།
གཞན་མི་རིགས་པས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟ་དེ་སྟོང་ལ་ཐ་ཚོམ།།

๗๘ ཐ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་ཀེ་ན། །[113] །དེས་པར་ཡན་གར་བ་ལ་དེ།།

---

107 དད་ཀེས་སྒྲ་འདི་ལ། ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་གཞི་དག་ནི། །རང་དབང་མེད་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་ཡིན། །ཕྱི་དང་ཁྱད་པར་རྣམ་གྲངས་ཕྱ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ཡང་གསལ་མི་བྱེད། །ཅེས་ཚིགས་རྐང་བཞི་ཡོད།

108 དད་ཀེས། ཕྱི་ནི་དུ་མ་ཡིན་ན་ཡང་། །ཁྱད་པར་ཀྱིས་ནི་འཕྲལ་མེད་པར། །ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། །ཁྱད་པར་གཞི་དག་མཚྭངས་མ་ཡིན།།

109 དད་ཀེས། ཐ་དད་དོན་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱི་བཞིན་དུ། །རང་གི་ཕྱི་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།།

110 མ་དཔེར།གསལ་བྱ་མིན། ཞེས་གས་ཕྱལ་ཆྱང་ཚོད། ཞ་མའི་འཇེལ་པའི་འགྱུར་དང་བསྟན་ནས་བས་ཕྱལ་ཏུ་བཅོས།

111 མ་དཔེར། དེ་གཞན། ཞེས་ཡོད་ཚོད་ཞ་མའི་འཇེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་བཅོས།

112 དད་ཀེས། རྟེན་ཀྱིས་འགལ་བ་མེད་པ་ཉིད།།

113 དད་ཀེས། ཐ་ཚོམ་མི་རིགས་ཕྱིར་ཞེ་ན།།

ཡན་གར་ཐ་དད་ལ་མེད་ཅེ། །ཁྱད་པ་པོ་ལ་ལྷོས་པ་མཐོང་།།

๓๓ ཐུལ་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ནི། །ཐུལ་ཡིས་ཐྲི་ཧོད་བྱེད་པ་ཡིན།།[114]
དོན་གང་ལ་ཀཏིཀ་ཏེ་ཚོམ་ཟ། །ཏ་མར་ཏེ་ཚོམ་ཟ་ནས་ཡང་།།

๓๙ ཐུལ་ཡི་དོན་གཞན་མ་མཐོང་ཡང་། །རང་དོན་ཆ་ཤས་ལྷོན་པའི་ཕྱིར།།
ཐུལ་ཡི་འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་སྣ། །འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱང་བརྗོད་མ་ཡིན།།[115]
ཡང་བརྗོད་པ།

๓๕ ཤེད་དང་ས་ལས་འབྱུང་དང་རྫས། །ཡོད་དང་གཞལ་བྱ་རིམ་བཟློག་ལས།།
བཞི་གསུམ་གཉིས་ཀཏིཀ་ཏེ་ཚོམ་དུ། །འགྱུར་གཞན་རིས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན།།
ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།།

๓๖ གཞན་ལ་ཁྱབ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་དོན་དེས་ཐ་དད་མིན།།
དངོས་འཇུག་ཐ་དད་མིན་ཕྱིར་ཡང་། །ཐ་དད་ཐུག་པ་མེད་ཕྱིར་དང་།།
རིགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རྣམ་པར་གནས།།[116]

๓๗ གང་ལས་གཞན་སེལ་དེས་ཤེ་ན། །འཇིག་རྟེན་ཁྱད་པའི་རྟེས་མི་བཙལ།།
དེ་ལྟར་གཟུགས་ཉིད་ལ་མཚན་ལགྱུར། །མིག་གཟུང་བྱ་ཉིད་བྱ་བར་བྱས།།

๓๑ རྫས་ལ་སོགས་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར། །དཀར་མིན་སོགས་ལ་ཁྱད་མེད་འགྱུར།།
རྟེས་འཇོ་འབའ་ཞིག་ལས་འགྲུབ་འགྱུར། །ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་འདོད་མ་ཡིན།།

๓๙ ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་འབྲེལ་ཞེས། །གང་ཞིག་ཁས་ལེན་དུ་འཇོ་ན།།
ཡོད་དེ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ལས། །ཡིན་ཞེས་ཅི་ཞིག་གང་གིས་སྨྲར།།

๔๐ འཇིམ་པའི་ཐ་དད་ལས་ཁམ་ཕོར། །ལ་སོགས་ཐ་དད་ཟློར་འདོད་ན།།
མེད་ཐ་དད་ལས་གཞན་མིན་ཡང་། །ཐ་དད་ཅི་ཟློ་ཅི་སྟེ་དག་ཏ ।[117]

---

114 དད་ཀེས། ཐུལ་གང་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ནི། ।ཐུལ་ལ་ཐྲི་ཧ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། ।ཐུལ་ཀཏིཀ་ཏེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡང་། ।ཏ་མ་ལས་ཀྱང་དེར་ཏེ་ཚོམ།།

115 དད་ཀེས། ཐུལ་གཞན་དོན་ལ་མ་མཐོང་ཕྱིར། ।རང་དོན་ཆ་ཤས་ལ་མཐོང་ཕྱིར། ।ཞེས་དང་། འཁྲུལ་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།།

116 དད་ཀེས། གཞན་བཀག་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ।ཁྱད་པར་དོན་དང་ཐ་དད་མེད། ।དངོས་འཇུག་ཕྱིར་དང་ཐ་དད་ཕྱིར། ।རིགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་རྣམ་གནས་ཕྱིར།།

117 དད་ཀེས། གཞན་ཉིད་མིན་ནའང་ཁམ་ཉི་ཟློ། ।ཐ་དད་འདོད་ན་མེད་ཁྱབ་མེད། ।ཁྱབ་པར་ཟློ་ནི་གང་ཀིས་བསལ།།

९७ ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་བདག་བཞིན་མཚོག །སྣང་བའི་ལམ་དུའང་གང་མ་གྱུར།།
ལྷང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་པ། །དེ་སྐྱེ་མ་བཞིན་ཏིན་ཏུ་སྟོང་།།
९৭ ཨན་ཚུན་ཐ་དད་དག་ཡོད་ཀྱང་། །མོག་ལ་ས་གས་པ་མཐོང་བ་ལས།།
དེ་བློ་དབེར་བརྗོད་འགལ་བ་དེ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།།[118]
९৯ དེ་མི་ལྟོས་ཞེས་པ་འདི་ཅི། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལྷོས་པར་ཟད།།
སེལ་བ་མིན་པའི་ལྷ་ཡིས་ནི། །རང་བཞིན་འགའ་ཡང་བརྗོད་མི་བྱ།།
९९ ཐོག་མ་མེད་ཕྱིར་འདོད་པ་གྱུར། །སྟེ་ཡི་ཚོ་ནས་སེལ་བར་བྱེད།།
བདག་གཞན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། །གཅིག་ཏིད་དུ་ཏིད་ཀྱིས་བཏགས་པ།།[119]
९५ དེ་དག་དངོས་ཀོ་ལ་མི་རིགས། །ཁྱོད་ཀྱི་འདར་གས་ལ་བ་ནུས་པར་འགྱུར།།
ཐུ་ཡི་བརྗོད་དོན་ལ་ཐུབ་པ། །འདི་ཡང་དབང་ཐོའི་ཐུབ་ཡུལ་མིན།།
གང་ཞིག་ཐུ་ལ་ས་གས་པ་འདིའི། །འཇུག་པའི་དབང་ཐ་ས་ས་ར་མིན།།[120]
९৬ གང་ཞིག་ཚོག་གི་བརྗོད་པ་འདི། །དག་ལས་དོན་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས།།
དག་དོན་ས་ས་ར་ལྷང་བརྗོད་གང་། །དེ་ཡིས་དང་ཐ་ཏེ་བར་ཟློག།[121]
९৭ ཇི་ལྟར་གོམས་པའི་དག་དག་ལས། །དོན་ལ་མེད་དུ་ཟིན་ཡང་ཟློ།།
རང་གི་ཀྱེན་དང་རྟེས་འབྲེལ་བས། །རྣམ་པ་དུ་མ་ས་ས་ར་རྟོགས།།
९৭ དེ་ཡང་དག་གི་དོན་གཞན་ལས། །རྣམ་པར་བཅད་པའི་དོན་དུ་འདོད།།
འབྲེལ་པར་ཀེས་པའི་དག་གི་དོན། །འདི་ཡང་རྟེས་དང་ཐ་ས་ཀྱིས་ཀུན་ལ།།
९৮ གང་ཞིག་དག་ལས་ཟློས་པ་ཡི། །རྣམ་རྟོག་སྟེ་ཚོགས་ཀེས་པ་ནི།།
དེ་ཡང་རང་དོག་ཡིན་པས་ན། །མངོན་ཕྱམ་ཏིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན།།

118 དད་ཀེས། ཕྱོག་ཀལ་ལ་ས་གས་མཐོང་ཕྱིར་གང་། ।བ་ལང་བརྡུགས་པའི་དབེར་བྱས་པ། ।དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པས་འགལ། ।ཐ་དད་ལེལ་ལ་དེ་ལོག་པ།།

119 ཏྲི་ཀ ९९ དང་ ९५ གཏེས་ཀྱི་དོན་དགྱུས་གཅིག་ལ་ཡོད་ལ། དེ་གཏེས་ཀྱི་འགྱུར་ལ་དད་ཀེས་དང་ཞ་མའི་བར་ཁྱད་པར་ཆེ།

120 དད་ཀེས་ཀུན་ཚོགས་ཏང་ཐུག་ཡོད། འཕར་ས་མིན་དབང་ཐོ་ཐ་དད་མིན།།

121 དད་ཀེས། ཐོ་བས་པ་དག་དོན་བཤད་གང་ཡིན། ।དེས་ནི་དང་བ་བཟློད་པའི་ཕྱིར། ।དག་ལས་ཚོགས་འདི་དམིགས་ཀྱིས་ནི། ।བཀར་ནས་དོན་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས།།

འདོད་རྒྱལ་ལ་ཡང་དོན་དབྱེ་བས། །ལ་ལར་དངོས་གྲུ་རྗོད་པར་བྱེད།།[122]
དེ་དཔེར་ན།

๫๦ གང་དང་ཚད་ཉིད་དང་ནི་དབྱིས། །ལྷོས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག །
ཆུ་ལ་ས་གས་པའི་ཕྱིགས་པ་དང་། །འདུས་པ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱེད།།[124]
ལ་ལར་ནི་ཡན་ལག་འབའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།

๫๗ དབྱིས་དང་ཁ་དོག་ཆ་ཤས་ཀྱིས། །ཁྱད་པར་བྱས་ནས་འཇུག་པ་མིན།།
ཐུ་ཡིས་དེ་ཡི་ཆ་ཤས་ལ། །རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དམིགས་མ་ཡིན།།[125]

๫๘ རྟོགས་པའི་དོན་ནི་བསྟན་ཕྱིར་རོ། །འཇྱེལ་པ་མ་ཡིན་བརྟགས་པའི་ཕྱིར།།
ཕྱོགས་འདིས་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་བརྗོད།།[126]

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་པའོ།། །།

---

122 དད་ཀྱིས་སྒྲ། ཆོག་ཤར་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོད་ལ། དོན་ཐ་དད་ཕྱིར་འདོད་དགའ་ལའང་། །ཞེས་ཤར་པ་གཅིག་ཐུབ་།

123 མ་དཔེར། ཚད་ཉིད་ཀྱི་ནི་དབྱིས། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མའི་འཇྱེལ་པ་བཞིན་བཅོས།

124 དད་ཀྱིས། དོན་ཐ་དད་ཕྱིར་དོན་དགའ་ལའང་། །ཕེགས་པ་དང་ནི་ཚོགས་པ་ཡི། །ཆུ་ཚོགས་རྣམས་ལ་རྗོད་བྱེད་ནི། །གང་གས་དང་ཚད་དང་དབྱིས་རྣམས་ལ། །ལྷོས་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱེད།།

125 དད་ཀྱིས། དབྱིས་དང་ཁ་དོག་ཡན་ལག་རྣམས། །ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གང་འཇུག་པ། །དེ་ཡི་ཡན་ལག་ལ་ཐུ་ནི། །འཇུག་པ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།།

126 དད་ཀྱིས། ས་ས་དོན་མཐོང་བ་ཡི་ཕྱིར། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཕྱིར་འཇྱེལ་མ་ཡིན། །ཕྱོགས་འདིས་ལྷག་མ་བཤད་པ་ཡིན།།

ལེའུ་དྲུག་པ། ལྷག་ཚོད་བརྒྱ་པ།

༡ ཟླ ཚད་སྣང་བཟློད་པར་འདོད་རྣམས་ལ། །རིགས་པའི་ཚ་ཁས་ལྷུ་པོ་བཞིན།།
ཕྱོགས་བྱང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཞེས། །བསྟན་ཕྱིར་མ་ཚང་ལ་སོགས་བཟློད།།[127]

༢ དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་ཕྱིར་དང་། །དེ་ལྟར་སྣང་བ་བཟློད་པའི་ཕྱིར།།
ལན་འདི་བཟློད་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ལྷག་ཚོད་ལ་ཅི་རྟེས་མཐུན་ལན།།

༣ ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་དག་དང་ཏྲས། །གསུམ་ལའང་རྒྱས་སུ་བཟློད་འདོད་མིན།།
ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་རྒྱས་བཟློད་དེ། །མ་ཚང་གཏན་ཚིགས་རྟེས་མཐུན་ཡིན།།

๔ དོན་རྒྱས་མ་གྱུར་ལྟར་སྣང་ཡིན། །རྒྱས་བཟློད་མི་རྒྱ་པའི་རྟེས་འཇུ།།
དེ་དག་མི་རྒྱ་པར་ཆུས་མིན། །ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་རྟེས་མཐུན་བཟློད།།[128]

๕ ཐར་བཟློད་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ཡིས། །བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།
མ་བཟློད་པར་མཚུངས་ཕྱོ་བཏགས་ནས། །སྒྲ་པོའི་དག་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད།།
མ་ཁྱབ་ལྟར་སྣང་ཀྱང་ལྟར་སྣང་། །བཟློད་པ་ལས་ཐར་སྒྲུབ་བྱེད་ནའོ།།

๖ བཟློད་པ་ལས་ཐར་རྒྱས་མིན་ཕྱིར།[129] །མ་ཁྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་བག །
མ་སྐྱེས་པ་མཚུངས་རྣམ་པ་གཉིས། །གཉིས་སུ་ཕྱོ་བཏགས་པ་ལས་འདོད།།

๗ འབས་བྱ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཚ་ནས།[130] །བསྒྲུབ་བྱ་མི་བསྒྲུབ་པར་སྐྱོན་པ།།
དེ་ཅི་འབས་མཚུངས་དེ་ལྟ་བྱ། །ལྷ་ཕོའི་འདོད་པས་རྣམ་པ་གསུམ།།

๙ ཅིས་བསྟན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་ལས། །ཚོས་མཐུན་དཔེ་ཡིས་གཞན་སྒྲུབ་པ།།

---

127 དང་ཡེས། རིགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་བཞིན། །ཚད་མར་སྣང་བར་བཟློད་རྣམས་ཀྱི། །ཕྱོགས་བྱང་མཚུངས་པར་མ་གྱུར་ཕྱིར། །སྟམ་ནས་མ་ཚང་སོགས་བཟློད་དོ།།

128 དང་ཡེས། མི་རྒྱ་འཕྲལ་ཕྱིར་རྒྱ་པར་བཟློད། །རྒྱ་ཉིད་འཕགས་དེ་འདི་ལ་ཡང་། །ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྣང་ཡིན།།

129 དང་ཡེས། སྐྱེ་བ་ལས་ཐར་རྒྱས་མིན་ཕྱིར།།

130 མ་དཔེར། ཚ་ན། ཞེས་ཡོད་མོད་འཕྲལ་པ་ལྟར་བཙོས། དང་ཡེས། འབས་ཉིད་གཞན་ཀྱི་ཚ་ཡིས་ནི། །བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྱུར་པར་མཐོང་གང་།།

ཆོས་མཐུན་པར་མཚུངས་གཞན་དག་ནི། །ཆོས་མི་མཐུན་པས་མཚུངས་པ་ཉིད།།[131]
৫ གཞན་ལས་མ་གྲུབ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཐུན་མོང་ལྡན་སྟོང་ཁམ་པ་གཉིས།།
གྲུབ་པར་འདོད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །འགལ་བ་མི་འཐུལ་པ་ཅན་བཞིན།།[132]
৭০ འདི་ཡང་རྟེས་འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར། །དཔེ་ལྟར་སྟོང་བའི་ཁྱོན་བརྗོད་ཡིན།།
རྟེས་འཇུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ལས། །དཔེ་དང་བསྟུན་བ་འདྲེས་པ་ཉིད།།[133]
৭৭ ཆགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས། །འཐུལ་པ་ལྟར་ཁམ་པ་གཉིས།།
གཏན་ཚིགས་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ། །ཐོག་པར་ལྟ་མ་ལ་ཡོད་མིན།།[134]
৭৭ བྱེ་བྲག་བརྗོད་པས་ཆོས་མཐུན་ལའང་། །ཁམ་ཁོག་མཚུངས་པ་འདི་ལ་ཡང་།།
འཐུལ་པ་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །རྒྱ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཁྱོད།།
৭৭ ཐུལ་མིན་གྱིས་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་མེད།།
བསྟུན་བ་རྒྱ་གར་ཁྱེད་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །མ་གྲུབ་པའི་ལྟར་ཁྱོད་བར་འདོད།།[135]
ཡང་བརྗོད་པ།
৭৯ བསྟུན་བ་ལ་ནི་གཏོད་ཆོས་ཀྱང་། །མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་མེད།།
གཏན་ཚིགས་ཁྱོན་ལ་འགལ་ལྟར་ཁྱོད། །ཁྱོན་ཡོད་མིན་ཏེ་ཐུགས་ཕྱི་མ།།
৭৭ [དེས་པ་ཡིན་ན་ལན་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མཐོང་བས་གཏོད་བྱེད་ན།།][136]
བསྟུན་བ་ལ་གཏོད་སྟུན་པའི་ཕྱིར། །གཏོད་མི་བྱེད་པ་འགལ་ཉིད་ཡིན།།
৭৮ བསྟུན་བ་ལ་གཞན་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །བསྟན་ན་དམིགས་པ་མཚུངས་པའོ།།
བསྟུན་བ་དུ་མ་བཀོད་པ་ལ། །གཏན་ཚིགས་དེ་དང་རྟེས་མཐུན་ཉིད།།

---

131 དང་ཡེས་སྒྲ། ཆོགས་ཏང་ཐ་མ་འདི་ལ། །ཆོས་མི་མཐུན་པས། དཔེ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཐུགས་དགོ་གི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་དཔེ་གཞན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འདྲུག་པ་ཡིན་མོ། །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཆོག་ལྟ་གསེལ་ནས་ཆུང་།

132 དང་ཡེས། འགལ་བ་འཐུལ་བ་མེད་པར་སྟོང་།།

133 དང་ཡེས། རྟེས་འཇུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཕྱིར་དང་། ।བསྟུན་བ་ལ་དཔེ་ཐུས་བའི་ཕྱིར།།

134 དང་ཡེས། གཏན་ཚིགས་དེ་བདག་ཉིད་པར་གྱིས། ।གཏེས་ཀ་འཐུལ་པར་སྟོང་བ་ཡིན། ।གཏན་ཚིགས་ཐུས་བ་ལ་ལ། ।དེས་པ་ཏེ་དུ་ཆས་པ་མེད།།

135 དང་ཡེས་སྒྲ། ཆོགས་ཏང་གཟུམ་པ། དེ་ཕྱིར་དེ་དེ་བཞིན་དུ་དེ། ।ཞེས་པ་ལྷོན་མ་ཐུང་།

136 ཆོག་ཏང་འདི་གཏེས་དང་ཡེས་སྒྲ་ཡོད་ཅིང་། ཞ་མའི་རང་འཐེལ་འགྱུར་དུའང་འཐེལ་པའི་ཚུལ་དུ་ཐོན་པས། དང་ཡེས་ལས་བསྟན།

๑๘ གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ནི་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། །བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།།
མ་གྲུབ་ལྡན་སྣང་སྒྲ་གནས་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་མ་ཡིན།།
๑๙ ཕེ་ཚོམ་བརྗོད་དོན་ཐ་དད་ལས། །གཏན་ཚིགས་ཕེ་ཚོམ་རྩོམ་པར་བྱེད།།
བསྒྲུབ་བྱ་ལྷོ་བཏགས་མ་དེས་པ། །ལྡན་སྣང་རྟགས་མ་གྲུབ་ལྡན་སྣང་།།[137]
๑๙ དོན་ཀྱིས་འདོད་མིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །བསྒྲུབ་བརྗོད་དོན་གོ་མཚུངས་འདིར་ནི།།
འཁྱལ་པ་གཞན་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ། །དེ་ཡིས་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྡན་སྣང་།།
๑๐ ཐལ་འགྱུར་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ཡང་། །གང་ཡང་གཉིས་ཀ་གཏན་ཚིགས་ལམ།།
དེ་ནི་དབེ་ལྡན་སྣང་བ་བཞིན། །ལྡོག་ཚོད་ཀུན་ལས་ཕྱོགས་ཙམ་མོ།།
๑๑ ལྡ ལྡོག་ཚོད་རྣམས་ལ་རྩོད་སྒྲུབ་ཏུ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བརྫུན་ཉིད་དང་།།
འགལ་བ་ཉིད་དེ་ཐུན་གསུམ་སྟེ། །གསུམ་པོ་ཐ་དད་དུས་མཚོན་མིན།།[138]
๑๑ ལྡ ལྡོག་ཚོད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལན། །དཀའ་བར་རིགས་པ་ཕྱ་མོར་ཡང་།།
ཤེས་བྱ་རིགས་པ་རྣག་པར་ཡང་། །ལྡོག་ཚོད་གཞན་ལ་དེ་ཕྱོགས་ཙམ།།[139]
ཡང་བརྗོད་པ།
๑๑ རྟོག་གེའི་ལྷོ་བས་ཙམ[140]ཆུ་སྟེགས་ཀྱི། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་ཅིང་།།
རང་གི་ཐྱོར་བ་དང་ཡང་འགལ། །འདོད་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན།།
๑๙ ལྡ གང་ཞིག་རྟོག་གེའི་ལམ་ནས་ཚོས་ཉིད་ལ་ཁྲིད་ན།།
ཐུབ་པའི་བསྟན་ལས་ཆེར་བསྲིངས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན།།[141]
དེ་ལྟའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།།
གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འཇོག་ན་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་རིགས།།

---

137 དབང་ཤེས། དོན་ཐ་དད་པས་གཏན་ཚིགས་ལ། ཕེ་ཚོམ་རྩོད་པ་ཕ་ཕེ་ཚོམ་བགད། །བསྒྲུབ་བྱར་ཐུགས་མ་དེས་དང་། །ལྡན་ཡིན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ལྡན་།།

138 དབང་ཤེས། འདི་ལ་ཁྱད་པར་མཚོན་པ་མེད།།

139 དབང་ཤེས། རིགས་པ་ཕ་ཕ་ཡང་ལྡོག་ཚོད་རྣམ། ।མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་བཤད་པ་ཉིད། ।རིགས་པ་བརྟག་ལས་ཤེས་པར་བྱ། ।གཞན་ཀྱི་ལྡོག་ཚོད་དེ་ཕྱོགས་ཙམ།།

140 མ་དབེན། རྟོག་གེའི་ཕྱོགས་ཙམ། ཞེས་ཡོད་མོད་ལའི་ལགས་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ ལ ལ

བསམ ཚད་མའི་ཕྱང་པོ་རྒྱོན་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་རྡ།།
ར་བ་གསལ་བྱས་ལ་འདི་རྡ་དགེ་བ་ཅི་བསགས་དེས།།
རྒྱུ་བ་རྒྱུ་བར་ཡོན་ཏན་ཡོད་མེན་ཀེས་པ་ཡི།།
གྲུབ་མཐའ་ཞི་ཞིང་འཁོ་ལ་རྣམ་ཐར་སྟེར་བར་ཧོཀ །
ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ལྷག་ཚོད་བརྟག་པའི་ལེའུ་སྟེ་རྡ་པའོ།། །།
ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ར་ཏ་ཏ་ཎ་ཏ་པ་སློབ་དཔོན་ཐུགས་ཀྱི་གླིང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བ་ལ་ཀ་ར་ར་ཏ་ཏ་ཡ་ཏ་ཀ་ར། །བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་བསྟེན་ས་ཆེན་རྒྱལ་གྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་པའོ།། །།འཇམ་པའི་མགོན་པོའི་བཀས་བཤད་ཐུགས་ཀྱི་གླིང་པོའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཟབ་འདི། །རིགས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་བཀས་བཤད་ནོར་བཟང་སྒྲུབ་མཛད་ཅེས་བྱ་སྟེ་བདུན་བཤད་མཁན་དང་། །གཟུས་ཚུང་སློན་པའི་བཀས་བཤད་དགེ་བསྟེན་ས་ཆེན་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་ཞ་མ་ལོ་ཙཱ་བ་སྒྲུབ། །དགེ་གང་བསོད་ནམས་བཀས་བཤད་འཕྲོ་ཀུན་རིགས་ལམ་ལ་གནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་ཐོབ་ཧོཀ། །

༡༨ ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།

(དད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲུར།)[1]

ཨཱཿ །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཐ་སྣ་ཊ་ས་མུ་ཙྩ་ཡ།
བོད་སྐད་དུ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ས་བས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

༡ ཕ། ཚད་མར་གྱུར་པ་འཕྲོ་ལ་ཞན་པར་བཞེད།།
ལྷོན་པ་བདེ་གཤེགས་རྒྱུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས།།
ཚད་མ་བསྟན་ཕྱིར་རང་གི་གཞུང་ཀུན་ལས།།
བཏུས་ཏེ་སྟོ་ཚོགས་འཛིན་རྣམས་འདིར་གཅིག་བྱ།།

ལེའུ་དང་པོ། མངོན་སུམ།

༢ ཕ། མངོན་སུམ་དང་མི་རྟོག་སུ་དཔག །ཚད་མ་དག་མི་མཚན་ཉིད་གཉིས།།
གཞལ་བྱ་དེ་ལ་རབ་སྟོར་ཕྱིར། །ཚད་མ་གཞན་མི་ཡོད་མ་ཡིན།།
༣ ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་བྱེད་སོགས་བཞིན།།
མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་བ། །མིང་དང་རིགས་སོགས་བསྟེས་པའོ།།[2]
ཀ ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས།།
དེར་དོན་དུ་མས་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། །རང་དོན་ཐེ་ཡི་ཐོད་ཡུལ་ཅན།།
ཁ དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཚོས་ཅན་མི། །དབང་པོ་ལས་རྟོགས་སྒྲིབ་མ་ཡིན།།

---

1 འགྱུར་འདི་ཐེ་དགེ་དང་ཅོ་ཅི་ལ་མི་བཞུགས་པས། པེ་ཅིང་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས། ཐུབ་ཐང་དང་དཔེ་བསྡུར་བྱས།

2 ཞ་མ། མིང་དང་རྩས་སོགས་སུ་ཐོན་པ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བཅས་མངོན་སུམ་མོ།།

རང་རང་རིག་བྱ་བསྟེན་མིན་པ། །གཟུགས་ནི་དབང་པོའི་ཐུན་ཡུལ་ཡིན།།
৬ ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཆགས་ལ་སོགས། །རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན།།
རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བློ་མས་བསྟན། །མ་འཇེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་།།
৯ རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་ཏུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་ཕྱིར།།
འཕྲལ་དང་ཀུན་ཇོང་ཀེས་པ་དང་།[3] །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་།།
১০ ཏན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱ་བའོ། །མངོན་སུམ་སྣང་སྟང་རབ་རིབ་བཅས།།
བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །འཐས་བྱ་ཉིད་ཏུ་ཡོད་ཚད་མ།།
ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏོ།།
১৫ ཡང་ན་རང་རིག་འཐས་བྱ་ཡིན། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས།།
ཡུལ་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། །ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད།།
སྒྲས་པ།
১০ གང་ཚེ་སྣང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། །ཚད་མ་དང་དེའི་འཐས་བྱ་ནི།།
འཇོན་རྣམ་རིག་པའི་དེ་ཡི་ཕྱིར།[4] །དེ་གསུམ་ཐ་དད་ཏུ་མ་བྱས།།
১১ ཡུལ་ཅིས་པ་དང་དེ་ཅིས་པའི། །དབྱེ་བས་བློ་ཡི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད།།
ཏས་ཕྱིས་ཏན་པ་ལས་ཀྱང་ངོ་། །ཚུལ་གཉིས་རང་རིག་པ་ཉིད་ཏུ།།
གང་ཕྱིར་མ་ཐོང་བར་འདི་མེད། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཏན་པ་བཞིན།།[5]
১২ ཅིས་པ་གཞན་ཀྱིས་ཉམས་ཐོང་ན། །ཐུག་མེད་དེ་ལའང་ཏན་པ་སྟེ།།
ཡུལ་གཞན་དག་ལ་འགོ་བ་ན། །མེད་འགྱུར་དེ་ཡང་འདོད་ཕྱིར་ནོ།།
১৩ ཇ ཆོད་ཐུབ་སྲོབ་དབོན་ཀྱི་མ་ཡིན། །ཁྱེད་ཕོ་ངེས་པར་མ་དགོངས་པ།།
ཆ་ཤས་གཞན་ཏུ་ཐུལ་བའི་ཕྱིར། །དེས་ན་ཁོ་བོས་བརྟག་པར་བྱ།།
১৪ དོན་དེ་ལས་ཐེག་རྣམ་པར་ཅིས། །མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདིར།།
དོན་དེ་ཞེས་པས་ཀུན་བཙོད་ན། །གང་དེ་དེ་འབའ་ཞིག་ལས་མིན།།

---

3 ཞ་མ། འཕྲལ་དང་ཀུན་ཇོང་ཡོད་ཅིས་དང་།།

4 ཞ་མ། འཇོན་དང་རྣམ་རིག་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

5 ཆོགས་ཤད་འདི་ཞ་མའི་འགྱུར་ལ་མེད་ཅིང་། གསར་བཟློགས་ཀྱི་ལེགས་སྦྱར་ཏུའང་མི་བྱུང་བས། འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཡིན་སྟམ།

དམིགས་པའོ་ཞེ་ན་ཟན་སོགས་ཀྱི། །ཤེས་པའང་གཞན་ལ་ལྟོས་མ་ཡིན།།
དེ་ཉིད་སྟྲས་པ།
๑๫ གང་ཞིག་སྣང་བ་དེ་ལས་མིན། །ཕ་པོ་བས་གས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།།
གང་ལས་དེ་ནི་དོན་དམ་པ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མ་བྱས།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་སུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།
๑๖ དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་དབེན་པ་ཡང་། །བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཡུལ་འདིའི་ཡང་།།
སྒྲ་ཡི་ཚུལ་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་མི་བྱ།།

๒ རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ནི། དབང་པོ་དང་དོན་ལྡན་པ་ལས་རྒྱུས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འཕྲུལ་བ་མེད་པ་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
๑๗ དབང་དོན་ལས་བྱུང་བློ་ལ་ནི། །ཐ་སྙད་ལ་སོགས་སྲིད་མ་ཡིན།།
བར་དང་བཅས་པ་འཇིག་པ་དང་། །ཤེས་པ་ལྟ་བ་བཞད་ཐོབ་མི་འགྱུར།།
๑๘ རྟེན་ལས་ཕྱིར་དབང་འཛིན་མིན་པར། །ཡུལ་ལ་འཇིག་པར་རྟོས་མ་ཡིན།།
བདེ་སོགས་གཞལ་བྱ་མིན་པའམ། །དབང་པོ་གཞན་ཡོད་ཡིད་དབང་པོ།།
๑๙ བཀག་པ་མེད་ཕྱིར་ཐོ་ན། །དབང་པོ་གཞན་ཀྱི་ཟླ་དོན་མེད།།
ངས་པའི་དོན་ལ་འཐས་བྱ་མེད། །ཁྱད་པར་ལ་མིན་ཐ་དད་ཕྱིར།།
๒๐ དེ་ལ་ཡོད་མིན་དེ་གཉིས་ཞེས། །མ་ཡིན་ཁྱད་པར་བྱ་ལའང་འགྱུར།།
མ་རྟོགས་ལ་སོགས་ཀུན་ལ་མིན། །ཕྱོགས་པ་མེད་ཕྱིར་འཐས་བྱ་མིན།།

๒ བྱ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ལས། བདག་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡིད་དང་། དོན་དུ་ལྡན་པ་ལས་གང་བྱེད་པ་དེ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཕྱི་དང་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཐུས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་སྨྲར་བར་མི་བྱ་སྟེ།

བ། ཡུལ་ལ་ལྷ་བའི་དོན་ཅན་ཕྱིར། ।ཁྱད་པར་རྣམས་དང་སྒྲུབ་མི་བྱ།།
གཅིག་མིན་གཟུགས་སོགས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། ।མཐོང་ནས་དབང་པོ་ལས་དེ་མིན།།
བ། དབང་གཞན་དོན་མེད་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། ।རང་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱང་འཛིན་ནུབ།།
དབང་པོ་ཀུན་ཀྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར། ।ཟླས་སོགས་ལ་མིན་དེ་ལྟ་ན།།
ཀ། གཞན་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན།[6] ।ཡུལ་མཚུངས་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེ་ན།།
མི་འདོད་པ་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར། ।མ་འོས་དེ་ནི་གཞན་དུ་བརྗོད།།
ཁ། ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་མ་ཡིན། ।དབང་པོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་བློ།།
ཐ་དད་ཕྱིར་ནི་ཐ་དད་ནི། ।གཞན་དུ་ཐ་དད་མེད་གང་ལས།།

ཅ། སེར་སྐྱ་པ་རྣམས་རྒ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་དོ།།
བ། ཕྱག་པ་མེད་པའམ་དབང་གཅིག་འགྱུར། ।གཉིས་བཟུང་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་མིན།།
ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ཐོབ་ཐ་དད་མེད། ।དེ་ལས་རང་བཞིན་འཛིན་མ་ཡིན།།
ཐ་དད་དོན་མི་འཛིན་དོན་ལ། ।ཡིད་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར།།
གནས་སྐབས་དེར་འགྱུར་སྟེང་སྒྲོ་བས་སོགས། ।མ་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།
བ། གཞན་མིན་ཞེ་ན་འཐས་མིན་པའམ། ।གཞན་མིན་ན་ཡང་གཟུང་བྱ་མིན།།
སྒྲ་ཚོགས་རྣམ་འགྱུར་དོན་མཚུངས་ཉིད།།[7]
ཁ། རྟེས་འཇུག་མི་འཛིན་ཕྱིར་འཁའ་ཞིག ।ཁྱབ་ཅན་ཐ་དད་པར་འདོད་ན།།
ཀུན་ལ་རྟུལ་ལྡན་ཐ་དད་པ། ।རེ་རེའི་ངོ་བོ་གཅོ་བོ་ཡིན།།[8]
ཀ། ཡང་དག་སྒྲོར་བའི་ཁྱད་པར་ལས། ।འཐས་བྱའི་ངོ་བོར་མཚོན་པར་བྱེད།།
རྟུལ་ལྡན་ངོ་བོ་གསུམ་ཉིད་ན། ।འཐས་ཐ་དད་མེད་གང་ལས་རྟོགས།།
ཁ། སྒྲོར་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་པ་དག ।ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་མི་འདོད་དོ།།
ངོ་བོ་གཉིས་མེད་འདོད་མེད་ན། ।འཐས་བྱ་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཐོབ།།

6 ཞ་མ། མེད་ཕྱིར་གཞན་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་མིན།།
7 རང་འགྲེལ་ལེའུ་དང་ཡོའི་ཀུ་དམེ་གསར་བསྒྲིགས་ལ་བརྟགས་ན། ནུ་ཨེ་ཀ་ཨ་ནུ་ཀ་མ་དཏུ་ནམ། ཞེས་པའི་ཤད་པ་གཅིག་གི་དོན་བོད་འགྱུར་དུ་ཚད་ལྡན་བས་བརྟག
8 ཞ་མ། དུ་མར་འཛིན་ཕྱིར་ཐུན་ས་ཅན་ཕྱི། ।ཆུ་ཐ་ཀ་ཁ་ཅིག་མི་འདོད་དོ། ।རེ་རེའི་ངོ་བོར་ཐམས་ཅད་ན།། ཀཱཊ་ཙོ་ཏ་ཀ་ལ་ས་ས་ཡོད།།

གང་བཞིན་མང་པོའི་དངོས་རྣམས་ལ། །དབང་པོའི་དོན་ནི་ཁྱད་པར་ཅན།།
དེའི་ཕྱིར་ཐུབས་ཅན་འདོད་ཕྱིར་ནས། །རེ་རེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚོག་ཡིན།།
ཆ་ཤས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །ཚད་མ་མངོན་པར་མ་བརྗོད་ཕྱིར།།[9]
ཏན་པ་མ་ཡིན་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །ཀཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ཞེ་ན།།
དེ་ཡང་ཚད་མེན་གཞན་ལྟ་ལ། །ཉམས་པའམ་ཡང་ན་ཏན་པ་ཡིད།།
དོན་ལ་ཏན་པ་ལྟག་ཆྱུབ་ན། །འགལ་ཏེ་དབང་གཞན་མཐོང་དོན་མེད།།[10]

[ཇ ཐོབ་པ་པ་རྣམས་ནི། ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཐུབ་ནས་ཆོས་བྱེས་བཅའ་དགེ་དབང་པོའི་ཏོ་ཆོས་པ་དེ་ནི་མངོན་ཤེས་མཁོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ།][11]
གལ་ཏེ་ཡོད་པས་མེད་བས་ན། །ཐོབ་ལས་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།།
ཡང་དག་ཐོབ་བ་དེས་པར་ནི། །ཡོད་ཉིད་ལ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན།།[12]
ཅི་ཟེ་ཐུབ་བོ་བསྟན་ཕྱིར་ཡིན། །དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ཅན་བརྗོད་ཀྱིས།།
ཡོད་ཙམ་ལྟན་པས་མི་རྟོགས་པ། །མ་ཡིན་གང་ཞིག་རྒྱུ་པར་བྱེད།།
ཅི་ཟེ་དབང་པོ་གང་ཞིག་ལ། །ཕྱི་མ་དང་ཤེས་པར་འདོད་ཅེ་ན།།
དེ་ཕྱི་མ་པ་ནི་གཞན་ཡང་འདིར། །ཤེས་པ[13]མི་གསལ་སོགས་པའང་ཡོད།།
དེ་ལྟར་བརྟགས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལྟེ། །དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་དེ་ཐུལ་མེད།།
དོན་ཀུན་ཡང་དག་ཐོབ་བ་ལ། །གཟུགས་ཐུལ་བར་དུ་ཚོད་པ་དང་།།
ཆེན་པོའཁོར་བཟང་པར་མཐོང་བས་ན། །བར་ཚད་མེད་ལ་དེ་གནོད་ཏེད།།
ཏླ་ཡི་རྒྱ་ཡི་ཚོགས་པ་དག །བཙོད་ལས་ཐོ་ལ་བའི་ཚད་མ་གང་།།
གང་ལས་ཅི་ལྟེ་འདི་ཉིད་ན། །དེ་ཏླ་ཆེ་བས་ཅི་ཞིག་ཏྱ།།[14]
གང་ཆེ་དོན་དང་དབང་པོ་ཡིད། །ཆེས་ཏྲ་ཐོབ་བ་འདུ་ཏེད་ལྟན།།

---

9 ཞེ་མ། ཡུལ་གཅིག་མ་ཡིན་འཇུག་པ་ལྟེ། །ཚད་མར་བཙོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
10 ཞེ་མ། ཏན་པ་ལྟག་པར་བཙོད་ཕྱིར་ན། །རྣམ་གསལ་ལ་དབང་གཞན་དོན་མེད་འགྱུར།།
11 འགོ་བཙོད་འདི་ཞེ་མའི་འགྱུར་བ་ཆྱུར་བ་ལས་འདིར་བསྟན།
12 ཞེ་མ། ཡོད་ཉིད་ལ་ནི་བསྟན་ཅེ་ན།།
13 མ་དཔེར། ཤིང་པ། ཞེས་ཆྱུར་མོད་འཕེལ་པ་དང་བསྟན་ཏེ། ཤེས་པ། ཞེས་བཅོས།
14 ཞེ་མ། ཚད་མ་ཇི་ལྟར་དོན་ཡིན་པའམ། །ཏླ་ཡི་རྒྱ་བ་ཞེས་ཅི་བསྟན།།

།།ལྷ་ཐུན་བ་ཡི་ཆོགས་པ་ལ། །མངོན་སུམ་བརྟེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར།།
ཐ་ལང་ལ་སོགས་ལྟན་ལས་དོན། །བ་ལང་ལ་སོགས་འཇལ་བར་བྱེད།།
།།དོན་དང་ཡང་དག་འཇུལ་པ་ལ། །དབང་པོའི་ལྷ་ཅི་རྒྱས་ཡོད་མིན།།
རིག་བྱ་བང་ཉིད་བསྟན་མེད་པ། །གཟུགས་དོན་བབང་པོའི་ཐྲོད་ཡུལ་ལོ།།
དོན་མི་ཤེས་པའང་རྟོམ་ཀྱན་དུ། །མངོན་སུམ་ལྷ་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར།།[15]
།།ཅི་སྟེ་ལྷ་ཐུན་བར་འདོད་ན། །དོན་གཞན་འབས་བུར་ཐལ་བ་ཡི།།
ལྷ་ཉིད་ཐུན་བ་ཡིན་ན་ཅི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་འབས་བུ་མེད།།[16]
།།གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་ཐུན་གཞན་ན། རང་གི་རྒྱ་ལ་འདུ་བ་སྟེ།།
ཚད་མ་ཡིན་ཡང་གང་ལས་དེ། །ཅི་སྟེ་གཞན་མིན་བརྟེད་དོན་མེད།།[17]
།།ཐུས་བྱ་རྟམ་པར་འགྱུར་ནས་ལྷ། །གལ་ཏེ་བཐུད་ན་མི་རུག་འགྱུར།།
ཅི་སྟེ་བདག་ལ་འགྱུར་མེད་ན། །དེ་ལ་ཚད་མ་འཐད་མ་ཡིན།།[18]
མངོན་སུམ་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ།། །།

15 རང་འཛིན་ལེའུ་དང་པོ་ལེགས་སྦྱར་གསར་བསྒྲིགས་སྒེར། ཞེས་ལ་ཆོགས་ཀུང་སྨོན་མ་བྱུང་།
16 ཞ་མར་ཕྱོགས་ཞེས་ཀུང་པ་ལ་ཅན་དུ་བསྒྲུར།
17 ཞ་མ། ཚད་མའི་ཞལ་ཏད་པ་འདུ་བ་ལས། །ཅི་སྟེ་གཞན་མིན་དེ་དོན་མེད།།
18 ཞ་མ། ཅི་སྟེ་བདག་དེ་མི་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་ཚད་མ་ཁེས་མི་སྒྲུར།།

ལེའུ་གཉིས་པ། རང་དོན་རྟོས་དཔག

༡ ཕ་ རྟེས་དཔག་རྒྱམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྣག་ལས་དོན་མཐོང་བའོ།།
འབྲས་བུ་ལྷན་བཞིན་འདི་གཉིས་ཀྱི། །དོན་དང་རང་བཞིན་མཚུངས་མ་ཡིན།།

༢ རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བྱ་མིན། །ཡུལ་ཐ་དད་ཕྱིར་གཞན་དུ་ཡིན།།
མཐོང་བ་ལ་སོགས་ཉིད་ཀྱིས[19]བསྟན། །རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་མིན།།

༣ མིང་ཡེས་ནས་ནི་རྒྱམ་པ་གཞན། །བསྟན་བྱ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས།།
ཐུན་མ་ཡིན་ལའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་མིན་ཐུན་ནི་མཚོན་པའི་ཕྱིར།།

༤ ཡིད་ཆེས་མིང་ནི་བསྒྲུབས་པ་ཡིས། །དེ་ལས་གཞན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར།།
ཁྱད་པར་མེད་ལས་བྱེ་ཅེ་ན། །མ་ཡིན་ཁྱད་པར་གྲོད་པའི་ཕྱིར།།[20]

༥ ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སྲུ་བ། །ཐུན་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད།།
རྟེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པའོ།།

༦ འདིར་ནི་ཡེས་པའང་འཕངས་པ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་ཡེས་བྱེད་བབར་བྱས་ཕྱིར།།
ཚུལ་རེ་རེའམ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི། །རྣག་ས་ནི་དོན་ཀྱི་དོན་བྱེད་མིན།།[21]

༧ བྱས་ཕྱིར་ཐུན་ནི་རྣག་པ་དང་། །ཕུས་ཅན་ཕྱིར་དང་གཞན་མིན་ཕྱིར།།
ཕུས་མིན་ཕྱིར་དང་མཉན་བྱ་ལས། །མི་རྣག་མི་གཅིས་གཟུང་བྱའི་ཕྱིར།།[22]

༨ རྣག་ས་ནི་འཕྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ཚོས་གཞན་དབྱེ་ཅེས་ཟེར།།
ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་འཇུག་ལ་པ་འདོད་པ་ཡིན།།

༩ ཚོས་ལ་རྣག་ས་ནི་གྱུབ་ཅེ་ན། །གཞན་དེས་ཅི་ཞིག་དབྱེ་བར་བྱེད།།
ཅི་སྟེ་ཚོས་ཅན་ལ་དེ་ཉིད། །ཅི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དབྱེ་མི་བྱེད།།

᱑᱐ འཇུག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་པོ་མེད། །དེ་ལྟར་ལ་ནི་བྱ་པ་ཐོས།།
བརྗོད་མིན་དོན་ཀྱིས་གཟུང་བར་འགྱུར། །འདི་ལ་རྣག་ས་དང་འཇུག་མ་ཡིན།།

---

19 མ་དགེ་དང་དད་ཡེས་ཀྱི་འཇུག་པའི་འགྱུར་ཀར། གཉིས་ཀྱི། ཞེས་འཇུག་ལྷ་ལྡན་ཡང་བྱེད་ལྷར་བཅོས།

20 ཞ་མ། ཡིད་ཆེས་ཚིག་གི་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས། །དེ་ལས་གཞན་ལ་འགེགས་པར་བྱེད། །ཐ་མི་དད་དུ་གྱུབ་ཅེ་ན།། མ་ཡིན་ཐ་དད་ཀྱང་སྒྲིད་ཕྱིར།།

21 ཞ་མ། རྣག་ས་དོན་མིན་པར་དོན་ཀྱིས་བྱེད།།

22 ཞ་མར། ཕུས་ཅན་མིན་ཕྱིར་མ་ཉན་བྱའི་ཕྱིར། །མིག་ཀྱིས་ཀཏུང་བྱ་ཕྱིར་མི་རྣག །ཞེས་བསྟུར་བ་ལེགས།

๑๑ རྒྱས་ཀྱི་མི་འཚུལ་བ་ཡང་ནི། །ཆོས་ལ་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱ།།[23]
དེ་ལ་གྱུར་ན་ཆོས་ཅན་ནི། །དེ་དང་སྟན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

๑๒ ཆོས་ལ་གཞན་ཡང་དཔྱད་བྱ་སྟེ། །རྒྱས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བྱ།།[24]

๑๓ དོན་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དུ་མ་ནི། །ཐམས་ཅད་རྒྱས་ལས་རྟོག་མ་ཡིན།།
གང་ཞིག་རྗེས་འཇུལ་གཞན་ལས་ནི། །ལྷོག་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།

๑๔ ཡོན་ཏན་ཏི་དང་ཏི་བཟང་རྣམས། །དེ་མིན་ཁྱད་པར་རིམ་པ་ལས།།[25]
རྫས་མིན་ལ་ས་གས་རྣམ་བཅད་ནས། །ཕུག་ལ་ས་གས་ལ་ཅིག་འཛེལ་ལོ།།

๑๕ མཐོང་བཞིན་ལྷུབ་པའི་བདེ་བཞིན་ཀྱིས། །གལ་ཏེ་རྒྱས་ནི་གསལ་བྱེད་ན།།[26]
ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའམ། །ཡང་ན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

๑๖ སྲོ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འང། །རྟེན་ནི་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།།
དེ་ལས་གཞན་དེ་མཐོང་མི་འགྱུར། །གཅིག་ལ་མཐོང་ཕྱིར་ཐ་དད་པའམ།།

๑๗ དེ་ལྟར་ཡན་ལག་གང་ངོ་བོས། །རྒྱས་ཅན་ལས་ནི་མི་འདའ་བ།།
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་ཡང་། །རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་ཀྱིས་མིན།།

๑๘ གང་ཞིག་རྒྱས་ཅན་ལ་འཇུལ་བ། །རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ཡང་ཁོ་བར་བྱེད།།
ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་དེ། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་འཚུལ་བའི་ཕྱིར།།

๑๙ རྒྱས་དང་འཇུལ་བའི་དོན་ཀྱིས་ནི། །[རྒྱས་ཅན་ཁོ་བར་མི་བྱེད་དེ།།
འཚུལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཁྱད་པར་ནི། །][27]རྟོགས་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།
བར་རྣབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

๑๐ འཇུལ་པ་གཉིས་ལ་གནས་ན་ཡང་། །རྒྱས་དང་རྒྱས་ཅན་སྟྲན་ཅིག་པ།།
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཞིན་འདྲུག་གི། །དེ་ནི་ཐོ་ཆོད་པ་བཞིན་དུ་མིན།།

๑๑ རྒྱས་ཅན་རྒྱས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད། །གཞན་ནི་རྒྱས་ཅན་ཉིད་ལའང་ཡོད།།

---

23 ཞེ་མ། རྒྱས་ཀྱི་འཇུལ་པ་མེད་པ་ནི། །ཆོས་ལ་གཞན་དུ་ཐོ་ན་པར་བྱེད།།

24 ཞེ་མ་དང་དང་ཏེས་ཀཉིས་ཀར་ཕྲོ་ཀ་འདི་རྣར་པ་ཀཉིས་ལས་མི་འཐྱོད་ཀ།

25 ཞེ་མ། དེ་ཡི་ཅྱ་ཐ་ཀི་ཏི མ་པས།།

26 མ་དབེར། བས་ལ་ཅྱ་ན། ཞེས་ཡོད་མོད་དང་ཏེས་འཇུལ་པ་སྟྲན་བཅོས།

27 མ་དབེར་ཚིགས་རྣར་འདི་མེད་མོད། དང་ཏེས་འཇུལ་པར་ཐྱོད་བས་བསྟན། ཞེ་མ། ๑๙ རྒྱས་དང་རྗེས་སུ་འཇུལ་པའི་དོན། ।རྟོགས་ཐ་རྒྱས་ཅན་ཅྱ་ཐ་ཀི། ।མ་ཡིན་དེ་ལ་རྟོགས་པ་ཏོའི། ।རྟོགས་པར་བར་ཏུ་འཇུལ་པའི་ཕྱིར། ।ཅྱ་ཐ་རྟོགས་ཐ་མ་ཡིན་ཏེ། ।དེ་དག་ཉིད་ལ་འཇུལ་ཕྱིར་རོ། ।ཞེས་ཚིགས་རྣར་བཞི་ཐྱོད།

དེས་པ་རྣམ་པར་བཟློག་པ་ལ། །རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་འབྲེལ་པ་མེད།།
๑๑ རྟགས་ཀྱང་རྟགས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པར། །འདོད་ན་ཡན་ལག་དེ་ལས།།
ཁྱབ་བྱེད་ཕྱིར་དེ་དེའི་རྟགས་བྱེད། །མ་ཡིན་པ་ལང[28]རྣ་ཅན་བཞིན།།
๑๒ དགག་པར་བྱ་ལ་མི་འཐོལ་བས། །གང་ཕྱིར་ཁྱབ་བྱེད་ལ་ལྷོས་བྱེད།།
རྟགས་ནི་རྟགས་ཅན་ལ་ཁྱབ་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་མ་ཡིན།།
๑๙ འཇིག་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །ཁྱབ་ཕྱིར་མ་བྱས་པ་དེ་མིན།།
ཁྱབ་ཕྱིར་བྱས་པའི་དོན་ལ་ནི། །མི་རྟག་པ་མེད་མ་བསྟན་ཏོ།།
๑๕ རྣ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་བ་ལང་ཁྱབ། །རྣ་ཅན་མིན་པ་ལྷོག་པར་བྱེད།།
བ་ལང་རྣ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ། །བ་ལང་མིན་དོན་ལྷོག་བྱེད་མིན།།
བསྟུ་བའི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པའོ།།[29]

[ཀ ཆོད་པ་བསྟན་པ་ནས་ནི། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་མཐོང་བ་རིག་པ་རྟེས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།]
๑๖ དེ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ། །རང་རིག་རྣམ་པས་འདོད་ཅེ་ན།།[30]
དེ་རིག་བརྗོད་མེད་ཀཉན་ཀྱིས་ནི། །ཀལ་ཏེ་བརྗོད་ན་ཇི་ལྟར་གང་།།
๑๗ དོན་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་ཅེ་ན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་མེད།།
๑๙ མེ་ལ་ཤོགས་ལ་དྲ་བ་ཤོགས། །མཐོང་ན་དེ་རིག་དཔག་བྱ་བ།།
ཀཉན་ཀང་ཚོས་ཅི་མངའ་ཡོ་དག །མ་བརྗོད་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱེད།།[31]

[ཁ རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ན་རེ། དེ་ལྟོན་དུ་ཤོང་བ་ཅན་ཀྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་མ་དང་ལྷན་པ་དང་།ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྤྱིར་མཐོང་བ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།]
๑๙ འབྲེལ་པ་དབང་པོས་བཟུང་བྱ་མིན། །[ལྷ་མ་དང་ལྷན་ཞེས་ཀང་དེ།།][32]

28 མ་དཔེར། མ་ཡིན་པ་ལས། དང་ཀེས་འཐྲེལ་པ། མ་ཡིན་ལ་ས། འདིར་ཞ་མ་བཞིན་བཅོས།
29 ཞ་མ། ཞེས་བྱ་བ་བར་རྒྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པའོ།།
30 ཞ་མ། མེད་ན་མི་འབྱུང་མཐོང་བ་ཡི། ।རང་གི་རྣམ་པ་ཙམ་འདོད་ན།།
31 ཞ་མ། ཚོས་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། ।དེ་རིག་པ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད།།
32 ཀྱང་པ་འདི་མ་དཔེར་མེད་མོད། ཞ་མར་ཡོད་པ་མ་ཟད་དང་ཀེས་འཐྲེལ་པར་ཡང་དེའི་དོན་ཐོན་པས་བལྟན།

དབེ་མིན་ཀྱན་ལ་སྒོད་པའི་ཕྱིར། །ལྷན་མིན་འཕྲལ་པ་སྒོད་ཕྱིར་རོ།།

๓๐ ལྷག་ལྷན་ལ་ཡང་དབེ་བྱེད་ན། །ལྷན་ལས་ཞེ་ན་རྟོགས་མེད་དང་།།
འཇྲེལ་པ་གཞན་ལས་རྟོགས་མི་འགྱུར།།[33]

๓๑ དེ་ལྟར་ཐྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན། །འཐས་བྱ་གཞན་ཞི་རྣེད་མ་ཡིན།།
རྒྱས་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །ཐ་ལྟད་འགྱུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།།[34]
ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་ཡིན།།

[ཕ ཏྲི་ཐ་པ་རྣམས་ན་རེ། འདི་ཞི་འདིའི་འཐས་བྱ་དང་རྒྱ་དང་འཇྲེལ་པ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་དང་འགལ་བ་ཅན་ཡིན་ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཞི་རྒྱས་ལས་བྱུང་བའོ།། ཞེས་ཟེར་རོ།།][35]

๓๓ [རྒྱ་དང་འཐས་བྱ་བཀག་པའི་ཕྱིར།][36]ལྷན་མིན་མ་རྟོགས་ལ་གྲུབ་ཕྱིར།།
གཉིས་རྟེན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་དུ་བའི་ཚ་འགའ་ལས།།

๓๓ གསལ་བར་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །འདུ་སོགས་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཚོ།།
འགལ་བ་རྣམས་ལའང་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར།།

๓๙ རྒྱས་ཀྱང་གཞན་ཀྱིས་ཐྱི་དང་ནི། །རྒྱས་ཅན་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་དག །
གསལ་བྱེད་གསལ་བྱ་མ་ཡིན་ལ། །གཞན་ལ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་འགྱུར།།
བསྟུ་བའི་ཚིགས་སྒེ་བཅད་པའོ།།

๓๔ ཡུལ་དང་དུས་ལ་བཟློས་ནས་ཡིན། །རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་རྟོགས་ཕྱིར།།
[འཇྲེལ་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།][37] །གཏེས་ཏེད་མ་ཡིན་གཞན་སྒྲིད་ཕྱིར།།

๓๖ གང་འགལ་དེ་ཞི་རྒྱས་མ་ཡིན། །འཇྲེལ་བ་མེད་ཕྱིར་རྒྱས་བློ་མིན།།[38]

33 ཞ་མར་ཐ་ཀ་འདི་ཀར་པ་བཞི་པ་ཅན་དུ་བསྟན།

34 ཞ་མ། རྣམ་པར་དབྱེ་བའར་ཀྱང་མི་འགྱུར།།

35 འགོ་བཙོ་འདི་ཡང་ཞ་མའི་འགྱུར་དུ་ཐུབ་བ་ལས་བསྟན།

36 མ་དཔེར་ཚིགས་ཀར་འདི་མེད་མོད། ཞ་མར། རྒྱ་ལ་འཐས་བྱ་ཀྱུབ་པ་མེད། །ཅེས་དང་། དད་ཀྱིས་འཇྲེལ་པར་ཡང་དོན་ཐོན་པས་བསྟན།

37 མ་དཔེར་ཀར་པ་འདི་མེད་མོད། ཞ་མར་ཡོད་ལ་དད་ཀྱིས་འཇྲེལ་པར་ཡང་དོན་ཐོན་པས་བསྟན།

38 མ་དཔེར། རྒྱས་བློ་ཡིན། །ཞེས་ཡོད་མོད་འཇྲེལ་བ་ཧཱ་ད། (๗๑๙) འཇྲེལ་བ་མེད་ཕྱིར་རྒྱས་བློ་མིན།། ཞེས་ཐུབ་བ་ལྟར་བཅོས།

རྟགས་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་རྟགས་སུ་བརྗོད་མི་བྱེད།།
৩৮ [ཏན་པས་འཇེལ་ཅན་དུ་གྱུར་འགྱུར།][39]།འཕགས་བྱ་ཉིད་སོགས་མདོར་མ་བརྗོད།།
ཕྱག་མ་གསལ་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར།།གཞན་ལས་རྟོགས་ཕྱིར་དེ་དོན་མེད།།

[ཁ། ཀྱབས་ཅན་པ་རྣམས་ནི། འཇེལ་པ་མངོན་སུམ་པ་གཅིག་ལས་ཕྱག་པར་གྱུར་པའི་རྟེས་
སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་རྗེར་རོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་པ་གཅིག་ལས་ཞེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།]
৩৭ དེ་ཕྱར་འདོད་པ་མངོན་སུམ་ནི། །རང་འདོད་ཕྱ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།[40]
དུས་ཕྱིས་ཏན་པ་དོན་མེད་དོ། །མི་ཤེས་པས་ཀྱང་དེར་རྟོགས་ཕྱིར།།
৩৮ ཁྱད་མེད་ཕྱིར་ཏེ་གཉིས་གནས་མིན། །དེ་དག་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མིན།།
ཁྱད་པར་ལས་ཐ་དད་བརྗོད་མིན། །གལ་ཏེ་གཞན་མིན་ཕ་ཡི་ཡིན།།
৩০ གང་ཞིག་གཙོ་བོའི་ཚ་འགའ་ཞིག །རྒྱུད་བྱེད་མིན་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས།།
བརྒྱད་བྱ་མིན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར།།[41]
৩৯ གཙོ་བོ་སོགས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་སོགས། །ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱི་རྟེས་འཇུག་ལས།།
གང་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འཛིན་བྱེད་པས། །དེ་ཕྱིར་འདི་ཁོ་ཚོ་བྱེད་མིན།།
৩৭ དེ་བཞིན་བདག་པོ་ལ་སོགས་ལ། །ཚ་ཏས་ཉིད་ཀྱི་རབ་རྫུབ་ཕྱིར།།
འཇེལ་མེད་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། །འཇེལ་པ་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་བྱེད།།
৩৯ བདག་དང་བདག་པོ་སོགས་ཙམ་ཀྱིས། །རྟགས་ཅན་ལ་ནི་འཛིན་འགྱུར་བས་མ།།
འཇེལ་པ་གཞན་དུ་ཤེས་ཡིན་ན། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་འགྱུར།།
৩৩ གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་རང་བཞིན་ཀྱི། །ཡིན་ན་གཅིག་མིན་དེ་བདུན་འགྱུར།།
[རྟེས་དཔག་མི་འདོད་ཐུན་པར་འདོད། །དེས་པར་གཟུང་བར་མི་རིགས་སོ།།][42]
৩৪ འཇེལ་པ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཤད། །རྟེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་གཉིས་ཉིད།།

39 མ་དཔེར་མེད་ཚོད། ཞ་མའི་རྩ་འཇེལ་དང་འཇེལ་བཤད་དུ་ཐུང་ལ། དད་ཀེས་འཇེལ་པར་ཡང་འདིའི་དོན་ཐོན་པས་བསྟན།

40 ཞ་མ། འཇེལ་བཤད། རང་དོན་ཙམ་ལ་ཕྱ་བའི་ཕྱིར།།

41 ཞ་མ། གཙོ་བོའི་ཚ་ནས་བརྒྱ་ལམ་ནའང་། ཁྱོད་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཐ་དད་ཅ་ཡང་རྒྱུད་བྱེད་
མིན། །དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་ཐོབ་འགྱུར་ཕྱིར།།

42 ཆོགས་ཁང་འདི་གཉིས་མ་དཔེར་མེད་ཚོད། ཞ་མར་ཡོད་ལ་དད་ཀེས་ཀྱི་འཇེལ་པའི་འགྱུར་དུའང་འདིའི་
དོན་བཀལ་བས་བསྟན།

དང་པོའི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་གསུམ། །དེ་དག་གང་དུ་བསྡུ་བར་བྱ།།
९६ འཕྲས་མེད་དེ་ནི་རྣམས་མ་ཡིན། །འཕྲེལ་པ་གཞན་ནི་ཐོབ་མ་ཡིན།།
[དགྱེ་བར་བཅས་པ་ཉིད་དུ་བགད། ।] ཡོད་ལ་དགྱེ་པ[43]འདི་ཡིན་ནོ།།
९७ གཞན་ལས་ཀྱང་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན། །དེ་ལས་སིལ་བུའི་དོན་རྣོན་པྱེད།།
ཁྱད་པར་ཉིད་ནི་བརྗོད་མེད་པའམ། །རྒྱུས་བྱ་ཀུན་ཏུ་མ་རྟོག་ས།།

[ཕ། དགྱོད་པ་བས་བརྗོད་པ།]
९९ མངོན་སུམ་ལྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་ཕྱིར། །རྟེས་དཔག་མངོར་ནི་མ་བརྗོད་ན།།
ཏན་འདོད་ལྟང་དང་འབད་ལ་ས་གས། །ཚད་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།།
९९ འཕྲེལ་པ་བྱེད་པས་གཞན་འདོད་པས། །ཁྱས་པ་གང་ཡིན་བསྟས་ནས་ནི།།
རྟེས་དཔག་བསྟན་པ་ལ་ས་གས་པ། །དེ་དག་མངོན་སུམ་ལྟོན་འགྱོ་མིན།།
५० ལྟན་པ་མར་ཐོའི་ཐྲོ་ཡི་ནི། །ཡུལ་མིན་གང་ལས་རིག་པའང་མིན།།
རྟེས་དཔག་ལ་ཡང་ལྟན་པ་ནི། །རྒྱུ་མིན་ལྟན་པ་ཅན་ཡང་ནི།།
५१ རང་གི་ངོ་བོས་རྟོག་པས་མིན། །གཞན་དུ་མངོན་སུམ་ལས་མ་ཡིན།།
གང་དག་གི་ནི་རྟེས་དཔག་ས་གས། །བཀག་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཀག་གོ།
५२ དོན་གྱིས་གོ་བ་གཉིས་མཐའ་གཅིག[44] །དེ་ནི་རྟེས་དཔག་ཅིག་ཏོས་བརྗུན།།
ནག་པ་ཁྱིམ་ན་མེད་པ་ཡིས། །ཕྱི་ཙམ་ཡོད་པ་རྟོག་མི་བྱེད།།
५३ ཁྱིམ་ནི་ཐོས་ན་ཧྲག་ཀྱིས་འདིར། །དེ་ནི་ཕྱི་ཙམ་རྟོག་པར་བྱེད།།
མི་མཐུན་ཐུགས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། ।རང་ཐུགས་བྱེད་པར་བརྗོད་བྱེད་པའང།।[45]
ལེའུ་གཉིས་པའོ།། ||

43 མ་དཔེར། ཡིད་ལ་དགྱོད་པ། ཞེས་བྱ་ཡང་དང་ཏེས་འཕྲེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་བཙོས། ཞ་མར། ཏང་པ་གསུམ་པ། དགྱོད་དང་བཅས་པར་བརྗོད་པར་བྱ། ।ཞེས་ཡོད་པ་ལྟར་དང་ཏེས་འཕྲེལ་པར་དེའི་དོན་ཐོན་པས། ཚིགས་ཏོར་གསུམ་པ་བལྟན།

44 ཞ་མ། དོན་ནི་རྣམ་གཉིས་མཐའ་ཅིག་ཏུ།།

45 དང་ཏེས་འཕྲེལ་པ། གཉིན་ཐོའི་ཐུགས་མ་བྱེད་པ་ལས། ।ཐུགས་བྱེད་པ་ཅུ་བརྗོད་པ་ཡིན།།

ལེའུ་གསུམ་པ། གཞན་དོན་རྣམ་དཔག

༢ ཤ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་དཔག་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་གསལ་བྱེད་ཡིན།།
    དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །གང་ཕྱི་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་ཡིན།།
༣ རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན། །བདག་འདོད་རང་གི་ཚོས་ཅན་ལ།།
    མངོན་སུམ་དོན་དང་རྣམ་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་པས་མ་བསལ་བའོ།།[46]

[ཤ། རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ན་རེ།][47]
༣ བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་འདིར། །གྲུབ་པ་མེད་ལ་དོན་བྱས་ཏེ་ད།།
    དེ་ལྟ་ན་ཡང་དཔེ་དང་རྒྱས། །མ་གྲུབ་བརྗོད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར།།
༤ ཚོས་སྒྲུབ་བྱ་ན་ཚོས་མཐུན་མེད། །ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་རྒྱས་དོན་མེད།།
    ཐར་བེས་ཀཱུང་ནི་དོན་མེད་ལ། །ཅིག་ཤོས་ལྟར་ནི་མི་འདོད་དོ།།

[ཤ། ཆོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྗོད་པ།]
༥ དེ་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་པ་ལའང་། །ཕྱོགས་ནི་ལྟག་ཕྱིར་མི་སྲིད་དོ།།
    རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་འདོད་པ་འདི། །མི་འདོད་པ་ནི་བརྗོག་ཕྱིར་ཡིན།།

[ཤ། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བརྗོད་པ།]
༦ གཏན་ཚིགས་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ། །དམ་བཅའ་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་བ་མེད།།
    མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལེགས་བསླབས་པས། །དཔེ་དེ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན།།
༧ འདིར་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིར་ཐུབ་པས། །བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ནི་འགལ་ལྡན་མིན།།[48]
༨ ཤ། གང་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས། །ཐལ་ཆེར་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ།།

---

46 ཞེ་མ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བསྟན། །རང་དང་འདོད་འགྱུར་མ་གསལ་བ། །མངོན་སུམ་དོན་རྣམ་
    དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་པས་རང་རྟེན་ལའོ།།

47 འགོ་བརྗོད་འདི་དང་གཤམ་དུ་ཀ་ཀས་ཅང་བཅུག་པ་རྣམས་ཞེ་མའི་འགྱུར་དུ་བྱང་བ་ལས་བསྣན།

48 ཞེ་མ། རྒྱས་ཏེ་འཐལ་ཕྱིས་འདི་བསྒྲུབ་བྱ། །མ་ཡིན་འགལ་བ་དང་ལྡན་མིན།།

དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་པ་ནི་ལྟར། །བརྟག་བྱ་རྟགས་སོགས་ཀྱགས་ཀྱིས་སོ།།[49]

༧ ཐུགས་ཆོས་མཐུན་ཐུགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རྟེ་རྟེ་དག་ལ་ཡང་།།

རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཐུགས་ལ་འདུ། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ།།[50]

༱༠ བསྟན་པའི་དོན་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། །ཆོས་ས་མ་ཡང་ན་ཆོས་ཅན་ལ།།

གཙོ་བོ་མིན་ཡང་ཐུགས་གཅིག་ཕྱིར། །བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཡིན།།

༱༡ གཉི་ག་ལ་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་ནི། །ཐ་སྙད་བྱ་ཕྱིར་གཉི་ག་དང་།།

གཅིག་ལ་ཁྱོ་ག་དང་ཕྱི་ཆོམ་དང་། །གཞི་མ་གྲུབ་ལ་མི་འདོད་དོ།།[51]

༱༢ མི་འདོད་ཕྱིར་ཀུན་སྲུན་འབྱིན་མིན། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རང་གྲུབ་པ།།

སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའམ་སྲུན་འབྱིན་ཡིན།[52] །གཞན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཁྱོས་བྱེད།།

༱༣ ཆོས་ཅན་ཆོས་ཅན་ཀྱིས་སྒྲུབ་མིན། །ཆོས་ནི་[53]ཆོས་ཅན་ཡང་དེས་མིན།།

ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ཡང་ངོ་།།[54]

༱༤ དམ་བཅའ་གཏན་ཚིགས་སྒོ་ནས་ནི། །གང་ཞིག་མི་འདོད་ཐལ་འགྱུར་བའི།།

དེ་སྒོ་ཉིད་ནས་ཐལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ལན་ཞེས་ཏེས་པར་བྱ།།

༱༥ བསྒྲུབ་བྱ་གང་ལ་རྟགས་ཇི་ས་འགྲོ། །མེད་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ།།

དེར་ནི་ཕྱ་པ་དབེ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་ཉེ་བར་སྟོར་ལས་འདོད།།

༱༦ རྟགས་མེད་པར་ནི་ཐལ་བ་གང་། །གསལ་ཏེ་འོངས་པས་བརྗོད་ན་ནི།།

དེ་ནི་དབེ་གཉིས་ལས་བྱུབ་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་ཕྱན་ལས་ཐ་དད་མིན།།

༱༧ ཐལ་འགྱུར་ཐུགས་ཆོས་ཅན་མིན་ཕྱིར། །ཕྱོན་ཏ་ཁ་ཁས་བླང་ཡོད་ན་ནི།།

---

49 མ་དབེ་དང་དད་ཀྱེས་འགྲེལ་པ་བཅས་ལ། བརྟག་བྱ་བརྟགས་སོགས། ཞེས་ཡོད་མོད། རྟགས་སོགས། ཞེས་དགོས་པས་བཅོས། ཞ་མ། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་སོགས་དོན་ཕྱི། ཕྱོན་ཏ་ཁྱས་པར་དེ་བསྟན་བྱ།།

50 ཞ་མ། མཐུན་ཐུགས་ལ་ཡོད་མེད་རྣམ་གཉིས། ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ། །མི་མཐུན་ཐུགས་ལའང་སོ་སོར་ནི། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་བྱ་བཀག་ཕྱིར།།

51 ཞ་མ། གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་ཆོས་དེ་ལས། །ཐ་སྙད་ཡིན་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལའམ། །གང་ཡང་རུང་ལ་བརྗོ་བ་ཡི།། ཕ་ཆོམ་ཆོས་གྲུབ་འདོད་མ་ཡིན།།

52 ཞ་མ། ཀུན་འབྱིན་པ་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད།།

53 མ་དབེར། ཆོས་མིན། ཞེས་ཡོད་མོད་འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ནི། ཞེས་བཅོས།

54 མ་དབེར། ཆོས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ।ཞེས་ཡོད་མོད་འགྲེལ་པར་བྱང་བ་ལྟར་བཅོས། ཞ་མར་ནི་ཐ་ལྷོ་ཀ འདི་ལ། སྒྲུབ་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཡང་དེ་བཞིན། ।ཞེས་པའི་ཚིག་ཏུང་བཞི་པ་ཡོད།།

རྟགས་དང་དམ་བཅའ་གཞན་དག་ལ། །ཐུན་བརྗོད་སྒྲུབ་འབྲིན་ཀེས་པར་བྱ།།
๑๲ ཁྱད་པར་མེད་པའི་དེ་ཉིད་འདི། །ཞེས་བྱས་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན།།
མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་ཕྱོགས་སྒྲ་འགྲུར། །འདིར་ཐ་དད་ཕྱིར་མི་འདོད་དོ།།
๑๙ དེ་ལས་གཞན་དང་དེ་འགལ་བ། །གཉིས་པོའང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན།།
གཏན་ཚིགས་མེད་དང་འགལ་བ་ལས། །རྒྱམ་པར་གཅོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།
๑๐ དེ་ཕྱིར་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པ་ཉིད། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ལ་གཅིག་ཀྱང་།།
དྲ་མའི་དོན་ཅི་རྙོགས་པར་རིགས། །རྟེས་འཇོ་སྒྲ་ལས་བྱུན་པོ་མིན།།
๑๑ གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །བྱས་དང་མ་ཉན་ཏང་རྙོལ་ལས་བྱུང་།།
མི་རྟག་རྙོལ་བྱུང་རིག་བྱ་མིན། །རྟག་ས་གས་རྣམས་ལ་དེ་དཀྱེ།།
๑๑ དེར་གང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་དང་། །རྣམ་གཉིས་དེ་མེད་ལ་མེད་པ།།
དེ་རྟགས་དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི། །འགལ་བ་གཞན་ནི་མ་རིས་ཉིད།
๑๓ ཐུང་ས་ཅིག་ལ་ནི་རིགས་པ་ཡིན།[55] །འགལ་བ་དག་ལ་ཕྱེ་ཚོམ་ཕྱིར།།
དེ་ཕྱིར་ཕྱེ་ཚོམ་གཏན་ཚིགས་དག་ གཅིག་ལ་རིས་པ་མཐོང་བ་ཡིན།།
๑๙ གཉིས་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ནི། །གཉིས་གཉིས་ལ་འདོད་གཅིག་ལ་མི་ནི།།
གཅིག་ཉིད་ལས་ནི་མི་འདའ་བར། །ཅུ་མ་ཡིན་ཡང་འགལ་བ་མེད།།
๑๕ ཕྱན་མོང་མིན་དང་ཕྱི་དང་ནི། །འགལ་བ་འཕྲལ་བ་མེད་པ་ཅན།།
ཚོས་རྣམས་ཀུན་ལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་ཕྱེ་ཚོམ་གཏན་ཚིགས་ཡིན།།
๑๖ གང་ཡང་ཕྱོགས་ཚོས་མཐོང་བ་ལས། །ཤེས་པར་འདོད་ལ་བརྗོག་པ་ཡིས།།
གཞོད་པ་བྱེད་དང་དགྱོད་ཕོབ་པ། །དེ་ལས་གཞན་པ་རྟགས་མཚུངས་མེད།།[56]
๑๗ ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་རང་ངོ་བོ། །ཡང་ནི་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་རྣམས།།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །གཞོད་པ་མེད་ལ་འགལ་བ་ཡིན།།[57]

---

55 ཞ་མ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཐུངས་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱེ་ཚོམ་རྟགས་གཉིས་ལས།།

56 ཞ་མ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་དང་ལྡན་གང་ལ། །ཤེས་འདོད་བརྗོག་པས་གཞོད་པ་དང་། །ཕྱེ་ཚོམ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ལས་གཞན། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་ལྷང་ཡོད་མ་ཡིན།།

57 ཞ་མ། དེ་ལ་གཞོད་པས་འགལ་བ་ཡིན། །འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟན་རལད་། གཞོད་པ་ཡོད་ན་འགལ་བ་ཡིན།།ཞེས་དགོས་སྐྱམ།

བ། ཕྱིན་མོང་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་ཚོས། ।བསྒྲུབ་པར་བྱ་ལ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་།།
དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཕེ་ཚོམ། ।གང་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་དག
བ། རྟེས་འཇུག་ཕྱིར་དང་མི་འཇུག་ཕྱིར། ।རྟེས་འཛིན་བརྗོད་པར་བཟོད་མ་ཡིན།།
གང་ཕྱིར་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་ནི། ।མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་མིན་ལ་མེད།།
བ། གང་ལ་མེད་པ་དེ་རྣམ་གཅོད། ।དོན་ནི་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱེད།།
གཅིག་ནི་གཞན་ལ་གཉིས་སྲེ་འཇུག ।
བ། འཇུག་བཞིན་གལ་ཏེ་གྲུབ་ཐུར་དང་། ।དཀར་གཟུགས་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ལ།།
རིམས་བཞིན་རིམས་ལས་ལྡོག་པས་ཀྱང་། ।གསུམ་གཉིས་གཅིག་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར།།[58]
བ། [གཅིག་གི་ཚིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།][59] ।དེ་ནི[60]བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་པ་ལ།།
འགལ་ཡིན་གང་ལ་འཇུག་པ་ནི། ।ཁྱད་པར་རྟོགས་ལ་དེ་བློན་པོ།།

[ཕ། ཆོད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེད་པ།]
བ། གལ་ཏེ་དེ་འཐེ་མེད་ན་ནི། ।མེད་ཁིད་ཕྱིན་མོང་མ་ཡིན་འགྱུར།།[61]
བ། མེད་ཁིད་ན་ཞེས་དེས་གཟུང་ན། ।ཕྱིན་ཅིག་པ་ཁིད་འབའ་ཞིག་འགྱུར།།
[དེ་འཐེ་ཁིད་ཅེས་ཀྱང་མི་འདོད།][62] ।གཅིག་ཀྱང་དུ་མའི་ཚོས་སྲེ་མཐོང་།།
བ། དེ་བདག་ཁིད་ཀྱིས་བསྟན་ཞེ་ན། ।གཏན་ཚིགས་སྒྲུས་པས་མི་ནུས་ས།།
[ཡང་དག་དོན་ཡིན་ན་མཚན་ཁིད།][63] ।རྒྱུ་གང་གིས་ས་མ་གང་ལས་ཞེས།།

58 མ་དཔེ་དང་དད་ཀེས་འཕྲེལ་པ་གཉིས་ཀར། ཏཱིཀ ཀ། བད་ ཀ། ཀོ་རིམ་བཏོག་ཁ་ལྡོང་མོད། འཕྲེལ་བཤད་ དུ་ཞ་མའི་རྩ་ལ་ལ་ཡོད་པའི་ཀོ་རིམ་ལྟར་ཡོད་པས་འདིར་ཀོ་རིམ་བཅོས།

59 ཏིང་པ་འདི་མ་དཔེར་མེད་མོད། ཞ་མ་དང་འཕྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀར་ཕྱིར་བས་བསྟན།

60 མ་དཔེར། དེ་ཡང། ཞེས་ཡོད་མོད་འཕྲེལ་བཤད་དང་ཞ་མ་ལྟར་བཅོས།

61 ཞ་མར། ཚིགས་ཤེད་གཉིས་ཀྱི་ཀོ་ད་དུ། ཆོད་སྒྲུབ་མཁན་ཕོའི་འདོད་པ་བཀོད་པའི་གཞུང་། དེ་མཐུན་ མེད་ལ་མེད་པ་ཡི། ।ཚོས་བསྟན་རྟགས་ཀེས་པ་དེ་ལ། ।ཞེས་ཡོད།

62 ཚིགས་ཏིང་འདི་མ་དཔེར་མེད་མོད། དད་ཀེས་འཕྲེལ་པའི་ནང་ཕྱིར་བས་དེ་ལས་བསྟན། ཞ་མ། དེ་མཐུན་ ཁྱད་ཅེས་འདོད་མ་ཡིན།།

63 མ་དཔེར་ཏིང་པ་འདི་མེད་མོད། དད་ཀེས་འཕྲེལ་པར་འདིའི་དོན་ཐོན་པས་བསྟན། ཞ་མ་ཡང་ ཡང་དག་ དོན་བཞིན་ན་རྣམ་པ། ।གང་ཞིག་གང་ལ་ཞེས་མ་བརྗོད། ।ཞེས་ཕྱིར།

གཅ ཤེས་བྱེད་ལས་ནི་འདས་པ་ཡིས། །དེ་ལྟར་དོན་སྒྲུབ་མ་མཐོང་ངོ་།།
མི་གཡོ་གཟུང་སོགས་སྒྲུ་ཡི་ནི། །མི་རྟག་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་འགྲུར།།
གཆ མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། །ཇི་ལྟར་གང་ལ་ཞེས་མ་བརྗོད།།
[ལྟན་ཅིག་རྒྱ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ།][64] །མ་ཡིན་དཔེ་གཉིས་ལས་རྟོགས་ཕྱིར།།
གཇ མི་རྟག་སོགས་ལའང་དེ་མཐོང་ན། །དེ་ལས་གཞན་ནི་ཅི་ཞིག་བྱེད།།
མ་བྱེད་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད།།[65]

[ཐ ངེགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀ་རེ།ཚེས་མཐུན་པ་ལས་དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་པ་དེ་ལ།]
གདཀ ཀལ་ཏེ་ཚེས་མཐུན་སྒྲུབ་བྱེད་ན། །ངག་ཡན་ལག་མིན་ལ་པ་མིན།།
ངག་ཅེས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། །སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཕྱིར་མི་སྲིད་དོ།།
ཀཁ ཀཉིས་ཀཱའང་གཞན་ལ་དེར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཚེས་མཐུན་གཏན་ཚིགས་མིན།།
མ་ཡིན་དེ་ལ་སྐྱོན་གཉིས་ཕྱིར། །ཆུབས་ཉིད་ཡིན་ན་གཞན་ལ་སྲིད།།
ཀག བར་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཏོད་ཅེ་ན། །མ་ཡིན་རྣམ་བརྟག[66]སོགས་སྲིད་ཕྱིར།།
བྱག་པ་ཡོད་མོད་དེ་ལ་ཡང་། །ཁྱད་པར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།
ཀགཅ ངག་ཀུན་ལ་མི་འདོད་ཅེ་ན། །གང་འདོད་དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཀྱིས།།
དགོས་པས་སྟོང་ན་གཙོ་བོ་ཡི། །སྒྲ་དོན་ལས་འདས་འདོད་མ་ཡིན།།
ཀགཆ རྣམ་ཀུངས་ཙམ་ཡིན་ཕྱིར་བཏང་ཡིན། །ངམིགས་ཀྱིས་བསལ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།།
དེར་སྟོང་བས་སྟོང་མཐུན་པ་ཡི། །ཚེས་དང་གཞན་ཉིད་གཏན་ཚིགས་འགྱུར།།

64 ཚིགས་རྐང་འདི་ཞ་མར་ཡོད་ལ། དང་ཀེས་འཕྲེལ་པའི་འགྱུར་ཏུའང་བྱང་བས་དེ་ལས་བསྟན།

65 ཞ་མར། མི་རྟག་ཉིད་སོགས་མཐོང་བ་སྟེ། ।བསྒྲུབ་བྱར་གཞན་དག་འདོད་དམ་ཅི། ।ཞེས་རྐང་པ་གཉིས་ལས་མེད།

66 མ་དཔེར། མ་ཡིན་རྣམ་དག ཅེས་ཡོད་མོད་འཕྲེལ་པར་བྱང་བ་བཞིན་བཅོས།

[ཕ ཏྭ་ཐ་པ་རྣམས་ནི། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚས་གཏན་ཚིགས་ས། ।ཞེས་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། ।དེ་ལ་ཡང་།]

९९ དེ་ལྡན་ཚས་ནི་གཏན་ཚིགས་ས། ।བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་ཚས་སྲ་འགྱུར།।[67]
ཚས་དང་ཚས་ཅན་བསྟན་བྱར་མིན། ।ཁྱད་པར་བསྟན་བྱ་ལྡན་པའི་ཚས།।
ཐོབ་སྐྱེ་གཞན་ལའང་དེས་པ་མེད།।

९५ མཁའ་ས་གས་ཡོད་པར་སྟྲན་པ་ལ། ।ཐུགས་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།।[68]

[ཕ ས་ར་ཐ་རྣམས་ཀ་ར། དེའི་ཐུགས་བ་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་ཐ་ཐ་གི་རྟེས་ཀ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་ལྡན་པ་དང་གསལ་ཏེ་འོངས་པའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ།]

९৬ ཚད་མའི་ཡུལ་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར། ।བསྟན་ཐའི་ཚས་ཀྱང་སྟྲན་པར་བྱེད།।
རྒྱས་པའི་ཚིག་མིན[69]མ་བརྗོད་དོ། ।གཙོ་དང་རྟེས་འཇུག་ཏུ། ।ཐ་ཐ་ཡིན།।

९৭ བག་ལའང་ཉེ་བར་འཇལ་མ་རིགས། ।དམ་བཅའ་དོན་དང་འགལ་བར་འགྱུར།।
[ཆོད་པ་མེད་ཕྱིར་ཡོད་ཙམ་མིན། ।ཐ་དད་ཤེར་ཀྱན་ལ་ས་གས་བཞིན།।।][70]

९৭ [རྟེས་འཇུག་ཐམས་ཅད་སྟྲན་ཅེ་ན། ।རིགས་གཅིག་རྟེས་སྲ་འཇུག་བ་ཙན།।।][71]
གཞན་དུའང་འཐས་བྱ་གཅིག་པ་ཉིད། ।ཉེ་བར་ལེན་ལ་དེ་ཆོགས་ས།।।

९৮ ཕྱི་མིན་གཉིས་ཀར་ཟློག་ཡོད་ཕྱིར། ।ཁས་ཟློར་ས་ན་ཡང་འགལ་བ་ཉིད།।।
མ་དེས་པ་ཡང་དཔེ་ལ་ནི། ।བསྟན་བྱ་ཁ་ཅམས་པའམ་དེ་ཡོད་མིན།।।

५০ ཐུབ་མེད་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ཀྱང་། ।དགག་ལ་གཏན་ཚིགས་གཉིས་མ་ཡིན།।।[72]
ཐུགས་བ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་མ་ཡིན།।।

---

67 ཞ་མ། ཐ་ཉིད་ཚིས་སྲ་ཐལ་བར་འགྱུར། ।འདིར་ཐ་ཆད་པའི། དེ་ལྡན་ཚས་ནི། ཞེས་པའི་ཁད་པར་བོ་དེའི་དོན་ཞ་མར་ཚིག་ལྷག་ཏུ་ཡོད།

68 ཞ་མ། མཁའ་ས་གས་ཡོད་ཉིད་བསྟན་པ་ཡི། ।ཐུགས་བའང་དགོད་པར་མི་ཆེད་འགྱུར།।।

69 མ་དཔེ་ཆ་འཇེལ་གཉིས་ཀར། ཁྱད་པའི་ཚིག་ཡིན། ཞེས་ཐ་ཚོད་འཇེལ་བགད་ལྟར་དགག་ཟློར་བཅོས།

70 ཞ་མའི་ཆ་ཚིག་ལ་ཁད་པ་འདི་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དད་ཤེས་ཀྱི་འཇེལ་པའི་ཁང་དུའང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཐོན་པས་འདིར་བསྟན།

71 དད་ཤེས་ཀྱི་ཆ་པའི་འགྱུར་དུ་ཚིགས་ཁད་འདི་གཉིས་མ་ཐུབ་ཚོད། ཞ་མའི་འགྱུར་ཁང་ཡོད་པ་མ་ཟད་དད་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་འཇེལ་པའི་འགྱུར་དུ་ཐོན་པས་འདིར་བསྟན།

72 ཞ་མ། ཐུབ་མིན་ཁྱད་པར་ལས་ཡིན་ཏོ། ।འདེགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་མ་ཡིན།।।

५७ ཡོངས་སུ་ལྟ་བ་པ་བརྗོ་བ་ལ། །གཅིག་བསལ་བ་ནི་འདི་རིགས་མིན།།
ལྟན་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་ཉིད་མིན།།
५८ རྣོལ་བ་གཅིག་ནི[73]བཀག་པ་ཡིས། །གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་ལྟ་འདོད་ན།།
རྣྲ་བོའི་ཐབས་ཀྱིས་བསལ་འོངས་རྣམས། །མཐའ་ཡས་པར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར།།[74]
བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། །།

[ཕ ཆོད་པ་བསྟན་པ་ནས་ནི།]75
५९ མ་བྱབ་དབྱེ་བ་མ་བཤད་དོ། །འཕྲལ་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།76
५९ འགལ་བ་གཅིག་ནི་སྟོ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་མ་བྱབ་ཕྱན་མོང་མིན།།77
བརྗོ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ་མཚན་དང་། །འདོད་ལ་གནོད་བྱེད་མ་བསྟན་ཏོ།།

[ཕ རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཕྲལ་པ་དང་བཅད་པ་ནི་མ་འདས་པ་སྟེ།]
५५ ཁྱད་པར་མ་བྱས་དེ་གཞན་ཡང་། །གཞན་མ་ཡིན་མ་འདས་པ་ལས།།
ཀྱང་ཕྱིར་བསྟོད་བྱ་བྱེད་པ་མིན།།78

[ཕ བྱ་ཐུག་པའི་ལྟར་ན།]
५६ མེད་པའམ་ཅར་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །བརྗོ་ཡིན་ཀྱང་བར་བརྗོད་པ་ཡིན།།79
གཞན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་བརྟག་པ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའོ།། །།

---

73 མ་དབེར། རྣོལ་བ་གཞན་ནི། ཞེས་ཡོད་མོད་དང་ཀེས་འགྲེལ་པ་ལྟར་བཅོས།

74 ཞ་མ། རྣོལ་བ་རེ་རེ་བཀག་པ་ལས། །གལ་ཏེ་རྟེས་ཐོགས་མི་འདོད་ན། ।རྣོལ་བའི་ལན་ལ་མཐའ་མེད་ཉིད།། གསལ་འོངས་རྣམས་ཐལ་བར་འགྱུར།།

75 འགོ་བརྗོད་འདི་ཞ་མའི་འགྱུར་དུ་ཐུད་པ་ལས་བསྣན།

76 ཞ་མར། དེ་ནི་ཕྱན་མོང་མིན་པའང་ཡིན། ।འགལ་བ་མི་འཕྲལ་པ་ཅན་ཡང་། ।ཞེས་ཟུར་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད།

77 ཞ་མ། འགལ་བ་གཅིག་ནི་མཚན་པར་རོ། ।གཅིག་ནི་མ་བྱབ་ཕྱན་མོང་མིན།།

78 ཞ་མར་རིགས་པ་ཅན་པ་འགོག་པའི་ཀཱུ་འདི་བཅད་ཕྱག་ཟེལ་མར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་གི་ཆོགས་བཅད་ཀྱང་། ཁྱད་པར་ཡོད་མིན་དེ་གཞན་མིན། ।མ་འདས་པར་འགྱུར་མ་བྱབ་མིན། ।མ་ཚང་བསྟྲུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ।ཞེས་བསྟྲུར།

79 ཞ་མ། མེད་པ་འམ་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། ।བརྗོ་ཡ་མ་ཚང་བརྗོད་པ་ཡིན།།

ལེའུ་བཞི་པ། དཔེ་དང་དཔེ་ལྡན་སྒྲུབ་བ་བརྟག་པ།

๑ ཟུ ཚུལ་གསུམ་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་པའི། །འདིར་ནི་ཐུགས་ཚོས་བསྟན་པར་ནི།།
གནས་ཡིན་ལྡན་མའི་ཚུལ་གཉིས་ནི། །དཔེ་ཡིས་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད།།
๒ གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་འཇུག་བ། །བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ལ་མེད་པ་ཉིད།།
དཔེ་གང་ལ་ནི་བསྟན་བྱ་བ། །དེ་ཚོས་མཐུན་དང་ཅིག་ཤོས་གཉིས།།
๓ བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིས། །བསྟན་བྱ་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ལ་མེད།།
དེ་ལྡ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་པར། །དཀྱུ་པའི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་ནོ།།
๔ རྟེས་འཇུག་མཉམ་ལ་རྟག་པ་ཉིད། །མ་བྱས་ཕྱིར་དང་འཇིག་པའི་ཕྱིར།།
འདིར་ནི་འཐས་ཉིད་མ་བརྗོད་པ། །འཇུག་དང་མ་ཁྱབ་མི་འདོད་འགྱུར།།
๕ རེ་རེའམ་གཉིས་ཀ་མ་བརྗོད་པའི། །ཐུན་མོང་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན།།
འཁལ་བ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དཔེ་ནི་གཉིས་ཡིན་ནོ།།
๖ རང་ལ་རིས་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །རིས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས།།
ཐུགས་ཚོས་ཉིད་དང་འཐེལ་བ་དང་། །བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་བྱ་གཞན་དག་ཐུབ་།།
๗ གལ་ཏེ་དཔེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ལས། །ཐ་དད་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་།།
མ་བརྗོད་རྟགས་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར།།ཉེར་འཇལ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་ཡིན།།
๘ གཏན་ཚིགས་འཐེལ་པ་སྒྲུབ་དོན་དུ། །གལ་ཏེ་དཔེ་གཉིས་བརྗོད་བྱེད་ན།།
དཔེ་ནི་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་མཚན་ཕྱིར་ཐ་དད་མིན།།[80]
๙ དེ་དག་གིས་ནི་དཔེ་བརྗོད་དང་། །ཚོས་མཐུན་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད།།
བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་མ་བརྗོད། །དེ་ལྟར་ཡང་ནི་དཔེ་ཙམ་ཉིད།།[81]
๑๐ ཚོས་མི་མཐུན་པས་མིན་དེར་ཡང་། །མི་མཐུན་ཕྱིགས་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ།།[82]

---

80 ཞ་མ། དཔེ་ནི་ཟོགས་ཀྱི་ཀ་ཉིད་དུ་ན། །ཟོགས་ཡིན་འཇིག་རྟེན་དང་མཚན་པས་འགྱུར།།

81 ཞ་མ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་ཐུབ་ནས། །དེ་ལྟར་ཉིར་འཇལ་ཙམ་ཟོར་འགྱུར།།

82 ཞ་མ། ཚོས་མི་མཐུན་པ་དེ་ལ་ཡང་། །ཉིར་མཇལ་ལྟོ་ཀ་མིན་ཆེད་དུ། །ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཐྲོ་བ་དེས། । མི་མཐུན་ཐུགས་དང་ལྟབས་ཀཅིག་ལྟོན། །ཞེས་ཁྲོ་པ་བཞི་ཡོད།

༡༩ གཏན་ཚིགས་བཅས་པའམ་བསྟན་བྱ་ཙམ། །དེ་ཁྱད་པར་གྱི་དཔེ་ཡིན་ནོ།།
ངེས་ནི་ཐུན་པ་མེད་པ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་མེད་འགྲུབ།།[83]
༢༠ ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཁྲུལ་པ་ཡང་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད།།
གཉིས་ཀ་བརྗོད་ནི་མི་འགྲུབ་ཞེས། །དཀྱི་བོ་རྣམས་ལ་གཉིས་དག་སྟེད།།[84]
༢༡ གཏན་ཚིགས་བསྟན་བྱ་གཉིས་ལྡན་མིན། །རྟེས་འཇོ་བཟློག་པ་གཉིས་དག་སྟེ།།
དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བས་ལ་དང་། །རྟེས་འཇོ་མེད་པར་དེར་སྣང་བའོ།།
༢༢ ཏུགས་མེད་ས་ཁགས་དང་རྟེས་འཇོ་ས་ཁགས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དཔེ་མ་ཡིན།།
ཉེ་བར་བསྟུ་བ་མ་འབྲེལ་བ། །འབྲེལ་བ་རབ་ཏུ་མ་བསྟན་ཕྱིར།།
བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།།

[ཁ] ཆོད་པ་བསྟུབ་པ་ནས་ནི་དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་དེས་པར་བསྟན་པ་ནི་དཔེའི་ཞེས་པ་ལ]
༢༤ དེ་དག་ཅེས་ནི་བརྗོད་མི་བྱ། །ཆོས་མཐུན་ཙམ་ཀྱིས་ཡྱན་ཅིག་ཏུ།།
འབྱུང་བ་དཔེར་ནི་བྱ་བ་མིན། །སྒྲུབ་པ་ཕན་འདོགས་ཆུང་ཟད་མེད།།[85]
༢༥ དེ་ཡིས་གཞན་ནི་རབ་སྒྲུབ་བྱེད། །སྒྲུབ་པས་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་ནི།།[86]
མི་འདོད་རྣག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཆོལ་མ་ཐུབ་དང་རྣག་པ་དག
༢༦ ཕན་ཚུན་མེད་ན་མི་འཐུབ་བ། །ཐོབ་སྟེ་མེད་ན་མི་འཐུབ་བ།།
འབྲེལ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད། །ཀུན་གྱིས་གཞན་ནི་བརྗོད་ཅེ་ན།།
༢༧ དཔེ་ཡང་སྟོང་ཚད་ཀ་ཅིག་ཉིད་ནི། །མ་ཡིན་ཞེས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན།།

83 ཞ་མ། ལྷོག་པ་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ན། །བསྟུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ས་མ། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཡང་བྱ། །མཚན་ས་ལྷོན་ཐུན་པ་མེད་པར་འགྱུར།།

84 ཞ་མ། འདིའི་མཐུན་ཏུ། དཔེ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སྟེ།

85 ཞ་མ། དེ་དག་གི་ཞེས་བརྗོད་མི་བྱ། །ཐན་ཚུན་བསྟུབ་བྱ་ཉིད་མིན་ཕྱིར། །ཆོས་མཐུན་ཙམ་ཀྱིས་ཡྱན་ཅིག་ཏུ། །རྒྱ་བར་ལྷོན་པ་ཡང་མ་ཡིན།།

86 ཆོད་སྟུབ་འགོག་པའི་ཐྲོག ༢༥ དང་ ༢༧ གཉིས་ལ་དད་ཀེས་དང་ཞ་མའི་བར་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཐན་ཚུན་བསྟར་ནས་བགྱ་གདོགས།

[སྡེ་ རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ནི་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་དང་མཐུན་པ་ལས་ཚོས་དེ་རྟོགས་པའི་དབེ་དབེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་བཟློག་པ་ལས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཀྱེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ།]

１８ དེ་ལྟར་གོ་བྱེད་དེ་མ་མཐོང་། །གཉིས་ཀ་སྨོས་པ་དོན་མེད་དོ།།
　　རྣམཏིར་ཕྱིར་གཞན་ལས་གྲུབ་ཕྱིར། །ཚོས་མཐུན་པ་འང་མི་རིགས་ཏེ།།

[１０ དབེར་བརྗོད་པ་ལ་ཟློས་ནི། །དེ་བཞིན་ནོར་ཞེས་ཏེར་སྨྲོར་བ།།
　　བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞེས། །ཏེ་བར་སྨྲོར་བར་རིགས་མ་ཡིན།།][87]

１１ སྒྲ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཏེད་ཀྱིས་བསྟན། །ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ལ་རྟེས་འཇུག།
　　གཏེན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། །ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱིས་དེ་ཁོགས་འགྱུར།།

[སྡེ་ བྱེ་བཏ་པ་རྣམས་གཏེས་ཀ་ཡི། །རབ་ཏུ་གྲུབ་དབེའི་ཞེས་རྟེར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་།]

１２ ནམ་མཁའ་དབེར་ནི་ཐལ་བའོ།[88] །ཀཏ་ཀི་ཕྱོགས་ཀཉི་ལས་མ་ཡིན།།
　　རྟེས་སུ་འཇུག་པ་མ་བརྗོད་ཕྱིར། །དབེ་ཡི་ཀཏ་ཀ་ཟློན་ཡང་ཡིན་ནོ།།

１３ བསྒྲུབ་བྱ་ཏེ་དང་ཏེར་འཛལ་དོན། །རང་དབང་ཡིན་ནི་དོན་མེད་དོ།།[89]

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ལེའུ་བཞི་པའོ།།　　།།

87 དད་ཀེས་ཆ་འགྱུར་བ་ཏློ་ཀ་འདི་མེད་ཟོད། ཞ་མའི་ཆ་འགྲེལ་གཏེས་ཀར་ཐུང་ལ། དད་ཀེས་ཏེ་ཀྱི་ འགྲེལ་པའི་འགྱུར་བཅང་ཏློ་ཀ་འདིའི་འགྲེལ་པ་ཐོན་པས། ཤའི་ཞ་མའི་འགྱུར་ལས་བསྟན།

88 དད་ཀེས་འགྲེལ་པ། ནམ་མཁའ་དབེར་ནི་ཐལ་བ་ཤམ།།

89 ཞ་མ། སྒྲུབ་བྱེད་ཏེ་བར་སྨྲོར་དོན་བ། ।རང་རྒྱུད་ཡིན་ཡང་དོན་མེད་འགྱུར།།

ལེའུ་སྡུ་པ། གཞན་སེལ་བརྒྱ་པ།

༡ ཨ ཐུགས་བྱང་བ་རྟེས་དཔག་ལས། །ཚད་མ་གཞན་མིན་དེ་ལྟར་དེ།།
བྱས་ཤོག་བཞིན་ཏུ་རང་དོན་ལ། །གཞན་སེལ་བས་ནི་རྟོད་པར་བྱེད།།
༢ རིགས་ལྡན་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་མིན། །མཐའ་ཡས་ཕྱིར་དང་འཁྱལ་པའི་ཕྱིར།།
རྟོད་བྱེད་སྒན་ནམ་རིགས་ཐ་དད། །དོན་དང་ཐ་དད་མེད་ཐོས་ཕྱིར།།[90]
༣ འདི་ནི་འཕྲེལ་པའམ་འཕྲེལ་པ་ཙན། །ཚོས་ཀྱིས་བཤད་པར་བརྟོད་པར་བྱེད།།
དེ་ལྟར་དངོས་པོ་བྱས་པས་བརྟོད། །དངོས་པོའང་གཞན་ཀྱིས་འཕྲེལ་པ་ཡིན།།
༤ རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟན་མིན། །བརྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ཁྱེད་ཕྱིར།།
ཅི་བར་བཏགས་པ་ལས་ཡིན་ན།[91] །ཐུན་ལས་རྒྱལ་པོར་བཏགས་པ་བཞིན།།
བློ་ཡི་ཀ་ཐོ་ཐ་དད་ཕྱིར།།
༥ ཀུན་ཏུ་ངར་ཤོགས་དཀར་པོ་བཞིན། །རིམ་ཀྱིས་བརྟོད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར།།
དེ་ཡི་ཀ་ཐོར་ཡོན་ཏན་ཀྱིས། །ཕན་འདོགས་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ནི།།
ཐོ་མེད་ན་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར།།[92]
༦ འཇོས་པའི་ཀ་ཐོ་ཕྱིར་ཀུན་ལ། །ཁོག་པའི་ཕེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།
ཐུ་ལ་ཤོགས་པ་མར་ཐོ་དང་། །ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་།།
༧ ཕན་འདོགས་པ་ནི་འཁལ་བ་ཉིད། །ཀུན་ཀྱིས་ཡིན་ནམའང་འཇོས་མཐོང་འགྱུར།།
ཁྱད་པར་རིགས་དང་དེ་ལྟན་ལ། །ཉེས་པ་མཆུངས་ཏེ་དེ་རྣམས་ལའང་།།
༨ རིགས་དང་རང་བཞིན་དེ་ལྟན་པའི། །ཀོ་ཐོ་གང་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཤོ།།
དེ་ལྟན་ཁྱད་པར་ཉིད་ལ་བརྟོད། །དེ་ཡང་ལྟར་ནི་ཐུབས་པ་ཡིན།།
᠅ དེ་ལྟན་ཙམ་ནི་འཕྲེལ་བའམ། །ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད།།

---

90 ཞེ་མ། ཏཱིཀཱ་འདི་ཡི་ཥཊཱ་ཏཱ། ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཡོན་ཏན་ཙན། །ཡང་བརྟོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་ཏུ། །དེས་ཕྱིར་གཞི་དང་མཐུན་པ་ཡི། །ཐུས་དང་ལྡན་དག་རབ་ཏུ་ཟྱུབ། །བསྟུ་བའི་ཚིགས་སྒྲ་བཙད་པའོ། །ཞེས་སྨོན་མ་ཞིག་བྱུང་།

91 ཚིགས་ཀྱང་འདི་ཞེ་མའི་འགྱུར་དུ་མི་སྣང་ལ། ཕལ་ཆེར་རྩ་ཚིག་ཏུ་མ་བྱས་ནི་ལེགས་སྐྱེས།

92 ཞེ་མ་ར་འདི་ལ་ཚིགས་ཀྱང་བཞི་བ་ཙན་དུ་བསྒྱུར།

དེ་ལྟར་དེ་ནི་བྱམ་སོགས་བཞིན། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་རྣམས་ལ་ཐུག།
๑๐ མི་འཇུག་དེ་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན། །དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་མེད་མི་འདོད།།
གཅིག་ལ་དཀར་པོ་མིན་སོགས་བཞིན།།[93]
๑๑ འདི་ཡང་ཡོད་མིན་ཁས་བླང་མ་ནའང་།།དེ་མིན་དེգས་ལ་དེգས་མེད་ཕྱིར།།
དོན་ཀྱིས་འཕངས་ཀྱང་མ་ངེས་སོ། །དེས་ན་ཐུན་ནི་གཞན་སེལ་ཡིན།།[94]
๑๒ བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་པོའི་ཡང་། ཐུན་ལས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་མ་ཡིན།།
རང་དང་འབྲེལ་པ་རྣམ་མཐུན་ལས། །འདི་ནི་དོན་ལ་རྣམ་གཅོད་བྱེད།།[95]
๑๓ ཏ་མ་ཚོས་ཅན་ཐུན་ལ་ཡང་། །གང་གིས་དོན་ནི་མི་ཐོང་བ།།
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་བྱེད་ཀྱིས། །ཐུན་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱིས་མིན།།[96]
๑๔ བས་ལ་བྱའི་ཁྱད་པར་ལས་ཐ་དད། །གཅིག་ལ་ཐ་དད་མེད་འཐས་ཕྱིར།།
ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་གཞི་ཡིན་ཏེ། །རང་དོན་ཁྱད་པར་རྟོགས་ལ་ཆུན།།
๑๕ བསྟན་པ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཐོན་པོ་འདའ་ཞིག་མིན།།
ཕྱག་ཏུ་ལ་འདའ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན།།[97]
๑๖ ཡིག་ལ་དོན་འཁའ་མེད་ཅི་ནི། །དེ་ཡི་བརྗོད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ།།
ཆོག་གཉིས་ལ་རྟོགས་དེ་ལ་ཡང་། །དེ་འདའ་ཞིག་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད།།[98]
๑๗ ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་མེད་ཕལ་ཕྱིར། །བསྟན་པ་གཅིག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།།
བསྟན་ལ་ཏ་མ་ཉིད་འགྱུར་ཕྱིར། །ཐུན་དག་རང་དོན་ཐོང་མ་ཡིན།།
๑๘ རིགས་མེད་ལྟར་ནི་བཤད་པའི་ཕྱིར། །འོན་ཀྱང་བས་ལ་མིན་ལས་དེའི་ཕྱིར།།
གཅིག་ལས་རྣམ་ཐུབ་ཀྱིས་རྟོགས་པར། །ཐ་དད་ནས་ཡང་གཉིས་ཀ་འདགལ།།

93 ཞེ་མ། ཐུགས་ཀ ༥ དང་། ๑๐ བཀྲས་ཀཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཚིགས་ཤད་བརྒྱད་ཡོད། བདག་ཉིས་འཁྲིལ་པར་བརྟགས་ན། ཐུགས་ཀ ๑๐ པ་ལ་ཤད་པ་གསུམ་པ། འདིར་ནི་ལྷ་མཚན་འབའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་པ་ཞིག་དགོས་སྐྱེམ་པས་བརྟག

94 ཞེ་མ། དོན་ཀྱིས་འཕངས་པ་མ་ངེས་པའོ། །དེས་ན་ལྷ་ལའང་གཞན་སེལ་བྱས།།

95 ཞེ་མ། ཚིགས་ཤད་འདིའི་དབྱར། ཡང་བརྗོད་པ། ཞེས་དང་། ཤད་པ་ཐ་མ་ལ། རྣམ་གཅོད་དཀའ་གི་འཐས་བྱ་ཡིན།།

96 ཞེ་མ། འདིའི་མཐུན་ཏུ། བསྟན་པའི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པ་དག་གོ། །ཞེས་ཟྭང་།

97 ཞེ་མར། ཁ་དོག་བཞིན་ཏུ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་ཤད་པ་བཞི་པ་ཡིན།

98 ཞེ་མ། ཁ་དོག་གི་དོན་ཆུང་ཟད་ཀྱང་། །མིན་ནའང་ཚིག་གཉིས་ལས་དེ་ཡི། །བརྗོད་བྱ་རྟོགས་ན་དེ་ལ་ཡང་།། ཡན་གར་བ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན།།

༡༩ རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དོན་དག་ནི།[99]གལ་ཏེ་གཅིག་ལ་འད�་ཕྱིན།
ཕྱི་དང་ཁྱད་པར་ལྡན་པ་མིན། །དེ་དང་ལྡན་ལ་གཉིས་ཀ་འདང་།།
༢༠ ཟླས་དང་ཡོན་ཏན་ཙམ་བརྗོད་པའི། །ཐུན་དག་ལ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན།།[100]
དེ་དང་ལྡན་པ་ཡང་བརྗོད་ན། །འདི་དང་མི་འདི་ཝར་ཐལ་བར་འགྱུར།།
༢༡ མི་འདི་བརྗོད་འདོད་མིན་ཞེ་ན། །རྟ་དང་བ་ལང་སོགས་ལ་མཚན་མས།།
དེར་ཁྱད་རྟགས་པས་ཡིན་ཞེ་ན། །རྟགས་པ་དྲ་མར་འདི་ཀ་པར་འགྱུར།།
༢༢ འདི་སྟེ་འདོད་པ་ལ་ཡང་མེད། །ཡོན་ཏན་ལས་དག་གསལ་བྱེད་མིན།།
ཐ་དད་ལས་བརྗོད་ཐ་དད་ལས། །ཞེ་ན་རང་ལས་ཁྱད་མེད་ཐུན།།
༢༣ དེ་ཡི་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཀྱང་།[101] །གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཁྱད་པར་ལས།།
ཐན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །གཅིག་ལ་རང་བཞིན་དྲ་མ་ཉིད།།
ཐན་ཚུན་མང་པོ་གསལ་བྱེད་ཕྱིར།།[102]
༢༤ ཡོན་ཏན་ཆུས་པ་བརྗོད་པ་ཡི། །ཁྱད་པར་ལས་ཐ་དད་རྟོགས་ན།།
གཅིག་ལ་མང་པོ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །དྲ་མ་ཉིད་དྲ་ཐལ་བར་འགྱུར།།[103]
བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པ།

༢༥ ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་གཞི་དག་ནི། །རང་དབང་མེད་ཕྱིར་ཐུན་པ་ཡིན།།
ཕྱི་དང་ཁྱད་པར་རྟམ་ཀྱང་ཐུན། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ཡང་སེལ་མི་བྱེད།།[104]
༢༦ དེ་ཙམ་འདོད་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ནི། །རང་གི་ཕྱི་ཡིས་ཐོབ་མི་བྱེད།།
ཕེ་ཚོམ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ལེན་མི་བྱེད། །མཚུངས་ན་དེ་དག་དོན་གཅིག་མིན།།
༢༧ ཕྱི་ནི་དྲ་མ་ཡིན་ན་ཡང་། །ཁྱད་པར་ཀྱིས་ནི་འཁྲལ་མེད་པར།།
ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། །ཁྱད་པར་གཞི་དག་མཚུངས་མ་ཡིན།།[105]

99 ཞ་མ། དོན་ཀྱི་ཟླས་དང་ཡོན་ཏན་དག
100 ཞ་མ། དེ་བཞིན་དྲ་ཐུན་རིགས་དང་ནི། །ཡོན་ཏན་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འགྱུར།།
101 ཞ་མ། ཚིགས་རྩད་དང་ཞོ་འདི་མི་སྣང་།
102 ཞ་མ། རང་བཞིན་དྲ་མ་དང་གཅིག་གི། །ཐན་ཚུན་གསལ་བ་མང་ཞོར་འགྱུར།།
103 ཞ་མ། ཐྲོག་འདིའི་དབྱར། ཡང་བརྗོད་པ། ཞེས་བྱང་།
104 ཞ་མ། འདི་ལ་ཚིགས་རྩད་ཐུག་བྱང་ལ་འགྱུར་ཚིག་ཁྱད་ཆེ།
105 ཞ་མ། འདིའི་མཐུག་ཏུ། བསྟུ་བའི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པ་དག་གོ། ཞེས་བྱང་།

๗๑ ཁྱད་པར་དོན་གཞན་ཁྱད་པར་ནི། །འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་སེལ་བར་བྱེད།།
ཐ་དད་དོན་གྱི་སྒྲོ་བཞིན་ཏུ། །རང་གི་སྒྲོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།།
๗๒ དེ་ནི་དངོས་སྲུ་སེལ་བྱེད་མིན། །སྒྲོ་ལ་མཚུངས་ཉིད་མ་ཐུར་ཅིག །
དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་ནི། །དེ་ནི་སེལ་བར་བྱེད་མི་འགྱུར།།
๗๓ ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་ནི། །གཞི་མཐུན་པ་ནི་གང་ཡིན་པ།།
དེ་ནི་ཟས་གཅིག་ལ་འདྲུག་ཕྱིར། །རྟེན་གྱིས་འགལ་བ་མེད་པ་ཉིད།།
๗๔ ཡང་ན་མ་མཐོང་ཕྱིར་སེལ་ཏོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ནི་སྒྲོ་བས་ལ་འཐུར།།
མ་ཡིན་གཞན་ལྡན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་དེར་སྣང་ཕེ་ཚོམ་ཡིན།།[106]
๗๕ ཕེ་ཚོམ་མི་དེ་གས་ཕྱིར་ཞེ་ན། [107] །དེས་ལ་འབའ་ཞིག་ལས་དེ་ཡིན།།
ཁྱད་ལ་འབའ་ཞིག་མེད་ཅེ་ན། །ཅན་ལ་བསྟོས་ནས་མཐོང་བ་ཡིན།།
๗๖ ཐུ་གང་རྣམ་པར་གཙོད་པ་ནི། །ཐུ་ལ་སྒྲོ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན།།
ཐུ་གཅིག་དོན་གང་ལ་ཕེ་ཚོམ། །ཏ་མ་ལས་ཀྱང་དེར་ཕེ་ཚོམ།།[108]
๗๗ ཐུ་གཞན་དོན་ལ་མ་མཐོང་ཕྱིར། །རང་དོན་ཆ་ཤས་ལ་མཐོང་ཕྱིར།།
ཐུ་ཡི་འཇུག་བ་སྣ་བ་དང་། །འཕྲུལ་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།།[109]
๗๘ ཤེར་ཉིད་ས་ལས་ཐུར་ཟས་ཡོད། །ཤེས་བྱ་ཀོ་རིམ་བརྒྱ་པ་ལས།།
གཞི་གསུམ་གཉིས་དང་གཅིག་ཕེ་ཚོམ། །གཞན་ཏུ་དེས་ལ་ཐུ་མཚན་ཡིན།།
བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ།།

๗๙ གཞན་བཀག་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་དོན་དང་ཐ་དད་མེད།།
དངོས་འདྲུག་ཕྱིར་དང་ཐ་དད་ཕྱིར།།རིགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་རྣམ་གཅས་ཕྱིར།།[110]

---

106 ཞ་མ། གཞན་མི་དེ་གས་པས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟ་དེ་སྣང་ལ་ཕེ་ཚོམ།།

107 ཞ་མ། ཕེ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་ཤེ་ན།།

108 ཞ་མ། ཐུ་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ནི། །ཐུ་ཡིས་ཕྱི་ཕྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། །དོན་གང་ལ་གཅིག་ཕེ་ཚོམ་ཟ། །ཏ་མར་ཕེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡང་།།

109 ཞ་མ། ཐུ་ཡི་དོན་གཞན་མ་མཐོང་ཡང་། ।རང་དོན་ཆ་ཤས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ।ཐུ་ཡི་འཇུག་པ་ཉིད་ཏུ་སྣ། ।འཕྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱང་བརྗོད་མ་ཡིན།།

110 ཞ་མ། ཚིགས་ཏོང་ལྡར་བྱས་ཏེ། ཐ་དད་ཐུག་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། ।ཞེས་པའི་ཏོང་པ་སྟོན་མ་བྱང་།

གཞན་སེལ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་བཙལ་མི་བྱ།།
གཟུགས་ཉིད་ལ་ཡང་འདི་མཚུངས་སོ། །མིག་གཟུང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བས་བྱས།།
ཐུན་ལ་སོགས་ལའང་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །དཀར་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར།།
རྟེས་འཇུག་ཉིད་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར། །ཁྱབ་པ་གཙོ་བོར་མི་འདོད་དེ།།
ཐམས་ཅད་མེད་པའི་རྟེས་འཇུག་བར། །ཁས་ལེན་བྱེད་པ་གང་ཡིན་དེའི།།
ཏ་མའི་བདག་ཉིད་ཕྱིར་ཡོད་པ། །ཡིན་ཞེས་གང་ཞིག་གང་གིས་འཇེལ།།
འཇིག་ཁྱད་མེད་ལ་ཁམ་ཕོར་སོགས། །གཞན་ཉིད་མིན་ནའང་གལ་ཏེ་ཟློ།།
ཐ་དད་འདོད་ན་མེད་ཁྱད་མེད། །ཁྱད་པར་ཟློ་ཞི་གང་གིས་བསལ།།
ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འཇོལ་མ་ཡིན།།
མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་སྒྲ་མ་ལྡོ་བར་གསོག །[111]
ཟློ་གཡལ་ལ་སོགས་མཐོང་ཕྱིར་གང་། །བ་ལང་བརྡུགས་པའི་དཔེར་བྱས་པ།།
དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པས་འགལ། །ཐ་དད་སེལ་ལ་དེ་ཙོག་པ།།[112]
དེ་ལྟོས་མེད་ཕྱིར་འདི་ཡང་ནི། །རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲུལ།།
གཞན་སེལ་མེད་པར་སྒྲ་ཡིས་ནི། །རང་གི་ངོ་བོ་འགའ་བརྗོད་མིན།།
ཐོག་མ་མེད་ཅིང་འདོད་པ་ཀྱི། །ཕྱི་ཡིས་ངེས་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར།།
བདག་གཞན་མེད་པ་ཁས་བླངས་ནས། །གཅིག་དང་དུ་མ་རྟོགས་བྱེད་ན།།[113]
དེ་གས་མིན་གང་ཕྱིར་དངོས་ལ་འདི། །ཁྱོད་ཀྱིའང་བསལ་མི་ནུས་རྣམས་ལ།།
སྒྲ་ཡི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འདི། །བསལ་བྱ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་མིན།།
གང་ཕྱིར་སྒྲ་སོགས་རྣམས་ལ་འདི། །འཕར་ནས་མིན་དབང་པོ་ཐ་དད་མིན།།[114]
ཐོ་བས་པ་དག་དོན་བཤད་གང་ཡིན། །དེས་ནི་དང་བ་བཏྲོད་པའི་ཕྱིར།།

111 ཞ་མ། དེ་སྒྲ་མ་བཞིན་ཡིན་ཏུ་ཟློང་།།

112 ཞ་མ། ལན་ཚུན་ཐ་དད་དག་ཡོད་ཀྱང་། ཆོག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལས། ।དེ་ཟློ་དཔེར་བརྗོད་འགལ་བ་ད། ।ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།།

113 ཐོ་ཀ ९९ དང་ ९५ གཉིས་ཀྱི་དོན་དགྱས་ཀཅིག་ལ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལ་དད་ཀེས་དང་ཞ་མའི་བར་ཁྱད་པར་ཆེ།

114 ཞ་མ། ཆོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་ཅིང་། ཐ་མ། འཇུག་པའི་དབང་པོ་ས་སོར་ཤོར་མིན།།

ངག་ལས་ཆོག་འདི་དམིགས་ཀྱིས་ནི། །བཀར་ནས་དོན་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས།།[115]

९४ དོན་དུ་མེད་ཀྱང་གོམ་པ་ནི། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ངག་རྣམས་ལས།།

རང་གི་རྒྱུན་དང་རྟེས་མཐུན་པར། །རྟོགས་པ་དུ་མ་རྒྱུ་བ་ཡིན།།

९५ དེ་ཡང་ངག་གཞན་དོན་རྣམས་ལས། །རྣམ་བཅད་འཕྲོ་ལ་པ་ཏེས་པ་ཡི།།

དོན་དུ་འདོད་དེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ངག་དོན་རྟེས་དཔག་ལས་གཞན་མིན།།

९८ གང་ཞིག་ངག་ལས་རྟོག་པ་ནི། །ལྷ་ཚོགས་རྟོག་པར་རྒྱུ་འགྱུར་བ།།

རང་རིག་ཡིན་ཕྱིར་དེ་ཡང་ནི། །མངོན་སུམ་ལས་ནི་འདུས་མ་ཡིན།།

དོན་ཐ་དད་ཕྱིར་འདོད་དགའ་ལའང་།།[116]

५० ཕྱིགས་པ་དང་ནི་ཚོགས་པ་ཡི། །ཆུ་ཚོགས་རྣམས་ལ་བརྗོད་བྱེད་ནི།།

ཀྱངས་དང་ཚད་དང་དབྱིབས་རྣམས་ལ། །ལྷོས་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱེད།།

५१ དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཡན་ལག་རྣམས། །ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གང་འཇུག་པ།།

དེ་ཡི་ཡན་ལག་ལ་སྒྲ་ནི། །འཇུག་པ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།།[117]

५२ ས་ས་དོན་མཐོང་བ་ཡི་ཕྱིར། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཕྱིར་འཇུག་མ་ཡིན།།

ཐུགས་འདིས་ལྷག་མ་བཤད་པ་ཡིན།།[118]

ལེའུ་ལྔ་པའོ།། །།

---

115 ཞ་མ། གང་ཞིག་ཆོག་གི་བརྗོད་པ་འདི། །ངག་ལས་དོན་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས། །ངག་དོན་ས་ས་རང་བརྗོད་གང་། །དེ་ཡིས་དང་པོ་ཉེ་བར་བྱེད།།

116 ཞ་མ། ཆོགས་ཏང་བྱ་གཅ་ཅན་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ལ། འདོད་རྒྱལ་ལ་ཡང་དོན་དབྱེ་བས། ।ལ་ལར་དངོས་སུ་རྗོད་པར་བྱེད།།

117 ཞ་མ། ཕྱོགས་འདིའི་དབྱར། དེ་དབེར་ན། ཞེས་དང་། ཕྱོགས ५१ དབྱར། ལ་ལར་ནི་ཡན་ལག་ལའང་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། དབེར་ན། ཞེས་པའི་ཚིག་ཡྱུག་ཐེལ་ཏེ་ཐྱོང་།

118 ཞ་མ། རྟོགས་པའི་དོན་ནི་བསྟན་ཕྱིར་དོ། ।འཇུག་པ་མ་ཡིན་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། ।ཐུགས་འདིས་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་བརྗོད།།

ལེའུ་དྲུག་པ། ལྷག་ཆོད་བརྒྱ་པ།

๑ ཟླ་ རིགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་བཞིན། །ཚད་མར་སྣང་བར་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི།།
ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ས་པར་མ་གྱུར་ཅིག །སྐྱེས་ནས་མ་ཚར་སོགས་བརྗོད་དོ།།[119]

๒ དེ་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི། །རིགས་པའི་ལམ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན།།
དེར་སྣང་བ་ནི་རྗོད་བྱེད་པཎྜིཏ། ।ལན་དང་འཕྲལ་བ་རྣམ་ཆོད་ཡིན།།

๓ ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་དུས་གསུམ་ལའང། ।གཏན་ཚིགས་མི་འདོད་རྗོད་བྱེད་པ།།
དེ་དག་ཕྱད་མ་ཕྱད་གཏན་ཚིགས། ।བརྗོད་པ་གཏན་ཚིགས་མ་ཚད་མཚན་མས།།

๔ དོན་རྣམས་ཡིན་ན་མ་གྱུར་སྣང་། ।མི་རྣམ་འཕེལ་ཕྱིར་རྣམ་པར་བརྗོད།།
རྣམ་ཉིད་ཐལ་ཏེ་འདི་ལ་ཡང་། ।ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱོན་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན།།[120]

๕ བརྗོད་པ་ལས་ལྡར་རྣམས་མེད་པས། ।བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་བ།།
མ་བརྗོད་མཚན་འགྱུར་ཕྱོ་བཏགས་ནས། ।སྒྲས་ཡོངས་བཀ་གོས་སྒྲུབ་བྱེད་པ།།
མ་གྱུར་ལྟར་སྣང་ཁྱད་བར་སྣང་། ।བརྗོད་པ་ལས་ལྡར་སྒྲུབ་བྱེད་ལ།།

๖ རྒྱུ་བ་ལས་ལྡར་རྣམས་མིན་ཕྱིར།[121] ।མ་གྱུར་བཟློག་པའི་བཀ་དག་ནི།།
མ་རྒྱས་མཚན་ཏེ་གཉིས་དག་ཏུ། ।ཟློ་བཏགས་པ་ལས་གཉིས་སྲུ་འདོད།།

๗ འཕྲས་ཉིད་གཞན་ཀྱི་ཆ་ཡིས་ནི། ।བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྱུར་པར་མཐོང་གང་།།
དེ་ནི་འཕྲས་མཚན་འདི་ཡང་ནི། ।སྒྲ་བོའི་བསམ་པས་རྣམ་གསུམ་མོ།།

๘ དམེ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་གི ।ཆོས་མཐུན་པ་ཡིས་གཞན་སྒྲུབ་པ།།
ཆོས་མཐུན་མཚན་ཏེ་གཞན་ཡང་ནི། ।ཆོས་མི་མཐུན་པས། དམེ་དང་ཆོས་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་གི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་དམེ་གཞན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་

---

119 ཞ་མ། ཚད་སྣང་བརྗོད་པར་འདོད་རྣམས་ལ། ।རིགས་པའི་ཆ་ཁས་སྒྲ་ཡོ་བཞིན། ।ཕྱོགས་གྱི་མཚན་པ་
མ་ཡིན་ཞེས། ।བསྟན་ཕྱིར་མ་ཚར་ལ་སོགས་བརྗོད།།

120 ཞ་མ། དོན་རྣམས་མ་གྱུར་ལྟར་སྣང་ཡིན། ।རྣམས་བརྗོད་མི་རྣམ་པའི་ཐེག་འགྲོ། ।དེ་དག་མི་རྣམ་པར་
རྒྱས་མིན། ।ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོ་དང་ཐེག་མཐུན་བརྗོད།།

121 ཞ་མ། བརྗོད་པ་ལས་ལྡར་རྣམས་མིན་ཕྱིར།།

བ་དང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་པའི་ཕྱིར།།[122]

৫ གཞན་ལ་མ་བྱུབ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་ཀྱི་ཕྱན་མོང་བར་སྟོང་བ།།
མཚན་པར་འགྱུབ་པར་འདོད་ན་ནི། །འགལ་བའཕྲལ་པ་མེད་པར་སྟོང་།།

৭০ འདི་ལ་རྟེས་འཇུག་མེད་ཕྱིར་དཔེའི། །ཆོས་ཉིད་སྟོང་བར་བརྗོད་པའང་ཡིན།།
རྟེས་འཇུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཕྱིར་དང་། །བསྟོད་བྱ་ལ་དཔེ་ཐོབ་བའི་ཕྱིར།།[123]

৭৭ གཏན་ཚིགས་དེ་བདག་ཉིད་པར་ཀྱིས། །གཉིས་ཀ་འཕྲལ་པར་སྟོང་བ་ཡིན།།
གཏན་ཚིགས་ཐོབ་བ་ཐ་མ་ལ། །དེས་པ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་མེད།།[124]

৭৭ ཚོས་མཐུན་ལ་ཡང་ཉིད་པར་བརྗོད། །རྒྱམ་རྟོག་མཚན་ཡིན་གཞན་ལ་ཡང་།།
ཉིད་པར་ཀྱིས་ནི་འཕྲལ་པ་དང་། །རྒྱ་བར་ཐལ་ཕྱིར་དེར་སྟོང་ཉིད།།

৭৭ ཕྱི་ཡིས་ཀྱང་ཡིན་གཅིག་ཉིད་དུ། །ཐལ་ཕྱིར་ཉིད་པར་དུ་མ་བྱས།།
དེ་ཕྱིར་དེ་དེ་བཞིན་དུ་དེ།[125] །བསྟོད་བྱ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མེད་པའམ།།
དེ་ནི་མ་བྱུབ་སྟོང་བར་འདོད།།

৭৯ བསྟོད་བྱ་གཅོད་བྱེད་ཚོས་དག་ཀྱང་། །མཚན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིད་མེད་བྱས།།
གཏན་ཚིགས་ཀློན་ནི་འགལ་བར་སྟོང་། །ཀློན་མེད་ན་ནི་ཡོད་ལན་ཡིན།།

৭৭ དེས་པ་ཡིན་ན་ལན་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མཐོང་བས་གཅོད་བྱེད་ན།།
སྟོང་བྱེད་གཅོད་བྱེད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །གཅོད་པ་མེད་ན་འགལ་བ་ཡིན།།

৭৬ བསྟོད་བྱ་ལ་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞན། །བསྟན་པ་དམིགས་པ་མཚན་པ་ཡིན།།
མ་ཀྱབ་མ་རིས་ལྷོ་བཏགས་ནས། །རྒྱས་ལ་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་ཏེད།།

৭৮ བསྟོད་བྱ་ལ་མེད་བཏགས་པའི་ཕྱིར། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་མ་ཁྱབ་པ།།
མ་ཀྱབ་པར་སྟོང་སྒྲར་གནས་པས། །ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བྱེད་མ་ཡིན།།

---

122 ཞ་མ། ཚིགས་རྩད་ཐ་མའི་ཚིགས་ལྟུག་དེ་རྣམས་མེད།

123 འདི་ཡང་རྟེས་འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར། །དཔེ་ལྟར་སྟོང་བའི་རྒྱུ་བཏགས་ཡིན། །རྟེས་འཇུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏིད་ལས། །དཔེ་དང་བསྟོད་བྱ་འདྲེས་པ་ཏིད།།

124 ཞ་མ། རྒྱས་དེའི་བདག་ཏིད་ཀྱི་དབྱེ་བས། །འཕྲལ་པ་ལྟར་སྟོང་རྣམ་པ་གཉིས། །གཏན་ཚིགས་ཐུགས་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ། ཁྱོད་བ་ཐ་མ་ལ་ཡོད་མིན།།

125 ཞ་མ། ཚིགས་རྩད་གསུམ་པ་འདི་མེད།

๗๙ དོན་ཐ་དད་པས་གཏན་ཚིགས་ལ། །ཕེ་ཚོམ་རྟོད་པ་ཕེ་ཚོམ་བཤད།།
བསྒྲུབ་བྱར་ཐུར་བཏགས་མ་དེས་པར། །སྐྱར་ཡིན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྐྱར།།[126]
๗๙ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དོན་ཀྱིས་ཞི། །མི་འདོད་བརྗོད་པ་དོན་རྟོགས་འགྲུར།།
འདི་ཅི་གཞན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་འཕྲལ། །དེས་ཀ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དེར་སྐྱར།།
๘๐ འདོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་དག་ལ། །གཏན་ཚིགས་ལེན་པ་ཐལ་བ་མཚུངས།།
དབེ་ལྟར་སྐྱར་བ་བཞིན་འདི་ཡིན། །ལྟག་ཚོད་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཡིན།།
๘๑ ཕྱི་ནི་ཅི་ལོག་དང་མི་བདེན་དང་། །འགལ་ཉིད་ལྟག་ཚོད་རྣམས་ལ་ནི།།
རྟོད་པ་སྒྲུབ་པར་ཐུབ་གཞན་བསྟན་བཤད། །འདི་ལ་ཁྱད་པར་མཚོན་པ་མེད།།[127]
๘๒ རིགས་པ་ཐུ་ཡང་ལྟག་ཚོད་རྣམས། །མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་བཤད་པ་ཉིད།།
རིགས་པ་བརྟག་ལས་ཤེས་པར་བྱ། །གཞན་ཀྱི་ལྟག་ཚོད་དེ་ཕྱོགས་ཙམ།།[128]
๘๓ རྒྱ་སྐྱེགས་རྟོག་གེ་ཙམ་སྟོབས་ཅན།[129]།དེར་ཡང་བསྟན་མེད་མཚན་ཉིད་དང་།།
རང་གི་ཐུན་བ་དང་འགལ་བ། །འདོད་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་མ་ཡིན།།
๘๔ ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བསྟན་པ་ལས་ཅི་ཡུན་རིང་ཉམས་ཐུར་པ།།
གང་ཡིན་རྟོག་གེའི་ལམ་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་འཐོལ་པར་བྱེད་མ་ཡིན།།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟོག་གེའི་མཚན་ཉིད་ཅི།།
གལ་ཏེ་རྣམ་པར་འགྲུར་བར་འཐོ་བར་བྱེད་དམ་བརྟག་པར་ཀྱིས།།
๘๕ ཚད་མའི་ཁ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཅི་རྣམ་རྒྱས་པ།།
རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་ལས་འདིར་ཅི་དགེ་བ་གང་བསགས་པ།།
དེས་ཅི་ཐོ་ངས་པའི་ཕྱེ་བོ་ཡོན་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ།།

126 ཞ་མ། ཕེ་ཚོམ་བརྗོད་དོན་ཐ་དད་ལས། ।གཏན་ཚིགས་ཕེ་ཚོམ་རྟོམ་པར་བྱེད། ।བསྒྲུབ་བྱ་ཐུར་བཏགས་མ་དེས་པ། ।ལྟར་སྐྱར་རྟགས་མ་གྲུབ་ལྟར་སྐྱར།།

127 ཞ་མ། གསུམ་པོ་ཐ་དད་དུས་མཚོན་མེད།།

128 ཞ་མ། ལྟག་ཚོད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལན། ।དཀའ་བར་རིགས་པ་ཐུ་མོར་ཡང། ।ཤེས་བྱ་རིགས་པ་རྟག་པར་ཡང། ।ལྟག་ཚོད་གཞན་ལ་དེ་ཕྱོགས་ཙམ།།

129 ཞ་མ། འདིའི་དབྱར། ཡང་བརྗོད་པ། ཞེས་བྱྱ།

ཤེས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་མཐར་ཅི་བྱེད་པར་ཤོག །
ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཀྲས་པ་ལས་ལེའུ་རྒྱག་པའོ།། །།

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཀྲས་པ་རྱོད་པ་པ་ཆེན་པོ་ཤེན་ཏུ་ཕྱ་བའི་ཐུགས་མངའ་བ། ཤྲོན་དཔོན་ཐོག་གས་གླིང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

ཐོག་གས་རྒམས་ཀུན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཆོལ་བ་རྒམས། །འཇ�as་པར་བྱེད་ལ་གླིང་པོའི་ཐོབས་ལྡན་པ། །ཐོག་གས་ཀྱི་ གླིང་པོའི་ཀཱུང་ཀུན་ལས་བཀྲས་པ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཅི་འབྱོར་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཤེས་པའི་དགེ་གནས་གཙུག་ ལག་ཁང་གནས་སྡེ། །རྒྱ་གར་མཁན་པོ་གསེར་ཀྱི་ཞི་ཚ་དང་། །ཐྲ་བཙུར་ཡོ་ཐ་དང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །བཙུར་ ཞིང་ཁྱས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན།། །།

༢༧ ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པ།

(ཞེ་མ་སོང་རྒྱལ་གྱི་འགྲུར།)

།རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཐ་མ་ཀ་ས་མཱ་ཙ་ཡ་ཏིཀྟི། བོད་སྐད་དུ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པ། ས་བས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཀ ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བཞེད།།

སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་རྒྱོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས།།

ཚད་མར་རྒྱུ་ལྟར་བཤད་གྲོ་གཞུང་ཀུན་ལས།།

བཏུས་ཏེ་སྡེ་ཚོགས་འཛིར་རྣམས་འདིར་གཅིག་བྱ།།

འདིར་ཡང་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དང་པོར་རྒྱུ་དང་འཕྲས་བྱ་ཕྱན་ཟུམ་ཚོགས་པས་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཀུས་པ་བསྟེད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བས་མ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཕྱན་ཟུམ་ཚོགས་པའོ། །བས་མ་པ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་བསྟན་བ་སྟོན་པའོ། །འཕྲས་བྱ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱན་ཟུམ་ཚོགས་པའོ། །རང་དོན་ཕྱན་ཟུམ་ཚོགས་པ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དོན་གཟུམ་ཏེ་བར་བླང་བར་བྱའོ།།

རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་དོན་ནི་སྒྲོས་བྱ་གཟུགས་ལེགས་པ་བཞེན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྷོ་གཤའི་དོན་ནི་རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་པ་བཞེན་ནོ། །མ་ཡིས་པའི་དོན་ནི་ཉམ་པ་ལེགས་པར་གང་བ་བཞེན་ནོ། །དོན་གཟུམ་པོ་དེ་ཡང་ཕྱི་ཙམ[1]པའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་བ་དང་། སྲོག་པ་དང་། མི་སྲོག་པ་རྣམས་ལས་རང་དོན་ཕྱན་ཟུམ་ཚོགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏོ། །གཞན་དོན་ཕྱན་ཟུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཐོག་པའི་དོན་ཀྱིས་ཏ་ཀྱོད་པ་ཉིད་དོ།།

1 ཕྱི་ཙམ་གྱི། བེ་ཅིད། སྐད་ཕད། མ་དགེར་ཡོད་པ་དང་ཤེས་དང་མཐུན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། ཚད་མ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས། འདིར་གཅིག་ཏུ་བཏུས་ཏེ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བརྒྱམ་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་ཚད་མ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ཚད་མའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་གི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྣོགས་པ་ཅི་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་ཡང་ལོག་པར་རྟོག་པ[2]མང་བས་ནའོ།།

ལེའུ་དང་པོ། མངོན་སུམ།

༡ རང་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྟྲུབ་པ།

ཀ) ཚད་མའི་ཁྱབས་དང་སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ། ༡) ཚད་མ་གཉིས་སུ་འགས་པར་བརྟེན་པ།

དེ་ལ། ཀ མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ནའོ།།

ཁ) གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འགས་པའི་རྒྱུ་ནས་ཚད་མའི་ཁྱབས་འགས་སྟྲུབ་པ།

གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དག་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་གཞལ་བར་བྱ་བ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ།[3] སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་ཀྱེས་པའོ།།

ཀ) ཁྱབས་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ། ཀ) རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ལྷན་གཅིག་པ་དགག་པ།

གལ་ཏེ་འདི་མི་རུག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་དང་། ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཞལ་བྱ་དེའི་རང་བྱོར་བས། དེ་ལ་རབ་ཕྱོར་ཚད་མ་གཞན་མ་བྱིན། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། ཁ་དོག་ཉིད་དག་ལས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་བཟློང་ནས།[4] སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་རུག་གོ་ཞེས་

2 མ་དཔེར་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། པེ་ཙྪར་བཞིན་བཅོས།
3 མ་དཔེ་དང་པེ་ཙྪར་བཅས་པར། མངོན་སུམ་ལ། ཞེས་བྱུང་མོད། ཡིན་ལ། ཞེས་བཅོས།
4 གཟུང་ནས། པེ་ཅིང་། ཙྪར་ཐང་། ཙོ་ནི།

མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཟློར་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཁ་ཅན་མ་ཡིན་ཞོ།།

(ཁ) ཁྱད་པར་ཅོ་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཕྱང་གསུམ་དཀའ་བ།

དེ ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་དོན་དེ་ཉིད་སོ་སོར་ཅོ་ཤེས་པ་ཡོད་མོད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཚད་མ་ཁ་ཅན་ཞི་མ་ཡིན་ཞོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐུག་པ་མེད་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཞི་ཚད་མ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏན་སོགས་བཞིན། ཏན་པ་ཞི་ཏན་པ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་ཏན་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟོགས[5]པའི་དོན་ལ་ཚད་མ་ཁ་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཞོ།།

(ཀ མངོན་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཡོད་རྟོག་བསལ་བ། ཁ) མངོན་གསུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་བཤད།

དེ་ལ། མངོན་གསུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བའོ། །ཤེས་པ་གང་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་དེ་མངོན་གསུམ་མོ། །རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཇི་ལྟ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྲ་ཟློར་བའོ། །འདོད་ཆུལ་བའི་ཐུན་རྗེ་མས་ལ་མིང་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དོན[6]བརྗོད་པར་བྱེད་དེ་ལྟ་ཟློན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཐུན་རྗེ་མས་ལ་ཅི་ལྟ་བ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཐུན་རྗེ་མས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཏེ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱ་བའི་ཐུན་རྗེ་མས་ལ་བྱ་བའི་ཐོ་ནས་ཏེ་འཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྫས་ཀྱི་ཐུན་རྗེ་མས་ལ་རྫས་ཀྱི་ཐོ་ནས་ཏེ། བཅུག་པ་ཅན་རྣ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་ལྟར་ཁ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཐུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ནི་དོན་ཀྱིས་ལྷོད་པའི་ཐུན་འབའ་ཞིག་གིས་ནོན་ཁ་ཁྱད་ཀྱིར་ཏེ[7]རྟགས་པར་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། ཡུལ་ལ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་ཅི་ནས་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

5 རྟོག་ཅེ་ཅིང་། ལྷར་ཐར་། ཅོ་ཅེ།
6 དོན། ཅེ་ཅིང་། ལྷར་ཐར་། ཅོ་ཅེ།
7 མ་དབེར། ཟློད་པའི། ཞེས་ཟྱད་ཡང་། ཟློས། ཞེས་ཅེ་ལྷར་དང་ཅོ་ཅེར་ཟྱད་པ་བཞིན་བཅོས།

ཀ ཕྱན་མོང་མིན་པའི[8]རྒྱུའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས།།
ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེ་མ་ཡིན་རྣོ། །འདི་ལྟར་ཡུལ་གྱི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡང་ཕྱན་མོང་ཡིན་རྣོ། །ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡང་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ཌཱུ་ཏི་ཞེས་ཀྱི་ཚུ་ཀ་ཞེས་པ་བཞིན་རྣོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བཅལ་བར་འཐད་པ་ཡིན་རྣོ། །ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་ལྷོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་ལྷོན་པོའི་སྟྲེན་ལ་ནི་མ་ཡིན་རྣོ། །དོན་ལ་དོན་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་རྣོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།[9]

ཁ] རྟོག་ཐལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དུ་ལྷོས་པ་ལ་ཕྱིར་འགལ་ཐལ་བ།

གལ་ཏེ་དེ་[10]གཅིག་ཏུ་མི་རྟོག་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདུས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། གང་ཡང་ཟློ་མཆེད་ཀྱི་ཁར་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ས་ས་ཁར་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྫས་ཀྱི་ཁར་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མེ་མ་ཡིན་རྣོ། །ཞེས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཤེ་ན།[11]

དེར་དོན་དུ་མས་བཟློད་པའི་ཕྱིར། །རང་དོན་ཕྱི་ཡི་ཐུབ་ཡུལ་ཅན།།

དེ་རྫས་དུ་མས་བཟློད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁར་གི་ཟློ་མཆེད་ལ་ཕྱིའི་ཐུབ་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། ཐ་དད་པ་ལ་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་རྣོ།།

ཀ] ཕྱི་དོན་གཞན་སོགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྟོག་ཐལ་དུ་ཟློག་པ།

དོན་འདི་ཉིད་ལྷས་པ།

ཤ དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཚོས་ཅན་ནི། །དབང་པོ་ལས་རྟོགས་ཤེད་མ་ཡིན།།

རང་རང་རིག་བྱ་ཐ་སྙད་ཀྱིས། །བསྟན་བྱ་མིན་ན་དབང་པོའི་ཡུལ།།

དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་དབང་པོ་ལྟ་ལས་ཟློས་པའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་ཁྱད་པར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ།

---

8 མ་དབེར། ཡིན་པའི། ཞེས་བྱོང་ཡང་ཡིག་ཆོར་ཏེ། བེ་སྦྱར་བཞིན་བཅོས།

9 མདོ་ལྟར་འདི་ཚད་མའི་གཞུང་མང་པོར་ཐུབས་ལ། ཆོས་མངོན་པ་ཕལ་ཆེར་ཕྱི་ཀ་ཆེན་ཀྱི་ མདོ་ལ་གོ་དགོས་མོད། ཁྱབས་ཅོ་མ་ཀང་ཡིན་ངོས་འཛིན་མཛད་པ་མ་མཐོང་།

10 དེ། ཕེ་ཁྱེར། སྐབ་ཐང་། ཆོ་ཀེ།

11 ཕྱེ་དགེ ༩༥༥ བསྟན། མདོར་བ། ཀ མཛོད་བར་འགྲེལ། ཤོག ༢༢ནས་ “འདི་དག་ནི་ཟློ་མཆེད་ཀྱི་ཁར་གི་ མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་ཀྱི། རྫས་ཀྱི་ཁར་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ།།”ཞེས་སོ།།

(བ) ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ།

<u>ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཚགས་ལ་སོགས།</u> <u>།རང་དེ་གོ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན།</u>།
ཡིད་ཀྱང་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཉམས་སུ་ཐོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་སྟེ། རྟོག་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ།

(ག) རང་དེ་གོ་མངོན་སུམ།

འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ནི། དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རང་དེ་གོ་བའི་མངོན་སུམ་མོ།།

(ང) རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

དེ་བཞིན་དུ། <u>རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བློ་མ་ཡིས།</u> <u>།བསྒོམ་དོན་ཐ་དད་ཙམ་ཞིག་མཐོང་།།</u>[12]
རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུང་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཙམ་མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རང་དེ་གོ་བ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ནི་བདེན་ཏེ།

<u>།ཇི་གོ་བའང་རང་དེ་གོ་ཏིད་དུ་འདོད།</u> <u>།དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་ཕྱིར།</u>།
དེ་ཡུལ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཏིད་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཡང་རང་དེ་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོན་ནི་མེད་དོ། །དེ་དག་ནི་མངོན་སུམ་མོ།།

(བ) མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་སྟེ་ཚན་གཏིས་སུ་དབྱེ་བ།

<u>འཁྱལ་དང་ཀུན་ཏྲོན་ཡིད་ཀྱིས་དང་།</u> <u>།རྟེས་དཔག་རྟེས་ཀྱ་དཔག་ལས་བྱུང་།།</u>
<u>། བྱ་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱ་བ།</u> <u>།མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས།།</u>
རྟེ་ཞིག་འཁྱལ་པའི་ཤེས་པ་ནི། སྨྲ་གཙུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆུ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བའོ། །ཀུན་ཏྲོན་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་དོན[13]བཞིན་ཟླ་འདོགས་པས་ནི་དེའི་ངོ་བོར་བརྟགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བའོ། །རྟེས་སུ་དཔག་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཐར་ཉམས་སུ་ཐོང་བ་ལ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ།།

12 ཞེ་མ་དང་ཤེས་ཀྱིས་ཀཱའི་རྩ་བ། མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་།།
13 དོན་གཞན། ཝེ་ཊིང་། སྣར་ཐང་།

ཀ) མངོན་སུམ་གྱི་འཐས་ཏ་ལ་ཡོག་རྟོག་བསལ་བ། ༢) ཚད་འཐས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

ཀ) དོན་ཁས་བླངས་པའི་ཚད་འཐས་ཐྲི་བ་བཤད།

འདིར་ཡང། ཏྲ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཚད་མའི་འཐས་ཏ་ཉིད་དུ་འདོད།།

འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེན་དུ་ཚད་མ་ལས་འཐས་ཏ་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མེད་ཀྱི། འཐས་ཏར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཏྲ་བ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉེ་བར་བླངས་ནས།

ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་སྟེ།[14] ཏྲ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ།།

དཔེར་ན། འཐས་ཏ་རྣུ་དང་རྩེས་གཅིག་པར་སྐྱེས་པ་ལ་རྣུ་འི་ཀུན་གས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཏྲ་བ་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ།།

ཁ) ཕྱི་རོལ་ཀཱུ་ལ་ཏྲ་ཏེ་པའི་ཚེ་དོན་ཁས་བླངས་ཀྱང་རང་དངོས་ཀ་འཐས་ཏ་དངོས་ཀ་ཡིན་ནམ།

ཀ རང་དངོས་ལ་ཡང་འདིར་འཐས་ཏ། །ཤེས་པ་ནི་སྣང་བ་ཀུན་ལས་སྐྱེས་ཏེ། རང་གི་སྣང་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྣང་བའོ། །སྣང་བ་དེ་ཀུན་ལས་གང་རང་དངོས་པ[15]དེ་ནི་འཐས་ཏ་རང་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་དེས། གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་དོན་གྱི་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཚེ། དེ་དང་རྩེས་གཅིག་པའི་རང་དངོས་པ་འདོད་པ་ཐམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཐད་ཞིག་གཞལ་ཏུ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ནི། ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཉིད་འདི། །ཚད་མ་དེའི་ཚེ་ནི། ཤེས་པ་རང་དངོས་པ་ཡིན་ཡང་ལྷོས་པ་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོའི་དོན་གྱིས་སྣང་བ་འདི་ཚད་མའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དེ་ཡིས[16]འཇལ་བར་བྱེད།།

ཀ) རང་དངོས་གི་ཚད་འཐས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ན། དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ[17]ཡུལ་དང་བཅས་པར་འཇལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་

14 འདོད་གས་པ་སྟེ། པེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་།
15 མ་དཔེར། གང་དང་དངོས་པ། ཞེས་བྱང་ཡང། པེ་སྣར་བཞིན་བཅོས།
16 དོན་དེ་དེ་ཡིས། པེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་།
17 ངོ་བོའི། པེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་།

ལྟ་རྣམ་པ་དུ་མ་རིག་པའི་ཕེས་པ་ཉི་བར་བླང་སས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འདོད་གས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་དང་བཅལ་བ་ཡིན་པས་ནའོ། །དེ་ཉིད་སྨྲས་པ།

૧૦ <u>གང་ཆེ་རྣམ་པ་དེ་གཞལ་བྱ། ।ཚད་མ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི།।</u>
<u>འཇིག་རྟེན་རྣམ་རིག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར།</u>[18]<u>।དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས།।</u>

ཀ) རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་དེས་པར་བྱ་བ། ཁ) ཐོ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ།

ཀ] ཡུལ་ཤེས་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ།

ཅི་སྟེ་ཤེས་པ་ཚུལ་གཉིས་ས་ཞེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན།

૧૧ <u>ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེའི་ཤེས་པའི།</u>[19]<u>।དབྱེ་བས་ཐོ་ཡི་ཚུལ་གཉིས་ནི།।</u>

ཡུལ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གང་གིས་དེ་ཤེས་པ་ནི་དོན་དང་རང་སྟོང་བའོ། །ཡུལ་ཤེས་པ་ནི་གང་ཡུལ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་དེ[20]སྟོང་བ་དང་། རང་སྟོང་བའོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཉིད་རང་ཤེས་པའམ་རང་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་ན་ནི་ཤེས་པ་ཡང[21]ཡུལ་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱིས་རྟེས་ལ་ཐེ་ཚོམ་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཐུར་རིང་དུ་འདས་པའི་ཡུལ་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲྭ་བར།།

ཁ] དུས་ཕྱིས་ཐན་པའི་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་པ། *ཀ*] དངོས།

<u>དུས་ཕྱིས་ཐན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ།</u> ཚུལ་གཉིས་ཉིད་ངོ་ཞེས་འཇལ་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཡུལ་བཞིན"དུ[22]ཤེས་པ་ལ་ཡང་དུས་ཕྱིས་ཐོབ་བའི་ཐན་པ་ཐེ་ལྟ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད་དུ་གྲྭ་བ་ཡིན་རོ།།

ཀ] ཞར་ལ་བར་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན།

རང་དུ་གཅིག་ཏུ་ཡང་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། <u>འདིར་མ་ཐོབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།</u> །ཉམས་སུ་མ་ཐོབ་བར་ངོན་མཐོང་བའི་ཐན་པ་ནི་མེད་དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་

18 ཞ་མ་རྩ་བ། གང་ཆེ་སྟོང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། ।ཚད་མ་དང་ནི་འབྲས་བུ། ।འཇིག་དང་རྣམ་རིག་དེ་ཡི་ཕྱིར།।
19 མ་དབེན། དེའི་ཤེས་པའོ། ।ཞེས་བྱུང་ཡང་། པེ་ཙྪ་དུ་བྱུང་བ་ཙ་བ་དང་ཀཅིག་པས་བཅོས།
20 མ་དབེན། ཤེས་པ་ལ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། པེ་ཙྪ་བཞིན་བཅོས།
21 མ་དབེན། རང་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་ཅི་ཞེས་པ་ཡང་། ཞེས་བྱུང་ཚོད། པེ་ཙྪ་བཞིན་བཅོས།
22 མ་དབེན། ཡུལ་གཞན་དུ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། པེ་ཙྪ་བཞིན་བཅོས།

པའི་ཏན་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཐུབ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

(ཀ) རང་རིག་སྒྲུབ་པ།

༧༦ ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་ཐུབ་ན། །ཕྱག་མེད། ཕྱག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཐུབ་བར་བྱེད་ནའོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལའང་ཏན་པ་སྟེ། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་ཉམས་སུ་ཐུབ་བར་བྱེད་ན། དེ་ལ་ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་ཏན་པ་མཐོང་དགོས་པས་ས། །དེས་ན་དེ་ལ་ཡང་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་བཞིན་ཡུལ་གཞན་ལ་འཛིན་པ། །མེད་འགྱུར་དེ་ཡང་མཐོང་བ་ཉིད།། དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཐས་བ་ཉིད་དུ་གནས་པར་གྱུར་བོ།[23]།དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པ་དང་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཀ གཞན་གྱིས་བཉམས་པའི་མངོན་སུམ་དགག་པ། ཀ ཆོད་སྒྲུབ་མཁན་ཡོའི་ལྷག་པར་དགག་པ།

(ཀ) ཆོད་སྒྲུབ་ནས་བศད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱིག་གཉིས་གྱི་མིན་པར་བศད་པ།

ཀ དེའི་ཐེའུ་ས་ལ་ཞུ་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་མངོན་སུམ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ།

ཀ ཆོད་སྒྲུབ་ལྷོ་བ་དགོས་གྱིས[24]མ་ཡིན། །དེས་པར་སྟེང་བོ་མེད་པར་དགོངས།། ཀཞན་དུ་ཆ་ཤས་ལ་ཁས་ལེན་ཏེ། །དེས་ན་ཁོ་བོས་བརྟག་པར་བྱའོ།། ཆོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ལྷོ་བ་དགོས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཀང་ཀི་ཕྱིར་ཆོད་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་ནི་ལྷོ་བ་དགོས་གྱིས་ཟློང་ཚོ་མེད་པར་དགོངས་པ་སྟེ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཆ་ཤས་ཅན་དུ་མཐོང་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་ཆུང་ཟད་ཅིག་བརྟག་པར་བྱའོ།།

ཀ) ཆོད་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་བརྟགས་ལ་དགག་པ། ཀ) ཆོད་སྒྲུབ་མཁན་ཡོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འགོད་པ།

ཀ༩ དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟམ་ཤེས། །མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདིར།།

23 མ་དཔེར། ཐུབ། ཅེས་པ་ལས་ཐ་ཚིག་ཚི་མི་འཐུང་མོད། པེ་ཙྪར་དུ་ཡོད་པས་བསྣན།
24 ཀྱི། པེ་ཙིང་།

ཁ) དེ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། ། ། གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག

ཀ] གང་ལ་མངོན་སུམ་བཞག་པའི་དོན་ཕྱི་ཐུས་ཀྱིན་ཀུན་བརྗོད་པ་དགག་པ།

ཀུན་ལ་དོན་འདི་ཞེས་བརྗོད་ན།[25]གང་དེ་དེ་འབའ་ཞིག་ལས་མིན།། ཀུལ་ཏེ་དེ་ལས[26]ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཀྱིན་ཀུན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནི། ཤེས་པ་གང་ཡུལ་ གང་ལ་ཐུས་པ་དེའི་ཐ་ཚིག་དུ་བྱའི། དེ་འབའ་ཞིག་ལས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་ ཀྱིན་འབའ་ཞིག་ལས་ཤེས་པ་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ བཞི་ལས་ཐུས་བའོ།[27]ཞེས་བྱྱ་བ་པའི་མཐའ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁ] དམིགས་ཀྱིན་འབའ་ཞིག་བརྗོད་ན་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པ།

དམིགས་པའོ་ཞེ་ན་ཏན་སོགས་ཀྱི། ། ཤེས་པའང་གཞན་ལ་ལྷོས་མ་ཡིན།། ཀུལ་ཏེ་དོན་དེ་ལས་ཞེས་པ་འདིས་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་ན་ནི། ཏན་པ་དང་། རྟེས་སུ་དཔག་ པ་དང་། མངོན་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དམིགས་པར་བྱ་བ་གཞན་ ལ་མི་ལྷོས་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་ནས་མེ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐུག་བ་ནི་མ་ ཡིན་ནོ།།

ཁ] དམིགས་ཀྱིན་ཅིད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག ཀ] དགག་པ་དངོས།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ[28]དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བྱང་ན། ཅི་ཤེས་ པ་ཐུག་བ་དེ་ལྟར་ལྟང་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་ནས་ཐུག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་གཞན་ དུ་ལྟང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་དེ་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་བྱང་། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལས་ཤེས་པ་ཐུག་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་བསགས་པ་ལ་དམིགས་ པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བོ་ཀུན་ཟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ རོ། །ཟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་ལྟང་བའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་དེ་ལས་ཐུས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་ ཤེས་ལ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི། ཚོགས་ལ་དེ་དག་ལ་ཁས་བླང་བ་པ་བདེན་

25 ཞ་མ་དང་དབ་ཤེས་ཀཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བ། དོན་དེ་ཞེས་པས་ཀུན་བརྗོད་ན།།
26 ཀུལ་ཏེ་ལ་དེ། མ་དབེ། ཀུལ་ཏེ་དེ་ལ། པེ་ཅིང་། ལྟང་ཐང་། འདོད་དབ་ཤེས་བཞིན། དེ་ལས། ཞེས་བཅོས།
27 མངོན་པ་མཛོད། ། ། ། ”བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས།།”མ་དབེད། ཀཱི་ལས། ཞེས་བྱུང་ བ་ཡིག་ཆོད་རོ།།
28 +ལ། པེ་ཅིང་། ལྟང་ཐང་།

ཡང་ཡོད་པའི་ཟས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཉིད་[29]ཟས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བས་ནི་ཟས་དང་གང་བས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་འཐོབ་བོ། །དེ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་རྒྱུར་གྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟར་ཟས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐལ་བའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གང་ལ་ཡང་[30]ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ཞེ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་སོ་སོ་ལ་ཀེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོ་བ་དེ་དག་འདུས་པ་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་དེ་འདུས་པར་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི།ཁས་མ་བླངས་སོ།།

དེ་ཉིད་སྨྲས་པ། ༧༥ ཇི་ལྟར་སྨྲང་བ་དེ་ཡོད་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་དུ།།
སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལྟ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མ་བྱས།།[31]

དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་སོ། །གཞན་དུ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བླ་བ་གཉིས་[32]ལ་སོགས་པར་སྨྲ་བ་ཡང་། ཐོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྨྲ་བའི་ཕེས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།།

[ཁ] དེའི་ལན་དགག

༧༨ དོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་དབེན་པ་ཡང་། །བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན། ཕེས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་བཅལ་ན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཡུལ་འདིའི་ཡང་། །ཐྱི་ཡི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་མི་བྱ། །རྣམ་པར་ཕེས་པ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དེའི་ཚུལ་གྱིས་[33]ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐྱི་ཡི་ངོ་བོའི་ཚུལ་ལས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཕེས་པ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོད་པ་ཐུབ་པ་ལའོ།།

29 +ལ། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང་།
30 -ཡང་། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང་། དཔར་ཕེས། གང་ལས་གང་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ།
31 དཔར་ཕེས་སུ་ཏ্ཀ་འདི་བར་རྐང་པས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དུ་མཛད་ཅིང་། འགྱུར་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཙམ་ཡོད།
32 མ་དཔེར། བླ་བ་ཀཉིས་པ། ཞེས་ཐུང་ཡང་། པེ་སྣར་བཞིན་བཅོས།
33 རྣམ་པར་ཕེས་པ་ལྟ་རྣམས་ཅི་ཡུལ་དེའི་ཐྱི་ཚུལ་གྱིས། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང་།

(བ གཞན་སྟོས་བཏགས་པའི་མངོན་སུམ་དགག་པ།

१) རིགས་པ་ཅན་པའི་ཡུགས་དགག་པ། ཀ) འདོད་པ་བརྗོད་པ།

ཐ རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ནི། དབང་པོ་དང་དོན་ཐུན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་འཕྲུལ་པ་མེད་པ་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་རྗེར་རོ།།

(ཁ) དེ་དགག་པ། १] ཐོག་དགག་པ།

འདི་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་འདི་དག་ཀྱི་མི་ཁགའི། ।གང་གི་ཕྱིར།

१ཨ དབང་པོ་ལས་བྱུང་དོན་བློ་ལས།[34]།ཐ་སྙད་ལ་སོགས་ཁྲིད་མ་ཡིན།།

འཕྲུལ་པ་ཁྲིད་པའི་ཡུལ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བྱེད་ན། ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ནི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཡིན་ཏྲི། དབང་པོའི་བློ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཁྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ।དེའི་ཕྱིར་མ་འཕྲུལ་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། ।དབང་པོའི་བློ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཆོག་པ[35]མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། ।འཕྲུལ་པའི་ཁྱད་པར་ཉིད་ཀྱང་ཁྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕྲུལ་པ་ནི་ཡིད་ལ་སྟེ། དེ་འཕྲུལ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ।ཞེན་པ་ནི་འདས་པ་སྟེ། དེ་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ངེ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོག་པར་མི་བྱེད། མི་མཐོང་བ་དེ་བས་མི་ཁྲིད་དོ།།[36]

ཅི་ལྟེ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་ཡོན་མཚམས་ཀྱི་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཆོག[37]རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འཕྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཡང་དབང་པོའི་བློ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་དོན་ཙམ་འཇིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ।དེ་དག་གིས་ནི་བཤད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ[38]ཡང་ས་ས་བར་ཐུན་དོ། ।གང་སྐྱས་པ། ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་ཞེན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་དེ་དབང་པོའི་ཐྲོ་ལ་མི་ཁྲིད་དེ། དོན་ཇི་ལྟ་ན་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ।ཅི་ལྟེ་ཐ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ

34 དོན་ཐྲོ་ལ། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་། ཞ་མ་ཆ་བ། དབང་དོན་ལས་བྱུང་ཐྲོ་ལ་ནི།།

35 ཆོག་པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

36 ཇི་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་མི་མཐོང་བ་དེ་བས་ན་མི་ཁྲིད་དོ། ।པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

37 ཆོག་པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

38 -ལ། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ལ[39]དབང་པོ་དང་དོན་དུ་ཕྱད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཤེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ། ཡོན་ཏན་དང་ཚས་
རྩོམ་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏ་ཙང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཀ] སོ་སོར་དགག་པ། ཀ] མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཁྱབ་པ།

ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱད་ནས་རྒྱུ་བ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་ན་ནི།
<u>བར་དང་བཅས་པ་འཇིན་པ་དང་</u>། <u>ཤེས་པ་ལྟག་པའང་མི་ཐོབ་འགྱུར</u>།།
ཏྲི་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་བར་མེད་པ་སྟེ་བར་དང་བཅས་པ་ཡིན་བཞིན་
དུ་འཇིན་པ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དབང་པོ་ལྟག་པར་འཇིན་པ་ནི་དེ་གས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཕྱི་རོལ་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི[40]རྟེན་ལས་ཕྱི་
རོལ་དུ་འདུག་པ་སྟེ། དེས་ན་ཡུལ་དེ་བར་དང་བཅས་པ་ལྟག་པར་འཇིན་པ་ཡང་འཐད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དེ་གས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ༢༥ <u>རྟེན་ལས་དབང</u>
<u>པོ་ཕྱིར་མིན་པར</u>། །བྱུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་གི་ལྟག་མའོ། །དབང་པོ་ནི་རྟེན་ཀྱི་ཡུལ་
ཉིད་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེར་གསོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ར་བ་ཏུ་ཟློས་བའི་ཕྱིར་ནོ། །དེས་ན་
དབང་པོ་ཁོ་ན་བར་དུ་ཆོད་པའི་དོན་འཇིན་པར་བྱེད་དོ། །དབང་པོ་ཕྱི་རོལ་དུ་འཕོ
བ་བདེན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། <u>ཡུལ་ལ་འཇིན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན</u>། །གཞན་དུ་ན་བརྟེན་པ
བཟློ་བས་ཀྱང་ཡུལ་འཇིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་དང་རྣ་བ་དག་གིས་ནང་རྟེན
ཀྱི་གནས་ཁོ་ན་འཐོབ་སྟེ། ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་ཅིག་མ་དག་ལས་བར་དང་བཅས་པ་དང་ལྟག
པར་འཇིན་པར་ཡང་རིགས་པ་ཡིན་རོ།།[41]

ཁ] དབང་པོ་ལྟའི་ཐབས་རིས་མི་འཐད་པ།

<u>བདེ་སོགས་གཞལ་བྱ་མིན་པའམ</u>། །འམ་ཞེས་ལྷོས་པ་ནི་འམ་ཀྱི་ཐུལ་ལས་ཚད་མ
གཞན་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །གང་འདི་ལྟར་རྟགས་ལ[42]སོགས་པ་མེད་པར་བདག

39 དེ་ཡང། པེ་ཙིང། ལྷར་ཐང།
40 ཀྱིས། ལྷར་ཐང།
41 མ་དཔེར། འཇིན་པར་རིགས་པ་མིན་རོ། །ཞེས་ཡོད་མོད་དང་ཤེས་ལྟར་བཙོས།
42 མ་དཔེར། རྟགས་པ། ཞེས་ཐུང་ཡང་པེ་ལྷར་བཞིན་བཙོས།

ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཐུག་བསྟལ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་ལྡང་དང་། འབད་རྩོལ་རྣམས་ལ་འཇིག་པ་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞལ་བྱ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་བའམ། དེར་རམ་ཞེས་སྨོས་པས་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་མཚོན་པར་འགྱུར་བའོ། །དབང་པོ་གཞན་ཡོད་ཡིད་དབང་པོ། །ཡང་ན་ཡིད་ཁོ་ན་དབང་པོ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུའོ།།

ཀ བཀག་པ་མེད་ཕྱིར་འཐོབ་ཅེ་ན། ཅི་སྟེ་ཡང་གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་མ་བཀག་པ་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཉིད་བཀག་པ་མེད་ཕྱིར་འཐོབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེན། གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་ལ་རག་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི། དབང་པོ་གཞན་ཀྱི་སྐྱེ་དོན་མེད། །གལ་ཏེ་གཞན་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ལ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཡིན་ན། དེས་རྣ་བ་ལ་སོགས་དབང་པོར་བརྟེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཀག་པ་མེད་པ་ཉིད་ལས་དེ་བྱེ་བ་ཡིད་ཕྱིར་རོ།།

ཀ] ཚད་འབྲས་རྫས་ཀཞན་དགག་པ། (ཀ) ཚད་འབྲས་མི་འཐད་པ་ཐུན་བསྟན།

དོན་ངེས་འབྲས་བུ་ཡོད་མིན་པས། །ཀེས་པའི་ཡང་ཅི་ཚད་ཉིད་ལས།།
དོན་ཀཞན་འབྲས་བུ་ཐུན་བར་འགྱུར།།[43]

ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཀེས་པ་ཅི་ཚད་མ་སྟེ། ཚད་མ་དེ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེས་ལ་དོན་ཕྱུག་ཏུ་རྟོགས་ས་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་འཐད་པ་ལ། ཕ་ལ་ཡ་ཤ་ཀ

(ཀ) དེ་མི་འཐད་པ་ཐུ་ཐ་ཏུ་བགད་པ། (ཀ) དགག་པ་དངོས།

ཀལ་ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཀེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཀང་ཐུ་ལ་ས་ཀས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཀེས་པ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ལ།[44] ཀང་ཐུ་ལ་ས་ཀས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཀེས་པ་དེ་ཅི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་ཡི་[45]ཁྱད་པར་ལ་མིན་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཐ་དད་པ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཀཞན་ལ་ཚད་མར་

43 ཀེས་པའི་ཡང་ནི། ཞེས་པའི་ཀུང་པ་ཀཏེས་པོ་དེ་དང་ཀེས་ཀྱི་ཆ་འབྲེལ་ཀཏེས་ཀཱའི་འགྲུར་དུ་མ་ཐོན་ལ། འདིར་ཡང་འགྲེལ་པའི་ཁང་བགད་པ་མི་འཐུང་བས་བརྡུག་དགོས་པའི་ཀནས་སུ་མཐོང་།
44 མ་དབེར། ཀེས་པ་དེའི་ཚེ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཡོད་པ་ཡིག་ཆོར་ཏེ་དང་ཀེས་ལྟར་བཅོས།
45 -ཡི། པེ་ཅིང་། ལྷར་བང་།

འགྱུར་ཞིང་གཞན་ལ་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེར་ལྷོང་གི་ཡུལ་བཙང་ཅིང་གཤགས་པས་པ་ལ་ཀ་ཚོད་པ་ནི་མ་མཐོང་ངོ། །ཇི་སྐད་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཙང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རིགས་ས།།

(ཁ) དེའི་ལན་དགག་པ།

གཞན་ཡང་། ༡༠ དེ་ལ་ཡོད་མིན། དེ་ལ་ཡང[46]ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལྟག་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་ལ་ཚད་མ་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་གིས་བདག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་ཙམ་ན་གཞལ་བར་བྱ་བ་ཡང་འགྱུར་ཞིང་འཇོན་པ་ཡོ་ཡང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཁྱད་པར་བྱ་ལའང་འགྱུར། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཤེས་པ་ལའང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཞན་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། རང་གིས་བདག་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་དང་ཐོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་བདག་དང་མཚུངས་ས་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྣང་བར་བྱའོ།[47]།དེ་ལྟ་ན་ནི་ཤེས་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཀྱང་གང་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཕ་ཚོམ་ཐལ་བ་དང་།[48] ཟོག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཟོག་པ་དེ་འབྲས་བུར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། མ་རྟོགས་ལ་ས་ཟོག་ཀྱན་ལ་མིན། །རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་རྟོགས་པ་ལ་ས་ཟོག་པ་ལས་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་དེ་དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་བཟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པ་སྐྱེ་

46 -ཡང་། པེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་།

47 དང་ཤེས། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་བདག་དང་མཚུངས་ས་ཞེས་གཉིས་ཀར་སྣང་བར་མི་བྱའོ།།

48 དང་ཤེས་དང་འཇྲེལ་བཤད་ཕྱར་ན། ཕ་ཚོམ་ཐ་བ་དང་། ཞེས་དགོས།

བས་སོ།[49]མ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཏུ་ཚུག་ནི་ཡང་། ཡོག་པ་འབྲས་བུར་ཡོད་མ་ཡིན། །ཡོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རྟོགས་པ་མེད་པ་ལ་བྱ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀཱཊ་ལ་བྱར་འགྱུར་བ་ནི་མི་དགྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་དངོས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་དངོས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ) བྱེ་བྲག་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ། ཀ) འདོད་པ་བརྗོད་པ།

ལྷ ཁྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ལས། རེ་ཞིག་གང་འཕྲེལ་པ་འཁའ་ཞིག[50]ལས་གྱུར་པ་དེ་ཐུས་ལ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་སོ། །བདག་དང་དབང་པོ[51]དོན་ཏུ་ཕྱད་པ་ལས་གང་གྱུར་པ་དེ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཚད་མ་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་འདོད་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་པོ་ཡོད་ལ་ཚད་མར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་དང་ཡིད་ཏུ་ཕྱད་པ་ཚད་མའི་ཞེས་ཟེར་རོ།།

ཁ) དེ་དགག་པ། ཀ] ཁས་བླངས་འགལ་བ་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་ན་ནི། གང་འདི་སྐད་ཅེ་ཚོམ་དང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཤེས་པ་དག་ལས་བྱུང་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྟགས་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་དག་གོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །བཞི་པོ་ཕྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་བརྟག་པ་ཐོན་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་ལ་ཕྱོ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ལ་ཕྱོ་བ་ཙམ་ཞེས་པ་ནི་བཞི་པོ་ཕྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པ་གང་ལ་སྲིད། བདག་པོ་དང་དོན་ཏུ་ཕྱད་པ་ཚད་མར་ཐུལ་བས་ནི་ཕྱག་པར་བསྟན་ཏུ[52]ཅི་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དབང་པོ་དང་དོན་ཏུ་ཕྱད་པ་ཚད་མར་ཐུལ་བའི་ཕྱར་ན་ནི། འདི་ཅི་ཞེག་ཅེས་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཆེ་དོན་མཐའ་དག་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་ཕྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དང་ཡིད་ཏུ་ཕྱད་པར་ཐུལ་བ་ལ་ཡང་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ཡུལ་

49 འགྲེལ་བཤད། (ཀ་ཀ་ཅ) "གཟུགས་པ་ཙམ་ཀྱིས་ཏེ། ཡིད་ལ་ཐུབ་པ་ཙམ་ཀྱིས་སོ།།"ཞེས་བཀྲལ།

50 མ་དཔེར། འབའ་ཞིག ཅེས་བྱུང་མོད་བཙོས། དད་ཤེས་འགྲེལ་པའི་མཚན། ཀ০ ལ་གཟིགས།

51 +དང་། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

52 མ་དཔེར། ཕྱག་པར་བསྟན་ལ། ཞེས་བྱུང་ཡང་པེ་ལྷར་བཞིན་བཙོས། དད་ཤེས། བཟླ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་ལ་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟླར་ཐལ་ཞིན་ཏོ།།[53]

ཀ] རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བསྟན་པ། ཁ] ཚད་འབྲས་སྤྱིར་དགག་པ།

གཞན་ཡང་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་ལ་སྣོས་པ་དང་། ཆུས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ལ་སྣོས་པ་མངོན་སུམ་ཞེས་ནི་ཐུར་བར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དུ་ཕྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི།

ཀ། ཡུལ་ལ་ལྟ་བའི་དོན་ཅན་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་རྣམས་དང་ཐུར་མི་བྱ།། དབང་པོའི་བློ་རྣམས་ནི་རང་གི་དོན་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཐུར་བ་ནི་མི་འཐད་དོ། །འདི་ནི་འདིའི་ཐུ་ཡིན་ཞིང་ཆུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་འབྲེལ་པའོ་ཞེས་དང་གི་དོན་གཉིས་དེས་པར་བཟུང་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཏན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་[54]འདི་ལ་ཡིད་ཀྱི་བློས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ལ་འཐད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཏི་མངར་རོ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་དག་དང་བ་ཡོ་ཐ་དང་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ཆུས་གཅིག་པ[55]དང་ཡོ་དུ་མའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་གཅིག་མིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་དུ་མས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་གཅིག་ཏིད་གང་དུ[56]མཐོང་བ། །གཅིག་མིན་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་གཅིག་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་དུ་མའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་མི་དད་པར་འདོད་ན་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆུས་བཞིན་གཅིག་ཏིད་དུ་འགྱུར་རོ།།

ཁ] ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ།

མཐོང་ཞེ་ན། དེ་དག་གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡུལ་ཆུས་ལ་ཅིས་

53 གོང་དུ་ཤོག ᲨᲨᲝ ཐད་ལ་གཟིགས།
54 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱར་ཐད།
55 མ་དཔེར། ཆུས་གཅིག་པས། ཞེས་ཟྭད་ལྟ་ཡོད་མོད། པེ་ལྟར་བཞིན་མེད་པར་བཅོས།
56 +ཡང། པེ་ཅིང། སྐྱར་ཐད། དང་ཅིས། གཅིག་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་། །ཞེས་པ་ལྟར་དགོས་སྐྱམ།

པ་ཐ་མི་དང་པ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཁོ་ན་སྟེ།[57] ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཉིད་དག་ལྟ་བུའོ། །དེ་བས་ཀུན་རྫོབ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཀཻ་ཉིད་དང་བུ་མ་ཉིད་བུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན། ཅིས་པ་ཐ་མི་དང་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་མཐོང་ན། བོན་ཀྱང་དེ་དབང་པོ་ལས་མིན།[58] དེ་དབང་པོའི་ཚོགས་དབང་པོ་ཀཻན་ཀྱི་ཡུལ་ཅིས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀཀ དབང་ཀཻན་དོན་མེད་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཀལ་ཏེ་དབང་པོ་ཀཻན་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་དབང་པོ་ཀཻན་ཀྱིས་འཛིན་ནུས་པར་འདོད་ན་དེ་ཀཻ་ཀཻ་ཐལ་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་པོ་བུ་མ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཀལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཀཻ་ཀཻ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཀཻ་ཀཻ་ཀཻ་ལཱི་ནས་ཀཻ་ཐར་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོས་ནི་རང་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱང་འཛིན་ནུས། །རང་གི་ཡུལ་ལ་ནི་ལྷོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་པ་དང་། ཁ་ཉས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་པ་ལ་ཡང་འཛིན་པར་ནུས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་ཐ་དད་པར་དབང་པོས་འཛིན་ནུས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀལ་ཏེ་ཁ་ཉས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་པ[59]འཛིན་པ་ནི་དབང་པོ་ཀཻ་ཀཻ་ལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ཀཻ་ཀཻ་ཡུལ་ཉིད་ནི་ཀཻ་ཐར་ལས་ཐ་དད་པའི་རིགས་ཏེ་ཐ་ཐ་ཐ་ལ། དེ་མིག་གིས་ཀང་ཙུ་ཀ་བཟུང་།[60] ཀང་དག་ཀལ་ཏེ་རིག་པའི་ཐུས་མིག་གིས་འཛིན་ན་ནི་དབང་པོ་ཀཻ་ཀཻ་ཡུལ་ཡང་མིག་གི་རང་གི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཀསལ་བར་ཁས་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་ཀྱང་ལྷོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་བུ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མིག་གིས་འཛིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་ནི་དབང་པོ་བུ་མས་ཀཻ་ཐུ་བ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ན།[61] ཅིས་ན་དབང་པོ་ཀཻ་ཀཻ་ཡུལ་མི་འཛིན། ཀང་ཡང་དོན་ཐ་མི་དང་པ་ལ་ཡང་དབང་པོ་བུ་མས་འཛིན་པར་འགྱུར། ཀཻ་ཀཻ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ལ་ཡང་། དབང་པོ་ཀུན་ཀྱིས་འཛིན་པར་

57 མཐོང་བ་ཁོ་ན་སྟེ། བེ་ཅིང་། ལྷར་ཐར་།
58 རྒྱ་བ། མཐོང་ན་དབང་པོ་ལས་དེ་མིན།།
59 མ་དཔེར། ཐ་དད་ལ། ཞེས་བྱུང་ཡང་པེ་ལྷར་བཞིན་བཅོས།
60 ཀང་ཙུ་ཀ་ཀཻ་ང་། ཕེ་ཅིང་། ལྷར་ཐར་།
61 མ་དཔེར། རྒྱ་མཚན་ཡིན། ཞེས་པ་ལས། ན་ལྷ་མི་འབྱུང་ཡང་པེ་ལྷར་བུ་ཡོད་པས་བལྟན།

འགྱུར། དེ་ཟུས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དབང་པོ་གཅིག་གི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།།

ཀ] དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (๑) མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ལན་དགག

ཉེས་པ་དེ་དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རང་རང་གི་བྱ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་བློ་ལྟར་པོ་ལ་མི་འཕྲལ་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་དེ་དག་གི་དོས་པ་ཉིད་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ལ་གཟུགས་ཉིད་མེད་པ་དེ་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་རིས་པ་ཉིད་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་ན་ནི་མིག་གི་རིག་བྱ་ཚོགས་པ་ལའང་འདྲག ཟུས་སོགས་ལ་མིན། ཟུས་དང་ཐབས་ལ་སོགས་པ་དང་ལས་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཉིད་དང་རིག་བྱ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །མིག་དང་རིག་པ་དག་གིས་དེ་དག་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ནི་གང་ལ་གཟུགས་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་མིག་གི་གཟུང་ཡིན་ནོ། ।དེ་ལྟ་བས་ན་རིག་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིས་པ་ཉིད་ཀྱིས[62]ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། । དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོ། ।ཟུས་ལ་སོགས་པ་ལ་རིས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ནི་མངོ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཕྲལ་ལོ་ཞེས་གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཟློ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པས་མི་འཕྲལ་བར་བརྗོད་ཀྱི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཟློ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་དག་ནི་དེ་གས་པ་དང་ཡང་མི་འཚམ་སྟེ། དབང་པོ་གཞན་ཀྱི་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་ནས་གཟུང་བ་ནི་གཟུང་བ་མ་ཡིན་ན། གཟུང་བས་སྟོང་པ་དེ་ཇི་ལྟར་གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པས་སྟོང་བར་བྱེད།[63] ๑๑ གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་པར་འཇིན་པ་མེད་པའོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ཡུལ་ལ་རིས་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། ।གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཟློ་ལ་ཐ་མི་དད་པར་འཇིན་པ་མཐོང་བ[64]དེ་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། གཞན་ཀྱི་ཡུལ། མིག་ནི་རིག་པར་བྱ་བ་དག་ལས་ཐ་དད་

62 ཉིད་ཀྱི། པེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་།
63 མ་དཔེར། སྟོང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱུང་ཡང་པེ་སྣར་དུ་བྱུང་བ་ཡེཁས་ལས་བཅོས།
64 མ་དཔེར། མི་མཐོང་བ། ཞེས་བྱུང་ཡང་པེ་སྣར་དུ་ཡོད་པ་དང་ཁེས་ཀྱི་འགྱུར་དང་ཡང་མཐུན་པས་དགག

པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། གཞན་ཉིད་དང་ལྡན་ཅིག་རྒྱུ་བའི་ཐྱོའི་ཡུལ་ལ་ཐ་མི་དད་ཏུ་འཇོན་པའི་ཏན་པའི་ཏེས་པ་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་གི་བང་བང་གིས་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་དམིགས་ཏེ་དོན་གཞན་རྣམ་པར་གཅད་པའི་ཡུལ་ལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་བློ་རྣམ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཏེས་པ་ཡིན་གྱི། ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ཉིད་དག་ལས་རྣམ་པའི་མངོན་སུམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བར་མ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ།[65]།མངོན་སུམ་ཀྱིས་གཟུང་བོ་སྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་དག་ནི་རྟོག་གེ་བཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ།།

(ཅ) དེའི་ལན་དགག་པ། (ཀ) ལངོད་པ་བཟློད་པ།

<u>ཡུལ་དེ་མཚུངས་པར་ལངོད་ཅེ་ན།</u> ལའི་ལྟར་ལགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་དག་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པར་ཁས་བླང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་མི་ལངོད་པ་ནི་དེའི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས།

(ཁ) དེ་དགག་པ། [ཀ] ཁས་བླངས་ལན་ལས།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི།[66] <u>མི་ལངོད་པ་ལཉམ་ཐལ་བར་ལགྱུར།</u> ।གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་ནི། ཐུས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དག་ཐུས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ཐུས་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པར་ལགྱུར་རོ། ।དེ་བཞིན་དུ་ཐུས་ཀཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཐུས་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལགྱུར་རོ། ।གལ་ཏེ་ཐུས་ལ་ཞུགས་པའི་ཡོད་པ་ནི་ཐུས་ཀཅིག་པོ་དེ་དང་ལྡན་པར་བཟློད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ། ।ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཐུས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀ་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣོད་དུ་ཡང་། ལས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། ।ཡོད་པ་ལས་མི་ཡོན་ཏན་མི་ན།।[67] ཞེས་བཟློད་དོ།།

ཐུ་མེད་པར་བྱས།

65 ཏེ་བར་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ।ཞེས་པ་ལྟར་དུ་ཐུང་བ་ནོར།

66 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི། པེ་ཅིང། ལྟར་ཐང།

67 དད་ཀོས་གྲ། "དེ་ཡིད་དུ་ཡང། ཡོན་ཏན་དང་ལས་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ।ཞེས་བཟློད་དོ།།"ཞེས་ཕྱང་དངོས་ཐུབས་པ་མིན་པ་ལྟ་ཅུར་བཤད་པ། ལཱུ་ལ་བཤད་ཏུ་ལང་(1९९)

གལ་ཏེ་ཡང་རྫས་ལ་ཞུགས་པ་རྫས་ཉིད[68]གཅིག་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ལ་ཞུགས་པ་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཆོ[69]ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་མིག་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་ཕྱི་འོ[70]ཞེས་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་རེག་བྱ་ཡང་མིག་གི་གཟུང་བྱར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ཉིད་བཞིན། དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རྫས་ཐ་མི་དད་དོ་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཆོ།།

[ཀ] ཁྱབ་པ་མ་དེས་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གཞན་ཉིད་དུ་ཟད་པ་ཡིན་ན་ནི། མ་དེས་དབང་པོ་གཅིག་གི་གཟུང་བྱ་ལ་ཡང་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ཀྱི་ཐ་དད་དང་། ཐོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་མཐོང་སྟེ། དབང་པོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ཐོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་མཐོང་རོ། །གང་ཞིག་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཐ་དད་ནི་ཀུན་ཏུ་ཚུད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཆོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཞན་དུ་བརྗོད། དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་ནི། དུ་མ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀྱི། དབང་པོ་གཅིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་ན་གང་ལས་མ་དེས་པར་འགྱུར།[71] དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་ཁོ་ནས་དུ་མ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དུ་མ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་དེས་པ་མ་ཡིན་ཆོ།།

དབང་པོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ཞེས་གང་བརྗོད་པ་འདིས། ཀཅ ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་མ་ཡིན། །དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་དད་ལས་དུ་མར་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དབང་པོ་ཐ་དད་པ་དེ་དུ་མ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །ཆོ་ཐ་དད་ཀྱང་གཞན་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ནི་མི་འགལ་ཞོ།།[72]

དད་ཀྱིས་བཞིན་ཚིག་ལྟྲ་ཀ་ད་ཆགས།

68 གལ་ཏེ་རྫས་ལ་ཞུགས་ཉིད། པེ་ཙིན། ལྷན་ཐང།

69 གཞན་པ་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཆོ། ।པེ་ཙིན། ལྷན་ཐང།

70 མ་དཔེར། མི་འདྲེའོ། ।ཞེས་བྱུར་ཟོད། པེ་ལྷར་དུ་ཡོད་པ་དད་ཀྱིས་ཀྱི་འགྱུར་དང་མཐུན་པས། མི་ཕྱོའོ། ।ཞེས་བཙོས།

71 གང་ལས་དེས་པར་འགྱུར། ཞེས་པེ་ལྷར་དུ་ཆུང་བ་མ་དག

72 དད་ཀྱིས། བློ་ཐ་དད་པ་ཡང་དུ་མ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ནི་མེད་དོ།།

[ཀ] རིགས་པ་དང་འགལ་བ་གཞན་བསྟན་པ།

གཞན་ཡང། ཐོ[1]ད་བཅང་ཐ་དད་ལས་ཐ་དད། །གང་ལ་གཅིག་ཡིན་གཞན་དུ་ཆ།།[73] དབང་པོ་ཡང་ཐ་དད་ཐོ[2]ད་ཡང་ཐ་དད་པ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་མི་བརྗེད་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་པོ་ཡང་ཐ་དད་ཐོ[3]ད་ཡང་ཐ་དད་པ་དེ་ལ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏོ་ཞེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཀྱིས[4]ཀྱེས་པ་ཐུ་བ་ལ་ཡང་བས་ལ་བར[5]རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རང་གི་རྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོ[6]ད་ནས་བཞི་ལ་སོགས་པ[7]དང་ཕྱད་པ་ཉིད་བརྗེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱད་པ་ལས་ཀྱེས་པ་ཐུ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏོ་ཞེས་རིགས་པ་ཅན་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བརྟགས་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗེད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་པའི་མངོན་སུམ་ནི་ཐུ་བ་པར་དཀའོ།།

[1]) ས་བ་ཐུ་པའི་ཡུགས་དགག་པ། [2]) འདོད་པ་བརྗེད་པ།

[3] ས་བ་ཐུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་དོ། །རྣ་བ་དང། པགས་པ་དང། མིག་དང། ཕྱེ་དང། ལྕེ་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ཐུ་དང། རིག་བྱ་དང། ཀུན་ཏུ་དང། ཏོ་ད་ལྟར་བ་རྣམས་ལ་ཁོ་རིམས་བཞིན་དུ་འཇོན་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཚད་མའོ་ཞེས་སོ།།

[4]) དེ་དག་ཀུ་ལ། [5]] ཐུ་ཀས་ཅན་ལྟ་ར་བས་པའི་ཡུགས་དགག

[6]] མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལྟའི་ཐུ་བས་ངེས་དགག་པ། (7) དགག་པ་དངོས།

དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང། ཀ། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་པ་མེད་པཉམ། དེ་དག་གིས་ནི་དབང་པོ་ཀཱུ[8]ད་ཀྱི་ཀཱུ[9]ད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་པོ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཙམ་ཀྱིས་ཐ་དད་ལས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཐ་དད་ཅེས་འདོད་དེ། ཕྱ[10]ཀཱུ[11]ད་ཀྱི་ཀཱུ[12]ད་ཀྱི[13]ད་ཐ་དད་ཀྱིས[14]ཕྱ[15]ད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དངས[16]ཏ་ལ[17]ཡ[18]ད[19]ཀ[20]ད[21]ཀ[22]ད[23]ཀ[24]ད[25]ཀ[26]ད[27]ཀ[28]ད[29]ཀ[30]ད[31]ཀ[32]ད[33]ཀ[34]ད[35]ཀ[36]ད[37]ཀ[38]ད[39]ཀ[40]ད[41]ཀ[42]ད[43]ཀ[44]ད[45]ཀ[46]ད[47]ཀ[48]ད[49]ཀ[50]ད[51]ཀ[52]ད[53]ཀ[54]ད[55]ཀ[56]ད[57]ཀ[58]ད[59]ཀ[60]ད[61]ཀ[62]ད[63]ཀ[64]ད[65]ཀ[66]ད[67]ཀ[68]ད[69]ཀ[70]ད[71]ཀ[72]ད[73]ཀ[74]ད[75]ཀ[76]ད[77]ཀ[78]ད[79]ཀ[80]ད[81]ཀ[82]ད[83]ཀ[84]ད[85]ཀ[86]ད[87]ཀ[88]ད[89]ཀ[90]ད[91]ཀ[92]ད[93]ཀ[94]ད[95]ཀ[96]ད[97]ཀ[98]ད[99]ཀ[100]ད[101]ཀ[102]ད[103]ཀ[104]ད[105]ཀ[106]ད[107]ཀ[108]ད[109]ཀ[110]ད[111]ཀ[112]ད[113]ཀ[114]ད[115]ཀ[116]ད[117]ཀ[118]ད[119]ཀ[120]ད[121]ཀ[122]ད[123]ཀ[124]ད[125]ཀ[126]ད[127]ཀ[128]ད[129]ཀ[130]ད[131]ཀ[132]ད[133]ཀ[134]ད[135]ཀ[136]ད[137]ཀ[138]ད[139]ཀ[140]ད[141]ཀ[142]ད[143]ཀ[144]ད[145]ཀ[146]ད[147]ཀ[148]ད[149]ཀ[150]ད[151]ཀ[152]ད[153]ཀ[154]ད[155]ཀ[156]ད[157]ཀ[158]ད[159]ཀ[160]ད[161]ཀ[162]ད[163]ཀ[164]ད[165]ཀ[166]ད[167]ཀ[168]ད[169]ཀ[170]ད[171]ཀ[172]ད[173]ཀ[174]ད[175]ཀ[176]ད[177]ཀ[178]ད[179]ཀ[180]ད[181]ཀ[182]ད[183]ཀ[184]ད[185]ཀ[186]ད[187]ཀ[188]ད[189]ཀ[190]ད[191]ཀ[192]ད[193]ཀ[194]ད[195]ཀ[196]ད[197]ཀ[198]ད[199]ཀ[200]ད[201]ཀ[202]ད[203]ཀ[204]ད[205]ཀ[206]ད[207]ཀ[208]ད[209]ཀ[210]ད[211]ཀ[212]ད[213]ཀ[214]ད[215]ཀ[216]ད[217]ཀ[218]ད[219]ཀ[220]ད[221]ཀ[222]ད[223]ཀ[224]ད[225]ཀ[226]ད[227]ཀ[228]ད[229]ཀ[230]ད[231]ཀ[232]ད[233]ཀ[234]ད[235]ཀ[236]ད[237]ཀ[238]ད[239]ཀ[240]ད[241]ཀ[242]ད[243]ཀ[244]ད[245]ཀ[246]ད[247]ཀ[248]ད[249]ཀ[250]ད[251]ཀ[252]ད[253]ཀ[254]ད[255]ཀ[256]ད[257]ཀ[258]ད[259]ཀ[260]ད[261]ཀ[262]ད[263]ཀ[264]ད[265]ཀ[266]ད[267]ཀ[268]ད[269]ཀ[270]ད[271]ཀ[272]ད[273]ཀ[274]ད[275]ཀ[276]ད[277]ཀ[278]ད[279]ཀ[280]ད[281]ཀ[282]ད[283]ཀ[284]ད[285]ཀ[286]ད[287]ཀ[288]ད[289]ཀ[290]ད[291]ཀ[292]ད[293]ཀ[294]ད[295]ཀ[296]ད[297]ཀ[298]ད[299]ཀ[300]ད[301]ཀ[302]ད[303]ཀ[304]ད[305]ཀ[306]ད[307]ཀ[308]ད[309]ཀ[310]ད[311]ཀ[312]ད[313]ཀ[314]ད[315]ཀ[316]ད[317]ཀ[318]ད[319]ཀ[320]ད[321]ཀ[322]ད[323]ཀ[324]ད[325]ཀ[326]ད[327]ཀ[328]ད[329]ཀ[330]ད[331]ཀ[332]ད[333]ཀ[334]ད[335]ཀ[336]ད[337]ཀ[338]ད[339]ཀ[340]ད[341]ཀ[342]ད[343]ཀ[344]ད[345]ཀ[346]ད[347]ཀ[348]ད[349]ཀ[350]ད[351]ཀ[352]ད[353]ཀ[354]ད[355]ཀ[356]ད[357]ཀ[358]ད[359]ཀ[360]ད[361]ཀ[362]ད[363]ཀ[364]ད[365]ཀ[366]ད[367]ཀ[368]ད[369]ཀ[370]ད[371]ཀ[372]ད[373]ཀ[374]ད[375]ཀ[376]ད[377]ཀ[378]ད[379]ཀ[380]ད[381]ཀ[382]ད[383]ཀ[384]ད[385]ཀ[386]ད[387]ཀ[388]ད[389]ཀ[390]ད[391]ཀ[392]ད[393]ཀ[394]ད[395]ཀ[396]ད[397]ཀ[398]ད[399]ཀ[400]ད[401]ཀ[402]ད[403]ཀ[404]ད[405]ཀ[406]ད[407]ཀ[408]ད[409]ཀ[410]ད[411]ཀ[412]ད[413]ཀ[414]ད[415]ཀ[416]ད[417]ཀ[418]ད[419]ཀ[420]ད[421]ཀ[422]ད[423]ཀ[424]ད[425]ཀ[426]ད[427]ཀ[428]ད[429]ཀ[430]ད[431]ཀ[432]ད[433]ཀ[434]ད[435]ཀ[436]ད[437]ཀ[438]ད[439]ཀ[440]ད[441]ཀ[442]ད[443]ཀ[444]ད[445]ཀ[446]ད[447]ཀ[448]ད[449]ཀ[450]ད[451]ཀ[452]ད[453]ཀ[454]ད[455]ཀ[456]ད[457]ཀ[458]ད[459]ཀ[460]ད[461]ཀ[462]ད[463]ཀ[464]ད[465]ཀ[466]ད[467]ཀ[468]ད[469]ཀ[470]ད[471]ཀ[472]ད[473]ཀ[474]ད[475]ཀ[476]ད[477]ཀ[478]ད[479]ཀ[480]ད[481]ཀ[482]ད[483]ཀ[484]ད[485]ཀ[486]ད[487]ཀ[488]ད[489]ཀ[490]ད[491]ཀ[492]ད[493]ཀ[494]ད[495]ཀ[496]ད[497]ཀ[498]ད[499]ཀ[500]ད[501]ཀ[502]ད[503]ཀ[504]ད[505]ཀ[506]ད[507]ཀ[508]ད[509]ཀ[510]ད[511]ཀ[512]ད[513]ཀ[514]ད[515]ཀ[516]ད[517]ཀ[518]ད[519]ཀ[520]ད[521]ཀ[522]ད[523]ཀ[524]ད[525]ཀ[526]ད[527]ཀ[528]ད[529]ཀ[530]ད[531]ཀ[532]ད[533]ཀ[534]ད[535]ཀ[536]ད[537]ཀ[538]ད[539]ཀ[540]ད[541]ཀ[542]ད[543]ཀ[544]ད[545]ཀ[546]ད[547]ཀ[548]ད[549]ཀ[550]ད[551]ཀ[552]ད[553]ཀ[554]ད[555]ཀ[556]ད[557]ཀ[558]ད[559]ཀ[560]ད[561]ཀ[562]ད[563]ཀ[564]ད[565]ཀ[566]ད[567]ཀ[568]ད[569]ཀ[570]ད[571]ཀ[572]ད[573]ཀ[574]ད[575]ཀ[576]ད[577]ཀ[578]ད[579]ཀ[580]ད[581]ཀ[582]ད[583]ཀ[584]ད[585]ཀ[586]ད[587]ཀ[588]ད[589]ཀ[590]ད[591]ཀ[592]ད[593]ཀ[594]ད[595]ཀ[596]ད[597]ཀ[598]ད[599]ཀ[600]ད[601]ཀ[602]ད[603]ཀ[604]ད[605]ཀ[606]ད[607]ཀ[608]ད[609]ཀ[610]ད[611]ཀ[612]ད[613]ཀ[614]ད[615]ཀ[616]ད[617]ཀ[618]ད[619]ཀ[620]ད[621]ཀ[622]ད[623]ཀ[624]ད[625]ཀ[626]ད[627]ཀ[628]ད[629]ཀ[630]ད[631]ཀ[632]ད[633]ཀ[634]ད[635]ཀ[636]ད[637]ཀ[638]ད[639]ཀ[640]ད[641]ཀ[642]ད[643]ཀ[644]ད[645]ཀ[646]ད[647]ཀ[648]ད[649]ཀ[650]ད[651]ཀ[652]ད[653]ཀ[654]ད[655]ཀ[656]ད[657]ཀ[658]ད[659]ཀ[660]ད[661]ཀ[662]ད[663]ཀ[664]ད[665]ཀ[666]ད[667]ཀ[668]ད[669]ཀ[670]ད[671]ཀ[672]ད[673]ཀ[674]ད[675]ཀ[676]ད[677]ཀ[678]ད[679]ཀ[680]ད[681]ཀ[682]ད[683]ཀ[684]ད[685]ཀ[686]ད[687]ཀ[688]ད[689]ཀ[690]ད[691]ཀ[692]ད[693]ཀ[694]ད[695]ཀ[696]ད[697]ཀ[698]ད[699]ཀ[700]ད[701]ཀ[702]ད[703]ཀ[704]ད[705]ཀ[706]ད[707]ཀ[708]ད[709]ཀ[710]ད[711]ཀ[712]ད[713]ཀ[714]ད[715]ཀ[716]ད[717]ཀ[718]ད[719]ཀ[720]ད[721]ཀ[722]ད[723]ཀ[724]ད[725]ཀ[726]ད[727]ཀ[728]ད[729]ཀ[730]ད[731]ཀ[732]ད[733]ཀ[734]ད[735]ཀ[736]ད[737]ཀ[738]ད[739]ཀ[740]ད[741]ཀ[742]ད[743]ཀ[744]ད[745]ཀ[746]ད[747]ཀ[748]ད[749]ཀ[750]ད[751]ཀ[752]ད[753]ཀ[754]ད[755]ཀ[756]ད[757]ཀ[758]ད[759]ཀ[760]ད[761]ཀ[762]ད[763]ཀ[764]ད[765]ཀ[766]ད[767]ཀ[768]ད[769]ཀ[770]ད[771]ཀ[772]ད[773]ཀ[774]ད[775]ཀ[776]ད[777]ཀ[778]ད[779]ཀ[780]ད[781]ཀ[782]ད[783]ཀ[784]ད[785]ཀ[786]ད[787]ཀ[788]ད[789]ཀ[790]ད[791]ཀ[792]ད[793]ཀ[794]ད[795]ཀ[796]ད[797]ཀ[798]ད[799]ཀ[800]ད[801]ཀ[802]ད[803]ཀ[804]ད[805]ཀ[806]ད[807]ཀ[808]ད[809]ཀ[810]ད[811]ཀ[812]ད[813]ཀ[814]ད[815]ཀ[816]ད[817]ཀ[818]ད[819]ཀ[820]ད[821]ཀ[822]ད[823]ཀ[824]ད[825]ཀ[826]ད[827]ཀ[828]ད[829]ཀ[830]ད[831]ཀ[832]ད[833]ཀ[834]ད[835]ཀ[836]ད[837]ཀ[838]ད[839]ཀ[840]ད[841]ཀ[842]ད[843]ཀ[844]ད[845]ཀ[846]ད[847]ཀ[848]ད[849]ཀ[850]ད[851]ཀ[852]ད[853]ཀ[854]ད[855]ཀ[856]ད[857]ཀ[858]ད[859]ཀ[860]ད[861]ཀ[862]ད[863]ཀ[864]ད[865]ཀ[866]ད[867]ཀ[868]ད[869]ཀ[870]ད[871]ཀ[872]ད[873]ཀ[874]ད[875]ཀ[876]ད[877]ཀ[878]ད[879]ཀ[880]ད[881]ཀ[882]ད[883]ཀ[884]ད[885]ཀ[886]ད[887]ཀ[888]ད[889]ཀ[890]ད[891]ཀ[892]ད[893]ཀ[894]ད[895]ཀ[896]ད[897]ཀ[898]ད[899]ཀ[900]ད[901]ཀ[902]ད[903]ཀ[904]ད[905]ཀ[906]ད[907]ཀ[908]ད[909]ཀ[910]ད[911]ཀ[912]ད[913]ཀ[914]ད[915]ཀ[916]ད[917]ཀ[918]ད[919]ཀ[920]ད[921]ཀ[922]ད[923]ཀ[924]ད[925]ཀ[926]ད[927]ཀ[928]ད[929]ཀ[930]ད[931]ཀ[932]ད[933]ཀ[934]ད[935]ཀ[936]ད[937]ཀ[938]ད[939]ཀ[940]ད[941]ཀ[942]ད[943]ཀ[944]ད[945]ཀ[946]ད[947]ཀ[948]ད[949]ཀ[950]ད[951]ཀ[952]ད[953]ཀ[954]ད[955]ཀ[956]ད[957]ཀ[958]ད[959]ཀ[960]ད[961]ཀ[962]ད[963]ཀ[964]ད[965]ཀ[966]ད[967]ཀ[968]ད[969]ཀ[970]ད[971]ཀ[972]ད[973]ཀ[974]ད[975]ཀ[976]ད[977]ཀ[978]ད[979]ཀ[980]ད[981]ཀ[982]ད[983]ཀ[984]ད[985]ཀ[986]ད[987]ཀ[988]ད[989]ཀ[990]ད[991]ཀ[992]ད[993]ཀ[994]ད[995]ཀ[996]ད[997]ཀ[998]ད[999]ཀ[1000]ད[1001]ཀ[1002]ད[1003]ཀ[1004]ད[1005]ཀ[1006]ད[1007]ཀ[1008]ད[1009]ཀ[1010]ད[1011]ཀ[1012]ད[1013]ཀ[1014]ད[1015]ཀ[1016]ད[1017]ཀ[1018]ད[1019]ཀ[1020]ད[1021]ཀ[1022]ད[1023]ཀ[1024]ད[1025]ཀ[1026]ད[1027]ཀ[1028]ད[1029]ཀ[1030]ད[1031]ཀ[1032]ད[1033]ཀ[1034]ད[1035]ཀ[1036]ད[1037]ཀ[1038]ད[1039]ཀ[1040]ད[1041]ཀ[1042]ད[1043]ཀ[1044]ད[1045]ཀ[1046]ད[1047]ཀ[1048]ད[1049]ཀ[1050]ད[1051]ཀ[1052]ད[1053]ཀ[1054]ད[1055]ཀ[1056]ད[1057]ཀ[1058]ད[1059]ཀ[1060]ད[1061]ཀ[1062]ད[1063]ཀ[1064]ད[1065]ཀ[1066]ད[1067]ཀ[1068]ད[1069]ཀ[1070]ད[1071]ཀ[1072]ད[1073]ཀ[1074]ད[1075]ཀ[1076]ད[1077]ཀ[1078]ད[1079]ཀ[1080]ད[1081]ཀ[1082]ད[1083]ཀ[1084]ད[1085]ཀ[1086]ད[1087]ཀ[1088]ད[1089]ཀ[1090]ད[1091]ཀ[1092]ད[1093]ཀ[1094]ད[1095]ཀ[1096]ད[1097]ཀ[1098]ད[1099]ཀ[1100]ད[1101]ཀ[1102]ད[1103]ཀ[1104]ད[1105]ཀ[1106]ད[1107]ཀ[1108]ད[1109]ཀ[1110]ད[1111]ཀ[1112]ད[1113]ཀ[1114]ད[1115]ཀ[1116]ད[1117]ཀ[1118]ད[1119]ཀ[1120]ད[1121]ཀ[1122]ད[1123]ཀ[1124]ད[1125]ཀ[1126]ད[1127]ཀ[1128]ད[1129]ཀ[1130]ད[1131]ཀ[1132]ད[1133]ཀ[1134]ད[1135]ཀ[1136]ད[1137]ཀ[1138]ད[1139]ཀ[1140]ད[1141]ཀ[1142]ད[1143]ཀ[1144]ད[1145]ཀ[1146]ད[1147]ཀ[1148]ད[1149]ཀ[1150]ད[1151]ཀ[1152]ད[1153]ཀ[1154]ད[1155]ཀ[1156]ད[1157]ཀ[1158]ད[1159]ཀ[1160]ད[1161]ཀ[1162]ད[1163]ཀ[1164]ད[1165]ཀ[1166]ད[1167]ཀ[1168]ད[1169]ཀ[1170]ད[1171]ཀ[1172]ད[1173]ཀ[1174]ད[1175]ཀ[1176]ད[1177]ཀ[1178]ད[1179]ཀ[1180]ད[1181]ཀ[1182]ད[1183]ཀ[1184]ད[1185]ཀ[1186]ད[1187]ཀ[1188]ད[1189]ཀ[1190]ད[1191]ཀ[1192]ད[1193]ཀ[1194]ད[1195]ཀ[1196]ད[1197]ཀ[1198]ད[1199]ཀ[1200]ད[1201]ཀ[1202]ད[1203]ཀ[1204]ད[1205]ཀ[1206]ད[1207]ཀ[1208]ད[1209]ཀ[1210]ད[1211]ཀ[1212]ད[1213]ཀ[1214]ད[1215]ཀ[1216]ད[1217]ཀ[1218]ད[1219]ཀ[1220]ད[1221]ཀ[1222]ད[1223]ཀ[1224]ད[1225]ཀ[1226]ད[1227]ཀ[1228]ད[1229]ཀ[1230]ད[1231]ཀ[1232]ད[1233]ཀ[1234]ད[1235]ཀ[1236]ད[1237]ཀ[1238]ད[1239]ཀ[1240]ད[1241]ཀ[1242]ད[1243]ཀ[1244]ད[1245]ཀ[1246]ད[1247]ཀ[1248]ད[1249]ཀ[1250]ད[1251]ཀ[1252]ད[1253]ཀ[1254]ད[1255]ཀ[1256]ད[1257]ཀ[1258]ད[1259]ཀ[1260]ད[1261]ཀ[1262]ད[1263]ཀ[1264]ད[1265]ཀ[1266]ད[1267]ཀ[1268]ད[1269]ཀ[1270]ད[1271]ཀ[1272]ད[1273]ཀ[1274]ད[1275]ཀ[1276]ད[1277]ཀ[1278]ད[1279]ཀ[1280]ད[1281]ཀ[1282]ད[1283]ཀ[1284]ད[1285]ཀ[1286]ད[1287]ཀ[1288]ད[1289]ཀ[1290]ད[1291]ཀ[1292]ད[1293]ཀ[1294]ད[1295]ཀ[1296]ད[1297]ཀ[1298]ད[1299]ཀ[1300]ད[1301]ཀ[1302]ད[1303]ཀ[1304]ད[1305]ཀ[1306]ད[1307]ཀ[1308]ད[1309]ཀ[1310]ད[1311]ཀ[1312]ད[1313]ཀ[1314]ད[1315]ཀ[1316]ད[1317]ཀ[1318]ད[1319]ཀ[1320]ད[1321]ཀ[1322]ད[1323]ཀ[1324]ད[1325]ཀ[1326]ད[1327]ཀ[1328]ད[1329]ཀ[1330]ད[1331]ཀ[1332]ད[1333]ཀ[1334]ད[1335]ཀ[1336]ད[1337]ཀ[1338]ད[1339]ཀ[1340]ད[1341]ཀ[1342]ད[1343]ཀ[1344]ད[1345]ཀ[1346]ད[1347]ཀ[1348]ད[1349]ཀ[1350]ད[1351]ཀ[1352]ད[1353]ཀ[1354]ད[1355]ཀ[1356]ད[1357]ཀ[1358]ད[1359]ཀ[1360]ད[1361]ཀ[1362]ད[1363]ཀ[1364]ད[1365]ཀ[1366]ད[1367]ཀ[1368]ད[1369]ཀ[1370]ད[1371]ཀ[1372]ད[1373]ཀ[1374]ད[1375]ཀ[1376]ད[1377]ཀ[1378]ད[1379]ཀ[1380]ད[1381]ཀ[1382]ད[1383]ཀ[1384]ད[1385]ཀ[1386]ད[1387]ཀ[1388]ད[1389]ཀ[1390]ད[1391]ཀ[1392]ད[1393]ཀ[1394]ད[1395]ཀ[1396]ད[1397]ཀ[1398]ད[1399]ཀ[1400]ད[1401]ཀ[1402]ད[1403]ཀ[1404]ད[1405]ཀ[1406]ད[1407]ཀ[1408]ད[1409]ཀ[1410]ད[1411]ཀ[1412]ད[1413]ཀ[1414]ད[1415]ཀ[1416]ད[1417]ཀ[1418]ད[1419]ཀ[1420]ད[1421]ཀ[1422]ད[1423]ཀ[1424]ད[1425]ཀ[1426]ད[1427]ཀ[1428]ད[1429]ཀ[1430]ད[1431]ཀ[1432]ད[1433]ཀ[1434]ད[1435]ཀ[1436]ད[1437]ཀ[1438]ད[1439]ཀ[1440]ད[1441]ཀ[1442]ད[1443]ཀ[1444]ད[1445]ཀ[1446]ད[1447]ཀ[1448]ད[1449]ཀ[1450]ད[1451]ཀ[1452]ད[1453]ཀ[1454]ད[1455]ཀ[1456]ད[1457]ཀ[1458]ད[1459]ཀ[1460]ད[1461]ཀ[1462]ད[1463]ཀ[1464]ད[1465]ཀ[1466]ད[1467]ཀ[1468]ད[1469]ཀ[1470]ད[1471]ཀ[1472]ད[1473]ཀ[1474]ད[1475]ཀ[1476]ད[1477]ཀ[1478]ད[1479]ཀ[1480]ད[1481]ཀ[1482]ད[1483]ཀ[1484]ད[1485]ཀ[1486]ད[1487]ཀ[1488]ད[1489]ཀ[1490]ད[1491]ཀ[1492]ད[1493]ཀ[1494]ད[1495]ཀ[1496]ད[1497]ཀ[1498]ད[1499]ཀ[1500]ད[1501]ཀ[1502]ད[1503]ཀ[1504]ད[1505]ཀ[1506]ད[1507]ཀ[1508]ད[1509]ཀ[1510]ད[1511]ཀ[1512]ད[1513]ཀ[1514]ད[1515]ཀ[1516]ད[1517]ཀ[1518]ད[1519]ཀ[1520]ད[1521]ཀ[1522]ད[1523]ཀ[1524]ད[1525]ཀ[1526]ད[1527]ཀ[1528]ད[1529]ཀ[1530]ད[1531]ཀ[1532]ད[1533]ཀ[1534]ད[1535]ཀ[1536]ད[1537]ཀ[1538]ད[1539]ཀ[1540]ད[1541]ཀ[1542]ད[1543]ཀ[1544]ད[1545]ཀ[1546]ད[1547]ཀ[1548]ད[1549]ཀ[1550]ད[1551]ཀ[1552]ད[1553]ཀ[1554]ད[1555]ཀ[1556]ད[1557]ཀ[1558]ད[1559]ཀ[1560]ད[1561]ཀ[1562]ད[1563]ཀ[1564]ད[1565]ཀ[1566]ད[1567]ཀ[1568]ད[1569]ཀ[1570]ད[1571]ཀ[1572]ད[1573]ཀ[1574]ད[1575]ཀ[1576]ད[1577]ཀ[1578]ད[1579]ཀ[1580]ད[1581]ཀ[1582]ད[1583]ཀ[1584]ད[1585]ཀ[1586]ད[1587]ཀ[1588]ད[1589]ཀ[1590]ད[1591]ཀ[1592]ད[1593]ཀ[1594]ད[1595]ཀ[1596]ད[1597]ཀ[1598]ད[1599]ཀ[1600]ད[1601]ཀ[1602]ད[1603]ཀ[1604]ད[1605]ཀ[1606]ད[1607]ཀ[1608]ད[1609]ཀ[1610]ད[1611]ཀ[1612]ད[1613]ཀ[1614]ད[1615]ཀ[1616]ད[1617]ཀ[1618]ད[1619]ཀ[1620]ད[1621]ཀ[1622]ད[1623]ཀ[1624]ད[1625]ཀ[1626]ད[1627]ཀ[1628]ད[1629]ཀ[1630]ད[1631]ཀ[1632]ད[1633]ཀ[1634]ད[1635]ཀ[1636]ད[1637]ཀ[1638]ད[1639]ཀ[1640]ད[1641]ཀ[1642]ད[1643]ཀ[1644]ད[1645]ཀ[1646]ད[1647]ཀ[1648]ད[1649]ཀ[1650]ད[1651]ཀ[1652]ད[1653]ཀ[1654]ད[1655]ཀ[1656]ད[1657]ཀ[1658]ད[1659]ཀ[1660]ད[1661]ཀ[1662]ད[1663]ཀ[1664]ད[1665]ཀ[1666]ད[1667]ཀ[1668]ད[1669]ཀ[1670]ད[1671]ཀ[1672]ད[1673]ཀ[1674]ད[1675]ཀ[1676]ད[1677]ཀ[1678]ད[1679]ཀ[1680]ད[1681]ཀ[1682]ད[1683]ཀ[1684]ད[1685]ཀ[1686]ད[1687]ཀ[1688]ད[1689]ཀ[1690]ད[1691]ཀ[1692]ད[1693]ཀ[1694]ད[1695]ཀ[1696]ད[1697]ཀ[1698]ད[1699]ཀ[1700]ད[1701]ཀ[1702]ད[1703]ཀ[1704]ད[1705]ཀ[1706]ད[1707]ཀ[1708]ད[1709]ཀ[1710]ད[1711]ཀ[1712]ད[1713]ཀ[1714]ད[1715]ཀ[1716]ད[1717]ཀ[1718]ད[1719]ཀ[1720]ད[1721]ཀ[1722]ད[1723]ཀ[1724]ད[1725]ཀ[1726]ད[1727]ཀ[1728]ད[1729]ཀ[1730]ད[1731]ཀ[1732]ད[1733]ཀ[1734]ད[1735]ཀ[1736]ད[1737]ཀ[1738]ད[1739]ཀ[1740]ད[1741]ཀ[1742]ད[1743]ཀ[1744]ད[1745]ཀ[1746]ད[1747]ཀ[1748]ད[1749]ཀ[1750]ད[1751]ཀ[1752]ད[1753]ཀ[1754]ད[1755]ཀ[1756]ད[1757]ཀ[1758]ད[1759]ཀ[1760]ད[1761]ཀ[1762]ད[1763]ཀ[1764]ད[1765]ཀ[1766]ད[1767]ཀ[1768]ད[1769]ཀ[1770]ད[1771]ཀ[1772]ད[1773]ཀ[1774]ད[1775]ཀ[1776]ད[1777]ཀ[1778]ད[1779]ཀ[1780]ད[1781]ཀ[1782]ད[1783]ཀ[1784]ད[1785]ཀ[1786]ད[1787]ཀ[1788]ད[1789]ཀ[1790]ད[1791]ཀ[1792]ད[1793]ཀ[1794]ད[1795]ཀ[1796]ད[1797]ཀ[1798]ད[1799]ཀ[1800]ད[1801]ཀ[1802]ད[1803]ཀ[1804]ད[1805]ཀ[1806]ད[1807]ཀ[1808]ད[1809]ཀ[1810]ད[1811]ཀ[1812]ད[1813]ཀ[1814]ད[1815]ཀ[1816]ད[1817]ཀ[1818]ད[1819]ཀ[1820]ད[1821]ཀ[1822]ད[1823]ཀ[1824]ད[1825]ཀ[1826]ད[1827]ཀ[1828]ད[1829]ཀ[1830]ད[1831]ཀ[1832]ད[1833]ཀ[1834]ད[1835]ཀ[1836]ད[1837]ཀ[1838]ད[1839]ཀ[1840]ད[1841]ཀ[1842]ད[1843]ཀ[1844]ད[1845]ཀ[1846]ད[1847]ཀ[1848]ད[1849]ཀ[1850]ད[1851]ཀ[1852]ད[1853]ཀ[1854]ད[1855]ཀ[1856]ད[1857]ཀ[1858]ད[1859]ཀ[1860]ད[1861]ཀ[1862]ད[1863]ཀ[1864]ད[1865]ཀ[1866]ད[1867]ཀ[1868]ད[1869]ཀ[1870]ད[1871]ཀ[1872]ད[1873]ཀ[1874]ད[1875]ཀ[1876]ད[1877]ཀ[1878]ད[1879]ཀ[1880]ད[1881]ཀ[1882]ད[1883]ཀ[1884]ད[1885]ཀ[1886]ད[1887]ཀ[1888]ད[1889]ཀ[1890]ད[1891]ཀ[1892]ད[1893]ཀ[1894]ད[1895]ཀ[1896]ད[1897]ཀ[1898]ད[1899]ཀ[1900]ད[1901]ཀ[1902]ད[1903]ཀ[1904]ད[1905]ཀ[1906]ད[1907]ཀ[1908]ད[1909]ཀ[1910]ད[1911]ཀ[1912]ད[1913]ཀ[1914]ད[1915]ཀ[1916]ད[1917]ཀ[1918]ད[1919]ཀ[1920]ད[1921]ཀ[1922]ད[1923]ཀ[1924]ད[1925]ཀ[1926]ད[1927]ཀ[1928]ད[1929]ཀ[1930]ད[1931]ཀ[1932]ད[1933]ཀ[1934]ད[1935]ཀ[1936]ད[1937]ཀ[1938]ད[1939]ཀ[1940]ད[1941]ཀ[1942]ད[1943]ཀ[1944]ད[1945]ཀ[1946]ད[1947]ཀ[1948]ད[1949]ཀ[1950]ད[1951]ཀ[1952]ད[1953]ཀ[1954]ད[1955]ཀ[1956]ད[1957]ཀ[1958]ད[1959]ཀ[1960]ད[1961]ཀ[1962]ད[1963]ཀ[1964]ད[1965]ཀ[1966]ད[1967]ཀ[1968]ད[1969]ཀ[1970]ད[1971]ཀ[1972]ད[1973]ཀ[1974]ད[1975]ཀ[1976]ད[1977]ཀ[1978]ད[1979]ཀ[1980]ད[1981]ཀ[1982]ད[1983]ཀ[1984]ད[1985]ཀ[1986]ད[1987]ཀ[1988]ད[1989]ཀ[1990]ད[1991]ཀ[1992]ད[1993]ཀ[1994]ད[1995]ཀ[1996]ད[1997]ཀ[1998]ད[1999]ཀ[2000]ད[2001]ཀ[2002]ད[2003]ཀ[2004]ད[2005]ཀ[2006]ད[2007]ཀ[2008]ད[2009]ཀ[2010]ད[2011]ཀ[2012]ད[2013]ཀ[2014]ད[2015]ཀ[2016]ད[2017]ཀ[2018]ད[2019]ཀ[2020]ད[2021]ཀ[2022]ད[2023]ཀ[2024]ད[2025]ཀ[2026]ད[2027]ཀ[2028]ད[2029]ཀ[2030]ད[2031]ཀ[2032]ད[2033]ཀ[2034]ད[2035]ཀ[2036]ད[2037]ཀ[2038]ད[2039]ཀ[2040]ད[2041]ཀ[2042]ད[2043]ཀ[2044]ད[2045]ཀ[2046]ད[2047]ཀ[2048]ད[2049]ཀ[2050]ད[2051]ཀ[2052]ད[2053]ཀ[2054]ད[2055]ཀ[2056]ད[2057]ཀ[2058]ད[2059]ཀ[2060]ད[2061]ཀ[2062]ད[2063]ཀ[2064]ད[2065]ཀ[2066]ད[2067]ཀ[2068]ད[2069]ཀ[2070]ད[2071]ཀ[2072]ད[2073]ཀ[2074]ད[2075]ཀ[2076]ད[2077]ཀ[2078]ད[2079]ཀ[2080]ད[2081]ཀ[2082]ད[2083]ཀ[2084]ད[2085]ཀ[2086]ད[2087]ཀ[2088]ད[2089]ཀ[2090]ད[2091]ཀ[2092]ད[2093]ཀ[2094]ད[2095]ཀ[2096]ད[2097]ཀ[2098]ད[2099]ཀ[2100]ད[2101]ཀ[2102]ད[2103]ཀ[2104]ད[2105]ཀ[2106]ད[2107]ཀ[2108]ད[2109]ཀ[2110]ད[2111]ཀ[2112]ད[2113]ཀ[2114]ད[2115]ཀ[2116]ད[2117]ཀ[2118]ད[2119]ཀ[2120]ད[2121]ཀ[2122]ད[2123]ཀ[2124]ད[2125]ཀ[2126]ད[2127]ཀ[2128]ད[2129]ཀ[2130]ད[2131]ཀ[2132]ད[2133]ཀ[2134]ད[2135]ཀ[2136]ད[2137]ཀ[2138]ད[2139]ཀ[2140]ད[2141]ཀ[2142]ད[2143]ཀ[2144]ད[2145]ཀ[2146]ད[2147]ཀ[2148]ད[2149]ཀ[2150]ད[2151]ཀ[2152]ད[2153]ཀ[2154]ད[2155]ཀ[2156]ད[2157]ཀ[2158]ད[2159]ཀ[2160]ད[2161]ཀ[2162]ད[2163]ཀ[2164]ད[2165]ཀ[2166]ད[2167]ཀ[2168]ད[2169]ཀ[2170]ད[2171]ཀ[2172

ཡང་ན་དབང་གཅིག་འགྱུར། ཅི་སྟེ་དེར་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཐ་མི་དད་པས་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་ཐ་དད་འཇོན་པ་བཞིན་རིག་པ་ལ་སོགས་པའང་འཇོན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཅིག་ཏུ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་བཅལ་བའི་རྒྱུ་རིགས་ཅི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་རྒྱ་ཏིད་དུ་ཐྱོར་པ་དེ་ཅི་རིག་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ།།

(ཀ) དེའི་ལན་དགག་པ།

གང་གི་ཚེ་སྟེང་སྟོ་བས་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱིས་གནས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དག་ཐ་དད་པ་ཇི་ལྟར་མེད། རྒྱའི་རིགས་ཐ་མི་དད་པར་མཚུངས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ཅི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རིག་པ་ལ་སོགས་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ། རིགས་མཐུན་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་རྣ་བ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་། ।དེའི་ཕྱིར་ཇི་རྣོད་དུ་བཙོད་པའི་ཐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་རིག་བྱ་ཅི་མིག་གི[77]མཐུན་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ।གང་ཕྱིར་དབྱིབས་ཅི་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་རིང་པོ[78]ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལ་མིག་དང་རིག་བྱ་དག་གི་ཤེས་པ་མཚོང་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ནར་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ཅི་རྣམ་པར་གསལ་ཏེ།[79] དབྱིབས་ཀྱིས་བྱས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འདོད་པའི་ལྟར་ན་ཅི་ཐུལ་ལ་སོགས་པ་ཅི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པས་མི་འཇོན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབྱིབས་ཅི་གསུམ་ཀྱི་ཐུལ་ཡུལ་མིན། ।དབྱིབས་ཅི་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས། མཚོང་བཞིན་པའི་ཐུལ་དང་ངོ་རྣམས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ।ཡུལ་གཅིག་ལ་དབྱིབས་མང་པོ་འཚོ་བ་པར་ཡང་འགྱུར་

77 གི་ས། བེ་ཥིང། ལྷན་ཐང།
78 མ་དབེན། གཟུགས་རི་བོ། ཞེས་ཡོད་ཚོར་དང་ཀེས་དང་འགྲེལ་བཤད་བཞིན། རིང་པོ། ཞེས་བཙོས།
79 གསལ་ཏོ། ।བེ་ཥིང། ལྷན་ཐང། དང་ཀེས། རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཅི་འགལ་ཚའོ། ।འགྲེལ་བཤད། (๑๫๒) རང་གི་ཡུལ་ལ་རིས་པར་འཇུག་པ་ཅི་འགལ་བའོ། ।ཞེས་ཡོད་པས། འདིར། བསལ་ཏེ། ཞེས་པའམ་ཡང་ན། འགལ་ཏེ། ཞེས་དགོས་ལྟར།

ཏེ། དབང་པོ་ཁམས་གཅིག་གི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ན་ནི། དེའི་བྱེ་བྲག་གི་རིགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཁམས་ཀྱ་དབྱིབས་དུ་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དབྱིབས་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་མཚན་པའི་ཕྱིར། གསེར་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་རྣམས་དང་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དབྱིབས་མཚན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གསེར་དང་སྦྲ་དང[80]རྡོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མི་འགྱུར།

[ཀ] གཞལ་བྱ་འཇལ་ཚུལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། (ཀ) དབང་པོའི་འཇུག་པས་རིགས་ཁོ་ན་འཛིན་པ་དགག

ཅི་དབང་པོའི་འཇུག་པས་རིགས་རང་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་དམ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རིགས་འཛིན་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་རིགས་རང་ཙམ་འཛིན་ན་ནི། དོན་ཀྱི་རང་བཞིན་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་ནི་དབྱིབས་ཙམ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ན། ཐུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མ་དེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དབྱིབས་ཙམ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན།[81] ༧༥ དོན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི[82]དབྱིབས་ཙམ་ཀྱི་ཐུན་བ་ཆུང་ཟད་ལ་དམིགས་ཀྱི་དོན་ཡུལ་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་དམིགས་པས་ས། ཐུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་པི་ལྦང་གི་ཐུ་དང་ཏའི་ཐུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ[83]དབྱིབས་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འཛིན་ཆོ་ཞེ་ན་ཡང། ཡིད་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན། །རང་གི་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱེད་ན་ཡང། ཁྱད་པར་དེ་འཛིན་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ།།

(ཁ) ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་དགག

(ཀ) བདེ་སོགས་དང་ཐུ་ལྦའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་འཛིན་པ་དགག

ཅི་སྟེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དབྱིབས་འཛིན་ན་ནི། དེ་ལྟ་

80 +སྟེང་ལྟོ་བས་དང་། བེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
81 མ་དབེར། ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་ཡང་བཅོས།
82 གང་གི་ཕྱིར། བེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
83 དེར། བེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

ནི་ཡང་གནས་རྣམས་དེའི་ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ས་སར་འཇོན་པར་བྱེད་དམ། ལྷོམ་པ་ཡང་འཇོན་པར་འགྱུར་གང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ས་སར་ནི་མི་འཇོན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ནི། ཐུ་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་ཡིན་གྱི། སྲོག་ལྷོ་བས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྲོག་ལྷོ་བས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ས་ས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམས་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་གཞན་མིན་ཞེ་ན། སྲོག་ལྷོ་བས་ལ་སོགས་པ་ཐུ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྲས་མིན་པའམ། གལ་ཏེ་སྲོག་ལྷོ་བས་ལ་སོགས་པ་ཐུ་ལ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ན་ནི། ཐ་མི་དང་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཐུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་ལ། སྲོག་ལྷོ་བས་ལ་སོགས་པ་ཡང[84]ཐུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏོ། །སྲོག་ལྷོ་བས་ཐུའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱས་ནས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་བཤད་པ་དེ་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏོ།[85]།སྲོག་ལྷོ་བས་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་ཐ་མི་དང་དེ་ཐུ་ལ་སོགས་པ་དང་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི། ཐ་མི་དང་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བྱ་དག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཏོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འགལ་ཞེས་བརྗོག་པའི་ཐུའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་། གཞན་ཉིད་མིན་ན་གཟུང་བྱ་མིན། །གལ་ཏེ་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི། ས་ས་ར་གཟུང་བར་བྱ་བར་མི་འགྱུར་ལ། རྒྱལ་ཐ་བར་ཀྱང་གཟུང་བར་བྱ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཙམ[86]ལ་སོགས་པ་ཡང་ངོ་། །གང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་དེ་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏོ། །འབྲས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་འཇོན་པ་ནི་ཐུ་ཁྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་བ་ཧུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ཇི་ཞིག་ས་ས་ར་ནི་མི་འཇོན་ཏོ།།

84 མ་དཔེར། སྲོག་ལྷོ་བས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་། ཞེས་བྱ་བར་ཡང་པེ་ཙྪར་བཞིན། ལ་ཚོག་མེད་པར་བྱས།
85 འདི་ཀྱང་ཅན་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྷོན་པའི་གཞུང་ཡིན། དབང་ཀྱིས་འཁྱེལ་པའི་མཚན། ९৭ ལ་ཀཏྲིགས།
86 མ་དཔེར། དེ་ལ་ཙམ། ཞེས་བྱ་ཡང་པེ་ཙྪར་བཞིན་བཙོས།

(ཁ) བསྟོན་རྣམ་འཇོན་པ་དགག་པ།

ཅི་སྟེ་སྟོན་མ་པ་ལ་འཇོན་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་ཚོགས་རྣམ་པར་རོ། །ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་གཟུང་བྱ་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་པར་འཇོན་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ།[87]།སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐ་མི་དད་པར་འཇོན་པ་ཡང་མཐོང་ངོ་། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱང་མཚུངས་པར་འགྱུར། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་[88]མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་པོ་རྣམས་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གཞན་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དབང་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་དབྱིབས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་འཇོན་རོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་ཅི་བརྗོད་ན་རིགས་པར་ཅི་མི་བརྗོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དུ་མར་འཇོན་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་ལ་ཡང་དབྱིབས་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱོ་ནས་དུ་མར་འཇོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱིབས་གཅིག་གི་རྟེས་སུ་ཞུགས་ནས་འཇོན་པ་ཅི་མ་མཐོང་ངོ་། །དེར་དབྱིབས་ཀྱི་ཐ་དད་ལས་རིགས་ཀྱི་ཐ་དད་འདོད་ན་ཅི། དེ་ལྟ་ན་བདག་ལ་ཐ་དད་ཡོད་ན་ཡང་ཐ་ན་ཀ་ཏ[1]

[1] ཐ་ན་ས་ཅན་ཕྱི་མ་ཀཱཊ་ཀ་ཡིག་ཀྱི་ཕྱགས་དགག་པ། ཀ] འདོད་པ་བརྗོད་པ།

[1]འདི་ནི་ཐ་ན་ཅན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་མི་འདོད་དོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ས་རྣམ་པའི་ཕྱགས་ལ་འདས་པར་ཆུ་བ་ཐ་ན་ཅན་ཕྱད་བར་བྱེད་པའི་མ་ཆུ་པ་ནི་རེ།[89] ཆུའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཞན་ཉིད་ལས་ནི་མ་ཡིན་པས། རེག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དབང་པོ་ཐ་དད་གཞན་ཀྱིས་གཟུང་བར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་ཡོད་པས་དབང་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་ཡུལ་དབང་བྱེད་པར་བརྗོད་དོ། །རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་

87 དབང་གིས་ས། ཡོངས་ས་མཚན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དགག་ཟླ་ཡོད་པ་བཞིན་དགོས་ལ།
88 +བ། པེ་ཙིང་། ལྷར་ཐར།
89 མ་དཔེར། མ་ཏྲམ་པ་ནི་རེ། ཞེས་ཟླར་ཡང་ཡིག་ཆོར་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་བྱ་ཕྱིས་ཀྱི་ཐ་ན་ས་ཅན་ལ་ངོས་འཇོན་མཚད་པ་ལྟར། མ་ཆུ་པ་ནི་རེ། ཞེས་བཅོས་ཡོད། འདི་ཕྱི་ཚའི་ཏུས་བཅས་ལྟ་བ་ཡས་མས་ས་ཕེབས་པ་ཞིག་ཡིན།

པོ་རྣམས་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་རང་གི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དབང་པོ་རྣམས་ཕྱག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟེར་རོ།།

[ཀ] དེ་དག་གི་པ། (ཀ) རང་བཞིན་གཅོ་བོ་ཕྱག་མེད་ཏུ་ཐལ་བ།

གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་ཐ་དད་ལས་ཀྱང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དབང་པོ་ཀུས་པ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟོན་མ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྟག་པར་དུ་ཁོ་བོས་སྨྲ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ།

རེ་རེའི་ངོ་བོར་ཐམས་ཅད་ནི། །གཅོ་བོར་རྟུལ་ལྡན་སོ་སོར་ཡོད།།[90] བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་གཏི་མུག་དང་སྨྲ་དང་རེག་བྱ་དང་བྱ་བ་དག་གིས་ཐ་དད་ཀྱི་རིགས་ལས་ཐ་དད་པའི་གཅོ་བོ་རྟུལ་ལྡ་རབ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

(ཁ) ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲ་སོགས་མི་འཐད་པ།

གཉིས་ རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་ལས། །འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་མཚོན་པར་བྱེད།། དེ་འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་ལས། རང་གི་རིགས་ལས་མ་འདས་པར་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ།།

རྟུལ་ལྡན་གསུམ་པོའི་རང་བཞིན་དུ། །གཅིག་དེའི་ངོ་བོར་གང་གིས་འགྲོ།།

(ཀ) དེ་འདོད་ན་ཁས་བླངས་འགལ་བ།

གལ་ཏེ་སྒྲ་ལ་སྒྲའི་ཞེས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐ་མི་དད་ཀྱི་བློ་དེ་དོན་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པར་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་ པ་ རིགས་མི་མཐུན་ལས་གྱུར་པ་ཡི། །རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་འདོད་མ་ཡིན།།[91] གསུམ་པོ་སྒྲ་བ[92]ལས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུབས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་གཅིག་བརྗོད་པ་ནི་ཡོད་པ་ལ་རག་ལས་ན་

90 ཆ་བ། རེ་རེའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ན། །གཅོ་བོ་རྟུལ་ལྡན་སོ་སོ་ཡོད།།
91 ཆ་བ། རིགས་མི་མཐུན་པར་སྒྲ་ན་ཡང་། །ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་མི་འདོད་དོ།།
92 སྒྲ་བ། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།

[93]དངོས་པོ་གཅིག་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་གསུམ་པོའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པར་གང་བརྗོད་པ་ཀེས་པར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་དེ་[94]དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་འཇུག་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་པར་མི་འདོད་ན། ।འབྲས་བུ་གཅིག་གི་བོ་བོར་འགྱུར།།

(ཅ) སྒྲ་འགལ་ཞིག་གིས་བརྗོད་པས་དོན་ཚན་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ།

གལ་ཏེ་རྒྱ་བར་སྒྲ་ཁྱན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐོ་ཤེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་འདི་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ།[95] དེ་ཉིད་ཁོ་ནས་གཅིག་གི་བར་བཞིན་ནོ། ।ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཀཀ དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་སྟེ། ।དབང་པོའི་ཡུལ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན།།

སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་[96]རང་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས། རང་བཞིན་གང་ལ་ཐོ་འཇུག་པ་དེ་དབང་པོའི་དོན་ཏེ། དེ་ཉིད་དབང་པོའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། ।དེ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། རིག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།[97]།དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་རེ་རེའི་དངོས་པོ་ལ། ।གང་ས་ཅན་ལྟག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས།།

ཐོན་བཀས་པའི་གང་ས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤེད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བདེ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་འཐས་བྱ་ཕྱེ་བར་བརྟགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་འཐས་བྱ་མི་རྟོམ་མི་ཚེ་ཞེས་མཇོས་པར་འགྱུར་གྱི། གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] མདོར་སྡུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཁྱད་ཆུང་བ།

ཀ] ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་བདེ་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འཇུག་པ།

གལ་ཏེ་ཡང་ད་ལྟར་བའི་སྒྲ་ཙམ་འཇོན་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་འཇུག་པ་མདོར་

93 རགས་ལ། བེ་ཥིང་། སྐར་ཕང་།
94 མ་དཔེར། རང་བཞིན་ཏེ། ཞེས་བྱོང་ཡང་པེ་སྐར་ཏུ་ཆུང་བ་དང་ཤེས་དང་མཐུན་པས། རང་བཞིན་དེ། ཞེས་བཅོས། དད་ཤེས། གང་ཕྱུལ་བའམ་འཇོན་པར་འདོད་པ་དེ་''
95 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ।བེ་ཥིང་། སྐར་ཕང་།
96 དོན་ཀྱིས། བེ་ཥིང་། སྐར་ཕང་།
97 མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། ।བེ་ཥིང་། སྐར་ཕང་། མ་དཔེར་ཡོད་པ་དད་ཤེས་ཀྱི་འགྱུར་དང་མཐུན།

སྲས་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ནི། ། ། ཡུལ་གཅིག་མ་ཡིན། གཞལ་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བས་ལ་བར་འགྱུར་རོ།[98]།འཇུག་པ་དེ་ཚད་མར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་ཚོར་བར་བྱེད་པའི་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་ནི། རྣག་ལ་ས་ཁོག་པ་མེད་པས། ཚད་མར་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེར་འཇུག་པའི་ཡང་དག་པར་ཚོར་བ་ཚད་མ་གཞན་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བར་ནི་མི་འགྱུར་རོ།།

[ཁ] ལྟན་ཅིག་པ་ཟན་པར་འདོད་པ་དགག་པ།

ཉེས་པ་དེ་ནི་མེད་དེ། དེར་ཞུགས་པའི་ཉམས་སུ་ཚོར་བ་ནི་ཟན་པ་ལྟེ། འདོད་པ་ལ་ས་ཁོག་པ་བཞིན་ནོ། །གང་ཇི་ཙམ་དུ་ཟན་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཀྱི་འཇུག་པའི་བྱེ་བག་ཏུ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཏེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་ལྟེ། དབང་པོའི་འཇུག་པ་དང་བར་དུ་མ་ཚོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཟན་བའོ་ཞེ་ན། ཟན་མིན་ཉམས་སུ་མ་ཚོར་ཕྱིར། །བར་མ་ཚོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་འཇུག་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཟན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།[99]།ཐུར་ཉམས་སུ་མ་ཚོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་ཅར་གཉིས་ཀ་འཛིན་བར་འགྱུར། །ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་ན་ཡང་དབང་པོས་ཏེས་པ་བདང་། དེ་ཉམས་སུ་ཚོར་བར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཀ་གསལ་ལ་བར་[100]ཁས་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཡུལ་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཀ ཀ ངེ་ནི་ཚད་མའི་དབང་པོ་ཉམས་སུ་ཚོར་བའི་ཡིད་དེ་ནི་ཚད་མར་མ་བརྗོད་དེ། དེས་ནི་དེའི་གནས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་པོ་ཡང་ཚད་མར་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཐུབས་པར་འགྱུར་རོ།[101]།རང་རིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ས་ཁོག་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོང་བའི་ཀོམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡོད་པ་ལྟ་ན་ནི་ཟན་པ་འདི་མངོན་སུམ་འཇོན་པའི་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡང་བར་མཚོད་པའི་དབང་

98 དང་ཡིས། གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཚད་མ་མ་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། །འགྲེལ་བཤད། (ཅ།ཅ) "གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཚད་མ་བརྗོད་པར་མ་ཡིན་ནོ།།"

99 མ་ཡིན་ཏེ། ཕེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།

100 མ་དབེན། བས་ལ་བར། ཞེས་ཐུང་ཡང་དང་ཡིས་ཀྱི་འགྱུར་ལྟར། གསལ་བར། ཅིས་དགོས་པས་བཅོས།

101 ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།

པོའི་ཡུལ་འཛིན་ནི་ཁྱད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏོ།[102]ཐུར་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་ཐོང་བ་ནི་མེད་དོ།།

ཏན་པ་ཉམས་པའམ། ཏན་པ་ཡིན་ནའང་གཞན་མཐོང་འགྱུར། །དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་ཐོང་བའི་ཕྱིར་ཉམས་སུ་མ་ཐོང་བའམ། ཏན་པ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྣམས་རྣམ་པར་བརྗོག་པའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དབང་པོའི་འཇུག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྣོས་པ་ཡིན་[103]ཀྱིས་ཉམས་སུ་ཐོང་བ་འདོད་པ་ཡིན་མོ་ཞེ་ན། གང་ཇི་སྐད་དུ་དོན་གཅིག་གིས་དབང་པོ་གཉིས་བསྟོད་པའི་ཆུས་པ་ནི་བརྗོག་པར་མི་ཆུས་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཉམས་པ་ཉིད་དོ། །ཉེས་པ་དེ་དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ། །ཏན་པའི་ཡིད་ལྡན་ཏུ་[104]འཇོན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ལྡན་ཅིག་ཁོ་ནར་སྣོ་བ་བཀག་པ་ཡིན་མོ།།

ཀ] ཏན་པ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ།

ལྡན་ཅིག་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་ཅི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དབང་པོ་དང་ཡིད་དག་གིས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཇོན་པར་བྱེད་དམ་ཞེས་འཇོན་ཡུག་ས་ལ་བརྟེལ་ཏེ། གང་གི་ཚེ་ལ་ལར་ཏྲས་གཅིག་ཏུ་དབང་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་འཕྲུང་བོ་ཞེས་ཐར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང། ཏན་པ་ལྟག་པར་བརྗོད་ཕྱིར། །རྣམ་བསལ། གལ་ཏེ་ཏན་པ་ལྟག་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཡིད་དང་ལྡན་ཅིག་བཀག་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གང་ཇི་སྐད་དུ་འདི་ལྟར་བདག་ཅེ་ན། ཕ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་བཟུང་ནས་དབང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིན་མོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཏན་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དངོས་སུ་འདུག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང། དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འདུག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་དོན་ཡིད་ཀྱིས་

102 འདིའི་ཐད་དུ་པེ་ཙྪར་གཉིས་སུ། ཡིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་ཐོང་བའི་ཕྱིར་ཉམས་སུ་ཐོང་བའམ། ཞེས་སོགས་མ་དག་པ་ཐུང་།

103 མ་དཔེར། ཡོད་ཀྱིས། ཞེས་ཐུང་ཡང་། ཡིད་ཀྱིས། ཞེས་བཅོས།

104 མ་དཔེར། རྣག་ཏུ་འཇོན་པར། ཞེས་ཐུང་ཡང་པེ་ཙྪར་གཉིས་སུ། ལྟག་ཏུ་འཇོན་པར། ཞེས་ཡོད་པ་དག་པས་བཅོས།

སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡུལ་ཀྱི་རང་བའི་ནི་ནས་པར་གཟུང་བར་མི་ཆུས་པའི་ཕྱིར་གང་ས་ཅན་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཅ) བཐུད་པ་བའི་ཡུགས་དགག་པ། ཀ) ལངོད་པ་བརྗོད་པ།

ཐ་ བཐུད་པ་རྣམས་ནི། ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཕན་ནས་ཚུལ་ནས་ཕྱི་ལ་ཏའི་ཏུལ་ཏའི་ལང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཏླ་དེ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

ཀ) དེ་དགག་པ། ཀ] མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ།

(ཀ) ཡོད་པ་ཞེས་སྨོས་པའི་ཚིག་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པ། (ཁ) དོན་དེ་ཕན་པ་སྨོས་པས་རྟོགས་ཟིན་པ།

དེ་ལ། ཀཀ ཡོད་པའི་བསལ་བྱ[105]མེད་པ་སྟེ།།ཕན་ཅས་པ་ལས་དེ་རིག་བྱ།། ཡང་དག་པར་ཕན་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དང་ཡིན་པར་དེས་པའི་ཕྱིར། མེད་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་སྨོས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(ཁ) དེའི་ལན་དགག་པ།

ལན་དུ་ཕན་པ་བསྟན་ཞེ་ན། ཀཁ ཅི་སྟེ་ཡང། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པར་ཕན་ནས་ས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་གང་གིས་ཐོན་ཞིང་ཡང་དག་པར་ཕན་པ་ཅེ་ན།[106] ལན་དུ་ཕན་པར་གཟུང་བར་བྱས་པ་སྟེ། དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཐོས་ས་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་དུ་བརྗོད་ཀྱིས། དབང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱ་བའི་དོན་དུ་ས་ས་བསྟར་བ་བརྗོད་པར་རིགས་ས། །ཅི་སྟེ་ཡང་འདིར་བདག་ལ་ས་གས་པ་དང་ཡིད་ལ་ས་གས་པ་དང་ཡང་ཐོབ་ཞིང་ཕན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཐྱོའི་ཐུས[107]བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།[108]

ཡོད་པ་ཙམ་དང་ཕན་པ་རྟེན། །མ་ཡིན་མིན་ཏེ་གང་གིས་བརྗོད།།

ཕྱིས་བྱ་ལ་ས་གས་པ་ཐྱོད་ཡོད་པ་ཙམ་དང་ཕན་པ་ཏེ་ནི་ཀུན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མེད་པ་ལ་ནི་མི་འཇུག་སྟེ། གང་ཡང་ཐྱོ་ཀ་ལ་ས་གས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་དང་ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཕན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང། ཏེ་མའི་གདུང་བ་དང། འཕྲུང་བའི་བྱེ་བག་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ།[109]

105 མ་དགེ་དང་མི་ལྡན་དུ། གསལ་བྱ། ཞེས་ཟླུང་ཡང། བསལ་བྱ། ཞེས་དགོས་པས་བཅོས།
106 དོ་ཀ་ནས། ལྡན་ཕར།
107 ཅི་ཞེ་ཐུས། ཁེ་ཅིང། ལྡན་ཕར།
108 མ་ཡིན་ཏེ། ཁེ་ཅིང། ལྡན་ཕར།
109 དད་ཀེས། "ཡུལ་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཏེ་མའི་གདུང་པ་ལས་ཟླུང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།"

དེ་མིག་གི་བློ་དང་ལྡན་ནས་དོན་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུ་བ་ལས།[110] རིམ་ཀྱིས་འཕྲུལ་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དག་ཏུ་པར་ཡོད་པ་སྣོས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།[111]

(ཀ) དབང་པོ་ཐོབ་མེད་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པ་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དག་ཏུ། [ཀ] ཚོད་པ།།

ཀ།ཅ ཅི་སྟེ་ཡོད་ལྟར་དམ་པར་འདོད། །དབང་པོ་མཐོ་ས་པར་བརྟེད་པ་ཡིན།།[112]

ཀང་ཡང་འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཀང་ཏུ་དབང་པོ་ཀང་ཞིག་དམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། དེས་ན་དེ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་ཀང་དབང་པོ་རབ་ཏུ་མཐོ་པ་དང་ལྡན་ནས་བརྟེད་པའོ་ཞེ་ན།

[ཀ] ལན།

དམ་པར་བྱེད་དང་མཐོ་ས་སྟེ།།མིག་ལྟན་ལ་སོགས་ཀཞན་ལས་ཀྱང་།།[113]

དེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་ཁ་བསྐང་བའི་དོན་དུའོ། །རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཀཞན་ཀྱིས་ཀྱང་དབང་པོ་དམ་པར་སྐྱེ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དོན་ཙམ་འབའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའི་རབ་ཏུ་མཐོ་ས་ཡང་། མིག་ལྟན་དང་ཤད་པ་བྱེད་ལ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཡིན་པས། དེ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེར་བ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ།།[114]

[ཀ] འཇིག་རྟེན་ཁྱད་པའི་ལན་དག་ཏུ།

ཀལ་ཏེ་དེ་དེ་ལྟར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འཕྲོ་བའི་ཐུ་ལས་བ་ལང་མཚོན་ཀྱི་

110 རྒྱ་ལས། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།

111 ཚིགས་རྐང་འདི་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཀཱུ་ཏ་ལ་ཞ་མ་དང་དད་ཀྱིས་ཀཀྱིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་ཡོད། འདིར་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པའི་དོད་ཏུ་དད་ཀྱིས་ཐུ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣྲེད་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་བྱང་།

112 ཞ་མའི་རྩ་བར། ཅི་སྟེ་དབང་པོ་ཀང་ཞིག་ལ། །ཐིམ་དང་ཀྱིས་པར་འདོད་ཅེ་ན། །ཞེས་ཡོད་པ་ཁྱད་ཆེ།

113 མ་དཔེར། བཞིན་ལས་ཀྱང་། ཞེས་བྱང་ཚོད། པེ་ལྟར་བཞིན་བཅོས། ཞ་མ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བའི་འགྲུར་བ། དེ་ཐིམ་པ་དེ་ཀཞན་ལས་ཀྱང་། ।ཀིས་པ་མིག་ལྟན་སོགས་པའང་ཡོད། ।ཞེས་བྱང་བ་དང་ཀིས་ཀྱི་འགྲུར་རྩ་འགྲེལ་ཀཱུ་ཏ་མཐུན་པས། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཞ་མའི་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་རྩ་ཀཱ་ཏ(ཀ་ཅ)ལ་ཀས་ལྟར་ཀྱི་ཚིག་ས་ཅ་ཞེས་པ་ལ་ཀས་པའམ་དམ་པ་ལའང་ལ་ཐུ་ཀ་པར་བཀོད་པས། ཞ་མས་འགྲེལ་པར་དེའི་དོན་དམ་པར་བལྟར་ལ། དད་ཀིས་ཀྱིས་ཐིམ་པའི་དོན་ཏ་བལྟར་བ་ལ་ཀས།

114 འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་རྣམས་དད་ཀིས་ཐུ་ཐུ་ཐ་ལ་ཏ་ཆ་བས། ཐལ་ཆ་ར་ལ་ཀས་ལྟར་ཀྱི་མ་དཔེ་མི་འཐད་བ་ཡོད་རིས།

གཞན་ལ་འཇུ་བའི་ཐུ་བ་ཡོད་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་ཁོ་ནས་དམ་པར་བྱེད་ཅིང་མཚོན་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཛེས་པ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་ཐུབ་བོ་ཞེ་ན། བཏགས་བ་འདི་ནི་མི་བཟད་པ་སྟེ།

ཀ།། ཀུན་ལས་དེ་ལྟར་བརྟགས་ཏབས་ན། །སྒྲ་དེ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་མིན།། འཇུ་བའི་སྒྲ་ནི་བ་ལང་ཁོ་ན་ལ་ཀུན་བས་འཇུ་བའི་སྒྲ་ལ[115]མཚོན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པ་དང་རབ་ཏུ་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོད་པའི་སྒྲས་དབང་པོ་ལ་ཀན་ས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།[116]།དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པའི་སྒྲ་ལས་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(ཁ) མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་དུ་དབང་དོན་ལྡན་པ་སྒྲས་བ་ཁྱབ་ཚུར་བ།

ཀུན་ཏུ་དོན་དང་ལྡན་ཁྱད་ཀྱང་ན། །ཀུན্ལ་ཁ་ལ་ཆོད་པ་དང་།། ཀ།། ཆེན་པོའདང་འཛིན་པར་མཐོང་བས་ན། །བར་དུ་མ་ཚོད་པ་ལ་ཀོར་བ།། འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་དབང་པོས་དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་རག་ན། ཀུན্ལ་ཁ་ལ་ཆད་ལས་ནི[117]བར་དུ་ཚོད་བཞིན་པ་ལ་འཛིན་ཞིང་། དབང་པོའི་ཚད་ལས་ལྟག་པ་ལ་ཡང་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཀུན্ལ་ཁ་ཉིས་ཀར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ནི་ཏི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བར་དུ་མ་ཚོད་པ་ན་འཛིན་པར་ནི་མ་མཐོང་ངོ་།།[118]

(ཀ) ཐོབ་ཀྱི་བ་ཞེས་སྒྲས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པ། (ཀ) ཐོབ་ཀྱི་བ་ཞེས་སྒྲས་པ་ལ་ཀོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བ།

ཐོབ་ཡི་རྒྱུ་ཡི་ཚིགས་པ་དུ། །བཏོད་པ་བོར་ནས་ཀང་ལས་དེ།། ཀ།། ཚད་མ། འཕྲེལ་པ་བྱེད་མཁན་ཀྱིས་ནི་དོན་གཞན་འཐས་བྱར་སྒྲ་ཚད་མའི་འཐས་བྱ་ཐོབ་ཀྱི་བ་ལས་གཞན་དུ་མ་མཐོང་བ་གང་ལས་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱུར་པ་དེ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལ་བཏོད་པ། དེ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཏོད་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐུན་བ་དང་། འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དག་བོར་ནས་ཐོབ་ལ་རྒྱུ་གཞན་ཅི་མེད་ཅ་གང་གིས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱང་དུ་བྱས། ཅི་སྟེ་དོན་ཡིན་

115 ཐུ་ལས། བེ་ཙིང་། ལྷར་ཕང་།
116 ཡོད་པའི་ཐུ་དབང་པོ་ལ་ཀན་ས་ཅི་མ་ཡིན་ནོ། །བེ་ཙིང་། ལྷར་ཕང་།
117 ཐུ་དག་ལ་ཅ། བེ་ཙིང་། ལྷར་ཕང་།
118 བར་མ་ཚོད་པ་ཅ་མ་མཐོང་ངོ་། །བེ་ཙིང་། ལྷར་ཕང་།

པའམ། ཅི་སྟེ་ཡང་དོན་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་པར་བརྟོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན། བློ་ཡི་རྒྱུ་བ་ཞེས་ཅིས་བསྟན། ཁའི་རྣམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཕྱད་པ་རྒྱུ་ས་བཅའ་དང་བར་རྣམས་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བཤད་པས་ཚོག་མོད། བློ་དང་རྒྱ་བ་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གང་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ལས་ཡིན་ནོ།།

(ཁ) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། [ཀ] དབང་དོན་ལྡན་པ་ཥོག་མངོན་སུམ་དང་དེའི་རྒྱུ་གང་དུའང་མི་འཐད་པ།

གཞན་ཡང། དོན་དང་དབང་པོ་ཡིད་རྒྱས་བྱ། །ཐུན་དང་འདུ་བྱེད་པ་ལས་གཞན།།

९० མངོན་སུམ་གྱི་ཅི་ཐུན་བརྒྱད་པའི། ।ཚོགས་པ་བརྟོད་པ་དེ་ཇི་ལྟ།།

ཚོགས་པ་དེ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྒྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དབང་པོ་དང་དོན་དུ་ལྡན་པར་བརྟག་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འདུ་བ་ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འདི་སོ་སོར་སྣྲོན་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་མི་བརྟག་གོ།

[ཁ] དབང་དོན་ལྡན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བ་ལང་ངོ་སྟམ་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་
འཐད་པར་ཐལ་བ།[119]

[ཀ] རྒྱས་པར་བཤད་པ། «ཀ» དབང་པོ་མངོན་སུམ་ལས་ཁྱད་གཞི་ཐུན་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པ།

གལ་ཏེ་ཡང་བརྟོད་པ། བ་ལང་ཉིད་འདི་རྟ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་གང་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

གླང་ཉིད་ཡོད་ཐུན་ལས་དོན་ནི།[120] ।བ་གླང་ཉིད་སོགས་སྒ་འཇལ་བྱེད།།

९१ དབང་པོའི་ཐུན་ལ་དོན་རྣམས་དང་། ।ཐུན་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

བ་ལང་ཉིད་ཙམ་ལ་ལྟ་བ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཐུན་ལ་དེ་ཙམ་ལས་བརྟེན་ནས[121] ལྟ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཐུན་བར་ནི་མི་བྱེད་ལ། མ་ཐུན་བར་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་དེས་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ། ।དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ

119 དར་ཏི་ཀা་ཏུ་ས་བཅད་འདི་ལ། དབང་དོན་ལྡན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བ་ལང་ངོ་ལྟམ་པ་སོགས་མངོན་
སུམ་དུ་འཐད་པ། ཞེས་ཡོད་མོད་གཞུང་དོན་ལ་བརྟགས་ཏེ། འཐད་པར་ཐལ་བ། ཞེས་རྩར་བཅོས།

120 ཆ་བ། བ་ལང་ཉིད་སོགས་ཐུན་ལས་དོན། ।ཞེས་དང་། དོན་དང་ཡང་དག་འཇོལ་པ་ལ། ।དབང་པོའི་ཐུ
ན་ནི་རྒྱས་མ་ཡིན།།

121 དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། བེ་ཅིང་། ལྟར་བར།

དང་ཁྱད་པར་དྲ་ཕྱད་པ་དང་། བརྟོད་པར་བྱ་བ་དང་རྟོད་པར་ཕྱད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད། ཡིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་འདོགས་པར་ཕྱད་ཀྱི། དབང་པོའི་བློ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།[122]

«ཀ» དེའི་རྒྱུ་མཚན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། <u>རང་རང་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན། །བསྟན་བྱ་མིན་ཚུལ་དབང་པོའི་ཡུལ།།</u>

ཚོས་དྲ་མ་ཡིན་དྲ་ཟིན་ཀྱང་དབང་པོའི་ཡུལ་ནི་གང་ཟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་དབང་པོ་ལ་སྣང་བ་སྟེ་འཛིན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། རང་གི་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རྒྱུས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་[123]སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་དེ། ཤེས་པའི་རང་གི་ཚ་ཞས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྟོད་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྟན་པར་མི་རུས་ཏེ། བརྟོད་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

«ཁ» ཕྱི་དོན་གཞན་གཟུང་བའི་ཚོ་ནས་ཁྱད་ཚོས་སྟོར་བ་མི་འཐད་པ།

ཅི་སྟེ་ཡང་ཕྱི་ནི་རྣམ་པའི་ཚུལ་ནས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། <u>དོན་མིན་ཤེས་པའང་རྣམ་ཀྱན་ཏུ། །མངོན་སུམ་བློ་བྱ་གནས་པར་འགྱུར།།</u>

མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་ནི་གསུམ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཚད་མ་དང་། ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་རྣམས་ལའོ། །དེ་ཡང་ཚད་མ་ལ་ནི་དངོས་སུ་ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་གཉིས་པོ་ལ་ནི་བརྟགས་ནས་ས། །དེ་ལ་ཡུལ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བར་བྱ་བ[124]ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཞེས་གདགས་ས། །ཤེས་པ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཚད་མ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དུ་གདགས་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ནི་དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐ་མི་དད་དུ་ཏེ་བར་བརྟག་ཅིང་འདུག་པར་བྱེད་དེ། དབང་པོའི་གཞན་དབང་དུ་ཐུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཀྱི་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་

122 དབང་པོའི་བློ་ས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །པེ་ཅིན། སྣར་ཐང་།
123 མ་དཔེར། དེའི་བདག། ཅེས་པ་ལས་མེད་ཀྱང་པེ་སྣར་བཞིན། དེའི་བདག་ཉིད། ཅེས་བཅོས།
124 གཅལ་བར་བྱ་བར། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང་།

སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕེས་པས[125]དབང་པོ་གཞན་གྱི་ཐོད་ཡུལ་ལ་ཡང་རྒྱ་བར་བྱེད་ན་ནི། དབང་པོ་དྲ་མ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཁྱར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།[126]།དེའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དབང་པའི་ཐོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ།།

[ཁ] དོན་བསྡུ་བ།

དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་གང་ལས་བློ་སྐྱེས་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ནི་མི་རིགས་སོ།།

ཀ] ཚད་འཐས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། (ཁ) ཚད་འཐས་དོན་གཞན་དགག་པ།

ཅ་ཀ ཅི་ལྟེ་བློ་ཡི་ཤེས་བ་འདོད། །བློའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཐོས་ཏེ། དེའི་ཚེ་དོགས་པ་བསལ་ནས་ལན་བརྗོད་པ། དོན་གཞན་འཐས་བྱར་ཐལ་བ་ཡིས། །དོན་གཞན་ཐོབ་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ཞེ་ན། དོན་ཀྱི་བློ་ཁར་འཐས་ཡིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་འཐས་མེད་པས་སོ།།

ལྟག་པར་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ནི་འཐས་བྱ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་ནི་བློ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་བློ་ཚད་མ་ཉིད་ལས[127]འཐས་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(ཀ) བློ་དང་སྐྱེ་བ་ཐུས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

ཅ་ཁ བློ་ཡི་སྐྱེ་བ་གཞན་ཡིན་ནོ། །འཕྲོ་འདུ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་ཏེ།།

ཚད་མ་འཕྲོ་བ་འདུ་བ་ལས།།

བྱེ་བཀ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བློ[128]རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཐས་བྱའི་ཚས་འཕྲོ་བ་འདུ་བ་དང་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་འཕྲོ་བ་འདུ་བ་དེ་ལས་དབང་པོའི་བློ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི། འཕྲོ་བ་འདུ་བ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་ཞིག་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་ལྟར་ཡང་ཚད་མ་དེ་ཐུན་བར་མི་བྱའོ། །ཅི་ལྟེ་གཞན་མིན་འདི་དོན་མེད། གལ་ཏེ་བློ་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་བློ་ཉིད་མངོན་སུམ་ལྟེ། དེ་བས་ན་སྐྱེ་བ་ལྷོས་པ་དོན་མེད།

125 ཕེས་པ། ཕེ་ཐིང་། ལྷར་ཐང་།
126 གོང་བུ་ཚོག ༢༦༥ ཐད་ལ་གཟིགས།
127 ཚད་མ་ཉིད་ལ། ཕེ་ཐིང་། ལྷར་ཐང་།
128 ཕེ་ལྷར་གཉིས་ཀྱ། བློ། ཞེས་པ་མ་ཐུང་།

པར་འགྱུར་རོ།།

(གཅ) བདག་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་པ།

९९ རྒྱས་བྱ་རྣམ་པར་ཀྱུར་ནས་བློ། །བརྒྱད་ནི་མི་ཏིག་པ་ཅ་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་བློ་བརྒྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་བྱ་ཐར་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་རྣམ་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞལ་བྱ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་རྒྱས་བྱ་མི་ཏིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འདོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

ཅི་སྟེ་བདག་དེ་མི་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་ཚད་མ་ཞེས་མི་སྨྲར།།

རྒྱས་བྱ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ན་ནི། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཀནས་སྐབས་དང་འདི་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་རྒྱས་པའི་བློ་ཚད་མར་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་དག་གིས་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་ནི་བསྒྲུབ་པར་དཀའོ།།

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་མངོན་སུམ་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ།། །།

ལེའུ་གཉིས་པ། རང་གི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ།

༡ རང་དོན་རྟེས་དཔག ཀ རང་དོན་རྟེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད།

ཤ ༡ རྟེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དོན་རོ། །དེ་ལྟར་རང་དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྒྱས་ལས་དོན་མཐོང་བའོ། །འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པའི་རྒྱས་ལས་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་དོན་མཐོང་བ་དེ་ནི། རང་གི་དོན་རྟེས་སུ་དཔག་གོ།

ཁ ཚད་འབྲས་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།

འདི་ཡང་འབྲས་བུ་ལྟར་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་ཉིད་ལས་འབྲས་བུར་བཟོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདི་ལ་ཡང་གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། འདི་གཉིས་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།

ཀ ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་ཡུལ་བཤད་པའི་ཐོག་ནས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ།

ཡུལ་དང་ནི། ངོ་བོ་མཚུངས་མེད་དེ་གཉིས་ཀྱི། །མངོན་སུམ་དང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐ་དད་པ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པ་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཐོག་ནས་ས། །རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་རོ།།

བ། མངོན་སུམ་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་སུ་མ་བྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན། ༡) དངོས།

གལ་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞེ་ན། འདིའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བྱ་མིན།[129]གཟུང་ཐ་དད་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་དང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི། རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་རོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཀྱི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་ན། ཐུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་[130]ཐོ་ནས་རྟེས་སུ་དཔག་པར་འགྱུར་རོ།།

---

129 མ་དཔེར། བསྟན་བྱ་ཡིན། ཞེས་བྱོང་བ་མ་དག་སྟེ། པེ་ཙྪར་དུ་ཡོད་པ་ཅ་བའི་འགྱུར་དང་མཐུན་པས་བཅོས།

130 མ་དཔེར། ཐུ་དེ་གཉིས། ཞེས་བྱོང་ཡང་པེ་ཙྪར་བཞིན་བཅོས།

༢) དེ་ལ་རྩོད་པ་ཐལ་བ།

གཅ) ཁ་དོག་ལས་རིག་བྱ་དཔག་པའི་རྟེས་དཔག་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་འཛིན་པ་དགག

གལ་ཏེ་ལ་ལར་[131]མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་པ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ལས་རིག་བྱ་བཞིན་མོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡི་མཐོང་ན་དོན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཤེས་པ་ཡི་མ་ཡིན་མོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན། དེ་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐོན་མཐོང་བ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལས་རིག་བྱ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་དེ་ཉིད་མངོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་ལ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱི་ལ་རིག་བྱའི་ཕྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་མོ། །མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་རིག་པར་བྱ་བའི་བྱ་བཀོ་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱོད་ཡུལ་གཅིག་པར་ཀྱང་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ།།

ཁ) མངོན་སུམ་གྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་བའི་ཐ་ཚུད་བྱེད་པའི་ཡེས་པ་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་འཛིན་པ་དགག

གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་ཚུད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་བཚུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཡང།

<u>མཐོང་སོགས་ཉིད་ཁོ་ནས་བཚུན་པ</u> <u>།རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་མིན</u>།།

མཐོང་ངོ་། །ཐོས་སོ། །ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ཁོ་ནར་དོན་དེ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོའི་ཁོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སོ། །འདི་ཐོན་པོའི་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །དེར་ཡང།

<u>གཅ མིང་ལས་ཤེས་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཞན</u>[132]<u>།བསྟན་བྱ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས</u>།།

གང་གི་ཕྱིར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཐོན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོག་པའི་དོན་ཉམས་སུ་ཐོང་བ་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོ་བ་པར་ཀུས་སོ། །ཞེས་ཐ་ཚུད་དུ་བྱེད་པ་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བྱ་

131 གལ་ཏེ་ལ་ལ། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།

132 དབང་ཤེས་སུ། མིག་ཤེས་ནས་ནི་རྣམ་པ་གཞན། །ཞེས་བྱུང་མོད་འདིར་ཡོད་པ་འགྲེལ་བཤད་དང་མཐུན། ཚུལ་དང་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་མཚན། ༡༩ ལ་ཀཊིཀས།

མིན།[133]།ཞེས་བྱས་པས་ན། རྟོག་ས་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། ཐུན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་པས་མངོན་པར་བརྗོད་དོ།།

ཀ) རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣས་དབྱིག་པའི་རྗེས་དཔག་ཀཱུད་ཡུལ་རང་མཚན་འཛིན་པ་དགག

ཀ] དགག་པ་དངོས།

གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཐུན་ཞིའི་ཡུལ་ཅན་རྣོ་ཞེས་ཅི་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐུན་མ་ཡིན་ལའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཐུན་མ་ཡིན་ལའང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་རྒྱུར[134]ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རིག་བྱ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིག་བྱ་ནི་རིག་བྱ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་རྣོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་མཚོན་བྱ་ཐུན་ཡིན་ཕྱིར། །རྒྱུར་ལ་སོགས་པ་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ཏམ། ཡང་ན་རྒྱུར་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཕྱིར་ཟས་ཉིད་ཅམ་གྱི་ཐུན་དེ་ལ་རིག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཟས་ཉིད་དུ་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།[135]

གལ་ཏེ་ཀུན་གྱི་རྗེས་ཐོགས་ལས་བྱུབ་སྟེ་འདི་ལྟར་ཀུན་གྱི་རྗེས་ཐོགས་ལས་རྒྱུར་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱུབ་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིག་བྱ་ནི་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་མ་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན།

མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་པར་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐྲོག་པ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།[136]།རྒྱུར་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་བྱུབ་ན་ནི་མི་ཐྲོག་པ་ཡང་སྲིད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་འབྲེལ་པ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐུན་བོར་ནས། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་ལ། རེག་ན་ཡོད་པར་ནི་ཐུན་པ་མེད་དོ། །ས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཟོག་པ་དང་ཡང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་མ་མཐོང་ཞིང་

133 ཚད་མ་ཀུན་བཏུས། ཀ/ཀཀ འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཙམ་མཐོང་།
134 མ་མཐོང་བའི་རྒྱུར། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
135 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ।ལྷར་ཐང་།
136 དང་ཅིས། དགག་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ।ཡོད་པ་ལ་འགོག་པ་མི་ཕྱེད་ཅིང་།

མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལས་ཤོག་པར་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་ཡུས་ཅན་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཙམ་ལས། ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་ཕྱིར། རེག་བྱ་ལྷོ་ག་པར་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་མཐོང་བ་རྣམས་ལས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རེག་བྱ་ནི་མཐོང་བ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། །དེ་རྣམས་ནི་ཏ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གང་གི་ཡིན་ཞེས་ཕེ་ཚོམ་ཏ་ནི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] ཕུང་ཚོགས་གྱིས་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་རྣྲོ་ལས་གཞན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་

འདོད་པ་དགག

གཞན་ཡང་། ཅ ཡིད་ཆེས་ཚིགས་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས། །དེ་ལས་གཞན་ལ་འགེགས་ པར་བྱེད།།

འདིས་ཀྱང་སྟེ། གང་འདི་རྟས་ཀྱི་ཕྱི་རྟེས་སུ་དཔག་ནས་དེ་ལ་ཡོད་པར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་བོར་ནས། ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིགས་གྱི་ཚད་མས་རྟས་གཞན་ལ་ཡོད་པ་བཀག་ནས་རྣྲོ་ལ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣྲོ་ལ་ས་གས་པ་ཡུང་ལས་བྱུབ་པ་ཙམ་དུ་ནི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐ་མི་དང་དུ་བྱུབ་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་ཡུང་དང་རྟེས་ཀྱི་དཔག་པ་དག་གིས་ཐ་མི་དང་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེས་ཀྱི་དཔག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི། མ་ཡིན་ཐ་དད་ཀྱང་སྲིད་ཕྱིར། །རབ་ཏུ་ཐག་པའི་དབང་གིས་དབེ་ནི་བསྟན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས། ཁ་ཅིག་གིས་རྟེས་ཀྱི་དཔག་པ་ལས་ཐུ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐག་ས་པའི་ཕྱིར་དབེ་བསྟན་པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ནི།[137] དབེར་ནི་ཏ་ཏ་ད་ལ་ལས་མེ་རྟེས་ཀྱི་དཔག་པ་ལྟ་བུ་དེ་དོན་ཡོད་པའི་རྟེས་ཀྱི་དཔག་པ་ཡང་ཐུ་ཐ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།[138]

137 བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ནི། བེ་ཙིད། ཐུན་ཐང།

138 དད་ཀེས། ཐུ་ལས་ཐ་ཁྱད་པ་ནི་དབེར་ན་ཏ་ལ་ལས་མེ་ཐ་ཁྱད་པའི་རྟེས་ཀྱི་དཔག་པ་ལྟ་བུར་ཐག་ས་ཀྱི་རྟེས་ཀྱི་ དཔག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཞན་དག་ནི་དོན་གྱི་སྒྲ་ལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི། སྒྲས་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་སྟེ་དོན་དེ་ཉིད་རྟེན་ལ་སྲུ་དཔོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེས་རྟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་། སྒྲས་ཐ་མི་དད་དུ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ལས་དོན་རྟེན་ལ་སྲུ་དཔོག་གོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ། ཡིད་གཏི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཁ་སྐྱོར་ཀྱི་སྒྲས་དོན་དེ་ཉིད་གོ་དུ་རིན་ཀྱང་། ཆུལ་གཞན་ཀྱི་ཐོ་ཚེ་ནས་ཁ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལས་བཟློག་པ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་གཏི་སྒྲས་ཁ་ཡིན་པ་ལས་ཅོག་པ་གོ་བར་བྱེད་དུ་རིན་མོད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་ལས་ཡིན་ཀྱི་སྒྲ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཐུན་དུ་ནི་མི་འགྱུར་ལ་རག་ལ། ཡིད་ལ་ས་གས་པའི་ཚེ་ཁ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲ་ཉིད་ཚད་མར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱ་བ་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཀྱང་དོན་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་དོ།།[139]

གང་དག་དག་ཁོ་ན་སྒྲ་ཡིན་ཏེ་ཚིག་ནི་དེ་རྣོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ།[140] སྒྲ་དེའི་ངོ་བོ་ཅམ་ལས་དོན་རྣོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་ཅམ་ཉིད་ནས་རྟེས་རྟེར་ལ་ལ་ལས་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་ནི། སྒྲ་དང་ཐལ་བའི་རྣམས་དེ་རྟེས་སྲུ་དཔག་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ।སྒྲ་ཡང་ཕྱལ་ཕྱན་མ་ཡིན་པ་དང་འཇུག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་རྟེས་སྲུ་དཔག་པ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། མཐོང་བའི་དོན་དང་མ་མཐོང་བའི་དོན་ནོ། ।དེ་ལ་མཐོང་བའི་དོན་ལ་ནི་མིང་གསལ་བར་བྱེད་པའོ།[141]।མ་མཐོང་བའི་དོན་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྣོག་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟེ། དོན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣོག་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] རང་ལ་མཚན་པ་ཐུབ་བ།

གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ལ་ས་གས་པའི་སྒྲས་དོན་ཙམ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་རྟེས་སྲུ་དཔག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན།

139 དང་ཡིས། གལ་ཏེ་ཡིད་ལ་ས་གས་པའི་ཡིད་ཚིག་ཁོ་ན་ལ་ཚད་མར་བརྗོད་ན། ཡ་ཁ་ཏ་ལ་ས་གས་པའི་སྒྲ་རྣམས་དེའི་ངང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་ཀུན་དོན་ཀོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ।འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྱུར་གཏིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ།

140 ཚིག་ནི་དེ་རྣོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཞེས་བགོས་ས་མ་བརྟག བདག་ཡིས། གང་ཞིག་ངག་ཁོ་ན་སྒྲ་ཡིན་ལ་དེ་རྣོག་པས་བའི་ཐབས་ནི་ཚིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་སྒྲ་ངང་མཐུན་པར་དོན་རྣོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

141 མ་བཤད། དེ་ལ་མཐོང་བའི་དོན་ལ་མི་གས་ལ་བར་བྱེད་པའོ། ।ཞེས་བྱུང་ཡང་བདག་ཡིས་སྒྲ། དེ་ལ་མཐོང་བའི་དོན་ལ་མིང་བསྟན་པའོ། ।ཞེས་བྱུང་བའི་དོན་ཡྱར་བཅོས།

༥ ཡིད་ཆེས་ཚོགས་ཀྱང་མི་སྣུ་བར། །མཚུངས་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད།།
ཡིད་ཆེས་པའི་ཚོགས་ཉིད་བཟུང་ནས་ཀྱང་མི་བསྣུ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་རྟེས་སུ་
དཔག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང། མིང་གི་ལས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་དུ[142]མངོན་
སུམ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །དེ་དག་གིས་ཅི་ཐུགས་དང་གཅོ་བོ་ལ་སོགས་
པའི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་དག་ཀ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་
པའི་ཡུལ་ཅི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།[143]

ཅ དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

ཀ) རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཁ) ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཀ] དངོས།

ཚུལ་གསུམ་པའི་རྒྱས་ཤེས་གང་བཟོད་པ་དེ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ།
རྟེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཐུན་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པའོ།།
རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཞི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་མངོན་
སུམ་མམ་རྟེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་གི་རྟེས་ལ་དེའི་རིགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡང་སྒྲིའི
ཚུལ་ཀྱིས་ཐུགས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཀཱུ་ཏ་ལ་ཡོད་པར་གྱུར་པའོ།[144]།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ
ན། དེ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་དེས་པར་ཀཱུ་ཏ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་མཐུན
པ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཅི་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་ཉིད་ལས་མེད
པ་ཞེས་པས་ནི། སྣར་ཡང་དེ་ཉིད་དེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟེ། མེད་པ་ཉིད་ལ་མེད
པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འགལ་བ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན
ནོ། །བསྟན་པར་བྱ་བའི་རིགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དོ
ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གིས་ནི།[145] གང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྒྱས་ལས་རྒྱས་ཅན་རྣོ་གས་སོ
ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

142 མ་དབེན། དོན་དུ། ཞེས་ཐུང་ཡང་པེ་ཙྪར་བཞིན་བཅོས། དད་ཀེས། མིང་གི་ལས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཐོན་དུ་འཕྲོ་བ་ཅན། ཞེས་སོ།།
143 དད་ཀེས། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་དོ།།
144 འདིའི་ཚད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ།
145 ཚོག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆ་ཁས་འདི་དང་ཀེས་ཀྱི་འགྲུར་ནང་མི་བཞུགས།

བ] ཚུལ་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་རྒྱུར་ཏུ་རིས་པ་སྦྱར་བ།

ཅི་སྟེ་ཤེས་པ་ཡང་སྒྲོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་རྟོ་ཞེ་ན།[146] སྒྲོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ༥ འདི་རྣ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པ་ཉིད། །མ་བརྗོད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཅེ་ན། ཤེས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ཕྱིར། །འདིར་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟོག་པ་ཐོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྷོས་ནས་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏྲི། བྱེད་པ་ཐོ་བཞིན་ཏུ་ལྷོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་གྱི་བ་ནས་ཀུན་ལས་རྟོག་པ་ཡང་ཡིན།[147]

ཁ) ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ཡང་དག་མིན་པ་དོན་ཀྱིས་འཕངས་པ།

ཚུལ་རེ་རེ་དང་གཉིས་གཉིས་པ། །རྟགས་དོན་མིན་པར་དོན་ཀྱིས་བྱས།། དེ་ལ་ཚུལ་རེ་རེ་བ་ནི་གང་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད།[148] དེ་དང་མཐུན་པ་ལ་ནི་མེད། དེ་མེད་པ་ལ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡོད། རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་མེད། དེ་མེད་པ་ལ་ནི་ས་མས[149]མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མེད་པ་ལ་མེད། རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་མེད། དེ་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡང་མེད་པའོ། །ཚུལ་གཉིས་གཉིས་པ་ནི་[150]འདི་ལྟར་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད། དེ་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡང་ཡོད། དེ་མེད་པ་ལ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད།[151] དེ་མེད་པ་ལ་མེད། དེ་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡོད། དེ་མེད་པ་ལ་མེད། རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་དག་གིས་ནི་རྟགས་ལྟར་སྣང་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཏུ་བསྟན་པས་པར་དོན་ཀྱིས་གོ་བར་རིག་པར་བྱའོ།།[152]

---

146 མ་དཔེར། ཅི་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་རྟོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ལེ་སྣར་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ཤེས་དང་མཐུན་པས་བཅོས།

147 དང་ཤེས། བྱེད་པའི་ཕྱུ་བཞིན་ཏུ་མ་བརྗོད་པར་རྟེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡིན་རྟོ།།

148 མ་དཔེར། ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལ་ཏུ་ཕྱོགས་ཚིག་མེད་པ་བཞིན་བྱས།

149 -ས་ཆགས། པེ་ཙིང་། སྣར་ཐང་།

150 མ་དཔེར། ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཡང་ལེ་སྣར་བཞིན་བཅོས།

151 མ་དཔེར། ཡོད་དོ། །ཞེས་ཕྱོགས་ཚིག་བྱ་མོད་དང་ཤེས་ལྟར་མེད་ཅ་ལེགས་པས་ཕྱིས།

152 འདིར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཐུན་གསུངས་པ་ནི། ཏྲི་ཀ ༧ ཐུ་རྟགས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཕུས་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལ་ལ་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་དཔེར་བཤད་ལ་ཀྱེ་ལ་བཤད་དེ། (གོ་ཀ་༦༩༠) ཚུལ་རེ་རེ་བ་ཀུན་ནི། ༧

ཀ) རྣམ་བཅད་ཀྱི་གནས་དགེར་བཤོད་པ།

དགེར་ན། ། ལྷ་རྣམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཡུས་ཅན། །ཕྱིར་དང་གཞལ་བྱ་མེད་ཕྱིར་བོ།། ཡུས་ཅན་མེད་ཕྱིར་མ་ཤན་བྱའི་ཕྱིར། །མེག་གིས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་མི་རྣམ། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཁ) གཞན་ཀྱིས་བརྡགས་པའི་རྣམས་ཀྱིས་དགོག་ཚུལ་དགག ཀ) ཕྱོགས་ལྔ་མ།

ཀ] བསྟོད་བྱའི་ཚོས་དངོས་བྱ་བྱེད་པ།

འདི་ལ། ། ཁ་ཅིག་གཏན་ཚིགས་མེ་འཆྱལ་པས། །ཚོས་གཞན་དངོས་པར་བྱ་བར་ཤད་དོ།།

ཁ་ཅིག་ནི། གང་གི་ཕྱིར་མེ་དང་ཏྲད་པ་ནི་ལྟན་ཅིག་རྒྱུ་བ་མཐོང་གི་མེ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མེ་ཁོ་ན་ཏྲད་པས་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

བ] གཞི་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དངོས་བྱ་བར་ཤད་པ།

ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དག་གྲུབ་ཕྱིར། །འབྲེལ་པ་དངོས་བྱ་བར་ཁ་ཅིག་ཤད་དོ།། གཞན་དག་ན་རེ། གང་གི་ཕྱིར་མེ་དང་ས་ཕྱོགས་དག་ནི་འཇིག་རྟེན[153]པ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མེ་དང་ས་ཕྱོགས་དག་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། འབྲེལ་པ་དེ་ཏྲད་པས་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

ཁ) དེ་དགག་པ། ཀ] ཕྱོགས་དང་བོ་དགག་པ།

རེ་ཞིག་དེ་ལྟ་མ་ལ་ལན་བཏོད་པ།

། ཚོས་ལ་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་ན་ནི། །དེ་ཡིས་དེ་ལས་གཞན་ཅི་དཔག ། གལ་ཏེ་ཚོས་གཞན་མེ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཏྲད་པ་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་ན་ཡང་། ཏྲད་པས་ཅི་ཞིག་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ། དོན་གང་མེ་དང་ཏྲད་པ་དག་གིས་

ཀུན་ནས་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོར་ལྷ་རྣམ་ལྟེ་ཡུས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ། བྱ་ཐུག་པའི་འདོད་པས་རྣམ་པ་དང་ཡུས་ཅན་རྒྱལ་བ་ལ་ལྟོས་པས་ཚུལ་གཉིས་པ་དང་། ། ལྷ་རྣམ་ལྟེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན། ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་ལ། ། ལྷ་རྣམ་ལྟེ་ཡུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ དང་། ། ལྷ་རྣམ་ལྟེ་མ་ཤན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ། ལྷ་མི་རྣམ་ལྟེ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟོགས་བགོད།

153 འཇིག་རྟེན་པ་ལས། ལྷོད་ཐང།

འཇུག་པ་ཐུན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་ལ། །དངོས་བྱེད་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འདོད།།
གལ་ཏེ་མེ་དང་འཇུག་པའི་ས་ཕྱོགས་སྒྲ་དང་པ་དམིགས་པ་ལས་མེ[154]རྟེས་སྒྲ་དང་ཕན་
པར་བྱ་བ་ལྟ་ན། མེ་དང་ལྡན་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་རྟེས་སྒྲ་དང་ཕན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཅིའི
ཕྱིར་མི་འདོད། དེར་མེ་ཡོད་པར་མི་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] ཕྱོགས་གཉིས་པ་དགག་པ། ཀ] དགག་པ་དངོས།

གང་དག་འཇུག་པ་དང་ཕན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་བརྗོད་པ།[155] *གང* འཇུག་
པའང་གཉིས་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ན་དེ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ལྟར་
ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱི་མེའམ་དེ་པའི་འཇུག་པ་ལ་ཟོགས་པ[156]ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་། དེ་བཞིན་དུགཔ་པའི་ཐུ་ཏ་འགྱུར། །འཇུག་པ་ཐུན་དང་ཕན་ཕ[157]ཞེས་དུགཔ་པའི་ཐུ་ཐོ་ཕ
པར་འགྱུར་ཀྱི། འདི་ནི་མེ་མེད་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ནི་མེ་འདི་
ལའོ་ཞེས་དང་ཐོའི་ཐུས་བརྗོད་དོ། །རང་གི་ཚོས་ཀྱི་འཇུག་པར་ནི། །བརྗོད་པར
མི་བྱའོ། །གཞན་མ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་རྟེས་སྒྲ་དང་ཕན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅོན
ཀྱང་། དོན་ལྷོས་ཕྱིར། མེ་འདི་ལ་ཞེས་ཐུས་པའི་དོན་དང་འཇུག་པར་བརྗོད་པར
འགྱུར་བའི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐར་བརྗོད་པའི་འཕར་པས་དེ་ནི་དུག་པས་རྟེས་སྒྲ་དང་ཕ
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཏན་ཚིགས་འདི་དང་འཇུག་པ་མིན།།

ཁ] ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཀྱི་ཚིགས་དོན་བསྟན་བྱར་བསྟན་པ།

གང་གི་ཕྱིར་དུག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་མེད་ན་མི་འཇུག་པའི་འཇུག་ཕ
བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མེ་ཉིད་ལའོ། །ཉེས་པ་དེ་དག་ནི་ཟུ་ཐ་ནི། གང
གི་ཕྱིར་མེ་དུག་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་མེད་ན་མི་འཇུག་པའི་འཇུག

154 མ་དབེན། མེ། ཞེས་པ་མ་ཐུབ་ཡང་པེ་ལྟར་ཏུ་ཡོད་པས་བསྟན།
155 མ་དབེན། བརྗོད་པ་དང་། ཞེས་ཐུབ་ཡང་པེ་ལྟར་ཟེར་ཟ་མེད་བར་བྱས། དགག་པ་དངོས་ཀྱི་ས་
བཅད་འདི་ལ། དར་ཏིཀཱ་ཏུ་ཁང་གསེས། ། འཇུག་པ་དོན་གཞན་ཐ་ཆད་ལ་ཕ་ཁ་ལ་ཁ
ད་ཁ། ། གཞན་དོན་ཐ་ཆད་ཁ་ཆ་ཅན་ཏ་ཐ་ལ་ཁ་ད། ། ཆ་ཤས་ཚོས་འཇུག་ཐ་ཆད་ལ་ཁ
ཁ་ཅ་ཁ
156 ཟོགས་པ། ཕ་ཁ
157 མ་དབེན། འཇུག་པ་ཅན་ཀྱི་ཐ་ས་ཐ་ལ་ཁ། ཞེས་ཡོད་ཐོ་ལ་ད་ཁ

པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང། དེ་རྟེས་སྲུ་དཔག་བྱར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཕྲེལ་བ་ལ་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་གཞག་དེ་ནི་ཐུང་བ་སྟེ།[158] ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གསུ རྣག་ཀྱི་འཕྲུལ་བ་མེད་པ་ནི། །ཚོས་ལས་གཞན་དུ་སྐྱོན་པར་བྱེད།།
དེར་གྱུབ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡི། །ཚོས་ཅན་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན།།

གང་མེ་དང་དུད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འཕྲེལ་པ་དེ་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱས་ནས། ཡུལ་གཞན་དུ་དུད་པ་དེ་འབའ་ཞིག་ཙམ་མཐོང་ཡང། གང་ན་དུད་པ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས།[159]མེ་དང་ལྡན་པར་གྱུབ་པ་སྐྱོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དུད་པ་མེད་ན་མེ་འབྱུང་བ་ཕྱི་ཐག་ཏུ་བསྟན་པར་མི་རུས་ས། །གཞི་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ།[160] གང་ན་དུད་པ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ཚོས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཕྲུལ་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ཀྱི། ཚོས་ཙམ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ་འཕྲེལ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

(དེ) རྣག་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། (ཀ) རྣག་ཀྱི་འཛིན་ཁ་ཚུལ་བཤད་པ། (ཁ) ཐུབ་པར་བཤད་པ།
(ཀ) གཏན་ཚིགས་སེལ་བས་འཇུག་པར་བསྟན་པ།
(ཁ) འཕྲེལ་པ་དོན་གཞན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་གཏོད་པ་གཞན་བསྟན་པ།

ཁ རྣག་ཀྱི་རྟེས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་བའི། །ཚོས་ལ་དཔྱད་པ་གཞན་ཡང་འཇུག།
(ཁ) སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཚུལ།

རྣག་དང་ཚོས་དང་ཚོས་ལ་མི་འཕྲུལ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་གྱུབ་པ་དེའི།[161]

ཁ ཚོས་དོན་དུ་མ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་མེན།།
གང་དང་འཕྲེལ་པ་ཡོངས་བཅད་ནས། །ཚོས་གཞན་དང་བཅས་ཐོབ་པར་བྱེད།།

དཔེར་ན། མེ་ལ་འབར་བ་དང་རྩོ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དུད་པས་བྱེ་བཏོ་གོ་

158 དད་ཀྱིས། མི་མཐུན་པ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་སྟེ།
159 མ་དཔེར། ཞེས། མ་བྱང་མོད་ཀྱང་ཡོད་པས་བསྟན།
160 དད་ཀྱིས། ཐུ་དང་འདི་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
161 དད་ཀྱིས། གང་གིས་ཚོས་དང་རྣམ་མི་འཕྲུལ་བ་རབ་ཏུ་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཚོས་ཅན་དེ་དང་ལྡན་པར་གྱུབ་པ་དེ་ལ།

བར་མི་བྱེད་དེ། འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དང[162]རྟོས་སུ་འཇུག་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་མེ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་རྫས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁོག་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེས་མེ་ཡིན་པ་ལས་ཁོག་པའི་རང་དང་འཇུག་པ་ཙམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། འདི་ཡང་མེ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་གཞན་ལ་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་རོ།།

(ཀ) དངོས་བསྟན་པ།

ཀ། ཡོན་ཏན་ཏྲི་དང་ཏྲི་བསྡུད་སོགས། །དེ་ཡི་བྱེ་བྲག་གི་རིམ་པས།།
རྫས་མིན་ལ་སོགས་རྣམ་བཅད་ནས། །ཕྱུག་ལ་སོགས་རེ་རེ་རྣོག་ས།།

དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱིས་རྫས་མ་ཡིན་པ་ལས་ཁོག་པ་དང་། ཏྲི་ཉིད་ཀྱིས་སའི་རྫས་མ་ཡིན་པ་ལས་ཁོག་པ་དང་། ཏྲི་བསྡུད་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏྲི་ད་བའི་ཕྱི་ལས་ཁོག་པ་དང་། ཏྲི་བསྡུད་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཕྱུག་ལ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁོག་པ་རེ་རེ་རྣོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་རོ།།

(པ) གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པའི་ཐོ་ནས་འདྲུག་པ་དགག

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི། ཀ། གལ་ཏེ་མཐོང་བ་བཞིན་གཏན་ཚིགས། །སྒྲུབ་
པའི་ཐོ་ནས་འདྲུག་ན་ནི། །ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་བའམ། །ཡང
ན་ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་ཡང། དཔེར་ན་མེ་ལ་དྲྭ་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་འདྲུག་པར་བྱེད་ན་ནི། ནམ་ཡང་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་མཐའ་དག་ལ་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མེ་འདི་ཡང་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ།[163]གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ན་ནི། གསལ་བ་དང་རྟོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱང་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཀག་སྟེ་ཕྱི་ཕྱི་ལ་ཀྱིས་འདྲུག་པར་བྱེད་ན་ནི། དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའི་ཐོ་ནས་འདྲུག་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་ཉིད་བསྟན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་རོ།།

162 གང་ན། བེ་ཥིང། སྐྱར་ཐང།
163 དད་ཀེས། ཥ་ལྟར་མེ་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་མ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་མེ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་རོ།།

ཀ] སྒྲ་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་ཐོ་ནས་འཇུག་པ་དགག (༢) དགག་པ་དངོས།

*།།*ཀལ་ཏེ་སྒྲ་ལས་ཡིན་ཁང་ན། །དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར།།
རྟེན་རྟགས་མ་མཐོང་བ་ཡི་ཕྱིར། །ཐ་དད་མིན་གཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར།།

རང་ཞིག་མེ་ལས་གཞན་པའི་མེ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ནི།[164] ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་དུ་ཚུག་ན་ཡང་དེ་མཐོང་བ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །རྟེན་མཐའ་དག་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དུ་མ་རྟགས་ལས་གཉིས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་བ་ཅི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་སྒྲ་མཐོང་ཞིང་བཟུང་བ་པོ་ཡང་རྟེན་མ་བཟུང་བ་པོ་དང་མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ།[165]།གལ་ཏེ་རྟེན་གཅིག་བཟུང་བས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཡང་རྟེན་བཞིན་དུ་དུ་མར་འགྱུར་རོ།།

(བ) རྒྱས་དང་རྩེས་དཔག་ཚ་ཧས་སྲུ་སྒྲ་ནས་འཇུག་པར་བསྟན་པ།

འདི་ལྟར་ཡང་རྩེས་སྲུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་ཚ་ཧས་ཆུང་ཟད་ཙམ་ལས་རྟོག་པར་བྱ་སྟེ།
*།།*ཚ་ཧས་འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ནས། །རྒྱས་ཅན་ལ་ནི་མི་འགྱུར་ཞིང་།།
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དུ་མ་ནའང་། །ཅིག་ཧོས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།[166]

དེད་པ་ནི་ཚ་ཧས་འབའ་ཞིག་མེ་ལས་མི་འཕྲལ་བ་ཡིན་ནོ།[167]།དེད་པ་ཉིད་དང་། ཆུ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི། ཆུས་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕྲལ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁ] དོན་བསྡུ་བ།

ཡང་བཏོད་པ། *།།*རྒྱས་ཅན་གང་རྩེས་འཇེལ་པ་ཡི། །རྒྱས་ཅན་དེ་
འདིར་རྟོགས་བྱ་ཡིན།།
བྱེ་བྲག་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་ཉིད་ལ་འཕྲལ་ཕྱིར་རོ།།
*།།*རྒྱས་ཅན་རྩེས་སྲུ་འཇེལ་པའི་དོན། །རྟོགས་བྱ་རྒྱས་ཅན་ཀྱི་
བྱེ་བྲག །མ་ཡིན་དེ་ལ་རྟོགས་པ་བོའི། །རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་འཕྲལ་པའི་ཕྱིར།།[168]

ཞེས་བྱ་བ་བར་རྣམས་ཀྱི་ཚིགས་སྲུ་བཅད་པ་དག་གོ།

164 མེད་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ནི་བྱ་བའི་སྒྲ་ཡི། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང།
165 དད་ཀྱིས། གང་དག་འདྲ་བ་ཕྱིར་སྟེ་བའི་འདྲ་བའང་མ་ཡིན་ནོ།།
166 དད་ཀྱིས་སྲུ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་གང་ཙོ་ཙོས། །རྒྱས་ཅན་ལས་ནི་མི་འདའ་བ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དུ་མ་ཡང། །རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་མིན། །ཞེས་བཟློད་པ་ལེགས།
167 དུད་པ་ནི་ཚ་ཧས་འབའ་ཞིག་མེ་ལ་མི་འཕྲལ་བ་ཡིན། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང།
168 དད་ཀྱིས་འཇེལ་པའི་མཚན། *།།*ཡང་ལ་ཀཱཏིགས།

(བ) རྒྱས་ཀྱི་རྩ་བ་འཇྲེལ་པ་བཤད་པ། ། ། ཐུས་པར་བཤད་པ།

ཀ] འཕ�་འདུའི་འཇྲེལ་བ་འདུ་བ་ཅན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་འཇྲེལ་པ་རྒྱས་ཚོས་
གཉིས་ཀའི་ཚོས་སྒྲུབ་པར་མེད་པ་དགག་པ། (ཀ) དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པ་དགག

ཅི་སྟེ་འཇྲེལ་པ་མི་ཡང་དག་པར་འཕྲོད་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་དང་འཇྲེལ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཅན་ཀྱི་ཚོས་རྒྱས་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

། ། །

བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་དང་རྣལ་ཅན་དུ་འབྱེལ་བའི་དོས་པར་བཟུང་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཁ] ཁྱབ་མཁན་པའི་རྣལ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་དེའི་རྣལ་ཅན་དུའང་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དགག

(ཀ) རྣལ་དང་རྣལ་ཅན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཚ་ནས་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དམེ།

ཅི་སྟེ་ཡང་རྣལ་ཡིན་ཡང་རྣལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། དབེན་ན་བྱས་པ་ཉིད་དང་མི་རྣ་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

བཀ རྣལ་གྱི་ཁྱབ་པའང་འདོད་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཚ་ནས་རྣལ་ཅན་ཡིན།།

ཁྱབ་བྱེད་ཚ་ནས་དེ་གོ་བྱེད། །མ་ཡིན་བ་ལང་རྟ་ཅན་བཞིན།།[173]

གང་ཟུང་ཟད་ཙམ་ནས[174]རྣལ་རྣལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱིས་ཀྱང་། དེས་དེ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྣལ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབེན་ན་རྟ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་བ་ལང་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་དེས་བ་ལང་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། ཁྱབ་བྱེད་དེ་ཉིད་བ་ལང་གིས་ཀོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

(བ) དེའི་རྒྱུ་མཚན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཀ ས་ས་བ་ཀཀ་པའི་མི་འཁྱལ་བ། །ཀང་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རྣལ་ཀྱི་རྣལ་ཅན་ལ།[175]ཁྱད་པ་བདེན་ཡང་བྱེད་པོ་མིན།།

བྱས་པས་མི་རྣ་པ་ལ་ཁྱབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་རྣ་པ་ཉིད་བཀག་ནས་ཀོ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མི་རྣ་པས་བྱས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་པ་བཀག་ནས་ཀོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་རྣ་པའི་དོན་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་ཀོ་ཟླཆས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྣ་པས་བྱས་པ་ལ་མ་བྱས་པ་བཀག་ནས་ཀོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི[176]ཀོ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

173 ཆ་བ། ཁྱབ་བྱེད་ཚ་ནས་དེའི་ཀོ་བྱེད། །མ་ཡིན་ཏ་ལང་ལས་བཟློག། །ཝེ་ཥིང། ལྷར་ཕང་།
174 -ནས། ཝེ་ཥིང། ལྷར་ཕང་།
175 ཆ་བ། དགག་བྱ་ས་ས་མི་འཁྱལ་བ། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་རྣལ་ནི་རྣལ་ཅན་ལ། ཞེས་ས།།
176 དབང་ཕེས། ཀོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཞེས་ཡོད་པ་མ་དག་སྟེ། འཕྲེལ་བཤད་དུའང་། (ཤོག ཀ૫૯) "མ་བྱས་པ་བས་ལ་བས་ཀོ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ།།"ཞེས་བཀླལ་བ་ཁ་མའི་འགྱུར་དང་མཐུན།

བ] དོན་བསྡུ་བ།

ཡང་བརྗོད་པ། ཀ། བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པ་ལ། ।ཁྱབ་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་
ཡིས་མིན། ।རྒྱ་པ་མེད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ।མ་ཁྱབ་པ་ཡི་དོན་ཀྱིས་སྟོན།।[177]
ཁ། རྩ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་བ་ལང་ལ། ।ཁྱབ་པར་རྩ་ཅན་མིན་པ་བཟློག ।
གླང་ལ་རྩ་ཅན་ཀྱིས་ཁྱབ་བཞིན། ।བ་ལང་གི་དོན་བློ་གཏན་མིན།।
ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། ।རང་གི་དོན་ཀྱི་རྟེས་སུ་དཔག་
པ་ཇས་པར་བསྟན་ཏོ།།

ཁ གཞན་ཀྱིས་བརྒྱག་པའི་རྟེས་དཔག་དག་ག་པ།

ཀ) ཆོད་སྒྲུབ་མཁན་ཥའི་ཕྱུག་དག་ག་པ། ཀ) ལའོད་པ་བརྗོད་པ།

ཀ ཆོད་པ་སྒྲུབ་པ་ནས་ནི། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་མཐོང་བ་དེ་དེ་གས་པ་རྟེས་
སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ।དེ་ལ།

ཁ) དེ་དག་ག་པ། ཀ] མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ལྟ་ག་པ།

ཀ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི། ।རང་གི་རྒྱམ་པ་ཙམ་མཐོང་ན།।
ག་ལ་ཏེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་འབའ་ཞིག་ཙམ་མཐོང་བར་
འདོད་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་དེ་ག་ཅེས་མི་བརྗོད། ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཕྱིས་བཙུག་
པའོ།[178]ཇི་སྐྱེ་ཡང་དེ་དེ་ག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས། ཀ་ཞན་ཉིད་དུ། ।བརྗོད་ན་ཇི་ལྟ་བྱར་གང་
ལ། ག་ལ་ཏེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ཀ་ཞན་དུ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ལྟ་ན་ནི། འདི་
མཐོང་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ།

ག་ལ། ཁ། དོན་འདི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཞེ་ན། ཇི་སྐྱེ་ཡང་ལྟ་མ་དོན་ཞེས་པས་
བསྒྲུབ་བྱའི་སྐབས་ཀྱི་བར་པས་ན། དོན་ག་ང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མཐོང་བ་དེ་རྟེས་

177 ཆ་བ། རྒྱ་པ་མིན་ལ་ཁྱབ་མིན་པར། ।མ་བྱས་པ་ཡི་དོན་ཀྱིས་སྟོན། ।ཞེས་དང་། དད་ཀེས། ཁྱབ་
ཕྱིར་བྱས་པའི་དོན་ལ་ནི། ।མི་རྒྱ་པ་མེད་མ་བསྟན་ཏོ། ।ཞེས་ཟུང་པ་འདི་ཀཏྟི་ས་ཀྱི་འགྲུར་ལ་མི་འཐད་
པ་འགའ་ཞིག་ཐོན་ཐེག། འཕྲེལ་བཤད་དུ། (ཀ་ཅ) ཆ་ཚིག་བདོས་ཐད་ཀར་མ་བགོད་མོད། "ག་ར་སྐབས་ས
ན་ཞ་ཀ་པ་ཉིད་མེད་པ་ནི་མི་རྒྱ་པ་ཉིད་དོ། ।དེ་ནི་དེས་ཁྱབ་པས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་བསྟན
ཏོ།།"ཞེས་བཀྲལ།

178 དད་ཀེས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཕྱི་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ।འདིའི་ཐད་འཕྲེལ་བཤད་ཀྱིས་བཀྲལ་ཚུལ་
དད་ཀེས་ཀྱི་འཕྲེལ་པའི་མཚན། ᲧᲨᲫ ལ་ཀཱ་ཐིག

སྲུ་དཔག་པ་སྟེ། མེད་པ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་རིག་པའོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ནི། དེ་ལྟ་ན། <u>མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞེས་ཅི་དགོས།</u> །འདི་ལྟར་ཐར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་སྒྲོས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ནི་དོན་མཐོང་ཞེས་པས་རིག་ཅིང་དེ་ཇེས་སྲུ་དཔག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བ] ཚོད་གཞི་ལ་ཚོས་ལས་གཞན་པའི་དཔག་བྱ་མི་འཐད་པ།

བཅ <u>དྲན་སོགས་མེ་སོགས་ལ་མཐོང་ལས།</u> <u>།གཞན་པའི་དཔག་བྱ་དེ་རིག་གང་།</u>། ཇེས་སྲུ་དཔག་པ་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་པའི་མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལས་གཞན་པའི་དཔག་པར་བྱ་བའི་དོན་གང་མེད་ན་མི་[179]འབྱུང་བས་དེ་རིག་ཅེས་ཇི་ལྟར་རྗོད་པར་བྱེད།

ཀ] གོ་ཆ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚ་ཁས་མ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ།

<u>ཚོས་དོན་དུ་མ་ཡོད་པ་ལ།</u> <u>།དེ་རིག་པ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད།</u>། ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་མ་ཡོད་པ་ལ་དུ་བས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཚ་ནི་གང་ཡིན། དུ་བ་ཡང་གང་གི་ཚ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་ནི་མ་བསྟན་ཏོ།།

ཁ) གཞན་སྟེའི་ཕྱགས་དགག་པ།

ཀ) རིགས་པ་ཅན་པའི་ཕྱགས་དགག་པ། ཁ] འདོད་པ་བརྗོད་པ།

ཟླ རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ནི། དེ་ལྟོན་དུ་ས་བ་ཅན་ཀྱི་ཇེས་སྲུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཐ་མ་དང་ལྟན་པ་དང་། ཕྱག་མ་དང་ལྟན་པ་དང་། ཕྱིར་མཐོང་བ་ཅན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།།[180]

ཀ] དེ་དགག་པ། ཀ] ཇེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། (ཀ) ཐ་མ་དང་ལྟན་པ་དགག

དེ་ལ་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་ལྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ཁ་ <u>འཕྲེལ་པ་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་མིན།</u> <u>།རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཀྱི་འཕྲེལ་</u>
<u>པ་ནི་དབང་པོའི་ཡེས་པའི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ།</u> <u>རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མངོན་སུམ</u>

179 མེད་ན་མི་འབྱུང་བ། བེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

180 འདི་རིགས་པ་ཅན་པའི་མངོའི་ཁྱད་སྒྲས་ཡིན་ལ། འཕྲེལ་བཤད་དུ། (ཀ་ཁ) རིགས་པ་ཅན་པའི་མངོ་དོར་ མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཟིན་པའི་མཐུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཇེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་དེ། དེ་ མངོན་སུམ་ལྟོན་འཕྲོ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པའི་ཇེས་དཔག་རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱི་དབེན་བརྗོད་ བཀོད་པ་སོགས་ཀྱིས། རིགས་པ་ཅན་པའི་མངོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད།

པའང་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟོན་ཏུ་ས་བ་ཅན[181]གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་གང་གི་ས་
འགྲུར། ཇི་ལྟར་ན་རྟོད་པར་བྱེད། ལྟ་མ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། ལྟ་མ་
དང་མཚུངས་པས་ན་ལྟ་མ་ལྟ་བའི་ཞེས་ལྟ་བའི་སྒྲར་འགྲུར་བའམ། འདི་ལ་ལྟ་མའི་
ཚོས་ཡོད་པས་ན་དེ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་ལྡན་པའི་སྒྲར་འགྲུར་ཐུབ་ན། དེ་ལས་ཅིར
འགྲུར། ཐམས་ཅད་སྲིད་ཕྱིར་ལྟ་བར་མི་ན། །ཐམས་ཅད་ཅོས་བྱ་བ་ནི་རྟོས་སུ་དཔག
པས་འབྲེལ་པ་འཇོན་པ་ཉམས་སུ་ཚོར་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱིས་རྟོས་སུ་དཔག
པར་བྱ་བ་འཇོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཀཅིག་ལྟོན་ཏུ་ས་བ་ལྟ་བའི་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར
མི་བྱའོ། །འབྲེལ་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟོན་མ་ལྟར་ན་ཞེས་འཇོན་ལ། དེས་མ་མཐོང
བའི་ཕྱིར་དང་། མ་མཐོང་བའི་རྟོས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་བའི་སྒྲ་སྒྲར་བར་མི་བྱའོ།།

འཕྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་ལྡན་པ་མིན། །ལྡན་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ཁས་ན།[182] ལྟར་འདི་ཏ
ཡོད་དོ་ཞེས་འཐས་བྱ་ལ་ལ་ལྡན་པར་བྱེད་ན་ནི། ཡུལ་དེ་ཤེས་པ་ཡང་ལ་ལ་ལྡན
ལྡན་པར་འགྲུར་ལ། རྒྱ་ལ་འཐས་བྱ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན[183]འཕྲལ་བའི་ཕྱིར
ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཡོད་ན་བདེན་ཏ་ཆུག་ན་ཡང་གེགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ
གཞན་མ་ཚོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འཐས་བྱ་མི་འབྱུང་བ་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན
དེ་ཞེག་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ

(ཀ) ལྟ་ཀ་མ་དང་ལ་ལ་ལ་ལ

ཀ། ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ
ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ
ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ
ལ་ལ་ལ་ལ
ལ་ལ
ལ

181 མ་དཔེར། མངོན་བ་ལོང་བ་ཅན། ཞེས་ཟླ་ཤར་པའི་ལྷར་བཞིན་བཅོས།
182 ལ་ལ་ལ་ལ
183 ལ

181 ལ
182 ལ
183 ལ

མ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་[184]འབྲས་བུ་མ་བཟུང་བ་མེད་ཅ་མི་འགྱུར་
བའི་འཇུག་པ་བཟུང་ནས་རྒྱུ་རྣམ་གྱུ་དཔོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཅ་དེ་ཡང་མཐོང་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྱུ་དཔོག་
པར་ཡང་འགྱུར་བོ། །ཐར་ཎི་ལྟ་བར་བརྗོད་པའི་རྣམ་དཔག་རྣམ་ཅན་ལ་ཡང་འཇུག་པ་
རྣོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །འཇུག་ཁྱད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཏོ། ། ཕྱི་མ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཁྱད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཅན་ཀྱིས་
འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་ཡེས་པ་རྣམ་གྱུ་དཔོག་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ། །འཇུག་ཁྱད་ཙམ་ཀྱི་ཟློག་ནས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཀྱི་ཡེས་པ་རྣམ་
དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བདག་ཁྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཟུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ་དང་ལྟག་མ་དང་ལྡན་པ་ནི་དོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(ཀ) ཕྱིར་མཐོང་བ་ཡའང་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན།

ཀ། ཕྱིར་མཐོང་བ[185]ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་
ཁྱད་ལས་ཡུལ་ལ་ཤེན་ཏུ་ཟློག་ཏུ་ཐུར་པ་ལས་འཇལ་བར་བརྗོད་པས་ནའོ། །རྟེས་
དཔག་གི་ཡེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ། [186] འབྲས་བུ་གཞན་མ་ཁྱད་མི་
ཐོབ། ।འབྲས་བུ་མེད་པར་ཚད་མར་འགྲོ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་
ལས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།[187]

(ཁ) ཚད་འབྲས་དོན་གཞན་དགག་པ།

རྟགས་ཀྱི་ཡེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་སྐྱམ་དུ་རྟགས་ཀྱི་ཡེས་པ་ཚད་མ་ལ་རྟེས་
དཔག་གི་ཡེས་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུའོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
ཡུལ་ཐ་དད་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཡུལ་གཞན་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་ལ་
འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐུར་བརྗོད་རྟེན་ཏེ།།[188]

184 དེ་ལྟར་ན་ཡང། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང།
185 མ་དཔེ་དང་པེ་ཙྪར་བཅས་པར། ཕྱིར་མཐོང་བ། ཞེས་བྱུང་བ་ཡིག་ཆོར་ཏེ་ཞ་མའི་རྩ་བ་བཞིན་བཅོས།
186 -ལ། སྣར་ཐང་།
187 དང་ཡེས། བྱེད་པ་ནི་ལས་ལ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
188 ཁོ་ང་ཏུ་མངོན་གྱམ་ལེའུར་ཚད་འབྲས་དོན་གཞན་མི་འཐད་པའི་ཐད་དུ་ཀན্ད་ཟིན་པ་ལ་དགོངས།

རྣཏས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་ན་ནི། རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་འགྲུབ་མི་འགྲུར། །གང་རྟེས་སྒྲ་དཔག་པ་ནི་ཐུ་མ་ལྟན་པ་དང་ལྟག་མ་དང་ལྟན་པའོ་ཞེས་རྣཏས་ཅན་ཀྱི་དབྱེ་བས་དེ་དག་འགྲུབ་པར་མི་འགྲུར་ཏེ། རྣཏས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏོ།[189]།གང་ཡང་ཐུ་མ་དང་ལྟན་པའི་རྟེས་སྒྲ་དཔག་པ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྲུར་ཏེ། དུས་གསུམ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དེས་པར་བཟུང་བ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།[190]།རྟེས་དཔག་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་སྟེ། དུས་གསུམ་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་པའི་ཐོག་ལ་ནི། འབྲེལ་པ་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེས་དཔག་ཀྱང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།།

(ཁ) བྱ་བཀུ་པའི་ཕྱགས་དགག་པ། ། དངོས་པ་བརྗོད་པ།

ལྔ་བྱ་བཀུ་པ་རྣམས་ཀ་རེ། འདི་ནི་འདིའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་དང་། འགལ་བ་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་རྣཏས་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།[191]

། དེ་དགག་པ། ། རྟེས་དཔག་ལ་གཉིས་དགག་པ། (། རྒྱས་པར་བཤད་པ།

། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དགོག་པ་དགག་པ།

དེ་ལ་རེ་ཞིག་ལྟར། ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་མེད།[192]།རིགས་པ་ཅན་ཀྱི་རྟེས་དཔག་དགག་པའི་སྐབས་སུ། ལ་མ་དང་ལྟན་པ་དང་ཕྱི་མ་དང་ལྟན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱས་འབྲས་བུ་རྟེས་སུ་དགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

(ཀ) ལྟན་འདུའི་འབྲེལ་པ་དགོག་པ་དགག་པ། [། ལྟན་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་དོན་དགོག་པ་དགག་པ།

འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་རྣམ་པ་ཀཏིས་ཏེ། ལྟན་པ་དང་། འདུ་བའོ། །དེ་ཡང་མེ་དང་དུ་བ་དང་། བ་ལང་དང་རྭ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག ལྟན་པའི་རྩོག་པ་ཐུབ་པ

189 དང་ཤེས། རྟེས་སྒྲ་དཔག་པ་རྣཏས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱུང་བ་ལེགས་པར་མཛོད་།
190 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཝེ་ཥིང་། ལྷར་ཐང་།
191 འདི་ཏེ་བྱ་བཀུ་པའི་མདོའི་ཁྱབས་ཐུབས་པ་ཡིན་ལ། མདོའི་དོན་ཀྱི་བཤད་པ་འཐེལ་བཤད་(དཔལ)དུ་བྱུང་བ་ལ་ཁ་གཏེགས།
192 རྒྱ་བར། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་བཀག་པ་མེད། །ཅེས་ཡོད་ལ་དང་ཤེས་རྒྱ་འཐེལ་ཁཏིས་ཀྱང་རྣམ་པ་འདི་མི་འབྱུང་།

མེད། །ལྷན་པ་མངོན་པར་མ་ཤེས་ཀྱང་མེད་ན་མི་འཚུང་བ་འབའ་ཞིག་ཙམ་གྱི་ཏན་པ་ལས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ལ་འཕྲེལ་པ་མ་བཟུང་ན། ཀཱཊ་ལ་བྷ་གས་ལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་དེ་གས་པ་མ་ཡིན་ནོ།[193]།ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་དེའི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་ཡང་ལྷན་པ་བར་ཀྱི་མེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ན་ནི།[194] མེ་ཡང་དུ་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་པ་ནི། གཉིས་དང་ལྷན་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡང་གས་ལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་གོང་དང་སོལ་མེའི་གནས་རྣབས་ཀྱ་དུད་པ་མེད་པའི་མེ་ཡང་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བས་གཅིག་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕེ་ཚོམ་ཅན་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡོད་པས་ན་དེ་ལས་མེའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མེ་དུ་བ་དང་གདོན་མི་ཟ་བར་ལྷན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང། དུ་བ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་མེ་དང་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐ་དད་མིན། ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཚོ་ཀི་ལྷག་མཁོ། །ལྷན་པ་ནི་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལན་ཅིག་གི་[195]འཕྲེལ་པ་མ་ཟིན་ན་ནི་རྒྱ་འཇལ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་ན་ཡང། འདིའི་ལན་ཟློག་པ་ཉིད་གང་ལས་རྣམ་པར་དཔྱོད། གང་མེད་ན་མི་འཚུང་བའི་འཕྲེལ་པའི་ལྷར་ན་ནི། འདིར་གཉིས་ཀ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། གཙོན་མི་ཟ་བར་གཅིག་ཁོ་ན་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།།

<u>མེ་དང་ལྷན་པའི་དུ་བ་ནི།</u>ཀཀ<u>ཚ་འཁའ་ཞིག་ལས་མ་ཡིན་པས</u>།།

<u>དུ་བའི་ཐམས་ཅད་ཁོ་བྱེད་དམ</u>། <u>།མེ་ཡི་ཁ་ལ</u>[196]<u>བའམ་ཁོ་བྱར་འགྱུར</u>།།

<u>ལྷན་པའི་འཕྲེལ་པ་ལྷར་ན་ནི</u>། །མེའི་རྟོ་བ་དང་ཁ་ལ་ལ་ས་ཁས་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར

193 མ་ཡིན་ཏེ། བེ་ཥིང། ལྷར་ཐང།
194 དད་ཀེས། ལྷན་པ་ཐེ་ས་ཀ་དཔག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན།
195 ལན་ཅིག་ཅིག། བེ་ཥིང། ལྷར་ཐང།
196 མ་དབེན། བསལ། ཞེས་ཆུང་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་ཅ་བའི་འགྱུར་དང་མཐུན་པས། ཁ་ལ། ཞེས་བཅོས།

རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དུ་བའི་ཐུས་ལ་སོགས་པ་ཙམ་བཟུང་བའི་བདག་ཉིད་དེ་ནས་ཀྱང་མེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐུས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

[ཀ] འདུ་བའི་འཇྲེལ་པ་ལའང་ཉེས་པ་མཚུངས་པ།

ཇི་ལྟར་ལྡན་པ་ལ་ཟློག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་འདུ་བ[197]ལ་སོགས་པའང་། དེ་ལ་ཡང་བ་ལའང་ར་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པའམ།[198] ཡང་ནི་ས་ཟླ་ལ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཐུས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཐྱེས་ཀོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལ་འདུ་བ་མི་འཐད་པར་བརྗོད་དོ།།

[ཁ] འགལ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ།

<u>འགལ་བ་ཡང་ནི་ཁྱོད་པའི་ཕྱིར།</u> །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་པ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་དུ་མངོན་དུ་མ་ཐུར་པའི་འཕྲུང་བ་ཡང་རྒྱགས་དང་རྒྱགས་ཅན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།[199]།དེ་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་ཐུར་པ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་དང་ཁྱིས་ཕན་ཚུན་རྒྱགས་དང་རྒྱགས་ཅན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཚ་འགལ་ཞིག་གི་ཁྱོ་ནས་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།[200]

(ཀ) དོན་བསྡུ་བ།

ཡང་བརྗོད་པ། ཁ། <u>རྒྱགས་ཀྱི་ཁྱི་གཞན་རྒྱགས་མིན་ཞིང་། །བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱང་</u>

<u>རྒྱགས་ཅན་མིན། །གཞན་གྱི་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ནས། །གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་ཡང་འགྱུར།།</u> ཞེས་བྱ་བ་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

ལྟན་པ་ཇི་ས་སྐྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི། དཔག་པར་བྱ་བ་ལྟན་པ་ཙམ་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱགས་ལ་རྒྱགས་ཅན་ཀྱེས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདིར་དུད་པས་མེའི་ཡོད་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།[201]།གང་ལ་དུད་པ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར་མེ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་

197 མ་དབེན། དུ་བ། ཞེས་བྱོད་ཡང་པ་སྟར་བཞིན་བཙོས།
198 མ་དབེན། མ་ཡིན་ལ། ཞེས་བྱོད་མོད་པ་སྟར་བཞིན་བཙོས།
199 དད་ཀྱེས། གང་ལ་ཐུར་པ་དང་མ་ཐུར་པ་རྣམས་ལ་རྒྱགས་ཅན་དང་ཐུར་པ་ལ་ཡང་ཕན་ཚུན་བརྗོད་པར་བྱའོ།།
200 དད་ཀྱེས་ལྟར་ན། འགལ་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དགོས་སྐྱམ།
201 མ་དབེན། མེའི་ཡོད་ཙམ་ནི་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་མོད་པ་སྟར་བཞིན་བཙོས།

བ་སྣེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འདིར་ཞེས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མེས་ཀྱང་དྲྭ་བའམ་མེའི་རྩོ་བ་ལ་ས་གས་པ་ལ[202]ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ནི་དམ་བཅའ་བའི་ཐུགས་ཀཱུ་ཀ་ཏ་ཆོ་གས་སྲུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ལྡན་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏྲི། ཧོན་ཀྱང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལས་ས།།

ཁ] ཟླས་དཔག་ཕྱི་མ་ཀཱུ་ཏ་ཆ་ཀ

(๑) དོན་ཀཱུ་ཏ་ལ་འདུ་བའི་འཕེལ་བ་ཀོ་ཌི་དུ་འདོད་པ་དགག

๓๫ ཡུལ་དང་དུས་ལ་ལྷོས་ཤུ་ཚུ། །དེ་ནི་ཡུལ་ལ་ལྷོས་ཀྱང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐར་ས་ཐུགས་ཤུ་མེ་མེད་ན་དུད་པ་མི་འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ལ་ལྷོས་པའི་ཐུགས་ལ་ཡང། གཙུབ་ཀིང་གཙུབས་པའི་གནས་རྣ

ས་ན། ཇི་ཕྱིད་དུ་མེ་མེད་ཀྱི་དུས་དེ་ཕྱིད་དུ་དུད་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དུད་པས་མེ་དཔག་པའི་རྒྱུར་ལྟན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།[203]

འདུ་བ་ཡང་བ་ལང་གི་རྡ་ཡོད་པར་དཔག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཤུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇེལ་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང། རྒྱ་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་འགྱུར། །འཇེལ་པ་མ་དམིགས་པར་མངོན་པར་ཁས་ལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མི་འདོད་དོ། །འདུ་བ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྟོགས་པ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་རྒྱ་ཡིན་ནོ།།

དོན་ཀཱུ་ཏ་ལ་འདུ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཀཱུ་ཏ་ཏེ། འཇས་བྱ་དང་འཇས་བྱ་ཀཱུ་ཏ་ནས་ནི་ དང་། རྒྱ་དང་རྒྱ་ཀཱུ་ཏ་ནོ། །དེར་ཡང་དཔེར་ན་ཀཱུ་ཏ[204]རིག་བྱ་ལྟ་བུ་ དང་། ལག་པ་དང་ཤད་པ་ལ་ས་གས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འཇེལ་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱ་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་འགྱུར། དོན་ཀཱུ་ཏ་ལ་འདུ་བ་ནི་ཀང་དུ་ཡང་མངོན་དུ་མ་ཐུར་ཏོ། །དོན་ཀཱུ་ཏ་ལ་འདུ་བ་ཀཱུ་ཏ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱ་ཀཱུ་ཏ་ལ་མ་ཐུར་ཏེ། །ཁ་ཡང་ཀཱུ་ཏ་ལ་ཁ་ཅིག ཁ་ཅིག ཀ་ཏ ཀ ཏ ཀ ཏ ཀ

ཏེ། འཕྲེལ་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཉིད་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ལས་འཕྲུལ་པར་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་འཕྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ནི་གཉིས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ། གཞན་ཡང་ཕྱིར་ཕྱིར་གཉིས་མ་ཡིན། །རྒྱུ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལས་འབྲས་བུའི་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་རྣོག་པ་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་མ་ཀྱར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མ་ཀྱར་པ་ལས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་དོ་ཞེས་དེས་པར་བཟུང་བ་ནི། རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།[205]

(བ) འགལ་ཟླ་གོ་བར་བྱེད་པ་དགག

འགལ་བ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མངོན་སུམ་དུ་ཀྱར་པ[206]ལས་མ་ཀྱར་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ས་གས་པའོ་ཞེས་པ་འདི་ཡང[207]ཐམས་ཅད་དུ། ༧༥ གང་ཞིག་འགལ་བ་དེ་རྣགས་མིན།[208]ལྷོན་དང་རྒྱུ་གི་ལྷོར་བ་དང་ཆར་འབབ་པ་ནི་འགལ་ལ་རག་ན། འདིར་ཆར་འབབ་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆར་མི་འབབ་པ་དང་ལྷོན་དང་རྒྱུ་གི་ལྷོར་བ་ནི་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

(གཉིས) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (ག) རྣགས་འཇོན་སེམས་རྣགས་སྲུ་མི་འཐད་པ།

གལ་ཏེ་རྣགས་ནི་རྟོགས་པ་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་དུ་མ་ཀྱར་པ་ལ་ས་གས་པའི་རྟོགས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ[209]ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣགས་མ་ཡིན་ཏེ། འཕྲེལ་པ་མེད་ཕྱིར་རྣགས་བློ་མིན། །རྣགས་ཀྱི་བློ་ལ་ནི་རྣགས་ཅན་དང་འབྲེལ་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ན། འབྲེལ་པའི་

205 གང་དོན་གཅིག་ཅེས་ས་གས་ཀྱི་ཚིག་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་དད་ཀེས་གཏན་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་སྟོང་།

206 མངོན་དུ་ཀྱར་པ། བེ་ཥིང་། སྟོང་ཐང། དད་ཀེས། མ་ཀྱར་པ་དང་ཀྱར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ས་གས་པའོ།།

207 འདི་ལ་ཡང། བེ་ཥིང། སྟོང་ཐང།

208 མ་དབེན། དེ་རྣགས་ཡིན། ཞེས་བྱུང་ཡང་རྩ་བར། དེ་རྣགས་མིན། ཞེས་པེ་སྟོང་དང་མཐུན་པས་བཅོས།

209 མ་དབེན། མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་ཡང་པེ་སྟོང་དུ། ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་བ་དང་ཀེས་དང་མཐུན་པས་བཅོས།

བོན་དུ་མདོ་ལས་འདི་ཅི་འདིའི་ཞེས་སྨོས་ས། །འདི་ཅི་རྟགས་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །དཔག་པར་བྱ་བའི་ཡེས་པ་ཡང་འཐད་བྱར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྟགས་བརྗོད་པའི་ཏན་པ་ཙམ་ལས་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བསྟན་པས་ན། ཏན་པ་ལ་སྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཡེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་ཡིན་ཀྱི་དེ་རྟགས་ཅི་མ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་རྒྱུར་བྱས་ནས་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེའི་རྒྱུའི་བྱ་བྱེད་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཟླ[210]མར་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདིར། ཐམས་ཅད་རྟགས་སུ་བརྗོད་མ་ཡིན། །འདིར་བྱེད་པ་པོ་དང་ཐམས་ཅད་ཅི་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཅི་དེ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འདིར་བདག་དང་ཕྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་ཡེས་པ་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་མ་ཡིན་ཏེ། ཏན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཅི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་རྟགས་ཅི་རྟོགས་པ་ལ་ཐུན་དུ་འཇོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ལ། གང་གི་ཕྱིར། ཀཅ ཏན་པ་འཇེལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །འཇེལ་པ་ཅན་ཀྱི་རྟོགས་པས་ཅི་ལ་ཐུན་ཏུ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཁོ་ན་ལ་ཐུན་ཏུ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ[211]། ། དེ་ལ་ཐུན་ཏུ་ཡང། གང་གི་ཕྱིར་མ་གྱུར་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ།།

(ཁ) འཇེལ་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཟད་ཅ་རྗེས་དཔག་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བ།

གལ་ཏེ་འཇེལ་པ་ཁ་ཅིག་ཉིད་ལས་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཅི་བསྟན་བཅོས་ནས་བརྗོད་པ་ཉིད་དེ། འཇས་བྱ་ལ་སོགས་མདོར་མ་མཚོན། ། གང་དག་བསྟན་བཅོས་སུ། རྒྱ་ཉིད་དང་། འཇས་བྱ་ཉིད་དང་། རྟམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ། མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་སུ་བརྗོད་ཀྱི། མདོར་མཚོན་པ་ཅི་མ་ཡིན་ནོ།[212]། དེ་དག་རྟམས་

210 རྟགས་ཀྱི་ཟླ། བེ་ཙིང། ལྷར་ཕར།
211 འཇེལ་བ་ཅན་ཀྱི་རྟོགས་པར་ཅི་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བེ་ཙིང། ལྷར་ཕར།
212 བསྟན་བཅོས་སུ། ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་པའི་ཀུན་ལ་ཁོ་ཏོག། འདིའི་ཕར་ཀྱི་བྱེ་བྲག་པའི་ཀུན་བཀོད་པའི་འགྱུར་ལ་ཁ་མ་དང་དད་ཀྱེས་ཀཱ་ཤ་ལ་ཐུང་པར་ཚེ། འཕྲེལ་བཤད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་ཚུལ་དེའི་ཤོག ཀ།ཀ ཏར་བཞུགས་པས་དེར་ཀཱ་ཤ།

ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་འཐས་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མི་སྒྲིད་དེ། འདི་གང་གསལ་བར་བྱ་བ་དང་གསལ་བར་བྱེད་པ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་དང་འཐས་བྱའི་དངོས་པོའོ་ཞེ་ན། གང་འདི་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་རྒྱར་འདོད་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི། ཐ་མ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར། །རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མ་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(ཀ) འཐེལ་བ་དོན་གཞན་མེད་པ།

གཞན་ཡང་། དོན་མེད་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་བྱུབ། ।འཐེལ་པ་གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་དོ།[213]།གང་གི་ཕྱིར་འདི་འདིའི་གསལ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྟེན་ལ་སྲུ་འདི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། ।དེ་ལྟ་བས་ན་རེ་ཞིག་བྱེ་བྲག་པའི་རྟེན་ལ་སྲུ་དཔག་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་དཀའོ།།

ག) ས་རྒྱ་པའི་ཕྱག་དཀར་ཁ་ཁ་པ། ༧] འདོད་པ་བརྗོད་པ།

ལ ཀྱང་ས་ཅན་པ་རྣམས་ནི། རེ་ཞིག་འཐེལ་བ་མངོན་སུམ་པ་ཅིག་ལས་ལྟ་ཁ་བར་བྱུབ་པ་ནི་རྟེན་ལ་ཕ་ཆེར་ཏོ། ।དེ་ལ་འཐེལ་བ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ།[214] དེ་རྣམས་ཁང་ཡང་རུང་བའི་མངོན་པ་ཅིག་གིས་ལྟ་ཁ་པའི་དོན་མངོན་སུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ངེས་པར་བྱུབ་པའི་ཁ་ཏོན་ཆོགས་དེ་ནི་རྟེན་ལ་ཕ་ཆེ་ཞེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆུང་ཟད་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིས[215]ཀྱི་རྩོམ་པ་འདྲུ་ཁ་ལྟེ། མངོན་སུམ་ཀྱི་ཐུན་ཙམ་ལས་ངེས་པར་མ་བཟུང་བའི་དོན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ་ལས་བྱེ་བྲག་གི་རྩོ་ཁ་ལས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་སོ།།

213 བྱེད་དེ། བེ་ཥིང་། ལྷར་ཕད་། འདིའི་ཕད་ཀྱི་འཐེལ་པའི་ཁ་ཕྱིར་རོན་ཀྱི་ཐོར་དང་ཤེས་ཀྱི་འཐེལ་པའི་མཚན། ༧༩༥ ལ་ཁྲིག་ས།

214 ཐབས་ཅན་ཀྱིས་འདོད་པའི་འཐེལ་པ་རྣམ་པ་བདུན་ནི། ༡ ནོར་དང་ནོར་ཅན་ཀྱི་འཐེལ"་པ་དང་། ༢ ཞོ་མ་དང་ཞོལ་ལྟ་བུ་བ་ཅན་ཁ་ཏོན་ཆ་ལུ་ཏ། ༣ ཟ་མ[ཁ]ན་དང་ཟ་ཏ་ཕ་ལ་ལ་ལ

བ] དེ་དག་གི་པ། ཀ] རྟེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་དམ་བཅས་པ།

དེ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་། མངོན་སུམ་པ་གཅིག་ལས་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཁ] རྟེས་དཔག་འགྲོག་པའི་རིགས་པ། (ཀ) རྒྱས་པར་དག་གི་པ།

(ཀ) འཇུག་པ་འཇོན་པའི་མངོན་སུམ་དག་གི་པ།

གང་གི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ནི། ཁ། <u>རང་དོན་ཙམ་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར།</u> །བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་ཐུ་དང་བྱ་ཐག་གཉིས་ཀ་ལའང་རྣ་བ་ལ[216]སོགས་པ་འཇུག་པ་ནི་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བྱ་ཐག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་མི་བྱ་བ[217]འཕྲལ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཀྱི་འཐས་བྱ་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མངོན་པ་གཅིག་ལས་ཞེས་འདིར་མངོན་སུམ་ཀྱི་འཐས་བྱ་ཡིན་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཡུལ་ཡང་མངོན་སུམ་པར་འགྱུར་བས་ན། ཅིས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་རང་དོན་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་སྒྲ་དང་བྱ་ཐག་ཏུ་ཁ་ཅིག་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཐུ་ལ་ཡང་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ་མངོན་སུམ་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་ཆད་ཙམ་ལ་ཡུལ་ཀ་ཞེས་ལ་ཐུ་ལ་ཡང་ལ་ཆ་ཤས་ཡོད་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།[218]ཡུལ་ཀ་ཞེས་ལ་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན[219]འདི་སྐད་དུ་འཐད་པ་ཅན་མངོན་སུམ་པ་ཀཅིག་ཅེས་པ་རྣམ་པ་ཀ་ཀྱི་ནས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

216 རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སྟོན་ཐང་ཏུ་ཐྱོང་བ་ནོར།
217 མ་དབེན། ཐ་དད་ཏུ་མི་བྱ་བ། ཞེས་ཐྱོང་ཡང་པེ་སྟོན་བཞིན་བཅོས། དད་ཀེས། ཇི་ལྟར་ཀཞན་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་།
218 འདི་ཡང་གོང་ཏུ་ཚད་འཐས་དོན་ཀཞན་འགྲོག་པའི་ཐད་ཏུ་ཀསྲད་པ་ལ་དགོངས།
219 མ་དབེན། དེ་ནས། ཞེས་ཐྱོང་ཡང་པེ་སྟོན་བཞིན་བཅོས།

(ཁ) འཇིལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེས་དཔག་དཔགས་པ།

[9] ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི་འཇིལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད།

གལ་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དང་འཇིལ་
པའི་ཕྱིར་ཏོ། །ཆོས་ནི་ཆོས་བདག་དང་འཇིལ་བ་ཉིད་ཡོད་པས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་
སོགས་པའི་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་ངན་པའོ་བདེན་མེད་པར་འགྱུར་ཏོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ཆོ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་མ་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་འཛིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ནི་འཇིལ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །རྟེས་ཀྱི་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་
པའི་རྒྱས་ལ་དུད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་བཟུང་ནས་ཕྱིས་དེ་མེ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་
[220]མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་བཏགས་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ཙམ་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་
སོགས་པའི་འཇིལ་བ་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་གྱུར་པ་ནི་རྟེས་ཀྱི་དཔག་པའོ་ཞེས་པ་ནི་མི་
དཔག་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། <u>དེ་མ་ཕེས་པར་དེ་རྟོགས་ཕྱིར</u>། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
ལ་སོགས་པ་མ་ཕེས་པར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དམིགས་པ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏོ།།

འཇིལ་བ་མི་འཇིག་པ་[221]རྟེས་ཀྱི་དཔག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕེས་པ་ལྟ་མ་ཉིད་
དེའི་ཕེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་
འདས་པར་ལྟོས་སོ་ཞེས་པའི་མི་འཁྱལ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཇིལ་བ་
ལས་རྟེས་ཀྱི་དཔག་པས་སོ།[222]འཇིལ་བ་དམིགས་ནས་ཡང་མི་འཁྱལ་བ་ཉིད་ལ་ལྟོས་
ཏེ་རྟེས་ཀྱི་དཔག་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཏོ། །འཇིལ་བ་རྟེས་ཀྱི་དཔག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཙམ་གྱི་
རྒྱུ་པས་རྟེས་ཀྱི་དཔག་པར་བྱ་བ་ཕེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྒྱས་ལ་ཕེས་
པར་བྱེད་པའི་ཆུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏོ། །འདིར་ཡང་མེས་དུད་པ་རྟེས་ཀྱི་
དཔག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིལ་པ་[223]<u>ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར</u>། །ཁྱད་པར་མེད་
པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དང་[224]རྒྱུ་མཚན་ཅན་དུ་འཇིལ་བར་ཏོ། །མེད་ན་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱི་

220 མེད་པས་ན། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
221 མ་དཔེར། འཇིལ་བ་འཇིག་པ་ནི། ཞེས་ཡོད་མོད་དང་ཕེས་དང་འཇིལ་བ་ཤད་ལྟར་དཀའ་ཐུབ་བལྟན།
222 དད་ཕེས་ལྟར་ན། རྟེས་ཀྱི་མི་དཔག་པས་སོ། ।ཞེས་དཀའ་ཐུབ་དགོས་ལྟེམ།
223 འཇིལ་པར། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
224 མ་དཔེར། རྒྱུ་མཚན་དང་། ཞེས་པ་མེད་ཀྱང་པེ་ལྷར་དུ་ཐུང་བ་དང་ཕེས་དང་མཐུན་པས་བལྟན།

མེ་དང་དྲུད་པ་དག་ལ་ནི་འཇུག་བའི་རྒྱུ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ཀཱ་ དེ་ནི་གཉིས་གནས་མེད་ཕྱིར། དྲུད་པ་ཉིད་ནི་མེ་མེད་ནི་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱི། མེ་ནི་དྲུ་བ་ མེད་ན་མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་འཇུག་པ་ དེ་དག་ནི་ཡོད་དྲུ་ཚུག་ཀྱང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།།

[ཀ] གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད།

གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་མ་འཇུག་པ་ཉིད་དེ།[225] ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད། །གང་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ནི་ཐུག་ལས་ལྟ་བྱ་ བསྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཐུག་རྒྱ་བ་དང་ ནི་ཏུ་ལེ་ཐམ་པ་དག་ལ་ནི་འདག་ལ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱའོ།།

[ཁ] གཙོ་བོ་དང་གྲོས་བྱ་སོགས་དངོས་པ་གཏན་ཚིགས་འཇུག་མེད་དུ་ཐལ་བ།

[ཀ] གཙོ་བོ་ཐུབ་པའི་རྟགས་ཚོས་ལ་བསྟེད་བ་སྟེད་ཀྱི་འཇས་བ་མི་འཐད།

«ཀ» རྒྱ་འཇས་ཕྱིར་དགག་པ།

«ཀ» གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྟེས་ཤུ་འགྲོ་བ་གཙོ་བོ་ཐུབ་བྱེད་དུ་མི་ཅུང་བ།

གང་ཡང་རྟེས་ཤུ་དངོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཞེ་འཇུག་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་དོ་ཞེས་ངེས་ པར་བཟུང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ། གང་གི་ཚེ་ཐ་དད་པ་དང་རྟེས་ཤུ་འགྲོ་བ་ལ་ས་གས་ པས་གཙོ་བོ་ལ་ས་གས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་[226]འཇུག་བ་གང་ལས་ཡིན། རྒྱ་ དང་རྒྱ་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་བསྟེད་པར་བྱ་བ་དང་སྟེད་པར་བྱེད་པས་ ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གསལ་བར་བྱ་བ་དང་གསལ་བར་བྱེད་པས་ཡིན་ཟབ། གལ་ཏེ་ ཐ་མ་ལྟར་ན་ནི། འདི་ལྟར་རྟེས་འཇུག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་ས་ར་མི་བརྟུད་ཐ་དད་ ལས། །རྒྱ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྟེས་ཤུ་འགྲོ་བ་ཐ་ དད་པ་ལས་སྟོན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱི[227]ས་ས་ར་བརྟུད་པར་མི་བྱའོ། །ཉེས་པ་དེ་ ནི་མེད་དོ། །རྟེས་ཤུ་འགྲོ་བ་གཞན་མིན་ཕྱིར། །རྟེས་ཤུ་འགྲོ་བ་ཐ་དད་པ་ལས་ ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཞན་མིན་རྣམ་ཐ་མིན། །གལ་ཏེ་རྟེས་ཤུ་འགྲོ་བ་གཞན་

225 དངས་ཤེས། གསར་བྱ་གསོད་བྱེད་ཀྱི་ར་ར་བཞིན་ལ་ནི་འཇུག་པ་མ་མེད་དོ།།

226 མ་དཔེར། རྟེས་ཤུ་འགྲོ་བ་ལ་ས་གས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་བྱུང་མོད། པེ་ཙྪར་བཞིན་ བཙོས། ཤའི་ར་ས་གས་ཐུ་ཐ་ཕྱི་ཀྱིས་ཀྱིས་གང་བཐུས་དང་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་ལ་བའི་མཚན། ༢༥९ ལ་ཀཏིགས།

227 ཉེ་ཀྱིས། པེ་ཙྪར། ཐུར་བར།

ཐ་དད་ཉིད་ལས་ལྷོས་པར་མི་བརྗོད་ན། རྣམ་པ་ལྔ་བུ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།[228] དེ་དག་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

«ཁ» གཙོ་བོ་རྒྱུར་མི་འཐད་པ།

ཅ༠ གཙོ་བོའི་ཚ་ནས་བརྒྱ་ལམ་ནའང་། །རྒྱུ་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་མ་ཡིན།།
ཐ་དད་ན་ཡང་རྒྱུ་བྱེད་མིན། །དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་འཐོབ་འགྱུར་མིན།།

བརྒྱ་པར་བྱ་བ་དང་རྒྱ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་འཇུག་པ་ནི། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་ནི་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

«ག» རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འཇུག་པ་གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་སྒྲ་མི་འཐད་པ།

ཅ༡ གཙོ་བོ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཀཏིག་སོགས། །ཐ་དད་རྣམས་ཀྱི་རྟེས་འཇོག་ཉིད།།
ལ་སོགས་གང་ལས་ཡོངས་སྒྲ་འཇིག། །དེ་ཡི་ཕྱིར་འདི་གསལ་བྱེད་མིན།།

གང་གི་ཕྱིར་ཐ་དད་རྣམས་ཀྱི་རྟེས་སྒྲ་འཇུག་བ་བོར་ཚོད་ལ་སོགས[229]པས་གཙོ་བོ་དང་རྒྱས་བ་རྣོགས་པར་བྱེད་པས་ན། དེ་ཉིད་གཙུག་ཕྱད་ཅན་ཀྱི་དོན་བསྟན་པས་ཏེ།[230] དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣོགས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཀྱི། བརྒྱད་བ་རྒྱད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

«ཅ» ནོར་དང་ནོར་ཅན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དགག

འདི་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང[231]རྟེས་སྒྲ་འཇོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྟེས་སྒྲ་བསྟན་པས་ན་ནི།

ཅ༢ དེ་བཞིན་ནོར་དང་ནོར་ཅན་ལ། །མཚོན་ནས་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཉིད།།
འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་མཚོན་ཕྱིར། །འབྲེལ་མེད་ཉིད་ཡང་དག་བརྗོད།།

འབྲེལ་བ་ཅིག་ཏོས་ལ་ནི་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་རྣམས་དང་རྣམས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཀྱི། གང་ནོར་དང་ནོར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་

228 རྣམ་པ་ལྔ་ཞེས་པ། ཀུན་ལས་ཅན་ཀྱིས། "ཁྱད་པར་ཚད་ཕྱིར་"ཞེས་སོགས་མི་ཁས་ལ་བའི་ཐུན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ངོན་ལྟ་ལ་གོ་དགོས།

229 མ་དཔེར། རྟེས་སྒྲ་འཇོ་བ་བོར་ཚོད་ལ་སོགས་པས། ཅེས་བྱུང་ཡང་པེ་ཙྪར་བཞིན་བཙོས། དང་ཤེས། རྟེས་སྒྲ་འཇོ་བ་དང་ཚད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས།

230 བསྟན་པ་སྟེ། པེ་ཅིང། བསྟན་པ་སྟེ། ཙྪར་ཐང། གཙུག་ཕྱད་ཀྱི་དོན་ནམ་རྒྱུས་ཅིས་ཚམ་བརྡ་གང་ཡིན་དང་ཤེས་འཇྲེལ་པ་ཥཀ ཨཚན་ཙར་ལ་ཀཏིགས།

231 +རྟེས་སྒྲ་མཐུན་པའི། པེ་ཅིང། ཙྪར་ཐང།

ཚུན་གཟུང་བ་དང་འཇོན་པར་འགྱུར་བས་ནའོ། །ཆོར་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆ་གང་གི་ཐོག་ནས་ཀྱང་གསལ་བྱེད་ཉིད་མ་མཐོང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕྲེལ་པ་གཞན་ཉིད་ལས་དོན་བཟློད་པ་ཡིན་ནོ།།

«གཅ» དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ།

གཞན་ཡང། ९ ཆོར་དང་ཆོར་ཅན་ལ་སོགས་ཙམ། །རྒྱགས་ཅན་འཇོན་པ་ཡིན་ན་ནི། །འཕྲེལ་བ་ལས་གཞན་ཡེས་པས་ན།[232]།རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོན་པར་འགྱུར།།

ཆོར་ཀྱི་ཆ་ནས་ཆོར་ཅན་ཉིད་ཙམ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་རྒྱགས་ཅན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི། འཕྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇོན་པ་བོར་ནས་རྒྱགས་གཞན་ལས་ཆོར་ཀྱི་དོན་བཟློད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཡིན་ཏུ་འདས་ན་ཡང་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱགས་ཅན་འཇོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་[233]ཐལ་འགྱུར་སེམས་པས་ཚོག་གོ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་དང་རྣམ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བོའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ།།

[ཁ] གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཏུ་མི་འཐད་པ།

९९ གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཡིན་རྣམ་བདུན་མིན།།

གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཆོར་དང་ཆོར་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་པ་ལས་དེ་དག་རྣམ་པ་བདུན་ཏུ་བྱེ་བར་མི་བྱའོ།[234]།དེའི་གཅིག་ཁོ་ན་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏུ་ཚུག་ན། ཅིག་ཤོས་རྣམས་ནི་གསལ་བྱེད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕྲེལ་བ་གཞན་ཉིད་བར་དམིགས་པ་ཉིད་འདིར་འདིའི་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ནི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་ཁ་བརྗོད་བཟློད་ཟིན་ཏོ།།[235]

232 ཤེས་པ་ན། པེ་ཅིང། སྐར་ཐང། ཏ་བ། འཕྲེལ་པ་ལ་ཡང་གཞན་ཤེས་པ།།
233 མ་དཔེར། པའི། ཞེས་པ་མ་བྱུང་ཡང་པོ་སྐར་ཏུ་ཡོད་པས་བསྟན།
234 རྣམ་པ་བདུན་ཞེས་པ། གོང་ཏু་མཚན་ཡང་ཐུབས་ཀ།९९ནང་སྒྲས་པའི་ཐུབས་ཅན་ཀྱིས་འདོད་པའི་ འཕྲེལ་པ་བདུན་ལ་གོ་དགོས།
235 གོང་ཏু་ཤོག ৭৫৮ ཐད་ལ་དགོངས་སྟམ།

རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་རྟོས་སྤྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཀྱི་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ནའོ། །རྒྱ་ཅན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་གསལ་བར་བྱ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བའི་དངོས་པོའི་འཇུག་ཚུལ་བ་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དང་རྟོས་སྤྱ་འཐོ་བའི་ཞེས་པ་དེ་ལའང་། གལ་ཏེ་གཅིག་ཡིན་རྣམ་བདུན་མིན། །ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལན་གཏན་པོ། །གང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་དེ་གཅིག་བྱ་མེད་ན་མི་འཐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ནོར་བདང་ནོར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་པས། དེ་བཏུ་ལས་རྟོས་སྤྱ་དཔག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏོ། །ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བའི་དངོས་པོ་ལས་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་རྟོས་སྤྱ་དཔག་པ་སྲིད་དོ་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཁོང་བ་ཚུད། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་འཐེལ་བ་ནི་རྟོས་སྤྱ་དཔག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ།།

[९] ལྷན་ཅིག་ཐྱོད་པའི་དངོས་པོའི་འཐེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད།

གང་ཡང་རྟོས་སྤྱ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་མཐོང་བ་དང་། ཕྱི་མཐོང་བའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ། རེ་ཞིག་བྱེ་བྲག་མཐོང་བ་ནི་རྟོས་སྤྱ་དཔག་པ་ཉིད་བྱ་མི་འདོད་དོ།[236]ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཏན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །ཐུར་ཅུམས་སྤྱ་ཐྱོད་བའི་ཏན་པ་གཞག་ནས་[237]ཀེས་པ་གཞན་ལ་དེ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་རྟོས་སྤྱ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཞེས་པ་འདི་ལ། རེ་རེའམ་གཉིས་ཀ་ཡང་རུང་སྟེ། དེས་པར་གཟུང་བ་རིགས་པ་མིན། །ཇི་ལྟ་བུར་ཞེས་དེས་པར་གཟུང་བར་བྱ་བ[238]གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ཕྱིར་མཐོང་བ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི། འབས་བུ་དང་རྒྱ་དག་ལས་ཡང་ནས་ཡང་བུ་རྟོས་སྤྱ་དཔོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཕྱིར་མཐོང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ནི། ནོར་བདང་ནོར་ཅན་བདང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་དང་། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་འཐེལ་བ་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་

236 མི་འདོད་དེ། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
237 གཞག་ན། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
238 མ་དཔེ། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་པར་གཟུང་བར་བྱ་བ། པེ་ལྷར་བུ་ཡོད་པ་དང་ཀེས་དང་མཐུན་པས་བཙོས།

དང་པོ་ནི་རྟེས་སུ་དཔག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་[239]བྱེ་བྲག་འཇིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་རོ།།

(བ) སྒྲིབ་མཐོང་བ་ལ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ནི་རྟེས་དཔག་ཁྱབ་ཚུད་པ། (ཀ) དངོས།

དེ་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་སྨྲས་པ།

<u>ཇི་ལྟ་ཤེས་ཀ་ཡ་ཆུ་ནི་ཀ་ལ་ཡ་ཡ</u>ང་། <u>ཟླ</u>ས་ཀ<u>ྱ</u>ི<u>ད</u>པ<u>ག</u>ས<u>ལ</u>ས<u>ཀ</u>ྱ<u>ི</u>ད<u>པ</u>ག<u>ས</u>ལ<u>ས</u>

གི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་འཁྲུལ་ན་ནི། དེ་རྣམས་མིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལས་ནི་དོན་དེའི་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉེ་བར་གདགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ལ་འབས་བུའི་ཀེས་པ་དེ་འཇུག་པ་ཁྱིད་ཀྱང་རྣམས་འཁྲུལ་པར་དོ་ཀེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་པར་བརྟོག་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཚེ་དེར་དོན་ཇི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་ནི་དེའི་[244]རྟེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབས་བུའི་ཀེས་པ་དང་མི་ལྡན་པས་ཡང་འཁྲུལ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རག་ལས་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན། འཇྲེལ་པ་གཞན་དག་འོས་མ་ཡིན། [245] དེ་ལྟ་ནི་གང་མི་འཁྲུལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་འཇུག་པ་ཉིད་དེ། དེ་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱི་འབས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཆུ་མ་པར་དབྱོད་པ་ཙན་ཀྱི་ལྟག་མ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ནི། རྟེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་གཞན་དུ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་ཏེ་བར་བརྟགས་ནས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཙད་ལ། དཔྱོད་དང་བཙས་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །མདོར་སྐམ་ཀྱིས་ཕྱི་ཙམ་བཟུང་ཡང་འདི་ལ་དོན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན[246]ལྟག་མ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་བཙས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའང་དཔྱོད་པ་དང་བཙས་ཕྱིར། །རྟགས་ཡོད་པར་གྲྭབ་པ་འདི་ལ། ཅི་འདི་ལས་འགྱུར་རམ་འོན་ཏེ་མི་འགྱུར་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཆུ་ཟླུང་གང་བས་ན་མི་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཞེང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་བཙས་པ་ཡིན་ཡང། ཅུ་བ་དང་བྱེད་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་ན་མི་འཇུག་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དེས་པར་བཟུང་བ་བྱས་པས། གང་ཕྱི་མཐོང་བའི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་དེ་དག་ནི་ལྟག་མ་དང་ལྡན་པ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ९৶ གཞན་པ

244 -རྟེའི། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།
245 མ་དཔེར། འོས་པ་ཡིན། ཞེས་བྱེད་ཡང་བཙོས། པེ་ལྷར། ཁོངས་པ་ཡིན། དང་ཀེས། འཇྲེལ་པ་གཞན་ནི་འཐོབ་མ་ཡིན།།
246 དེས་ན། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།

ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱེད། །གང་གི་ཚེ་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། བྱ་བྲག་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེས་པར་བརྟུད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཅ) ཐུན་བྱ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ།

གཞན་ཡང་། གཙུག་ཕྱད་ཅན་དོན་གཅིག་རྟོག་དེས། །ཕྱོག་མ་དང་ལྡན་པའི་རྟེས་དཔག་གི་ཡན་ལག་ལས་དེའི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་འཐད་པ་སྟེ།[247] དེའི་དངོས་པོ་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཡང་ཐ་དད་པ་ལས་རྟོག་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེས་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་འཐད་ཅིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་ཐ་སྙད་ཡོད་མིན་པའམ། །ཅི་སྟེ་ཐ་དད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཙོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བསྟུན་པས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོག་མ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཅི་ཞེག་གོ་བར་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟ་ནི་རྣམ་པར་ལྡན་པ་རྣམ་ལྟ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་ཞེང་གཙུག་ཕྱི་དོན་བཅུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།[248]

གཞན་ཡང་། ཐུན་བའི་རྣམ་ཀུན་རྟོག་མི་འགྱུར། ཐུན་བའི་ཡོད་པ་ཉིད་དམ། མང་པོ་ཉིད་དམ། ཐ་དད་པའམ། ཐ་མི་དད་པ་ཡང་རུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐུན་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ནི་རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་ནོ།།

བ) དགྱོད་པ་པའི་ཕྱགས་དཀག་པ། ཀ] མཚམས་སྦྱར་བ།

ཕ་ དགྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་ལྷོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མངོར་མ་མཚོན་ནོ། །འགྲེལ་པ་བྱེད་པས་ནི་ཁ་བྱེད་མ་ཁ་ཅན་ཀྱི་བས་མ་པ་རྗེས་སུ་བརྒྱས་ནས་རྣམ་པར་ཕྱེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།[249]

247 མི་འཐད་པ་སྟེ། བོ་ཥིད། ཐུར་ཐད། ཚིག་ཐུན་འདིའི་འགྱུར་དང་ཀེས་སུ་མི་འཕ་བ་ཚེ་ཙམ་ཡོད།
248 གཙུག་ཕྱད་ཅན་ཀྱི་དོན་བཅུའི་ངོས་འཛིན་དང་ཀེས་འགྲེལ་པའི་མཚན། ཀ།ལ ལ་ཀཟིགས།
249 འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་དགྱོད་པ་པའི་འདོད་པ་ལྷོན་པའི་གཞུང་ཚིག་མི་འཕ།

།] འདོད་པ་བརྗོད་པ།

དེ་ལ། ९९ མངོན་སུམ་ལྷན་འཛིན་ཅན་ཡིན་ཕྱིར། །རྟེས་དཔག་ལ་སོགས་མངོན་
མ་མཚོན།།

།] དེ་དགག་པ། །] རྟེས་དཔག་གི་མངོན་མ་མཚོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགག་པ།

ཞེ་ན་ཏན་འདོད་ཞེ་ལྟང་དང་། །རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་ཚད་མར་འགྱུར།།
གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལྷན་ཏུ་འཛིན་པ་ཅན་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་ཟེས་ཟིན་པས་ངག་བྱེད་
མཁན་ཀྱི་རྟེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་མ་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་ནི། མངོན་སུམ་ལྷན་ཏུ་སོང་བ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ།།

[ཁ] འཕྲེལ་པ་བྱེད་པའི་མ་ཆགས་པ་དགག་པ། (ཀ) ཕྱིར་དགག་པ།

९८ འཕྲེལ་པ་བྱེད་པས[250]གཞན་གཞུང་ལས། །བདོན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ནས་ནི།།
རྟེས་དཔག་ལ་སོགས་བསྟན་པ་སྟེ།[251] མངོན་སུམ་ལྷན་འཛིན་ཅན་མ་ཡིན།།
མངོན་སུམ་ལྷན་ཏུ་འཛིན་པ་ཅན་ཉིད་ནི་འཕྲེལ་བའམ་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་
སུམ་པ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་ན། འཕྲེལ་པ་ཅན་ནམ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་། རིགས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ།

(ཁ) ཕྱི་ཐུག་ཏུ་དགག་པ། (ཀ) འཕྲེལ་པ་འཇོན་པའི་མངོན་སུམ་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན།

५० ལྷན་སོགས་ཡུལ་ལ་དབང་ཐོབ་མེད། །ཡུལ་ལའང་དེ་དག་ཡོད་མ་ཡིན།།
དབང་པོ་ནི་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ་ཞེས་ལྟར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།[252]འཕྲེལ་བ་
ནི་ཏུ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་མེད་པའི[253]དབང་པོའི་ཐོབ་ཡུལ་ཏུ་
འགྱུར། འཕྲེལ་བ་ཅན་ཡང་འཕྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཏུ་བཟུང་ན་ནི། རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལ་
སོགས་པ་ཉེ་བར་མཁོ་བར་འགྱུར་ན། མངོན་སུམ་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །འཕྲེལ་པ་
བྱེད་པས་ནི་ཕལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་པའི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ། མཐོང་
བའི་ཕྱི་དང་མ་མཐོང་བའི་ལ་སོགས་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།[254]

250 ཕྱེ་དགེ་དང་པོ་ལྟར་བཅས་ལྟ། འཕྲེལ་བ་བྱེད་པས། ཞེས་བྱུང་ཡང་ཡིག་ཆོར་ཏེ་དང་ཟེས་ལྟར་བཅོས།
251 བསྟན་པ་དེ། པོ་ཕྱིང། ལྟར་ཐང་།
252 འཕྲེལ་བཤད་ཏུ་ཞལ་འཛར་ས་ཀྱི་གཞུང་དེ་ངོས་མ་བཟུང་མོད། དར་ཏི་ཀা་ཏུ། ཀུན་བཏུས། ། /५ ཡིན་
པར་གསུངས།
253 མ་དབེར། རྟོགས་པ་མེད་པའི། ཞེས་བྱུང་ཡང་པོ་ལྟར་བཞིན་བཅོས།
254 མ་དབེར། བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །པོ་ལྟར་བཞིན་བཅོས།

(ཁ) ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་རྟེས་དཔག་གི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་པ།

དེ་ལ་འདུ་བ་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་དང་འཁལ་བ་དང་། དེ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་ལྷན་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་མངོན་སུམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ་བརྗོད་པ། ལྷན་པ་རྟེས་དཔག་གི་རྟགས་མིན། ལྷན་པ་ནི་མེ་དང་དུ་བ་དག་རྟེས་སུ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།[255]།གཞན་མིན་མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་དེས་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཐན་མི་འདོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་ཐུར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།

ལྷན་པ་ཅན་ནི་རང་ངོ་བོས། ५१ ।ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་མ་ཡིན།། འབྲེལ་པ་ཅན་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་ནི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལ་འཁལ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཐན་མི་འདོག་ས་ས།།

(ག) དཀག་པ་གཞན་བསྟན་པ།

[1] དགྱོད་པ་པའི་རྟེས་དཔག་ལ་གནོད་པ་རྒྱས་པར་མ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན།

རྟེས་སུ་དཔག་པ་དང་། རྟེས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཅི་བར་གཞལ་བ་རྣམས་ལ་ནི། འདིར་དཀག་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ།[256] གང་གི་ཕྱིར།

གང་དུ་རྟེས་དཔག་ལ་ས་གས་འདི། ।བཀག་པ་དེ་བཞིན་དེ་ཡང་བཀག ।

འདིར་རང་གི་འདོད་པ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ས་གས་པ་ཆུང་ངུར་བསྟན་པས་མེད་དོ།[257]།འབྲེལ་བ་གཞན་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ।འདིར་ཆུང་ངུར་བརྗོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ལས་ས། ।དེས་ན་དེ་བཀག་པ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

[2] དོན་ཀྱི་ས་གོ་བའི་ཚད་མ་དཀག་པ།

དོན་ཀྱི་གོ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དཀག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ५२ དོན་གོ་རྣམས་གཉིས་

255 གོང་དུ་གོག १५२ ཕར་ལ་དགོངས།
256 དང་ཡིས། རྟེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ཟླ་བར། དམེ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་བཀག་པས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ།
257 མེད་དེ། བེ་ཥིང། ལྷར་ཐང།

[258]མཐའ་གཅིག་ཏུ། །དེས་པ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་པའོ། །དེ་ལ་གང་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་དེས་ཏེ། རྟེས་དཔག་གང་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ཅན་གྱི་གོ་བ་ནི།[259]
དབེར་ན་དེ་འཚོད་པ་ལས་ལྟོད་དང་རྟེན་ལ་ཤོགས་པའི་དོན་འཇོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་
འཚོད་པའི་རྒྱས་ཀྱིད་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལས་
ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཀོས་བརྫུན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
གྱིས་ཀོ་བ་ནི། ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཕ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབེར་ན་
ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་རྒྱ་ཀོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས། ཆོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་རྒྱ་ཅེས་པ་མ་དེས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

[ཀ] དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དགག་པ།

གང་འདི་རྣམ་དུ་ནག་པ་ཁྱིམ་ན་མེད་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་མཚོན་པར་བྱེད་
པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ།[260]

ནག་པ་ཁྱིམ་ན་མེད་པ་ལས། །ཕྱི་ན་ཡོད་པ་མཚོན་པ་མིན།།

ཅ། ཁྱིམ་ཀྱི་ཐྲྱ་ཡི་དོན་ལས་འདིར། །ཕྱི་ན་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་རྟོགས།།
ནག་པ་ཁྱིམ་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཁྱིམ་ཀྱི་ཐྲྱའི་ཐྲྱ་བ་ཉིད་ལས་ནག་པ་ཕྱི་རོལ་ན་
ཡོད་པར་དོན་གྱིས་ཀོ་བ་ཡིན་གྱི། མེད་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱིམ་དང་ཕྱི་
རོལ་གཉིས་ཀ་ན་མེད་ན་ནི་ཕ་ཚམ་ཉིད་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི
ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཀོ་བ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པ་ལས། །ཕྱོགས་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན།།[261]
གང་བ་ཁྱབས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས[262]གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བཀག་ནས་བད་གི་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་

258 མ་དཔེར། རྣམས་ནི། ཞེས་བྱུང་ཡང་པེ་ལྟར་བཞིན་བཅོས། རྩ་བ། དོན་ནི་རྣམ་གཉིས་མཐའ་ཅིག་ཏུ།།

259 དོན་ཀྱིས་ཀོ་བ་ནི། པེ་ཅིང། ལྟར་ཐང།

260 འཇུག་པ་ནས།: ། ། །

པར་འདོད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་[263]སེལ་བ་འདི་ཡང་སེལ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རང་གི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ།།

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་རང་གི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པའོ།། །།

ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ཞེས་མའི་འགྱུར། ལེའུ་གསུམ་པ

263 ཅི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ། པེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་། ཆོག་སྒྲུབ་ཐ་མ་འདི་དང་ཤེས་ཀྱི་འགྱུར་དུ་ཆུང་བ་ལེགས་པར་མཛོད་།

ལེའུ་གསུམ་པ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ།

༡ བདག་གི་ཡུགས་གཞན་པ། ཀ རྟོག་ཞིབ་བཀུ་གི་བདེན་བཤད་པ།

༡) གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

ཐུ ༡ <u>གཞན་དོན་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི།</u> །བདག་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད།། ཇི་ལྟར་རང་ལ[264]ཚུལ་གསུམ་པའི་རྒྱུགས་ལས་རྒྱུགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་རྒྱུགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ནས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྒྱུགས་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་འཕྲས་བྱ་བརྒྱུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡང་ཚུལ་གང་ཡང་རྟེན་བ་གཅིག་མ་ཕྱས་ནས་ཡང་མ་ཚང་བ་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཁ) ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲུབ་དགེ་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དགག་པ།

གལ་ཏེ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི་དམ་བཅའ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།[265] རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་དགོད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཏི་བར་བྱའོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི།

<u>དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི།</u> །རྒྱགས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད།། ཡན་ལག་རྣམས་ནས་གང་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། །དེ་ཉིད་ཕེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།[266]

ཁ བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་བར་བཞིན་བཤད་པ། ༡) ཤུགས་བསྟན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

ཀ) བར་ཡུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ༡] ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་བར་བཤད་པ།

དེ་ཡང། ཀ <u>བདག་གི་ངོ་བོ་བར་ཉིད་བསྟན།</u> <u>།བར་དང་འདོད་ཀྱང།</u>། བདག་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ[267]ཡིན་ཀྱི་བྱུབ་པ་ལས་སྒྲུབ་པའི་

264 མ་དཔེར། བདག་གིའི་ངོ་བོ་སྟོན་བཞིན། བདག་ལ། ཞེས་བཅོས།
265 མ་དཔེར། དམ་བཅའ་བ་བྱ་སྟེ། ཤའི་ངོ་བོ་སྟོན་བཞིན་བཅོས།
266 དེ་ཡིས་སྒྲ་གཞན་ཏུ་བསྒྲུབ་མོད། ཤཙེལ་བཤད་དུ། (ཀ.ཀ.) དེ་ནི་དེས་གསལ་བར་བྱའོ། ।ཞེས་ཐུང་བ་ཤའི་ཡོད་པ་དང་མཐུན།
267 ངོ་བོས། ལེ་ཥིང། སྟོན་ཐང།

ངོ་བོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དམེ་ལྡན་སྒྲོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཐྲངས་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་དག་སྒྲུབ་པར་འགོས་པའི་ངོ་བོར་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །རང་དང་འདོད་འགྲུར་ཞེས་སྨོས་པ་འདིས་ནི། རང་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལྷོས་ནས་ཁས་བླངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།[268]

ཀ] མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། <u>མ་བསལ་བའི། ।མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་།།</u>
<u>ཡིད་ཚེས་ཀྱི་ཁས་པས་རང་རྟེན་ལའོ།།</u>

གང་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་དང་འགལ་བའི་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ཕྱང་དང་། ཀྱི་ཁས་པ་རྣམས་ཏེ། ཚོས་གཞན་གྱིས་མ་བསལ་བའོ། ।དེ་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ।དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལྟར་ལྷོ་བ་ལ། དམེར་ན་ཐྲ་མི་ཅང་ངོ་། ।བྱམ་པ་རྟག་གོ། ।ཚད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་དོ།[269]।ཞེས་པ་ལྟ་བྱ་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དང་འགལ་བ་དང་། གང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེང་། ཐུར་ཀ་ཐགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་སྟོན་བ་ནི། རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ।ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བསལ་བའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།[270]

ཕྱོགས་འདིས་ནི། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་བསལ་བ་ཡང་མཚོན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དཔེར་ན་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱེ་བྲག་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ।ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།[271]।རྫས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྫས་རྣམས་ཀྱི་རྫས་རྫས་མ་ཡིན་པར་

268 དང་ཡེས། འདིས་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་བགྱོས་པའི་ཁས་བླངས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ।འགྲེལ་བཤད་དུའང་། (ཀ९ཀ) "བསྟན་བཅོས་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།"ཞེས་བཀྲལ།

269 དང་ཡེས། གཞལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་དོ།།

270 ཆོག་ཕྱང་འདི་ལ་འགྲུར་གཏོས་ཀྱི་བར་ཁྱད་པར་ཆེ།

271 དང་ཡེས། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་རྣམས་ནི་རྫས་དང་རྫས་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ཀྱི་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀའི་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱེ་བྲག་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་
བའི་དོན་ཐམས་ཅད་བརྗོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲས་པ
དང་[272]སྒྲ་བའི་བདག་ཉིད་བརྗོན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ལྟ་ན་ནི། དེའི་སྒྲ་བའི་བདག
ཉིད་དང་ཡང་བརྗོན་པ་ཉིད་གཉིས་ཀ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བས་ལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ
ལྟ་བུ་ནི་གཉིས་ཀའི་རང་གི་ངོ་བོ་བས་ལ་ཏོ། །ཅི་སྟེ་སྒྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བརྗོན་པ
ཉིད་བས་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་གཉིས་ཀའི་བྱེ་བྲག་བས་ལ་ཡིན་ནོ།།

(བ) གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ།

(དེ) ཇི་ཀས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། (གཉིས) འདོད་པ་བཟློག་པ།

(ཀ) ཇི་ཀས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། (ཁ) འདོད་པ་བཟློག་པ།

ལ ཇི་ཀས་པ་ཅན་རྣམས་ཀ་ར།

ཀ བསྒྲུབ་བྱ་སྟོན་ཞེས་པ་འདི་ལ། །བྱྲབ་པ་མེད་པར་དོན་ཀྱིས་བྱས།།
བསྒྲུབ་བྱ་སྨོས་པས་ནི་བྱྲབ་པ་ཟོག་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཉིད
ནི་མ་ཡིན་པར་ཁྱད་སོ།།[273]

(ཀ) དེ་དགག་པ། (ཁ) ཅ་ཅར་ཐལ་བ།

དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་དང་དབེ། །མ་བྱྲབ་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར།།
དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་སྟེ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟློ་བཞིན་ནོ་[274]ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ
བཞིན་དུ་མི་ཁོ་ཁར་ཁྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱ
བསྟན་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

(ཁ) བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་རྟགས་ལ་དགག་པ།

འདི་ལ་ཡང་ཅི་ཚོས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནམ། ཅི་སྟེ་ཚོས་ཅན་ཡིན་ནམ། དེ་སྟེ་ཁོ་ནས
ཀ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཅ བསྒྲུབ་བྱ་ཚོས་ཡིན

272 སྒྲ་བ་དང་། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
273 འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་ཇི་ཀས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་སྟོན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་འགྲེལ་
པའི་མཚན། ༡༥༥ ལ་ཁ་ཕྱི་ཀས།
274 བདར་ཥེས། དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་རིག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟློ་བཞིན་ནོ།།

ཆོས་མཐུན་མེད། །གལ་ཏེ་ཆོས་[275]མི་རྟག་པ་ཉིད་ཙམ་བསྟན་བྱ་ཡིན་པ་ལྟ་ན་བསྟན་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་ཞེས་ནི་[276]སྟོར་དུ་མི་བཏབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་[277]ཆོས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཀྱི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཙམ་བསྟན་བྱའི་རྟག་གས་དོན་མེད། །ཆོས་ཙམ་བསྟན་བྱ་ཡིན་པ་ལྟ་ན་ནི། སྒྲ་ནི་གྲྭ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བྱ་སྒྲ་བའི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་ནི་ཐུན་ཡང་གཉིས་ཀའོ།།

(གཅ) ངེས་གཟུང་གི་ཐོག་བར་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

འདི་ལ་ཡང་བསྟན་བྱ་བསྟན་པ་ཉིད་དམ་བཙའ་བའོ་ཞེས་ངེས་པ་གོང་དུ་ཐུག་བའམ། བསྟན་བྱ་བསྟན་པ་དམ་བཙའ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བར་འགོག་ཏུ་ཐུག་ཐང་། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར།

གོང་དུ་ངེས་བཟུང་དོན་མེད་འགྱུར། །ཅིག་ཀོས་ལྟར་ན་འདོད་མི་འགྱུར།། གལ་ཏེ་བསྟན་བྱ་བསྟན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ངེས་བཟུང་གོང་དུ་ཐུག་ན་ནི། ཐུན་ཕྱེད་དུ་བསྟན་པའི་རྟགས་ལ་ས་གས་པ་འཕར་བས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་གོང་དུ་ངེས་བཟུང་བྱས་པ་ལ[278]དོན་མེད་དོ། །ཅི་ལྟེ་བསྟན་བྱ་བསྟན་པ་དམ་བཙའ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ངེས་བཟུང་འགོ་ཏུ་ཐུག་ན་ནི། རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བཟློད་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡང་དམ་བཙའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དམ་བཙའ་བ་རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་ཞོ།།

ཀ] ཚོར་སྒྲུབ་མཁན་ཕོའི་དམ་བཙའ་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།

ལ ། དེ་བཞིན་བསྟན་བྱ་བཟློད་པ་ལའང་། ། དེ་བཞིན་ཏེ་རིགས་པ་ཙན་ཆུམས་ལ་ཐུག་བཟློད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཚོར་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་། རྟགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བདུ། དཔེ་ལྟར་ལྡང་བ་བཟློད་པར་ཡང་དམ་བཙའ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི། ཕྱོགས་ལྟ་ཕྱིར་ན་ཁྱིད་མ་ཡིན། །ཚོར་པ་སྒྲུབ་པར་ནི། བསྒྲུབ་བྱར་བཟློད་པ་ཙམ་དམ་བཙར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏྲི་འདི་ལྟར་ཕྱོགས་བསྒྲུབ

275 མ་དཔེར། གལ་ཏེ་ཆོས་ཙན། ཞེས་བྱུར་ཚོད་པེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་དང་ཡེས་དང་མཐུན་པས་བཙོས།
276 བསྟན་བྱ་ཡིན་པའི་ལྟ་ན་བསྟན་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་ཞེས་ནི། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
277 ཀྱི་ས། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
278 མ་དཔེར། ངེས་བཟུང་བྱས་པ་ལས། ཞེས་བྱུར་ཚོད་པེ་ལྟར་བཞིན་བཙོས།

བྱ་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་དེ་ཅི་ཞེག་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འདོད་པའི་དོན་ཏེ།[279] དེ་ཐུགས་ཡིན་པས་བསྟན་བྱ་ཙམ་དེ་རྣམས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་པ་ཡང་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ཅི་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་ཇི་ལྟར་ན་མེད་དེ། དེ་ལ་ཡང།

རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འདོད་པ་འདི། །མི་འདོད་པ་ལས་ཟོག་པ་ཙམ།། དེ་ནི་མི་འདོད་པ་ཟོག་པ་ཙམ་ཡིན་པར་བས་སོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་བསྟན་བྱའི་བྱ་བྱེད་བར་བྱེད། རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འདོད་པ་ནི་འདི་རྣམས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས། མིང་གི་ཀུན་བྱ་ལ་ཡང་དཔྱད་པར་ཆུས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་བཅའ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བྱ་ཀུན་བརྟན་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏོ།།

ཀ) རིགས་པ་ཅན་པའི་རྣམས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྨྲ་གི་དཔེ་དགག

ཀ] དངོས།

㎡ རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ན་རེ། དམ་བཅའ་བ་གཏན་ཚིགས་དང་འགལ་བ་དང་ དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ[280]དེ་དག་དམ་བཅའ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། བཤེར་ན་ཐུན་རྟག་པ་སྟེ[281]ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

㎡ དམ་བཅའ་གཏན་ཚིགས་དང་འགལ་བ། །དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཞེས་རིགས་པ་མིན།། འདིར་ནི་དམ་བཅའ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་སུ་འགལ་ཟོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།[282]

ཁ] ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་མི་མཐུན་ཕྱོར་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཆ་མཐུན་ཙམ་ བསྟན་པ་ཡིན་པ།

ལེགས་པར་མ་བསླབས་པ་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ནི་ཚོས་མི་མཐུན་དཔེས་བརྗོད།། གང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཕྱོར་བ་འདི་དམ་བཅའ་བ་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ནི་རིགས་ པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེའི་ཕྱོད་ཀྱིས་ཡིན་པས་

279 འདོད་པ་དོན་ཏེ། ཞེས་བྱོར་ཡང་པེ་ཚྭར་བཞིན། འདོད་པའི་ཞེས་འཇེལ་ལ་ཐུ་བསྟན།
280 དད་ཀྱེས། དམ་བཅའ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་ནི་དམ་བཅའ་བ་དང་འགལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ།
281 མ་དཔེར། ཐུ་རྟག་པ་དེ། ཞེས་བྱོར་ཡང་པེ་ཚྭར་བཞིན་བཅོས།
282 དད་ཀྱེས། འདིར་ནི་དམ་བཅའ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་བའི་ཐུ་ཞེས་བྱ་བ་ གཉིས་ཀ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

ནའོ། །དེར་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲོར་བ་བྱས་ནས་མཇོས་པར་འགྱུར་རོ།[283]།སྒྲ་རྣ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེས་བསྟན་བྱ་མེད་པ་ལས་ཀཏ་ཆོག་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] དེས་ཐམས་ཅད་མིན་པ་རྟགས་སྲ་འཕངས་པ་དགག་པ།

།། <u>རྟགས་ཉིར་འཇལ་གྱིས་འདིར་བསྟན་བྱ།</u> <u>།མ་ཡིན</u>། ཉི་བར་འཇལ་བས་ནི་འདིར་སྒྲ་ལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བས། ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རྟགས་སྲ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་སྒྲ་ཡང་འདུས་པའི་ཕྱིར་རམ། །དམ་བཅའ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲས་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་སྒྲ་ཡང་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི། །ཇི་ལྟར་མེད་དེ། གང་གི་ཚེ་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་གཞན་ལ་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་རོ།།[284]

ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་ཡང་དམ་བཅའ་བའི་ཚྭན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་ཉིད་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་སེལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལ་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ནི། ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེའི་ཚྭར་བ་ཉིད་དུ་ཁྱོར་བར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་སྒྲ་དང་ཐལ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་སྒྲ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཀྱི[285]ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་རྟག་སྟེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་ཞེས་པ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་དོ།།[286]

283 དཏ་ཥེས། དེ་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་ཐྭར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
284 -རོ། །མེ་གེད། ཐུར་ཐད། ཚོགས་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་དད་ཥེས་གཉིས་མི་འཕ་བ་ཁྲད་ཆ།
285 དོན་ཀྱིས། ཐུར་ཐད།
286 དཏ་ཥེས། དེ་བཞིན་དུ་ཐྭ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་རོ།།

ཅི་སྟེ་འདུས་པ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་སྟེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་། དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་ཐུགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། འདིར་འདུས་པ་དང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་མི་ལ་ས་གས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐུགས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་སྒྲ་ཉིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ནུས་པ་ཅི་མེད་དོ། །དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་ཚོས་ཅི[287]ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཁན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་རིགས་ཀྱི། སྒྲ་ལ་ནི་སྒྲ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །དཔེའི་རྒྱུན་ཡང་དམ་བཅའ་བའི་རྒྱུན་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] དཔེ་དེ་ཙོད་བྱེད་མཁན་པོས་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་དགག་པ།

རྩོད་པ་སྒྲུབ་པར་ནི། འདི་འཁལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ལས་ནི། །འཁལ་བ་དང་ལྡན་མིན། དེར་ནི་འཁལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏེ། དམ་བཅའ་བའི་དོན་དང་འཁལ་བ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འཁལ་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འདིར་མི་སྲིད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཁལ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱའོ།།

ཁ) དངོས་བསྟན་རྟགས་ཀྱི་ངག་དབྱེ་བགཤད་པ།

ཀ) མདོར་བསྟན་པ། ཀ] རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཆད་པའི་ཐོན་དུ་ཐུགས་ཚོས་ཀྱི་ངག་དབྱེ་

བགཤད་པའི་དགོས་པ།

ཐ དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་ནས། དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ།
ཁ གང་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྟགས། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཐལ་ཆེ་བས།།
དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ས་གས་དོན་གྱི། །ཐོན་དུ་རྒྱས་པར་དེ་བསྟན་བྱ།།

ཀ] ཐུགས་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བགད་པ།

ག ཆཐུན་ཐུགས་ལ་ཡོད་མེད་རྣམ་གཉིས། །ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ།།
མི་མཐུན་ཐུགས་ལའང་ས་ས་བ་ནི། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་བྱེ་བྲག་ཕྱིར།།

287 དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་དོན་ནི། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང།

གང་གི་ཕྱིར་འདིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པ་དགུར་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཐུར་བཏུགས་པར་བྱའོ།།

ཀ] ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བศད་པ། ཀ] ཕྱོགས་ཀྱི་ཐྱས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ།

རེ་ཞིག་ཅི་སྟེ་འདིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཤུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ནི་མི་འགྱུར། །གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ནི་བྱད་ཕྲེན་པའི་ཕྱིར་ཐྱུབ་པར་མི་འདོད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར།

*ཅ*ཅ* བསྟན་པ་བཐུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཁ་ཡར་བ།།

དངོས་ཀུ་མིན་ཡང་དེ་ཕྱོགས་ཀཅིག །ཡིན་ཕྱིར་བཐུབ་བྱར་བཏགས་ནས་བརྗོད།། བསྟན་པའི་དོན་རྟེས་ཤུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ནི་ཁྱོད་བศད་ཕྲེན་ཏེ།[288]།དེ་དངོས་ཀྱི་བཐུབ་བྱ་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་གི་དོན་ཆོས་ཙམ་དང་། ཆོས་ཅན་ཁ་ཡར་བ་ལ་ནི། ཉེ་བར་བཏགས་ནས་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་རས་ཡུག་ཚོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ།།

ཁ] ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པར་བསྟན་པས་ཐུབ་པའི་དོན།

འདི་ལ་ཡང་། *ཅ*ཅ* གཉིས་ཀ་ལ་ཐུབ་ཆོས་དེ་ལས། །ཐུན་སྐད་ཡིན་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལའམ།། གང་ཡང་རྒྱང་བ་ལ་བརྗོ་གཅམ། །ཕྱི་ཚམ་ཆོས་ཐུབ་འདོད་མ་ཡིན།།

འདིར་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ཙོ་ག་ཏུ་ཐུབ་པ་ནི། དོན་གྱི་ཁྱུགས་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ཉིད་བྱ་མི་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ཐྱུ་མི་རྟག་སྟེ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཡང་རྒྱང་བ་ལ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ཙོ་ག་ཏུ་ཡང་[289]ཐུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་མངོན་པར་གསལ་བར་ཐུ་བ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ལའམ་གང་ཡང་རྒྱང་བ་ལ་ཕྱི་ཚམ་བྱ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཕྱི་ཚམ་ཟ་བ་ལས་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཐུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་བདེ་བ་ལ་ས་ཁོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་པར་[290]ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།

288 གོང་བུ་ཡིག ཅ*ཅ ཐད་བུ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཆོགས་དོན་བཐུབ་བྱ་ཡིན་པར་གསུངས་ཟིན་པ་ལ་དགོངས།

289 -ཡང། ཕེ་ཕིང། ལྷར་ཐང།

290 མ་དགེ་དང་ཕེ་ལྷར་བཅས་ཀྱ། བདག་ཉིད་པར། ཞེས་བྱོང་ཡང་དད་ཀྱིས་ལྟར། བདག་ཉིད་པར། ཞེས་བཅོས།

ཀ] གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྐྱོན་ལྡོན་ལྡན་ལཏུ་བའི་ཡུལ་བསྟན་པ།

ལའི་ལལང་ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ། ༢༧ མི་ལའོད་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ལྡན་ལ
ཏལང་། །ལའི་ལྟར་ཅིག་ཀོས་ཀྱ།[291]
གཉིས་ཀར་རབ་ཏུ་གྲུབ་ནི། སྒྲུབ་ལྡན་པལམ་གྱུབ་པ་ཡིན།།[292]
གང་ཞེག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ནི། དམེར་ན་མིག
གི་ཀཟུང་བ་ཉིད་ལྟ་བ་སྟེ་དེ་ནི་སྒྲུབ་ལྡན་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་དམེར་ན་ཀུན་ཀྱི་བྱེ་བག
གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ནི་ལའི་ལྟར[293]སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན། སྒྲུབ
ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དེར་གང་གིས་རྟོགས་པ་བཟློག། གཞན་ཀྱིས་སླར་ཡང
བསྒྲུབས་ན་ལའོད། །གལ་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་ན་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན
ཞེང་། ཅི་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་ན་དེ་སྒྲུབ་ལྡན་པ་ཡིན་ཏོ།།

(ཁ) ཆུས་པར་བཤད་པ། ༢] ཐུགས་ཚོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།

ཀ] རང་གི་ལུགས།

ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ནི།
༢༧ ཚོས་ཅན་ཚོས་ཅན་ཀྱིས་སྒྲུབ་མིན།།ཚོས་དེས་ཚོས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཀྱི།།[294]
ལའི་ལྟར་ཚོས་ཀྱིས་ཚོས་སྒྲུབ་ཅིང་། །སྒྲུབ་ཕྱིར་ཚོས་ཅན་ཡང་དེ་བཞིན།།
དེ་ལ་རེ་ཞེག་གང་དག་ལའི་ཤད་དེ། ཏད་པས་མེ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཚོས་ཅན་ཀྱིས་ཚོས་ཅན
སྒྲུབ་པའོ[295]ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མེའི་ཡོད་པ་རྟོགས་པ་ནི
མ་ཡིན་ཀྱི་ལའི་ལའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེར་ཏད་པ་དང་ལྡེ་ལ་བ་སྒྲུབ
ཏུ་ཟེད་ན་ནི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཀྱི་ཐུགས་ཀཅིག་ཀཏན་ཀྱ་ལགྱུར་རོ། །རྗེས
ཀྱ་དཔག་པར་ཏུ་བ་ཏ་ལ་མེ་མཐོང་བར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཀྱ་དཔག་པ

291 དད་ཀེས་ཀྱ། ལའི་ལ་ནོ་ཏ་ཏ། ।དགེར་ན་ཀ་ཀང་ཡང་ཏུང་བ་ལ་མ་ཀྱུབ་པ་ལལམ། ཕ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟ་ཏ་ལ། ।ཞེས་ཐུང་།
292 ཏ'བ། ཀུན་ལྡན་པ་ཡང་སྒྲུབ་པར་ཅེད། ।དད་ཀེས། སྒྲུབ་པར་ཅེད་པ་ལལམ་ཀུན་ལྡན་ཡིན།।
293 ལའི་ནེ། ལྟ་ཐར་।
294 དད་ཀེས། ཚོས་ཉི་ཚོས་ཅན་ཀུ་ད་ནི་ས་ཡིན། ।ཏད་ཏ'ཀ'ཏ'ད། ཏ'ཏ'ལ'ལ'ཀ'ཏ'ལ'ལ'ལ

མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལའོ་ཞེས་གདོན་མི་ཟ་བར་ས་ཕྱོགས་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་རྒྱ། །འདིར་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་རྒྱ། །དེ་སྐད་ཅེ་ཞེག་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཆོས་ཅན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་རྒྱ།།

ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས[296]བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གང་དག་མེས་རིག་བྱ་སྟན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཕན་བཅོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རི་ཞེག་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཏ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཡང་མེའི་བྱ་ཐག་ཏོ་བ་བསྟན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་ཕྱོགས་བརྟགས་པ་དོན་མེད་དོ། །དམ་བཅའ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། མེའི་བྱེ་ཐག་བསྟན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མེའི་བྱེ་ཐག་བསྟན་བྱ་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱས་པའི་ཏ་བའི་བསྟན་བྱ་ཉིད་ཏ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེར་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་ཐག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་སྟེ། མེའི་བྱེ་ཐག་ལ་གང་གིས་ན་ངོ་སྦྱར་བར་བྱེད།

གང་དག་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་མི་བསྟན་ཅིང་ཆོས་ཅན་ཡང་མི་སྟན་བའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། དཔེར་ན་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡོད་དེ་ཐ་དད་རྣམས་དང་རྟེས་འཕྲོ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།[297]།དེར་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་རྒྱ་གཅིག་པ་ཉིད་ཏ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་།[298] འདི་ལྟར་ཀྱོ་ཏམ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གཅིག་པ་ཉིད་ཏ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གཞན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱིར་ཕྱིར་ཆོས་

296 མ་དཔེར་ཆོས་ཅན་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། ཞེས་ཡོད་མོད་པ་སྐར་བཞིན་བཅོས། འདིའི་ཕད་ཏ་ཞ་མ་དང་དད་ཀེས་ཀཱ་ཉིས་ཀཱ་ལའི་འགྱུར་ལ་ངོ་གས་ཀཱ་ཞི་ཆེ་ཅམ་འདྲ་གཅ། འགྲེལ་བཤད་ཏ། (ཀ།ཅ) "ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱིས་ཟླ་བ་མེན། ।ཆོས་ནི་ཆོས་ཅན་ཀྱིས་བསྟན་ཏ་མ་ཡིན་ནོ་"ཞེས་པ་དང་། "དེས་ཏེ་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྟན་ཏ་མ་ཡིན་ནོ།།"ཞེས་ཆོས་ཅན་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱིས་ཆོས་དང་། ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་མིན་ཀྱི་བརྟག་པ་ཁས་ལེན་ཅིང་ཁ་ཅིག་ལ་ཡང་ཁ་ཅོ་བའི།

297 ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཏ་ཏ་ཡོ། ।བེ་ཥིང་། ཐུང་ཐང་།

298 ཏ་བ་སྟེ། བེ་ཥིང་། ཐུང་ཐང་།

ཅན་ཡང་དེ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་གཞན་པོ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་བསྟན་བྱར་བསྟན་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་[299]བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འཇུར་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།[300]

[ཁ] གཞན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགག་པ།

གཏན་ཚིགས་ཐུགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ། (ཀ) དངོས།

གཞན་ཀྱིས་སྒྲོར་བའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲས་པ།

ཀ། དམ་བཅའ་རྣགས་ཀྱི་ངག་གིས་གང་། །མི་འདོད་པ་ལ་ཐལ་བ་རྫོམ།།

དེ་ནི་ལན་ཞེས་ཏེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་སྒོ་ནས་སྒྲོར་ཕྱིར་རོ།།

དཔེར་ན་སྒྲ་རྣག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་རྣག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བམ། རྣག་ཏུ་དམིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།[301]

(ཁ) དཔེ་དང་ཐུགས་ཆོས་བརྗོད་པ་གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ།

[ཀ] དཔེའི་མཚན་ཉིད།

ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ།

ཀ། གཏན་ཚིགས་བསྟན་བྱའི་རྟེས་འཇོ་གང་། །མེད་ལ་མེད་པར་བརྗོད་

པར་བྱ། །དེར་ནི་ལྡ་པའི་མཐའ་ཅན་དབེ།།

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། རྟག་སྟེ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏྲི། དཔེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན།

[ཁ] གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་ཐུགས་ཆོས་བརྗོད་པ་ལ་དེས་པར་ལྟོས་པ།

རྣག་ནི་ཉེ་བར་སྒྲར་ལས་པའོད། ।འདིར་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཉེ་བར་སྒྲར་བ་ལས་

བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་། སྒྲ་བྱས་ས་ཞེས་པའམ་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་

བཞིན་ནོ།།

299 བདག་ཏེས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་།

300 མ་ཡིན་ནོ། །པེ་ཅིང་། ལྷར་པང་།

301 བདག་ཏེས་སྡུ་འདོའི་མཐུག་ཏུ། "ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལན་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དམ་བཅའ་བའི་ཐོ་ནས་ཁས་ཟློར་ཡོད་ན་ཐལ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུར་ནི་ཕུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣག་པ་ཉིད་ཁས་ཟློར་ལས་ཁ་ཡོད་ན་ལན་ལ། འདིར་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ནོ།།"ཞེས་པ་ཡོད་ལ། འདིར་དེའི་དོན་མི་འཇུར་བས་གཞུང་ཚད་དམ་བརྟག

(ཅ) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ།

གང་དུ་བསལ་འོངས་ཀྱིས་བརྗོད་ན། །གཏན་ཚིགས་མེད་པར་འགྱུར་
བ་ནི། །དཔེ་གཉིས་ལས་དེ་གྲུབ་ཕྱིར་རོ།།

གང་ཡང་བསལ་ཏེ་འོངས་པས་བརྗོད་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
བས[302]བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་བསལ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་མེད་པས་ན་
ཐ་དད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མེད་པ་ཐོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཀྱི་ཐ་དད་
དམིགས་པར་འགྱུར་ན་ནི་རྟེས་སུ་འཐོ་བ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
སྐྱེ་འདོད་ཀས་པ[303]མི་འདོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་
རྟེས་སུ་འཐོ་བ་གཅིག་ཐོན་དུ་འཐོ་བ་ཅན་ནི་མཐོང་ཞིང་དེ་མེད་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་དེས་
ན་གཅིག་ཐོན་དུ་སོང་བ་ཅན་རྣོ། །དེ་ཁས་མི་ལེན་ཡང་རྟེས་སུ་འཐོ་བ་མེད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་རྟེས་སུ་འཐོ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་རྟགས་ལྡན་ལས་གཞན་མིན།།

རྟེས་སུ་འཐོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་
དང་། འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད།[304] ཡང་འདིར་ཐལ་བ་གཞན་བརྗོད་པ། གཙོ་བོར་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོངས་སྒྲོད་པ་ཐོ་དང་ཁོངས་སྒྲོད་པར་བྱ་བ་དག་ཡོན་ཏན་དང་
ཡོན་ཏན་ཅན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་སྐབས། རྒྱས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་ཡིན། འདི་ནི་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྱུར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་མིན་ཕྱིར། །ཁས་ལྷན་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ལས།།
དེ་བཞིན་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཡི།[305]།སྐྱོན་བརྗོད་སྔན་འབྱིན་དུ་ཀེས་བྱ།།

302 འགྱུར་བར། པེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་།
303 སྐྱ་འདོད་ཀས་པས། པེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་།
304 དད་ཀེས། ཐ་དད་པར་ཐལ་བ་དང་རྟེས་སུ་འཐོ་བ་དག་ལས་འདིར་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེག་ཡོད། འཕྲེལ་བཤད་
ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་ཚུལ་དད་ཀེས་ཀྱི་འཕྲེལ་པ་ཧོཏཱ་མཆན་ལར་ལ་ཀཏིག་ས།
305 ཆ་བར། དམ་བཅའ་ཡས། ཞེས་བྱིད་སྐྱ་ཡོད།

འདིར་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས[306]གཏན་ཚིགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འཐས་བྱ་གཅིག་པ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་དོ། །འདིས་ཁས་བླངས་པ་ནི་གང་མ་མཐོང་བའི[307]ལྟོན་ཏུ་སོང་བའི་འཐས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད་བཞིན་ཏུ་བྱས་ནས་ཝོངས་སྒྲོད་པ་པོ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་དེས་པའོ། །ཁས་མི་ལེན་ཡང་ཝོངས་སྒྲོད་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་བའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཆོ།།[308]

རྟས་ཀྱང་རྟས་ཉིད་དུ་ལྡན་པ་ལས་ཡིན་ཞིང་། དེ་མེད་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་རྟས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལྡན་པ་ཡོད་པས་ནའོ་ཞེས་ལྡན་པས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྡན་པའི་འདུ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རམ། ཐམས་ཅད་དུ་ས་བོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་དག་ཀྱང་རྟས་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྟས་ཉིད་ཀྱང་ལྡན་པའམ་ལྡན་པ་ཡང་རྟས་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པར་བྱ་སྟེ། རྟས་མ་ཡིན་པ་ཡང་རྟས་བཞིན་དུ་རྟས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བའི་ཐོན་ཏེ།[309] རྟས་རྟས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་རྟས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྟས་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་དེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཁོད་དུ་ཐུལ་བར་མི་རྟུས་ཏེ། རྟས་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གཞན་རྟས་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་འདི་དམ་བཅའ་བ་ཉིད་དུ་རིགས་ས། །རྟས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལས་ཡོན་ཏན་ལ་ས་གོས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། ཐལ་བར་འགྱུར་བྱེད་པས་ཆོག་གོ།[310]

ཀ] ཁྱབ་པའི་ལྟོས་ས་མའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ།

ཀ] མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ས་མ[311]གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་རྣམ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

306 འགྲེལ་བཤད་སྟར་ན། (ཀ৫৬) གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། ཞེས་འཇེལ་དགོས་སྟམ།
307 མཐོང་བའི། ཞེས་པ་སྟར་ཏུ་ཆུད་བ་དག་སྟམ་ཡང་མ་དཔེ་བར་སོར་བཞག
308 འདི་དང་འདིའི་མཐུག་ཕྱོགས་དེ་མ་ཐག་གི་ཚིག་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་འགྱུར་གཉིས་བར་ཁྱབ་པར་ཆེ་ཙམ་ཡོད།
309 འདི་འཇེལ་བཤད་ཀྱིས་ཅི་ཐག་པའི་འདོད་པར་ཕྱོང་ཚུལ་དང་ཀེས་འཇེལ་པའི་མཚན། ཀ৷৷৷ ལ་ཀཊིགས།
310 དང་ཀེས་སྣ། ཞར་ལ་འོངས་པས་ཚོགས། ཞེས་ཆུང་བ་ལེགས་པར་མཛོད།
311 -གཏན་ཚིགས་ས་མ། ཝེ་ཥིད། ལྟར་ཐང།

སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཡོད་པ་གྲུབ་པ་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཚུངས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ཁྱེས་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སོ།།

གང་ <u>ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཅེས།</u> <u>།བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྨོན་པར་བྱེད།།</u> མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྐད། <u>མཐུན་ཕྱོགས་ཁྱེས་པ་ཕྱོགས་ལས་ཏེ།</u> གལ་ཏེ་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁྱེས་བརྗོད་ན་ནི། འདི་ལ་ཡང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་སྐད་འདི་ལ་དབྱེ་བ་མ་བརྗོད་ཅེ་ན། ཐ་དད་ཡོད་ཏུ་ཆུག་མོད། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་མི་རྣག་པ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། <u>འདི་ལའང་ཐ་དད་ཅེས་མི་འདོད།</u> །དེའི་ཕྱིར་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

[ཁ] མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

འོ་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཞན་བྱ་གྱུར་བ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།[312] བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་པ་བཀག་པ་ཙམ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག

ཀང <u>དེ་གཞན་དང་ནི་དེ་འགལ་ཏེ།</u> <u>།མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་གཉིས་པ་ཡང་།།</u>

<u>རྒྱགས་མེད་པས་ནི་འགལ་བ་སྟེ།</u> <u>།རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་འགྱུར་ཡིན།།</u>

གལ་ཏེ་ཡང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་ཏེ[313] མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་པ་དེས་ན་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་སྐད་གང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་བྱས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་སྣྲུག་བསྡལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་འགལ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་མོད་ཀྱིས་ཀྱང་། དེས་གང་དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་ནས[314]བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་སྐད་ནི་ཡང་འདི་ནི་མེའི་ཏོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པས། ཐུང་རེག

312 དང་ཡེས། སྒྲོག་ཚགས་ཀྱི་རིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་དང་།
313 གཞན་དེ། ཕེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་།
314 དང་ཡེས་དང་འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟུན་ན། རྣམ་པར་བཅད་ནས། ཞེས་དགོས་སྐྱེམ།

མེད་པར་མེའི་ཕྲ་བ་ལས།[315]གོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ཕྲ་རིག་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱབ་རིག་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ལ་ཡང[316]མ་ཡིན་ནོ།།

１０ མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་མིན་པ་ཉིད། །མཚན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རིགས།།

གང་འདི་སྐར་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒེ་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་ན། བྱས་པ་ཉིད་ནི་ཇི་སྐར་མི་རྣག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །འདི་སྐར་དེ་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་བདག་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།[317]

ཀ] ཆོད་པ་ཐུང་བ།

ཅི་སྟེ་ཡང་འདི་ནི་ཐྱི་ལས་ཕེ་ཚམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཉིད་ཐྱི་ཡིན་ཡང་རྣག་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཕེ་ཚམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐྱི་ལས་རྟེས་འཇུག་བློ་མིན།[318]ཐྱི་ཐམས་ཅད་ཕེ་ཚམ་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ཉིད་མི་རྣག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་མི་རྣག་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཁས་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཏྱེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་ནོ། །དང་ཞེས་པ་ནི་ཕྱིས་བརྟག་པའོ།[319]།དེ་སྐ་མ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཉིད་བསྟན་བརྗོས་

315 མེའི་ཕྲ་བ་ལས་རིག་པ། པེ་ཅིང་། སྐར་ཕར་།

316 པེ་སྐར་གཉིས་སུ། མེད་པ་ཡང་། ཞེས་ལ་སྒྲ་མེད།

317 དང་ཡེས། དེ་སྐ་ན་དེ་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་མེད། བདག་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

318 དང་ཡེས་སུ། རྟེས་འཇུག་ཐྱི་ལས་བློ་ཕོ་མིན། ।ཞེས་ཐུང་ལ། འགྲེལ་བཤད་དུ། (９０５) ཐུན་ཕོ་མིན་ཞེས་པ་ཕེ་ཚམ་གྱི་རྒྱུ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་བཀྲལ།

319 མ་དབེན། ཚོགས་ཐུབ་འདིའི་དོན་དུ། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། ཞེས་ཐུང་ཡང་ཡིག་ཆོར་ཏེ་པེ་སྐར་བཞིན་བཅོས། དང་ཡེས་སུ། དང་གི་ཐུ་ཐྱི་ཕྱི་བའི་ཕྱིར་ནོ། ।ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་དུ། (９０４) "དང་གི་ཐུ་ཐྱི་ཕ་ལས་ཞེས་པ། དང་གི་དོན་རྣོག་ལའི་ཕྱིར་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ།" ཞེས་བཀྲལ།

པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། གང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་དེ་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཚེ་འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དེའི་ཚེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་དེ་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། དེའི་ཚེ་ཡང་ཕྱི་ཚོམ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པས་སྐྱོན་དེ་མེད་པ་ཉིད་དོ།།

ཀ] ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགྱེའི་གཏན་ཚིགས་དབེར་བརྗོད་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པ།

ཀ] གཏན་ཚིགས་དབེར་བརྗོད་པ།

ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་དགྱ་པོ་དེ་དག་གི་དབེར་བརྗོད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དགྱ་པོ་འདི་ཡང་མི་ཀ་དགྱ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཟིས་ནས་ལྷོད་གིས་གྱེན་ཐུར་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གསུམ་མོ། །འགྲེད་ལ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གསུམ་མོ། །ཕྱོགས་བཞིས་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པར་ཀེས་པར་བྱའོ། །ཐུར་ཁ་གཤོ་ཁ་ཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མི་ཁ་ཁ་ཐུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མི་ཁ་ཁ་པའི་ཕྱིར་ཆུ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། ། ཐུས་པའི་ཕྱིར་ཁ་པའོ། ། ཁ་ཁ་ཐུ་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཁ་ཐུ་ཆ་ཆུ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མི་ཁ་ཁ་པའི་ཕྱིར་ཆུ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། ། ཆུ་ལ་བ་ལས་

བྱང་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའོ། །རྟག་སྟེ་རེག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་བསྟན་བཅོས་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པ་ནི།

ཀ། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །བྱས་དང་མཉན་བྱ་རྫོལ་ལས་བྱང་།།
མི་རྟག་རྫོལ་བྱང་རེག་བྱ་མིན། །དེ་དག་རྟག་པ་ལ་ས་ཁོག་ལའོ།།

(ཁ) དེའི་དོན་བศད་པ། (ཀ) ཐོག་བศད་པ།

(ཀ) ཐུགས་ཚོས་ཅན་ཀྱི་རིགས་གསུམ་དུ་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་རྣམས་གཏན་ཚིགས་དང་། ལཀལ་བ་དང་། མ་དེས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཀཀ དེར་གང་མཐུན་ཐུགས་ལ་ཡོད་གཉིས། །དེ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་སྟེ།།

དེ་རྣམས། གཉིས་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་ཏེ། གང་ཞིག་མཐུན་པའི་ཐུགས་ལ་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་བྱ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་སྟེ།[320] གང་ཡང་མཐུན་པའི་ཐུགས་ལ་མེད་དེ། གཉིས་བསྟན་བྱ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་དང་བོ་དང་ཐ་མ་གསུམ་གསུམ་པོའི་དབྱས་ཀ་མོའི་[321]ལའི་ལས་བཟློག་པ་ནི། །ལཀལ་བ་སྟེ། ཕྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལཀལ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཐུགས་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་པོ་ནི། མཐུན་པའི་ཐུགས་ལ་མེད་པ་སྟེ། གཉིས་པ་གསུམ་པོའི་ཕར་དང་། ཆུབ་ཀ་མོའི་ལཀལ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གང་བསྟྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་སྟྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །དཔེར་ན་ཕ་དང་རྣམས་ཀྱི་ལྟུས་པ་ཉིད་གཞན་ཀྱི་དོན་སྟྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་ལྟུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཀྱི་དོན་

320 མེད་པས་ཏེ། བེ་ཙིད། ཐུན་ཕད།

321 མ་དཔེར། "གཉིས་བསྟྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་དང་བོ་དང་ཐ་མ་གསུམ་པའོ། "ཞེས་བྱོད་པ་གོ་དཀའ་བས་བེ་ཙུན་བཞེན་བཅོས། དད་ཀེས། "གང་མཐུན་པའི་ཐུགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ་བསྟྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དང་བོ་དང་མཐའ་མའི་གསུམ་པའི་བར་མ་དག་ཡིན་ནོ།།" གང་ལྟར་ཡང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་ལ་ཞ་མ་དང་དད་ཀེས་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཙམ་འདུག་ལ། གཉིས་ཀ་དེ་ཙམ་གོ་བའི་ཐོ་མི་འདུག་ཨོད། དོན་ལ་ཐུགས་ཚོས་འཁོར་ལོ་ལས། ཆེད་འཁྱག་གཉིས་ཡང་དག་དང་། ཡོཏས་གཉིས་འཁྱག་ལ། ལྟག་ཅ་ལྟ་ཅ་རིས་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟོན། འདིའི་ཐད་ཀྱི་དད་ཀེས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་མཚན། ཀཀཝ ལའང་ཀཱཏིགས་འཚལ།

སྒྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དུ་མའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་གཉིས་པོ་ནི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། དཀྱ་པོ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གཞན་པ[322]མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་རྣམས་མ་འདས་པའོ། །ལྟག་མ་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་ནི་གཏན་ཚིགས་སམ། འགལ་བ་ཉིད་དུ་མ་འདས་པ་སྟེ། ཕེ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུའོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ།

(ཁ) མ་འདས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཕེ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ།

[1] འགལ་བ་ལ་མི་འཐུལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཕེ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ།

གཏན་ཚིགས་ལ་ས་གས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་། ཀ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཐུན་གཅིག་ཉིད། །རིགས་དང་རྫས་ལས་ཀེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ལྟག་མའོ།[323]།གང་ཡང་ཐུན་གཅིག་ཅེས་པ་ནི། འདིར་གང་རིགས་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ས་གས་པ་དེ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགལ་བ་དག་ལ་ཕེ་ཚོམ་ཕྱིར།།

[1] དངོས་འགལ་སྒྲུབ་པའི་ཐུགས་ཚོས་ཅན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཕེ་ཚོམ་དང་འོས་ཀེས་ཀྱི་རྒྱུ་ས་ས་འདོད་པ་དགག་པ།

གལ་ཏེ་གང་ཕྱིར་འགལ་བ་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་བརྗོད་པ་དག་ལས་ཐུན་གཅིག་པར་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་དང་མ་ཤན་བ་དག་ལ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།[324]

དེ་བཞིན་ཕེ་ཚོམ་རྟགས་ཉིད་ལས། །གཅིག་ཏུ་འདས་པར་མཐོང་མ་ཡིན།། དཔེར་ན་སྒྲ་ལ་མི་གཏི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་མངོན་སུམ་པ་ཉིད་དག་ལས། སྒྲ་ནི་རྫས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་གཅིག་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་གཅིག་ཉིད་ལས་ཕེ་ཚོམ་དང་འདས་པ་གཉིས་དག་ཏུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐུན་དེ་ནི་ཅི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར། ཅེ་ན། ཕ

ཀ། མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི།།གཉིས་གཉིས་སུ་འདོད་རེ་རེ་མིན།།

322 ཕྱི་རོལ་དུ་གཞན་པ། བེ་ཥེད། ལྷར་ཐང།
323 དང་ཡེས། དངོས་ཀོའི་རིགས་ལ་ཡེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་གི་ལྟག་མའོ།།
324 དང་ཡེས། ལྷ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དག་ཉིད་ལ་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཞེས་པ་མི་འཐུང་།

འདིར་ནི་ཕ་ཚོམ་དང་གཏན་ལ་དབབ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འཐད་ཀྱི་ཁ་ཡར་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཕ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། འགལ་བ་མི་འཕྲལ་བ་ཙན་ནོ། །རེ་ཞིག་གཅིག་ལ་ནི་ཕ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་ན་ཕ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་མིག་གི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དག་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱི། ཁ་ཡར་བ་ནི་[325]མ་ཡིན་ནོ།།

[ཀ] ཆོད་པ་ལྷག་བ།

གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་འགལ་བ་མེད་པ་རེ་རེ་ཞིག་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རིགས་ཀྱི། འདི་དཔེར་ན་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ། ཆོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་མ་ལས་ཇི་ལྟར་དེས་པར་སྒྲུ་ཞེ་ན།

<u>དུ་མ་ཡིན་ཡང་མི་འགལ་ན། ཀེན་ཏུ་བར་ཡང་གཅིག་ལ་འདྲུག</u> ། འདིར་ནི་དུ་མ་ཡིན་ཡང་དོན་གཅིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་དོན་གཅིག་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཕོ་ཐོ་ཙམ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་དུ[326]འདི་ལྟར་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་མ་བྱེད་པར་ཐྱུར་པ་ནི་དཔེར་ན་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ། ཐུག་བསྟལ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ནི་འགལ་བ་མི་འཕྲལ་བ་ཙན་བཞིན་ཕ་ཚོམ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་རེ་རེས་ཀྱང་དོན་དུ་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྷར་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་འདྲུག་པ་ཡིན་ཏེ་ཡང་རིགས་ས། །གལ་ཏེ་གང་དུ་འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་དུ་མ་གཏན་ཚིགས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཙན་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཕ་ཚོམ་དང་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཕྱིར་ཀོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཡན་ཆུན་དུ་བརྟེན་པ་ལ་ལྟོས་

325 མ་དཔེར། ཁ་ཡར་བ་ལ་ནི། ཞེས་བྱུང་ཡང་པེ་ལྷར་བཞིན་ལ་ཐུ་མེད་པར་བྱས།
326 གང་དེ། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

ནས་གཉིས་ཀ་ལ་ཞུགས་པའི་གཞན་ཉིད་གཏན་ཚིགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བསྟན་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི[327]མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ།།[328]

གལ་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཕྱི་མ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྲུ་འགྱུར་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། འོ་ན་མཁན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚས་དང་ཅིག་ཏོས་དེས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ"ལ་ཕྱི་ཚམ་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་པ་དེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་མཐའ་གཅིག་ལས་ཀྱང་མ་ལོག་པ་སྟེ། ཐུན་མོང་བྱ་རྣམ་པར་མ[329]བཅད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི། དེ་དག་ཉིད་ལའོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་དང་མི་འགལ་བས་ན་ཕྱི་ཚམ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དོ། །གང་འདིར་གཉིས་ཀའི་ཚ་ལ་ངེས་པ་སྟེ་གཏན་ཚིགས་དེ་གཞན་ལས་ལོག་པའོ་ཞེས་པ་འདི་ཁྱད་པར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་གི་ཚེ་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཚེ་འདི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་བྱ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདི་ལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྲུ་རྣམ་ཡང་མི་སྐྱོན་ནའོ། །གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་དོན[330]སྐྱར་ན་ནི་འགལ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་ཚམ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །འདི་ཡང་དེ་ཉིད་དེས་པ་ནི་རྟོས་སྲུ་ཚོལ་བ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(ཀ) དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ནས་བསྐྱན་པ།

འདིའི་བསྟན་པའི་ཚིགས་སྲུ་བཅད་པ་ནི།

ཀ། <u>གང་དག་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། ।ཕྱི་དང་འགལ་བ་མིན་འཕྲུལ་པའི།</u>[331]

327 ཀྱིས། སྐད་ཕང་།
328 དད་ཀེས། བསྟན་པ་ལ་ནི་གང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། ।ཚིག་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ།
329 -མ། བོ་ཥིང་། སྐད་ཕང་།
330 -དོན། བོ་ཥིང་། སྐད་ཕང་།
331 ཆ་བ། གཅིག་དང་འགལ་བ་མི་འཕྲུལ་བའི།།

ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀུན་དེ་ལ། །ཕྱི་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་རྣམས་ཡིན།།
૧૬ ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་དང་ལྡན་གང་ལ། །ཤེས་འདོད་བརྟོག་པས་གཅོད་པ་དང་།།
ཕྱི་ཚོམ་ཉིད་དུ་ཐྱར་ལས་གཞན། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྟོང་ཡོད་མ་ཡིན།།[332]

(૧) ས་ས་བཤད་པ། (ཀ) འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་འདོད་པ་ལ་གཅོད་པ་བྱེད་པའི་འགལ་བ་དེ་བརྟོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ས་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་ན་གང་གི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པ་ལ། བྱས་པས་མི་རྟག་པ་འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་པའི་[333]གཏན་ཚིགས་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བཏགས་བ་འདི་ནི་མི་བཟད་པར་བཀོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གཟུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བསྐྱེ་ཐུའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་མིག་གི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། མངོན་སུམ་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་འགལ་བ་མི་འཕྲལ་བ་ཅན་ལས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་ཕྱི་ཚོམ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །འདི་ལྟར་གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་ཅན་ལས་བརྟོག་པ་བསྐྱེ་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་འགལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འདུས་པ་གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་འདི་ནི་གཞན་འདུས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེའི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡོད་པར་མ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཕྱི་ཚོམ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟོག་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་འགལ་བ་མི་འཕྲལ་བ་ཅན་ཉིད་ལས་ཐ་

332 ཐོག་ཁ་ཉིས་ཀྱི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་བཤད་དུ(૯૭૬-૭૭)ཐུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དར་ཏི་ཀཱ་ཥོ་ཀ ૭૬ནས་ལ་ཀཏིགས།

333 མ་དཔེར། བྱས་པས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་ཉིད་དུ་ཐྱར་པའི། ཞེས་ཡོད་མོད་དང་ཤེས་དང་བསྟན་ཏེ་བཅོས།

དང་དུ་ཕྱི་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ལ་གནོད་པ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱེ་བྲག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དབེར་ན་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མ་ཤན་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གང་ཡང་རྩད་བ་གཅིག་གམ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྩད་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་བྱེ་བྲག་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཉིད་དུ[334]རིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀའི་དབེར་བཟློག་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་བརྟག་ཀྱི་ངོར་ཅན་ཏེ། མཚོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫི་ལམ་ཀྱི་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བ་ཡོད་ན་ནི་སྒྲ་བ་དང་སྒྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་བརྟག་ཀྱི་ངོར་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཕྱིར་བསྡོམས་པའི་ངོར་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་བ་ཉིད་བརྟག་ཀྱི་ངོར་ཅན་མ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།[335]

ཡང་བརྗོད་པ། ཀ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རང་ངོ་འམ། །དེ་ཡི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཡང་རྩད་། ।ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།[336]।དེ་ལ་གནོད་པས་འགལ་བ་ཡིན།།

གང་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས། ནང་ལ་འདུས་བས་གས་ཉིད་མ་ཡིན། ।དེ་བཞིན་གཞན་ངོར་ཅན་མ་ཡིན།[337]।ཞེས་ངོ་གས་པ་བསྟེ་གསུངས་པ་དེ་ལ། འདུས་པ་ཉིད་ནི་མི་ཀ་ལ་ས་གས་པ་ནང་གི་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཀག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ནི་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འགྱུར་བོ། ।འགལ་ཟློའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ན་འགལ་བ་ལྟ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ས།།

334 དུ། ཞེས་པ་མ་དཔེར་མེད་མོད། པེ་ཚྭར་དུ་ཐུང་བས་བཚྭན།

335 ཆོག་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་དད་ཀོས་ཀྱིས་ཀྱི་བར་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པས། རྒྱ་དཔེ་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་མ་ཀྱོགས་ཀས་ལ་བศད་ཁ་ཀགས་བར་མཚོད།

336 ཅ་བ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།।

337 འགྲེལ་བศད་དུ།(९৭৫)"སློབ་དཔོན་དབྱི་ཀ་ཀཏེན་ཀྱིས། དཀར་འདུས་རྣམས་ནང་མ་ཡིན།।དེ་བཞིན་ཀཞན་ངོར་ཅན་མི་འགྱུར།।"ཞེས་ཐུབས་ལ་ཀཁུང་ཀང་ཡིན་ངོས་འཇོན་མ་མཚོད།

(ཁ) ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགྲར་འཇིད་པ་རྣམ་མཚན་བཞད་པའི་འགལ་རྐྱེན་སོགས་བཤད་པ།

[༡] ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་མར་བཅིར་རྒྱུ་མཚན།

དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཤད་ཉིད་དོན་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ།

བཅ། ཐུན་མོང་དང་མི་ཁྱད་པར་གྱི། །ཚོས་དང་བསྟུན་བྱ་ལ་གཉིས་སོ།།

གང་བསྟུན་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་གོ་བྱེད་དེ་མི་གསུམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དང་། ཁྱད་པར་ དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ཤས་རྣམས་སོ། །རྣམ་པ་དགུ་ཉིད་དུ་ཕྱེ་བ་ཡང་གསུམ་པོ་དེ་དག་ ཉིད་ལས་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ།།

[བ] དེ་ཉིད་བཤད་པ། [ཀ] ཕི་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་བལྟན་པ།

དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཕི་ཚོམ། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་རང་གི་བྱེ་བྲག་ཁ་དད་པ་ལ་ ཕྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ཅན་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕི་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ ཐུར་ཁ་བཞམ་མི་ཁ་བར་ཐུན་པ་ལ[338]གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ བཞིན་དུ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།།

[ཁ] ཕྱི་མ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ།

ལྷག་མ་ལྷོས་ནས་གསུམ་དུ་ཕྱེ། །བསྟུན་བྱ་ལ་ལྷོས་ནས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལ་ནི་ཡང་ དག་པ་དང་། ཡོག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཕི་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་ཡིན་ནོ།།

[ག] དངོས་གཉིས་ཕི་ཚོམ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན།

ཅི་ཡང་རྒྱུ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕི་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་ ནི་འདི་ལྟར་དེ་དག་གཉིས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

བཅ། རྟེས་སུ་ཞུགས་དང་མ་ཞུགས་ལས། །ལྷོ་གང་དང་རྟེས་འཇུག་གྲུབ་མིན་ཕྱིར།། ཕྱོགས་དུ་མ་དག་ལས་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཅིག་ཀོས་སྒྲུབ་པར་ གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྟེས་སུ་འཇུག་པ་དང་ལྷོ་ག་པ་དག་ལས་ཡིན་ ཏེ། དེ་དག་ནི་ཆ་ཤས་གཅིག་དང་ཡང་མ་བཟློ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ།།

[བ] ཚོད་པ་ཐུང་བ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ནི།

338 མ་དཔེར། ཐུབ་པ་ལ། ཞེས་བྱྭ་ཡང་པོ་ལྟར་བཞིན་བཅོས།

གཅིག་ལ་དེས་པར་ཤེས་པ་དང་། །ཡོག་པའང་མིན་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར།།
འདི་སྐར་གཉིས་ཀའི་ཚ་ལ[339]གཅིག་ཏུ་དེས་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རྟོས་སུ་ཤེས་
པ་དང་། ཡོག་པ་དག་ནི་གཉིས་ཀའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྒྲིབ་བྱ་
ནི་འགྱུར་ལ།

གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་སྒྲིབ་མ་ཡིན། །ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན།།
གང་དོན་གཅིག་ལ་རྣམ་པར་ཡང་འགྱུར་མི་རྣམ་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ནི་མི་སྒྲིབ་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་དོན་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

(ཀ) དེ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ།

[9] བདོས་འཁལ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་བྱེད་དུ་འདུག་པ་ཕྱི་ཚམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནི་བདོས་འཁལ་ལ་གཉིས་ལ་མཐོང་བས་ཕྱི་
ཚམ་རྒྱུར་ཐལ་བ་ཐལ་བ།

གལ་ཏེ་འདི་སྐར་ཇི་སྐར་ནི་གཉིས་ཀའི་ཚ་སྟེ་འཁལ་བའི་དོན་དུ་མ་ལ་འདུག་ཅིང་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འདུག་པ་དེ[340]ཀེས་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། །དོན་གཞན་
རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཐོ་ནས་ཡིན་ཀྱི། དེའི་ཁྱད་པར་བཟང་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
སྐར་དེ་ནི།

གཅ། ཁ་ཏོད་དེ་རྣམ་གཅོད་དུ། །གྲྭབ་དོན་དོན་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད།།

གཅིག་དེ་གཞན་ལ་གཉིས་སུ་འདུག །གཉིས་ཀའི་ཚ་ལ་ནི་གང་ལ་མེད་པ་དེ་ལས་
རྣམ་པར་གཅོད་དོ། །དེའི་ཐོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱའི་རིགས་མཐའ་དག་གམ་ཕྱོགས་གཅིག་
ལ་ཞུགས་ནས་དོན་ཇི་སྐ་བ་བཞིན་དུ་ཀེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་སྐྱ་བྱའོ།[341]།དེ་བཞིན་དུ་ཤུཏ্ལའི་ཏི་བསུད་བ་ཁེད་ལས་ཏི་ཁེད་དང་། ཡོན་
ཏན་ཁེད་དང་། བརྟེན་པ་ཁེད་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་ཁེད་ལ་ས་གས་པ་ཁེད་དུ་
འགྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཏི་ཁེད་ལ་ས་གས་པ་མེད་པ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།[342]

339 ཚ་ལས། བེ་ཥིང་། སྐྱར་ཐང་།
340 མ་དབེན། འདུག་པ་སྟེ། ཞེས་བྱུང་མོད་པ་སྐྱར་བཞིན་བཅོས།
341 མཚམས་འདི་རྣས་དང་ཀེས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལ་གཞུང་གོ་རིམ་འཁྱུགས་པར་ཏིས་ཚུལ་ས་གས་དེའི་
འགྲེལ་པའི་མཚན། ༡༩༦ ལ་ཀཱཏྲེགས།
342 མ་མཐོང་བ་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བེ་ཥིང་། སྐྱར་ཐང་།

[༧] དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཐུ་ཅས་བསྟན་ཏུ་གོ་བའི་དགེ།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཀཀ ཀལ་ཏེ་ཞུགས་པ་བཞིན་གྱུར་ན། །དཀར་གཟུགས་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ལས།། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྗོ་གར་རིམ་ལ། །གསུམ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར།།[343] གཅིག་གི་ཚིག་ཏུ་ལྷོས་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་མ་བསྡུས་པ་འགལ་བ་མི་འཕྲལ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཕྱི་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་ཟེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མ་ཉན་བྱ་ཉིད་དང་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལ། ཅི་འདི་རྟག་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་ཕྱི་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྒྲ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།།

[ཀ] ལྷོ་གི་ཐུགས་བསྟན་པ་འགལ་རྟགས་སྒྲ་བསྟན་པ།

ཅི་སྟེ། ཀཁ གཅིག་གི་ཚིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གཅིག་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་རྣམས་གཅིག་ལ་བརྗོད་པར་མི་འདོད་པས་སོ། །བྱས་པ་ཉིད་དང་། བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་འཕྲད་པ་ཉིད་ནི་གཉིས་པོ་གཅིག་ལ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།[344] དཔེར་ན་བསླབ་བའི་རྣམ་པ་དང་བྱ་བབས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ལས་མཐོ་ཡོར་དུ་ཟེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་བསྟན་བྱ་བཤད་ལ། །འགལ་བ། དེ་ཉིད་གཉིས་ཀའི་ཚར་རྣམ་པ་གཉིས་སྒྲ་འཇུག་སྟེ། དེ་རྣམ་པར་བཅད་སྟེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཞན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་བཤད་ཟིན་ལ། ཁ་ཅིག་ཉིད་ལས་རྟག་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཁ་ཅིག་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཁ་ཅིག་ལ།

ཀལ་ཏེ་འདི་ནི་ཆེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐང་བའི་རིག་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐང་བའི་རིག་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཕྱིས་ངོ་བར་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཀལ་ཏེ་ངོ་བར་མི་བསྟན་ཏུ་ཆུག་ན་ཡང་ཐང་རིག་མ་ཡིན་པ་ནི་འགྱུབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་ནི་ཇི་ཙམ་ཞུ་ཞུགས་པའི་

343 ལྷ་དགེ་དང་པེ་ཚྭར་བཅས་པར་དང་ཟེས་ཀྱི་ཆ་འགྲེལ་གཉིས་ཀའི་ནང་འདི་ཟློག ཀཁ དང་། གཤམ་ཕྱི། གཅིག་གི་ཚིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟློག་ཀཀ་ཏུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིའི་ཐད་ཀྱི་གཞུང་གི་གོ་རིམ་ཨི་འདྲ་བ་ཡོད་ཚུལ་དེའི་མཚན་དུ་ཞུས་ཡོད།

344 མ་ཡིན་ཏེ། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཏིད་ཀྱིས་ཕྱོ་བའི་རིག་པ་གྱུབ་པར་བརྗོད་པས། དོན་གྱི་ཁྱུགས་ཀྱིས་ཁྱད་རིག་མ་ཡིན་པར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་འཁུལ་བར་བརྗོད་པ་ལ་འཁུལ་བ་མེད་དོ།།[345]

ཅི་སྟེ་བྱས་པ་ཏིད་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་གཏིས་ཀ་དང་ཐ་མི་དང་པ་ཡིན་ལ། ཐ་མི་དང་ཐམས་ཅད་ལས་མ་ཟོག་པར་ཞུགས་པས་མི་རྟག་པ་ཏིད་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པས་ཀྱི་རྟག་པ་བཀག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གང་ཞིག་གང་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཤེས[346]པའི་བྱེ་བྲག་དེ་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཐོ་ནས་བྱེད་པར་ནུས་ན་ཀྱི་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །གང་དུ་ཞུགས་པ་ནི། དེའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཆོད་པའོ། །དཔེར་ན་བྱས་པ་ཏིད་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མ་བྱུང་བ་གཏིས་ཀ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་གཏིས་ཀར་ཐུལ་ཚོ་ཆོམ་ཀྱི་ཁ་ཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་ཐུབ་པའམ། ཡང་ན་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཐུབ་ཀྱང་རུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཏིད་ལས་ཡོན་ཏན་ཅམ་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐུབ་པ་ཡང་ངོ་།།[347]

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཅི་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ། །བདག་མེད་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཐོ་ཆོམ་ཀྱི་ཁ་ཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གཏིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་དང་བྲལ་བའི་བདག་མེད་པ་ལ་བྱས་པ་ཡོད་བར་འགྱུར་ན་ཅི་དེ་ལྟ་བུ་ཏིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཕན་ཚུན་ཟོག་པ་ཏིད་ལས་འདིའི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐུལ་ལ་བྱས་པ་ཏིད[348]མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མེད་པ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །ཕན་ཚུན་ཟོག་པ་ལ་ཞུགས་ན་ནི་ཐོ་ཆོམ་ཀྱི་ཁ་ཏན་ཆོགས་ཡིན་ནོ། །རྟག་པ་བཀག་པ་ཐུབ་པའི་མི་རྟག་པ་ཏིད་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་གས་མི་

345 དང་ཤེས། ཁྱུགས་ཀྱི་ཁྱད་པ་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཁུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཁུལ་བ་མེད་ངོ།།
346 -ཤེས་པའི། པེ་ཅིང། སྣར་ཐང།
347 ཆོག་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་ལ་དང་ཤེས་དང་ཞ་མ་ཏིས་བར་ཁྱད་པར་ཆེ།
348 ཐུལ་ལ་མ་བྱས་པ་ཏིད། པེ་ཅིང། སྣར་ཐང།

མཐུན[349]མཐའ་དག་ལས་ཡོག་པ་དེའི་ཐོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཤེས་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
དེ་དག་ཅི་རིགས་ཀྱི། འདིར་གོང་མ་ཚགས་པར་མཐུན་ཐུགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པའོ་
ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་འཇོན་པ་ཡང་མི་ཁྱེད་དོ། ।ཀཏ་ན
ཚོགས་ལ་ནི་རང་དང་འཕྲེལ་པ་བོར་ནས་གཞན་དུ་རྒྱགས་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་པའི
རྒྱས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏོ།།[350]

འདིར་ཡང་གཅིག་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དག་གི་
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐུས་པ་ལས་རང་གི་ས་ཀུན་ནས་སྨོང་བའི་ཤེས་པ་མཐོང
བའི་ཕྱིར། ཕུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཞིན་རྟོག་པ་ལས་ཐྲུང་བ་ཉིད་གོ་བར
བྱེད་དོ། ।དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་པས་གཅིག་ཉིད་འཇོན་པའི་ཆ་བ་ཅན་ཡིན
ནོ། ।དེར་ཡང་ནི་ཚོས་གཞན་བསལ་བ་ལས་ཐྲུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོས་པ་ཡིན་ཀྱི། དེར་ནི
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངོས་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ।ཕྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་དག་ནི་རྣམ
པར་མ་བཅད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཚོས་གཞན་ངོས་པར་བྱེད་པའི
གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་ཀའི་ཚ་ནི་གཞན་ལས་རྣམ་པར་བཅད་ནས་གང་ན་ཕྱི་ཚོམ་ཡོད་པ་དེ་ན
གཞན་དང་ལྡན་ན་ངོས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འགྲེང་བ་དང་བྱ་བབས
པ་ལས་མཐོ་ཡོར་དུ་རྟོགས་པ་མཐོང་བ་ནི་ཁ་ཡར་བ་ལས་ངེས་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར
རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རང་གིས་ཀུན་ནས་སྨོང་བ་དང་བྱས་པ་དག་ལས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཐུབ་ཏུ་པར་ཐུབ་པ་རྣམས་ལའོ། ।དེའི་ཕྱིར་འདིར་གཅིག་ཉིད་གཟུང་བར་བྱའོ། ।དེ
ནི་གང་ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་ལྷོས་ནས་ཕྱི་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཅི་ཐུབ་འདི
བྱས་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན་རྩོལ་བ་ལས་ཐྲུར་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་གློ་གལ་ལས་སོགས་པ
བཞིན་མ་ཡིན་ཞེས་འགྱུར་གྱི། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནམ་ཞེས་ཐུབ་པར་བྱེད
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱས་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་ཉིད་ལས་རྣམ

349 མ་དཔེར། རིགས་མཐུན། ཞེས་ཐུབ་ཡང་པེ་ཙྪར་བཞིན། རིགས་མི་མཐུན། ཞེས་བཅོས།
350 ཚོག་ཕྱར་གལ་ཆེན་འདིའི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་དཔེ་ཅིས་དབར་ཁྱད་པར་ཆེ་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ
བཤད་ཀྱི་གཞུང་གང་དུ་ཡོད་སོགས། དང་ཅིས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་མཚན། ཅ།༥༠ ལ་གཟིགས།

པར་བཅད་ནས་མི་རྣག་པ་ལ་ཕྱི་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དོན་གཞན་རྣམ་
པར་བཅད་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུར་པའི་དེ་ལ་ཕྱི་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་
ཞེ་མ་ཡིན་ནོ།།

མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདི་རྣག་པ་མ་
ཡིན་ལ་མི་རྣག་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་
རང་གི་ཚིག་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ[351]ཡང་མེད་པར་དགག་པ་ལས་ཁྱད་
པར་དུ་བསྟན་པར་བྱ་རྒྱུའི་བྱ་བ་རྣག་པ་རྣམ་པར་བཀག་པ་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་རོ་ཞེས་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་རོ། །རྣག་པ་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་རོ། །དབེར་ན་སྒྲ་རྣག་སྟེ་རེག
བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བྱ་འདི་ལ་ནི། ཕ་ཚོམ་ལ་ལྷོས
ནས་བཀག་པ་ཡིན་ལ། ཐ་མ་ནི་བཟློག་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཡིན་རོ། །གང་གི་ཚེ་རྣག་པར
ཁས་མི་ལེན་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱིན་ཏུ་མཐར
གནས་པ་བཀག་སྟེ། འདིའི་དུས་ན་ཡོད་བཞིན་པའི་ཐོན་དང་ཕྱི་མཐར་གནས་པ་མ
ཡིན་པ་ལ་མི་རྣག་པ་ཡིན་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ།།

གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཕྱས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བྱ། ཐམས
ཅད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལ་ལྷོས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པ་འདི་ཅི་ལྟར་རྣམ
པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཞེ་ན།[352] འདི་ཡང་གང་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱི་ཚོམ་ཕྱི
གཏན་ཚིགས་དེ་གཞན་ལས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཉིས་ཀ་ལ་ཉུགས
པ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཕྱི་ཚོམ་དུ་མ
ཡིན་ཕྱི། རྒྱལ་ཕྱ་བབ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར
བསྟན་བྱ་འདི་ལ་ཚོས་གཞན་ལྟས་ཅན་ལས་རྣམ་པར་བཅད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན
ནོ། །འདི་ལྟར་ཐུ་ལྟས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་དང་བཟལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱ
བ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བྱ། རྣག་པ་དང་མི་རྣག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཁོག་པའི
རྣག་ས་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།[353]།འདི་ནི་བསྟན་བྱ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལ་ལྷོས་ནས་ཡང་དག

351 -ལ། ཝེ་ཨིང་། ལྷར་ཐར་।
352 ཁ་ཅིག་གིས་དོགས་འཇུག་འདིའི་འགྱུར་ལ་འདིར་ཐུན་བ་དང་དུད་ཀྱིས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ།
353 དང་ཀྱིས། དེ་ལྟར་ན་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པ་བསྟན་བྱ་ལ་བལྷོས་ནས་ཡང་དག་པར་དང་། བཟློག་པ་
དང་། ཕ་ཚོམ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ།།

པ་དང་། ལོག་པ་དང་། ཕ་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་དེའི་གཟུགས་བརྟན་དང་བཅས་པ་བརྗོད་དོ།།

ཀ གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ། ཀ གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དགག་པ།

ཀ) ཆོད་སྒྲུབ་མཁན་པོའི་ལུགས་དགག་པ། ཀ) འདོད་པ་བརྗོད་པ།

ཟླ ད་ནི་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཆོད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི།

ཀཀ དེ་མཐུན་མེད་ལ་མེད་པ་ཡི། །ཚོས་བསལ་རྟགས་ཀྱིས་པ་དེ་ལ།།[354]

ཁ) དེ་དགག་པ།

ཀ] དེས་བཟློག་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། ཀ] མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པའི་ཉེས་པ།

དེ་མཐུན་མེད་ལ་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་སྨྲོས་པའི་མིན་རྟགས་འགྱུར།། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་དེ་དང་མཐུན་པ་མེད་ལ་མེད་པ་ཉིད་དོ།[355] ཞེས་དེས་བར་གཟློག་པ་འདི་བྱེད་པའི་ལྷར་ན། མཁན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཏན་ཚིགས་སྲུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་བས་སོ།།

ཁ] མ་ཁྱབ་པའི་ཉེས་པ།

ཀཝ མེད་པ་ཉིད་ལ་དེས་བར་གཟློག་། །ཁྱབ་མཁན་འབའ་ཞིག་རྟགས་སྲུ་འགྱུར།།

དེ་དང་མཐུན་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཁྱབ་མཁན་སོ་སོར་ཡོད་པའམ་ཡིན་པས། མཁན་པར་བྱ་བ་ཉིད་རྟག་སྲུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པའོ་ཞེས་དེས་པར་བཟློག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱབ་མཁན་བོར་ཡོད་པ་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་སྲུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བྱས་པ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་ཁྱབ་མཁན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཀ] མི་ལྷོད་པའི་ཉེས་པ།

དེ་མཐུན་ཉིད་ཅེས་འདོད་མ་ཡིན། །ཅི་སྟེ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་དེས་

354 དང་ཀེས་སྲུ་ཚིགས་རྣང་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ། "དེ་ལྟ་བུའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་བར་བསལ་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ།" ཞེས་ཚིག་ལྷག་གི་གཞུང་ཡིན།

355 མ་དཔེར། དེ་དང་མཐུན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱུང་ཡང་པེ་ཙྪར་བཞིན་བཅོས། དང་ཀེས། དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད་ཅེས།

པར་བརྒྱད་བར་བྱེད་ན། དེ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བར་བྱས་པས་ན། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཐུ་མ་གཉིས་པོ་མེད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཚོས་གང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རིགས་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་འགའ་ཡང[356]ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། <u>གཅིག་ལའང་རྣམ་པ་དུ་མ་མཚོན་པ།</u> །གཏན་ཚིགས་གཅིག་ལའང་དུ་མ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་མཚོན་སྟེ། དབེར་ན་བྱས་པ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་བརྒྱད་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་ཅན་ཡིན་ནོ།།

ཀ] གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

ཀ] སྒྲུབ་དག་གི་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ།

ཡང་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལྷན་བས་ནས་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། ཅི་རེ་ཞིག་འདིར་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཟླུད་པར་བྱེད་དམ། ཡང་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན།[357] དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཀ.པ <u>དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་ཞེ་ན།</u>།<u>གཏན་ཚིགས་བཟློད་པས་རྒྱས་མ་ཡིན</u>།།

འདིས་ནི་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་ས། །ཅི་སྟེ། <u>ཡང་དག་དོན་བཞིན་ན།</u> ཅི་སྟེ་འདི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཟླུད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང། <u>རྣམ་པ། ཁང་གིས་ཁང་ལ་ཞེས་མ་བཟློད</u>།།

ཁ] བདོས་ཤ་ལ་ཇི་ལྟར་ཁེགས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཁྱབ་པ་གྱུར་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་སྒྲུབ་བཁ་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ།

ཁལ་ཏེ་ཁ་ཏན་ཚིགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ན་[358]རྣམ་པ་ཁང་གིས་ན་ཇི་ལྟར་

356 མ་དབེན། ।འགལ་བ་ཡང། ཞེས་ཡོད་མོད་སྐྱར་དུ་བྱུང་བ་དང་ཡེས་དང་མཐུན་པས་བཅོས།

357 མ་དབེན། ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན། ཞེས་བྱུང་ཡང་པེ་སྐར་བཞིན་བཅོས། དང་ཡེས། ཅི་ལྟར་ཀྱུང་པའི་དོན་ཀྱི་ཡིན།

358 དང་ཡེས། ཁལ་ཏེ་ཁ་ཏན་ཚིགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་དང་། འཕྲེལ་བཤད་དུ། (৯৫১) "རྣམ་པ་འདིས་ཏེ་བར་སྟོན་པའི་ཞེས་བཟློད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་བཀླལ་བས་བརྟག

བདག་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། གང་ཡང་མཐོང་བ་མེད་དོ།།

ཀ། ཤེས་པར་བྱེད་ལས་འདས་པ་བཞིན། །དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐོང་མ་ཡིན།། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བཟུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་མེད་དོ།།

མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཉིད་སོགས་སྒྲ། །མི་རྟག་རྟགས་སྙེ་ཐལ་བར་འགྱུར།། གལ་ཏེ་དེའི་བདག་ཉིད་བཟུང་ནས་མཚན་ཉིད་ཇོད་པར་བྱེད་ན་ནི། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཉིད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་གཏན་ཚིགས་སྙ་འགྱུར་རོ།།

ཀ] དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ།

(དེ) གཏན་ཚིགས་བཇོད་པའི་ཚིག་གིས་འཇེལ་པ་སྟོན་མི་རུས་པ་ལན་དུ་མི་བྱང་བ།

གལ་ཏེ་གང་ཞིག་མ་བསྟན་པའི་དེ་[359]གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཇོད་དོ་ཞེ་ན།

ཀམ། མ་བསྟན་པ་ཞེས་བཇོད་པས་དེ། ཇི་ལྟར་གང་ལ་ཞེས་མ་བཇོད།། དེ་ལྟར་དུ་བཇོད་པས་ནི་གང་གིས་ཇི་ལྟར་མ་བཇོད་པ་དེ་གང་ལ་གཏན་ཚིགས་སྙ་མི་འགྱུར་ཞེས་མ་སྨྲས་པོ།།

(ཁ) དེའི་ལན་དགག་པ།

ཕྱིན་ཅིག་རྒྱུ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ། །ཅི་སྟེ་འདི་ལྟར་དེ་དང་མཐུན་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གང་མ་བསྟན་པ་དེའི་ཞེས་བཇོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་དཔེ་ཀཉིས་ལས་འགྱུར་བས། །དེ་དང་མཐུན་པ་དང་ཕྱིན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་མཐུན་པའམ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ཀྱིས་ཕྱི་ཙམ་ཀྱི་དོན་ཉེ་བར་བསྟུས་ནས་དཔེ་ཀཉིས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་བཇོད་པ་ཇི་ལྟ་བྱ་དགེ་ཞིས་ནི་དཔེས་འཇེལ་པ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཇོད་པ་ཡིན་ནོ།།

(ཀ) ཁྱབ་པ་ངེས་ཏ་བསྒྲུབ་བྱ་བྱུབ་ཐེག་ཏུ་ཐལ་བ།

གང་ཞིག་གང་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མ་བསྟན་པ་དེ་ཞེས་བཇོད་པ་དེ་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ།

359 མ་བསྟན་པ་དེ། པེ་ཅིང་། ལྷར་བང་།

གསུ ཨི་རྒྱ་ཁྱོད་སོགས་མཐོང་བ་སྟེ། །བསྒྲུབ་བྱར་གཞན་དག་འདོད་དམ་ཅི།།
གལ་ཏེ་བྱས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཨི་རྒྱ་པ་ཁྱོད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ན་གཞན་
ཅི་མ་གྱུར། གང་གྱུར་པ་དེའི་དོན་དུ་ཡང་དགེ་བཤོད་པར[360]བྱེད་དམ། བསྒྲུབ་བྱ་གཞན་
བཤད་པ་ཅི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་མ་བསྟན་པ་དེ་ཞེས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ) གཞན་སྟོའི་ཕྱགས་དགག་པ། (ཀ) རིགས་པ་ཅན་པའི་ཕྱགས་དགག་པ།

ཀ] འདོད་པ་བཤད་པ།

ལྔ རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། ཚོས་མཐུན་པ་ལས་དགེ་བཤད་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་
སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ས་ཞེས་པ་འདི་ལ།[361]

ཀ] དེ་དགག་པ། ཀ] ཁས་བླངས་འགལ་བ་བསྟན་པ། (ཀ) དངོས།

ཀཀ གལ་ཏེ་ཚོས་མཐུན་སྒྲུབ་བྱེད་ན། །ཆ་ཤས་བག་མེད། གལ་ཏེ་ཚོས་མཐུན་
པ་ཁྱོད་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་ཡན་ལག་གི[362]གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱན་ཅི་ཀ་ཏུ་བཤད་
པར་འདོད་པས་ཁི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་ཐ་མི་དད་དུ་འཇུག་པ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིར་འགྱུར་
ཏེ། དམག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།[363]།དོན་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་སོགས་པས་ཐ་མི་དད་དུ་
འཇུག་པ་ཁི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(ཀ) འགྲུབ་ཕྱིར་ཀྱི་སྒྲ་མི་འཐད་པ།

གཞན་ཡང་། ཕྱ་པ་མིན། འདིར་ཕྱ་པ་ཁི་མི་འཐོབ་སྟེ། ཚོས་མཐུན་པའི་དབེར་
བཤད་པ་ཁྱོད་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཁྱོད་ཡིན་ན་ཁི། དེ་ཁྱོད་དེ་ལས་ཀྱར་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ཞེང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་དག་ཐ་དད་དུ་བཤད་པར་བྱེད་པ་
ཡང་མ་མཐོང་བས་སོ།།

(ཀ) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ།

དག་ཅེས། གལ་ཏེ་འདི་སྐྱེ་ན། གང་ཚོས་མཐུན་པ་ལས་དབེ་བཤད་ཀྱི་དག་དང་
ཕན་ཚུན་བརྩུད་པའི་ཐོ་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་

360 མ་དཔེར། དཔེ་བཤད་པར། ཞེས་བྱང་། འདིར་པེ་ཙྪར་བཞིན་བཅོས།
361 དད་ཀྱེས། དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས་གཏན་ཚིགས་ས་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ།
362 ཡན་ལག་གི། །པེ་ཙྪར། ཚྭར་ཐང་།
363 དད་ཀྱེས། ཕ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་དེ། ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་མཐུན་པའི་དབེ་བཟོད་པའི་བཀའ་དང་ཀེས་པ་དང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བ[364]ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བཟོད་པར་བྱའོ།།

[ཁ] རྟེས་དཔག་གི་རྒྱུ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། (བ) དགག་པ་དངོས།

གལ་ཏེ་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། རྒྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་པས།[365]བསྒྲུབ་བྱ་རྒྱུ་ཅེས་པའི་དགེ་ལས་ཀྱི་པ་དང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ལྟོན་པ་དེ་དག་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡང་ཅི་བསྒྲུབ་བྱ་རྒྱུ་བྱེད་དུ་དངོས་ལས་འདོད་དམ། ཡང་ན་བརྒྱུད་པ་ལས་ཀྱང་འདོད། ।དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ༩༠ གཉིས་ཀ་གཞན་དུ་འཚོད་པར་འགྱུར། ।གལ་ཏེ་དངོས་ལས་ཡིན་ན་ནི། གང་ཅན་པ་དང་འཇེལ་བའི་ཐུན་པ་དེ་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། ।གལ་ཏེ་བརྒྱུད་པ་ལས་ཡིན་ན་ཡང། གང་ཚོས་མཐུན་པའི་ཅན་པའི་ཕེས་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ།།

(ཀ) དེའི་ལན་དགག་པ།

གལ་ཏེ་ཐན་ཚན་བརྒྱད་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཡང་ཅན་པའི་ཕེས་པ་ལ་ཇི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། ཚོས་མཐུན་གཏན་ཚིགས་དེ་མ་ཡིན། ।ངག་དེ་ནི་ཚོས་མཐུན་པ་ལས་དཔེར་བཟོད་པ[366]མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

མ་ཡིན་དེ་ལའང་སྒྲོན་གཉིས་ཕྱིར། ।ཚོས་མཐུན་པ་ལས་དཔེ་བཟོད་པ་ལ་ཡང་དངོས་ལས་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་བརྒྱད་ནས་ཡིན་ཞེས་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ནོ། ।གལ་ཏེ་དངོས་ལས་བཟོད་པར་འདོད་ན་ནི་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་ཕེས་པ་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། ।དེ་ནི་དངོས་དང་བརྒྱད་པ་ལས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ।ཅི་ལྟོ་བརྒྱད་པ་ལས་ཡིན་ན་ཡང་གང་ཅན་པའི་ཕེས་པ་ལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དོ། ।དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་པར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་དེ་གང་ཡིན། གནས་སྐབས་ལ་ཡང་གཞན་མི་སྲིད། ।གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ལ་ཡང་གང་

364 འབྱུང་བ། པེ་ཅིང། སྣར་ཐང།
365 ཞ་མ་ཆ་བ། སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པས། ।དཔལ་ཕེས། སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཕྱིར་མི་སྲིད་དོ།།
366 དཔེ་བཟོད་པ། པེ་ཅིང། སྣར་ཐང། ཆོད་སྒྲུབ

ཆོས་མཐུན་པ་ལས་དབེར་བརྗོད་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་མཐུན་པའི་དབེར་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་ལ་ཡང་སྒྲིད་དོ། །སྒྲིད་ཏུ་ཚུགས་ཆོས་མཐུན་པའི་ལྷོས་པའི་དབེར་བརྗོད་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་བསྟན་པ[367]རྣམས་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ།།

(གཅ) དབེར་བརྗོད་ཀྱི་དག་སོགས་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡན་དགག

གལ་ཏེ་ཉེས་པ་དེ་ནི་མེད་དོ། །དབེར་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པས་གཏོད་པས་ནའོ།།[368]

९། <u>རང་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཏོད་ཕྱིར། ।རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲིད་མ་ཡིན།</u>।[369] ཥོ་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ལ་གཏོད་པ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་རྟོག་བསྡུས་པ་ལ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕེ་ཚོམ་ཏུ་འགྱུར་རོ། <u>།དེ་ཕྱིར་ཐུག་པར།</u> ཆོས་མཐུན་པའི་དབེར་བརྗོད་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་ཞེས་ཐུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དབེར་ན་གཞན་ལ་ཆོས་དེའི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། <u>།དེ་ལྟ་ན་ཡང་།</u> ཕེ་ཚོམ་ཡོངས་སུ་ཕྱངས་པར་འགྱུར་ཀྱི་ཟློག་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་། <u>ཁྱད་པར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ।</u>ཐུག་པར་ཐུས་ནས་ཀྱང་བསྒྲུབ་ཐ་ལ་ལ་ལ

འགྱུར་ཏེ། དམ་བཅའ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།[370] དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

<u>དགོས་པ་མེད་པར་དངོས་ཀྱི་རྟེ།</u> །སྒྲ་དོན་འདས་པར་འདོད་མ་ཡིན།།[371]

རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་དངོས་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་ལ་འདས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་རྟོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་བྱའོ། །དོན་སྒྲ་ཁྱད་པར་དུ་བ་བཅོ་མ་ཡིན་རྟོ། །དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་སྣྲོན་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་བ་བའོ།།[372]

ཅི་ལྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་སྨོས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་རྟོ་ཞེ་ན། དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ९৭ འདི་ལྟར<u>རྣམ་གྲངས་ཙམ</u>་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་ནི་གོ་བར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཚོས་མི་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས་བཟློག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་བཟློད་དོ།།

ང] སྒྲོ་བཏང་དམིགས་བསལ་ཀྱི་དོན་དགག་པ། (৭) དངོས།

ཡང་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་འདི་ཇི་ལྟ་བྱ་ཞིག་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་ཏེ། གང་ཚོས་མཐུན་པ་དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་རྟོ་ཞེ་ན།[373] དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། <u>སྒྲིབ་བཏང་བ་ལ</u>། <u>དམིགས་བསལ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་མ་ཡིན</u>། །གང་འཕྲལ་པ་ལ་ས་གོགས་པའི་ཚོས་མཐུན་པ་དང་ཚོས་མི་མཐུན་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏྲི། དེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཡུལ་ལ་སྒྲིབ་བཏང་བའི་གོ་རྐྱེན་པས་ཁ་ལས་ཀྱང་ཐ་ལས། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཡོད་ལ་ཕྱིས་སྒྲིབ་བཏང་བ་བརྟག་པར་བྱ་བའམ། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཡུལ་ལ་སྒྲིབ་བཏང་བ་དགོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

(৭) གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ།

370 འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལ་ཞེ་མ་དང་དད་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱིས་བར་ཆེ་ཙམ་ཡོད།
371 རྟ་བ། སྒྲ་ལས་བརྒལ་བར་འདོད་མ་ཡིན། །དད་ཀྱིས། སྒྲ་དོན་ལས་འདས་འདོད་མ་ཡིན།།
372 ཁྱད་པར་དུ་བྱའོ། །པེ་ཅིན། སྣར་ཐང།
373 མ་ཡིན་ནོ། །པེ་ཅིན། སྣར་ཐང།

གཞན་ཡང། དེར་སྣང་གིས་སྟོང་ཚོས་གཞན་དང། །མཚུངས་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བས་སྟོང་པས་ཚོས་མཐུན་པ་དང་ཚོས་མི་མཐུན་པ་ གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། རྒྱ་ཆེ་གསལ་མཁན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ། དཔེ་དང་ ཚོས་མཐུན་ཉིད་ཡིན་པས་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ།[374]།དེ་ནི་སྣང་སྟོང་བའི་བྱམ་པ་ ལ་སོགས་པའི་ཚོས་མི་མཐུན་པ་དང་ཚོས་གཞན་ཉིད་དུའང་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ རྒྱ་ཆེ་གསལ་སྟེ་བཅུ་ལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་གློ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ཚོས་མི་ མཐུན་པ་ཡང་རོ། །ཚོས་མཐུན་པ་དང་ཚོས་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་གཏན་ཚིགས་ལྟར་ ལྟར་བ་རྣམས་ལ་མི་ཁྱོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་བསྟན་བྱར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཐེ་ མས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཁོད་དུ་བརྗོད་པ་ནི། གང་ཚོས་མཐུན་པ་ལས་དཔེར་ བརྗོད་པ་སྟོན་པ་དེ་བསྟན་བྱ་སྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །གང་བསྟན་པར་བྱ་ བ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དཔེ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་གི་ ལྟར་ན་ཡང། ཐུག་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པའི[375]ཚུལ་ལ་ཞེ་ཚོམ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ ཞེང། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བས་སྟོང་པ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ རོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ།།[376]

(བ) ཁྱེ་ཐུག་པའི་ཕྱགས་དགག་པ། ཀ] ལངོད་པ་བརྗོད་པ།

ལྔ ཁྱེ་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱིས[377]དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་སོ[378]ཞེས་རྗོད་ པར་བྱེད་དོ།།

ཀ] དེ་དགག་པ།

ཀ] བསྟན་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

(ཀ) བསྟན་བྱའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ཐལ་བ།

374 མ་དཔེར། དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་དེ་དག་གཏན་ཚིགས་ལྟར་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་མི་ཁྱོད་དོ། །ཞེས་བྱང་ ཡང་པེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་དང་ཕེས་དང་མཐུན་ཚེ་བས་བཅོས། དང་ཕེས། དཔེ་དང་མཚུངས་པའི་ཚོས་ཉིད་ ཡིན་པས་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བའམ།

375 མ་དཔེར། ཐུག་པ་ཉིད་དུ་རིག་པའི། ཞེས་ཡོད་མོད་དང་ཕེས་ལྟར། རིགས་པའི། ས་ཡང་འཇུག་བལྟན།

376 གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ། ।པེ་ཙིང། ལྟར་ཐང།

377 མ་དཔེ་དང་པེ་ལྟར་བཅས་པར། ཁྱེ་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་འཕྲེལ་ཐུན་ལྟར་མོད་ཁྱེ་ཐུག་ཐུན་བཅོས།

378 དང་ཕེས་སུ། དེ་ལྡན་ཚོས་ཅི་གཏན་ཚིགས་སོ། ।ཞེས་ཚིགས་བཅད་ཀུང་པ་དང་ཡོར་ཁྱས་ཏེ་ཡོད།

འདིར་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དང་མངོན་པར་འདྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ལ་དེ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡང། གལ་ཏེ་སྨྲེ་འམ། ཡང་ནི་ཚོས་ས་མ། དེ་སྣེ་ཚོས་ཅན་ཉིད་ལས་འགྱུར་ཐང། གལ་ཏེ་སྨྲ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ན། ९९ <u>སྨྲ་ཉིད་ཚོས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར།</u> །འདིར་སྒྲ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྨྲ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ་ཞེས་འདིའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྨྲ་འི་ཚོས་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སྨྲ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཝོ་ཞེས་བྱས་ན་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྣེ་ཚོས་ཡིན་ན་ནི། དེའི་བྱས་པ་ཉིད་ལ་ཝོཏས་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་སྣེ་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྨྲ་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།[379]།མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་ས་མ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ས་མ། སྒྲ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པའི་སྨྲ་འི་དོན་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་བཅད་པའི་འཐས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སྨྲ་འི་དོན་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།།

(བ) ཡ་ཐུལ་རྟག་ས་ཐལ་བ།

<u>ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་མིན།</u> །དེ་དག་བསྒྲུབ་བྱར་མི་སྲིད་དེ། ཐུན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷར་བརྗོད་པའི་ཐུན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་སྒྲའི་ཡོན་ཏན་བྱ་ཐུར་པ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་བྱར་འདྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྨྲ་འམ། ཚོས་ཅན་ནམ། གཞན་ལ་ཡང་གང་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚོས་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།།

(ཀ) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ།

དེ་ནས་སྒྲ་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་གང་དེའི་ཚོས་དེ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཡང་ཕྱན་མོད་བའི་དང་ཁྱད་པར་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་སུ་འགྱུར་

379 དང་ཅིས་སུ། བསྟས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཐུང་ལ་ཝེགས།

ཏེ།[380] ཁྱད་པར་བསྟན་བྱ་དང་ལྡན་པའི། །ཚོས་ཐོབ། བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ་ཞེས་རིས་པར་བཟུང་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །དོན་གྱི་[381]ཚོས་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བསྟན་བྱ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་སོ་ཞེས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཚོས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཅི་ཡང་སྒྲ་རྣ་གསྲེ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ལ་གཉིས་སུ་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་འདིས་ཐུན་མོང་དུ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྣ་བ་ཙམ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཡིན་ན། ཐུ་གཞན་གྱིའང་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པར་ཀྱུར་པའི་ཕྱིར། མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང་མ་རིས་པ། མ་རིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་ཚེམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། འཕྲལ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རྣ་ཆུ་ལྟས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་འཕྲེལ་བ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོས་མཐུན་པའི་དེ་དང་ལྡན་པ་མི་འཕྲལ་བའོ་[382]ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ནི་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་དང་མཐུན་པ་ཚོས་མཐུན་པ་ཡིན་པས་[383]ཚོས་གཞན་ཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་ཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། འཕྲལ་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་ངག་མ་འཕྲལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རིས་པར་བཟུང་བ་སྒྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕ་མ་ལ་ནི་ཇི་རྐྱེད་བརྗོད་པའི་ཐུན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

[ཁ] དངོས་ཀྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཡོད་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་ཁྱེད་པར་ཐལ་བ།

९५ མཁའ་སོགས་ཡོད་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ཡི། །ཐུན་བའང་འགོད་པར་མི་བྱེད་འགྱུར།།

380 འགྱུར་རོ། །མེ་ཕིང་། ཐུན་ཐང་། དཔལ་ཀྱི། དེ་ལ་ཡང་ཐུན་ཚོད་བར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།
381 དོན་གྱིས། ཝེ་ཕིང་། ཐུན་ཐང་། དཔལ་ཀྱི། དཔལ་ཐུ་ལ་བ་ཧ། (९४९) ཚོས་ཅན་ལ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
382 མ་དཔེར། འཕྲལ་བའོ། ।ཞེས་བྱུང་ཡང་ཝེ་ཐུན་བཞིན་བཅོས། དཔལ་ཀྱི། འཕྲལ་པ་མེད་པ།
383 དཔལ་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནི་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་མཐུན་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ནི་དམ་བཅས་པ་དང་ལྡན་པའམ་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་སྒྲ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོར་བ་ཡང་མ་འདྲེལ་བར་འགྱུར་བས་ན་གཏན་ཚིགས་སྒྲ་མི་འཐད་པ་ཉིད་དོ།།

ཀ) སེར་སྐྱ་པའི་ལུགས་དགག་པ། ཀ] འདོད་པ་བཙོད་པ།

ཁ) སེར་སྐྱ་བ་རྣམས་ན་རེ། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་ལྡན་པ་དང་བས་ལ་ཏེ་འདས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟེས་སྒྲ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་ལྡན་པའི་ངག་གི་དངོས་པོའི་ཡུལ་རྣམ་པ་ཕ་སྟེ། དམ་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་སོ་ཞེས་རྟེར་རོ།།

ཀ] དེ་དག་ཀ་པ། ཀ] རྣམ་པར་ལྡན་པའི་ཀཏན་ཚིགས་དག་ཀ་པ།

(ཀ) མཚན་ཉིད་ཕ་ལྡན་ཀྱི་ཀཱི·བོ·ཡོད་པ་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ།

(ཀ) ཀཱི·བོ·ར་ང་མཚན་པ་བསྟུབ་བྱར་མི་འཐད་པ། [ཁ] རྟེས་དཔག་ཚད་མའི་ཀཞལ་བྱ་འགལ་བ།

དེ་ཡང་རྣམ་པར་ལྡན་པ་དང་བས་ལ་ཏེ་འདས་པའི་སྒྲོར་བ་དག་ལ་ཀཞལ་བར་བྱ་བ[384]དང་འདྲེལ་པ་ཉིད་ཏུ[385]དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ནི་ཀཏན་ཚིགས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ལྡན་པ་དང་བས་ལ་ཏེ་འདས་པའི་ཁང་བ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཀཱི·བོ·ཡོད་དེ། བས་ལ་བ་རྣམས་དང་རྟེས་སྒ་འཐོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། ཀལ་ཏེ་འདིར་ཀཱི·བོ·ཡོད་པ་ཉིད་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ९৬ ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཕེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ལ་རྟེས་སྒ་དཔག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏེ།[386]བསྟུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་འགྱུར། །བསྟུབ་བྱར་ཐྱུར་པའི་ཚོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་རིགས་ཏེ། ཐ་དད་དུ་ཐྱུར་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཁྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་ཀྱང་སྒ་མི་རུག་པར་གྱུར་པར་ཀྱིས་ཤིག[387]གཞན་ཡང་། རྒྱས་པའི་ངག་མིན།[388]

384 མ་དབེན། གཞན་པར་བྱ་བ། དང་། སྒྲ་པར་བྱ་བ། ཞེས་བྱོང་ཡང་པེ་ཙྪར་བཞིན་བཅོས།
385 མ་འདྲེལ་བ་ཉིད་ཏུ། ཞེས་དགོས་སྐྱམ། དད་ཤེས་འགྲེལ་པའི་མཚན། ৭৬২ ལ་གཟིགས།
386 ཀོ་ད་ཏ·ཤོག ২০৬ ཕར་ལ་དགོ་བས།
387 དད་ཤེས། ।གཞན་དུ་ན་སྒ་ནི་མི་རུག་སྟེ་མེས་བསྲེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ།།
388 མ་དབེན། རྒྱས་པའི་ངག་ཡིན། ཞེས་ཡོད་མོད་དགག་སྒྲར་བཙོས། དད་ཤེས་འགྲེལ་པའི་མཚན། ২১২ ལ་གཟིགས།

བཀ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པར་
བྱེད་པ་ནི་བསྒྲུས་པའི་བཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། བརྗོད་མ་ཡིན། གང་བསྒྲུས་
པའི་བཀ་དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་
ཅད་བརྗོད་པ་ཡིན་གོ། །དེར་མ་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ནི་གོ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གོ།།

[ཀ]དབེ་ལ་རྟེས་འཇུག་མེད་པ།

དཔེ་ཡང་གལ་ཏེ་གང་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་
ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གཙོ་བོ་རྟེས་འཇུག་དང་ལྡན་མིན། །ཤིང་གི་ཧྲན
ཕྲགས་ལ་ས་གས་པ་ལ་རིགས་གཅིག་པ་དང་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་དུ་ཚུག་ན་ཡང་མ་བསྟན་པ་ལ་ནི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆ་ཤས་ཉིད་ལ་ནི་བག་ཕེ་ཆ་ཤས་ཉིད་ཅམས་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གང་དག་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་
པ་དེ་དཔེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ९४ བག་ཀྱང་། བག་ཡིན་ཡང་ནི་དཔེ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་སྐྱོན་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བག་གིས་ཤིང་གི་ཧྲན་ཕྲགས་ལ་ས་གས་པ་ལ་[389]གཙོ་བོ་དེ་
དང་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་བསྟན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཉེ་བར་འཛིན་མི་
རིགས། །བག་གི་དཔེ་ལ་ཉེ་བར་འཛིན་བར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བག་ཇི་ལྟ་བ
བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཐོ་ར་བ་ནི་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ
གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟམ་པ་ཐམས་ཅད
དུ་འཇུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ།།

[ཁ] ཁས་ལྷན་ནས་འགལ་བ་བསྟན་པ།

ཆོད་པའི་ཐོག་ཏུ[390]འཇུག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་གཅིག་པ་ཉིད་ཐ་དད

389 -ལ། ཝེ་ཥིད། ཐུར་ཐང།

390 དད་ཀེས། རིགས་པའི་ཐོག་ནི། འཇུག་བགད་དུ། (९५१) "ཁོ་ན་རིགས་པའི་ཐོག་འདི་ཐུབ་ཅིང་དུ་ཉེ་
བར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཕྱི་ལྟར་ཐུ་མའི་ཐོ་ཐུང་ཁྱད་ཞེ་ན།" ཞེས་ཆོད་ཐོ་ངང་དུ་བཀྲལ་བས་འདི་ཕྱི་གས་
ཐུར་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཐོ་ར་བ་ཁོ་ནས།

པ་རྣམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་ཉིད། དམ་བཅའི་དོན་དང་འགལ་བར་འགྱུར། ཁྱོ་གཅིག་པ་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་མོ་ཞེས་པ་མེ། ཤེར་གི་ཕྱིན་ཕྲག་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་ཅ་ཉིད་ཁས་བླང་བའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བ་འགལ་བ་ཡིན་མོ། །ཁས་མ་བླངས་ན་ཡང་དགེ་མི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་མོ།།

(ཁ) གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་བྱ་བར་མཚན་པ་ཅམ་སྒྲུབ་ན་གྱུབ་ཟིན་བསྒྲུབས་པ། [9] དངོས།

ཅི་སྟེ་ཡོད་པ་ལྟོན་ཏུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་མི་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་འོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྩོད་པ་མེད་ཕྱིར། རྩོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་འཐས་བྱའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་མི་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟར་རྩོད་པ་མེད་པ་མི་མི་རིགས་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཏུ་མི་[391]གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེང་། ཡོད་ཙམ་མིན། ཡོད་པ་ཙམ་[392]ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་ཤིང་ཟུན་ལ་སོགས་བཞིན། །གལ་ཏེ་དེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཅིག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་དང་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

[ཀ] དེའི་ལན་དགག་པ།

ཇ་ཅ རྟེས་འཇུག་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ཅེ་ན། །མ་ཡིན་ཏེ། དབེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འཐས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་[393]རྟེས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ལྟན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་མ་འཐེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་སྒྲོན་གདུག་པ་ཅན་མ་གྱུབ་པ་དང་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཉིད་ཡོད་དེ། རེ་ཞིག་མ་གྱུབ་པ་མི་རིགས་གཅིག་དང་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐ་དད་རྣམས་འཐས་བྱ་གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར། རིགས་གཅིག་རྟེས་སུ་འཇུག་པ

391 གཞན་ཏུ་ནི། བེ་ཙིང། སྡེ་ཐང།
392 -ཙམ། བེ་ཙིང། སྡེ་ཐང།
393 འཐེལ་བཤད། (ཇ་ཅ) "སོགས་པ་སྨོས་པ་ལས་གསལ་བ་ཉིད་དང་མངོན་གྱུར་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཡོངས་སུ་གཟུང་རོ།།"

ཅན་དེ་ལྟར་ཡང་མཐོང་སྟེ། གཞན་དུ་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཉིད། །མེད་པར་ཡང་འབྲས་
བུ་གཅིག་པ་ཉིད་སྟེང་སྟོང་ལས་ལས་སོགས་པ་རྣམས་ལ[394]རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ལས་མཐོང་ངོ་
ཞེ་ན། ཐུ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མི་དད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་མི་ལ་
སོགས་པའི་ཕེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་མ་འདས་སོ།།

(ཀ) ཉེས་པ་དེ་སྐྱོས་བུ་ལའང་མཚུངས་པ། (ཀ) དངོས།

དེ་ལྟར་གཞན་ཡང། ཉེ་བར་ལེན་པའང་དེར་འགྱུར། །ཉེ་བར་ལེན་པར་གྱུར་པ
ལ་ཡང་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེའི་རིགས་སུ[395]རྟེས་སུ་དཔག་པའི་རིགས་ཏེ། ཡུལ
བ་གྱུར་པའི་ཐུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་བ་ཚུཀ་ནི་ཡང་སྐྱོས་བུ་ལ
ཡང་ཡོན་ཏན་གསུམ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི
མཐར་ཐུག་ལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།[396]

ཅི་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐུ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཐུ་ལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི། ९८ ཕྱི་མིན་གཉིས་ཀར་ཐུ་ཚོན་ཡོད
ཕྱིར། ཐུ་ལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ཐ་མི་དད
པའམ་ཐ་དད་བ་འཇིག་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཐུ་ཚོན་ཅན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐ་མི་དད་བ་འཇིག་ན་ནི
རང་རང་གི་ཡུལ་བ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་གནོད་དོ། །དེ་ལྟ་ཐ་དད་ན་ནི་རིགས་གཅིག
རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལ་གནོད་དོ། །དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐུ་ལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ
མ་ཡིན་ཏེ། ཐུ་ནི་འདུས་པ་ལས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ས
ལ་ལ་སོགས་པར[397]བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རིས་པར་བཟུང་བའམ། ཤིས་པར་མ
བཟུང་ཡང་རུང་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུ་ནོ་ཚ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་པ་དེ་ལས་གཅིག་ཁོ་ན་རིགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་བའོ་ཞེས

394 -ལ། ལྟར་ཐང་།
395 -སུ། པ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།
396 ཆོག་ཕྱིར་འདིའི་འགྱུར་ལ་དང་ཀེས་དང་ཞ་མའི་བར་ཁྱད་པར་ཆེ་ལ། འགྲེལ་བཤད་ནི་དང་ཀེས་ཀྱི་དེ་དང་
མཐུན་ལྟར།
397 མ་དབེན། རྣམ་པ་ལ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལ་ལ་སོགས་པར། ཞེས་ཡོད་ཚོད་འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟུན་ཏེ་བཅོས།

བདས་པར་གཟུང་བར་བྱེད་ནི། དེ་[398]སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་གནོད་དོ། །ཅི་སྟེ་བདེ་བས་གཟུང་བར་མི་བྱེད་ནི་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་གཞན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་བདས་པར་གཟུང་བར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་རེ་རེ་བསལ་ཏེ་འོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་རེ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ།།

(ཁ) ཁས་བླངས་འགལ་བ།

རྟེས་སུ་འཇུག་པ། ཁས་བླངས་ནི་ཡང་འགལ་བ་ཉིད། །ཐ་དད་པ་རྣམས་དང་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་རིགས་གཅིག་ཉིད་ཁས་བླངས་ཀྱང་། གཏན་ཚིགས་ལ་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཏུ་མ་ཐུག་ཏུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་རིགས་གཅིག་དང་ལྡན་པར་ནི་མ་མཐོང་བོ། །དེ་ལ་ཤིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གཅིག་ཉིད་བྱེད་པའི་མེད་ལ། དེ་ཤིན་གི་ཕྱན་ཕྲགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུག་སོང་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(ག) མ་འདས་པ་བསྟན་པ།

ཁས་བླངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་འགལ་བའི་སྐྱོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་ནི་མ་ཟད་ཀྱི། འདི་ལྟར། མ་འདས་པར་ཡང་འགྱུར། ཁས་བླངས་ཀྱང་ཤིན་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཕྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུག་ཏུ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་འདས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནི་ཤིན་ཕྱན་དང་། གཡོ་མོ་དང་། ཁམ་ལོ་དང་། རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་བྱ་མ་ཐུག་ཏུ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་ཀའོ།།

ཡང་གང་གི་ཕྱིར་གཅིག་ཐུག་ཏུ་སོང་བ་ཅན་ཀྱི་ཐ་དད་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་དེའི་ཕྱིར། དམེ་ནི། བསྒྲུབ་བྱས་ཡོངས་འགྱུར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུག་ཙོ་བོ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཏུ་ཁས་བླངས་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཤིན་གི་ཕྱན་ཕྲགས་ལ་སོགས་པའི་ཐུག་ཏུ་ཤིན་ལ་སོགས་པ་སོང་བར་ཐུར་བར་ཏུའོ། །དེ་ཡོད་མིན། དམེ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཕྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཐུག་ཏུ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཡན་

398 -དེ། བོ་ཅིང་། སྐར་ཐང་།

ལག་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱི།[399] རྣམ་པར་ལྟན་པ་ཡང་མ་འབྱེལ་པ་ཉིད་དུ་རིགས་ས།[400] ཞེས་རིག་པར་བྱའོ།།

[ཁ] བསལ་ཏེ་འོངས་པའི་གཏན་ཚིགས་དགག་པ།

(१) གཞན་ཕྱོགས་དགག་པ་཮མ་གྱིས་རང་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པ།

ཀུན་གྱི་རྟེས་ཐོག་མ་ལས་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་འགྲུབ་བོ་ཞེས།[401] གཞན་གྱི་འདོད་པ་ས་ས་བཀག་ནས་རང་གི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་བྱ་བ་ནི་བསལ་ཏེ་འོངས་པའོ་ཞེས་བྱག་གོ། །ས་ས་འགེགས་པའི་ཐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། དེས་དང་འགལ་བ་དང་། ཁས་ལྡན་པ་དང་འགལ་བ་ཞེས་ས། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བཀག་པ་཮མ་གྱིས་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་བྱེ་མེན། གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པ་཮མ་གྱིས་རང་གི་ཕྱོགས་བྱེ་བ་ནི་མཐོང་རོ། །འདི་ལྟར་འདིར་ཕྱས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཀག་གོ་ཞེས་པ་ནི་མ་རིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་཮མ་གྱིས། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་མ་བྱེ་བར་བྱས་མོད་ཀྱི། ༥༠ བྱེ་མེན་ཏེ་རང་གི་ཕྱོགས་བྱེ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་཮མ་གྱིས[402]རྒྱ་མི་ཀ་ཀ་པ་བྱེ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་མ་རིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་ཚུ་གླུང་གང་བ་ལ་གང་ས་ཞུ་བ་ལ་ས་གས་པའི་རྒྱ་མཚན་ས་ས་ས་བཀག་པས་ཆར་འབབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་དུ[403]རྟོག་པ་འདི་ནི། བཀག་པ་཮མ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གང་ས་ཞུ་བ་ལ་ས་ས་ས་བཀག་པས་ཚུ་གླུང་གང་བ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཆར་འབབ་པའི་འཁྲུལ་པ་ས་ས་ས་བཀག་པ་཮མ་གྱིས་ཐོག་ལ་ས་ས་བཀག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ།།

(२) གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེས་མི་འཐད་པ།

འདི་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་འགེགས་པའི་ཐབས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། འགེགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་མ་ཡིན། །འགེགས་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཁ་ཅོན་ཡིན། ཁ་ཅོ་ལ་ཕ་ཡ་ཅ་ཡ་ཁ་ཅ་ཡ་ཁ་ཅ་ཡ་ཁ

ཐུན་བསྡུན་པ་ལས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།[404]དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བསལ་ཏེ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཐུན་བ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་མ་ཡིན། །རྗེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཤེས་ཀས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཇི་སྙེད་ཤུལ་འགྲོ་བ་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་ཞེ། གལ་ཏེ་མེད་པ་གཏན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཅི། རྒྱུ་གནས་ལྷན་དུ་མ་སོང་བ་ཅན་རྣམས་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་གཅིག་གི་ཇེས་སུ་འཇུག་བ་མ་དམིགས་པ་ཡང་དེ་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་ལ་ཐུག་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྒྱུ་གནས་ལྷན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཀྱི་ཐ་མི་དད་ཅེ་འགལ་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་གནས་ལྷན་དུ་སོང་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་གི་ཇེས་སུ་འཇུག་བ་བསྡུན་པ་ཙམ་ཀྱིས་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་མ་བསྡུན་པས་རིགས་གཅིག་གི་ཇེས་སུ་འཇུག་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཉེས་པ་མེད་དེ། རྒྱུ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་རྐྱེད་དུ་བརྗོད་ན་རིགས་པར་ནི་མ་བརྗོད་དེ། ཐ་དད་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་གི[405]ཇེས་སུ་འཇུག་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། གང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགས་པ་འགེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡང་མ་བསྡུན་པས་ན་བཟློག་པ་ཐོབ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཅིག་ཉིད་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགས་པ་ཡང་རྒྱུ་གནས་ལྷན་དུ་སོང་བ་རྣམས་ལ་མ་མཐོང་བས་ན།[406] ཕྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྔ་ཚོགས་ཀྱི་ཇེས་སུ་འཇུག་བ་དང་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་དག་ཀྱང་ཐ་མི་དད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་བསྡུན་པ་ཙམ་ཀྱིས་དེ་བཟློག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱ་བཟློག་པ་ལ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

404 མ་དབེན། མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐུང་མོད་པ་སྣར་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀེས་དང་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་བཅོས།
405 རིགས་གཅིག་གིས། སྣར་ཐང་།
406 ཐུན་དུ་སོང་བ་རྣམས་ལ་མཐོང་བས་ན། པེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་།

འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་མི་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དྲ་གཅིག་ས་བ་ནི་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་རིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་བརྗོད་པ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལྟ་ན་ཡང་། ५७ རྟེས་ཐོག་མ་མ་ཧེ[407]བརྗོད་པ་ལ། ।དེ་ལྟར་དུ་གྱུར་ན་ཡང་རིགས་
གཅིག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དྲ་གཅིག་ས་བ་ཅན་ཉིད་དུ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རྟེས་
ཐོག་མ་ལས་མེད་པ་ཐུགས་དྲ་ས་བ་ཅན་ལ་ས་གས་པ་ཉིད་ཧེ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། རྟེས་ཐོག་མ་ལས་གཅིག་ཏུ་ས་བ་ཅན་དུ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། ।དེ་ལ་ཡང་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ।བཙོད་པ་དེ་ཧེ་ཐ་དད་རྣམས་རིགས་
གཅིག་གི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་དུ་བཙོད་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམ་པར་ལྟན་པ་ལས་ཐ་དད་
དུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ।ཐུན་བ་ཡང་འདི་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བས་ལ་ཐ
ཉིད་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ན། སྐྱེ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར
ཏེ། རིགས་གཅིག་པ་ཅན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ।འདི
ལྟར་རིགས་གཅིག་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཐུན་དུ་འཕྲོ་བ་ཅན་ཉིད་དུ
མཐོང་གིམེད་པ་ཐུན་དུ་འཕྲོ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ན།[408] དབང་ཕྱུག་ལ་ས་གས་པའི
ཐུན་དུ་འཕྲོ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

རྟེས་ཐོག་མ་ལས་བས་ལ་ཏེ་འོངས་པར་སྐྱ་བ་ཡང་། གཅིག་བས[409]བ་ལ་འདི
མི་རིགས། ।དེ་ལྟ་བུའི་ཐུན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་རྟེས་ཐོག
མས་ཀཱཧ་བོ་ལས་སྐྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ।གཞན་ཡང་། རྣམ
ལྟན་བཞིན་དུ་ལྟ་ཉིད་མིན[410]।བས་ལ་ཏེ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ཉིད་ནི་ཐུན་བར་བྱ་བ
མ་ཡིན་ནོ།[411]।དེ་ལྟར་ན་རྟེས་ཐོག་མ་ལའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདྲེལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན
ནོ། ।འདི་ལྟར་གཞན་ཏྲི་ཥྱ་ཐས་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་ཀུན་ཏྲི་རྟེས་ཐོག་མ་ལས
གཅིག་ཉིད་བས་ལ་ཏེ་འོངས་པའོ་ཞེས་ཐུན་བར་བྱའོ།།

---

407 རྩ་བ། རྟེས་ཐོག་ནི། དད་ཀེས་ཀྱ། ཡོངས་ཀྱ་ལྟ་བ། ཞེས་བརྗོད་པ་ཀོ་བའི།
408 མ་ཡིན་ལ། ཝེ་ཥིང་། ལྷར་ཐང་།
409 རྩ་བ། གཅིག་གས་ལ་བ།
410 ལྟ་ཉིད། ཅེས་པ་ཀོ་ད་ཀ་མཚན་ཡང་ཀ་ཀ་ཡང། ཀ།ཀ། ལྟར། "ཁྱད་པར་ཚད་ཕྱིར་"ཞེས་ས་ཐུས་ཀྱི་ཀ་ཏན་
ཚིགས་ལྟ་ལ་ཀོ་དགོས།
411 མ་དབེན། ཡིན་ནོ། ।ཞེས་ཐྱང་ཆོད་པེ་ལྷར་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀེས་དང་མཐུན་པས་བཅོས།

(གཅ) རང་ལུགས་བསྒྲུབ་པ་གཞན་ལུགས་མཐའ་དག་བཀག་པ་ལ་ལྷོས་ནི་ཐུག་པ་མེད་པ།

५৭ ཆོས་བ་རེ་རེ་བཀག་པ་ལས། །གལ་ཏེ་ཇི་ས་ཙོགས་མར་འདོད་ན།།[412]
ཆོས་བའི་ལན་ལ་མཐའ་མེད་ཀྱིད། ।བས་ལ་འོངས་རྣམས་ཀུ་ཐལ་བར་འགྱུར།།[413]
ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་ཀུ་བཅད་པའོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཐོ̀ར་བའི་མཚན་ཉིད་མངོན་པར་མ་འདྲེལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གིས་ནི། ཐབས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྣམ་པར་ལྟན་པ་དང་བས་ལ་ཏེ་འོངས་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

ཁ གཞན་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། ། ། ཆོད་སྒྲུབ་མཁན་ཡོའི་ལུགས་དགག་པ།
ཀ) མ་ཐུབ་པ་དང་མ་དེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བཏྲེ་བ་མཐའ་མ་ཚོད་པས་ཐོག་ཆགས་པ།

ཅ ཏཏ་ཚིགས་བརྗོད་ནས་ཏཏ་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཆོད་པ་སྒྲུབ་པ་ནས། མ་ཐུབ་པ་དང་། མ་དེས་པ་དང་། ।འགལ་བའི་དོན་ཅི་ཏཏ་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

དེ་ལ་མ་ཐུབ་པ་ལ་ས་ཁོགས་པ་ནི་དཔེར་ནི་བརྗོད་ནས།[414] མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་ཀུན་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་ཀོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཐུབ་པ་དང་། ཕུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཀོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་དེས་པ་དང་། བྱ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་ཐྲུང་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་ཀོ་ཞེས་བྱ་བ་འགལ་བ་ཀཱཥ་ཏ་ལ་ཐུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པ་ཐུ̀ལ་བའི་ཕྱིར་ཏོ̀ ཞེས་བྱ་བ་འགལ་བ་ཀཱཥ་ལས་ཐོ̀ ।དེ་ལ་ཡང་། ५৭ མ་ཐུབ་དབྱེ་བ་བརྗོད་མ་ཡིན། ।དེ་ནི་ཕྱོགས་ཀཱཥ་ལ་རབ་ཏུ་མ་ཐུབ་པ་ལ་ས་ཁོགས་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་དྲུ་མ་ཡོད་པ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།[415]।འགྲུལ་པ་ལ་ཡང་བརྗོད་མ་ཡིན། ।དབྱེ་བ་མ་བརྗོད་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏོ།།

412 ཆ་བ། གལ་ཏེ་ཇི་ས་ཙོགས་མི་འདོད་ན། ।དེད་ཀེས། གལ་ཏེ་ཡོངས་ཀུ་ལྟག་འདོད་ན།།
413 བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་འདིའི་ངོ་བོ་འགྲེལ་བཤད་ལ(५০৬)ཀཱཥ་ཀས།
414 མ་དཔེར། བརྗོད་ན། ཞེས་ཐུང་ཚོད་པ་ལྟར་ཁཉོས།
415 དེ་ནི་ཐུགས་ཀཱཥ་ལ་རབ་ཏུ་ཐུབ་པ་ལ་ས་ཁོགས་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་དྲུ་མ་ཡོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ।པེ་ཅིང་། ལྟར་བང་།

དེ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའང་ཡོད། །འགལ་བ་མི་འཐུལ་བ་ཅན་ཡང་།། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བརྗོད་དོ།།[416]

ཁ) འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཕད་པ།

५९ <u>འགལ་བ་གཅིག་ནི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དོ།</u> །བྱེ་བྲག་པའི་ཐུན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བ་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།[417] རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདི་མ་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། <u>།གཅིག་ནི་མ་བྱུབ་ཐུན་མོང་མིན།</u> <u>།</u>འགལ་བ་གཉིས་པ་ནི། མ་བྱུབ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ།[418] གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་ཐར་རྒྱས་པ་ལས་རྒྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐར་རྒྱས་པ་ལས་ཡོད་པར་སྣྲུབ་པ་ནི་ཡིན་ཞིང་།[419] ཐར་རྒྱས་པ་ལས་རྒྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

ག) བརྗོད་དགོས་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ།

ཁས་ལྷན་ཆགས་ཅ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཟློག་པ་མི་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

<u>བཟློག་པ་ཡི་ནི་རྒྱུ་མཚན་དང་།</u> <u>།</u>འདོད་ལ་ཁོད་བྱེད་ཀྱང་མ་བརྗོད།། དེ་བས་ན་ཉེ་བར་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བར་ཡང་མི་རྒྱས་ལ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། བཟློག་པ་དང་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅ) གཞན་སྒྲིའི་ལུགས་དགག་པ། ཀ) རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ།

ཀ རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ནི། འཐུལ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། ཤེས་དང་མཚུངས་པ་དང་། བསྟུན་བྱ་དང་མཚུངས་པ་དང་། དྲས་ལས་

416 ཚིག་ཀུང་ཐ་མ་གཉིས་མཐུག་ཕྱུད་དང་བཅས་པའི་གཞུང་འདི་དང་ཡེས་ནང་མི་འབྱུང་མོད། འགྲེལ་བཤད་དྲ་དོན་འགྲེལ་ཐོན།
417 དང་ཡེས། ཕྱི་རྟག་པ་ལ་དབང་པོ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་བསྟུར་བ་ལེགས།
418 མ་དབེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ། པེ་ཙོང། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཏེ། འདིར་དང་ཡེས་ལྟར་བཅོས།
419 སྣྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། པེ་ཙོང། ལྷར་ཐང་། དང་ཡེས། རྒྱུ་བ་ལས་ལྟར་འཐས་ཏྲ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བསྟན་ཏུ་ཀློ་ལ།

འདས་པ་རྣམས་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བའོ་ཞེས་རྗེར་རོ།།

དེ་ལ་འཕྲུལ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མ་དེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། ༥༦ ཁྱད་པར་ཡོད་མིན། །གང་ལ་མ་དེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་ལས་ཁྱད་པར་རམ། རྒྱབས་སུ་བབས་པ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུའི་སྒྲ་དང་བྱ་བཏུ་ལ་ཡོད་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བའོ། །ཅི་སྟེ་འདི་ལྟར་སྒྲ་ཐུའི་ནི་ཐུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཏུ་དེས་པ་འགེགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་དེ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རིགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་འགེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ན་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ལ[420]ཡང་འཇུག་པར་དོན་གྱིས་གོ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲུལ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྷར་བཟློད་དོ།།[421]

གྱུབ་པའི་མཐའ་ཁས་བླངས་ན་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པས་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དལེར་ན། བྱེ་བྲག་པའི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒལ་ལྷ་རབ་རྣམས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ་གྱུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བས་བཟློད་པར་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །འགལ་བ་གཞན་ཡང་འཕོ་བ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་འདའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འདི་ལ་ནི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མ་གྱུབ་པའི་དོན་ལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དམ་བཅའ་ལ་ཡིན་ཏེ། ལྷུར་བ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཅིག་

420 -ལ། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང་།

421 འཇྲེལ་བཤད་དུ། (५११) "ཐར་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་པ། འདི་ལས་བཟློག་པ་ནི་འགལ་བའི་ཞེས་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་བྱས་པས་སོ།།"ཞེས་བཀྲལ་བས་ཀོང་དུ་ཀོག་ཐད་དུ་ཆུང་བ་ལ་དགོངས།

422 དེ་ལ། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང་།

གོས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ལ་སྐྱར་པ་འདེ་བས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ་རགས་མོད། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོའི་སྒྲུར་བ་བཞིན་དུ་འདིའི་[423]ཚས་གཞན་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་ན་ཅི་དེར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དམ་བཅའ་བའི་རྒྱུན་ཡང་། <u>དེ་གཞན་མིན།</u>[424] དེར་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་བཞག་ནས་ཕྱོགས་དང་འགལ་བའི་རྒྱུན་གཞན་ཉིད་གཅིག་ཅི་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །བྱེད་པ་པོ་ལ་ཚས་གཞན་རང་དབང་ཅན་དང་གཞན་དབང་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡིན་པས་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཅིག་གོས་ཀྱི་སྒྲར་བ་ནི། དཔེར་ན་མདའ་བསྟན་ནོ། །མདའ་ཡིས་བསྟན་ནོ།[425]ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།[426]

གང་འདི་ལ་ཐབས་ཅན་ཀྱིས་ཅི་འདི་རྣོད་ཏུ་བརྗོད་དོ། །གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ་ས་མས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཡང་བསལ་བ་ནི། གཙོ་བོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་ན་ཅི་འདི་ལ་ཏེན་ཀ་ཞིག་རྒྱུ་ལ་ཅི་ཁོ་ན་ཞིག་ལ་ཡིན་ཏེ། བཟློག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གང་ལ་རྣམས་སྐྱ་བབ་པ་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བར་འགོད་པ་ནི་རྣམས་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བདག་ཅི་རུག་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཡང་ལུས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་བདག་སྟོང་པ་ཅི་མ་ཡིན་ཏེ།[427] འདི་ལྟར། <u>མ་ངེས་པར་འགྱུར།</u> གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་རུག་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་རུག་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ལུས་ལས་གཞན་

423 བཞིན་དུ་འདི་ཅི། པེ་ཅིང་། སྒྲར་ཐང་།
424 མ་དབེན། དེ་བཞིན་མིན། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀྱིས་དང་ཡང་མཐུན་པས་བཅོས།
425 མ་དབེན། འདིའི་བསྟན་ནོ། ।ཞེས་བྱ་ཡང་པེ་ལྟར་བཞིན་བཅོས། དང་ཀྱིས། གཞུ་བསྟན་ནོ། ।གཞུ་ཡིས་བསྟན་ནོ།।
426 ཆོག་ཕྱར་འདིའི་འགྱུར་ལ་དང་ཀྱིས་དང་ཞ་མའི་བར་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་ཡོད།
427 དང་ཀྱིས། འདི་ལ་ཡང་ལུས་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་སེམས་པ་ཅི་མ་ཡིན་ནོ། ।འགྲེལ་བཤད། (५२५) "འདི་ལ་ཡང་ལུས་ལས་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རུག་པ་དང་མི་རུག་པ་སེམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།"ཞེས་བཀྲལ།

མ་ཡིན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཅི་འདི་རྣམ་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞེས་དགྱོད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་མ་རིས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་རྣམ་སྟེ[428]རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏློ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཡང་སྒྲ་ལ་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་མིན། གང་དེར་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། འོན་ཀྱང་འདིར་དཔེ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། དཔེ་གང་ལ་བསྒྲུབ་བྱས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་བརྟགས་དགོས་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཁ་ཅིག་ལ་ཡོད་ཅིང་ཡོད་ཅིང་ཡང་ཡ་ཡ། ཁ་ཅིག་ཚིགས་མ་ཁ་ཅིག་ལ། ཁ་ཅིག་ཚིགས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཚིགས་ལྟར་ཐ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན། ཆོས་ཁང་ཁ་ཅིག་ཚིགས་ཉིད་བུ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་དེ་ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པའམ། རྒྱལ་བ་དང་ཕྱིན་ཀོས་ལས་མ་གྲུབ་པའམ། ཕེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡང་ངོ་།།

བུས་ལས་ཀྱར་ནས་བརྗོད་པ་ནི་བུས་ལས་[430]འདས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ཚིགས་མ་བརྗོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱས་པའི་ཕྱིར་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཡང་མ་ཚང་བ་བརྗོད་པའམ། ངེས་པར་བྱ་བའི་ངོན་བུ་ཕྱིས་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་རུང་། ཕྱིས་ཁ་ཉིས་ཀ་ཡང་ཁ་ཅིག

428 དཔལ་ཀེས། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། ཞེས་ཐུང་ལ་འགྲེལ་བཤད་བུ་ཉི་ཁས་ལ་ཁ་མི་ཐོན།
429 དཔལ་ཀེས། ཁམས་གླང་ཁ་ཅིག་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
430 -ལས། ཕེ་ཚིང་། ལྷོ་ཁང་།

ཆོགས་ལྟར་སྣང་བར་མི་ཐྱོར་རོ།[431]།ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཚང་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།[432] གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་མ་ཚང་བ་བརྗོད་པ་ལྟར་ན་ནི། དེ་ཁྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ཚང་བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་རོ། །གལ་ཏེ་འདས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཕྱིས་ཇོད་པར་བྱེད་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱི། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་རོ། །གཏན་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་རོ།།

(ཀ) ཆུ་ཐག་པའི་ཡུགས་དགག་པ།

རྟ ཆུ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྣང་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་བསྐྱན་པ་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་ཚོམ་ཟའོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་ལས་ས་ཞེས་རྟེར་རོ།།[433]

མ་གྲུབ་པ་ནི་རེ་ཞིག་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་རོ། །འདི་ལྟར་དཔེ་ལ་ཆེད་ཕན་ཕན། མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་དུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆམ་ཞེས་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་སྒྲ་ཡིན་རོ། །དེ་ལྟ་ནི་དཔེ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ནི་ཁ་ཏཱ་ཡ་ཏ་ཀ་ལས་བསྐྱན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ནི། འཕྲེལ་པའི་དུས་ན་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མེད་ལ་ཕྱི་ཚོམ་ཡང་མ་ཡིན་རོ། །རྒྱ་ཅན་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་[434]གྲུབ་པར་བྱས་ན་དེ་ལ་དཔེར་བརྗོད་པ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ན་ནི་

431 དང་ཡེས། འདི་ལ་བཏགས་ཕྱིས་ས་མ་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཇི་ནས་ཕྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་གཉི་ག་སྣར་ན་ཡང་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྣང་བར་མི་ཏེ་གས་ས། །འགྲུར་ཁྱད་པར་ཆེ།

432 ཆ་བ། མ་ཚང་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།།

433 དང་ཡེས། རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པ། མི་བསྐྱན་པ་དང་། མེད་པ་དང་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བར་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྣང་བ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་རོ།།

434 མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྣར་ཐུང་མོད་མ་དཔེར་ཡོད་པ་དང་ཡེས་དང་མཐུན།

རྣལམ་བ་ལང་གཅིག་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱའོ།།

ཅི་སྟེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡིད་གཉིས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཕ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ནི་མི་རྟོགས་ས། །དེ་སྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ཡེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་མེད་ཀྱི་འོད་ཀྱང་བཟློག་པ་ཡིན་རོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ཅན་ལས་ནི་རྣ་མ་ཡིན་གྱི། ཡེས་པ་ཟློའི། དེའི་ཡེས་པ་ནི་མ་ཡིན་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བཟློག་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འཁལ་བ་ཉིད་ཡིན་རོ།།

དོགས་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཕ་ཚོམ་དུ་བརྟེད་པར་བྱའོ། །མ་ཚང་བརྟེད་པ་ཡིན། རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བ་ལང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཉིད་ཕ་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འདི་སྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་སྟེ། དཔེར་ན་ཌཱ་ཁ་བས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པ་སྟེ་ཡུལ་དུ་མ་ཕ་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ས། །གལ་ཏེ་བྱ་བྱག་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཕྱི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བཟློང་བ་བཞིན་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། གང་བཟློག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྣང་བའོ། །ཌཱ་ཁ་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕ་ཚོམ་དུ་མི་འགྱུར་ཆུག་ནས་ལ་ས་གས་པ་ལ་ཕ་ཚོམ་ཡིན་རོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ལས་ཟོག་པ་མི་ཁྱེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་ལ་ཕ་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀཱཊ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་ཕ་ཚོམ་ཡིན་ནོ། ། །

དཀར་པོ་ལས་ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་བཅོན་པ་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཉིད་རྣམས་ལ་ངས་པར་མཛོད་ཀི་ཕེ་ཚོམ་ཤེ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་རྣམ་པར་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཕྱི[438]དེ་མངོན་སུམ་པ་ཉིད་དུ་ཕེ་ཚོམ་ཟའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་ཁྱད་བ་ཉིད་དོ།།

གལ་ཏེ་ཡང་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་དང་། ཕེ་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཤེ་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ལ། གང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་བརྗོད་པར་མ་བྱས་པས་ཀ་དེ་ལྟར་ཁྱད་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་གཏོས་གཟུང་བྱ་མ་བསྟན་ན་ཤེ་ཡུལ་ལ་ཕེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མེ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱེ་བྲག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ནི་སྒྲུབ་པར་དགའོ། །གཏན་ཚིགས་གཟུགས་བརྙན་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།[439]

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། །།

པར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་པ་ལས་ཕེ་ཚོམ་མོ།།"ཞེས་ཅར་པ་ལ་བྱའོ།།

438 -ཕྱི། ཝེ་ཌིང་། སྣར་ཐང་།

439 དད་ཀེས། དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་ཉིས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ཞེ་མའི་འགྲེལ།

ལེའུ་བཞི་པ། དངོས་དང་དངོས་ཕྱར་སྒྲུབ་བ་བརྒྱད་པ།

༡ དངོས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཀ དངོས།

ཀ) ཁྱབ་པ་དངོས་སྟོན་པ།

ཇ ། ཆུལ་གསུམ་རྣམས་ཞེས་[440]བརྗོད་པ་ལས། ।ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ལེགས་གནས་པའི།།
ཕྱག་མ་ཆུལ་གཉིས་སུ་ཐལ་བ། ।དབང་ཡིས་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད།།
རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཙམ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐལ་ཏེ། དངོར་ན་འདི་ཏྲས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གོ་
བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། ।མཚན་ཉིད་ལྟག་མ་ནི་སྒྲུབ་བ་ལ་མ་བརྗོད་པས་དེའི་དོན་དུ་དངོ་
བརྗོད་པར་བྱའོ།།

ཁ) དངོས་གང་གིས་ཁྱབ་པ་སྟོན་པ།

ཁ བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་སུ་འཐོ་བའི་རྟགས། ।བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ན་མེད་ཉིད་ཀང་།།
ཆོས་མཐུན་ཅིག་ཀོས་དང་པ་ཙན་གཉིས། དངོ་ལ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ།།

440 མ་དངོར། ཀེས། ཞེས་བྱུང་མོ་ཕྱར་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ཀེས་དང་མཐུན་པས་བཅོས། འཕྲེལ་བཤད་ཏུ་ ལེའུ་འདིའི་མཚམས་སྒྲུར་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཆུལ་དང་ཀེས་འཕྲེལ་པའི་མཚན། ཀཀཀ ལ་ཀཟིགས།

རྟེས་སྒ་འཐོ་བ་ནི་[441]ཐམས་ཅད་དུ་འཐོ་བའོ། །གང་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཚོས་མཐུན་པ་ནི་རེ་ཞིག་ཐྱེ་མི་རྒྱ་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་གང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་མི་རྒྱ་པར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཚོས་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་པ་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བར་ནམ་མཁའ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ། འདིར་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཚོས་མཐུན་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་གང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་མི་རྒྱ་གོ་ཞེས་བསྟན་ནི། ཚོས་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

མ་ཡིན་དགག་ནི་[442]དགག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་མཚན་ཉིད་མེད་ལ་ཡང་།།[443] དེ་ལྟར་ཐ་མ་ནི་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་མེད་དགག་གི་དགག་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྒྱ་པ་ཁས་མ་བླངས་པར་[444]ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཡང་ཅི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་བརྗོད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ལ་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་རྒྱུ་གང་གིས་ན་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་མེད་པར་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་བསྟན་པར་བྱས་ཀྱི་བཟློག་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་བྱམ་པ་དབེར་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི། ཇི་ལྟར་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་གཏན་ཚིགས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ནི་གང་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་སྒ་འཐོ་བ་ཅན་ཀྱིས[445]བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་གི་

441 མ་དབེར་མེད་མོད། ནི་ཐུ་པེ་ལྟར་དུ་ཆྱོད་བས་བསྟན།
442 མ་དབེར། དགག་ཅིང་། ཞེས་ཡོད་མོད་པ་ལྟར་དུ་ཆྱོད་པ་ཆ་བ་དང་གཅིག་པས་བཅོས།
443 དང་ཡེས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། ཏཱིཀཱ་འདི་ལ་དབྱར། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིས། །བསྟན་བྱ་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ལ་མེད། །ཞེས་ལྟོན་མ་ལྟུང་།
444 མ་དབེར། ཆུ་ལ་ཚོས་མ་བླངས་པར། ཞེས་ཆྱོད་མོད་ཡིག་ཚོར་ཏེ་པེ་ལྟར་བཞིན་བཅོས།
445 ཀྱི། པེ་ཅིང་། ལྟར་ཕང་།

དོན་བསྡུན་པ་ནི་འོས་པར་བསྡུན་པའི་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།།[446]

།) སྒོམ་བ་དགེར་བརྗོད་པ།

།) སྒྲུབ་བཞི་གྲོས་རྣམས་ཚོས་གཉིས་ཡན་ཚན་དུ་ཁྱབ་པར་འོས་པར་བསྡུན་བྱ་མ་ཡིན་པ།

གཞན་ཡང་། ཇ མ་བྱས་པ་ལ་རྣ་བའམ། །འཇིག་པ་ལས་འདིར[447] འབྲས་ཉིད་དུ། །འདིར་ནི་རྟེས་སུ་བརྗོད་བྱས་ནས། །མ་ཁྱབ་འདོད་མིན་མཚུངས་རྟེས་འགྲོ།།

གལ་ཏེ་ཚོས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་གང་མ་བྱས་པ་དེ་རྣ་གོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི། མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་མ་བཅས་པའི་རྣ་བ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་གང་མི་རྣ་བ་དེ་བྱས་པའོ་ཞེས་པ[448]ཡིན་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་རྣ་བས[449]བྱས་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །མ་ཁྱབ་པའི[450]རྒྱུ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་དག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གློག་ལ་ས་གས་པ་རྣ་བ་ཉིད་དང་། བར་ཆད་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱོན་དེ་ཡོད་དུ་ཚུག་མོད། གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྣ་གས་ཁྱབ་པར་མི་སྐྱོན་ན་ནི། མི་རྣ་བ་ལས་གཞན་པ་ལ་ཡང་སྲིད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།།[451]

དེ་ཅི་སྟེ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡིན་ན་ནི། བྱམ་པ་མི་རྣ་བ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན། དེ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ལ་ཟློས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱོན་ཏོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱ་

446 དབང་ཕྱེས། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ལ་བསྡུན་པ་ནི་དབེ་ལ་ཀཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །འཕྲེལ་བཤད་ (५७७) དབང་ཕྱེས་དང་མཐུན།

447 མ་དབེན། འཇིག་པ་ལས་འཇིན། ཞེས་བྱུང་ཡང་པེ་ཙྪར་དུ་ཡོད་པ་ཆ་བར་ཀཱཥ་པར་བཅོས།

448 དབང་ཕྱེས། གང་ཀྱི་པ་དེ་ནི་བྱ་བའོ་ཞེས། འཕྲེལ་བཤད་(५७२)དང་བསྡུན་ན་འདིར་བྱུང་བའི་ཞ་མའི་དེ་དག་པར་མཐོང་།

449 མ་དབེན། མི་ཀྱི་པ། ཞེས་བྱེད་ཟེར་བ་བྱུང་ཡང་པེ་ཙྪར་བཞིན་བཅོས།

450 མ་ཁྱབ་པ་ནི། པེ་ཙིང། ཙྪར་ཐང།

451 ཐུགས་བཞི་པའི་ཐང་ཀྱི་འཕྲེལ་པའི་གཞུང་ལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་བར་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དབང་ཕྱེས་ཀྱ་ཤའི་ཉིད་མཐུག་ཏུ། ཥོག ९७० "དེ་བཞིན་དུ་མི་རྣ་བ་ཉིད་ནི་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལས།"" ཞེས་ས་གས་ཀྱི་གཞུང་ཚན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཚིགས་ཐུང་ཆ་ཚང་གི་དོན། འདིར་ཞ་མའི་འཕྲེལ་པའི་འགྱུར་དུ་མི་འབྱུང་མོད། འཕྲེལ་བཤད་དུ་(५७७-५७५)འདིའི་བཤད་པ་ཐོན་པས་ཞ་མའི་འགྱུར་ལ་གཞུང་ཚད་སྐྱོན་ཕྱུགས་ལྟར།

རྟེས་སུ་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་དོན་གྱི་ཕྱག་ཁོ་
ནས་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། ཆོས་མི་མཐུན་
པའི་དབེའི་ཐྱོར་བ་ནི་མི་བྱའོ། །གང་གི་ཚེ་དབེ་གཉིས་ཀ་ཐྱོར་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ནི་
མཐུན་པའི་ཐྱོགས[452]ལ་ཡོད་པ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་
མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། འདིར་སྐད་ཅ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུགས་ཆོས་
མཐུན་པ་དང་བཅས་པ་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཏན་ཚིགས་
ཀྱི[453]བསྒྲུབ་བྱ་རྟེས་ཐུ་སྒྲུབ་པའི་འགེགས་པའི་དོན་ཅ་འགྱུར་ཀྱི། དོན་འགོག་པའི་དོན་
ཅ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐུན་པའི་ཐྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཞེས་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདིར་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟག་མ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཐྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་གཏན་ཚིགས་
ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་མཐུན་པའི་ཐྱོགས་ཁོ་ན་ལ་
ཡོད་ཅེས་དེས་པར་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་མཐུན་པའི་ཐྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
ཅེས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཐྱོགས་ལ་མཐུན་པའི་ཐྱོགས་མེད་པ་ཉིད་བཀག་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བའི་དོན་ཅ་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱི་མི་
མཐུན་པའི་ཐྱོགས་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།[454]

མི་མཐུན་པའི་ཐྱོགས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་ལ་ནི་རག་ན་གཏན་ཚིགས་ཏུ་མ་
[455]འགལ་བ་དང་མི་འགལ་བ་སྟེ། ཡོད་བཞིན་པའི་འགལ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་
ཏུ་[456]འཆད་པ་དེ་དག་ཉིད། གང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་མཐུན་པའི་དབེ་བཟློད་
པའི་མ་རིས་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁྱས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
རྒག་པ་ལ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལས་སོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱའི། གཞན་པ་

452 མ་དཔེར། མི་མཐུན་པའི་ཐྱོགས། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་ཙྪར་ཏུ་ཐྱོང་བ་དང་ཀེས་དང་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་ཏུ་ བཅོས།

453 ཀྱིས། པེ་ཙིང། ཙྪར་ཐང།

454 ཞ་མ། འདིར་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་པ་ལ་མ་ཡིན། རིགས་མཐུན་པ་ལ་ ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

455 ཏུ་མར། པེ་ཙིང། ཙྪར་ཐང།

456 -ཏུ། པེ་ཙིང། ཙྪར་ཐང།

དང་འགལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལས་སོ་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་རྟོག་ཅ་ལ་ལས་མི་འབྱུང་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་ཅ་ལ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་མེད་པས་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་པ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་ཏེ་བཟློག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྟག་གོ་ཞེས་མ་ཡིན་དུ་ཚུགའདིར་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་དམ་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནི་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འགལ་བ་དང་མ་འདས་པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།[457]།རེ་རེར་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱོར་བ་ཐེས་སྤྱ་བཟུང་ནས་བརྗོད་ཀྱི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཇི་ལྟར་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འདས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ།།

(ཁ) དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་འདོད་པ་ལ་ཀོད་པ་བསྟན་པ།

ཅི་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་དབེའི་ཚིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནམ། ཅོན་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཀཱི་ཡིན་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།

ཅ ཐུན་མོང་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཉིད། །འགལ་བའང་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར།།
རེ་རེར་གཉིས་ཀ་མ་བརྗོད་པ།[458]།དེས་ན་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་སུ་བྱ།།

གལ་ཏེ་ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་རྗོད་པར་བྱེད་ན་དེ་མེད་པ་ལའང་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐུན་مོང་བ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་དོགས་པ་སྤྱོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་རྗོད་པར་བྱེད་ན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རིགས་ལ་ཡང་མེད་པས་ཐུན་مོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཉིས་ཀ་རྗོད་པར་མི་བྱེད་ན་ནི། དེ་ལ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མི་འགྱུར་ལ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་གཉིས་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་འགལ་བ་དང་མ་འདས་པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འགལ་

457 དད་ཀྱིས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འགལ་བ་དང་མ་འདས་པའི་གཉིས་པོར་གཉིས་ཀ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཟླུང་། དར་ཛི་ཀ་ཏུ། འདི་རིགས་ཐོའི་ཚིག་ཏུ་མཛད་ལ། འཕྲེལ་བཤད་དུ་ནི་ངོས་འཛིན་མ་ཐོན།

458 མ་དཔེར། མ་བརྗོད་ན། ཞེས་ཟླུང་མོད་པེ་ཙྪར་དུ་ཡོད་པ་ཆ་བ་དང་གཅིག་པས་བཅོས།

ཞིག[459]ཏུ་ཆུང་ཟད་བྱུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་རྩད་བ་གཅིག་བརྟོད་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐུ་བཞིན་དུ་དོན་གཉིས་རྣོག་པའི་ཕྱིར་གང་ཡང་རྩད་བ་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་གཉིས་བརྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་རྟེས་སུ་དཔོག་པ་ལ་ཡང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་བསྟའོ།།

ཁ གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གི་བརྟོད་བྱའི་ཕྱོད་པར།

གང་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་རྟགས་འདི་འདས་པར་གཟུང་བར་བྱས་ནས་གཞན་ལ་དེའི་རིགས་ཡོད་པ་ཟན་པར་བྱས་ཏེ།[460] མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས[461]བདག་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བར་རྟོག་བྱེད་དོ།།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ། ད་ཁ་ཏིས་འགས་པ་བཞིན་གཞན་ལ། །འགས་པ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཡིས། །ཐུག་ཚམ་ཚམ་ཉིད་དང་འཕྲེལ་བ་དང་། །བརྒྱབ་བྱ་བརྟོད་བྱ་གཞན་རྣམས་ཐུབ།།

འདི་སྐད་ཐུག་ཀྱི་ཚམ་ཉིད་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ནོ། །དེ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དཔེའི་ཚིག་ཡིན་ནོ། །རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཐུག་ཀྱི་ཚིག་བརྟོད་དོ། །འདི་རྟེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་ཀྱི་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏེ་བར་ཟླུར་བ་དང་། མཐུག་བསྟུ་བདག་ཉི།[462] འདིར་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཀ དཔེ་ཟླུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་དགག་པ།

ཀ) དཔེ་ཟླུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཁ) དཔེ་ཟླུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན།

---

459 མ་དཔེར། འབའ་ཞིག་ཅེས་བྱོད་མོད་པ་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་དང་ཤེས་དང་མཐུན་པས་བཙོས།
460 བྱ་ལྟེ། པེ་ཅིང། ལྟར་ཕར།
461 ཀྱི། པེ་ཅིང། ལྟར་ཕར།
462 དང་ཤེས། ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཉེ་བར་ཟློར་བ་དང་། མཐུག་བསྟུ་བ་དག་ཅེས་བྱོད་བ་དག་པར་མཛོད།

།] ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་ནང་དུ་འདུས་པས་སྒྲུབ་ཀྱིད་ལ་སོགས་པ་མིན་པ།

དེ་ལྟར་ན་ནི་དབེའི་ཚོགས་ཀྱང་ཡོག་པར་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་ཏེ་བར་སྒྲུར་བ་བཞིན་དུ་མི་བརྗོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

། དབེ་ནི་རྣམས་ལས་ཡོག་པ་དུ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། །ཉེར་འཇལ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་མིན།།

མཚན་ཉིད་གསུམ་པའི་རྣམས་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་བརྗོད་པ་དེས་ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྷག་མ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དབེའི་ཚིག་དོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།།

།] ཕྱོགས་ཆོས་ལ་སྟོས་ནས་དེ་ལས་ཡོགས་སྒྲ་འཐད་པ།

དེ་ལྟ་ན་ནི། ། རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་དབེར་

བརྗོད་གཞིས་ཡིན་ན། །དབེ་ནི་ཡོགས་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱིས། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་གིས[463]ཕྱོགས་ཉིད་ཙམ་བརྗོད་ནས་གཏན་ཚིགས་ལྟག་མ་བྱེད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དབེའི་ཡན་ལག་གྱིས་ཤིག་དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོགས་མིན[464]འཇིག་རྟེན་དང་མཚུངས་འགྱུར། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཞིན་དབེ་གཏན་ཚིགས་དང་མ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།།

(ཀ) ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་དབེ་དང་མཚུངས་པས་

རྣམས་ཚོས་དང་འཇུག་པ་མེད་པ།

། དེ་དག་གིས་ནི་དབེ་བརྗོད་ལ། །ཆོས་མཐུན་འབབ་ཞིག་རྗོད་པར་བྱེད།།

འཇིག་རྟེན་པས་ནི་ཕྱོར་བའི་དབེ་བརྗོད་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་འབབ་ཞིག་ཕྱོན་པར་བྱེད་དེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ།།

(ཁ) དབེ་ཉེ་བར་འཇལ་ཙམ་དུ་འདོད་ན་གནོད་པ་བསྟན་པ།

---

463 ཚིག་གིས་ཅིང། ལྷར་ཐད།

464 མ་དབེར། ཡོགས་ཡིན། ཞེས་ཡོད་མོད་དང་གཅིག་ཅང་འགྲེལ་བཤད་ལྟར་དགག་ཚིག་ཏུ་བཅོས།

། དམིགས་ཁྱབ་པ་མི་སྟོན་ན་ཁེར་འཇལ་ཙམ་དུ་ཐལ་བ།

བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཁེད་ལྡན་ནས་ནས། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ས། །ཞེས་རི་རྦད་དུ་བརྗོད་པ་དེ་སྟོར་བ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁེར་འཇལ་ཙམ་པོར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་སྟོར་བས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དུ་མ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཁེ་བར་འཇལ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་བྱམ་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ།།

། ཁེར་འཇལ་ཀྱི་ཚོས་མི་མཐུན་པས་ཁྱྱྱ་ལ་ལ་ཡོད་པ།

ཅི་སྟེ་ཡང་ཚོས་མི་མཐུན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཁེད་དུ་ཟོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ༡༠ ཚོས་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཁེད་བསྟན་པར་མི་རུས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང།

ཁེར་འཇལ་ལྷོག་པ་མིན་ཚེད་དུ། །ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཟློར་བ་དེས།།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྟབས་ཀཅིག་ལྷོན།[465]།དེ་ལ་ཡང་རྟག་པར་མ་བྱས་པར་མཐོང་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པས་མ་བྱས་པ་ཁེད་དང་རྟག་པ་ཁེད་དག་སྟབས་ཀཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པོར་འགྱུར་རོ། །བཟློག་པས་མི་རྟག་པ་དང་ཁེ་བར་འཇལ་བ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལས་ཟོགས་ཀིག་ཏུ་དགེ་ཟློད་པར་བྱེད་ན་ཀེ། ཁེ་བར་འཇལ་བ་ཙམ་ཞིག་བཟློད་པར་འགྱུར་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་བཞིན་ནོ།།

། ཐུག་པ་མེད་པའི་ཁེས་པ།

ཅི་སྟེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་མ་སྟོས་ཀྱང་འཇལ་བ་སྟོས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟེས་ཤུ་འཇོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང།

།། ཕྱོགས་ཆུམ་པར་བཟློད་པ་ནི། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ས་མ།།

དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཡང་རྩད། །མཚུངས་ལྡན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར།།[466]

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཁེ་བར་འཇལ་བར་བྱེད་ན་ནི། ཇི་ལྟར་བྱམ་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་

465 དྲང་ཅེས་སྒ་ཏྲཱི་ཀ་འདི་ལ་རྒྱང་པ་ཀཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། འགྲེལ་པའི་ཀཱུང་ཡང་ནུང་མི་འབྱ་བ་ཡོད།
466 ཏྲཱི་ཀ་འདིའི་འགྱུར་ལ་དང་ཅིས་དང་ཞ་མ་ཀཉིས་བར་ཁྱད་པར་ཆེ།

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ཡང་། བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡང་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲའི་རིས་པར་བསྟན་པ་མ་གྱུར་ཡང་རོ། ། ཅི་སྟེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏྲི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པའོ་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པ་ཉིད་ལོག་པར་ཉེ་བར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། མི་རྟག་སྟེ་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཡིན་ཏྲི། མི་རྟག་སྟེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་རྟེ་མ་ཡིན་ནོ།[467]།དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལོག་པའི་བྱས་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དམ་བཅས་པའི་དོན་དང་ཡང་འཕྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཙམ་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་བར་འཛིན་བའི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་ས།།

ཀ) ཕྱོགས་ཆོས་ཙམ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དགེ་དོན་ཡིན་ནི་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོན་ཡིན་པ་ལ་ཁོད་བཏེད་བསྟན་པ།

གལ་ཏེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལས་ཟློག་ཕྱིར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང།

ཀཀ ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཙམ་གཏན་ཚིགས། །ཡིན་ན་འཕྲུལ་པ་ཅན་ཡང་འགྱུར།། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀ་བརྗོད་ལ་མི་འགྱུར་ཞེས། །འདི་སྐྱམ་དུ་གང་[468]ཆོས་མཐུན་པ་འཐའ་ཞིག་གི་དཔེ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་[469]འཕྲུལ་པ་ཅན་ཏྲི་ཀོ་ཎ་ཐས་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀོ། །གང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་འཐའ་ཞིག་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི་གང་ཡང་མི་ཁྱེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དགྱ་ཡི་ནང་ནས་གཉིས་ཁྱེད་དོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་

467 མ་དབེན། "ཅི་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཞེས་པའི་མཐུག་ཏུ། "མི་རྟག་སྟེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱོང་བ་ཡིག་ཆོར་དུ་སྣང་བས། འདིར་པེ་ཅིང་དང་སྣར་ཐང་ཇི་བཞིན་བཅོས།

468 མ་དབེན། སྐྱམ་དུ་ཡང། ཞེས་བྱོང་ཚོར་པེ་སྣར་དུ་གང་ཞེས་ཡོད་དང་ཟེས་དང་མཐུན་པས་བཅོས།

469 དེ་ལ། པེ་ཅིང། སྣར་ཐང།

དགྱ་ལས་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གསུམ་པ་གཡས་ཕྱོགས་ནས་མོའི་དབེ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་ཀྱང་འཕྲལ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པར་སྒྲིད་པ་ཡིན་ནོ།[470]།དབེ་བསྟན་ཏོ།།

ཀ དབེ་ལྟར་སྟོང་གི་མཚན་ཉིད། ཀ དང་གི་ཕྱགས་བཤད་པ།

ཀ) དབེ་ལྟར་སྟོང་ངོས་བཟུང་བ།

ཀཀ ཟླ ཀུན་ཚོགས་བསྟུན་བྱ་གཉིས་ཀ་མེད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་མ་བྱས།། རྟེས་འཇུག་ཕྱིན་ལོག་རྣམ་པ་གཉིས། །ལྟར་སྟོང་རྟེས་འཇུག་མེད་པའང་ཡིན།།

དེ་ལ་ཀུན་ཚོགས་མེད་པ་ནི། ཟླ་རྒྱ་སྟེ་རི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཟླ་རབ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བའོ། །བསྟུན་བྱ་མེད་པ་ནི་ལས་བཞིན་ནོ། །ཀཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཀུན་མི་རྒྱ་པ་དེ་རི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ལས་བཞིན་རྒྱལ་ཟླ་རབ་བཞིན་རྣམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་བསྟུན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་དང་ནི་འཇྲེལ་ན་དེའི་ཚོས་སྒྲ་བྱེ་བ་ས་ས་བརྗོད་དོ། །ཆམ་མཁའ་ལ་ས་གས་པ་རྒྱ་པ་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལའོ། །ཚོས་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཀུད་ལ་ཡང་རྟེས་སྒྲ་འཇྲོ་བ་མ་བརྗོད་དོ། །ཀུན་ཚོགས་འབའ་ཞིག་བསྟུན་པར་བྱ་བའི་དོན་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཡོད་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བས་མི་རྒྱ་པ་ཉིད་རྒྱ་པས་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་སྟེ། བྱམ་པ་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཀཅིག་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན་ཀཉིས་ཀའི་དབེའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།[471]།དེ་དག་གིས་ཀཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀཉིས་དང་རྟེས་འཇུག་བཕྱི་ཅི་ལོག་དེས་དབེ་ལྟར་སྟོང་བའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

ཁ) དེ་དབེ་ལྟར་སྟོང་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན།

འདིར་ཡང་། ཀཉ རྒྱས་མེད་ས་ཕྱོགས་དང་དབེ་མེད་དང་། །རྟེས་འཇུག་ཕྱིན་

470 དང་ཡེས་གྲུ། "ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དགྱ་ཡ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་ལ། དང་ཡ་དང་ཐ་མའི་དབེ་བརྗོད་པ་ཕྱི་མ་དག་ལ་དབེ་ཀཉིས་ཡ་དག་བརྗོད་ཀྱང་འཕྲལ་པ་ཁྱིད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་བྱང་བ་འཇྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྱུར་དང་གཅིག་འདིའི་ཐ་ཀྱི་དང་ཡེས་འཇྲེལ་པའི་མཚན། ཀཉ ལའང་གཟིགས།

471 དང་ཡེས། དབེར་ན་ཁ་ཅིག་ཀཉ་ཀ་ཏ་ཏ་ཏ

ཅི་ལོག་ལ་སོགས།[472]།འབྲེལ་པར་མ་བསྟན་པ་ཡི་ཕྱིར། །ཉེར་འཇལ་འབྲེལ་
པ་ཅན་མ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པའོ།།

ཁ ཀ་ཞན་ཀྱི་ཡུགས་དགག་པ།

ཀ) ཆོད་སྒྲུབ་མཁན་པོའི་ཡུགས་དགག་པ། ཀ) འདོད་པ་བརྗོད་པ།

ལ ཆོད་པ་སྒྲུབ་པ་ན། དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་དེས་པར་སྟོན་པ་ནི་དཔེ་སྣེ་བྱམ་པ་
བཞིན་ནོ་[473]ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་གིས་འབྲེལ་བ་མི་སྟོན་པ་ནི། གང་ཆོལ་བ་
ལས་བྱུང་བ་དེ་མི་རུག་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ་བརྗོད་དོ།།

ཁ) དེ་དགག་པ། ཀ] དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ།

ཀ] རུགས་ཚོས་ཐུན་མོང་གི་འབྲེལ་པ་དཔེས་སྟོན་པ་དགག་པ།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བསྟན་པར་བྱ་བ་
དཔེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཙམ་ཀྱིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་མ་བསྟན་པའི་
[474]ཕྱིར་ནོ། །གཞན་ཡང་། ཀཅ དེ་དག་གི་ཞེས་བརྗོད་མི་བྱ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།[475]
ཐན་ཚུན་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་མིན་ཕྱིར། །མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཉིད་དེ་གཉིས་ཀ་
ལ་ཡོད་ན་ནི། ཇི་ལྟར་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་རུག་གོ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་མི་རུག
པའི་ཕྱིར་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད
བསྒྲུབ་བྱ་དང་འབྲེལ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

ཚོས་མཐུན་ཙམ་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །རྒྱུ་བར་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན།།[476]

ཁ] ཚོས་མཐུན་བསྟན་པ་ཙམ་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མི་འཁྱལ་པ་སྟོན་པ་མི་འཐད་པ་དེ་ཙམ་ཀྱིས་ལྷོག་ཁྱབ

472 ཚིགས་རྣང་གཉིས་ཀྱི་སོགས་ཐུལ་ལྷ་ཕྱིས་གང་བསྟན་དུ་ཟིས་འབྲེལ་པའི་མཚན། ཀཅ་ལ་གཟིགས།
473 མ་དབེན། གང་གི་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱོད་ཡང་པེ་ལྕར་ལྟར་བཅོས།
474 +ཡང། པེ་ཅིང། ལྕར་ཐང།
475 མ་དབེན། དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་པེ་ལྕར་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་བཅོས།
476 ཐུགས་འདིའི་རྣང་པ་ཐ་མ་གསུམ་ཀྱི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་དད་ཀྱིས་གཉིས་ཚེས་མི་མཐུན་པས། དེའི་ཐད་ཀྱི་
འགྲེལ་པའི་གཞུང་ལའང་ཁྱད་པར་ཐོན།

ཕྱག་ལ་སྟོན་པ་མི་འཐད་པ།

༡༧ ངོན་ཀྱིས་གཞན་ཡང་བརྗོད་ཅེ་ན། །འདི་སྐད་གང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངོན་ཀྱི་ཕྱག་ཀྱིས་རྟག་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་རྟོ་ཞེ་ན།[477] དེ་སྐད་ཅི་ཡང། དེ་སྐད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་བརྗོད་མི་བྱ། །དོན་ཀྱིས་གོ་ཅ་ཅི་བསྟན་བྱ་ཕྱི་བ་ཉིད་ཡིན་ན། གཏན་ཚིགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་གི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ།

མེད་མི་འབྱུང་གི་འཇུག་པ་དེ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ན།།[478]

༡༨ བསྟན་བྱ་མ་བཟུང་འཁའ་ཡོད་མིན། །འདི་སྐད་རྟག་པ་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཐོག་བསྟན་པས[479]རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་གྲུབ་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཀྱང་མ་དོན་ཏོ།།

ཀ] དཀའ་བ་ཁཞན་བསྟན་པ།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁཞན་ནི་ཡིས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། །དམ་བཅའ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི། དེས་དེ་རྟག་པ་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མི་རྟག་པ་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་དོ།།

སྟོན་པ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང། །མི་འདོད་པ་ཡི་རྟག་པ་འཕོ་བ།།

ཁ་ལ་ཏེ་འདི་སྐད་རྟག་པ་ཉིད་དང། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་དག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པའི་ཐོག་སྟོན་པར་བྱེད་ན་ནི། དེས་ཁོད་ནི་མི་ཟ་བར་རྟག་པ་ཁས་ལྷོན་བར་བྱའོ། །རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་དང་རྟག་པ་དག་ལས་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་རྟག་པ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཨོ་ཞེས་པ་བཞིན་ཏུ། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་རྟག་པའོ་ཞེས་དེ་སྐད་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་ཚུན་འཕྲེལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ཏུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འཕྲེལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

477 མ་དཔེར། རྩོག་པ་ལ་མཚོད་པ་ཡིན་ཨོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱུང་བ་ཡིག་ཆོར་ཏེ་པེ་ཕྱར་བཞིན་བཅོས། ཏཱིཀཱ ༡༧ པ་འདིའི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་དུ་ཀེས་མི་འཕྲེ་བས་འགྲེལ་པའི་ཀུན་ལའང་ཁྱད་པར་ཆེ།

478 ཏཱིཀཱ ༡༥ དང་ ༡༧ པ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ཚིག་ལ་དང་ཀེས་དང་ཞ་མ་ཀཉིས་མི་འཕྲ་བས་འགྲེལ་པའི་ཀུན་ལའང་ཁྱད་པར་ཆེ།

479 མ་དཔེར། བསྟན་པ། ཞེས་བྱུང་ཡང་པེ་ཕྱར་བཞིན་ཏྲི་ད་ཕྱར་བཅོས།

ཆོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་ནི་མེད་ཅ་མི་འཐུང་བའི་འཐེལ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཐུགས་དགེ་གིས[480]འཐེལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།།

ཀ] ཆུགས་ཚོས་མ་གྱུར་པ་ས་གས་དབེའི་ཐོག་ཡིན་པ་དགེ་བ།

འདི་ལྟར་བ། ཏླ་ཡི་དང་བྱམ་པ་ཡི་དང་ཅས་བྱ་བ་ལྟ་བྱ་མ་གྱུར་པའི་དོན་ཉི་དགེ་ཞེས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། འདིར་འཐེལ་པ་ཙམ་བརྗོད་པའི་དགེ་ཡེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངས་པར་བསྟན་པ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པ་དེས་ན། དགེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཡི་ཏ་ཡ་ཡ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་བ་བ་ཡ་ཡ་ཙམ་ཡ་ཡ་ཡ

བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་རྟག་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་བཞིན་རྟོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དཔེར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། ཚེས་དང་མཐུན་པ་ནི་ཡོད་པ་དང་མ་ཉན་བྱ་ཉིད་དག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ[485]ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དཔེས་ཟོན་དུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ན་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་དང་མཐུན་པ་དང་ཚེས་དང་མི་མཐུན་པར་འཇོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།[486] *གང་* <u>གང་བྱེད་དུ་དེ་མཐོང་མ་ཡིན།</u> །ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཀྱི་རྟེས་ཐོགས་སུ་མ་ལྟོས་པའི་དཔེས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ལ་ཁོ་བར་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚེས་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་བོ།།

(བ) ཐུན་བ་གཉིས་ཀ་ལྟོས་པ་དོན་མེད་པ

ཇི་སྟེ་ཚེས་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང། <u>གཉིས་ཀ་ལྟོས་པ་དོན་མེད་འགྱུར</u>། །གང་འདི་ཚེས་དེ་རྟོགས་པའི་དཔེ་དག་གོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལྟོས་པ་འདི་དོན་མེད་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་དོན་མེད་པའི་ཞེ་ན།[487] ཚེས་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཚེས་མཐུན་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཀྱིས[488]བསྒྲུབ་བྱ་དང་དེ་བཟློག་པའི་ཚེས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་འཐོབ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚེས་དེ[489]རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་མེད་དོ།།

(གཅ) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ

དཔེ་སྒྲོས་པ་ཡང་བྱུབ་པའི་ཚེས་དེ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ནི་དོན་གང་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་བཏགས་པའི་བློ་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །རེ་ཞིག་ཚེས་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། <u>རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕྱིར</u>་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་རྟོགས་པ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་ན་དེ་ཕྱོགས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་གཅིག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་དང་

485 -ཡོད་པ། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང།

486 མ་དབེན། ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཐུང་མོད་པེ་སྣར་བཞིན། མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཅོས། དད་ཀྱིས། ཀལ་ཏེ་དབེ་ཐ་མས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཚེས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་སྒྲོས་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་བསྒྲུར་བ་ལེགས་པར་མཐོང་།

487 ཇི་ལྟར་ན་དོན་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། པེ་ཅིན། ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་ན། སྣར་ཐང། དད་ཀྱིས། ཅི་ལྟར་དོན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

488 དོན་ཀྱི། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང།

489 མ་དབེ། ཚེས་ཏེ། འདིར་པེ་སྣར་བཞིན་བཅོས།

མཐུན་པའམ། ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ཉིད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལ་དེ་ལས་གཞན་
པའི་ཆོས་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་
མཐུན་པ་ལས་ཆོས་དེའི་ཞེས་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེ་
ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཉིས་ཀ་ལས་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་སྟོས་པ་ལས་ནི་
མ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དབེ་
ལས་དོན་ཡིན་ན་ནི། གཉིས་ཀའི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་བཀའ་གྲི་བདག་པ་ལ
ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པར་མི་རྟགས་སོ་ཞེས་ཟླར་བརྗོད་ཟེན་ཏེ།[490]འདིར
ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐུན་པ་མེད
པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དཔེ་སྟོས་པའི་འཁས་བྱ་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡང་མ
ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། <u>གཞན་ལས་གྲུབ་ཕྱིར</u>་འཁས་བྱ་གསལ[491]བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ
ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པོ། །གཞན་དུ་ན་འདིར་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལས
གང་གྲུབ་པ་དེ་འཁས་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ནི། ཆོས་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་དཔེའི
དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གླེང་བརྗོད་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་། <u>བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང
ལྡན་མི་བྱ</u>། །དང་གི་ལྡས[492]ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་། ཆོས་དང
མི་མཐུན་པ་ཡང་སྟེ། དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།[493]

[ཁ] དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་ཐུན་བ་མི་འཐད་པ། (๑) ཉིར་ལྟུར་ཀྱི་ཡན་ལག་སོགས་མི་འཐད་པ།

གང་ལ་གང་གི་ས་གང་གི་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པར་མི་བྱ
ཞེ་ན། གང་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། དཔེར་བརྗོད
ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་བྱས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ལྡན་པར
མི་བྱའོ། །བྱམ་པས་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་བྱམ་པའི

490 འགྲེལ་བཤད་དུ། (๑๗๐)"ཁྱབ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཅམ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས
པར་ཆུས་པ་མ་ཡིན་ཀོ་ཞེས་ཟླར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།"ཞེས་བཀྲལ།
491 མ་དབེན། བསལ། ཞེས་ཐུན་ཡང་པོ་ལྟར་བཞིན། གསལ། ཞེས་བཅོས།
492 མ་དབེན། དང་གི་ལྡས། ཞེས་ཐུན་བ་ཡིག་ཏོར་ཏེ་པོ་ལྟར་བཞིན་བཅོས།
493 དབང་ཕྱོས་ཀྱ། "དེ་ལྟར་གོ་བྱེད་དོ་མ་མཐོང་། ।ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།" ཞེས། ९/๑๙๗ ཏ་དས་པའི
ཚུལ་དུ་བསྒྲུར།

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་དག་བྱེད་པ་པོའི་འཇུག་ལ་ལས་ཡིན་ཏེ། ཚས་གཞན་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚས་ཚས་དང་མཐུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གཉིས་པོ་ཡང་དོན་ཀྱི་དབེ་བཙོད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངག་གི་ཚ་ཀས་ཉིད་ཉམས་པ་ཡིན་པས། དབེར་བཙོད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

１０ <u>དབེ་བཙོད་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ནི། ।དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཉིར་སྨྲོར་བ།།</u>

<u>བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞེས། ।ཉེ་བར་སྨྲོར་བ་རིགས་མ་ཡིན།།</u>[494]

འདི་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པའི་ཕྱི་འི[495]ཉེ་བར་སྨྲོར་བའམ་དེའི་བྱ་བྱག་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ।ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་ནི་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(２) དེའི་ལན་དགག་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང། དེ་ལ་རེ་ཞིག་བྱས་པ་ནི་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སྨྲོར་ཀྱི། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་མ་བྱས་པའི་ཞེས་མི་སྨྲོར་རོ་ཞེ་ན།[496] དེ་ནི། ２１ <u>ཕྱི་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་བརྗོད། ।ཕྱི་ནི་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ</u>

<u>ཡིན་ཏེ། ཟླའི་ཕོ་ཞེས་འབྱེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དབེ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་གཅིག</u>

<u>པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཞེས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཏེ་བར</u>

<u>མི་སྨྲོར་རོ། ।དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱི་ཉིད་ལན་དུ་འགྱུར་རོ། ।ཅི་སྟེ་བྱས</u>

<u>པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་ལ[497]བྱས་པ་འདི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱི་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ</u>

<u>ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བྱག་ཉེ་བར་སྨྲར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང</u>

<u>གི་ཕྱིར། བྱ་བྱག་རང་ལ་བརྟེན[498]རྟེས་འབྲང་། ।རང་ལ་བརྟེན་པར་བདེ་བ་ནི་བྱ་བྱ</u>

<u>ཡིན་པས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཕྱི་མ་ཡིན་པ་ལས་ཁྱད་པའི</u>

<u>ཕྱིར་རོ། ।དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེ་བར་སྨྲར་བ་མེད་དོ།།</u>

ཚས་མི་མཐུན་པའི་ཉེ་བར་སྨྲར་བ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་

494 ཏཱིཀ １０ པ་འདི་དང་ཡེས་རྩ་བ་ལ་མེད་ཅིང། དེའི་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་དུའང་ཚིག་བཅད་དུ་བཀོད་པ་མི་འབྱུང།

495 ཞེས་པ་བྱས་པའི་ཕྱིའི། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།

496 མ་དཔེར། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་མ་བྱས་པའི། ।མི་སྨྲོར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱུང་མོད་པ་ལྷར་བཞིན་བཅོས།

497 ཐུབ་པ་ལས། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།

498 བརྟེན་རྟེས་འབྲང། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང། རྟེན་རྟེས་འབྲང། རྩ་བ།

ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བྱའོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་དགག་པ་གཉིས་ལས་བྱས་པ་ཉིད་འགེགས་པ་ཙམ་
དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ནི། གཏན་ཚིགས་དེའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱས་པ་ནི་མི་
འགེགས་ཀྱི་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་རྟག་པ་འགེགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། <u>གཉིན་པོའི་ཐུགས་དང་ལྡན་མ་ཡིན</u>། །གཏན་
ཚིགས་ཉིད་དུ་མ་བརྗོད་པའི་བྱེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་གི་སྒྲ་སྨོས་པས[499]
བྱས་པ་ཉིད་ཡོད་པས་ན་གཉིན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་ཀོ་རྐངས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་གང་དེ་
དགག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཚོས་ཅི་མཐུན་པ་ཉེ་བར་སྟོར་བར་བྱེད་དེ། མ་བྱས་པ་དང་
ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྟག་པ་ཉིད་དགག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོར་བར་མི་བརྗོད་
དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གཉིན་པོའི་ཐུགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་
བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕན་ཚོའི་ཐུགས་རྟག་པ་
ཉིད་དང་ལྡན་པར་ཡོད་པ་གང་གིས་འགེགས་པར་བྱེད།

ཅི་སྟེ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟག་པ་ཉིད་
འགེགས་ས་ཞེ་ན།[500] དེ་ལྟ་ན་ཡང་། <u>ཁྱད་པར་གྱི་ནས་ཀྱང་དེར་འགྱུར</u>། །གལ་ཏེ་ཚོས་
མཐུན་པ[501]མ་བརྗོད་པར་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྟེ་དེ་ཚོས་དེའི་ཀཉིན་པོའི་ཐུགས་
དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བ་འགེགས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མ་ཉན་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཕྱི་མེ་རྟག་ཀོ་ཞེས་པ་ལྟ་བྱའོ། །ཁྱམ་པ་ལ་ས་ཀོ[502]མ་ཉན་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་བཀག་པའི་ཕྱིར། མི་འདོད་པའི་
རྟག་པ་ཉིད་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ཁྱབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་འདིར་
ཡང་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་གློ་ག་ལ་ས་ཀོ་ནས་པ་བཞིན་ནོ།།
ཞེས་ཚོས་མཐུན་པས་ནི[503]འདི་ལ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
ནམ་མཁའ་བཞིན་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ནའོ། །མ་
བྱས་པ་ཉིད་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དེ་མེད་པ་ལས་རྟག་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁྱས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ས་ཀོ་ནས་པ་ཡང་

499 དང་ཡེས་སྒྲ། ཀྱང་གི་ཐུང་ལས་ནི། ཞེས་ཡོད་པ་འགྲེལ་བཤད་(པ།ཅ།)དང་མཐུན།
500 དང་ཡེས། ཅི་སྟེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟག་པ་ཉིད་དགག་པར་བྱེད་དོ་
ཞེ་ན།
501 +ལ། པེ་ཅིང། སྣར་ཐང།
502 +མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། པེ་ཅིང། སྣར་ཐང།
503 ཚོས་མི་མཐུན་པས་ནི། པེ་ཅིང། སྣར་ཐང།

མེད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག ། འི་ངག་གི་དོན་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱེ་བར་སྦྱར་བར་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མ་བྱས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་ནི་ཆུང་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱེ་བར་སྦྱར་བར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

མཐུག་བསྡུ་བ་ལ་ནི་སྒྲར་ཀྱི་ཚིག་མི་བརྗོད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་མི་བྱའོ།།[504]

(ཁ) བྱ་བཏུ་པའི་ཕྱག་དཀར་ཏུ། ། འདོད་པ་བརྗོད་པ།

ཐ། བྱ་བཏུ་པ་རྣམས་ནི། ཀཉིས་ཀ་བབ་ཏུ་གྱུར་པ་དབེའོ་ཞེས་རྟེར་ཏོ།།

། དེ་དག་ཀ་པ། ། ཁས་ལྷན་ཟག་ལ་བ།

དེ་ལ་ཡང། ། ། མཁའ་དབེར་བརྗོད་པའི་ལྷོར་བའམ། ། དཀ་ཀི་ཕྱོགས་ཀཅིག་ཉིད་ཀྱང་མིན།།

ཀཉིས་བབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཀལ་ཏེ་དམ་བཅའ་དང་ཀཏན་ཚིགས་དག་ནས་མཁའ་ལ་གྱུར་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཞེ་ན་ནི། ཐམས་ཅད་དུ[505]ནམ་མཁའ་དབེར་འགྱུར་ནོ།།

ཁ] འཇེལ་བ་མི་ལྷོན་པའི་དབེ་ལྷར་སྣང་བ་བསྟན་པ།

ཅི་ལྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་དེ་ཀང་ལ[506]གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དག་གི་ཆ་ཤས་ཉིད་མི་འཐད་དེ།[507]

རྟེས་འཇོ་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་པ། ། དེ་ནི་དབེ་ཡི་ཀུན་གས་བརྟན་ཡིན།།

ཀང་དུ་ཀཏན་ཚིགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་ཟུ་འཇོ་བ་མི་ལྷོན་པ་དེ་ནི་དབེ་ལྷར་སྣང་བའོ། ། ཀཉིས་ཀའི་དབེ་ནི་ལྷ་མ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་བར་བྱའོ།།

ཀ] ཀཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལ་ས་ཁོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནི་དབེའི་ཡན་ལག་དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ།

ཁ ཁ] སྒྲུབ་བྱེད་ཉེ་བར་སྦྱར་དོན་ནི། ། རང་རྒྱུད་ཡིན་ཡང་དོན་མེད་འགྱུར།།

---

504 མཐུག་བསྡུའི་ཐོག་ཀྱི་ཀཱུ་ཌ་ལའི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་དང་ཏེས་ཀཉིས་མི་འབྲ་བ་ཆེ་ཙམ་སྣང་།
505 མ་བཤད། ། ཞེས་པ་མ་ཐུང་ཡང་པོ་སྣར་ཏ་ཡོད་པས་བསྣན།
506 -ལ། ། པེ་ཅིང། ། ལྷར་ཐང།
507 མི་འཐད་དོ། ། ། ། ལྷར་ཐང།

གལ་ཏེ་དཔེ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་[508]ཡིན་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཡོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཆོ་ཤེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མི་སྲིད་པ་ཉེ་བར་སྒྲུར་བའི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ཐེ་ཤིད་བཤད་པ་བཞིན་ཆོ།།[509]

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་དཔེ་དང་དཔེ་ལྟར་སྟོང་བ་བཤད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ།། །།

ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ཞེ་མའི་འགྲེལ། ལེའུ་ལྔ་པ

ལེའུ་ལྔ་པ། གཞན་སེལ་བ་བཤད་པ།

༡ སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཚད་མ་ཕྱུང་གསུམ་པ་དགག་པ།

གཅ ཐུན་ཚོགས་མེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པ།

གཅ) ཐུན་ཕྱིན་ཚད་མ་ཇི་ས་དཔག་ཏུ་འདུས་ཤིང་མེལ་བས་འཇུག་པ་མངོར་བསྟན་པ།

ཀ ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་[510]ཉིད་དུ་འདོད་དོ།།

དེ་ལ། ༡ ཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཇི་ས་དཔག་ལས། །ཚད་མ་གཞན་མིན་འདི་ལྟར་ཏེ།།

རང་གི་དོན་ལ་བྱས་པོཏས་བཞིན། །གཞན་སེལ་ཐོག་ནས་སྟོན་པར་བྱེད།།

ཐུན་ཞི་ཡུལ་གང་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འཕྲེལ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚན་ནས། དེའི་བྱས་པ་ལ་པོཏས་པ་བཞིན་དུ། དོན་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ས་དཔག་པ་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཆོ།།

གཅ) ཐུན་ཆོགས་ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་པར་དགག་པ། ཀཅ) ཕྱི་ཐུན་ཕྱི་ལྟན་ཀྱི་གསལ་བ་བཤད་པ་དགག་པ།

གང་ལ་ལ་དག་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཐུན་རང་རང་གི་ཐ་དད་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། ཐུན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཁྱད་པར་ཏྲི་ཐུ་ཡིན་ཆོ། །ཞེས་འཛིར་ཏེ། །དེ་ལ་

508 རྒྱུད་ཀྱིས། པེ་ཅིན། ཐུན་ཐང།

509 ཐུན་ཇི་ཤིད་བཤད་པ་བཞིན་ཞེས་པ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས། ९/८ ཐང་དུ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བཤད་དུ་ (৭০৭) གསུངས།

510 མ་དཔེར། གཞན། ཞེས་པ་མ་བྱུང་ཡང་པེ་ཐུན་ལས་བཐུན།

ལན་བརྗོད་པ།

ཀ ཐ་དད་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སྒྲ་མེད། །རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རེ་ཞིག་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗོད་པར་བྱེད་པ[511]མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་ཡོད་མིན་ཕྱིར། མཐའ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཐ་དད་པ་རྣམས་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པར་བྱེད་མི་རུས་ལ། འབྲེལ་པར་མ་བྱས་པའི་སྒྲས་དོན་བརྗོད་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས། རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་ཟད་དོ། །གཞན་ཡང་། འཕྲུལ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཁས་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲ་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པས། འཕྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་གྱི། རྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ) ཕྱི་སྒྲས་ཕྱི་དང་འཕྲོད་འབྲེའི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐོག་ཏུས་ཀུན་ལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ།

འགལ་ཞིག་ནི། འདི་སྐྱེམ་བ་སེམས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་མམ། དེ་དང་ལྡན་པ་ཙམ་ལ་ནི། འབྲེལ་པར་སྣྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འཕྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེའོ།[512]།དེ་དག་ཀྱང་།

རིགས་སམ་ལྡན་སྒྲ་ཐ་དད་ཀྱི། །དེ་ལ་སོ་སོར་རྗོད་བྱེད་མིན།། དེའི་ལྟར་ན་ནི།[513] ཇི་ལ་ཡོད་དོ། །ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ། །ལས་ཡོད་དོ[514]ཞེས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཀྱི་ཇི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་གཞི་མཐུན་པ་ཉིད་བྱ་མི་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མཐོང་བ་ན[515]ཡོད་པའམ། དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཇི་ལས་སམ་ཡོན་ཏན་ལ་ནི་མི་ཁྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་ཇི་ལས་ཀྱིའོ་ཞེའམ་ཡོན་ཏན་ཀྱིའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།[516]

ཡང་བརྗོད་པ། ཀཀ ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན། །བརྗོད་པའི་རྣམ་བྱེ་ཐ་དད་བྱ།། དེས་ཕྱིར་གཞི་དང་མཐུན་པ་ཡི། །ཇི་ལས་ལྟར་ཏུ་ཀྱང།།[517]

511 -བྱེད་པ། པེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།
512 འབྲེལ་པ་སྣྲ་བ་དང་མི་འཕྲུལ་པའི་དོན་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་དང་ཀེས་འགྲེལ་པའི་མཚན། ཀ།།ཀ ལ་ཀཏིགས།
513 མ་དཔེར། དེ་ལྟ་ན་ནི། པེ་ལྷར་བཞིན་བཅོས།
514 པེ་ལྷར་བྱ། ལས་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ཚད།
515 མཐོང་བས་ན། པེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།
516 མ་དཔེར། འདི་ལྟར་ཇི་ལས་ཀྱིའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལྷུང་ཡང་པེ་ལྷར་བཞིན་བཅོས།
517 ཕྱོགས་འདི་དང་ཀེས་ཀྱི་ཆ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་མི་འཕྲུང་བས། འདིར་ཕྱོགས་ཀཀཞེས་ཡང་ཐུབས་བཀོད་ཡོད།

། འཕྲེལ་པ་ནི་འདིར་འཕྲེལ་ཅན་གྱི། །ཚོས་ཀྱིས་འཛིན་པར་བརྗོད་བྱ་སྟེ།།
དེ་ལྟར་དངོས་བྱས་ནས་བརྗོད་ཀྱི། །དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་ཐུར་མི་བྱ།།[518]
འཕྲེལ་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འཕྲེལ་པར་འགྱུར་བའི་དེས་པ་མེད་དེ། ཁ་བཟློར་བ་ལ་ས་གས་པ་བཞིན་གཞན་གྱི་གེགས་བྱེད་པ་སྤེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཀྱིས་འཕྲེལ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཚོས་ཀྱི་ནི་འཕྲེལ་པའི་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཐལ་ཡོད་ཅེས་ཞེས་ཡོད་ཅིང་ཞེ་ན།

འདི་ཡི་རིགས་ཀྱི་ཐལ་ཡིས་ནི། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མི་འཐད།།

ཀ) ཕྱི་ཐལ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱི་དོན་གཞན་གྱི་ཐོས་ཀས་འཇུག་ན་བཏགས་མིང་ཏུ་ཐལ་བ། ། དགག་པ་དངོས།

ལ་ལ་དག་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་ཐལ་རྣམས་དང་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕྲེལ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

དེ་ལ། ། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟན་མིན། །དེ་ལྟ་ཅར་ཐུས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཐྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཐུས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། དངོས་སྲུ་ནི་མ་ཡིན་པས། དེས་བྱམ་པ་ལ་ས་གས་པའི་ཐ་དད་མི་འཚེན[519]པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་པ་དང་མ་བྱས་པ་དག་ལ་ནི་གཞི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ནཱ་ཀར་བོའི་ཐྲ་ལྟ་བ[520]རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་ཐུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པས་ཐུས་ལ་མངར་བ་ལ་ས་གས་པ་ནི་མི་འཚེན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ[521]།གཞན་ཡང་། ཉེ་བར་བཏགས་ཕྱིར། ཐུ་ནི་རང་གི་ངོ་བོའམ་རིགས་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་དང་ལྡན་པར་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་གང་ལ་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་དོན་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། འདི་བ་ཡང་། མི་ཁྲིད་ཕྱིར། དེ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ས

518 དང་ཀྱེས། ། དངོས་པོ་གཞན་ཀྱིས་འཕྲེལ་པ་ཡིན། ། འཕྲེལ་བཤད། ། དངོས་པོ་གཞན་ཀྱིས་ཐུར་བར་བྱ།།
519 མ་དབེན། ། མི་དབེན། ། ཞེས་ཐུར་ཡང་སེ་ལྟར་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ཀེས་དང་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་བཙོས།
520 མ་དབེན། ། དཀར་ཕོ་དང་ཐུ་ལྟ་བ། ། ཞེས་ཐུར་ཡང་དང་ཀེས་ཏུ་ཐུར་བ་དག་པས་དེ་བཞིན་བཙོས།
521 ཆོག་ཤར་གལ་ཆེན་འདིའི་འཕྲེལ་པའི་གཞུང་ལ་ཞ་མ་དང་དང་ཀེས་ཀྱི་འགྱུར་གཏེས་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཙམ་ཐོན།

འཇུ་བ་ལ་ཡང་ཀེས་པ་འཚོ་བའི་འཇུ་བ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། ཡོན་ཏན་ཀྱིས[522]ཕན་བཏགས་པའི་འཇུ་བ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་ཀེས་པ་འཚོ་བ་མི་སྲིད་ཅེ་ན། ཁེ་བར་བཏགས་པ་ནི།

འབངས་ལ་རྒྱལ་པོར་བཏགས་པ་བཞིན། །བློ་ཡི་ཚུལ་ལ་ཐ་དད་ཕྱིར་རོ།།

དཔེར་ན་གང་མི་དེ་ནི་ང་བར་ཌོ་ཞེས་ཟན་ལ་བར་གི་སྒྲར་བཏོད་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་ཟན་པོ་ལ་བློ་མཚུངས་པར་སྣྲེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

༣] དངོས་མེད་བཏགས་མེད་འཐད་པ།

རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཁེ་བར་བཏགས་པ་ཡང་།

༥ རིམ་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི།[523]།ཀུན་དུ་བྱང་ས་གགས་དཀར་པོ་བཞིན།། གང་ལ་ཀེས་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་ནི་རིམ་ཀྱིས་བརྗོད་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ཏོག་ཀུན་དང་དང་། མེ་ཏོག་ཀ་ཆུ་ཏ་དང་། བྱང་གི་དཀར་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཅིག་ཅར་བ་ཡང[524]རིགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ལྟ་བྱ་སྟེ། ཀེས་པ་འཚོ་བའི་ཐུན་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡོན་ཏན་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་དངོས་ལ། །བློ་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར།། གལ་ཏེ་ཀེས་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཐུས་ལ་འཇུག་པའི་བློ་ཡོན་ཏན་ལ་འཇུག་པའི་བློ་ལ་མི་ལྷོས་པར་འགྱུར་རོ།[525]།ཀེལ་དམར་པོའི་བློའི་དངོས་པོ་ཅི་རྟེན་ལ་ལྷོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་པར་མ་ཐྱུངས་པ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༤] དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (१)མཐོང་ཚོག་ཐམས་ཅད་འཐུལ་བར་ཐལ་བ།

གཞན་ཡང་། ༦ འདྲེས་པའི་ཚུལ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ། །ལོག་པའི་ཀེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།

ཐུ་དང་ཀེས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་འདྲེས་པའི་ཚུལ་ནས་ནི་རྒྱ་པར་བསྟད་པ་

522 ཕྱི། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
523 དཔལ་ཀེས། འགྲེལ་བཤད། (৬০৯)རིམ་ཀྱིས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར།།
524 ཅིག་ཅར་བ་དང་། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
525 དཔལ་ཀེས། "དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་འཚལ་བའི་བློ་ལ་ཡང་མ་བཟློས་པར་ཐུས་ལ་བློ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།།"ཞེས་ཚིག་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་ལ་ཁྱད་ཆེ།

སྐྱེ། དེའི་ཕྱིར་ཡེལ་བཞིན་དུ་ཡེས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཇི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།།[526]

(๑) བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་རྣམ་འཇིན་པ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ འཇིན་པ་འགལ་བ།

གཞན་ཡང། <u>སྒྲ་སོགས་མང་པོ་ཉིད་དང་ནི། །ཅིག་ཅར་འཇིན་པ་རྣམས་ ལ་ཡང།།</u>[527]

๒ <u>ཕན་འདོགས་པ་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། །</u>གང་ཡང་མང་པོ་འཇིན་པར་འགྱུར་བ་ ནི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་དང་། ས་ལས་བྱུང་ བ་དང་། ཤས་དང་། ཁ་བ་དང་། མར་བ་དང་། ཏི་ཞིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ པ་དེའི་ཚེ་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ ཚུལ་ནས་ཤས་དང་གཅིག་འགྱུར་བར་ནི་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ རོ། །ཡུལ་གཅིག་པ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚུལ་ནས་ཉུ་ཐུང་བར་ཡང་རྒྱས་པ་ མ་ཡིན་ནོ།།

ལན་ཅིག་ཏུ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་དེ་ལ། <u>གཟི་ཡི་</u>[528]<u>ཁ་བོ་ཐམས་ཅད་མཐོང་།</u>[529]།ཅི་སྟེ་ཐམས་ཅད་བྱམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་ནི་ ཅིག་ཅར་དུ་དུས་གཅིག་ས་ཚར་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ན། བྱམ་པ་ལ་ སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ནི་གཟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟིའི་ཁ་བོ་ཐམས་ཅད་ མཐོང་བ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་[530]ཅིག་ཅར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

(๑)བྱམ་པ་ལྷོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ལྷོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཀྱི་ཐོ་ནས་ཐུན་ བཏུག་པར་འདོད་པ་ལ་ཕྱི་དོན་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་ཐུན་མཚུངས་པ།

<u>དེ་དག་ཐ་དད་རྣམས་ལ་ཡང། །</u><u>དེ་དང་ལྡན་པའི་ཐུན་དེ་མཚུངས།།</u>

๓) བཀག་ཟིན་ཏན་པ་ལ་ལྷུར་བ་དང་དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། ๑] ཕྱི་ལྷས་ཕྱི་ལྡན་ཀྱི་གསལ་བ་བཤད་པ་

526 དད་ཡེས། དེའི་ཕྱིར་ཡེལ་ཀྱི་རྣོག་པ་བཞིན་དོན་ཇི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།།
527 འདིའི་སྐབས་འགྲེལ་བཤད་དུ་རྣོག་པ་གསུམ་བོར་བ་ཟུང་ཚུལ་དད་ཡེས་འགྲེལ་པའི་མཚན། ཀ་དཔེ ལ་ཀཟིགས།
528 ཀཟའི། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང། ཀཥ་ན་དུའང་པེ་ལྷར་བ་ཀཟའི་ཞེས་བྱང།
529 དད་ཡེས་དང། འགྲེལ་བཤད་ཀཏིས་ཀར། ཀྱན་ཀྱིས་ཡིན་ན་འཇོས་མཐོང་འགྱུར།།ཞེས་བྱང།
530 -ནི། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།

བཀག་ཟིན་པ།

། རིགས་རང་བོ་བོའམ་དེ་ལྟན་ཀྱི། །བོ་བོ་གང་ལས་སྨྲོར་མི་བྱ།།
ཐ་དད་པའི་བོ་བོ་ལ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་ཀོ་བོ་ཐ་དད་
དུ་བརྟོད་པར་བྱ་བ་དང་། དངོས་ཀྱི་རིགས་དག་ལ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་ཅི་བར་
བཏགས་པའི་ཞེས་དེ་དང་ལྟན་པ་ལ་བརྟོད་པ་བཞིན་དུ་སྨྲོན་ཐམས་ཅད་བརྟོད་པར་
བྱའོ། །བརྟོད་པར་བྱ་བའི་རིགས་དག་ལ་ཡང་སྒྲའི་རང་[531]གི་ངོ་བོ་སྨྲ་བཏགས་ནས་ཚུས་
ཤུ་བརྟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟྭིད་པས། རིགས་དང་ལྟན་པ་དང་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་
སོགས་པས་བརྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་སྨྲོན་ཏེ་ལྟར་ཟྭིད་པ་ལྟར་བརྟོད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟན་ཐ་དད་ཉིད་བརྟོད་ན། །དེ་ཡང་ཐུར་ཉིད་བསལ་ཟིན་ཏོ།།
རིགས་ཀྱི་ཐུན་ཏུའོ། །བསལ་ཞེས་པ་ནི། ཐུར་ཐ་དད་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཐུན་མེད་པར་
བརྟོད་པར་བྱེད་ཅེས།[532] དེ་ཡང[533]རིགས་དང་ལྟན་པ་ལ་ཡང་བརྟོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] ཐུན་དང་འཕྲོད་འདྲའི་འཇྲེལ་བ་བརྟོད་པའི་ཐོ་ཆས་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ཟིན་པ།

ཅི་སྟེ་ཡང་རིགས་ཀྱི[534]རིགས་དང་ལྟན་པ་ཙམ་ཀྱིས་རྟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་ཐ་
དད་པའི་ངོ་བོར་ཆེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན།

། དེ་ལྟན་ཙམ་ཡང་འཇྲེལ་པའམ། །ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་བཟློག།།
དེ་ལྟན་ཙམ་ཞེས་པ་ལ་དེ་དང་ལྟན་པ་ཡང་དངོས་པོའི་རྒྱུན་ནམ་འཇྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་
དུ་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་དུ་བརྟོད་པའི་བསྟུ་བ་དང་། ཕྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ལན་པ་རྣམས་
ལ་འཇྲེལ་པར་མངོན་པར་བརྟོད་དེ། གཞན་ལ་ཀྱང་གས་པའི་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་
འཁྲུལ་པ་མེད་པར་འཇྲེལ་པ་དག་ལས་སོ། །ཞེས་པ་དེ་ལ་ཡང་། རིགས་ས་མ་ལྟན་ཐུས་
ཐ་དད་ཀྱི། །དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོད་ཕྱེད་མིན། །ཞེས་བརྟོད་ཟིན་ཏོ།།[535]

---

531 -རང་གི་ བེ་ཥིང་། ཐུར་ཐང་།
532 གོང་དུ་ལེའུ་འདིའི་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་ཐུ་མེད། །ཅེས་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། དེར་འཕངས་
པའི་ཁེས་པ་དེ་འདིར་རིགས་དང་ལྟན་པ་ལའང་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན།
533 མ་དབེན། དེ་དང་། ཞེས་ལྷུར་ཨོད་དང་ཤེས་ལྟར། དེ་ཡང་། ཞེས་དགོས་པས་བཅོས།
534 -རིགས་ཁ། བེ་ཥིང་། ཐུར་ཐང་།
535 གོང་དུ་ལེའུ་འདིའི། ཐུགས་ ། ཐ ཐ ཐ

གཅ] སྒྲིའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

<u>བྱམ་པ་སོགས་ཀྱི་དེ་ལྟར་དོན།</u> །སྒོམ་བྱ་སོགས་པ་འད�་མིན་ནོ།།

<u>༧༠ སྒྲ་ཡི་དོན་དེ་ཇི་ལྟ་བྱ</u> །དེ་མ་ལ་འདུག་པའི་སྒྲ་དེ་ཡང་། གང་སྒྲ་དང་ལྡན་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་[536]སྒོམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ[537]འདུག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་གི་ སྒྲ་དེ་ཇི་ལྟ་བྱ་ཞེག་ཅེས་སྨྲར་བར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ སྒྲ་ཉིད་དུ་ཐོ་བཏགས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན། འདི་ལྟར་ཡོད་པའི་སྒྲ་ནི་སྒྲ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ གོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་ལ། ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ ཕྱིར་དེ་ལ་འདུག་པས་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་སྒྲ་ཡི་དོན་ ཁས་བླང་བར་བྱ་ན། དེ་ཡང་དོན་ལ་ཡོད་པ[538]མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། <u>སྒྲ་དོན་འབའ་ ཞིག་པ་དང་མཚུངས།</u> །དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་ པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པ་དང་སྟོང་བ་ནི་ལྡང་ཟད་ཟད་ཀྱང་ ཀྱབ་པ་མེད་དོ།[539]<u>།དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འདོད།</u> <u>།</u>སྒྲ་ཐ་དད་རྣམས་ལ་ནི་ཐ་མི་ དད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གཞན་མ་མཐོང་ངོ། ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྒྲ་ཅ་ལྟར་མི་བྱའོ། ། །དེ་ ལྟ་བས་ན་ཁྱད་པར་བྱ་བྱ་བ་དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།[540]

ཅ] སྒྲ་སྒྲས་སྒྲ་ནི་ཆེ་བ་གོ་བའི་ཐོ་ནས་གསལ་བ་དོན་ཀྱིས་འཛིན་པ་དགག་པ། ཀ] དངོས།

ཅི་སྟེ་ཡོད་པའི་སྒྲ་ལས་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་འདུག་ པ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཐུ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་འདོད་པ་ ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། <u>གལ་ཏེ་ ཀཅིག་ལའང་ཐུ་ཐོ་སོགས་བཞིན</u> ། ། །

བརྗོད་དོ།།

གཞན་ཡང་སྒྲོ་དེ་ཁས་བླང་ངམ།[541]།རིགས་ལ་རིགས་མེད་པས་དེ་མིན། །ཁས་བླང་ངས་སྒྲ་ཟིན་ཡང་ཐུན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐུན་པའི་སྒྲོ་ཇི་ལྟར་རྟམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་རིགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་བྱམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ཅེ་བར་བླང་ངས་པའི་ཕྱིར། ཇས་ལ་འཇུག་པའི་བྱམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་བརྟག་པར་མི་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་ན་ནི། ཐུར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཅི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐུང་ཞིག་ཀྱང་འཇེལ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱིས་འཕངས་པ་མ་ངེས་པའོ། །དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལ་དོན་གྱི་ཕྱགས་ཀྱིས་ངེས་པར་བཟུང་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་ཟླ་ཞེས་པ་ལས་ནུབ་མོ་ཟ་བར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ནི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་པས། དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་ཐུལ་ཐ་དད་འཇེལ་པའི་ཕྱི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ལན་འགའ་ཡང་ཐུབ་པར་མི་བྱའོ།།[542]

[ཀ] ཐུལ་སེལ་འཇུག་བྱ་ཁས་ལེན་རིགས་པ།

དེས་ན་ཐུལ་ལའང་གཞན་སེལ་བྱས། །དེའི་ཕྱིར་ཐར་བརྗོད་པ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ། ཐུལ་ཡང་གཞན་སེལ་བའི་ཐོག་ནས་བདག་གི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གནས་བརྟག

ཀ) སེལ་བས་འཇུག་པ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ།

541 གཞན་ཡང་ཅི་དེ་ཁས་བླང་ངམ། ཝེ་ཅིང། ཐར་ཐང། གཞན་ཡང་ཅི། དེ་ཁས་བླང་ངམ། ཞེས་དགོས་སམ་བརྟག

542 དབང་ཕྱེས། གང་གི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་ཐུལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡང་ཁྱོད་པར་དང་ཕྱི་དང་འཇེལ་པ་དང་རིགས་དང་ལྡན་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་བརྗོད་པ། ༢༦ བརྗོད་པར་བྱ་བ་མར་མོད་ཀྱང། །ཆུ་ཡིས་རྣམ་ཀུན་རྟོགས་མ་ཡིན། །རང་དང་རྗེས་སུ་འཛིལ་བའི་དོན། །རྣམ་གཅོད་བཀ་གི་འབྲས་བུ་ཡིན།།

༢༧ ཆུས་ཀྱང་ཚོས་གང་དུ་མ་ཡི། །དོན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏྲི།།[543]
ཆུར་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་ཆུའི། །ཡོན་ཏན་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན།།
ཞེས་བྱ་བ་བཙུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

[ཁ ཀུན་སེལ་མི་འཐད་པ་ཁྱད་པ]

[1] སེལ་བ་ཆུ་ལ་ཀཱུ་མཐུན་སོགས་མི་འཐད་པ་ཁྱད་པ། [ཀ] ཀུན་ཏུ་དོད་པ་ཆྱི་དགག་པ།

[1] སེལ་བ་ཆུ་ལ་ཀཱུ་མཐུན་སོགས་ཁྱད་པར་བྱེད་འཐད་པ། [ཀ] ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་འཐད་པ།

ཀལ་ཏེ་ཀུན་སེལ་བ་ཙམ་ཆུའི་དོན་ཡིན་ན། རི་ལྟར་ཡུན་ལ་ལྷོན་པོ་ལ་ས་ཀོགས་པའི་ཆུ་ལ་ཀཱུ་མཐུན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་དངོས་པོར་རི་ལྟར་ན་འགྱུར། རི་ལྟར་མི་འགྱུར། རི་ལྟར་ཆུ་ཕ་དང་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཏྲི་ཆུ་རྣམ་ཀྱི་ཀུན་སེལ་བ་ཡིན་པས་ནམའོ་ཞེ་ན།[544] ཁེས་པ་དེ་དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

༢༩ སེལ་བ་ཐ་དད་དོན་ཕྱེའི་ཕྱིར། །རང་དོན་ཐ་དད་རྟོགས་ལ་ཆོངས།།
གཅིག་ལ་ཐ་དད་འཐས་མེད་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་བྱེད་དང་ཁྱད་པར་བྱ།།

ཡུན་ལ་ལྷོན་པོ་ལ་ས་ཀོགས་པའི་ཆུ་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་ཀུན་སེལ་བའི་དབྱེ་བས་རང་གི་དོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་བས་ལ་བ་ཐ་ཕ་ཡིན་ཕྱིར་ཁྱད་པ་ལ་ཐ་ཕ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སེལ་བའི་རང་གི་དོན་ཀཅོག་ལ་བསྟས་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་ཅིང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡ་ཆ་ཙམ་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡ་ཆ་ཙམ་ཡ་དག་བཞིན་ དེ། ཀུན་ཏུ་ཡ་ཆ་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡ་ཆ་ཙམ་ཡ་ཡ་ཆ་ཙམ་ཡ་ཡ་ཆ་ཙམ་ཡ་ཡ་ཆ་ཙམ་ ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡ་ཆ་ཙམ་ཡ་ཡ་ཆ་ཙམ་ ཁ་ཅིག་ཏུ

ལྷར་གཞི་གཅིག་ལ་དེ་ལྟོན་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཡུན་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།

ཁ] དེས་ན་གཞི་མཐུན་འཐད་པ།

ཇི་ལྟར་ན་དེ་ལྟོན་པོ་ཡང་ཡིན། ཡུན་ལ་ཡང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

༧༥ དེ་ནི་ལྟོན་པོ་རྒྱང་པ་མིན། །ཡུན་ལ་རྒྱང་པའང་མ་ཡིན་ཏེ།།

བསྒྲུབ་པ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ལྟོན་པོ་དང་ཡུན་ལའི་སྒྲ་དག་ལས་ནི་དེ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲར་བར་བྱ་བའི་ཁ་ཡར་བ་དག་ལ[546]ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཡར་བ་ནི། ཁ་དོག་བཞིན་དུ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ཅིའི་སྒྲ་དང་། ལའི་སྒྲ་དག་ནི་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ནི་ལ[547]བརྗོད་པ་ལ་དོན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་རོ།།

ཀ] དེའི་ལན་དགག་པ།

གལ་ཏེ་ཁ་དོག་བརྗོད་པ་ལ་ནི་དང་ལ་ཡིས་ཆུང་ཞིག་ཀྱང་དོན་ཀྱི་རྟོག་པ་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་པ་ནི་བཏགས་ཞིང་བརྟག་པ་ཐུང་བ་སྟེ།[548]

༧༦ ཁ་དོག་གི་དོན་ཆུང་ཟད་ཀྱང་། །མིན་ནའང་ཚིག་ཀྱིས་ལ་དེ་ཡི།།

བརྗོད་བྱ་རྟོགས་ན་དེ་ལ་ཡང་། །ཡན་གར་བ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན།།[549]

ཇི་ལྟར་ཅིའི་ཐུང་དང་ལའི་ཐུ་དག་ཅི་ལའི་ཐུས་སྟོང་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུན་ལ་དང་ལྟོན་པའི་ཐུ་དག་ཀྱང་འདུས་པའི་ཐུས་སྟོང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་ནི་དང་ལའི་ཐུ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་དོན་ཀྱི་རྟོག་པ་མི་བགྱིད་པ་ཞེས་པ་བཞིན་ཆོ་ཞེ་ན།[550] དེ་ལ་ཡང་རིགས་ལྟོན་པོ་ནི་ཐུའི་ཐུ་ཡི་ལ་ཐ་ཕ་ཡིན་ཞེས་ཡན་གར་བ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དེའི་བརྗོད་བྱ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ན་ནི་ཇས་ལྟན་པའི་ལྟན་པ་ཡང་ཡིན་ནམ་ཁ་དོག་དོན་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་ལ་ཡང་ཁ་ལ་ཡང་ཐ་ལྟད་དེ་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།[551]ཐུ་ཐ་དད་ཀྱིས[552]བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ནི་དོན་

546 ཁ་ཡར་བ་དག་ལས། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།

547 ནི་ལ་ཞེས་པ་ལྟོན་པའི་རྣམ་དོད་དོ།།

548 བརྟལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ཡང་བ་སྟེ། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང། འདིའི་ཐད་དད་ཀེས་ཀྱི་འགྱུར་ཚེས་མི་འདུ།

549 ཞ་མ་དང་དད་ཀེས་ཀྱིས་ཏཱིཀཱ་འདིའི་འགྱུར་ཁྲད་པར་ཚེ་ཙམ་ཡོད། འགྲེལ་བཤད། (৬৭৯) "ཡིན་ལ་དོན་འགལ་མེད་པ་སྟེ། །ཚིག་ཀྱིས་པ་ནི་རྟོགས་ཀེ་ན། །དེ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་ཞེས་དེར་ཡང་། །འབའ་ཞིག་ཡང་དག་རྟོགས་པར་བྱ།།" ཞེས་བྱུང་བ་འགྱུར་ལེགས།

550 དད་ཀེས། ལྟོན་པའི་ཐུས་དོན་འགལ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀུར་བཤད་པ། དེ་ལ་ཡང་།

551 དད་ཀེས། དེའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་དང་ཐུས་དང་ལྟན་པར་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེ་བཞིན་དུ་དོན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བསྒྲུས་པས་ཀུང་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ།།

552 མ་དབེན། འཐེལ་ཐུ་ཐུང་ཐོད་པོ་ལྟར་བཞིན་ཅིད་ཐུར་བཅོས།

ཀྱི་ཧྲཱ་ཁ་ཀྱིས་དོན་ཐ་དད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བའི་ཐྲལ་དོན་ལ་གཞི་མཐུན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་དག་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།།[553]

ཀ] ཐུ་ཚོག་ཐྲལ་འདྲིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་མི་འཐད་པ། ཀ] རྒྱས་པར་བཤད་པ།

(ཀ) ཡུན་ལ་ཐོན་པའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཐུས་ཀཱཥ་ཏ་ཡང་ཐ་དད་བརྡུགས་ལ་དགག་པ་

མདོར་བསྟན།

དོན་གཞན་ལ་ནི་ཐྲལ་དོན་མི་འཐད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་དོན་དག་རྟེན་དེ་ལས་ཐ་དད་པའམ། ཐ་མི་དད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བྱེན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཐ་མི་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐད།

གཅ ཐན་ཚུན་གཅིག་པར་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །འདུས་པ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།། ཞལ་ཏེ་འདུས་པ་གཅིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་སྐད་ན་ཡུན་ལ་དང་ཐོན་པའི་དོན་དག་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གཅིག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་ཐན་ཚུན་ཐ་མི་[554]དང་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། འདུས་པ་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར། །འདུས་པ་ནི་དུ་མ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

(ཀ) དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (ཀ) ཐུས་གཅིག་པའི་ཐྲལ་དགག་པ།

འདིའི་ཕྱིར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།[555]།ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླང་སྲ་ཞིན་ཏུང་། འདུས་པ་དང་ཡུན་ལ་ཐོན་པའི་དོན་དག་ལ་གཞི་མཐུན་པ་མི་སྲིད་དེ།[556] འདི་ལྟར། གཅིག་ལ་འདྲིག་པ་དག་ལ་ནི། །ཐུ་དག་རང་དོན་ཐོང་མ་ཡིན། གང་ཡན་གར་བ་དག་ཐོན་པ་དང་། ཡུན་ལའི་ཐུ་དག་གི་དོན་ཡིན་ན་ནི། རང་དང་འདུས་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་དག་ནི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་གང་ལས་གཞི་མཐུན་པར་འགྱུར།

553 འགྲེལ་པའི་གཞུང་འདིའི་ཐད་ལ་ཞ་མ་དང་དད་ཀེས་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཁྱད་ཆེ་ལ། དད་ཀེས་ཀྱི་དེ་ལེགས་པར་མཐོང་།

554 -མི། བེ་ཥིང་། ལྷར་ཐང་།

555 མ་དབེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་པེ་ལྷར་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཐོ་གས་ཆོ་གས་སྲ་བཅོས།

556 མི་སྲིད་དོ། །བེ་ཥིང་། ལྷར་ཐང་།

གལ་ཏེ་ཉེས་པ་དེ་དག་ནི་མེད་དེ། སྒྲིའི་ཁོངས་སུ་བྱེ་བྲག་འདུས་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་དག་ནི་སྒྲིའི་དོན་ལས་ཡིན་པས། དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་སྤྱན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞི་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་དོན་དང་སྤྱན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་རེ་ཞིག་ཐོན་པའི་ཐལ་ཕ་མི་དང་བ་བརྗོད་ཀྱི། ༡༨ རིགས་ནི་མ་ཡིན་པས་ཟས་དང་རིགས་ཐོན་པའི་ཐལ་ཕ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ན། གང་ལས་བྱེ་བྲག་དང་ཟས་དང་རིགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པར་བརྟགས་ལ་ཏེ་ཟས་ཐོན་པ་བཞིན་བ་ཐལ་ཕ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་དེ་ནི་ཡོད་བ་ཚུན་ན་ལ་བ་དང་ཕུན་ལ་དག་ཀྱང[557]ཁོངས་སུ་འདུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བ་འགྱུར་བར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐུར་བརྗོད་ཕྱིར། དེ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ཐུར་ཉིད་བ། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྡན་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་དོ།།[558]

གང་ཡིན་རྐྱད་བ། སྒྲིའི་ཁོངས་སུ་བྱེ་བྲག་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་ཤེ་ན། ཕྱི་ཚོམ་ཟ་ཕྱིར། སྒྲིའི་ཐུ་ལས་བྱེ་བྲག་གི་ཐུ་རྣམས་ལ་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བར་མཐོང་ན་ནི། གང་ལས་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བ་དེས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་བ་ཚུན་ན་ཡང་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཐུ་ལས་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཏོ་ཁ་ལ་ཡི་ལ་ཕ་ལ་ཀ་ལ་ཁ་ལ་ཀ་ལ་ཁ་ལ་ཀ་ལ་ཁ

གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱ་ཐག་གི་དོན་དུ་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་ཀྱང་བས་པའི་ཐྲེང་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ལས་རྣམ་ཀྱང་བས་སྲུ་འགྱུར་བར་[561]མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཀྱང་གི་ཐྲེ་ནི་མ་རྟོགས་པ་དང་དོན་དུ་མ་ལ་ཡིན་གྱི།[562] ཐར་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ཀྱང་གཞན་ཐྲོར་བ་ཡིན་ནོ།[563]།དེ་ལྟར་ན་ནི་རྣམ་ཀྱང་གི་ཐྲེ་རྣམ་ཀྱི་ཐྲེ་ཉིད་དེ། གང་རྣམ་ཀྱང་གི་ཐྲེ་དེས་དོན་དེ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཅར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཐོན་པའི་ཐྲེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུན་ལའི་དོན་རྟོགས་པས་ན། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་རི་ཞིག་ཐ་མི་དང་པའི་ཐུགས་ལ་ཐོན་བརྗོད་པའོ།།

(ཁ) ཐུས་ཐ་དད་པའི་ཐུགས་དགག་པ། [1] གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པ།

ཇི་ལྟར་ཐ་མི་དད་པ་ལ་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་ལ་ཡང་སྟེ། ཐ་དད་པས་ཀྱང་འདུས་པ་རྣམས་ལས་འདུས་པ་གཞན་ཉིད་གཅིག་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལ། དེའི་དེ་དག་རྣམས་ལའམ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་ཕུས་པར་ཐུགས་གཅིག་ནས་འདྲུག་པ་ཡང་མི་ཁྱིད་དོ། །ཁས་བླངས་ཀྱང་། ཐ་དད་ན་ཡང་གཉིས་ཀ་མེད། །དེ་ལ་ཡང་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

[2] ཡོན་ཏན་དང་རིགས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་འཐད་པ།

དེ་ནི་དོན་དག་གམ། ཐུ་དག་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་གང་། དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་ཚས་དག་གམ། དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐུ་ལས[564]ཡང་ཡོན་ཏན་དང་ཚས་དག་གམ། དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གང་། དོ་ཞེས་བརྟག་ཅིང་བཟློག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ།

1.ཁ དོན་གྱི་ཚས་དང་ཡོན་ཏན་དག ।གལ་ཏེ་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་ན།།

ཐུ་དང་བྱ་བ་ཐག་ཏེས་ཡོད་མིན། ।གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཐོན་པ་དང་''ཡུན་ལའི་

561 མ་དབེན། འགྱུར་བས། ཞེས་ཐུང་མོད་པ་ལྟར་བཞིན་བཙོས།
562 མ་ཡིན་གྱི། པེ་ཅིང། ལྟར་ཐང།
563 དད་ཀེས། རྣམ་ཀྱང་གི་ཐྲེས་ནི་དོན་དུ་མ་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཐུ་མའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ རྣམ་ཀྱང་གཞན་ཀྱིས་ཐུ་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ།།
564 ཐུ་ལ། པེ་ཅིང། ལྟར་ཐང།

[565]རིགས་དག་རྫས་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། གཞི་མཐུན་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་
པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་བོ་ཡུན་ལའི་རིགས་
དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡུན་ལའི་རིགས་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་བོ་དང་ལྡན་
པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀྱང[566] ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གི་ཚེ་ཡོན་ཏན་
ཕྱོགས་བོ་དང་ཡུན་ལའི་རིགས་ཐུན་འདི་དོན་ལ་ལྟར་པ་དེའི་ཚེ་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ།[567]།གཞན་ལ་འདུག་པའི་རྫས་དག་ལ་ཡང། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་
དངོས་པོའམ་གཉིས་ཀ་གཅིག་པ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་དང་བྱ་ཐག་ཉིད་དང་མི་ལྡན་
པའི་ཕྱིར་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་དོན་ལ་གཉིས་སྒྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་ལ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ

ཀ། དེ་བཞིན་དུ་ཐུན་རིགས་དང་ནི། །ཡོན་ཏན་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འགྱུར།།

ཅི་ནས་ཏུ་ཐ་དད་ན་ནི་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ནི་ཐུན་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གཞི་མཐུན་པ་ལ་ཡང་འདྲེལ་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་ཐུན་དག་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་
རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ཙམ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

[ཀ] དེ་ལ་གནོད་པ་གཞན་བསྟན་པ།

[ཀ] ཕྱོགས་བོ་དང་ཡུན་ལ་ཡང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱིས་ཉེས་པ་མཚུངས་པ།

དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཉིད་ལ་ནི། །མཚུངས་མེ་མཚུངས་ཤུ་ཐལ་བར་འགྱུར།།
གལ་ཏེ་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཐུན་དག་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཅིག་ལ་བརྗོད་པ་དེའི་
ཕྱིར་རྟེན་མཚུངས་པར་འགྱུར་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་རྫས་
བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར་མེ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེས་པ་མེད་པ་ལ་གཞི་
མཐུན་པ་མེད་དོ།།

[ཁ] དེའི་ལན་དགག་པ། «ཀ» འདོད་པ་བརྗོད་པ།

565 མ་དབེན། ཕྱོགས་བོ་ཡུན་ལའི་རིགས། ཞེས་བྱུང་མོད་པ་སྣར་བཞེན་བཅོས།
566 མ་དབེ་དང་པེ་ཙྪར་བཅས་སྒ། གཉིས་བང་། ཞེས་ཡོད་མོད་རྩ་བའི་འགྱུར་བཞིན་བཅོས།
567 དད་ཀེས། གང་གི་ཚེ་ཕྱོགས་བོ་ཡོན་ཏན་དང་ཡུན་ལའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་གཞི་
མཐུན་པའི་མ་ཡིན་ཏེ།

གལ་ཏེ། ཀ། མཚུངས་ཕྱིར་བརྗོད་པར་མི་འདོད་ཅི།[568]།གལ་ཏེ་འདི་སྐྱེས་དུ། རེ་ཞིག་ཁེ་བར་ཐལ་བའི་གཞི་མཐུན་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་[569]བརྗོད་པར་མི་འདོད་པ་ནི་འཕེལ་བར་བྱས་པ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །གང་ལ་ཐལ་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཁེད་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་ཀྱི། དེ་ལ་གཞན་མེ་ཏོག་ཁ་ཟུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

«ཀ» དེ་དག་གི་པ།

འདི་ནི་མི་ཟད་པར་བརྒལ་བ་སྟེ། གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་བསལ་བ་རྟེས་སྒྲ་བཟུང་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་དོན་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐུབ་བྱ་བཡོད་པས་ནི་ཙམ་བརྗོད་པར་འདོད་པར་ཐུར་བར་བྱའོ། །འཕེལ་པ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་དངོས་པོར་བརྗོད་པར་བྱ། གཞན་ཡང། བ་ལང་རྩ་སོགས་ལ་ཡང་མཚུངས། །བ་ལང་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བ་ལང་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་[570]འཕེལ་པར་བྱས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་ནི་ཐུག་བརྗོད་པར་མི་འདོད་ལ། དེའི་དངོས་པོར་བརྗོད་པར་བྱ་བཡིན་པས་ན་ཡུན་ལྟར་དང་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། བ་ལང་དང་རྩ་དག་ཀྱང་གཞི་མཐུན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།།

«ཁ» དེ་ལ་རྩོད་པ་ཐུང་བ། «ག» རྩོད་པ།

གལ་ཏེ། དེར་བྱེ་བག་ཏུ་མ་བྱས་ཞེས། གལ་ཏེ་འདི་སྐྱེས་དུ། བ་ལང་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལ་[571]དབྱིབས་ཀྱི་བྱེ་བག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཡོད་པར་མ་བརྗོད་དོ། །རང་རང་གི་གསལ་བའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུའི་བྱེ་བག་དེར་བྱས་པ་དེ་དག་[572]དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་ན་བརྗོད་པར་མི་འདོད། དོན་དེ་ཡུན་ལྟར་དང་ལྡོན་པོ་བཞིན་ཆོ་ཞེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞི་མཐུན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཆོ་ཞེ་ན།

«ཁ» དེའི་ལན། དགག་པ་དངོས།

དེ་སྐྱ་ན་ནི། དུ་མར་བྱས་པ་འདུས་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ལྷོ་དུ་མས་

568 མ་དཔེར། མི་འདོད་ཅེས། ཞེས་ཐུང་མོད་པ་སྐར་དུ་ཡོད་པ་རྩ་བ་དང་མཐུན་པས་བཅོས།
569 མ་དཔེར། འགྱུར་བས། ཞེས་ཡོད་ཀྱང་པེ་སྐར་བཞིན་བཅོས།
570 མ་དཔེར། སོགས་པས། ཞེས་ཐུང་ཡང་པེ་སྐར་བཞིན་བཅོས།
571 -ལ། པེ་ཅིང་། སྐར་ཐང་།
572 དང་ཡེས། རང་གི་ལྷོ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དེས་བྱས་པ་དེ་དག

གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དབྱིབས་དུ་མ་འདུས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་མ་མཐོང་ངོ།།

ཀཀ གཞན་ཡང། མཚུངས་པ་ཅི་བ་ལང་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ[573]ཡང་རྟེན་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཅི་གཞི་མཐུན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ལ་ཡང་མེད། གང་ལ་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཡང་མི་འཐ�par་པར་འགྱུར་ངོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་ཐ་དད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་དང་རྩ་དག་ལ་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཅི། དེ་ལྟ་ན་ཕྱུག་ལའི་ཡང་ཡོད་པ་དང་ཚུས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།།

ཡོན་ཏན་དང་ཚུས་ཕྱི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བ།

གཞན་ཡང། <u>ཡོན་ཏན་ཚུས་དག་གསལ་མི་འགྱུར།</u> །ཡོན་ཏན་དང་ཚུས་དག་ཅི་དབྱིབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་འཇྱེལ་པའི་ཕྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ངོ།།

གལ་ཏེ་ཆུས་པའི་བྱ་ཐག་གི་ས་བོ་དང་ཕྱི་འཆན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།[574] ཚུས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་ལ་ཅི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱ་ཐག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐ་དད་ལ་ཡང་ཆུས་པའི་བྱ་ཐག་ཁས་ཟློང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུན་ལའི་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་དག་ཕྱི་ཐ་དད་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཏེ་ཞེས་བརྗོད་ལ་ཅི། དེ་ལ་བ་ལང་ཉིད་དང་རྩ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ཐག་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

དེའི་ལ་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ།[575] རེ་ཞིག་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་རྫོད་པར་བྱེད་པའི་ཐུར་བྱས་པ་དེ་དག་གི་ཐུར་འདོད་རྒྱལ་བ་ལ་རང་རང་གི་ཐུས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ།

573 +ལ། པེ་ཙིང་།
574 -ཕྱིར། པེ་ཙིང་། ལྷར་ཐང་།
575 མ་དཔེར། འདི་ལ་ཅི་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །པེ་ལྷར་བཞིན་བཙོས། དད་ཀེས། འདིར་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཐ་དད་རྟོག་བྱེད་ཐ་དད་ལས། །ཞེ་ན་རང་ལས་ཁྱད་མེད་སྟེ།།
དེ་ལྟ་ན་ཅི་ཕྱི་དང་བྱ་ཐག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་ཐ་དད་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དངོས་པོ[576]ལ་ནི་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་སྒྲས་ཐ་དད་དུ་ཁེ་
བར་འདོད་གས་ས་ཞེ་ན། བརྟོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱ་ཐག་ནི་ཕྱི་གས་ལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པས་འགྲུར་བས་ནའོ། །གལ་ཏེ་
ནག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན[577]བརྟོག་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པས་ས་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཁེད་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་ལ་ཡང་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བརྟོག་པར[578]བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཏོ། །འདི་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དག་རང་ལས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏོ་
ཞེས་འགྲུར་ཏེ། སྒྲ་ལ་ཡང་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་དང[579]རང་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་
མེད་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པར་ཟད་ན་དེ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་
བརྟག་གོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཁེད་བ་ལང་གི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་ནམ་
ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ནི་བརྟོག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་
དང་ལྡན་ཅིག་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏོ། །ཤེར་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
ཀྱང་དོན་རྟོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཕྱི་ལས་སྒྲ་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག
ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།[580]

གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཕན་ཚུན་སྟོན་པར་ཐལ་བ།

བྱ་ཐག་པ་རྣམས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ཐག་ཡོད་པ་སྟེ། རང་རང
ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱི་གས་ལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་ཀྱད་དུ། མགོ་བོ་དང་རྒྱབ
དང་གསུས་པ་དང་ལག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱ་ཐག་དེ་དག་ལས་སོ་ཞེས་ཟེར་ནོ། །དེ
དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་།

ཀ། ཐ་ལ་བྱེད་ཐ་ལ་ཐ་ཐ་དད་ལ། །ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར།།

576 +ནི། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།
577 དད་ཀེས། ཐལ་ཏེ་ནག་ཕོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ།
578 ཟླའི་རྣམ་ཀྱས་གྲངས་མ་བརྟོད་པར། ཞེས་པེ་ལྷར་དུ་ཡིག་ནོར་ཐུང།
579 -དང། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།
580 "ཤེར་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་པ་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱི།" ཞེས་པའི་དོན་དུ། དད་ཀེས་ཀྱ། "ཆུན་ཕོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཀྱི་ཕྱོར་བ་ནི་དོན་ཅིག་ཅིག་བརྟོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱ་རྣམ་ལ་ཕྱི་ས་ཐུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་ཐུང།

ཡན་ཆུན་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པ་དེ་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་ཞིག་རང་གི་སྒྲོ།[581] གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །སྒྲོ་ཞེ་རང་བཞིན་ཅི་ཞིག་རང་གི་རྒྱས་ཀྱི་གསལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཆུས་པ་མེད་པའོ།[582]གཞན་ཡང།

<u>རང་བཞིན་དུ་མ་དང་གཅིག་གི། ཡན་ཆུན་གསལ་བ་མང་པོར་འགྱུར།།</u>

གསལ་བ་[583]མང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བ་དང་། མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བ་སྟེ། རྒྱས་ནི་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་དུ་མའི་གསལ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་སྒྲོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མར་བྱ་བ་དང་། ས་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་དུ་མས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མར་བྱ་བའོ།[584]འདི་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆུས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇོད་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ཁས་ཟླངས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

[ཁ] དོན་བསྡུ་བ།

ཡང་བཤད་པ། ༧༩ <u>ཡོན་ཏན་ཆུས་པ་ཇོད་བྱེད་ཀྱི། །དབྱེ་བས་ཐ་དད་རབ་ཏུ་བརྟག།</u>

<u>གཅིག་མང་པོ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། །དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།།</u>

ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པའོ།།

[ཀ) ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་བྱེ་བཏা་ཏུ་དགག་པ།

[1] རང་དང་གཞན་ལ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་དང་གཞི་མཐུན་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཁྱད་པར།

[ཀ] གཞན་གྱི་ཕྱགས་མི་འཐད་པ།

དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་གཞི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

<u>[1] ཁྱད་པར་བྱེད་དང་ཁྱད་པར་དུ། །བྱ་ཉིད་རང་དབང་མིན་ལྟར་བཟློད།།</u>[585]

ཇི་ལྟར་དེ་དང་ལྡན་པར་བཟློད་པ་ལ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མི་ཕྱིད་

581 མ་དབེན། རང་གི་སྒྲོ། ཞེས་བྱུང་མོད་པེ་ལྟར་བཞིན་བཅོས།
582 མ་དབེ། ཞེས་ཆུས་པའོ། ।འདིར་པེ་ལྟར་བཞིན་བཅོས།
583 འདི་དང་གཅིག་ཀྱི་སྐབས་འགར་པེ་ལྟར་གཉིས་ཀྱ། བསལ་བ། ཞེས་བས་ཕྱལ་ཡོད།
584 དུ་མར་བྱའོ། ।པེ་ཙི་ང་। ལྟར་ཐང་།
585 འགྲེལ་བཤད། (৬৫৯) ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་བྱ་ཉིད་ནི། ।རང་དབང་མེད་ཕྱིར་ལྟར་བཟློད་ཟིན། ।ཞེས་ཡོད་པ་འགྱུར་ཟེགས།

བོ། །དེ་ནི་ཕྱར་ཉིད་དུ་བརྟོད་ཟིན་ཏོ།[586]།དེ་ལྟ་བས་ན[587]བོན་གཞན་སེལ་བའི་ཐུན་བོན་ཉིད་ལ་གཞི་མཐུན་པ་དང་། ཁྱད་པར་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འཐད་པ་ཡིན་ཏྲི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ།།

[ཀ] རང་ལུགས་འཐད་པ།

དེ་ལ་ཡང་། <u>གཞན་ཉིད་དུ་མིན་ཐེ་དང་ནི། །ཐ་དད་རྣམ་གྲངས་བརྟོད་</u>
<u>བགྱུལ་ཡིན།།</u>[588]

མཚུངས་སྒྲ་ཟིན་ཀྱང་གཞན་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏྲི། ཐེ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཐུ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞན་སེལ་བའི་ཐུ་ ཐེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཞེག་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཐུ་ལ་ནི། ཅིག་ཅར་དུ་ཐོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏྲི་རང་གི་ དོན་ས་ས་ཐོ་ཐོ་བ་ནི་དེ་གས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཐེ་ཞེ་ཐུས་ཀྱང་རང་གི་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་དོན་གཞན་སེལ་བ་ནི། ཐ་དད་ཀྱི་ཐུ་ ཆེད་ཆེར་མི་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།[589] དོན་དུ་གཉིར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཤི་ ཤ་པ་ནི་པ་ལ་ཤ་ལ་ས་གས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ལ་ས་གས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཐེ་ཞ་ཡིན་པའི[590]ཐུ་ཞེ་དོན་གཞན་ཐོ་བ་ལ་ལན་བརྟོད་པ་ཡིན་ ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཞ་ར་ད་ཀི་འདོད་པའི་དོན་ཀྱི་ཡུལ་ཅེ་བར་འགོད་པར་བྱེད་ པ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཐུ་ལམ། [591] ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཐུ་ལ་ཇི་ལྟར་ནི་མི་ཐོ་ས་པ་ ཡིན། །དེ་བཞིན་དུ། <u>འགལ་མེད་ཕྱིར་ནི།</u> ཚོགས[592]ཐེ་ལ་ས་གས་པའི་ཐུ་ཞེ་དོན་ལ་ ཀཞན་སེལ་བ་ས্ལར་ཡང་མི་དེ་ཀས་པ་མ་ཡིན་ནོ། <u>ཚོགས་པ་ཡང་། ། དེ་བཞིན་དོན་</u>

586 གོང་དུ་ཥོག ༦༩༥ ཐད་དུ་ཐུང་བའི། ཀུན་བཏུས། ༥/༩ རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟན་མིན། །ཞེས་པའི་ རྒྱབས་ལ་དགོངས།

587 +ཐུ། བེ་ཥིང། ས্ལར་ཐང།

588 དད་ཀེས། ཐེ་དང་ཁྱད་པར་རྣམ་གྲངས་ཐུ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ལས་སེལ་མི་བྱེད།།

589 ཐ་དད་ཀྱི་ཐུ་ཕྱིར་ཆེར་མི་འཛིན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བེ་ཥིང། ས্ལར་ཐང། དད་ཀེས། ཁྱད་པར་ཀྱིས་ཐུ་ བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

590 མ་དབེར། ཐུ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་ས্ལར་བཞིན་འཇུལ་ཐུ་བ্ལ্ནན།

591 མ་དབེར། ཁྱད་པར་བྱེད་པ་རྣམས། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་ས্ལར་དུ་ཐུང་བ་དད་ཀེས་དང་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་ བཅོས།

592 -ཚོགས། བེ་ཥིང། ས্ལར་ཐང།

གཞན་བརྗོད་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་དུ་ཐྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲ་དག་གི་རང་གི་དོན་ལ་ཐྱི་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་ནི་གཉིས་སམ་མང་པོ་ཡང་རུང་སྟེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དོན་གཞན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ཐེ་ཀློད་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།།[593]

ཀ] ཐྱི་སྒྲས་ཁྱད་པར་མི་ཐོད་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ།

ཡང་བརྗོད་པ། ཀ པ་ཅམ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད། །རང་དང་ཐྱི་ཡིས་དོར་མ་ཡིན།།
མ་བཟུང་ནི་ནི་དོན་གཅིག་ལ། །འདི་དག་ཥེ་ཚོམ་བཀྲོད་པར་མཚུངས།།
ཀ པ ད་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐྱི། །བཟུང་ནི་ཐ་དད་ཀྱིས་མི་འཁྲུལ།།
ཁྱད་པར་བྱེད་དང་ཁྱད་པར་དུ། །བྱ་བ་དེ་དག་ཉིད་མཚུངས་མིན།།[594]

ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།།

ཀ) ཐྱི་དང་ཀཱི་མཐུན་སོགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞན་སེལ་བ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ།

ཁ] ཇོད་བྱེད་སྒྲའི་དོན་ཐྱི་ཁྱད་པར་ཐྱི་འཇུག་ཚུལ་བศད་པ། ཀ] ཐྱི་དང་ཁྱད་པར་ཐྱི་རྣམ་བཅད་ཀཱི་ཚོད་ཚུལ།

(ཀ) ཅི་གས་མཐུན་ཐྱི་ཁྱད་པར་ཐྱི་སྒྲས་ཅི་གས་མཐུན་ཀཱི་ལ་ལེ་བ།

ཅི་ཡང་རྒྱ་གར་ཀྱི་ས་ན་ཐ་དད་པའི་སྒྲའི་དོན་ཀཱི་ལེ་ལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན།
ཀ ཐ་དད་ཐ་དད་ཀཱི་ཞེས་རྣམས་དང་། །འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་ས་ལ་བར་བྱེད།།

ཐ་དད་པའི་དོན་ཐྱི་སྒྲ་ནི། རང་དང་ཐྱི་ཡི་དོན་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཚུན་ཏུ་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་ཀཱི་ཞེས་ཐྱི་ལ་ཐ་ཆད་ཀྱས་ཏེ། དམེར་ན་འདི་ཨ་ཀ་པ[595]ཡིན་ནོ་ཞེས། ཨ་ཀ་པའི་སྒྲ་ཨ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐྱོར་བས། ས་ཡོད་ལ་ས་སོགས་པའི་ཨ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་[596]རང་གི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅོས་ལ་ཡང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བོ་ཞིག་ཐ་དད་པའི་སྒྲ་ལ་ཚས་གཅིག་བཏང་སྟེ་མས་ཀུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་གཞན

593 འགྲེལ་བศད་དུ། (৬৫২) ཐར་ཐོན་ཞེས་དང་ཡུན་ལའི་སྒྲ་དག་ཚོགས་པའི་དོན་ཐྱིས་ས་ས་ར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐོན་པའི་ཐད་ལ་ངོས་བཟུང་།

594 དད་ཀོས་ཀུ་བསྟན་པའི་ཚིགས་ཀུ་བཅད་པ་དག་གོ། །ཞེས་པ་མེད་ལ་ཏཱིཀ་འདིའི་འགྲུར་ལའང་ཁྱད་ཆེ། ཏཱིཀ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཚིགས་འགྲེལ་གས་ལ་ཙམ་ཞིག་འགྲེལ་བศད་དུ་(৬৫২-৬০)བྱུང་བ་ལ་གཟིགས།

595 དམེར་ན་ཀ་ཀ་འདི་ཨ་ཀ་པ། ཝེ་ཙིད། ལྷར་ཐང་། ཀ་ཀ་པ། ཞེས་བྱས་ན་ལོ་གས་ལྷམ་ཡང་མ་དམེ་རང་ས་ར་བཞག

596 རྣམ་པར་གྱུར་ནས། ཝེ་ཙིད། ལྷར་ཐང་།

ཀྱི་སྒྲའི་དོན་སེལ་བར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

(བ) རིགས་མཐུན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སྲུ་མི་སེལ་བའི་ཚུལ།

གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་གཞན་ཐ་དད་པའི་དོན་ལ་ཅི་ལྟར་སེལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར།

<u>སྒྲ་གཞན་ཐ་དད་དོན་རྣམས་ཀྱི།</u> །རང་དང་<u>སྒྲ་དག་འགལ་བ་ཡིན</u>།། ཤིང་གི་སྒྲས་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་ལས་བྱུང་བ་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེས་ཐུང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཁོག་ཕོའི་དཔྱ་བཞིན[597]རྟེས་སྲ་ཡི་རང་བར་བྱེད་དོ། །དོན་ལ་ཡང་དེ་དེས་ཐུང་ས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་<u>སྒྲ་ཞན་ཀྱི་ཐ་དད་པ་རྣམས་དང་</u>། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀཱུན་ལ་སོགས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱོད་ཕོའི་དཔྱ་བཞིན་དང་།[598] སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་སྲུ་བྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

(ཀ) གཞི་མཐུན་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཁྱད་པར་ཚོས་བརྗོད་བྱར་མི་ཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན།

དེ་ལ་ཡང་། ཀ་ <u>དེ་དེའི་དངོས་ཀྱ་བས་ལ་བྱ་མིན</u>། །ཤིང་ཧ་པའི་སྒྲས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་ཀྱ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། <u>སྒྲ་ནི་མཚུངས་པ་ཉིད་མ་ཡིན</u>། །གལ་ཏེ་དངོས་ཀྱ་སེལ་བར་བྱེད་ན་ནི། ཤིང་ཧ་པས་དངོས་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། <u>།དེ་བཞིན་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་ནི།</u> <u>།དེ་ཡིས་སེལ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན</u>། <u>།ཇི་ལྟར་ཤིང་ཧ་པས་ལ་ལ་ལ་སོགས་པ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ཧ་པའི་སྒྲས་ཀུང་སེལ་བར་མི་བྱེད་དེ།</u> དེས་མཚུངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཁེས་པ་མེད་དེ། ཁྱད་བུ་དང་མང་ཡོར་སེལ་བ་ཁྱད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཤིང་ཧ་པའི་སྒྲ་དག་ནི། ཤིང་ཁྱད་དང་ཤིང་ཧ་པ་ཁྱད་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པའི་དངོས་ཡོ་ཇོད་པར་

597 མ་དཔེར། ཁྱོགས་པའི་སྒྲ་བཞིན། ཞེས་བྱུང་མོད་དད་ཤེས་ཀྱ་ཡོད་པ་འགྲེལ་བཤད་(བ০৭)དང་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་བཙོས།

598 མ་དཔེ་དང་པེ་ལྟར་བཅས་པར། ཁྱོགས་པའི་སྒྲ། ཞེས་ཡོད་མོད་དད་ཤེས་དང་འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟུན་ཏེ་བཙོས། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ།

བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་དོན་ཇོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་དོན་མ་འཇོས་པར་བྱ་བ་འཐྱད་སྟེ། ཁྱད་དུ་དང་མང་ཚར་སེལ་བ་ཞེས་པ་ནི་དོན་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་དོན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི། གང་འདི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱིས་གཞི་མཐུན་པ་སྟེ། རོ་མངར་པ་ལ་ལྷུམ་པ་དང་། བསིལ་བ་དང་། ཕྱི་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལ་འཁལ་ལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

[70] <u>གང་ཞིག་གཞི་མཐུན་ལྡན་པ་དེ། ।ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན།།</u>

<u>དེ་ཚར་གཅིག་ལ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། ।གཞི་ཡི་མི་འཁལ་བར་བྱས་ཏེད།།</u>

ཚར་ཡོད་པ་ལ་ནི། རོ་མངར་བ་ལ་ལྷུམ་པ་ཏེད་ལ་ས་གས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་བར་འདོད་གས་པར་བྱེད་དོ། ।དོན་གཅིག་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཏེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ।[71] <u>མ་མཐོང་ཕྱིར་ཡང་སེལ་བ་ཡིན</u>[599]།གང་གི་ཕྱིར་ཐ་དད་ཀྱི་ལྷ་ཐ་དད་པའི་དོན་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བ[600]དེའི་ཕྱིར་ཡང་སེལ་བ་ཏེད་དོ། ।ཅི་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ། དངོས་ཡོའི་དོན་ལ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ང་རྒྱལ་ཙམ་གྱིས་ཚིག[601]པར་འཇོན་པའི་འདྲུག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།།[602]

ཀ] ཚོད་པ་ཟད་བ། (1) ཚོད་པ།

དེ་སྟེ་ན་ནི། <u>རང་ཐ་དད་ལ་ཟློ་སེལ་འགྱུར</u> ।གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ལས་སེལ་བར་བྱེད་ན།

(1) ལན།

599 འགྲེལ་བཤད་དུ། (৬৬৶) མ་མཐོང་ཕྱིར་ན་སེལ་བ་ཏེད། ।ཞེས་ཡོད་པ་མ་ཚད། འདིའི་ཐད། ཏེད་ཅེས་པ་དེས་ཀན্
་ཡིན་པའི་བཤད་པའང་མཇད།

600 མ་དབེན། མཐོང་བ། ཞེས་ཡོད་མོད་སྟར་ཏ་ཐུང་བ་དང་ཀེས་དང་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་བཙོས།

601 ཚིགས། པེ་ཅིང། ལྷུར་ཐང།

602 དང་ཀེས། རང་བཞིན་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་དར་སེམས་པའི་ཟློས་བྱ་ཁ་ཅིག་ཀིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་འདི་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཐུན་ཞེ་སྒྲ་ཡང་རང་རང་གི་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་མ་མཐོང་བོ་ཞེས་གཞན་སེལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་མིན་རིགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །མཐོང་ཞེས་པ་ནི། རྒྱབས་ལ་སོགས་པ་ཐུན་ཞེ་ལས་བྱེ་བག་ཕྱོང་བར་རོ། །དེ་ལྟ་དེ་སྟོང་ལ་ཐེ་ཚོམ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནི་ཐུན་ཞེ་དེ་བྱེ་བག་གི་སྟོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

(ཀ) དེ་ལས་ཚོད་པ་ཐུབ་པ།

གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐར་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ནི་རེ་ཞིག་འགྲེང་བ་ལ་ཡང་། ཀཁ ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་ཤེ་ན། །འདི་སྐྱམ་བྱ། གལ་ཏེ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་དང་དོན་དག་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེ་ན། རེས་པར་ཡན་གར་བ་ལ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱ་བཙོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་དོན་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པར་རེས་པ་ལ་བྱས་ཕྱིས་ཡན་གར་བ་ལས[603]ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡན་གར་བ་ཐ་དད་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཐུན་ཞེ་ཐུང་པར་བྱ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཡན་གར་བ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ནི་ཇི་རྒྱད་བྱ། རིགས་ཀྱི་ཐུན་ཐ་དད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོང་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟློད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱན་པ་པོ་ལ་ལྷོས་པ་མཐོང་། །ཁྱན་པ་པོ་གང་དག་ཐུན་ཞེ་ཐུང་ཐ་ཆུང་ཅ། ཡན་གར་བ་དོན་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅི་ཤེད་འདི་ས་ལས་ཆུང་བའམ། འོན་ཏེ་འཆུང་བ་ལ་ལས་ཆུང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་ས་ལས་ཆུང་བའོ་ཞེས་བཟློད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེས་པའི་ལྟར་ན་ནི། དེའི་ཤེད་ལས་ལས་ཆུང་བའི་ཐུ་ཚོ་ཆུ་ནོ་ཞེས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་དེའི་དེས་པའོ་ཞེས་པ་འདི་འདའ་ཞིག་ལས་ཐེ་ཚོམ་འཆུང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ས་ལས་འཆུང་བ་འབའ་ཞིག་ཐོས་སོ་ཞེས་པ་ཡོད་ན་ཁྱོད་དོ། །ཡན་གར་བར[604]ཐུ་ཚོ་འགོ་ཞེས་པའི་ཁྱེས་པ་ནི་མེད་དོ།།

ཀ] ཐུན་ཞེ་སྐོལ་འདྲུག་བཤད་པ། ཀ] ཐུ་ཚོ་ཆ་ལ།

ཇི་ལྟར་དོན་གཞན་སེལ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱི་ཡང་།

603 ལ། ཕེ་ཁྲིད། ལྷར་ཐང་།
604 མ་དབེར། ཡན་གར་བའི། ཞེས་འབྲེལ་ཐུ་ཡོད་མོད་པ་ལྷར་བཞིན་བཙོས།

གཅ། སྒྲ་གཞན་རྣམ་པར་བཅད[605]རྣམ་ཅི། །སྒྲའི་སྒྲ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན།། ཇི་ལྟར་བྱས་པས་མ་བྱས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་སྒྲའི[606]མི་རྟག་པ་ལ་ས་གས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ཏུ། སྒྲ་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲས་རྟོག་པ་ཙམ་དོ། །དོན་ལ་སྒྲར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང། དོན་གང་ལ་གཅིག་ཏུ་ཚོམ་ཟ། །གང་ཏུ་ཡཎ্ལ་ལ་ས་གས་པའི་སྒྲའི་དོན་ཀྱི་རྣའོ་ལ་མདའ་ལ་ས་གས་པ་ལ་ཏེ་ཚོམ་གྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲ་གཅིག་ཏུ། ད་ལ་ལ་ཏེ་ཚོམ་ནི་ཡང། །དེར་སྒྲ་ལ་ས་གས་པ་དག་ལ་སྒྲ་ལ[607]ས་གས་པར་ཏེ་ཚོམ་ཟ་ཏུ་ཚུག་ནི་ཡང་དེ་ལ་ཅན་པ་ཐོས་སྤྱི་ལ་ཡང་སྒྲའི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པར་བྱའོ།།[608]

[ཁ] དེ་ལ་ཚོད་པ་ཐུབ་པ།

ཡང་ཇི་ལྟར་ན་སྒྲས་དོན་གཞན་བསལ་ནས་རང་གི་དོན་བརྗོད་དེ། སྐྱོན་ལྡ་མ་རྣམས་སྤྱ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར།

གཉ། སྒྲ་ཡི་དོན་གཞན་མ་མཐོང་ཡང། །རང་དོན་ཚ་ཧས་སྟོན་པའི་ཕྱིར།།[609]

སྒྲ་ཡི་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་སྟ། །འཕྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།།[610]

རྟེས་སུ་འཇུག་བ་དང་ལྡོག་པ་ཅི་སྒྲས་དོན་བརྗོད་པའི་ཐོ་ནས་དེ་དག་དང་འདྲ་བ་དང་། མི་འདྲ་བ་དག་ལ་འདྲུག་པ་དང་མི་འདྲུག་པའོ། །དེ་ལ་འདྲ་བ་ལ་ཅི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་འདྲུག་པར་མ་བརྗོད་དོ། །མཐའ་མེད་པའི་དོན་ཁ་ཅིག་ཅི་མི་བརྗོད་པ་ཁྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འདྲ་བ་ལས་ནི་དོན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མཐའ་མེད་པ་ལ་འདྲུག་པར་ཆུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བརྗོད་པ་ཅི་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་འབྲེལ་པ་ཅན་དག་ལས་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བའི་

605 མ་དཔེར་འདི་དང་འོག་ཏུ། ཆུམ་པར་དམྱད། ཅེས་ཡོད་མོད་པེ་ཙྪར་བ་ཆུ་བའི་འགྱུར་དང་གཅིག་པས་བཅོས།

606 ཕྱིས། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།

607 -སྒྲ་ལ། པེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།

608 ཆོག་ལྡན་འདིའི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་དད་ཀྱེས་ཁྱད་པར་ཆེ་ལ། ཞ་མའི་འགྱུར་ལ་ལྷོན་མཐོང། དད་ཀྱེས་དང་འཕྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀར། ཇི་ལྟར་ཐུ་ལ་ཉིའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་བྱུང། ཡལ་ཆེར། "དེར་ཐུ་ལ་ཉིའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཏེ་ཚོམ་ཟ་ཏུ་ཚུག་ནི་ཡང་དེ་ལ་ཅན་པ་ཐོས་ཕྱི་ལ་ཡང་སྒྲའི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པར་བྱའོ།།" ཞེས་པ་དགོས་མ་བརྟག

609 དང་ཀྱེས། སྒྲ་གཞན་དོན་ལ་མ་མཐོང་ཕྱིར། །རང་དོན་ཚ་ཧས་ལ་མཐོང་ཕྱིར།།

610 ཆ་བ། འཕྲུལ་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་མ་ཡིན།།

ཕྱིར། དེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི་བདག་གི་དོན་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྟེས་སུ་འཇུག་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཅིག་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡིད་ཀ་པ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ཙམ་འདྲར་བ[611]ཡིན་ནོ། །ཕྱི་ཚམ་དེ་བཞིན་དུ་ས་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྟགས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཕྱི་ཚམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་ཡིད་གཏི་མུག་ས་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཕྲོག་པ་ཉིད་ལས་རྟེས་སུ་དཔག་པའོ།།

ཀ] ཟུང་རྩོག་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ།

ཡང་བརྗོད་པ། ཀཅ ཡིད་དང་ས་ལས་བྱུང་དང་རྫས། །ཡོད་དང་གཞལ་བྱ་རིམ་བཟློག་པས། །བཞི་གསུམ་གཉིས་གཅིག་ཕྱི་ཚམ་དུ། །འགྱུར་གཞན་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན།།[612]

ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

ཇ] འཇུག་ཚུལ་མ་བྱས་པ་ལྟར་བ། ཀ] ས་ལ་བ་ལྟ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ།

(ཀ) གཞི་མཐུན་མི་འབད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ།

འཕྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཞན་ནས[613]ཟླ་འམ་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་བརྗོད་པའི་ཆ་ཡོད་པ[614]མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་བྱ་མ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་རབ་ཏུ་ཟློར་བ་མི་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པར་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།[615]།དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་ཉེས་པ་ཐུ་མ་མེད་དོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

ཀཆ གཞན་ལ་ཁྱབ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་དོན་ནི་ཐ་དད་མིན།།[616]

ཟླ་ཞི་ཟླས་ནི་གང་དོན་གཞན་རྣམ་པར་བསལ་བར་བྱས་པ[617]རང་གི་བྱེ་བྲག་དེ་མི་

611 +མ། པ་ཅིང། ལྟར་ཐང།
612 བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་འདིའི་ངོན་དང་ཀེས་འཕྲེལ་པ་ཡོཏ་ཀམཆན་ཡང་ལ་ཀཱཏི་ཀས།
613 འཕྲེལ་བཤད། (৬৶৫) འཕྲེལ་བའི་ཟླ་མ་ཀཏོ་ཀས་པར། དད་ཀེས་ཀྱ། འཕྲེལ་བའི་ཟླ་མ་ཀཏོ་ཀས་པར། ཞེས་ཡིག་ཆོར་བྱང་།
614 -ཡོད་པ། པ་ཅིང། ལྟར་ཐང།
615 དད་ཀེས། ཐ་དད་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འཕྲེལ་བཤད། ཁྱད་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བས་ཞ་མ་ཆོར་ལྟམ།
616 དད་ཀེས། ཁྱད་པར་དོན་དང་ཐ་དད་མེད། ।འཕྲེལ་བཤད། (৬১০) དེ་ཁྱད་དོན་དང་ཐ་དད་མེད།།
617 མ་དབེར། དོན་གཞན་གསལ་བར་བྱས་པ། ཞེས་ཡོད་ཨོད་དང་ཀེས་དང་འཕྲེལ་ལྟར་བཅོས།

འཚེན་པས་ན། ཐ་དད་པའི་སྒྲ་དང་གཞི་མཐུན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་པར་འཐད་དོ། །དེས་ན་འདིའི་ཐ་དད་པའི་དོན་དང་སྒྲ་ཐ་དད་པའི་ཁྱས་པ་མེད་དོ། །དེ་ནི་མཐུན་པའི་སྒྲ་དང་དོན་གཞན་སེལ་བའི་དོན་གཏིས་ཀ་སྒྲའི་བརྗོད་བྱའོ། །དེ་ལྟ་རང་གི་དོན་ལ་མི་འཁྱལ་བ་སྟེ། ཡན་གར་བ་ནི་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(๓) སྒྲ་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་མི་འཐད་པའི་ཁྱས་པ་མེད་པ།

ཁྱས་པ་ཕྱི་མ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དངོས་འཇུག་ཐ་དད་མིན་ཕྱིར་ཡང། །དོན་གཞན་ཁྱེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲས་རང་རང་གིས[618]ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དང[619]གཞན་ཀྱི་དབང་གིས་རང་གི་དང་གིས[620]ཐ་དད་པ་མི་འཚེན་པའི་ཁྱས་པ་མེད་དོ། །ཐ་དད་ཐུག་པ་མེད་ཕྱིར་དང། །ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་འི་ཁྱས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དོན་གཞན་སེལ་བ་ཙམ་ནི་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཐུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ། །དེ་ཁྱད་ཀྱི་ཕྱིར་འདིར་ཕྱི་ཀྱེ་བྱ་ཁ་གཞན་དང་ལྡན་པ་བཙལ་བར་མི་བྱ་སྟེ།[621] དངོས་སྒྲ་དོན་གཞན་འགེགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ།།

དེ་ལྟར་ཐར་བརྗོད་པའི་ཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་གཞན་སེལ་བ་ཁྱད་པྱེའི་དོན་ཡིན་ན་མཐོ་ས། །ཁང་ལས་ཀྱེ་ན། རིགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རྣམ་པར་གནས།[622]།རིགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ཁྱད་དང་། རྒྱ་པ་ཁྱད་དང་། ས་ས་བ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཁྱད་བརྒྱ་པར་བྱ། ཤའི་ཁྱད་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དང། རྟེན་རྣམ་པར་མ་ཚད་པའི་ཕྱིར་དང། དོན་མ་ཕུས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྗོད་པའི་ཁྱས་

618 རང་རང་གིའོ་ཞེས། སྐད་ཕར།
619 དེའི་ཕྱིར་རང། ཡེ་ཞེས། སྐད་ཕར།
620 རང་གི་རང་གིའོ་ཞེས། སྐད་ཕར། ཚོ་ཀ་ལྷང་ཤའི་ཤཱན་ལ་ཞ་མ་དང་དད་ཀྱིས་ཁྱད་ཆེ།
621 དད་ཀྱིས། དེ་ཁྱད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱི་ཁྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་དང་ལྡན་པའི་རྟེས་སྒེ་འཐད་པར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ།
622 ཤའི་ཁ་ཅིག་ཀྱི་རྒྱ་ཁའི་ལ་ཏ་ཡོད་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ལ་ཡོ། ཐ་མི་དད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང། རྟེན་མི་ཚད་པ་ཕྱེ་མཐའ་ཡས་པ་དང། རང་གི་གསལ་བ་མ་ཐའ་ལ་ཁྱབ་པས། གཞན་ཡུགས་ཀྱིས་ཤའི་ཤ་ཁ་ཕྱི་ཁྱབ་ཚོས་གཅིག་ཁྱད་དང། རྒྱ་པ་དང། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཁྱད་ཁ་ཁ་ལ་ཁ་ཁ་ཁ

པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་དོན་གཞན་བཟློག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཉིད་བརྗོད་དོ།།

[ཀ] དེ་ལ་ཚོད་པ་ཐུང་བ། (ཀ) ཚོད་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན། ཀཀ་ གང་ལས་གཞན་སེལ་ངེས་ཤེ་ན། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲས་ཅི་ལ་སོགས་པ་སེལ་བྱེ། [ཀ]དོན་གཅིག་ལྟག་པར་མ[623]བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ལྟག་མ་སེལ་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན། གང་དག་ཐ་མི་དད་པའི་གཟུགས་ཉིད་འདོད་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་བོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཅི་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན།

(ཀ) ལན། (ཀ) འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐུགས་པ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་འབའ་ཞིག་ཏུ་མི་འཐད་པ།

ཉེས་པ་དེ་ནི་མེད་དེ། འདི་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཐུགས་པའི་རྟེས་མི་བཙལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། སོ་སོའི་སྒྲ་བོའི་མིང་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའི་མིང་ལ་ཡང་མངོན་པར་མི་རྒྱག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ།[624]།དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་རྒྱ་མཚན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བཤད་པ་ལས་བྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ཀྱི། ཡང་དག་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་ལ།[625] འཇིག་རྟེན་པ་བཞིན་དུ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཅི་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུབ་ཀྱི།[626] རོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

(ཁ) སྒྲ་དོན་གཞན་སྒྲ་བ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་པ།

དེ་ལྟར་གཟུགས་ཉིད་ལ་མཚུངས་འགྱུར། །གང་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཐུན་པོ་ལ་སོགས་པ་[627]འདུག་པའི་གཟུགས་ཉིད་དེ་རོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཅིས་མ་ཡིན། རོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འདུག་ན་ནི་དེར་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་འདུག་གོ།

(ཀ) དེའི་ལན་དགག་པ། [ཀ] ཚོད་པ།

གལ་ཏེ་འདི་ལ་རྒྱ་ཡོད་དེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཉིད་ནི་ཐུན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་

623 -མ། པེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་།
624 མདོའི་ཁྲིད་གང་ཡིན་འགྲེལ་བཤད་ཏུའང་ངོས་འཇིན་མ་ཐོན།
625 མ་དབེན། མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཡོད་ཙོའི་པེ་སྣར་བཞིན་བཅོས།
626 ལ་བྱབ་ཀྱི། པེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་།
627 +ལ། པེ་ཅིང་། སྣར་ཐང་།

དང་ཐ་མི་དད་ཅིང་རོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ལས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ནི། <u>མིག་གཟུང་བྱ་ཉིད་བྱ་བར་བྱས།</u> །མིག་གི་གཟུང་བྱར་གཟུང་བ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཅི་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནས་ཕྱོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱར་འགྱུར་གྱི། རི་གས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནས་ཅི་མ་ཡིན་ནོ། །མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཉིད་ཐ་མི་དད་ན་ཅི་ཅིས་ན་གཟུགས་ཉིད་ཡིན། །ཅི་སྟེ་གཟུགས་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཉིད་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན།

[ཀ] དེའི་ལན། [ཀ] ཏ་ཙང་ཐལ་བ།

དེ་ལྟ་ན་ཅི། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཉིད་ལ་བྱ་བར་བྱས་པས་འདུ་བའམ་གཟུགས་ཉིད་ཀྱི་མངོན་པར་གསལ་བ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །མིག་གི་གཟུང་བྱ་ལྷུ་ཉིད་ཀྱང་ཅང་སྟེ། གལ་ཏེ་གང་ལས་དེས་པ་ཡིན[628]ཞེས་གདོན་མི་ཟ་བར་དངོས་པོ་ཉིད་རྟེན་དུ་བྱའོ།[629]།ཀ། <u>ཟས་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།</u> །ཟས་དང་བྱངས་དང་བོང་ཚོད་ལ་སོགས་པ་ཡང་། མིག་གི་གཟུང་བྱ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལའང་གཟུགས་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། <u>དཀར་མིན་སོགས་ལ་ཁྱད་མེད་འགྱུར།</u> །མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་པས་ཕྱོན་པོ་དང་། ས་བོ་དང་། ཆེས་ཕྱོ་བ་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕྱོ་བའི་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཉིད་མེད་པར། ཕྱོན་པོ་དང་ས་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་པ་ལ་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱར་འཇིག་རྟེན་ལ་བྱ་གས་ལ་ཁས་ལྡན་བར་བྱ་བའི་རོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་སེལ་བ་དེས་པ་ཡིན་ནོ།།

[ཁ] ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་ཟླས་འཇོལ་འབར་ཞིག་གིས་ཕྱ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པ།

གལ་ཏེ་དོན་གཞན་ལས་ཡོག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཕྱའི་དོན་ཟོད་པ་དེའི་ལྟ་ན་ནི། <u>ཟླས་འཇོལ་འབར་ཞིག་ལས་ཐྱབ་འགྱུར།</u> །ཕྱའི་དོན་ཟོད་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་ན་ནི་ཟླས་སུ་འཇོལ་བ་དང་ལྟོག་པ་དག་ལས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་གཞན་གཏེས་ཀ་དེས་པར་བཟུང་བས་ཟློད་པར་བྱེད་པ་འཐས་བྱ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟོག

628 མ་དབེན། གལ་ཏེ་དེས་པ་ཡིན། ཞེས་ཟྱང་ཚོད། གང་ལས། ཞེས་པེ་ལྕར་ལས་བལྟན།
629 དད་ཀེས། དེའི་ཕྱིར་ཀདོན་མི་ཟ་བར་རང་བཞིན་ཁྱད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ།།

པའི་ཐུགས་ལ་ནི་དོན་རྟོག་པར་བྱེད་པར་དགེར་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འདོད་པར་བྱེད་པ་དང་ལས་བཞིན་ནོ།[630]གལ་ཏེ་ཐེག་དོན་གཞན་སེལ་བ་ཙམ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱོགས་པ་འབའ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་མི་འདོད་ན་ནི་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་དངོས་པའི་ཐུགས་ནས་ནི། ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་འདོད་མ་ཡིན། ཁངོས་པ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའམ་ཐ་མི་དད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ནི་ཁྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། ཐུགས་དོན་གཞན་མ་མཐོང་ཡང་།[631]ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་སྐབས་སུ། རིགས་མེད་པར་དོན་གཞན་བསལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དོན་ལ་ཐུགས་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོན་ཏོ།།

ཀ) ཐུབས་ཅན་ཀྱི་ཕྱགས་དགག་པ། ཀ) ཚོད་པ།

འགའ་ཞིག་ན་རེ། འདི་སྐད་དུ་བ་ལང་ལ་ས་ཁོག་པའི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐྱེ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ[632]ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་ཕོབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། འདིར།

(ཁ)ལན། ཀ] འཕྲལ་བ་མེད་པ།

ཀ། ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་འཕྲལ་ཞེས། །གང་ཞིག་ཁས་ལེན་དུ་འཁྱོ་ན།།
ཡོད་དེ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ལས། །ཡིན་ཞེས་ཅི་ཞིག་གང་གིས་སྟོན།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་འཕྲལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ལ། ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་བ་ལང་ལ་ས་ཁོག་པའི་མེད་པ་ནི་གང་ཡིན། བ་ལང་ལ་ས་ཁོག་པ་ཡོད་པར་སྟོ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ལས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ལན་འདི་ནི་སྐྱར་བར་མི་བྱའོ།།

ཁ] ཏ་ཅང་ཐལ་བ།

ཡང་འགའ་ཞིག་ན་རེ། མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དག་ཀྱེས་པ་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་

630 མ་དཔེ་དང་པེ་ཚྭར་བཅས་པར། དཔེར་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཐུང་བ་ནོར་ཡིན་དེས་པས་བཅོས། དད་ཤེས། དཔེར་ན་བྱེད་པ་ཕོའི་འདོད་པར་བྱ་བ་དམ་པ་ནི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཟློ་ཐུབ།།

631 ཚད་མ་ཀུན་བདུས། ५/१९ ཁོང་དུ་ཀོག १७७ ཐད་ལ་ཀཽ་ཐས།

632 -དུ། པེ་ཅིང་། ཚྭར་ཐང་།

ཏེ། ཁམ་ཥོར་ལ་ས་གསས་པ་ལ་འཇིམ་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་འགྱུར་ བ་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ།

ཅ༠ འཇིམ་པའི་ཐ་དད་ལས་ཁམ་ཥོར། །ལ་ས་གསས་ཐ་དད་བློར་འདོད་ གཅ།།[633]མེད་ཐ་དད་པ་གཞན་མིན་ཡང་། །ཐ་དད་ཅི་བློ་ཅི་ལྟེ་དགག ། ཇི་ལྟར་འཇིམ་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནི་དེ་ཙམ་གྱི་བློར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལ། གང་ གི་ས་ན་ལྷུབ་པའི་ཕྱོ་ནས་ཁམ་ཥོར་ལ་ས་གསས་པའི་བློ་ཐ་དད་ཁས་ལེན་པར་བྱེད། དེ་ བཞིན་དུ་མེད་ལ་ཡོད་པའི་བློ་ཐ་དད་པ་ནི་ལྷའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་དབང་གི་ས་ ས་ཞེས་ཅི་ནས་མི་འདོད།

ཀ] ཁས་ལྷན་ས་འགལ་བ། ཀ] དངོས།

ཁྱེད་ཀྱི་ཡང། ཅ༧ ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཚ�g །ལྷོད་བའི་ལམ་ ད་གང་མ་གྱུར། །ལྷོད་བའི་ལམ་ད་གང་གྱུར་པ། །ལྷུ་མ་བཞིན་དུ་ཀིན་ཏུ་ལྷོད།། ཅ༨ ཐན་ཚུན་ཐ་དད་དག་ཡོད་ཀྱང། །ནོག་ལ་ས་གསས་པ་མཐོང་བ་ལས།། དེའི་བློ་དབེར་བརྗོད་འགལ་བ་དེ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།། གང་ལ་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཟོག་པའི་བ་ལང་གི་བློ་དེ་ཇི་ལྟར་ནོག་ལ་ས་གསས་པ་ མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན[634]དུ་ལྷུ་བར་བྱེད། བ་ལང་དང་ནོག་ལ་ས་གསས་པ་ལྷ་ཐ་དད་ པས་ཐ་དད་དུ་སེལ་བ་ཅན་ཡིན་ཡང། ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱགས་ཁས་བླངས་ནས་འགལ་བཞིན་ དུ་ཡང་དེ་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ།།

ཁ] ལྷ་ཆོག་འཇུག་པ་གཞན་སེལ་ལ་ངེས་པར་ལྷོས་པ།

ཅ༩ དེ་མི་ལྷོས་ཞེས་པ་འདི་ནི། །རང་གི་རྣམ་ཆོག་ལྷོས་པར་ཟད།། སེལ་བ་མིན་པའི་ལྷ་ཡིས་ནི། །རང་བཞིན་འགའ་ཡང་བཟློད་མི་བྱ།། ནོག་ལ་ས་གསས་པ་ལ་ལྷོའི་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པ་གཞན་མེད་པར་མི་ལྷོས་པ་ནི་མི་ཁྲིད་དོ་ ཞེས་ལྟར་བགད་ཟིན་ཏོ།[635]།རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བཟློད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ལྷོ་

633 འགྲེལ་བགད། (ཅ᠔᠓) འཇིམ་ཁྱད་མེད་ལ་ཁམ་ཥོར་ས་གསས། །བློ་ཐ་དད་པ་གལ་ཏེ་འདོད། །ཞེས་བཟློད།
634 -ཅན། པེ་ཅིན། ལྷར་ཐང།
635 འགྲེལ་བགད། (ཅ᠔᠒) "དེ་ཡང་ལྷ་ཡི་ངོ་བོ་ཟློ་གས་པ་ན། དོན་གཞན་མེད་པ་ལ་མི་ལྷོས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ ཞེས་ལྟར་བཟློས་ཟིན་པ་ཁོ་ནའོ།།"ཞེས་བྱང།

ནས་ཐ་སྙད་དུ་མི་བྱའོ།།

ཇ] དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། ཀ] སྒྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་པ།

གང་དག་དང་པོའི་ཕེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ། ཇཇ ཐོག་མ་མེད་ཕྱིར་འདོད་པ་བྱེད། །དང་པོའི་ཕེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཐ་སྙད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དག་ལ་དུས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་དང་པོའི་ཕེས་པ་མེད་ན་ནི་རིགས་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པར་ཡང་མི་རུས་ལ། རིགས་དང་ལྡན་པ་ལས་ལོག་པའམ་མ་ལོག་པར་ཡང་མི་རུས་ཤིང་། གཅིག་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོན་དེ་དག་ཡོད་དོ།།

གང་དག་ཕེས་པ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཡང་བརྗོད་པ། ཕྱི་ཞེ་སྒོ་ནས་ས་ལ་བར་བྱེད། །དེ་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་ལྡ་བྱར་ས་ལ་བར[636]བྱེད་པའི་ཚས་ནི་མེད་ཀྱི། ཞོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གང་ཕྱི་ཞེ་ཚས་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཡང། རིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བར་བསྟན་པ་ཙམ་ཀྱིས་རྟེས་སུ་དཔོག་གོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རིགས་མཐུན་ལ་ཁྱབ་པར[637]འཇུག་པའི་ལྟ་ཀ་ཁྱབ་པ་ལ་ནི་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བུ་ཙནྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བུ་ཙནྟ་ཉིད་མ་ཤེས་པར་མ་མཐོང་བ་དེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་ཕྱིར། ཏ་དང་བ་ལང་ལ་ཐོག་པ་ཐོ་ཐར་རྣམ་པར་ཤེས་བ་མ་ཡིན་ཞེང་། བ་ལང་ལ་ཐོག་པ་ཐོ་ཐོ་ལ་ཡང་[638]འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིན་ན་ཡང་ཐུག་པ་དང་འཇུག་པ་དག་ནི་ཏླ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

཈] དངོས་མེད་ལ་ཚས་ཀཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པ་མི་འཇུག་པ།

<u>བདག་གཞན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། ।</u><u>ཀཅིག་ཉིད་དུ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟག་པ</u>།।[639]

---

636 -ས་ལ་བར། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
637 རིགས་མཐུན་ལ་ཁྱབ་པར། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
638 མ་དཔེར། ཡང་ཐུ་མེད་མོད་ལྷར་དུ་ཐུང་བས་བསྟན།
639 འགྲེལ་བཤད། (ཥ০৭) བདག་ཉིད་གཞན་མེད་ཁས་ཟློས་ནས། ।ཀཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད་རྩོགས་པ། ।ཞེས་

९५ དེ་དག་དངོས་པོ་ལ་མི་རིག་ས། །གལ་ཏེ་བདག་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་ཀཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་མི་རིག་ས་ལོ།།[640]

ཀ] ཐུབས་ཅན་གྱི་ཐུན་ཀས་ལ་ལ་རྒྱོན་འཇུག་པ།

བདག་གཞན་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱིའང་གས་ལ་བ་ཆུས་པར་འགྱུར།[641]གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་མེད་ན་ནི་བརྟག་པ་དེ་དག་རིག་ས་ན། ཁྱོད་ཀྱིའང་གས་ལ་བ་དང་ཆུས་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆུས་པ་རྣམས་ཀྱི་གས་ལ་བ་དང་མི་གས་ལ་བ་ཀཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་གས་ལ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཆུས་པ་འདི་རྣམས་ལས་[642]གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅོ་བོ་ཀཅིག་ཅེས་བྱ་བ་འཁུལ་ལོ།།

९) ཐུན་རྟོག་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཀ) ཚིག་ཀོས་བརྗོད་པའི་དངོས་མེད་དབང་མངོན་ཀྱི་གཟུང་བྱར་འཁུལ་བ།

ཐུལ་ཡི་བརྗོད་དོན་ལ་དགྱོད་པ། །འདི་ཡང་དབང་པོའི་ཐོབ་ཡུལ་མིན།།

ཀང་ཞིག་ཐུལ་ལ་ས་ཀས་པ་འདིའི། །འཇུག་པའི་དབང་པོ་ས་ས་ར་མིན།།[643]

མངོན་སུམ་ཀྱི་ཡུལ་ནི་བསྟན་དུ་མེད་དོ། །བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་མེད་པ་བདག་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་མངོན་སུམ་ཀྱི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ) རྗོད་བྱེད་ཐུལ་ལས་དོན་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྟེ་བའི་རིམ་པ།

ཀ] ཐུལ་ལས་བརྗ་ལ་མ་བྱང་བ་ལ་རྟོག་པ་ལྟེ་ཚུལ།

ཐུབ་ཀ

640 དབང་ཕྱིས། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཀཅིག་དང་དུ་མ་བརྟགས་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཀྱི། བདག་གཞན་མེད་པ་ཁས་ཟློར་མ་ནས་ཅི་མ་ཡིན་ནོ།།

641 དབང་ཕྱིས་དང་འགྲེལ་བཤད། ཁྱོད་ཀྱིའང་གས་ལ་མེན་ཆུས་རྣམས་ལ། །ཞེས་ཐུབ་ལ། འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཥ০৭) "གས་ལ་བར་མེན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མ་ཤན་པའི་གནས་སྐབས་གཅོ་བོ་སྟེ། དེ་ལ་ཆེན་པོ་ལ་ས་གས་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆུས་པ་རྣམས་ཀཅིག་ཉིད་ཆུ་ཐ་མི་དང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པ་བདུད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།" ཞེས་སོགས་སུ་བཀྲལ།

642 ཅི་སྟེ་དུ་མ་ཉིད་མེན་ན་མི་ཆུས་པ་རྣམས་ལས། པེ་ཅིང་། ལྷན་ཐང་།

643 ཐོ་ཀ་འདིའི་འགྱུར་ལ་དང་ཕེས་དང་ཞ་མ་ཀཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ།

འདི་ལ་ཡང་། ९৬ གང་ཞིག་ཚིག་གི་བརྗོད་པ་འདི། །ངག་ལས་དོན་དུ་
རྣམ་པར་བརྟགས། །ངག་དོན་སོ་སོར་སྣང་བརྗོད་གང་། །དེ་ཡིས་དང་བོ་
ཉེ་བར་བསྟེད།།[644]

ཚིག་གི་བརྗོད་པ་ལ་དོན་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཁ་ཡར་བ་ལ་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱང་ལས་ཇི་ལྟར་གཞག་པ་བག་ལས་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་དེ། རང་བཞིན་དང་རྒྱུན་བཞིན་ནོ། །ཕྱང་ནས་གཞག་པ་དེ་ཡང་ཕྱང་གཞན་རྣམས་སུ་མི་རིགས་པར་འཇོན་པའི་ཕྱིར་འདི་དོན་གཞན་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚིག་གི་དོན་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཐབས་བག་གི་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་བོའི་མ་གོམས་པའི་ཐེ་ལོ་དོན་དང་འཕེལ་བ་ཡིན་ཏེ། བག་ཉིད་དང་དེའི་དོན་བག་ལ་དངོས་སུ་ནི[645]ཐེ་ལོ་དོན་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། ཕྱིས་ཐེ་ལོ་དོན་འཇོན་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞག་པ་སྟེ[646]ལྷག་སྒྲ་མེད་པ[647]ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཀ] བཤད་ལ་བྱང་བ་ལ་རྟོག་པ་གྱི་ཚུལ།

གང་དག་སོ་སོར་སྣང་བའི་དོན་རྣམས་ལ་ཕྱིའི་དོན་གཞན་ནམ། དེ་དང་འཕྲེལ་པ་བོར་ནས་བག་གི་དོན་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་བག་གི་ལྟར་ན་ཡང་། དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

৯৶ ཇི་ལྟར་གོམས་པའི་བག་བག་ལས། །དོན་ལ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་གྱུར།།
རང་གི་རྒྱུན་དང་རྟེས་འབྲེལ་བས། །རྣམ་པ་དུ་མ་སོ་སོར་རྟོག་ས།།

དོན་དུ་གོམས་པའི་བག་ཚགས་ལ་ལྷོས་པའི་བག་ལས་དོན་བྱེད་པ་ལྟར་རྟོག་པ་འབྱུང་སྟེ། རྟོག་པ[648]ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་བག་བཞིན། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་མེད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུན་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་པས་རྣམ་པར་རྟོག་

644 ཐུགས་ཀའི་ཞེ་རྩ་འགྲེལ་ཀྱི་འགྲུར་ལ་ཞ་མ་དང་དང་ཀེས་བར་ཁྱད་པར་ཆེ་ཞིང་། ལའི་ཞེ་ཐད་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་ཀྱི་བགྱད་པ་འགྲེལ་བགོད་དུ་(༢༠९-༢༠১)རྒྱས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཀཱཊིཀས།

645 དངོས་སུ་ནི། བེ་ཙིང། ལྷར་ཐང།

646 གཞན་པ་དེ། བེ་ཙིང། ལྷར་ཐང།

647 མ་དབེ་དང་པེ་ལྷར་བཅས་ཀྱ། ལྷག་ཀྱ་མེད་པ། ཞེས་བྱང་ཡང་པ་ཡིག་ཕྱི་མ་ཕྱིས། དད་ཀེས་ཀྱི་འགྲུར་ཁྱད་པར་ཆེ། འགྲེལ་བགོད་དུ། (২০২) "དེ་ནི་རང་ཏུ་བརྟགས་པ་ལས་ཏེ་ལྷག་ཀྱ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དབང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

648 མ་དབེ་དང་པེ་ལྷར་བཅས་པར། རྟག་པ། ཞེས་བྱང་ཡང་ཡིག་ཆོར་ཏེ་བཅོས།

པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་རྩེད་ལངས་ཕྱིས་དངོས་གཞི་ཐོས་པ་ལས་ཆགས་པ་ཅན་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་རྟེས་ཀྱི་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ། ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་གས་དང་རྟེས་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] དེ་ཡང་གཞན་སེལ་ལ་ལྟོས་པ།

ཅ་ལ དེ་ཡང་བཀའ་ཁོ་བོན་གཞན་ལས། །རྣམ་པར་བཅད་པའི་བོན་ཏུ་འདོད།།
འཕྲུལ་པར་ཤེས་པའི་བཀའ་ཁོ་བ། །འདི་ཡང་རྟེས་དཔག་ལས་གཞན་མིན།།
ས་ས་ར་སྣང་བ་ཡང་རྟས་བཞིན་བཀའ་ཁ་བ་དང་ཅིང་འཕྲུལ་པ་ཤེས་པ་ལས་ཡིན་པས། རྟེས་ཀྱི་དཔག་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ) ཐུ་བང་བོན་ཀྱི་འཕྲུལ་བ་རྣོ་གས་པའི་ཚད་མ་ཁ་ཅིས་ལས་གཞན་ཏུ་མི་འཐད་པ།

ཅ་པ་ཁ་ཅིག་བཀའ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། །རྣམ་རྣོ་གཅིག་ཤེས་པ་ནི།།
དེ་ཡང་རང་རིག་ཡིན་པས་ན། །མངོན་གྱུམ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན།།
རྣོ་པ་ནི་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མངོན་གྱུམ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ།།

བ) རིགས་བརྟེན་དང་ཚོགས་བརྟེན་ཀྱི་ཐུ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར།

ཀ] འདོད་ཆུལ་བའི་ཐུ་ཐྱི་ལ་མི་འཇུག་པ་ཐལ་བ།

གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཀྱི་ཐུ་རྣམས་ལ་ལྟ་དོན་གང་དག་བསལ་བའི་ཐོ་ནས་དོན་མངོན་པར་བརྟེད་པ་རིགས་ཀྱང་ན། འདོད་ཆུལ་བ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདོད་ཆུལ་བ་ལ་དོན་དབྱེ་བས། །འདོད་ཆུལ་བ་ལ་ཤེད་ཏོག་དེད་ཐུ་ལ་ས་གས[649]པའི་ཐུ་ཐྱི་བརྟེད་པ་ཡིན་ཞིང་ཐྱི་དེའི་དབྱེ་བས་རྟེད་དོ། །གལ་ཏེ་རིགས་དང་མཐུན་པའི་འདུས་པ་ཐུ་དག་ལ་བྱ་བྱ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་ཐུ་ཡང་ཁྱགས་པའི་དབང་གིས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡན་ལག་ས་ས་ལ་འདོད་གས་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ཕྱོང་གི་ཕག་པ་བཟའ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ལ་ལར་དངོས་ཀྱི་ཟོད་པར་བྱེད་དེ།

649 དང་ཤེས། དིང་ཐུ་ལ་ས་གས། འགྲེལ་བཤད། ཏིཀ་ཐ་ལ་ས་གས།

ཀ]རྟོད་ཕྱིད་ཀུན་ཀྱིས་ཕྱི་བརྟོད་དང་ཚིགས་བརྟོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་ཐུང་བ།

ཀ] ཚིགས་བརྟོད་ཀྱི་ཐུང་ཚིགས་པ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འདུག་པ་ཐུང་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དབེ།

དཔེར་ན། ༥༠ གྲངས་དང་ཚད་ཀྱི་དང་ནི་དབྱིབས། །ལྟོས་པ་མེད་པར་བར་ཏུ་འདུག། ཆུ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིགས་པ་དང་། །འདུས་པ་ལ་ཡང་བརྟོད་པར་བྱེད།།[650] ལ་ལར་ཡན་ལག་འབའ་ཞིག་ལ་འདུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།

༥༧ དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཆ་ཤས་ཀྱིས། །ཁྱད་པར་བྱས་ནས་འདུག་ པ་མིན།།[651]ཐུ་ཡིས་དེ་ཡི་ཆ་ཤས་ལ། །རབ་ཏུ་འདུག་པ་དམིགས་མ་ཡིན།། དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་འཁོར་ལོ་དང་། ཟླུམ་པོ་དང་། རིང་པོ་དང་། ཐུ་བཞི་ པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་ཙམ་ཀྱིས་བརྟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཛ་ཚུར་ དང་། མདུད་པ་དང་། ཕྲེང་བ་དང་། རྣ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དོ། ། ཁ་ དོག་གི་ཁྱད་པར་ལ་ཁ་ཛ་བོ་དང་། ཁ་ཚེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་ པར་ལ་བརྒྱ་དང་། ལྷོ་བྱེ་དང་། ཁལ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ལོ་དང་། ཐུང་ཞེས་བྱ་ བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་འདུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདུས་པའི་ཐུ་ཡང་ཁ་ ཅིག་སོ་སོ་བ་ལ་རྟོགས་པར་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྲོད་ཀྱི་ལས་ཁ་ཅིག་ཁ་ཅིག་ ཁ་ཅིག་ནི་བཏགས་ནས་ཏེ། དཔེར་ན་ཕུས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བདག་གི་ལས་འཚང་པར་ [652]བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཁ་ཅིག་ནི་འདུག་པར་མི་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཁ[653]ཞེས་བྱ་ བ་ དང་། ནགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།

ཁ] རིགས་བརྟོད་ཀྱི་ཐུ་རང་གི་རིགས་ཅན་དུ་ཐྱོར་པའི་ཚིགས་པ་ཅན་དང་ཚིགས་པ་དུ་མ་ལ་དངོས་སྒྲ་འདུག་

ཁ]

ཁ]

ཁ]

[654]ཤིང་ཏོག་པ་ནི་སའི་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་རྟེས་སྒེ་དཔག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེར་ཤིང་ཏོག་པ་ནི་སའི་ཐྱའི་དོན་གྱིས་རྩོག་པ་བཟློད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

५། རྩོག་པའི་དོན་ནི་བསྟན་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཞེས་པའི་ཐུ་དང་། ལག་པའི་བརྡའམ། ཀྱག་པ་རྒྱུ་བ་དང་འབྲེལ་པས་རབ་ཏུ་རྩོག་པ་ཡིན་གྱི། ཤིང་ཏོག་པ་ནི་ཐུ་དོན་རྩོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བརྡ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་པ་བསྟན་པའི་དོན་དེར་བརྡའི་དོན་དང་འདི་ཞེས་པའི་ཐུ་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱས་ནས་དེའི་དོན་ཏུ་བརྡའི་དོན་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་ཏོག་པ་ནི་ཐུ་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་པ་ལྟར་ཐུ་ཐུ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་བརྡ་གཅིག་ཕའི་ཕྱིར། །འབྲེལ་པ་ནི་ཤིང་ཏོག་པ་ནི་ཤའི་དོན་དང་ཐུ་ཐ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་དམིགས་ནས་འདི་འདིའི་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཤིང་ཏོག་པ་ནི་ས་དང་འབྲེལ་པར་རྩོག་པ་ཡིན་ལ། གཞལ་བར་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རྟེས་སྒེ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།།[655]

ཀ ཚད་མ་ལ་ཕྱང་གསུམ་གཞན་དགག་པའང་དེ་ལས་ཤིས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ།

ཅི་སྟེ་ཁྱེ་བར་གཞལ་བ་ལ་ས་ཁོག་པ་ལྟ་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གཞན་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་འདིས་ལྟ་མ་རྣམས་ལའང་བརྗོད། །རེ་ཞིག་ཁྱེ་བར་གཞལ་བ་ནི། བ་ལང་དང་བ་མེན་ལ་ས་ཁོག་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་རྩོག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། དེར་གཞན་ལས་ཐོས་པ་དང་རྩོག་པ་དག་གིས། ཐུ་ཇ་ཚད་མ་ཕ་ཏོས་ཚད་མ་གཞན་གྱི[656]ཁོངས་སུ་ཆུད་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་རྩོག་པ་ལྟེ། དེ་ནི་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟམ་དུ་ས་ཁམས་པ་ཡང་། དེ་དང་འདྲ་བར་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ལྟེ། ཇི་ས་ལུ་དཔག་པའི་རྩམ་པར་རྩོག་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐྱར་པ་ཡིན་པའི་བསལ[657]བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་གཞན་སེལ་བ་བརྗོད་པའི་ཚེའུ་ལྟེ་ཕྱེ་བའོ།། །།

---

654 མ་དཔེར། འདི། ཞེས་པ་མེད་ཚོད་པེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་བསྟན།
655 ཆོག་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་དུར་ཡིས་གཉིས་ཁྲད་པར་ཆེ།
656 ཁྱིས། པེ་ཙིང་། ལྟར་ཐང་།
657 མ་དཔེར། གསལ། ཞེས་ཡོད་ཚོད་པེ་ལྟར་བཞིན་བས་ཕྱལ་དུ་བཙོས།

ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ཞེ་མའི་འགྲེལ། ལེའུ་བྱ་པ

ལེའུ་བྱ་པ། ཤུག་ཆོད་བརྟག་པ།

༡ ཤུག་ཆོད་བགད་པའི་དགོས་པ། ཀ དངོས།

སྤྱ ཚད་མ་ཅི་གཉིས་ཡུ་གནས་ན། ཅི་སྟེ་ཚད་མ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་ཅིའི་དོན་དུ་དེ་ཤུར་ལྟར་བ་མ་ཚད་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗོད་པར་བྱེད་ཅེ་ན།

༡ ཚད་ལྡན་བརྗོད་པར་འདོད་རྣམས་ལ། །རིག་པའི་ཆ་ཤས་ལྷུ་པོ་བཞིན།།

ཕྱོགས་གྱིས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཞེས། །བལྟས་ཕྱིར་མ་ཚད་ལ་སོགས་བརྗོད།།

ཁ་ཅིག་ངག་ཙམ་ལ་མཁས་པར་འཛིན་པ་ཅི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་ཕྱོགས་གྱིས་པའི་ལྷུབ་བྱེད་ཡིན་བཞིན་དུ་ཡང་གྱིས་པ་ལྟར་ལྟར་བར་འདོད་ཅས་བརྗོད་པ་དེ་དག་གི་ལྷུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཉིད་དོ་ཞེས། ཕྱོགས་གྱིས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་མ་ཚད་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་བརྗོད་དོ།།

བ ཤུག་ཆོད་ལ་ལན་བརྗོད་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན།

དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་བལྟས་ཕྱིར་དང་། །དེ་ལྟར་ལྟར་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།།

ལན་འདི་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཡིན། །ཤུག་ཆོད[658]ལ་ཅི་རྟེས་མཐུན་ལན།།

གང་གི་ཕྱིར་འདིས་ཕྱོགས་ལྟ་མ་གྱིས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་ལ་ལན་དུ་མ་ཚད་བ་ལ་

658 མ་དཔེར། འདི་དང་གཤམ་དུ། ཤུག་ཐོག། དང་། ཤུག་ཐོག། སོགས་ཐུང་ཡང་དགྱེས་གཅིག་ཏུ། ཤུག་ཆོད། ཅེས་བཅོས།

སོགས་པ[659]བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོད་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱོན་ལན་དུའོ། །འདིས་ཕྱོགས་ཐུ་མ་དག་རྒྱུར་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མི་རྟོགས་སོ།།

ཀ ཕྱོགས་ཆོད་དང་གྲུན་འབྲེན་ཕྱར་སྐྱོང་དེ་དག་ཕྱོགས་ཆོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ།

ཀ ཕྱོགས་ཆོད་ཐུ་མ་བཅུ་བཤད་པ།

ཀ) ཐུན་མ་ཐུན་མཚུངས་པ་དང་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱོགས་ཆོད་དང་བོ་གཉིས།

དེ་ལ། ཀ ཐུན་དང་མ་ཐུན་དག་དང་དུས། །གཟུམ་ལ་རྟགས་ཟུ་བརྗོད་འདོད་མེད།། ཐུན་དང་མ་ཐུན་རྟགས་བརྗོད་དེ། །མ་ཚང་གཏན་ཚིགས་རྟེས་མཐུན་ཡིན།། དཔེར་ན་ཚོལ་བ་ལས་ཐྱོང་བའི་ཕྱིར་ཐུ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་པ་ལས། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་འདི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཐུན་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀླུང་གི་ཆུ[660]རྒྱ་མཚོ་དང་ཐུན་པ་བཞིན་ནོ། །མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་པ་དང་ཐུན་ན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་ནས་འདི་གང་གི་གཏན་ཚིགས་ཡིན། ཅི་སྟེ་མ་ཐུན་ན་ནི་མ་ཐུན་པས་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་ལྟར་ཐུན་པ་དང་མ་ཐུན་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དུས་གཟུམ་ལ་ཡང་མི་འདོད་པར་བརྗོད་དེ།[661] གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་ཐར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན་ནི་བསྒྲུབ་བྱའམ་གྲུབ་ན་འདི་གང་གི་གཏན་ཚིགས་ཡིན།[662]

659 མ་དཔེར། ཚད་བ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་དགག་ཚིག་མེད་ཕི་སྐར་དུ་ཡོད་པས་བསྣན།

660 མ་དཔེ། ཀླུང་གི་ཆུ། འདིར་ཕི་སྐར་བཞིན་བཙོས། དད་ཀེས། ཆུ་བོ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐུན་པར་མེད་པ། ཞེས་བྱུང་།

661 བརྗོད་དོ། །ཕེ་ཅིང་། སྐར་ཐང་།

662 དད་ཀེས། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་འདི་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་ཐར་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་གང་གི་གཏན་ཚིགས་ཡིན། ཞེས་ཡོད་པ་ལེགས།

ཅི་སྟེ་ཕྱི་ནས་སྒྲུབ་ནི་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟེ་ཅིག་ཅར་བ་
གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་ནི། གཏན་ཚིགས་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། བློ་
གྲོ་གཡས་གཡོན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པ་
མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་མ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་
པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དབེ་བརྗོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་
ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གང་ཞིག་འདིར་མ་ཟད་པ་ཙམ་ཚོས་མཐུན་པས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ཁ་ལ་རིགས། རིགས་སུ་ཟིན་ཀྱིས་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་
པས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན་ཐ་སྙད་ཙམ་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་རོ། །རང་ལ་གནོད་པའི་ཉེས་
པར་འགྱུར་བ་ནི་འདིར་དཔག་པ་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག[663]
བློ་ཡི་གཏན་ཚིགས་དག་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་མ་
ཚང་བ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།།

ཅ་ དོན་རྟགས་མ་བྱུབ་ལྟར་སྣང་ཡིན། །གང་གི་ཚེ་དོན་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དེའི་
ཚེ་ནི་ཚིག་ལས་ཡིན་པ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་ལ་མ་བྱུབ་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་
དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཐ་མ་
བཞིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀའི་ལྟར་ན་ཡང་། དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེ་དག་
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་
སུ་ཚུག་ཨོད་ཀྱང་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྲུན་འབྱིན་དུ་འགྱུར་རོ།།

ཀ) རྟག་པ་དང་མཚུངས་པ་ས་ཕོགས་ཕྱི་མ་བརྒྱད་བཤད་པ།

ཁ) དང་པོ་རྟག་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པའི་ལྟ་ཚོད།

<u>རྟག་བརྗོད་མི་རྟག་པ་རྟེས་འཇུག</u>། <u>།དེ་དག་མི་རྟག་པར་ཏྲས་མེད</u>།།

663 མ་དཔེར། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་དང་། འདིར་པོ་ལྷར་བཞིན་དང་ཐུ་མེད་པར་བྱས། དད་ཀེས། དེ་ལྟར་རེ་
ཞིག་ཚིག་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ་བློ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། ཞེས་ཕོགས་བྱང་།

ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་རྟེས་མཐུན་འཐྱོ།[664]།དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་དེའི་རྟག་པའི་རྟག་པ་དང་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་འཐོབ་པ་མི་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་ནི་རྟག་པ་དང་མཚུངས་པའི[665]ལྟག་ཚད་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དམ་བཅའ་བའི་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་བའོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་གཏན་ནས་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་ཡང[666]རྟག་པའི་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་དེ་ཉིད་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་དངོས་པོའི་རྒྱུན་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

(ཁ) གཉིས་པ་མ་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཚོད། ཀ] ལྟག་ཚོད་ངོས་བཟུང་བ།

པ ཐུར་བརྗོད་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ཡིས། །བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།

མ་བརྗོད་པ་མཚུངས།[667] དཔེར་ན་ཐུར་བཞིན་བྱས་པ་ལ་གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་འདི་ལས་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཐུར་བརྗོད་པ་དེ་དག་མེད་དེ། གཏན་ཚིགས་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་བརྗོད་པ་མཚུངས་པའོ།།

ཀ] འདི་ལྟན་འཇིན་ལྟར་སྟོང་བསྟན་པ།

འདི་ལ་ཡང་། ཐུལ་བཏགས་ནས། ལྷ་ཡོའི་ངག་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །མ་ཀྱབ་ལྟར་ཚོ། ། དོན་ལ་ནི་ཐུར་ལྷ་བ་ཡོ་རང་ལ་རྟེས་ཀྱ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ངེས་པ་ཀྱེས་པ་བཞིན་གཞན་ལ་ངེས་པ་བཀྲེད་པར་འདོད་པས། དོན་དེ་གཞན་ལ་བརྗོད་པ་དེ་མེད་པ་ལ་མ་ཀྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ལ་ནི་ལྷ་ཡོའི་ཚིག་གིས་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྷ་

664 དང་ཡིས། མི་རྟག་འཇལ་ཕྱིར་རྟག་པར་བརྗོད། །རྟག་ཉིད་ཐལ་ཏེ་འདི་ལ་ཡང་། །ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྟར་ལྟ་ཡིན།།

665 མ་དཔེར། བརྟགས་པ་དང་མཚུངས་པའི། ཞེས་ཡོད་མོད་རྟག་པ་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་ཕལ་ཆེར།

666 གཞན་གང་། ཝེ་ཥེང། ལྷར་ཐང།

667 མ་དཔེར། ཡང་བརྗོད་པ་མཚུངས། ཞེས་བྱུང་ཡང་ཝེ་ལྷར་ཏུ་ཡོད་པ་རྩ་བ་དང་གཅིག་པས་བཅོས།

བ་ལས་ལྟར་ལྷོ་བཏགས་ནས། དེ་མེད་པ་ལས་དོན་མ་བྱུབ་པར་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་ནི་མ་བྱུབ་པ་ལྟར་སྣང་བའོ། །ཡང་ན་ཁྱད་ལྟར་སྣང་། བརྗོད་པ་ལས་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་ནའོ། །བརྗོད་པ་ལས་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཤྲ་ཁ་པར་ལྷོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཀཏན་ཚོགས་མ་ཚད་བར་ལྟར་སྣང་བའོ། །སྒྲུབ་པའི[668]ཏས་ན་ནི་ཀཏན་ཚོགས་མ་བརྗོད་ན་ཀཏན་ཚོགས་མ་ཚད་བར་འགྱུར་ན། འདི་ནི་མ་བརྗོད་པ་ལས་ལྟར་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །འདིར་ཀཏན་ཚོགས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་བརྩད་པའི་ཕྱིར་དགེ་བརྗོད་མ་ཚད་བ་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་ཏུ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ།།

ཀ) ཀན་ཐ་པ་མ་རྒྱེས་པ་མཚན་པའི་ལྟ་ཚོད། ། ལྟ་ཚོད་དོས་བཟློ་བ།

ཅ བརྗོད་པ་ལས་ལྟར་རྟགས་མེད་ཕྱིར།[669]།མ་བྱུབ་པ་དང་འགལ་བའི་བཀ། །

མ་རྒྱེས་པ་མཚན་པ། དགེ་བ་ལྟར་བཞིན་བྱས་པ་ལ་ཀལ་ཏེ་འདི་ལྟར་བརྗོད་པ་ལས་ལྟར་སྒྲ་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་ཐྱོད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།[670]།རྩོལ་བ་ལས་མ་ཐྱོད་བའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མ་རྒྱེས་པ་མཚན་པའོ།།

ཁ] དེ་ལྟན་འཁྱིན་ལྟར་སྣང་ཏུ་བརྟན་པ།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྒྱམ་ཀཏེས། །ཀཏེས་ཀྱི་ལྷོ་བཏགས་པ་ལས་འདོད། །དེ་ལ་བརྗོད་པ་ལས་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་ལྷོ་བཏགས་པ་ལས་མ་བྱུབ་པ་ལྟར་སྣང་བའོ། །རྒྱེས་པ་དག་ནི་སྒྲ་ཞེག་པ་ཀེད་ཀྱིས་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་ཐྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་དེའི་ཚེ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རྩོལ་བ་ལས་མ་ཐྱོད་བ་ཉིད་ནི། དོན་ཀྱི་དབང་གིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་ལྷོ་འདོགས་པས་མ་འདས་པ་ལྟར་སྣང་བའོ།།

ང) བཞི་པ་འཐས་མཚན་ཀྱི་ལྟ་ཚོད། ། ལྟ་ཚོད་དོས་བཟློ་བ།

ཆ ཐབས་བྱ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཚ་ནས། །བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྱུབ་པར་སྟོན་པ།།

668 མ་དཔེར། བྱུབ་པའི། ཞེས་ཐུན་ཡང་པེ་ལྟར་བཞིན་བཅོས།
669 དད་ཀྱེས། འཕྲེལ་བགད། (ཅ་૩૦) རྒྱེ་བ་ལས་ལྟར་རྟགས་མེད་ཕྱིར།།
670 མ་དཔེར། ལྟར་སྒྲ་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་ཐྱོད་པ་མ་ཡིན་པས་འགྱུར་རོ།།ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་ལྟར་བཞིན་བཅོས།

དེ་ནི་འབྲས་མཚུངས། དབེར་ན་ཐུ་མི་རྟག་སྟེ། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་བྱམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཐུ་འདིའི་ཞེས་ཅི་སྟེ་བྱ[671]ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྲས་བུ་མཚུངས་པའོ།།

ཀ] དེ་ལྟར་འབྱིན་ལྟར་སྔོན་བྱུང་བསྟན་པ།

དེ་ལྟ་བུ། ལྷུ་པོའི་འདོད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་མ། །གལ་ཏེ་ལྷུ་བ་པོའི་བྱམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཐུ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་རྩོད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་མ་བྱུབ་པ་ལྟར་སྔོན་ཅིག་ཏུ། །འོན་ཏེ་ཐུ་ཞེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་བྱམ་པ་ལ་ས་ཁ་ས་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་རྩོད་པའི་ལྟ་བ་འགལ་བ་ལྟར་ཅིག་ཏུ།[672]།དེ་སྟེ་དེ་ཉིད་རྟག་པ་ལ་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པ་ལྟར་ཅིག་ཏུ། །ཡང་ན་ཚོས་མཐུན་པ[673]བསྟན་པའི་ཕྱིར། དབེའི་སྐྱོན་ལྟར་ཅིག་ཏུ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱི་ཕྱི་བཟློག་ནས་རྟེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ས་ས་བར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི[674]རྟེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅ) ལྟ་པ་དང་བྱ་ཀ་པ་ཚོས་མཐུན་པ་མཚུངས་པ་དང་། ཚོས་མི་མཐུན་པ་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཀ་ཚོད།

ཀ] ལྟ་ཀ་ཚོད་ངོས་བཟློག་པ།

། ངེས་བསྟན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་ལས། །ཚོས་མཐུན་དབེ་ཡིས་ཀཱཏ་ཁ་ཁ།།

ཚོས་མཐུན་པར་མཚུངས། ཀཱཏ་ཁ་ཁ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། བཟློ་ཀ་པ་ཁ་ཁ་ཅེས་བྱེད་པ་བཞི་རྒྱར་བྱས་ནས་སོ། ।དབེར་ན། ཐུ་མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དབེ་ནས་མ་ཁས་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེས་པར་བསྟན་པའི་ནས་མ་ཁས་པར་ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག

671 -ཞེས་ཅི་སྟེ་བྱ། པེ་ཅིན་། སྣར་ཐང་།

672 དད་ཀེས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལ། འདི་ནས་སྒྲོག ༡༠མཐུག་ཐོ་ཀས་ཀྱི་བར་ཕྱི་འགྲེལ་པའི་ཀཱཏ་། "དབེར་བསྟན་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ཐ་མ་དང་ཕྱི་མ་ཀཱཏ་ཁ་ཁ་ས་ལ་ཕྱི་ཅི་ཞོག་ཏུ་མཚུངས་ས།།"ཞེས་པའི་བར་ཚད་འདུག་པས། ལྟ་ཀ་ཚོད་ ། ནས་ ༡༠ བར་ཀྱི་ཀཱཏ་མེད། ཕྱི་ནས་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ

673 +མ། པེ་ཅིན་། སྣར་ཐང་། དད་ཀེས་ས་ཀ་ཀཱཏ་ཚད་པས་མེད་ལ། འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཥ་ཀ) "དབེའི་ཐུ་ཀ་ལྟ་ལ་ཐལ་ལམ་སྟེ། ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་ཟློ་པས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ།" ཞེས་ས་ཁ་ས་ཀ་ཀ་ཐལ།

674 ཀ་ཀ་ས། པེ་ཅིན་། སྣར་ཐང་།

པའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན[675]གཏན་ཚིགས་འདི་དག་ཉིད་དུ། བྱམ་པ་ཚོས་མཐུན་པར་བྱས་པ་ལ། དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཐུགས་ནམ་མཁའ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཚོས་མཐུན་པ་མཚན་མས་པའོ། །གཞན་དག་ནི། །ཚོས་མི་མཐུན་པས། དེས་པར་བསྟན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཐུགས་དག་ལས་གཞན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། དཔེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐར་བཞིན་བྱམ་པ་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེར་སྟོར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དག་གི་མཚན་མས་པ་ཉིད།།

ཀ] དེ་ལྟན་འབྱིན་ལྟར་སྟོང་ངུ་བསྟན་པ། ཀ] མ་དེས་པ་ལྟར་སྟོང་ངུ་འགྱུར་བ།

ཁ གཞན་ལ་མ་གྲུབ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཐུན་མོང་ལྟར་སྟོང་རྟགས་པ་གཉིས།།
ཀུན་ཏེ་འདི་ཡུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ས་ཐུས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་དང་ཚོས་མི་མཐུན་པ་མཚན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པ་རྩོད་ནི། ཇི་ལྟར་ཁོ་བོའི་ཚོས་མཐུན་པ་དང་ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཙམ་ལས་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ཐུན་མོང་གི་མ་དེས་པ་ལྟར་སྟོང་བའོ། །ཕྱོགས་ཆ་མ་ལ་ཡུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་བ་ཉིད་མ་དེས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དག་ནི།

གྲུབ་པར་འདོད་པ་མཚན་པའི་ཕྱིར། །འགལ་བ་མི་འཁྱལ་བ་ཅན་བཞིན།།
ཀུན་ཏེ་བསམ་པ་འདི་ཡིན་ན་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོས་མཐུན་པ་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་བོའི་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འགལ་བ་མི་འཁྱལ་བ་ཅན་ལྟར་སྟོང་བའོ།།

ཁ] དཔེ་ལྟར་སྟོང་ལྟར་ལ་ཕྱིན་ལྟར་སྟོང་ངུ་བསྟན་པ།

ག འདི་ཡང་རྟེས་འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར། །དཔེ་ལྟར་སྟོང་བའི་ཐུན་བརྟེད་ཡིན།།
ཆུམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་དེས་པ་ལྟར་སྟོང་བ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་ཟུ་འཇུ་བ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ཕྱོགས་ཆ་མ་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དཔེ་ལྟར་སྟོང་བའི་ཚོད་པ་ལ་ཡང་རྟེས་ཟུ་འཇུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་རོ།།

675 -ན། པེ་ཅིང་། སྟོར་བར་།

རྟེས་འཇུག་ཕྱིན་ཅི་ཡོད་ཀྱི་ལས། །དེས་དང་བསྟུན་བྱ་འདྲེས་པར་འགྱུར།།[676]
ཕལ་ཆེར་ནི་རྟོག་གེ་བཅན་པ་ཁོ་ན་དབེས་ཏེ་བར་འཇལ་བར་བྱེད་དེ། སྒྲ་ནི་བྱམ་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེར་དེ་ལྟར་
འདྲེས་པ་ལ[677]ཕྱིན་ཅི་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ཕྱིར་དེ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་རྩོལ་
བ་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་དེ་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
མཐུན་བསྟུ་བར་བྱའོ།[678]།ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཐ་མ་ཡང་ཡིན་པས་
མཚན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྐྱོང་བ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་[679]བསྟན་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ཐ་མ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟེས་སུ་
འཇུག་པ་ཕྱིན་ཅི་ཡོད་ཀུ་མཚན་ས། །དེ་ལྟ་ན་ནི་བྱམ་པ་ལ་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཡང་
རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་།།

ཀ] འཕྲུལ་པ་ལྟར་སྐྱོང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན།

དེ་ལྟ་བྱ་ཡང་། ༡༡ རྟག་ས་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་བས། །འཕྲུལ་པ་
ལྟར་སྐྱོང་རྣམ་པ་གཉིས། །གཏན་ཚིགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ། །སྨྲོར་བ་ལྟ་མ
ལ་ཡོད་མིན།།

དེ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྨྲོར་བའི་རྟེས་སུ་ཞུགས་ནས་ཚོས་མཐུན
པ་དང་། མི་མཐུན་པ་མཚན་པར་བསྟན་པ་སྟེ། བཅུ་ལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་
ཕྱོགས་ཀཅིག་ཏུ་འགྱུར[680]དངོས་པོའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱིན་ཅི
ཡོག་གི་མ་འགྱུར[681]ལྟར་སྐྱོང་བར་བརྗོད་དོ། །ཕྱོགས་ཐ་མ་ལ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས
སྨྲོར་བ་བཞིན་ཕྱོགས་ཀཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན

676 ཞེ་མ་རྩ་བ། དབེ་དང་བསྟུན་བྱ་འདྲེས་པ་ཉིད།།
677 -ལ། བེ་ཅོད་། སྐྱར་ཕབ།
678 མཐུན་བསྟུ་བར་སྨྲོར་བར་བྱའོ། །བེ་ཅོད་། སྐྱར་ཕབ།
679 +ན། བེ་ཅོད་། སྐྱར་ཕབ།
680 ངེས་པའི། བེ་ཅོད་། སྐྱར་ཕབ།
681 མ་དབེར། ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་ངེས་པ། ཞེས་ཡོད་མོད་བེ་སྐྱར་བཞིན་བཅོས།

དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་མཐུན་པ་མཚུངས་པར་བྱས་པ་ལ་ཡང[682]འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།[683]

ཆ) བདུན་པ་བྱ་བ་རྣམ་གཞག་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད། ༧] ལྟག་ཆོད་ངོས་བཟུང་བ།

༧༢ བྱ་ཐག་བརྗོད་པས་ཆོས་མཐུན་པའང་། **།རྣམ་རྟོག་མཚུངས་པའོ།** །དཔེར་ན་ལྷར་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་མི་རྟག་པར་བྱས་པ་ལས[684]བརྗོད་པ། དེ་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་བསྲེག་པར་བྱ་བ་དང་། མི་ཀ་ཀི་ཀཟུང་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ཐག་ཀིས། བྱམ་པ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཀྱི་ཐུག་ནི་མ་ཡིན་ལ། ཐུ་ཁོ་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྲེག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་ཅན་བྱ་ཅིད་ལ་སོགས་པས་སོ་ཞེས་སོ། །བཐུབ་པར་བྱ་བ་ལས་བཟློག་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཚུངས་པའམ། དཔེར་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་ལ་ཡང་བྱས་པ་ཅིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་བསྲེག་པར་བྱ་བ་དང་བསྲེག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྗོད་པས་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཚུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

ཀ) དེ་ལྟན་འབྱིན་ལྟར་སྟོན་དུ་བསྟན་པ།

<u>འདི་ལ་ནི། །འཁྲུལ་པ་ཅན་ཀྱི་བྱ་ཐག་གིས། །རྟག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྟོང་།།</u>

ཇ) བཀྲད་པ་ཁྲད་པར་མེད་པ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད། ༧] ལྟག་ཆོད་ངོས་བཟུང་བ།

༧༣ ཐུ་མིན་ཀྱིས་ཀྱང་། འདི་ལ་ཡང་འཁྲུལ་པ་ཅན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ[685]དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པའམ་སྟན་འབྱིན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་ཐུགས་ལ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟན་འབྱིན་པ་ལ་ནི་ཐུན་མོང་དམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པ་ལྟར་ཐལ་བའོ། །བཐུབ་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་པ་ཅན་དུ་ཚོད་པ་ལྟར་ཐལ་བའོ། །རྣམ་པ་གཞན་ཡང་སྟེ་མ་དེས་པ་ལྟར་ཐལ་བའོ། །གལ་ཏེ་བསྲེག་པར་བྱ་བ་དང་བསྲོངས་པའི་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་ཐུང་བ་ཉིད་བཟློག་ནི། མངོན་སུམ་འབའ་ཞིག་པ་མེད་གི་ཀི་ཀི་ཀཟུང་

682 མཚུངས་པར་བྱ་བ་ཡང། པེ་ཅིན། ཐུན་ཐང།
683 ཆོགས་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་ལ་དད་ཀེས་དང་ཞ་མའི་བར་ཁྲད་པར་ཆེ།
684 བྱས་པ་ལ། པེ་ཅིན། ཐུན་ཐང།
685 +དེ་ནི། པེ་ཅིན། ཐུན་ཐང།

བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་ཐུན་ཉིད་ལ་སོགས་པས་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟོད་པའི་དེས་
པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །བཅུལ་མ་ཐག་ཏུ་ཐུབ་
བ་འབའ་ཞིག་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མ་དེས་
པ་ལྟར་སྣང་བའོ།།[686]

<u>གཅིག་ཉིད་དུ།</u> <u>།ཐལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་མེད།</u> །ཚོས་མཐུན་པ་སྟོན་པའི་
རྒྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ནའོ། །ཟླ་བོ་མཁན་བྱ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེད་བཞིན་དུ་གང་དུ་[687]གང་གིས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཞེས་གོ་བར་བྱ། བྱེ་
བྲག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །གང་ཞིག་གང་དང་བྱེ་བྲག་ཡིན་
ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱེ། དཔེར་ན་ཚོས་མཐུན་
པའི་དཔེ་བྱམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞན་རྣམས་དང་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པར་བྱེད་
པས། བྱམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་
ཐམས་ཅད་ལན་ཚྭན་ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་
ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ན། བྱམ་པ་བཞིན་སྒྲའི་བྱེ་བྲག་ཉིད་
བར་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་མཚུངས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་མ་དེས་པ་ལྟར་སྣང་བའོ། །ཕྱོགས་ཆོ་མ་ལ་ནི། ཚོས་
མཐུན་པ་ཙམ་ལས་མི་རྟག་པར་བརྗོད་པ་དང་། གང་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཙམ་ལས་མི་རྟག་
པར་བརྗོད་པ་མེད་དེ། གང་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་ཕྱོགས་པར་བྱེད་
དོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་དེས་པ་ལྟར་སྣང་བའོ།།

ཀ] དེ་ཁྱེན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ།

<u>བསྒྲུབ་བྱ</u>[688]<u>རྟགས་ཁྱད་མེད་ཕྱིར་ཡང་།</u> <u>།མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་བར་འདོད།</u>།
བྱེ་བྲག་མེད་པར་མཚུངས་པ་ཁ་མ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡང་གི་སྒྲ་ལ

686 ཆོག་ཤུར་འདིའི་འགྱུར་ལ་དད་ཀྱིས་དང་ཁྱད་པར་ཆེ། འདིར་བཤད་གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག ཞེས་སོགས་ཐུང་བའི་དོན་དུ་དད་ཀྱིས་ཤེ། ཕྱིན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་བསྒྲུབ་བས་འཐེལ་པའི་གཞུང་གི་ཚིག་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ།

687 -གང་དུ། བེ་ཅིང། ལྷར་ཐང།

688 སྒྲུབ་བྱེད། བེ་ལྷར་དུ་ཐུང་བ་ཡི་ཀེ་ཧོར།

ས། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཚན་མས་པ་དང་བྲེ་ཐག་མེད་པ་ལས། བྲེ་ཐག་མེད་པར་
མཚན་པ་ནི་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དག་
ལ་བྲེ་ཐག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏོ།[689]།དཔེར་ན་ཐང་བཞིན་བྱས་པ་ལ་གཏན་ནས་ཆྱང་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དག་ལ་བྲེ་ཐག་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏོ་ཞེས་ས།།

དེ་ལ་བརྗོད་པ། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ། ཐ་ན་མེད་པ་ལྷོས་པ་
ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཟློ་བ་ཏཱཀ་ནས། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱ་
བྲེ་ཐག་མེད་པར་མཚོ་བསྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏོ། །གྲུབ་ན་ནི་ཐ་ན་ཡོད་པ་ཞིག་ན་མེད་
པ[690]བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྲེ་ཐག་མེད་པར་མཚན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་
སྟེ། བཅུ་ལ་མ་ཐག་ཏུ་ཆྱང་བ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ཚོས་གཞན་ཡང་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲེ་ཐག་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏོད་
པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་[691]འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བའོ། །བསྟེ་གོ་པར་བྱ་བ་ལ་
ས་གསལ་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཉིད་འགལ་བར་རྟོག
པར། གལ་ཏེ་མཐོང་ན་གཏོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།[692]

ཀ] རྣམ་གཞག་མཚན་པ་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ།

ཡང་བརྗོད་པ། ཀ་ བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ནི་གཏོད་ཚོས་ཀྱང་། །མཚན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་བྲེ་ཐག་མེད། །གཏན་ཚིགས་ཀློན་ལ་འགལ་ལྟར་སྣང་། །ཀློན་ཡོད་
མིན་ཏེ་ཕྱོགས་ཕྱི་མ།།[693]

དེ་དག་ནི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་མཐུན་པ་མཚན་པ་ལ་ས་ཕྱོགས་པ་ཕྱོགས་ཕྱི་མའོ། །གལ་ཏེ་
ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལས་[694]ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཚོས་མཐུན་པ་ལ་ས་ཕྱོགས་པས་ཕྱོགས་

689 བྲེ་ཐག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །པེ་ཅིན། སྣར་ཐང། འདིར་ཐུན་བ་དང་ཀེས་དང་མཐུན།
690 ཐ་ན་ནས་ཡོད་པས་ཞིག་ནས་མེད་པ། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང།
691 ཉིད་ཀྱི་ནི། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང།
692 བྲེད་ཏོ། །པེ་ཅིན། སྣར་ཐང། ཚིག་ཕྱར་འདིའི་འགྱུར་ལ་དབྱེས་ཏེ་ཁ་ཅིག་པར་ཆེ།
693 དབང་ཀེས་ཀྱ་འདིའི་མཐུག་ཏུ། ཞེས་བགད་དོ། ।ཞེས་ཐུང། ཕྲོ་ཀ་འདིའི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་བགད་ཏུ་
(ཅ९ཀ-९९)ཐུང་བ་ལ་ཀཊཱིཀས།
694 ཕྱི་མ་ལ། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང།

གཅིག་ཏུ་རིས་པས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་ལ་མ་ལུས་ཏེ་ཇི་སྐད་བྱ་བརྗོད་པའི་མ་རིས་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་སྲིན་བཏོན་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཚོགས་འགལ་བ་དང་མ་རིས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཞོད་པར་བརྩད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་སྲིན་འབྱིན་གཞན་ཏིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞོད་པར་མི་བྱེད་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་འགལ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་ཐྱོད་པ་ཏིད་མི་རྟག་པ་ཏིད་ལ[695]མི་འཕྲུལ་བ་དེ་བཞིན་མཁན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མཁན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འདིར་མཁན་བྱ་ཏིད་ལ་གནོད་པ་མི་མཐོང་གི་སྒྲ་རྟག་པ་ཏིད་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །གང་ལས་མི་རྟག་པ་ཏིད་འཐོབ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པར་འདྲུག་པར་བྱེད། དམ་བཅའ་བའི་སྐྱོན་ཏིད་ཀྱིས་ལྟ་མ[696]མཁན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཏིད་མི་འགྱུར་བོ།།

གང་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རིས་པ་མཐོང་ན་ནི་གནོད་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་གཏེས་པ་ནི་རྒྱལ་གཅིག་ལྟོན་དུ་ས་ཁང་པ་ཡིན་ཏེ། རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལ་ས་གས་པ་བཞིན་ཞེས་བྱས་ནས། རྒྱལ་ལྟ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་རགས་པ་ཏིད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །བྱམ་པ་ལ་ས་གས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟོན་དུ་རྒྱལ་རགས་པ་ས་ཁང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལན་གང་ཞིག་ཡོད།

༧༥ བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །གནོད་པ་བྱེད་པ་འགལ་ཏིད་ཡིན།།[697] བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ནི་འདིར་ཚོས་ས་མ་ཚོས་ཅན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་གནོད་པ་གྱུབ་ན་དེ་འགལ་བ་ཏིད་ཡིན་ནོ།།

[695] ལྟ་གཟོད་ཕྱི་མ་བཞི་བཤད་པ། ། ༧) དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཚོད།

[696] ལྟ་ཚོད་ངོས་ཀན্�།

༧༦ བསྒྲུབ་བྱ་ལས་གཞན་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །

བསལ་ན་དམིགས་པ་མཚུངས་པའོ།།

ཀང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལས་གཞན་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཏེ་བར་བསལ་པ་དེ་ནི་

695 མ་དཔེར། མི་རྟག་པ་ཏིད་ལས། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་ལྷར་བཞིན་བཅོས།

696 མ་དཔེར། ལྟ་མ་ལ། ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་ལྷར་བཞིན་ལ་སྒྲུ་མེད་པར་བྱས།

697 མ་དཔེ་དང་པེ་ལྷར་བཅས་པར། འགལ་ཏིད་མིན། ཞེས་ཡོད་མོད་རྩ་བ་བཞིན་བཅོས། དད་ཀེས་ཟུ། འགལ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཐུགས་འདི་ལ། ངེས་པ་ཡིན་ན་ལན་དུ་འགྱུར། །ཁ་ལ་ཏེ་མཐོང་བས་གནོད་ཅིག་ཟུང་། །ཞེས་ཀུང་པ་དང་ཥི་ཀ་ཏིས་བྱང་། །

དམིགས་པ་མཚུངས་པའོ། །དཔེར་ན་ལྟ་མ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་འདི་བློ་གལ་ཤོགས་པ་ལ་ཡོད་པ[698]མ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལས་མངོན་སུམ་ལ་ཤོགས་པས་མི་རྟག་པ་བྱེད་པོ། །གལ་ཏེ་དེ་མེད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྣོར་བར་བྱེད་དོ། །འདི་མི་རྟག་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒས་གྲི་ཤིང་ནུབ་མོ་ཉལ་བ་ལས་སེམས་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ།།

(ཀ) དེ་སྐྱན་འདྲིན་ལྟར་སྟོང་དུ་བརྟན་པ།

འདི་ལ་ཡང་། <u>བསྒྲུབ་བྱ་དུ་མ་བཀོད་པ་ལས། །གཏན་ཚིགས་དེ་དང་རྟེས་མཐུན་ཉིད།།</u>

གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་རྟག་པར་གྱུར་ན།[699] དེ་ལྟ་ན་ནི་མི་རྟག་པའི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས་གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པོ། །གཏན་ཚིགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།[700] དེ་ནི་མི་རྟག་པ་མེད་པར་མཐོང་བར་མེད་དོ། །བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པོ། །དེའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུམ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྟོང་བའོ།།

གཉ <u>གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ནི་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། །བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།།</u>
<u>མ་བྱུབ་ལྟར་སྟོང་སྒྲུབ་གནས་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་མ་ཡིན།།</u>[701]

གང་མ་ཁྱབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། དེ་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་ལ་གཏན་ཚིགས་མི་ཁྱོད་ཅིང་། ཐུ་ལ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱུབ་པ་ལྟར་སྟོང་བ་ཉེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱན་འདྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་དེ་ཐུ་ལ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཐུ་ལ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བྱུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཐུ་ལ་ལ་ཤོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་མཚན་མོ་

698 +ལ་ཡོད་པ། པེ་ཅིང། ཐུ་ཐང།
699 དབང་ཕྱིས། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་བྱུབ་པ་དེ་ལྟ་ན།
700 མ་དབེན། མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡོད་མོད་པེ་ཐུ་ལ་བཞིན་ལྟ་བ་ཅར་ལ་ཤེས་ལ་ཅོས།
701 མ་དབེན། སྒྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་ཁྱོད་མོད་པེ་ཐུ་ལ་དུ་ཡོད་པ་ཆ་བ་དང་ཀཱ་ཅིག་པས་བཅོས།

ཁ་ལས་ནི་ནགས་ནི་གནས་པ་སེམས་པ་དང་བཅས་པར་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།།[702]

ཀ) ཕ་ཚོམ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚད། ཀ) ལྷག་ཚད་ངོས་གཟུང་བ།

གཅ ཕ་ཚོམ་བརྗོད་འདོད་ཐ་དད་ལས། །གཏན་ཚིགས་ཕ་ཚོམ་རྟོད་པར་བྱེད།། ཀང་བ་དམ་བཅས་པའི་དོན་བཏགས་པས་གཏན་ཚིགས་འཕྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཕ་ཚོམ་བ་བརྗོད་དོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་བརྟགས་པ་ལས་ཀྱང་ཕ་ཚོམ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚད་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ལྦར་བཞིན་བྱས་པ་ལ་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་ཐྲུང་བ་བསལ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་མཐོང་བ་ལས་ཕ་ཚོམ་བ་འགྲུར་ཏེ། ཅི་འདི་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་སོ།།

ཁ) དེ་སྐད་འབྱིན་ལྷར་སྨྲ་བ་བསལ་བ།

འདི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གཏན་ཚིགས་དེ་དག་ལས་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་པ་དེའི་ལྷ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཐུན་བཏགས་མ་འགས་པ། །ལྷར་སྨྲ་བ། འདི་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་ཐྲུང་བ་དམིགས་ནས་འཇིག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། གང་ཞིག་དེ་ལྷར་ཐུན་འདོགས་ན་མི་རྟག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།[703] དེ་ལ་ཡང་མ་འགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕ་ཚོམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྷར་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་ཐྲུང་བ་དམིགས་པ་བསལ་བ་ནི་རྣ་ལུང་ཁ་ཅིག་པ་ལ་ཡོད་པས་དེ་མ་འགས་པ་ལ་སྨྲ་བ་སྟེ། འཇིག་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་འཇིག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མ་འགས་པ་ལྷར་སྨྲ་བའོ། །རྒྱས་མ་གྱུབ་ལྷར་སྨྲ་བ། ཐུགས་ནས་ཀྱིས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐུགས་པར་བྱ་བའི་བཅུ་ལ་ཐ་ཏ་ཐུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་པ་ཁྱད་བདོན་ནི་ནི། དེ་ལས་མ་གྱུབ་པ་ལྷར་སྨྲ་བ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུགས་ཀ་ལ་ཡོད་ཅིང་ཁ་ཅིག་ཏུ། ཁ་ལས་ནི་ནགས་ཀ་ལ་ཡ་ཡ

ཁ) ངོན་ཏྲིས་ཀོ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚད། ཀ) ལྷག་ཚད་ངོས་གཟུང་བ།

---

702 ཆེགས་ཕྱང་འདིའི་འགྲུར་ལ་ཞ་མ་དང་དད་ཀེས་བར་ཁྱད་པར་ཆེ། དད་ཀེས་ནས། དཔེར་ན་ཀེང་ཏི་ཟ্ཏ্ཏ্ཏ། ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཁ་ལས་ཀེང་ཐ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟླ་བར་ཅིད་པར་ཅིས། ཞེས་སོགས་ཡོད།

703 དད་ཀེས་ནས། མི་རྟག་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་དེ་ལྷར་ཐུན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཏེ་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཟླ་བ་འགྲུར་ཝེ་གས།

*གང*ན་ཀྱིས་འདོད་མི་ནན་མི་མཐུན་ཐུགས། །བསྒྲུབ་བརྟུད་དོན་གོ་མཚུངས། དཔེར་ན་གལ་ཏེ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། དོན་ཀྱི་ཧྲུགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་གློག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟག་པའོ་ཞེས་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་བུ་ཅི་དོན་ཀྱིས་གོ་བར་མཚུངས་པའོ།།

(ཀ) དེ་ཁྱོན་འབྱིན་ལྟར་སྟོང་ཏུ་བསྟན་པ།

འདི་ནི། །འཕྲུལ་པ་གཞན་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ། །དེ་ཡིས་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟར་སྟོང་།། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ལས་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ལས་རྟག་པའི་དོན་དུ[704] སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་མ་ངེས་པ་ཐར་ཕྱོ་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྟོང་བ་སྟེ་རྟག་པ་ལ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་པས་ན། གང་ལས་བསྒྲུབ་བར་བྱ་བ་ལས་མ་ངེས་པར་འགྱུར། ཡང་ན་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེད་ཀྱང་། གློག་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་བྱུབ་པས་སོ་ཞེས་རྩོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྟོང་བ་སྟེ། དེ་རྟག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(ཁ) ཐལ་འགྱུར་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཚོད། (ཀ) ལྟག་ཚོད་བོས་ཀན্�་པ།

*བ*ཅུ་འགྱུར་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ཡང་། །གང་ཡང་གཉིས་ཀ་གཏན་ཚིགས་ལམ།།

དཔེར་ན་ཐུར་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ལ། རེ་ཞིག་འདིར་བྱམ་པ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་ཞེས་སོ།།

(ཀ) དེ་ཁྱོན་འབྱིན་ལྟར་སྟོང་ཏུ་བསྟན་པ།

དེ་ནི་དཔེ་ལྟར་སྟོང་བ་བཞིན། །དེ་བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་བྱུབ་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ཏུ་ཡང་རྩོད་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་རྗེས་འཐོབ་མེད་དཔེ་ལྟར་སྟོང་བར་རིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་སྟེ། གོང་དུ་འབད་བྱ་མཚུངས་པར་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་འཐོབ་

704 +སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་ལ་ནི་མ་ངེས་པ་ལྟར། ཞེས་པེ་སྟོང་གཏིས་སུ་ཚིག་ལྟག་སྒྲོན་ཞུགས།

བརྗོད་ཟིན་ཏོ།[705]།དེ་དག་ནི། ལྷག་ཚོད་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་མོ། །ཇི་ལྟར་ལྷག་ཚོད་
དེ་དག་རྣམས་ལ། མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་མི་རིགས་པར་ལན་
བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ལྷག་པ་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ།།[706]།དེ་
དག་ཉིད་ལ་ཕྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་ཐུང་ཟད་ཀྱིས་དབྱེ་བས་མཐའ་ཡས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མ་ཚང་བ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། མ་བྱུབ་པ་ལྟར་སྣང་བའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བརྗོད་པ་དེ་ནི། རྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་
བ་བརྟགས་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མ་ཚང་བ་ཉིད་དུ་རྩོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་
དང་། མ་བྱུབ་པ་ཉིད་དུ་རྩོད་པ་ལྟར་སྣང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་བརྗོད་
པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡང་གཞན་མངས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཁ
ཅིག་ཏུ་ལྷག་ཚོད་དེ་མ་རྟོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས་དེ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར
དང་། གང་མ་ཤེད་གི་རྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས་ལན་ཡང་དེ་དང་མངོན་པར་འབྲེལ་བར
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཤེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུག་བསྡུ་བར
ལྷག་ཚོད་རྣམས་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་མཚུངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རེ
ཞིག་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལྷག་ཚོད་རྣམས་ལ་མ་ཚང་བ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། མ་བྱུབ་པ་ལྟར
སྣང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བརྗོད་དོ།།[707]

ཀ ཚོད་སྒྲུབ་མ་ཁན་པོའི་ལྷག་ཚོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེས་དཔག་པ།

ཀ ལྷག་ཚོད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

ཀ། ཡ ལྷག་ཚོད་རྣམས་ལ་ཚོད་སྒྲུབ་ཏུ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བཙུན་ཉིད་དང་།།
འཁལ་བ་ཉིད་དེ་སྐྱོན་གསུམ་སྟེ། །གསུམ་པོ་ཐ་དད་དུ་མཚོན་མིན།།[708]

ཚོད་པ་སྒྲུབ་པར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། འཁལ་བ

705 འགྲེལ་བཤད་ཏུ། (མ།ཡ০-ཡ།) འདི་དང་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཐ་མ་ལ་
གཏན་ཚིགས་ཇེས་སྐུ་འཐོ་བ་མེད་པ་དང་། འདིར་ཅི་བསྒྲུབ་བྱ་ཇེས་སྐུ་འཐོ་བ་མེད་པས་ལྷག་ཚོད་ཏུ
གྱུར་བར་བཤད།

706 དོན་ཡིས། གཞན་འཐེལ་བ་དང་འཁྲིལ་པ་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་།

707 ཚེགས་ཕྱར་འདིའི་འགྱུར་ལ་དོན་ཡིས་དང་ཞ་མ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་སྟོན།

708 དམ་ཏི་ཀཱ་ཏུ་ཥྱ་ཡ་དང་བོ་གསུམ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཐ་མ་དེ་དག་ཀ་ལ་སྒྲུབ་ཏེ་ནང་གསེས་
ས་བཅད་གཉིས་སུ་ཕྱེས།

ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་ལན་བྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་རོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།[709]

དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་མེད་པ་དང་། ཕན་པ་དང་མ་ཕན་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཏན་ཚིགས་དམིགས་ཡིད་། ལན་ས་བྱ་མཚན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕེ་ཚོམ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས[710]ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ནི་འདི་ལྟར་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བརྗོད་ལ། མ་ངེས་པ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པས་འགལ་ཟླ་འཛིག་པར་བྱེད་དོ། །ཐུགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་མ་ངེས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིན་དུ་འགལ་ཡང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་ན་ཡང་དོན་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཐོབ་བའི་ལྟ་ན་མ་ངེས་པ་ཡིན་པས་བརྟག་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཚན་པར་བརྗོད་ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟེག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་མ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།[711] ཆུང་ཡབ་ཀྱི་ཆུང་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །གཞན་ཀྱིས་ནི་བསྟེག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཐུལ་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་རོ། །བསྟེག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་མ་ཡིན་རོ།།[712]

དེ་ལ་འདི་ཁས་བླངས་པར་བྱ་སྟེ། བསྟེག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་ཁོ་ནར་མཐོང་བ་ནི་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྟག་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ནི་གཞན་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་རོ། །འདི་ལྟ་མ་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་རོ། །གཞན་ཀྱི་ལྷ་ལ་རྩོལ་བ་ལས་ཐྲུལ་བའི་ཕྱིར་མ་ཉིན་བ་མ་ཡིན་པར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མ་ཉིན་བ་

709 རྩོད་ལྡན་མཁན་པོས་ལྷ་ཀླུ་ཚོད་རྣམས་སྐྱོན་ཀྱི་རིགས་ཀུན་ལས་ཏུ་བཅུས་ཀུན་ཏུ་བཅས་པའི་སྐྱོན་ཀུན་མ་ནི། ༡ ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་སྐྱོན་དང་། ༢ ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའམ་ཐུན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། ༣ འགལ་བའི་སྐྱོན་བཅས་སུ་བྱའོ།།

710 དད་ཀོས། དེ་ལ་བཞི་ནི། ལན་ཁྲི་ལ་བཤད་ཏུ། (ཥ།ཅ) དེ་ལ་ཀུན་ཁྱམས། ཞེས་བྱུང་བ་ཡིག་ཆོར་ཏུ་ལྷོར།

711 མ་དབེན། མ་མཐོང་བ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱུང་མོད་ལྷར་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ཀེས་དང་མཐུན་པས་བཅོས།

712 ཆོགས་ཕྱང་འདིའི་འགྲེལ་དང་ཀེས་སུ་བྱུང་བ་ཁོ་བའི་ཞིང་ལེགས་པར་མཐོང་།

ཡིན་པའི་ཕྱིར་[713]སྒྲ་ཉིད་རྟག་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་ཡིན་ནོ། །ལན་ཕྱོགས་ཐུ་མ་དང་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

བདེན་ཏེ།[714] གལ་ཏེ་ཆོས་མཐུན་པས་བརྗོད་ན་ནི་བདེན་ཏེ། ཆོས་མི་མཐུན་པས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པས་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། བསྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པའི་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན།

དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་དཔེ་གཉིས་ཀ་རྟེས་འཇོ་ཕྱིན་ཅི་ཙམ་གཱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྩོད་པ་བྱེད་པ་ན་ནི་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་མཉན་ཉིད་[715]རྟག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ནི་མེད་ལ། མཉན་ཏྲ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཡང་མ་ངེས་པ་ཡིན་པས་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པ་དག་གིས་འདིའི་རྟག་པ་ཉིད་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འཆྱད་ངོ་། །དེ་འདིར་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དཔེ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཉིད་དོ། །འདི་འདྲ་བ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟོར་བས་ཡིན་ན་ནི་ཀློག་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཐོབ་ཅེས་ཡ་ལ་ཡིན་ཏེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏོ། །རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ནམ་མཁའ་རྟག་པ་དང་། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མི་རྟག་པ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡང་མཐོང་བ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མཚན་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྩོད་པར་བྱེད་དོ།།

དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ཙམ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་[716]ཐུན་གཞན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱད་མ་ཕྱད་དང་གཏན་ཚིགས་མ་[717]ཡིན་པ་མཚན་པ་དག་གིས། གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་ལ། ཡང་འདི་དམ་བཅས་པའི་དོན་བཐུད་པའི་ཐོ་ནས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐུན་དུ་བརྗོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏྲ། འདིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡང་གཏན་

713 མ་དབེན། མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡོད་མོད་པ་ལྟར་དུ་ཆྱོང་བ་བདག་ཏེས་དང་མཐུན་པས་བཅོས།
714 -བདེན་ཏེ། བོ་ཥིང། ལྷར་ཐང།
715 མ་དབེན། མཉན་ཏྲ་མེད་ཉིད། ཅེས་ཡོད་མོད་པ་ལྟར་བཞིན་བཅོས།
716 -ཕྱིར། བོ་ཥིང། ལྷར་ཐང།
717 -མ། བོ་ཥིང། ལྷར་ཐང།

ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ཙམ་མ་ཡིན་ཞིང་།[718]

དམིགས་པ་མཚུངས་པ་ཡང་། གཏན་ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ཙམ་མ་ཡིན་ལ་ཆ་རོལ་བོས་དེ་ལྟར་བརྩད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ལ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས[719]བསྒྲུབ་བྱ་གྱུབ་པ་མེད་པས་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ཡིན་ཏྲི། གང་ཞིག་མེད་ཀྱང་དེ་དེའི་གཏན་ཚིགས་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་དེའི་ལན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱོགས་ལ་མ་གཞན་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ།།

ཕེ་ཚོམ་མཚུངས་པར་ཡང་། གཏན་ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིན་ཏྲི། འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་བར་བྱ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་གྱི་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀྱང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

མ་བརྗོད་པ་མཚུངས་པ་ཡང་། གཏན་ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་རོལ་བོས་འཇིག་པའི་གཏན་ཚིགས་སྒྲ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏྲི། ཐུར་ནས་བརྗོད་པ་ཡོད་པའི་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འབྲས་བྱ་མཚུངས་པ་ཡང་། གཏན་ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐོ་ནས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བོན་ཀྱང་ཅི་གཞན་ཏྲི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཉིད་ཏྲི་ཁྱད་པར་ཏྲིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟག་ཚོད་དེ་དག་གཏན་ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ཏུ་མ་མཐོང་བོ།།

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཐལ་བར་འགྱུར་པ་དང་། དོན་ཏྲིས་གོ་བར་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་ཏྲི་གཏན་ཚིགས་མ་མཐོང་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པས་ས། །འདི་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་འགལ་བས་ཀྱང་བརྗོད་པར་ནུས་ཏེ། མ་མཐོང་བ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་འགལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱས་ནས་ས། །དེ་བཞིན་དུ

718 ཡིན་ཞིང་། ཞེས་དགོས་སྐྱེམ། དང་ཡིས། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ནོ།།
719 གེའེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

དོན་གྱིས་གོ་བ་མཚུངས་པ་ཡང་དོ། །ཇི་ལྟར་བསྟན་བྱ་མེད་པ་ལ་མ་དམིགས་པས་མེད་
པར་དམིགས་པ་ཐོབ་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་འགལ་བ་
ཡང་དོ།།[720]

འགལ་བ་ཅི་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟག་པར་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་གང་གི་
ཕྱིར་ཐུན་རྟགས་རྟོགས་པའི་ཐུན་ཕྱིར་ཏེ་ཕྱིར་ཏེ་ལྟ་བ་འགལ་བ་ཉིད་དོ། །མེད་པ་
ཡང་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་འགལ་བ་ཡང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་
ངོ། །ཡོད་པ་རྟག་པའི་ཕྱིར་མེད་པའོ་ཞེས་རྟག་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མེད་ཀྱང་དོ་
ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །རྟག་པ་མཚུངས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགལ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་མེད་པར་བཙོད་པར་རྒྱས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་འགལ་བས
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དེ་ལྟར་རྟག་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟག་ཆོད་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། འགལ་བ་ཉིད་རྣམས་འདྲེས་པས་སྐྱོན་མེད་པར་བཙོད་པར་མི་རྒྱས་སོ།།

[ཁ] དེའི་ལན་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བཙོད་པའི་རྒྱུ་མཚན།

ཀཀ ལྟག་ཆོད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལན། །དཀའ་བ་རིགས་པ་ལྟ་མོར་ཡང།།
ཀེས་བྱ་རིགས་པ་བརྟག་པར་ཡང། །ལྟག་ཆོད་གཞན་ལ་དེའི་ཕྱོགས་ཙམ།།

རིགས་པ་ལྟ་མོར་ཡང[721]ཆོས་མཐུན་པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་དག་གིས[722]འགལ་བར
གནས་པ་སྟེ། ལྟག་ཆོད་དེ་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་ཀྱང་ལྟག་ཆོད་མར་ཕོ་ཉིད་དུ་འགྱུར
བོ། །མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་མ་ལྟད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་མི་མཐུན་པ་མཚུངས་པ་ལ
སོགས་པ་ལ་སྒྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབེ་བཙོད་འདི་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པས
འགལ་བར་གནས་པ་མེད་དོ། །མ་བཙོད་པའི་ལྟག་ཆོད་རྣམས་ནི། བ་ལང་ཡིན་པའི
ཕྱིར་ཞེས་པ་ལས་བ་ལང་གྱི་བ་མེད་བཞིན་དུ་གྱི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ

720 ཚིགས་སྒྲུབ་འདིའི་འགྲུར་ལ་ཞ་མ་དང་དབུ་ཀེས་གཉིས་ཀྱིང་པར་ཆེ།
721 འགྲེལ་བཤད། (མ૬૩) "རིགས་པ་ལྟ་མོ་བརྒྱ་ལྟ་དཔེས་བཙོད་པའི་ལྟག་ཆོད་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཕྱིད་གྱོན་
ཅན་ཉིད་དང་།" ཞེས་བྱུང་།
722 དག་གི །བེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

༢༨ ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པ།

(དད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཇྱུར།)

᳚᳚᳚ །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཕྱ་མ་ཅི་ས་མ་ཙུ་ཡ་ཎི་ཏྲི། བོད་སྐད་དུ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པ། ས་བས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཀ ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བཞེད།།

ཟླ་བ་བདེ་གཤེགས་སྲོས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས།།

ཚད་མ་བསྟན་ཕྱིར་རང་གི་གཞུང་ཀུན་ལས།།

བཏུས་ཏེ་སྡེ་ཚོགས་འཛིར་རྣམས་འདིར་གཅིག་བྱ།།

འདིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དང་པོར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཕན་གྱུམ་ཚོགས་པས་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཀུས་པ་བསྟེད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ནི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཕན་གྱུམ་ཚོགས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་བསྟན་པ་སྟོན་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕན་གྱུམ་ཚོགས་པའོ། །རང་དོན་ཕན་གྱུམ་ཚོགས་པ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་དོན་གཅིག་ཏུ་བར་བླང་བར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་དོན་ནི་སྐྱེས་བུ་གཟུགས་ཕེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྷོ་བ་པའི་དོན་ནི་རིམས་ནད་ཕེགས་པར་བྱང་བ་བཞིན་ནོ། །མ་ཕུས་པའི་དོན་ནི་བྱམ་པ་ཕེགས་པར་གང་བ་བཞིན་ཏེ། དོན་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་བ་དང་། ཟླ་བ་པ་དང་། མི་ལྷོ་བ་རྣམས་ལས་རང་དོན་ཕན་གྱུམ་ཚོགས་པ་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དོན་ཕན་གྱུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཐོག་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཟླ་བ་པ་ཉིད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། ཚད་མ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་རིགས་པའི་ཐོག་ལ་ས་གསས་པ་རྣམས་ལས། འདིར་

གཅིག་ཏུ་བཏུས་ཏེ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བརྒྱམ་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་ཚད་མ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ཚད་མའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྣོག་པ་མ་ཡིན་ལ། འདི་ལའང་ཡོག་པར་རྟོག་པ་མང་བས་ནའོ།།

ལེའུ་དང་པོ། མངོན་སུམ།

༡ རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པ།

དེ་ལ། ཀ <u>མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག</u> <u>ཚད་མ་དག་ནི་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ།</u>

ཀ) གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་ཐབས་ངེས་སྒྲུབ་པ།

གང་གི་ཕྱིར་<u>མཚན་ཉིད་གཉིས</u>། <u>གཞལ་བྱ</u>་རང་དང་སྤྱི་འི་མཚན་ཉིད་དག་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་གཞལ་བར་བྱ་བ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། སྤྱི་འི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་ཀྱེས་པར་བྱའོ།།

ཀ) ཐུན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ། ཁ) རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་

ཕྱར་གསུམ་པ་དགག་པ།

གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་འདི་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་དང་། ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་། <u>དེ་ལ་རབ་ཐོར་ཕྱིར</u>། <u>།ཚད་མ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན</u>། རང་དང་སྤྱི་འི་མཚན་ཉིད་དག་ལས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཁ་དོག་འདི་དག་ལས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་བརྒྱང་ནས། སྤྱི་འི་མཚན་ཉིད་ནི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཐོར་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ) ཐུན་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཕྱར་གསུམ་དགག་པ།

ཀ <u>ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ</u>། གང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་དོན་དེ་ཉིད་ས་ས་

བདེས་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚད་མ་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐུག་པ་མེད་འགྲུར། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི། ཚད་མ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྲུར་ཏེ། ཏན་སོགས་བཞིན། བན་པ་ནི་བན་པ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་བན་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་ལྡང་ལ་སོགས་པ་ལྡར་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

[ཁ མངོན་སུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཟོག་རྟོག་བསལ་བ།

1) མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཀྲད།

དེ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ། ཤེས་པ་གང་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ མངོན་སུམ་མོ། །རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཇི་ལྟ་བྱ་ཞེག་ཅེ་ན། མིང་དང་རིགས་སོགས་ བསྟེས་པའོ། །འདོད་རྒྱལ་བའི་ཐུན་རྣམས་ལ་མིང་གི་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་ནས་དོན་བརྗོད་ པར་བྱེད་དེ་ལྟས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཐུན་རྣམས་ལ་རིགས་ཀྱི་སྟེ་བ་ལང་ ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཐུན་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་ཏེ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ དང་། བྱ་བའི་ཐུན་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་ཐོ་ནས་ཏེ་འཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐུས་ཀྱི་ཐུན་ རྣམས་ལ་ཐུས་ཀྱི་ཐོ་ནས་ཏེ་དབྱུག་པ་ཅན་རྡུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ ན་རེ་འདྲེལ་པས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ནི་དོན་ཀྱིས་ ལྡོར་པའི་ཐུན་འབའ་ཞིག་གི་དོན་རྣམས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་ཤིང་བརྗོད་དོ་ཞེས་འདོད་ དོ། །གང་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་མེད་པ་དེ་མངོན་སུམ་མོ།།

2) མངོན་སུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ། 3) དབང་པོའི་མངོན་སུམ།

2] དབང་པོའི་ཐ་སྙད་ལ་རྩོད་པ་ལྷར་བ།

ཅི་ལྟ་གང་གི་ཕྱིར་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྫུད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དབང་པོ་ ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། ཡུལ་ལ་རྟེན་པ་ཅིས་ན་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཀ ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས།། ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཡུལ་ནི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་དང[1]ཡིད་ ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་སྙད་བྱེད་ པ་ཡང་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ཌཱ་ཏའི་ཐུན་དང་ནས་ཀྱི་ཐུ་ཀུ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་

1 ཞ་མར། དང་ཐུ་མེད་པ་ལྟར་ལེགས་མོད་མ་དཔེ་ར་བར་སོར་བཞག

མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྱས་བ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་། མི་གཏི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་ལྷོན་པས་ཐོབ་ཀྱི་ལྷོན་པའོ་ཞེས་སྨྲས་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་ལ་དོན་དེ་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།[2]

ཀ] རྟོག་ཐུལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དྲ་ལྷོས་པ་ལ་ལྟང་འགལ་ཐུང་བ།

གལ་ཏེ་དེ་གཅིག་ཏུ་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་པོ་དེ་བས་གས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། གང་ལ་སྲེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ས་ས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཀྱི། ཇས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཤེ་ན།[3]

<u>དེར་དོན་དྲ་མ་བསྲེད་པའི་ཕྱིར། ।རང་དོན་སྲིའི་ཐུབ་ཡུལ་ཅན།།</u>
<u>དེ་ཇས་དྲ་མས་བསྲེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་སྲེ་མཆེད་ལ་ཐུའི་ཐུབ་ཡུལ་ཅན་ཞེས་</u>
<u>བརྗོད་ཀྱི། ཐ་དད་པ་ལ་ཐ་མི་དད་པར་རྟོག་པ[4]ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།</u>

ཁ] ཐུ་དོན་གཞན་སོགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྟོག་ཐལ་དྲ་ཐུབ་པ།

<u>དོན་ལྷས་པ།</u>
<u>༥ དྲ་མའི་ངོ་བོའི་ཆོས་ཅན་ནི། ।དབང་པོ་ལས་རྟོགས་ཕྱིད་མ་ཡིན།།</u>
<u>རང་གི་རིག་བྱ་བསྟན་མིན་པ། ।གཟུགས་ནི་དབང་པོའི་ཐུབ་ཡུལ་ཡིན།།</u>
དེ་ལྟར་ན་རེ་ཤིག་དབང་པོ་ལ་ལས་ཐུས་པའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་ལྷོས་ནས་འདིར་ཁྱད་པར་དྲ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

---

2 མདོ་ལྟར་འདི་ཚད་མའི་གཞུང་མར་ཕོའི་ཅང་དྲ་ཐུབས་ལ། མདོ་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་མཛད་པ་མ་མཐོང་། ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་པ་ཡང་ཆེར་ཕྲིག་ཆེན་ཀྱི་མདོ་ལ་གོ་དགོས་སྟམ།

3 ཐེ་དགེ ९०८० བསྟན། མངོན་པ། ཀུ མཛོད་བར་འགྲེལ། ཤོག ৩৭ནས་ ”འདི་དག་ནི་ཐུ་ཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དྲ་འདོད་ཀྱི། ཇས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་ངོ།།” ཞེས་སོ།།

4 མ་དཔེ་བར་ལྷར་ཐང་ཉིས་ཀར། ཐ་དད་པ་ལ་ཐ་དད་པར་རྟོག་པ་ལས་ནི། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མའི་འགྲེལ་དྲ། ཐ་དད་པ་ལ་ཐ་མི་དད་པར་རྟོག་པས་ནི་ལས་ནི། ཞེས་བྱོང་། འགྲེལ་བཤད་དྲའང་། (५৩) ”ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་རྟོག་པས་ན་བས་གས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ཐུ་ཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དྲ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།”ཞེས་བཀྲལ་བས། འདིར་ཞ་མའི་འགྲེལ་ལྷར་བཅོས།

(ཁ) ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ།

<u>ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཚགས་ལ་སོགས།</u> <u>།རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན།།</u>
ཡིད་ཀྱང་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཉམས་སུ་ཚོང་བའི་རྣམ་པས་
འཇུག་པ་སྟེ། རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ།།

(ག) རང་རིག་མངོན་སུམ།

འདོད་ཚགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་
སོགས་པ་ནི། དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར<u>་རང་རིག</u>་པའི་མངོན་སུམ་མོ།།

(ང) རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།

དེ་བཞིན་དུ། <u>རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བློ་མས་བསྟན།</u> <u>།མ་འཁྲུལ་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང</u>།།
རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱང་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མ་འཁྲུལ་པའི་དོན་ཙམ་
མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཚགས་ལ་སོགས་པ་རང་རིག་པའི་མངོན་
སུམ་ཡིན་ན། རྟོག་པའི་ཤེས་པའང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་ཏེ།
<u>།རྟོག་པའང་རང་རིག</u>་ཉིད་དུ་འདོད། <u>།དོན་ལ་མ་ཡིན་དེར་རྟོག</u>ས<u>ཕྱིར</u>།།
དེ་ཡུལ་ལ་ནི་འདོད་ཚགས་སོགས་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཡང་རང་རིག
པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པའི<u>ཕྱིར</u>[5]ཟློག་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ནི་མངོན་སུམ་མོ།།

(ཅ) མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་སྟེ་ཚན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

<u>འཁྲུལ</u>ལ<u>ངང</u>ཀུན<u>ཟློ</u>ང<u>ཡོ</u>ངས<u>ཤེ</u>ས<u>ངང</u>། <u>།ཇི</u>ས<u>ངབ</u>ཁ<u>ཇི</u>ས<u>ཀྱ</u>ངབ<u>ལས</u>ཐ<u>ཐ</u>ང<u>།།</u>
<u>ཀ</u>ཏ<u>ངང</u>ངངོ<u>ན</u>ལ<u>ངངོ</u>ངཞ<u>ས</u>ཀ<u>ཐ</u>ལ<u>ལ</u>ངངང

ཕྱར་སྣང་བའོ། །རྟེས་ཀུ་དཔག་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཐར་ཁམས་ཀུ་ཐུང་བ་ལ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་མངོན་ཀུམ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ) མངོན་ཀུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོག་རྟོག་བས་ལ་བ། ༢) ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

ཀ) དོན་ཁས་བླང་པའི་ཚད་འབྲས་ཕྱིར་བཤད།

འདིར་ཡང་། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོག་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཚད་མ།།

འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེན་དུ་ཚད་མ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་ཐྱར་པ་ནི་མེད་ཀྱི། འབྲས་བུར་ཐྱར་པའི་ཤེས་པ་དེ། ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱ་བ་དང་བཅས་པ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་བར་བླང་སྟས།

ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་གས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ།།

དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྫུ་དང་རྟེས་ཀུ་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ལ་རྫུའི་གཟུགས་འཛིན་ཅེས་བརྗོད་དེ། བྱ་བ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ།།

ཁ) ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚེ་དོན་ཁས་བླང་ཀྱང་རང་དོག་འབྲས་བུར་དོགས་པ།

*[6] ཡང་ན་རང་དོག་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཤེས་པ་ནི་འདིར་གཉིས་ཀུ་སྣང་བར་སྐྱེས་ཏེ། རང་གི་སྣང་བ་དང་། ཡུལ་ཀྱི་སྣང་བའོ། །སྣང་བ་གཉིས་ལ་གང་རང་དོག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུར་འཐྱར་རོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་དངོས། ། གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། དེ་དང་རྟེས་ཀུ་མཐུན་པའི་རང་དོག་པ་འདོད་པ་འདམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། ། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ནི། ཡུལ་ཀྱི་སྣང་བ[6]ཉིད་དེ་འདིའི། ། ཚད་མ་དེའི་ཚེ་ནི་ཤེས་པ་རང་དོག་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་བཟློས་པའི་དོན་ཀྱི་སྣང་བ་འདིའི་ཚད་མའོ། ། གང་གི་ཕྱིར། དོན་དེ་དེ་ཡི་འཇལ་བར་བྱེད།།

ཁ) རང་དོག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ན། དེ་དང་དེའི་ངོ་བོའི་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འཇལ་བར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མ་དོག་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་བླང་སྟས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཚད་མ་དང་གཞལ་

6 +དེ། སྣང་ཐང།

བྱ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འདོད་གས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།འདི་ཉིད་སྨོས་པ།

10 གང་ཚེ་སྣང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། །ཚད་མ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི།།
<u>འཇིན་རྣམ་རིག་པའོ་དེའི་ཕྱིར།</u> །དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས།།

ཀ) རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་དེས་པར་བྱ་བ། ཀ) ཏློ་ཚལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྨྲ་བ།

1] ཡུལ་ཤེས་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཚལ་གཉིས་བསྟན་པ།

ཇི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཚལ་གཉིས་ཞེས་ཇི་སྐད་རྟོག་པར་བྱ་ཞེ་ན།

11 <u>ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི།</u> <u>།དབྱེ་བས་ཏློའི་ཚལ་གཉིས་ཉིད།།</u>

ཡུལ་ཅི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ། གང་གི་དེ་ཤེས་པ་ཅི་དོན་དང་རང་སྣང་བའོ། །ཡུལ་ཤེས་པ་ཅི་གང་ཡུལ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཤེས་པ་དེ་སྣང་བ་དང་། རང་སྣང་བའོ། །གཞན་དུ་ན་གལ་ཏེ་ཡུལ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་ཤེས་པའབམ་རང་གི་ངོ་བོར་ཀྱུར་ན་ནི། ཤེས་པ་ཤེས་པ་ཡང་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱིས་རྟེས་སུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཐུར་དོད་དུ་འདས་པའི་ཡུལ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ལ་ཚལ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲྭ་བོ།།

ཀ] དྲས་ཕྱིས་ཏན་པའི་རྟགས་ལས་བསྟན་པ། ཀ] དངོས།

<u>དྲས་ཕྱིས་ཏན་པ་ལས་ཀྱང་ངོ་</u>། །ཚལ་གཉིས་ཉིད་དུའོ་ཞེས་འབྱེལ་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཡུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ལ་ཡང་དྲས་ཕྱིས་ཐོ་ངར་བའི་ཏན་པ་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་པའི་ཚལ་གཉིས་གྲྭ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཁ] ཞར་ལ་བར་དུ་གཟུགས་པའི་རྒྱུ་མཚན།

རང་དུ་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡང་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། <u>གང་ཕྱིར་མ་ཐོང་བར་འདི་</u>
<u>མེད</u>། །ཇམས་སུ་མ་ཐོང་བར་ངོན་ཏན་པ་ནི་མཐོང་བ་མེད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཏན་པ་བཞིན་ནོ།།

ཁ) རང་དུ་གཅིག་སྨྲ་བ།

ཅི་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་ཤེས་པ་གཞན་ཀྱི་ཡང་ཐོང་བ་ཡིན་

རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ༡༣ ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཁམས་ཐོང་ན། །ཐུག་མེད། ཐུག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཐོང་བར་བྱེད་ནའོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལའང་ཏན་པ་སྟེ་ཤེས་པ་གང་དག་གིས་ཤེས་པ་དེ་ཁམས་སུ་ཐོང་བར་བྱེད་ན། དེ་ལ་ཡང་ཕྱིས་ཏན་པ་མཐོང་དགོས་པས་ས། །དེས་ན་དེ་ལ་ཡང་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ཁམས་སུ་ཐོང་བ་ཡིན་ན་ནི་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ།

ཡུལ་གཞན་དག་ལ་འཛིན་བ་ནི། །མེད་འགྱུར་དེ་ཡང་འདོད་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཐས་བ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བཟལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

༡ གཞན་གྱིས་བཀྲགས་པའི་མངོན་སུམ་དགག་པ། ཀ ཚོད་ལྟྭ་མཁན་བོའི་ལུགས་དགག་པ།

ཁ) ཚོད་ལྟྭ་ནས་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་གཅིག་ཏུ་མིན་པར་བཤད་པ།

ཤ དེའི་རྟེས་ལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་མངོན་སུམ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ།

ཚོད་ལྟྭ་སྒོམ་དབྱེ་གྱི་མ་ཡིན། ། སྟེང་བོ་ངེས་པར་མ་དགོངས་སོ།།

ཆ་ཤས་གཞན་དུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ། དེས་ན་ཁོ་བོས་བརྟག་པར་བྱ།།

ཚོད་པ་བལྟྭ་པ་ནི་སྒོམ་དབྱེ་ནི་ཐུག་གཉིན་གྱི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་དེ་ལ་སྒོམ་དབྱེ་ཁ་ཤས་ཐུག་ཏུ་ཟ་ཁ་ཤས་ཡ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚོད་པ་བལྟྭ་པར་ཆ་ཤས་གཞན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་ཐུང་ཟད་ཅིག་བརྟག་པར་བྱའོ།།

ཁ) ཚོད་ལྟྭ་ཀྱི་དོན་བརྟགས་ལ་དགག་པ། ཀ) ཚོད་ལྟྭ་མཁན་བོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འགོད་པ།

༡༩ དོན་དེ་ལས་ཆྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཕེས་པ། ། མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར།།

ཁ) དེ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། ༡] གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག

ཀ] གང་ལ་མངོན་སུམ་བཞག་པའི་དོན་ཀྱི་ཐུས་ཆྱེན་ཀུན་བཙོང་པ་དགག་པ།

དོན་དེ་ཞེས་པས་ཀུན་བཙོང་ན། ། གང་དེ་དེ་འབའ་ཞིག་ལས་མིན།།

གལ་ཏེ་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་ཆྱེན་ཀུན་བཙོང་པ་ཡིན་ན་ནི། ཤེས་པ་གང་ཡུལ་གང་

ལས་སྒྲོས་པ་དེའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱའི། དེ་འད�eའི་ཞིག་ལས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་ཏྲི་ཀ་འདeeའི་ཞིག་ལས་ཏེས་པ་སྒྲོ་བ་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་ཡི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས།[7]ཞེས་བྱབ་པའི་མཐའ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

[ཀ] དམིགས་ཏྲི་ཀ་འདeeའི་ཞིག་བརྗོད་ནས་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པ།

<u>དམིགས་པའོ་ཞེ་ན་ཟན་སོགས་ཀྱི།</u> །ཏེས་པ་གཞན་ལ་བསྟོས་མ་ཡིན།། གལ་ཏེ་དོན་དེ་ལས་ཞེས་པ་འདི་ཡུལ་ཙམ་ལ་ཡིན་ན་ནི། ཟན་པ་དང་། རྟེས་ཀུ་དཔག་པ་དང་། མངོན་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཏེས་པ་ཡང་དམིགས་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་མི་བསྟོས་ཏེ། མེ་ལ་སོགས་པའི་ཏེས་པ་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

[ཁ] དམིགས་ཏྲི་ཀ་ཕྱི་ཙུལ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག [ཀ] དགག་པ་དངོས།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལ་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཐུབ་ན། ཅི་གང་སྣང་བ་དེ་རྣམས་ལ་ཏེས་པ་སྒྲ་བ་དེ་ཉར་དེ་དག་དམིགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ། ཅི་སྟེ་གཞན་སྣང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཇི་ཡར་ཡོད་པ་ཏེས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཐུབ། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཇི་ཡར་སྣང་བ་དེ་དེ་དག་ལ་ཏེས་པ་སྒྲ་ན་ནི། དེ་ཡར་ན་རྣམ་པར་ཏེས་པའི་ཚོགས་ཡོ་ནི་བས་གས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པར་ཉིད་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཁས་ཟློར་ནས་ནས། ཐོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ཏེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་ཉིད་ལ་ཅིར་ལ་ཀྱང་རོ། །དེ་ཡར་ན་དེ་དག་ལ་དེ་བས་གས་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་ཟུས་ཤུ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཐུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཟུས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བས་ན་ཟུས་དང་ཁ་བས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ལའང་ཐོབ་བོ། །ཇི་སྟེ་ཇི་ཡར་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་སྣང་ཡང་ཏེས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ཡར་ན་ཟུས་ལ་སོག་ས་བ་ལ་ཐ་ལའི་ཏེ་ས་ཡིན་ཏེ། ཟུས་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡར་ན་ཡང་གང་ལས་གང་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཟོ་ས་བ་ལ་ཏེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་བས་གས་པ་ན་ཡང་ས་ས་བ་རྒྱ་ཡིན་ཀྱི་དེ་བས་གས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

7 མངོན་པ་མཛོད། ༢/᠘᠙ཀ "བཞི་ཡི་སེམས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས།།"

དེ་ཉིད་སྐྱེས་པ། ། ༢༥ ཁང་ཞིག་སྐྱེད་བ་དེ་ལས་མིན། ། ཕྱི་བོ་བསགས་པ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། ། ཁང་ལས་དེ་ནི་དོན་དམ་པ། ། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མ་བྱས།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སྒེ་བཅད་པའོ།།

དམིགས་པ་ལ[8]སོགས་པ་ཡང་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ། །

བྱ་བའི་ཡུལ་ཉིད་སྒྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་འཁྱལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་བློ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཚིགས་སུ་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །འཁྱལ་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅི་འཁྱལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན་པ་ཅི་ངེས་པ་སྟེ། དེ་སྐྱེ[10]ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་བརྟགས་པ་ཅི་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མི་སྒྲིད་དོ།།

ཅི་སྟེ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཚིག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འཁྱལ་པའི་ཕྱིར་ཡང་དབང་པོའི་བློ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་དོན་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཅི་བཤད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཡང་ས་ས་བ་ཕྱོད་དོ། །ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་ཞེན་པ་ཅི་འབྱས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་སྟེ། དངོས་སྒྲ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཀེས་པ་འབྱས་བུ་ཉིད་ཅི་དབང་པོའི་བློ་ལ་མི་ཁྱེད་དོ། །ཇི་སྟེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷོས་པ་ཅི། ཀེས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཟློག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཕྱིར་ལ། དེ་ལ་ཡང་དབང་པོ་དང་དོན་ཕྱད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་ཡང། ཡོན་ཏན་དང་ཟླས་རྫོས་པར་མི་བྱེད་པ་དང། བྱ་བ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏ་ཙང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཀ] སོ་སོར་དགག་པ། ཀ] མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཁྱབ་པ།

ཕྱད་ནས་རྒྱུ་བ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་ན་ནི་ཀཏྭཱ་ལས་དང་སྒྲ་དག
<u>བར་དང་བཅས་པར་འཛིན་པ་དང་། ।ཀེས་པ་ལྷག་པའམ་མི་ཥོ་བ་འགྱུར།</u>།།

ཏྲི་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ[11]བར་མེད་པ་སྟེ། བར་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེན་དུ་འཛིན་པ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དབང་པོ་ལྷག་པར་འཛིན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

10 མ་དཔེར། ཐྭྱི་ལ་སོགས་པ། ཞེས་འཇུལ་ལྷ་ཡོད་ཚོད་ཁ་མ་ལྟར་བཅོས།
11 དབང་པོའི། ལྷར་ཕར།

གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནི་རྟེན་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེས་ན་ཡུལ་དེ་བར་དང་བཅས་པ་དང་ལྡན་མ་འདྲིན་པའང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ༡༥ རྟེན་ལས་ཕྱིར་དབང་འཛིན་མེད་པར། བྱབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་གི་ལྡན་མའོ། །དབང་པོ་ནི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ནི་གནས་པ་སྟེ། དེར[12]གསོ་བ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་པོ་ཁོ་ནས་བར་དུ་ཆོད་པའི་དོན་འདྲིན་པར་བྱེད་དོ། །དབང་པོ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཛིན་པ་བདེན་ཏུ་ཆུག་ན་ཡང་། ཡུལ་ལ་འཛིན་པར་ནུས་མ་ཡིན། །གཞན་དུ་ན་རྟེན་བསྒྲིབས་ཀྱང་ཡུལ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་དང་རྣ་བ་དག་གི་ནང་རྟེན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་མ་ཕྱད་པར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཅིག་མ་དག་ལས་བར་དང་བཅས་པ་དང་ལྡན་པར་འཛིན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།[13]

[ཁ] དབང་པོ་ལྡའི་ཐབས་རིས་མི་འཐད་པ།

དབང་པོ་ལྡ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ནི། །བདེ་སོགས་གཞལ་བྱ་མིན་པ་འམ། །འམ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་འམ་གྱི་སྒྲ་ལས་ཚད་མའི་ཐབས་གཞན་བློ་བས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་འདི་ལྟར་རྟགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཐུག་བསལ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་ལྡང་དང་། འབད་རྩོལ་རྣམས་ལ་འཛིན་པ་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའམ། ཚད་མ་དེ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་ཉེ་བར་བཏབ་བར་བྱའོ། །དབང་པོ་གཞན་ཡོད་ཡིད་དབང་པོ། །ཡང་ན་ཡིད་ཁོ་ན་དབང་པོ་ཉིད་དུ་བཟློད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མངོན་གྱུམ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ།།

༡༥ བཀག་པ་མེད་ཕྱིར་ཐོབ་ཅེ་ན། །ཇི་སྟེ་ཡང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་མ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཉིད་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐོ་ཞེ་

12 དེ་ལ། ལྷར་ཐད།

13 ཞ་མ། ལྷག་པར་འཛིན་པར་ཡང་རིགས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དཀག་སྒྲ་ཐུང་བ་ནོར། འགྲེལ་བཤད་དུ། (༡༦) "གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་ཀྱི་ཐོ་ནས་ནི་དབང་པོ་ལས་དོན་བར་དང་བཅས་པ་འཛིན་པར་རྟོགས་ཏེ། ལྟར་ཇི་ཀྱང་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

ན། གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་ལ་རག་ན།[14] དེ་ལྟ་ན་ནི། དབང་པོ་ཁ་ཞན་གྱི་སྒྲ་དོན་མེད། །གལ་ཏེ་ཁ་ཞན་གྱིས་སྒྲས་བའི་ཡིད་ལ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ དབང་པོ་ཡིན་ན། དེས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོར་བརྟེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་དོན་མེད་ པར་འགྱུར་ཏེ། བཀག་པ་མེད་པ་ཉིད་ལས་དེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁ] ཚད་འབྱས་ཟླས་ཁ་ཞན་དཁཀ་པ། (ཀ) ཚད་འབྱས་མི་འཐད་པ་སྤྱིར་བསྟན།

དོན་ཁ་ཞན་འབྱས་བྱར་སྒྲ་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེས་པའི་དོན་ལ་ འབྱས་བྱ་མེད། །དེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་སྟེ། ཚད་མ་དེ་[15]རྒྱུས་ པ་ན་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འབྱས་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

(ཁ) དེ་མི་འཐད་པ་ཅི་ཐཁ་ཏུ་བགཙད་པ། (ཀ) དཁཀ་པ་དངོས།

ཁལ་ཏེ་ཁྱད་པར་དྲྭ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁང་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་ པར་དྲྭ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། ཁང་ཟླས་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་དྲྭ་བྱ་ བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་འབྱས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཁྱད་ལ་མིན་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཐ་དད་པ་ ནི་ཁྱད་པར་དྲྭ་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་དྲྭ་བ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཁཞན་ལ་ཚད་ མར་འགྱུར་ཞིང་ཡུལ་ཁཞན་ལ་འབྱས་བྱར་འགྱུར་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་ད ཟྭང་གི་ཡུལ་ལས་བཅད་ཅིང་[16]བཤད་ལས་པ་ལ་ཤ་ཆད་པ་ནི་མ་མཐོང་ངོ། །ཅི་ལྟ་ ཁྱད་པར་དྲྭ་བ་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ ཡིན་ཏེ། ཅ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ ཤན་ལ་བར་འགྱུར་ཏེ།[17] ཁྱད་པར་དྲྭ་བ་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་བྱེད་པ ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་ལས་ཀྱི་བ་ཡོད་པར་བརྟེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་དེའི་ འབྱས་བ་ཉིད་དྲྭ་རིགས་ས།།

14 མ་དཔེར། རབ་ནི། ཞེས་བྱ་མོད་ཞ་མའི་འགྱུར་དྲྭ། རག་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་བཅོས།
15 མ་དཔེར། ཚད་དེ། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མའི་འགྱུར་དྲྭ་བྱ་བ་ལྟར། ཚད་མ་དེ། ཞེས་བཅོས།
16 ཞ་མ། ས་ཟླ་ཟྭང་གི་ཡུལ་བཅད་ཅིང་།
17 མ་དཔེར། འཚོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་མོད། གཅིག་ཏུ་ལྟ་འཚོལ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་པས་ བཅོས།

(ཀ) དེའི་ལས་དགག་པ།

གཞན་ཡང་། ཀ། དེ་ལ་ཡོད་མིན། ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་འཐས་བྱ་མེད་པའམ་ཚད་མ་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་ཞེས[18]ཅི་སྟེ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱོས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་གཞལ་བྱ་གཉི་གར་ཡང་འགྲུར་ཏེ། དཔེར་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ན་གཞལ་བར་བྱ་བར་ཡང་འགྲུར་ཞིང་འཇོན་པ་པོ་ཡང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཁྱད་པར་བྱ་ལའང་འགྲུར། །དེ་སྐད་ཅེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱོས་པ་ལའང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉི་ག་ཐོབ་པར་འགྲུར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཕྱོས་པ་དང་ཕྱོས་བྱའི་དོན་གཞན་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འགྲུར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་གིས་རིག་པའི་ཕྱོས་པའི་བདག་ཉིད་བཞིན་དུ། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་གཉིས་སུ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱོས་པ་བདག་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་གཉི་ག་ར་སྒྲུབ་བར་མི་བྱའོ།[19]།དེ་སྐད་ཅེ་ཕྱོས་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན། གང་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཕ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། ལོག་པའི་ཕྱོས་པ་ལས་ཐོ་གཡ་པ་དེ་འཐས་བྱར་འགྲུར་ན། དེ་ཡང་རིགས་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རྟོགས་ལ་སོགས་ཀུན་ལ་མིན། ।རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་དུ་མ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེས་པ་ཅི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་བཟས་པ་ཙམ་ལས་ཕྱོས་པ་ཐེག་བས་སོ། ।མ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དུ་ཆུག་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཐུག་པ་མེད་ཕྱིར་འཐས་བྱ་མིན། ।ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་མ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལ་བྱ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཅི་འཐས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞལ་བྱར་འགྲུར་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཅི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ) བྱ་བྱེད་པའི་ཕུགས་དགག་པ། ཀ) འདོད་པ་བརྗོད་པ།

སྣ་ བྱ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ལས། རེ་ཞིག་འཇུག་ལ་པ་འགལ་ཞིག[20]ལས་བྱུང་པའི་

18 མ་དཔེར། དེ་ཉིད་ཅེས། ཞེས་ཡོད་མོད་དད་ཕྱོས་ཆུ་བ་ལྟར་བཅོས། ཞ་མ་ཆ་འཐེལ་ཀཉིས་ཀར། ཀཉིས་ཕེ་ནི། ।ཞེས་བྱོང་།

19 ཞ་མ། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱོས་པ་བདག་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི་ཀཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བར་བྱའོ།།

20 དད་ཕྱོས་དང་ཞ་མ་ཀཉིས་ཀར། འཐེལ་པ་འབའ་ཞིག་ཅེས་ཡོད་མོད། ལྷར་ཐང་དུ། འགལ་ཞིག ཅེས་བྱོང་ལ། འཐེལ་བ་ཤད་ཀྱིས་ཀྱང(ཀ་ཀ་)འགལ་ཞིག་གི་དོན་ཉིད་དུ་བཀལ་པས། འདིར་ལྷར་ཐང་བཞིན་བཅོས།

ཐུས་འགལ་ཞིག་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་རྟོག་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་དང་
དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་དོན་དྲུ་ལྷད་པ་ལས་གང་གྲྭ་བ་དེ[21]གཞན་ཡིན་རྟོ། །ཞེས་ཟེར
རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཚད་མ་ལས་འཕྲས་བྱ་དོན་གཞན་དུ་འདོད་དེ། ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི
རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་དང་དོན་ལྷད་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེའོ། །གཞན་དག
ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་དང་ཡིད་ལྷད་པ་ཚད་མ་ཡིན་རྟོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

(ཁ) དེ་དག་ཀུ་པ། ༧] ཁས་ལྷན་རས་འགལ་བ་བསྟན་པ།

དེ་ལྟ་ན་ནི། གང་འདི་སྐད་དུ་ཕེ་ཚོམ་དང་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཤེས་པ་དག་ལས
བྱུང་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དག་གིས[22]བཤད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ
འགལ་ལོ། །བཞི་པོ་ལྷད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དང་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ལ[23]སྐྱེས
པའི་ཤེས་པ་མཚུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ནི་བརྟགས་པ་ཐོན་དུ་འཇུ
བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་ལྟ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ
ལ་ལྟ་བ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པོ་ལྷད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟག་ཅིང
བལྟད་པ་ཀ་ལ་སྲིད། དབང་པོ་དང་དོན་ལྷད་པ་ཚད་མར་སྨྲ་བ་ལ་ནི་བསྟེ་བ་ཐུང་ཟད
ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།[24]དབང་པོ་དང་དོན་ལྷད་པ་ཚད་མར་སྨྲ་བའི་ལྟར་ན
ནི། འདི་ཅི་ཞེག་ཅེས་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཚེ་དོན་མཐའ་དག་འཛིན་པར་འགྱུར་དེ
[25]ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་ལྷད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དང་ཡིད་ལྷད་པར་སྨྲ་བ
ལའང་། ཡུལ་ཐ་དད་པ་ལ་ཡུལ་གཞན་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་ལ་འཕྲས་བྱར
འགྱུར་བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།[26]

(ཀ] རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བསྟན་པ། ཀ] ཚད་འཕྲས་སྒྲིར་དགག་པ།

གཞན་ཡང་སྒྲ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་བཟློས་པ་དང་། ཐུས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས

21 མ་དཔེར། བྱུབ་པ་པ་དེ། ཡོད་མོད་སྟར་ཐང་བཞིན་པ་ཕྱི་མ་ཕྱིས།
22 ཞ་མ། རྗེགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དག་གོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ།།
23 གཞན་ལ་ཕེབས་པ་ལས། སྟར་ཐང་།
24 ཞ་མ། ལྟ་བ་པར་བསྟན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དོ།།
25 ཞ་མ། འགྱུར་ཏེ། ཞེས་རྒྱ་མཚན་འཇིན་པའི་ལྟ་བ་ཅས་བྱང་བ་དག་སྟམ།
26 གོང་བུ་ཧོཾ ༧༢༧ ལ་གཟིགས།

ལ་བཟློས་པ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་སྦྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དབང་པོ་དང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི།

ཀ། ཡུལ་ལ་ལྟ་བའི་དོན་ཅན་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་རྣམས་དང་སྤྱོར་མི་བྱེད།། དབང་པོའི་བློ་རྣམས་ཀྱི་དང་གི་དོན་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོར་བ་ནི་མི་འཐད་དོ། །གདོན་མི་ཟ་བར་དོན་གཉིས་གཟུང་ནས་འདི་ནི་འཕྲལ་ལ་ཤོག་ས་པ་ཡིན་རོ་ཞེས། དེ་ལྟར་འཇུལ་པ་བརྟགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ལྟན་པ་མི་མངོན་པར་བྱས་པའམ་ཐ་མི་དད་པར་བརྟགས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་རོ། །ཁྱད་པར་དེ་ཡང་ཟན་པས་ཟངས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་བློ་ལ་འཐད་པ་ཡིན་རོ། །གཞན་དུ་ནི་ཇི་མངར་རོ[27]ཞེས་འཛིན་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་དག་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ཇས་གཅིག་དབང་པོ་དུ་མའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་མིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་ས་གས་ལ་བཞིན་དུ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་ས་གས་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་དུ་མས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་གཅིག་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་རོ། །གཟུགས་ས་གས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་དུ་མའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་ཐ་མི་དད་པར་འདོད་ན་ནི། གཟུགས་ལ་ས་གས་པ་ཡང་ཇས་བཞིན་དུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།

[ཁ] ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ།

མཐོང་ཞེ་ན། དེ་དག་གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཇས་ལ་ཤེས་པ་ཐ་མི་དད་པ་ནི་མཐོང་བ་ཁོ་ནར་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཉིད་དག་ལྟ་བུའོ། །གཟུགས་ལ་ས་གས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཅིག་དུ་མར་འགྱུར་བ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཐ་མི་དད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་མཐོང་ན། འོན་ཀྱང་དེ་དབང་པོ་ལས་མིན།[28]།དེ་དབང་པོའི་ཚོ་ནས་དབང་པོ་གཞན་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་

27 མ་དཔེར། ཇི་མར་རོ། །ཞེས་བྱུང་ཡང་ཡིག་རྩོར་ཏེ། ཞ་མའི་འགྱུར་ལྟར་བཙོས།

28 དད་ཤེས་དང་ཞ་མའི་རྩ་བ། མཐོང་ན་དབང་པོ་ལས་དེ་མིན།།

ཕྱིར། ། དབང་གཞན་དོན་མེད་འགྲུར་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་དབང་པོ་གཞན་གྱིས་འཛིན་ནུས་པ་འདོད་ན་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་པོ་དྲ་མ་བརྒྱགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྲུར་རོ།།

གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་གཅིག་གིས[29]འཛིན་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོས་ནི། རང་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱང་འཛིན་ནུས་འགྲུར། །རང་གི་ཡུལ་ལ་ལྷན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་དང་གྲངས་ལ་སོགས་པས་ཐ་དད་པ་ནི་ཁྱད་ཀྱི་འདོད་པས[30]ཐ་དད་ཀྱང་དབང་པོས་འཛིན་པར་ནུས་པ་ཡིན་ཀྱི། དབང་པོ་གཞན་གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལས་ཐ་དད་པའི་རིག་བྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་མིག་གིས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རིག་པའི་གཟུང་བའི་རྫས་ཀྱང་མིག་གིས་འཛིན་ན་ནི། དབང་པོ་གཞན་གྱིས་ཡུལ་ཡང་མིག་གིས་རང་གི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་ཁས་བླང་བས་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ཀྱང་ལྷན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རིག་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མིག་གིས་འཛིན་པར་ཐལ་བར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། ཐ་དད་པ་ཉིད་ནི་དབང་པོ་དྲ་མས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དབང་པོ་གཞན་གྱི་དོན་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དོན་ཐ་མི་དད་པ་ཡང་དབང་པོ་དྲ་མས་འཛིན་པ་ཡིན་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ལ་ཡང། དབང་པོ་ཀུན་གྱི་འཛིན་པར་འགྲུར་ཏེ། རྟས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དབང་པོ་དྲ་མས་གཟུང་བར་བྱ་བར་འགྲུར་རོ།།

ཀ] དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (༢) མངོན་སུམ་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལན་དགག

ཁྱེས་པ་དེ་དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་རང་རང་གི་བྱེ་བྲག་རིས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་བློ་ལྡན་པོ་ལ་མི་འཕྲལ་ཞེ་ན། ཅི་ལྟར་ན་དེ་དག་རིས་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན། གང་ལ་གཟུགས་ཉིད་མེད་པ་དེ་

29 མ་དཔེར། གཅིག་གི་ཞེས་འཇྲེལ་ཡོད་ཚོད་ཞ་མ་བཞིན་བྱེད་ལྷར་བཅོས།

30 མ་དཔེར། ཁོད་པས། ཞེས་ཟླུང་བ་ཡིག་ཆོར་ཏེ་སྣར་ཐང་བཞིན་བཅོས། ཞ་མ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་ཐ་དད་པར་ དབང་པོས་འཛིན་ནུས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མིག་གི་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་རང་རང་གི་ཡུལ་རིས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་མིག་དང་རིག་པ་དག་འདྲེག་གོ[31]།ཇི་ས་སོགས་ལ་མིན། ཇི་ས་དང་ཐབས་ལ་སོགས་པ་དང་ལས་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཉིད་དང་རིག་བྱ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མིག་དང་རིག་པ་དག་གིས་དེ་དག་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་གང་ལ་གཟུགས་ཡོད་པ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་རིས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང། མེད་ཕྱིར། མི་འཕྲལ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དང་འགལ་ལོ། །གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཕྱུ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པས་མི་འཕྲལ་པར་བརྗོད་ཀྱི། གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པ[32]གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཁོ་ནས་ཅི་མ་ཡིན་ནོ།།

རིགས་པས་ཀྱང་རྟོག་པ་འདི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མི་འཇིན་པ་ཅི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དབང་པོ་གཞན་ཀྱིས་མི་འཇིན་པ་ཅི་འཇིན་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་བྱེད་པ་ཡིན། རྒྱ་མེད་པས་འཇིན་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅི་འདས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཇི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐ་མི་དད་པར་འཇིན་པ[33]མཐོང་བ་དེ་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། ༧༣ གཞན་ཀྱི་ཐོག་ཡུལ་ཡིན།[34] མིག་ཅི་རིག་པར་བྱ་བ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ།[35] དེ་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་བའི་ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་ཐ་མི་དད་པར་འཇིན་པའི་ཏན་པའི་ཀེས་པ་གཞན་ཉིད་ཀྱིས་པ་ཡིན་ཀྱི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་

31 ཞེ་མ། དེ་ལྟ་ནི་མིག་གི་རིག་བྱ་ཚོགས་པ་ལའང་འདྲེག

32 ཞེ་མ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་དང་བོ་འདི་མི་འབྱུང་།

33 འཇིན་པར། ལྷན་ཐང་།

34 དད་ཀེས་ཆ་བར། གཞན་ཀྱི་ཐོག་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་ཡོད་མོད་འདིར་འཐེལ་པར་ནི། མེད་ཕྱིར་ གཞན་ཀྱི་ཐོག་ཡུལ་མིན། །ཞེས་ཞེ་མའི་འགྱུར་ལྟར་བཀོལ་ལྟར་བས། གཞན་ཀྱི་ཐོག་ཡུལ་མིན། །ཞེས་ དགོས་ལྷན་ཆགས་ཡང་མ་དབེ་བར་སོར་བཞག

35 མ་དབེར། མིག་དང་རིགས་པ་དག་གི་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞེ་མའི་འགྱུར་ ལྟར་དག་པས་བཙོས། འཐེལ་བཤད་དུ་ཡང་(ཀ९५)ཞེ་མའི་འགྱུར་དུ་ཕྱིར་བའི་དོན་དང་མཐུན་པར་བཀོལ།

མ་གཟུང་བར་ནི་དེའི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ཐ་དད་པ་རྣམས་རང་གི་དབང་པོས་དམིགས་ནས་དོན་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ཉིད་དག་ལ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བར་མ་མཚོན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བོ་སྣམ་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་དག་ནི་རྟོག་གེ་བར་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ།།

(ཅ) དེའི་ལན་དགག་པ། (ཀ) འདོད་པ་བཙོད་པ།

ཡུལ་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེ་ན། །འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དག་གདོན་མི་ཟ་བར་དབང་པོ་མཚན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་མ་གཟུང་བར་དེའི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

(ཁ) དེ་དགག་པ། [ཀ] ཁས་བླངས་འགལ་བ།

འདི་ལྟ་ཡིན་ན་ནི། མི་འདོད་པ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་གཉིས་པ་དབང་པོ་མཚན་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དག་ཀྱང་རྫས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་རྫས་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྫས་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྫས་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་ནི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྫས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ། །རྫས་ལ་ས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་དག་གར་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེ་རྐང་དུ་ཡང། ཡོན་ཏན་དང་ལས་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།[36]།ཞེས་བརྗོད་དོ།།

གལ་ཏེ་ཡང་རྫས་ལ་འདུག་པ་ཁོ་ན་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ལ་འདུག་པ་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་ཡང་མི་གཅི་

36 ཞ་མར། "དེ་རྐང་དུ་ཡང། ལས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །ཡོད་པ་ལས་མེད་ཡོན་ཏན་མེད། ཞེས་བརྗོད་དོ།།"ཞེས་ཕྱར་ཐང་ལས་པ་ལྟ་ཐུར་བ་ཀོད། འགྲེལ་བཤད་དུ་(ཀ९९)ཐུ་ཐ་པའི་མདོའི་ཚིག་ཡིན་ཡག་མཐད་པ་ལྟར་འདི་ཐུ་ཐ་པའི་མདོའི་ཚིག་ཡིན།

མངོན་སུམ་མི་ཕྱོགས་བྱ་བར་འཇིན་པ་དེའི་ཚེ་རེག་བྱ་ཡང་མི་གཱི་གཟུང་བྱར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཉིད་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཡང་རྫས་ཐ་མི་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་སོ།།

[ཀ] ཁྱབ་པ་མ་དེས་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཟད་པ་ཡིན་ན་ནི།[37] མ་དེས། གང་གི་ཕྱིར་དབང་པོ་གཅིག་གི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཡང་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ཐ་དད་པ་དང་། ཐོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་འཇིན་པ་ཐ་དད་པས་ཐོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གང་མེད་པར་གང་འཕྲུང་བ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཉིད་ལ་དབང་པོ་ཐ་དད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཞན་དུ་བཙོད། གང་ལས་མ་དེས་པར་འགྱུར་བ་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་པ་ཡིན་ཀྱི། དབང་པོ་གཅིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཉིད་དུ་བཙོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དུ་མ་ཁོ་ནའི་ཞེས་བཙོད་པའི་ཕྱིར་མ་དེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དབང་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་ཞེས་བཙོད་པ་འདིར། ཀཅ ཐམས་ཅད་བསྡུད་བྱར་བཙོད་མ་ཡིན། །དུ་མ་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་ཐ་དད་པ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གང་དུ་དབང་པོ་ཐ་དད་པ་དེ་དུ་མའོ་ཞེས་ཐལ་པ་ཡིན་ནོ། །བློ་ཐ་དད་པ་ཡང་དུ་མ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ནི་མེད་དོ།།[38]

[ཁ] དེ་ཀས་པ་དང་འགལ་བ་ཁྱོན་བསྟན་པ།

གཞན་ཡང་། དབང་པོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་བློ། ।ཐ་དད་ཕྱིར་ནི་ཐ་དད་ནི།།

གཞན་དུ་ཐ་དད་མེད་ཁོ་ལས། གང་ལ་དབང་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་བློ་ཐ་དད་པ་ལས་སྐྱེ་ཚིགས་ཉིད་དུ་བཙོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེར། དབང་པོ་ཐ་དད་པ་དང་བློ་

37 མ་དཔེར། ཐུ་བ་ནི་ནི། ཞེས་ཡོད་ཚོད་ཞ་མ་བཞིན། ཡིན་ནི་ནི། ཞེས་བཅོས།

38 ཞ་མ། བློ་ཐ་དང་ཀྱང་གཞན་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ནི་མི་འགལ་ཞེས་སོ།།

ཐ་དད་པ་ལ་ནི་ཁཅོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཁོ་ན་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཀེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་རྟེན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ནས་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཕྱད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཡང་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཕྱད་པ་ལས་ཀེས་པ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་བགྲད་པ་དེ་ལྟར། དེ་གས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་བརྟག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱ་ཐག་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀ) ས་ནས་སྐྱ་པའི་ཕྱགས་དགག་པ། ཀ) འདོད་པ་བཟློག་པ།

ལྔ ས་ནས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། རྡ་བ་ལ་སོགས་པ་འདུག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་དེ། རྡ་བ་དང་། པཊས་པ་དང་། མིག་དང་། ཕྱེ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་ནས། ཐ་ལ་ལ་ཡ་ཅ ཏ ཀ ཏ ཡ ཀ ཏ ཡ ཀ ཏ ཡ

(བ) དེའི་ལན་དགག་པ།

ཅི་ལྟར་མེད་དེ། གང་གི་ཚེ་སྲོག་སྲོ་བས་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཀྱིས་ཟླ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླའི་རིགས་ལ་ནི་ཐ་མི་དད་པའི་དབྱིབས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཐ་དད་པའོ། །རིགས་དེ་ཡང་རྣ་བ་འདྲུག་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཁེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟ་ན་ཡང[39]མི་གང་རང་པ་དག་ཡུལ་མཚུངས་པ་ཐོབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དབྱིབས་ནི། <u>གཉིས་གཟུང</u>། རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལ་མི་གང་རིག་པའི་ཤེས་པ་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་འདྲུག་པར་ནི་འགལ་ལོ། ། ཟླ་ལ་སོགས་''པ་རྣམས་ཀྱང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དབྱིབས་ནི། <u>གསུམ་ཀྱི་ཐུན་ཡུལ་མིན</u>། ।དབྱིབས་ནི་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ཕྱེ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཟླ་དང་ཏི་དང་རོ་རྣམས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ।དབྱིབས་ཀྱིས་བྱས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་ནི་དབྱིབས་མང་པོ་རྣམས། <u>ཡུལ་གཅིག་ཏུ་ཐོབ</u>་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དབང་པོ་གཅིག་གི་ཡུལ་ཀྱི་རིགས་ལས་མ་འདས་པ་ཁོ་ནར་དེའི་ཁྱད་པར་ཀྱི་རིགས་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབྱིབས་དུ་མ་ཡུལ་མཚུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། <u>ཐ་མི་དད</u>། གསེར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོགས་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་མཚུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། <u>ཐ་མི་དད</u>། གསེར་ལ་སོགས་པ་དང་ཟླ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རིགས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་སྟེ། དབྱིབས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡུལ་འདྲུག་པ་མེད་དོ།།

[ཁ] གཞལ་བྱ་འཇལ་ཚུལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། (ཀ) དབང་པོའི་འདྲུག་པས་རིགས་ཁོ་ན་འཛིན་པ་དགག

དབང་པོ་འདྲུག་པ་ཡང་རིགས་ཙམ་འདྲུག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རམ།[40] རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་རིགས་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དོན་དེ་ལས་རང་བཞིན་འཛིན

39 མ་དཔེར། དེ་ལྟ་ཡང། ཞེས་ཡོད་མོད་སྐད་ཕར་བཞིན་བཙོས།

40 ཞ་མ། ཅི་དབང་པོའི་འདྲུག་པས་རིགས་རང་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་དམ།

མ་ཡིན། །ཐུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཙམ་འཇོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་པར་མ་གཟུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མ་ཡིན་པར་དབྱིབས་ཙམ་དམིགས་ན་ཡུལ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་མཐོང་ངོ་། །དབྱིབས་ཙམ་འཇོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ༡༧ ཐ་དད་དོན་མི་འཇོན། ཐུལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་འཇོན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་པི་ཙང་གི་ཐུལ་དང་ཏའི་ཐུལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་མི་འཇོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དབྱིབས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ལ་ཡིད་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙན། རང་གི་དོན་རིགས་ཁྱད་པར་ཙན་ནམ་དེའི་ཁྱད་པར་འཇོན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཀྱི་འདུག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙན་དུ་འགྱུར་རོ།།

(བ) ཡོན་ཏན་གསུམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཇོན་པ་དགག

(ཀ) བདེ་སོགས་དང་ཐུའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་འཇོན་པ་དགག

ཅི་སྟེ་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙན་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། གནས་སྐབས་དེར་འགྱུར། ཡིད་ཀྱི[41]འདུག་པ་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇོན་པ་ན་སོ་སོ་བའམ་བསྡུས་པ་འཇོན་པར་བྱེད། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སོ་སོ་བ་འཇོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་ཡུལ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལས་དབང་པོ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཐུལ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི། ཕྱིན་ཆད་ལས་སོགས་མིན། ཕྱིན་ཆད་ལ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་བ་ནི་ཐུལ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཅི་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་འདུག་པའི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

གང་གི་ཕྱིར་ཐུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཆད་ལ་སོགས་པ་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐུལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཡང་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ༡༨ གཞན་མིན་ཞེ་ན་འབྲས[42]མིན་པའམ། །གལ་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཐུལ་ལ་སོགས་

41 ཡིད་ཀྱིས། ཐོན་ཕད།
42 +བ། ཐོན་ཕད།

པའི་འབྲས་བུ་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཐ་བ་དང་པ་མེད་དོ། །ཡང་ནི་སྟེང་སྟོང་བས་ལ་སོགས་པ་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཟླ་ཟླ་ནས་ཟླའི་བདག་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟླ་ས་པ་ཏེ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།[43]།རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་ཐ་མི་དད་པའི[44]རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟེང་སྟོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དམ། ཟླ་ཏུ་མ་ཉིད་དམ་ཞེས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་དོན་ལ་འམ་བྱི་ཟླ་ཡིན་རོ།།

གཞན་ཡང་། གཞན་མིན་ནི་ཡང་གཟུང་བྱ་མིན། །གལ་ཏེ་ཡང་བདེ[45]བ་ལ་སོགས་པ་ཟླ་ལ་སོགས་པ་ལས[46]གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང། དེའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ཀྱང་གཟུང་བར་བྱ་བར་མ་ཐུར་ཅི་གལ་ཟླ་ནས་སོ་སོ་བ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་རོ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་གཞན་མ་ཡིན་དེ་ཐམས་ཅད་དབང་ཕའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འཇོན་པ་ཟླ་ཟླ་ཞེ་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སོ་སོ་བར་གཟུང་བ་མ་ཡིན་རོ།།

(ཁ) བསྟོམས་ནས་འཇོན་པ་དགག་པ།

ཇི་ལྟེ་བཞུས་པ་འཇོན་ཏོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དབང་ཕའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད། ལྷ་ཚོགས་རྣམ་པར་འགྱུར་ཏེ་གཟུང་བྱ་ཐ་དད་པ་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་འཇོན་པའི་རྣམ་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་གཟུང་བྱ་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ།[47]།ཟླ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐ་མི་དད་པ་མཐོང་བ་ཡིན་རོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་དབང་པོ་རྣམས། དོན་མཚུངས་ཉིད། འགྱུར་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས[48]ཡུལ་མཚུངས་པར་འགྱུར་གྱི། རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་གྱི། དེ་ཡུལ་གཞན་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་པོ་

43 འདི་ཀྱང་ཅན་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན། འཕྲེལ་བགད་དུ། (༧༥༠-༦༧) "གང་བཟློག་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཅི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ།ཁས་ཟློང་པ་གསུངས་ཏེ།"ཞེས་རྒྱས་པར་བཀལ་བ་ལ་ལ་གཟིགས།

44 མ་དཔེར། པའི། ཞེས་པ་མོད་ཀྱང་འཕྲེལ་བགད་དང་བསྟུན་ཏེ་བསྟན།

45 མ་དཔེར། གང་ཡང་བདེ་བའི་བ། ཞེས་ཟྱང་ཡང་ཡིག་ཆོར་ཡིན་པས་བཅོས།

46 ཟླ་ལ་སོགས་པས། ལྟར་ཐང་།

47 ཞ་མ། དེའི་དབང་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

48 མ་དཔེར། དབང་ཕོ་རྣམ། ཞེས་ཟྱང་ཡང་ཞ་མའི་འགྱུར་ལྟར་བཅོས།

གཅིག་ཏིད་དུ་ཐལ་བ་དེ་ཏིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་འཇིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་མ་རིག་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ༡༨ རྟེས་འཇུག་མི་འཇིན་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རིག་གས་གཅིག་ལ་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མས་འཇིན་པ་ན་དབྱིབས་གཅིག་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་མ་མཐོང་རོ། །དེ་ལ་དབྱིབས་ཐ་དད་པས་རིག་ཐ་དད་པར་འདོད་ན་དབང་པོ་མཐའ་ཡས་པར་ཐལ་བ་དེ་ཏིད་ཡིན་ནོ།།

ཀ] ཐུན་ཅན་ཕྱི་མ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཕྱགས་དགག་པ། ཀ] འདོད་པ་བརྗོད་པ།

འདིར་ཡང་། འགའ་ཞིག། ཐུན་ཅན་ཐ་དད་པར་འདོད་ན། ཐུན་ཅན་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་མདོ་ནི་ཐུར་ཀྱི་ཐུན་ཅན་ཀྱི་མདོན་པར་འདོད་པས་སྐྱེས་པ།[49] ཐུན་འགའ་ཏིད་ཀུན་ཡོ་རྣམས་ལས་རིག་བྱ་ལ་ཤོགས་པ་ཀུན་ཡོའི་རིག་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་མཚན་ཏིད་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མི་དད་པ་རྣམས་ལ་དབང་པོ་ཀུན་གྱིས་འཇིན་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་ཤོགས་པ་དབང་པོའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་རིག་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདེ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཏིད་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཤོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་བདེ་ཀུན་ལ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་མཐའ་ཡས་པར་ཐལ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ] དེ་དགག་པ། (ཀ) རང་བཞིན་ཀཙོ་བོ་ཕྱག་མེད་དུ་ཐལ་བ།

ཀལ་ཏེ་ཡང་བདེ་བ་ལ་ཤོགས་པ་དབང་པོའི་རིག་ཡུལ་རྣམས་རིག་ཐ་དད་པ་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐུན་མཐའ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་དེས་ན། ཀིན་ཏུ་ཀས་ལ་བའི་རིག་པས་ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱའོ།།

ཀུན་ལས་རྒྱལ་ཕྱན་ཐ་དད་པ། །རེ་རེའི་ངོ་བོ་ཀཙོ་བོ་ཡིན།།

བདེ་བ་དང་། ཐུག་བསྔལ་དང་། ཀྱི་ཐུག་དང་། ཐུ་དང་། རེག་བྱ་ལ་ཤོགས་པ་རིག་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤོང་བའི་རྒྱལ་ཕྱ་བཅ་རྣམས་ཀཙོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

49 ཞ་མར། "ཐོན་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་པའི་ཕྱགས་ལ་འདས་པར་ཐུ་བ་ཐུན་ཅན་ཕྱང་བར་བྱེད་པའི་མ་ཆ་པ་ནི། ཞེས་ཟྱད་བ་ལེགས།

(བ) ཡིན་ཏན་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཐུལ་སོགས་མི་འཐད་པ།

བ། ཡང་དག་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ལས།།འཕགས་བྱའི་ངོ་བོ་མཚོན་པར་བྱེད།།

དེ་ལྟ་ཅི་ཞོབ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་རང་གི་རིགས་ལས་མ་འདས་པར་འཕགས་བྱའི་རང་བཞིན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་ཕྱན་རང་བཞིན་ནམ[50]ངོ་བོ་གསུམ་ཉིད་ཅེ། །འཕགས་གཅིག་ཉིད་དུའང་ཐ་དད་མེད་གལ་རྟོགས།།

(ཀ) དེ་འདོད་ཅེ་ཁས་བླངས་འགལ་བ།

གང་སྒྲ་ལས་ཞེས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ཐ་མི་དད་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐ་དད་པ་དུ་མའི་རང་བཞིན་ལ་ཅི་མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

བ། ཐུགས་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་པ་དག་ཐུགས་ནས་། ཡོངས་གྱུ་འགྱུར་བར་མི་འདོད་དོ།།

གསུམ་ཡང་དག་པར་ཐུགས་བས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཅི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་གི་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཅི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟ་ཡང་ཐུགས་རང་བཞིན་གསུམ་པ་ཅན་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཕྱལ་བའམ་འཇོན་པར་འདོད་པ་དེ[51]དབང་པོའི་ཡུལ་བ་འགྱུར་ཏེ།

ངོ་བོ་ཀཉིས་ཉིད་འདོད་མེད་ན། །འཕགས་ལ་ངོ་བོ་ཀཅིག་ཉིད་ཐོབ།།

(ཁ) ཐུ་འགའ་ཞིག་གིས་བཟློག་པ་ཚན་ཀཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ།

གལ་ཏེ་རྣ་བས་ཐུ་འཇོན་པ་ལ་བཟློས་པ་མེད་པར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་བ་ལ་འདིར་བློ་འཇུག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་ཅིག་ཞེས་བྱ་བ་འཐོབ་བོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

བ། རང་བཞིན་མང་པོའི་དངོས་རྣམས་ལའང་། ।དབང་པོའི་དོན་མི་ཁྱད་པར་ཅན།།

བ་མའི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཐུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དབང་པོའི་དོན་གང་ཁོ་ན་ལ་བློ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་དབང་པོའི་བློ་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དོ། ।རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་

50 མ་དཔེར། རྒྱལ་ཕྱན་དང་བཞིན་རྣམས། ཞེས་ཐུང་ཡང་ཡིག་ཆོར་ཏེ་བཅོས། དཔེ་བཐུར་མར། ཆོགས་ཀུང་འདི་གཉིས་དང་། ཀྱོག ཀ০ཀ དང་། ཀ১ཀ བཅས་ལ་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་བར་ཀྱི་བཤད་པ་རྣམས་ཡིག་ཆུང་གི་མཚན་ལྟ་བུར་བཀོད་འདུག་པ་བརྡུག

51 ཞ་མ། གང་བཟློད་པ་ཡེས་པར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་དེ།''

རྣམས་ལ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་རིགས་ས།།

དེའི་ཕྱིར་གང་གས་ཅན་འདོད་ཡུགས་དོར་ཏེ་ཐུབས་ནས། །རེ་རེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚ�ma'yin། །ཐོན་གང་གས་པའི་གང་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཐུབས་པ་ན། འཕགས་བྱ་ལ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རེ་རེའི་རང་བཞིན་མཚུངས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཁོ་ན་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་མི་མཐུན་པ་འཕགས་བྱ་མི་རྟོག་པ་འཐད་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པོ་རྣམས་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] མདོར་སྡུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་རྒྱུ།

ཀ] ཡིད་ཀྱི་འདུག་པ་བདེ་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུག་པ།

གལ་ཏེ་ཡང་ཐུ་ལ་ས་གས་པ་འཇིན་པ་ཙམ་ལ་དབང་པོའི་བེམ་པ་འདུག་པ་མདོར་སྡུམ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན། གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ།[52] གང་ལས་ཞེ་ན།

ཀཀ མ་ཡིས་ཡུལ་ལ་འདུག་པ་ཡི། །ཚད་མ་མདོར་བར་མ་བཤད་ཕྱིར།། དབང་པོའི་འདུག་པ་ཡིད་ཀྱིས་རིག་པ་བརྟགས་ལ་ས་གས་པ་མེད་པ[53]ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ནི་ཚད་མར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏུང་བ་ཉིད་དོ། །དེའི་འདུག་པའི་རིག་པ[54]ནི་ཚད་མ་གང་ཡང་རུང་བར་འདུ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ] ལྟན་ཅིག་པ་ཐུན་པར་འདོད་པ་དགག་པ།

ཉེས་པ་དེ་ནི་མེད་དེ། དེའི་འདུག་པ་རིག་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་ས་གས་པ་བཞིན་དུ་ཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་སྡུམ་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཐུན་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེ་རྐང་བཞད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ལ་མདོར་སྡུམ་ཀྱི་ཡེས་པ་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་འདུག་པ་ལ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐུན་པ་མ་ཡིན་མ་ཚུར་ཕྱིར། །དབང་པོའི་འདུག་པའི་ངེས་པ་ལ་དེ་མ་

52 ཞེ་མ། གཞལ་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བས་ལ་བར་འགྱུར་རོ། །འགྲེལ་བཤད། (ཀ་৫) གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བཟློ་དགོ་མ་ཡིན་ནོ།།

53 ཡིད་ཀྱིས་རིག་པ་བརྟགས་པ་ལ་ས་གས་པ་མེད་པ། ལྷར་ཐང། ཞེ་མ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་ནི། རྟགས་ལ་ས་གས་པ་མེད་པས།

54 འདི་དང་གཤམ་བྱ་མ་དགེར། འདུག་པའི་རིག་པ། ཞེས་ས་ཡང་འདུག་ཟླང་མོད། མེད་པར་བྱས་ན་ལེགས་པས་བཙོས།

ཐག་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཏན་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཐར་ཁམས་སྲུ་མ[55]རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉི་ག་ཅིག་ཅར་འཇུག་ཞེ་ན། དབང་པོའི་རིས་པ་དང་དེས་ཁམས་སྲུ་རྒྱུ་བའི་ཡིད་ཅིག་ཅར་མངོན་པར་གསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡུལ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།།

ཀཀ དེ་ཡང་ཚད་མིན། དབང་པོ་རྒྱུ་བའི་ཡིད་དེ་ཡང་ཚད་མར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལ་ཚད་མ་མ་བརྒྱུབས་པས་ཁྱད་བའི་གནས་རྣམས་དེ་ཁྱོད་དོ། །རང་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཏན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱེས་པ་མེད་དོ། །མངོན་སུམ་གྱི་རིས་པའི་ཏན་པ་ལ་ཁྱད་པར་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁོ་ལོང་བའི་ཐོ་ལ་ཁྱད་ཡིན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་ཁོ་ནབར་ཕོའི་དོན་ལ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པའི་ཏན་པ་མི་ཁྲིད་དེ། ཡིད་ཀྱིས་ཁམས་སྲུ་མ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཐར་ཁམས་སྲུ་རྒྱུ་བ་ཁོ་མེད་དོ།།

ཀཞན་ལྟ་ལ། །ཁམས་པའམ་ཡང་ན་ཏན་པ་ཡིད། །དབང་པོའི་འཇུག་པ་ལ་ཁམས་སྲུ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་ཏན་པ་ཁམས་སྲུ་མ་རྒྱུ་བའམ་ཁམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཁོ་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་དོན་ལས། །ཅི་ལྟར་ཁམས་ཞེ་ན། ཀལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ལ་དབང་པོ་འཇུག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱས་པའི་ཡིད་ཁམས་སྲུ་རྒྱུ་བར་འདོད་ན། དོན་གཅིག་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དག་རྟོག་པ་ལ་ཆུས་པ་མ་ཡིན་རོ་ཞེས་གང་བཤད་པ་དེ་ཁམས་པ་ཡིན་རོ། །གལ་ཏེ་ཁེས་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན།[56] ཏན་པ་ལྟག་པའི་རིས་པ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ལྟན་ཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཀག་པ་ཡིན་རོ།།

ཀ] ཏན་པ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ།

ལྟན་ཅིག་པ་གྲུབ་པ་ཁྱད་ལ། ཅི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་རྣམས་ལ་དབང་པོ་དང་ཡིད་དག་ལྟན་ཅིག་རིས་པར་བྱེད་དམ་ཞེས་རིས་པ་ལ་འདྲི་བ་ཡིན་རོ། །དེ་ལྟ་བའི་དུས་སུ་དབང་པོ་འཁུག་ཞིག་དང་ལྟན་པ་ཁུ་ཁ་ཡིད་ཡིན་རོ་ཞེས་ཚིག་ཐུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་

55 -མ། ཐར་ཐང་། ཞ་མ། བར་མ་ཚོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་འཇུག་པ་འཇོན་པར་བྱེད་པའི་ཏན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་རོ།།

56 +ཏེ། ཐར་ཐང་།

ན། དེ་ལྟར་ཡང་། དོན་ལ་ཐུན་པ་ལྟག་བསྟན་ན།[57] གལ་ཏེ་ཐུན་པ་ལྟག་པ་སྟན་པའི་ དོན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ལྟན་ཚིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན། ཅི་ ལྟར་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ཡིད་ཞེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ ཀྱི་དེས་པས་དབང་པོའི་དོན་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་འགལ་ བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཐུན་པ་འདི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ཡིད་ ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། དབང་གཞན་མཐོང་དོན་ མེད།[58]ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དབང་པོ་གཞན་དག་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་ཀྱིས་ ཆྱེས་བྱ་ལ་དོན་ཅི་བར་བསྟས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེས་པར་མ་ གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཐུབས་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ) དགྲོན་པ་བའི་ཕྱགས་དགག་པ། ཀ) ལན་བཏོབ་པ།

ལ ཐུན་པ་པ་ཆུམས་ཀྱང་། ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཐུན་བ་ན་ཆེས་བྱེའི་དབང་ པའི་བློ་ཆེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ།།

(ཁ) དེ་དགག་པ། ཀ] མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ།

(ཀ) ཡོད་པ་ཞེས་སྨོས་པའི་ཚིག་ལ་ཆུམ་བཅད་མེད་པ། (ཀ) དོན་དེ་ཕྱད་པ་སྨོས་པས་རྟོགས་ཟིན་པ།

དེ་ལ། ཀཅ གལ་ཏེ་ཡོད་པས་མེད་པས་བསལ་ན། །ཐུན་ཞེས་བྱ་ལས་དེ་ནི་ རྟོགས་པར་འགྱུར།།

(ཁ) དེའི་ལན་དག་ཏུ་པ།

ཡང་དག་ཐུན་བ་དེས་པར་ནི། །ཡོད་ཉིད་ལ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །ཅེ་ན།

ཞེས་བྱ་བ་ཐུས་ཏེ། མེད་པ་འགགས་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་ཐུན་བ་ནི། རིགས་པ་མ་ ཡིན་ནོ།ཀཅ།ཅི་ལྟ་ཟོ་བོ་བསྟན་ཕྱིར་ཡིན། །ཅི་ལྟ་ཡང་དབང་པོ་ཆུམས་ཡང་དག་པར་ ཐུན་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། གང་དང་ཡང་དག་པར་ཐུན་ཞེས་སེམས་པ་ན་ཟླ་བོ་དང་ ཐུན་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཐུས་པའི་དེ་ལྟ་ཡང་། དབང་པོ་ ཁྱད་པར་ཅན་བརྗོད་ཀྱིས། དབང་པོའི་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཁོ་ན་ཟླ་བོར་བརྗོད་པར་

57 བསྟན་ས་ན། ལྟར་ཐང་། ལྟར་ན། ཅ་བ།
58 +འགྱུར། ལྟར་ཐང་།

རིགས་ས། །ཅི་སྟེ་ཡང་བདག་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདིར་ཡིད་ལ་སོགས་པ་དང་སྤྱོད་བར་
བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཡོད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ས།།

ཡོད་ཙམ་ལྟན་པས་མ་ཁྱོག་པ། །མ་ཡིན་གང་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད།།

ཡོད་པ་ཙམ་ནི་རྒྱས་བྱ་དང་ཐུན་བ་ཉིད་ལས་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་མེད་པ་ལ་དེ་
མི་འདྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཡི་དྭགས་ཟློམ་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་ཤེས་
ལྟར་སྣང་བ་མེད་པ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཐུན་བ་མ་ཡིན་
ཏྲི། འོན་ཀྱང་ཡུལ་ཏྲི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཉེ་མའི་ཀདུང་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།[59] མིག་དང་ཐྲོ་ཕྱད་པ་ལས་དེ་མེད་ཀྱང་ཧྲག་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་འཕྲུལ་པའི་ཡིད་ཀྱི[60]རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིམ་ཏྲི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ག-
པའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལྷོས་པ་ནི་མི་རིགས་ས།།[61]

(ཀ) དབང་པོ་ཐུན་མེད་དང་ཕན་པར་རྟོགས་པ་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ། [ཀ] ཚོད་པ།།

ཀ.ཅ ཅི་སྟེ་དབང་པོ་གང་ཞིག་ལ། །ཕྱི་མ་དང་ཤེས་པར་འདོད་ཅེ་ན།།

གང་ཡང་དབང་པོ་གང་ཞིག་ལ་ཕྱི་མ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དུ་མི་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེས་ན་དེ་དང་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བའོ། །གང་ཡང་དབང་པོ་གང་ལ་བཀྲ་ཤིས་པ་ནི་
རྒྱང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་དང་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བའོ་ཞེས་སྨྲ་བ།

[ཁ] ལན།

དེ་ཕྱི་མ་པ་ནི་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡང་འདིར། །ཤེས་པ[62]མིག་སྨན་སོགས་ལའང་ཡོད།།
དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངག་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་དོན་དུའོ། །རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་
དབང་པོ་ལ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏྲི་དོན་ཉིད་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ཤེས་པའི་
དོན་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐར་མིག་སྨན་ཟླུད་པ་དང་ཤུར་པའི་ཁུ་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པའང་ཤེས་

59 ཞ་མ། "ཡུལ་ཏྲི་ཁྱད་པར་དང་། ཉེ་མའི་ཀདུང་བ་དང་། འཕྲུལ་བའི་བྱ་ཐག་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་ཙམ་
ཁོ་ན་སྟེ།"

60 ཡིད་ཀྱིས། སྣར་ཐང་།

61 ཚིགས་ཤུར་འདི་ཀཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་གཞུང་ལ་ཞ་མ་དང་དད་ཤེས་ཀཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་
ཡོད། འདིར་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཟློམ་ཕྱིས་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཞ་མར། སྨྲ་ཀ་ལ་
སོགས་པ། ཞེས་སོགས་བྱུང་།

62 མ་དབེན། ཤེས་པ། ཞེས་བྱུང་མོད། ཤེས་པ། ཞེས་དགོས་པས་བཅོས།

པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དག་དང་ཡང་དག་པར་ཟློར་བ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ།།

[ཀ] འཇིག་རྟེན་ཐུག་པའི་ལན་དག་ཏུ།

དེ་ལྟར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དཔེར་ན། །འཕྲོ་བས་ན་བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་འཕྲོ་བ་གཞན་ཡང་བ་ལང་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཁོ་ན་ཐེག་པ་ལས་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀེས་པ་ལས་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེ་ན། མི་འདྲ་བ་ཉིད་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྟགས་ཀྱང་ཐུགས་ལ།[63]

ཀཁ དེ་ལྟར་བརྟགས་ནའང་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱ་དེ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་དེ་ཐུ་མེད།།

གང་གི་ཕྱིར་གོའི་ཐུ་ནི་འཕྲོ་བས་བ་ལང་ལ་ཐུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཐུ་ཐེམ་པའི་ཕྱིར་རམ། ཀེས་པའི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་པོའི་དོན་ལ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྟགས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཟློས་པ་ནི་མི[64]རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

(ཁ) མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་ཏུ་དབང་དོན་ལྡན་པ་ཟློས་པ་ཁྱབ་ཆུང་བ།

དོན་ཀྱི་ཡང་དག་ཟློར་བ་ལ། །ཀུན་ཤེས་དང་རྒྱ་དག་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་མཐོང་བ་ཡི། ཀཁ ཆད་དང་ཆེན་པོའི་ཀེས་པ་ལང་འཇིན་པར་མཐོང་བས་ན་ཀང་། །བར་ཆད་མེད་ལ་དེ་ཀོད་བྱེད། །ཀལ་ཏེ་དོན་ཀྱི་ལ་དབང་པོ་ལྡན་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ཤེས་དང་རྒྱ་དག་ལ། བར་དུ་ཆོད་པར་འཇིན་པ་དང་། དབང་པོའི་ཚད་ལས་བརྟག[65]པར་འཇིན་པའི་ཀང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །དབང་པོ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏི་ལ་ས་ཀིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

63 འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་རྣམས་ཞ་མའི་འགྱུར་དང་ཁྱད་པར་ཤེན་ཏུ་ཆེ་བས། ཐལ་ཆེར་ལེགས་ཟླུར་ཀྱི་མ་དཔེ་མི་འཕྲ་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་ངེས།

64 -མི། སྣར་ཐང། ཞ་མ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ཡང་ངེས་ཀིས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

65 བརྟགས། སྣར་ཐང།

(༢) བློའི་རྒྱུ་བ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པ།

(ཀ) བློའི་རྒྱུ་བ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་གཉིད་པ་མེད་པར་ཐལ་བ།

<u>བློའི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་དག</u> <u>བརྟུད་བོར་ནས་ཚད་མ་གང་ལས་འགྲོ་ལ་བའི་ཚད་མ་</u>
<u>གང</u>།[66] ཀ། <u>|གང་ལས་འགྲེ་ལ་པར་བྱེད་པ་ནི་འཐས་བྱ་དོན་གཞན་ཏུ་སྒྲ་བ་ལ་བློ་རྒྱུ་བ</u>
ལས་གཞན་འཐས་བྱ་མ་མཐོང་ནས། གང་ལ་བློ་འཇུག་བ་དེ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཟེར
བ་དེར་ཡང། གང་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཇི་རྐང་བཤད་པའི་བདག་དང
ཕྱད་པ་ལ་སོགས་པ་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་བློའི་རྒྱུ་ཡོད་པ
ནི་མ་ཡིན་ནོ། |ཅི་སྟེ་འདི་ཉིད་ན། ཅི་སྟེ་ཡང་རྒྱའི་ཚོགས་པ་འདི་དག་ཁོ་ནས་མངོན
སུམ་ཏུ་བརྟེད་དོ་ཞེ་ན། <u>དེ་བློ་རྒྱུ་བ་ཅི་ཞིག་བྱ</u>། |དེ་ལྟ་ན་ནི་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར
ཕྱོར་བ་རྒྱུས་བྱའི་དབང་པོ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མོད། དེ་གང་ལས
བྱུང་ཞེས་བརྟགས་པའི་བློའི་རྒྱུ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ།

(ཁ) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ།

[ཀ] དབང་དོན་ལྡན་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དང་དེའི་རྒྱུ་གང་ཏུའང་མི་འཐད་པ།

གཞན་ཡང། <u>གང</u>་གི<u>ཚེ་དོན་དང་དབང་པོ་ཡི</u>། |<u>རྒྱུས་བྱ་ཕྱོར་བ་འདུ་བྱེད་ལྡན</u>||

<u>ཅ། བློ་རྒྱུ་བའི་ཚོགས་པ་ལ</u>། |<u>མངོན་སུམ་བརྟུད་པ་དེ་ཅི་ལྟར</u>||

ཚོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། |གང་ཡང
དབང་པོ་དང་དོན་ལྡན་པ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་དོན་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོར་བ་དེ
ཡང། གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བརྟག
པར་མི་བྱའོ།།

66 དད་ཀེས་རྩ་བ། བརྟུད་ལས་ཐོབ་པའི་ཚད་མ་གང། |གཞུང་དོན་ལ་བརྟགས་ན། བརྟུད་ལས་འཐོབ་
བའི། ཞེས་དགོས་སྐྱེ།

[ཀ] དབང་དོན་ལྡན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་བ་ལང་ངོ་སྣྲམ་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་འཐད་པར་ཐལ་བ།[67]

[ཁ] རྒྱས་པར་བཤད་པ། «༢» དབང་པོ་མངོན་སུམ་ལས་ཁྱད་གཞི་ཐོབ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པ།

འདི་ཅི་བ་ལང་ཁོ་ན་ཡིན། འདི་ཅི་ཆུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཆོ་ཞེས། གང་ལས་ངེས་པ་འདིར་འགྲུར་བ་དེ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་གང་བཟློད་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

<u>བ་ལང་ཉིད་སོགས་ལྟན་ལས་དོན།</u> <u>།བ་ལང་ལ་སོགས་འཛལ་བར་བྱེད།།</u>

<u>«༣ དོན་དང་ཡང་དག་འཇུག་པ་ལ།</u> <u>།དབང་པོའི་བློ་ཅི་རྒྱས་ཡོད་མེན།།</u>

ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པས་དབང་པོའི་བློ་བ་ལང་ཙམ་ལ་ལྟ་བ་དང་དེའི་རྟེན་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཀྱི། དེ་དག་སྟོར་བ་ལ་ཅི་མ་ཡིན་ཆོ། །འཇུག་པ་གཞན་མེད་པར་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་མེ་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དག་དང་། རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་བརྟོག་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ཐ་མི་དད་པར་ཉེ་བར་འདོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱི། དབང་པོའི་བློ་ཅི་མ་ཡིན་ཆོ།།

«བ» དེའི་རྒྱུ་མཚན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། <u>རིག་བྱ་རང་ཉིད་བསྟན་མེད་པ།</u> <u>།ཀུན্�ཀས་དོན་དབང་</u>

<u>པའི་ཐུན་ཡུལ་ལོ།།</u>

དབང་པོའི་དོན་ཅི་ཚམ་དུ་མ་ཅན་ཡིན་ཆོ། །དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་དབང་པོ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་དེར་སྣང་བའི་ཀེས་པའི་སྒྲ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ཅི། ཀེས་པའི་རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་དུ་ས་སོའི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ཆོ། །དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཐུན་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་ཏོ།།

«ཁ» ཕྱི་དོན་གཞན་གཟུང་བའི་ཐོག་ནས་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་བ་མེ་འཐད་པ།

ཅི་སྟེ་ཡང་ཐུན་ཡུལ་ཕས་ཀྱང་དོན་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་

67 དར་ཋི་ཀ་ཏུ་ས་བཅད་འདི་ལ། དབང་དོན་ལྡན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བ་ལང་ངོ་སྣྲམ་པ་སོགས་མངོན་
སུམ་དུ་འཐད་པ། ཞེས་ཡོད་མོད་གཞུང་དོན་ལ་བརྟགས་ཏེ། འཐད་པར་ཐལ་བ། ཞེས་ཆུང་བཅོས།

ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་གྱི་རྣམ་ཀུན་དོན་མེད་ཀྱེས་པའང[68]རྣམ་ཀུན་དུ་རྣམ་ཀྱེས་ནི།[69] མངོན་སུམ་བློར་གྱུར་མངོན་སུམ་བློ་རྫ་གནས་པར་འགྱུར[70]གནས་པ་མེད།།

མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་ནི་ཚད་མ་དང་། ཀྱེས་པ་དང་། ཡུལ་གསུམ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ལ[71]ཚད་མ་ལ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ལ་ནི་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡུལ་ནི[72]མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་བ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེས་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པས་ཚད་མ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཟླུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློས་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་དབང་པོ་ལ་བཟློས་པ་མེད་པར་ཐ་མི་དད་པར་བརྟགས་ནས་འཇུག་པས་དབང་པོའི་གཞན་གྱི་དབང་བ་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་ཀྱེས་འདོད་པས་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱེས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་འཛོ་བས་དབང་པོ་བ་མ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟླར་བགད་པ་ཡིན་ནོ།[73]།དེའི་ཕྱིར་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་རང་བཞིན་དབང་པོའི་ཟློད་ཡུལ་ཡིན་ནོ།།

[ཁ] དོན་བསྡུ་བ།

དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་གང་ལས་བློས་ཟིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་མི་རིགས་སོ།།

ཀ] ཚད་འབྲས་དོན་གཞན་བྱ་འདོད་པ་དགག་པ། (ཀ) ཚད་འབྲས་དོན་གཞན་དགག་པ།

९ཀ ཅི་ལྟ་བློས་ཟིན་པར་འདོད་ན། །གང་ལ་བློ་ཟིན་པ་ཉིད་མངོན་བྱ་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ་དེ་བསྟན་ནས། ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་གཞན་འབྲས་བྱར་

68 མ་དབེར། དོན་མི་ཀྱེས་འང་། ཞེས་ཟླུང་ཡང་དང་ཀྱེས་ཆ་བ་ལྟར་བཅོས། དཔེ་བསྡུར་མ། དོན་གྱི་རྣམ་ཀུན་རྣམ་ཀྱེ་ན། །མངོན་སུམ་བློར་འགྱུར་གནས་པ་མེད། །ཅེས་པ་ཆ་ཚོག་ཏུ་བྱས་འདུག་པ་བཆུག

69 མ་དབེར། རྣམ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་ཀྱེ་ན། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མ་དང་འགྲེལ་བཤད་(ཀ९৬)དང་བསྡུན་ཏེ་བཅོས།

70 +བ། སྣར་ཐང་།

71 -ལ། སྣར་ཐང་།

72 འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཀ९৬) "ཕྱད་པ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་ཟིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ།" ཞེས་བཀྲལ།

73 ཁོང་དུ་ཥོག ཀ৭५ ཐང་ལ་ཀཱི་གས།

སྒྲ་བ་ཡིས། །འཕས་བྱ་གཞན་ནི་རྟེད་མ་ཡིན། །ཅི་ལྟར་བྱས་པས་ཤེ་ན། བློ་ལ་སྒྲ་བ་ཡིན་ན་ནི། །དེ་ལས་གཞན་པ་འཕས་བྱ་མེད། །ཚད་མའི་འཕས་བྱ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བློ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བློ་ཚད་མ་ཡིན་ན་འཕས་བྱ་མེད་དོ།།

(ཀ) བློ་དང་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀཅིག་དང་པོ་དང་བཅུག་ལ་དགག་པ།

९ཀ གལ་ཏེ་བློ་ལས་རྟོན་གཞན་ན། །རང་གི་རྒྱུ་ལ་འདུ་བ་སྟེ།།

ཚད་མ་ཡིན་ཡང་གང་ལས་དེར། །ཕྱི་ཕྱག་པ་རྣམས་ནི་འཕས་བྱ་སྒྲ་བའི་རང་གི་རྒྱུ་ལ་འདུ་བའམ། ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འཕྲོད་པ་འདུ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་སྒྲ་བ་བློར་འདོད་ན་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རྣག་པའི་ཕྱིར[74]འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲ་བར་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏེ་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ཚད་མར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་མིན་བརྗོད་དོན་མེད། །ཅི་སྟེ་བློ་ལས་སྒྲུས་པ་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བློ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པས། ངག་ལས་དེ་ཞེས་སྒྲ་བ་སྨོས་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

(ཁ) བདག་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་པ།

བློ་སྒྲ་བའི་སྒྲུས་བ། ९९ སྒྲུས་བ་རྣམ་པར་འགྱུར་ནས་བློ་ཡང། །གལ་ཏེ་སྒྲ་ད་ནི་རྣམ་འགྱུར་མི་རྟག་ཉིད་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཡང་བློ་སྒྲ་བའི་སྒྲུས་བ་ལ་མངོན་གནས་སྐབས་རྣམ་པར་ལྡན་ནས་འཇལ་བར་བྱེད་པ་བོ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྒྲ་ལ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ

ཅི་ལྟ་བདག་ལ་རྣམ་འགྱུར་མེད།[75]འཇལ་བར་བྱེད་པར་དེ་ལ་ཚད་མ་འཐད་མ་ཡིན་མི་རིགས་སོ། །རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་བློ་སྒྲ་བ་ན་ཡང་སྒྲུས་བ་འཇལ་བར་ཚད་མ་བྱེད་པ་བོ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི་འཇལ་བར་བྱེད་པ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར[76]གཞན་ཀྱིས་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ལ་ཚད་མ་འཐད་པ་མ་ཡིན།[77] ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

མངོན་སུམ་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོའོ། །།

74 མ་དཔེར། རྣག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མ་དང་འགྲེལ་པ་ཤད་བཞིན་བཙོས།

75 +ན། ལྷར་ཐང་།

76 མ་དཔེར། ད་ལྟར། ཞེས་ཡོད་མོད་ལྷར་ཐང་བཞིན་བཙོས།

77 མ་དཔེར། ད་ལྟར་གཞན་ཀྱི་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ལ་ཚད་མ་འཐད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་བྱུང་ཡང་བཙོས།

ལེའུ་གཉིས་པ། རང་གི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ།

༢ རང་དོན་རྟེས་དཔག་ཀར་དང་དོན་རྟེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད།

༢ ཀ <u>རྟེས་དཔག་རྒྱུ་ཁ་གཉིས།</u> རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་<u>རང་དོན་ནི།</u> <u>ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་བའོ།</u> །འཚད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་དོན་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་རང་གི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པའོ།།

༣ ཚད་འབྲས་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།

འདི་ཡང་། <u>འབྲས་བུ་ལྡན་བཞིན།</u> ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ[78]བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་གཉི་ག་ཡང་རྟོག་པ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། འདི་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

ཀ ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡུལ་བཤད་པའི་ཐོག་ནས་མཚན་ཉིད་ཐད་དུ་བསྟན་པ།

<u>འདི་གཉིས་ཀྱི་</u>སྟེ་འདི་དག་གི་[79]<u>དོན་དང་རང་བཞིན་མཚུངས་མ་ཡིན།</u> མངོན་སུམ་དང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་ཡུལ་ཅི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཁ མངོན་སུམ་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་སུ་མཚོ་བའི་རྒྱུ་མཚན། ༡) དངོས།

ཅི་སྟེ་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར། <u>རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བྱ་མིན།</u> <u>།ཡུལ་ཐ་དད་ཕྱིར།</u> རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཀྱི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ།།

78 ཞ་མ། རྟོག་པ་གཉིས་ཉིད་ལས།
79 མ་དཔེར། འདི་གཉིས་ཀྱི་དག་གི་ཞེས་བྱྱང་ཡང་བཅོས།

བ) དེ་ལ་རྟོག་པ་ཐུང་བ།

ཀ) ཁ་དོག་ལས་རིག་བྱ་དཔག་པའི་རྟེས་དཔག་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་འཛིན་པ་དགག

འོན་ཏེ་རིས་འཁའ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ།[80] དཔེར་ན་གཟུགས་ལས་རིག་བྱ་ལྟ་བུའོ་ཞེ་ན། མཐོང་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏོ། །རྗེ་ལྟར་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་[81]ནི་མ་ཡིན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི། གཞན་དུ་ཡིན། གཞན་དུ་ཐོན་ཀྱི་མཐོང་བ་མཚམས་སྦྱར་ནས་རིག་བྱའི་སྒྲ་དེ་ལ་རྟེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ཏོ། །རྗེ་ལྟར་གཟུགས་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་ཀྱི་རྟགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་ལས་རིག་བྱ་རྟེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ཏོ། །རིག་བྱའི་ཁྱད་པར་བསྟན་དུ་མེད་པ[82]ལས་ཅི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་དག་གི་ཡུལ་ལ་འཆོལ་བ་མེད་དོ།།[83]

ཁ) མངོན་སུམ་གྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཟུགས་ཡུལ་རང་མཚན་འཛིན་པ་དགག

གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ན། རྗེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། འདིར་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་ལས་ཡང།

མཐོང་བ་ལ་སོགས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན། །རང་གི་ངོ་བོས་བརྗོད་པ་མིན།།

མཐོང་ངོ་། །ཐོས་སོ། །འདོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒྲས་དོན་དེ་དག་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་ནི་མ་ཡིན་ཏོ། །འོན་ཏེ་གང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཁམས་ཀྱི་ཐྱོད་བའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལྷམས་བོན་པོ་རྣོགས་ནས་ཐོན་པའོ་ཞེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང།

ཀ མིག་ཤེས་ནས་ནི་རྣམ་པ་གཞན།[84]།བསྟན་བྱ་ཡིད་རྟེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ལའང།།

80 མ་དཔེར། མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མའི་འགྱུར་ལྟར་དགག་ཚིག་མེད་པར་བྱས།

81 རྟེས་སུ་དཔག་པར། ལྟར་ཐར།

82 མ་དཔེར། གཏན་དུ་མེད་པ། ཞེས་བྱུར་མོད་ཡིག་ཆོར་ཏེ་ཞ་མའི་འགྱུར་བཞིན་བཅོས།

83 མ་དཔེར། འཆོལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱུར་ཡང་ཡིག་ཆོར་ཏེ། ཚད་མའི་ཡུལ་འཆོལ་བ་མེད་པ་ལ་གོ་དགོས་པས་བཅོས།

84 ཞ་མ་དང་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀར། མིང་ལས་ཤེས་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཞན། །ཞེས་བྱུང་ལ། འགྲེལ་བཤད་ དུ། (བ།ཥ০) "རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་ཕྱིའི་རྣམ་པའོ། །དེས་བསྟན་པར་བྱ་བ་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཅི་མ་ཡིན་ཏོ། ། དེའི་མིང་ནི་ཐོན་ཚའོ་ཞེས་པའི་འདུ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཞིང་། ། ཤེ་ཡང་རྣམ་

གང་གི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ལྟེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཐུབས་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐོབ་པར་རྒྱས་པ་དེས་ན་རྟེས་བརྟེད་དོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།[85] བདག་ཉིད་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཕྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་དེ་བརྟེད་པར་བྱེད་པས་བརྟེད་བྱའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཀ) རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ལས་རྒྱུད་གི་ངར་དངོས་པའི་རྟེས་དཔག་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་འཛིན་པ་དགག

ཀ] དགག་པ་དངོས།

འོན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་བརྟེད་པར་མི་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །རྒྱུད་ལ་ས་གསར་པ་ཕྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཟྲོས་སུ་དཔག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ཥད་དུ་རིག་བྱ་ཡང་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རིག་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ས་གསར་པ་བཤད་པ་ལྟ་བའོ། དེ་མིན་ཕྱི་ནི་མཚོན་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུད་ལ་ས་གསར་པ་ལ་དེ་ཟླ་ས་ཀྱ་དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱ་ལ་ས་གསར་པ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྒྱུད་ལ་ས་གསར་པའི་ངང་བཞིན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཟླ་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་རིག་བྱ་ལ་ས་གསར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ཙམ་ཟླ་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་ཕྱག་པས་བྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཡོངས་སུ་ཕྱག་པ་ལས་རྒྱུད་ལ་ས་གསར་པའི་ངང་བཞིན་རྣམས་ལ་ཟླ་ས་ཀྱ་དཔག་པ་འདི་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ཥད་དུ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་རིག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ས་གསར་པ་ཕྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ངང་། བཤད་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏོ། །ཡོད་པ་ལ་འགོག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་།[86] ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ངང་འབྲེལ་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ཕྱི་ཐུབས་ནས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྟོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་པར་

པར་ཅེས་པར་བྱེད་ཀྱི། ངོན་ངང་གི་མཚན་ཉིད་འབའ་ཞིག་པ་མེ་མ་ཡིན་ནོ།།″ ཞེས་བཀླལ།

85 ཚད་མ་ཀུན་བཏུས། ཀ/ཀཀ འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གཏན་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཙམ་སྟེ། འདིར་རྟེས་དཔག་རྣམ་གཏན་ལ། ཞེས་པ་ལ་ཞ་མར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏན་ལ། ཞེས་སོགས་ཡོད།

86 ཞ་མ། ལྟོག་པ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །རྒྱུད་ལ་ས་གསར་པ་ཡོད་པར་ཁྱབ་ནས་ནི་ཕྱི་ལ་ཡང་མི་སྲིད་དེ།

བྱེད་ན། རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱུབ་པ་ཡིན་མོ། །ཡོད་པ་ནི་མ་བྱུབ་པ་ཡིན་ལ་ས་ལ་སོགས་པ་དང་འགག་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ཏན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་འགག་པ་བྱེད་ན།[87] དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་གཅོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིན་ཏན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་རིག་བྱ་དགག་པ་ནི་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྣང་བ་རྣམས་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རིག་བྱ་རྣམས་ནི་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་མོ། །དེ་དག་ཀྱང་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱ་འདི་གང་གི་ཡིན་ཞེས་རིག་བྱ་ལ་ཚོ་ཚོ་མ་ཟ་བར་འགྱུར་གྱི། ཐམས་ཅད་ལ་བཀག་པས་རྒྱུང་རྟེས་སུ་དཔོག་པ་ནི་མ་ཡིན་མོ།།

ཀ] ཕུང་ཚོག་གི་ས་རིག་བྱ་བཏུང་སྟོན་མས་པ་རྒྱུང་པས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འདོད་པ་དགག

གཞན་ཡང་། ཇ ཡིད་ཆེས་ཚོག་གི་ས་མིང་ནི་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་ལས་གཞན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ।འདི་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ། འདི་ར་ཐུག་ཀྱི་ཐྱི་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་གང་ཡོད་ན་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ནས། ཡིད་ཆེས་པའི་མིང་གི་ཚད་མ་ལས་ཐུས་གཞན་བཀག་ནས་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ।དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ।ཁྱད་པར་མེད་ལས་གྱུབ་ཅེ་ན། ཕུང་དང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་དག་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟེས་སུ་དཔག་པ་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཡང་ནི་ཁྱོད་པའི་ཕྱིར། ।ཐུགས་པའི་དབང་གི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཐུ་ལས་ཆུང་བ་ཆ་དང་པར་ཡང་གྱུབ་བོ། ।ཁ་ཅིག་དབེ་མ་བསྟན་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ।དེ་ལྟ་ན་ཡང་གང་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ དབེ་གཅིག་ཀམ་ཁ་ཉིས་མ་བསྟན་པ་དེར། ཐུ་ལས་ཆུང་བ་ནི་དབེར་ན་དུ་བ་ལས་མེ་ཆུང་བའི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལྟ་བུར་ཧྲུགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།[88]

87 མ་དབེར། མ་མཐོང་བ་དགག་པ་བྱེད་ན། ཞེས་ཆུང་མོད་འགྲེལ་བཤད་དང་ཀུན་དོན་ལ་བརྟགས་ན། མཐོང་བ་དགག་པ་བྱེད་ན། ཞེས་དགོས་པས་བཅོས། འགྲེལ་བཤད། (བ།૨૪) "ཁ་ཅིག་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དུ་ཐྱུར་པ་ཁང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་པོ་མེད་པ་འགྱུབ་བོ་ཞེས་ཁས་ལན་བར་བྱེད་དོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

88 ཞ་མ། དབེར་ན་དུ་བ་ལས་མེ་ཆེས་སུ་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་དེར་དོན་ཡོད་པའི་ཆེས་སུ་དཔོག་པ་ཡང་ཐུ་ལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ནི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སྒྲ་དང་དོན་ཐ་མི་དད་པར་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་ལས་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཆོ་ཞེས་རྟེར་རོ། །སྒྲ་དང་ཐ་མི་དད་པས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་དེ་ལྟ་ཡང་། ཇི་ལྟར་དོན་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཤིང་གི་སྒྲའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་དོན་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཁ་ཅིག་ལ། ར་བ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཀྱིས་ནི་རྟས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པས་ས། །འོན་ཏེ་ཤིང་གི་སྒྲས་ཀྱང་རྟས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་གོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གོ་བར་བྱེད་ཀྱང་དོན་ཀྱིས་ཡིན་ཀྱིས། སྒྲས་ནི་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཤིང་ལ་ས་གས་པའི་ཤིང་ཚོ་ཁ་ལ་ཚད་མར་བརྗོད་ན་ནི་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ན། ཡ་ཁ་ལ་ས་གས་པའི་སྒྲ་རྣམས་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།[89]

གང་ཞིག་བག་ཁོ་ན་སྒྲ་ཡིན་ལ་དེ་རྟོག་པའི་ཐབས་ནི་ཚོ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་སྒྲ་དང་མཐུན་པར་དོན་རྟོག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་གྱི་ཚ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལས་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཐ་དད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲ་དང་བྱ་ལ་བ་ནི་རྟག་ལ་བསམས་ནས་འདི་ས་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བགད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་ལས་རྟེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་དོན་ལ་མིང་བསྟན་པའོ། །མ་མཐོང་བའི་དོན་ལ་དོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] རང་ལ་མཚན་བས་པ་གྲོང་བ།

ཇི་ལྟར་དེ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་མཐོ་རིས་ལ་ས་གས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་ཙམ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཅ ཡིད་ཆེས་ཚོག་ནི་མི་སྲུ་བ། །སྒྲ་ལས་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད།།

89 ཞ་མ། ཐུན་དུ་ནི་མི་འགྱུར་ལ་རག་ལ། ཤིང་ལ་ས་གས་པའི་ཚོ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲ་ཉིད་ཚད་མར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱ་བ་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཀྱང་དོན་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་དོ། །འདིའི་ཐད་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ།

ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ཉིད་བཟུང་ནས་དོན་དེ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་[90]རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་བศད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མིང་གི་ལས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཟློན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟླུ་གས་འདིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་ས་གས་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་བศག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་དོ།།[91]

ཀ དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བศད་པ། ཀ བདོས་ཀྱི་དོན།

ཀ) རང་ཕྱགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཁ) ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཀ] བདོས།

ཚུལ་གསུམ་རྣགས་ལས་ཞེས་གང་བསྟན་པ་དེ་བศད་པར་བྱ་སྟེ།

<u>རྟེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པའོ།</u>།།

རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ།[92]དེ་ལ་དུས་ཕྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཐུན་ཞེ་ཚུལ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ནམ་རྟེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་བའོ། །དེའི་ཅིག་ལ་ཡང་མཐའ་དག་གམ་ཕྱོགས་ཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་གང་ལས་ཞེ་ན། དེ་དང་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་འགས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཀྱི། ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མེད་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པས་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མེད་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་པ་ལའང་མ་ཡིན། འགལ་བ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགས་པའི་དོན་དུ་འགྲུར་རོ།[93]།འདིར་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྣགས་གང་ལས་རྣགས་ཅན་ཏོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] ཚུལ་གསུམ་ཀའི་མཚན་ཉིད་ཟུང་དུ་ཤེས་པ་སྦྱར་བ།

དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་སྒོས་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། སྒོས་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར། <u>ཇའདིར་ནི་ཤེས་པའདང་འཕངས་པ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་མ་བศད་པ་འཕངས་ཞེ་ན། །གང་ཕྱིར་ཤེས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བྱས་ཕྱིར། །</u>འདིར་ནི་ཤེས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཏོ།

90 མ་དཔེར། དོན་དེ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡོད་ཚོད་འགྲེལ་བศད་(ཀ་ཀ།)དང་བསྟན་ཏེ་བཅོས། ཞ་མ། མི་བསླུ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ།།

91 ཞ་མ། དེའི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ།

92 ཞ་མ། རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ།།

93 ཞ་མར། འདིའི་མཏུག་ཏུ། “བསླུ་བར་བྱ་བའི་རིགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གིས་ནི།”ཞེས་སྨོན་མ་བྱང་།

ལ། དེ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་རྟོག་པ་ལ་བཟློས་ནས་རྟོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱི། བྱིད་པའི་རྒྱ་བཞིན་ཏ་མ་བཟློས་པར་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲབ་པ་ཡིན་ནོ།།[94]

(ཀ) ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ཡང་དག་མིན་པ་དོན་ཀྱིས་འཕངས་པ།

ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལས།

ཚུལ་ནི་རེ་རེའམ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི། །རྟགས་ནི་དོན་ཀྱི་དོན་བྱེད་མིན།།[95]

དེ་ལ་ཚུལ་རེ་རེའི་ནི་གང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། དེ་དང་མཚུངས་པ་ལ་མེད་ལ། དེ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱས་ལ་མེད་ལ། དེ་མེད་པ་ལ་མེད་པའཇུག་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མེད་པ་ལ་མེད་ཀྱི། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་མེད་ལ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བྱ་བ་ལ་ཝཇུག་མེད་པའོ། །ཚུལ་གཉིས་གཉིས་ནི། དབེར་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་ལ། དེ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་ལ། དེ་མེད་པ་ལ་མེད་ཅིང་། དེ་དང་མཚུངས་པ་ལ་མེད་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་ལ། དེ་མེད་པ་ལ་མེད་ཅིང་། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་མེད་པ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ཕྱར་སྟོང་བ་བྱ་གོ་ཤའི་ཀྱིས་དགག་པར་རིག་པར་བྱའོ།།[96]

(ཁ) རྣམ་བཅད་ཀྱི་གནས་དབེར་བརྗོད་པ།

དེ་ལའི་ཕྱི་སྟེ། ། བྱས་ཕྱིར་སྒྲ་ནི་རྟག་པ་དང་། །ཡུས་ཅན་ཕྱིར་དང་ཁཉན་མིན་ཕྱིར།། ཡུས་མིན་ཕྱིར་དང་མཉན་བྱ་ལས། །མི་རྟག་མི་ཁ་ཅི་ཁྱད་བྱའི་ཕྱིར།།

---

94 ཞ་མ། བྱེད་པ་ཡོ་བཞིན་ཏ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་གྱི་བ་ནས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

95 ཞ་མ། ཚུལ་རེ་རེ་དང་ཁ་ཅིས་ཁ་ཅིས་པ། །རྟགས་དོན་མིན་པར་དོན་ཀྱིས་བྱས།།

96 མ་དབེར། རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡོད་མོད་ལྟར་ཐར་བཞིན་བཅོས། ཞ་མ། དེ་དག་ཅིས་ནི་རྟགས་ཕྱར་ལྟར་བ་རྣམ་པ་བྱ་ཏ་ཏ་བཟློ་བས་པར་དོན་ཀྱིས་ཁོ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཁ་ཏན་ཚིགས་ཕྱར་ལྟར་བྱ་ཁ་ཅིས་ལའཇོན་ལ་ཧ་ཅང་ཁ་ཅི་ཞ་མའི་ལག་ལེན་མ་མཆན། ༡༥༦ ལ་ཁ་ཟིག་ས། ཆུལ་ཚབ་ཟླའི་དར་ཏི་ཀ་ལྟར་ན། ཤོག ९१བ५ ཚུལ་རེ་རེ་བའི་ཁ་ཏན་ཚིགས་ཕྱར་ལྟར་ཁ་ཅི་དབེ་ནི། ཟླ་ཚོས་ཅན། རྟག་ལྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཞེས་པ་ཁ་ཅིས་ལ་ཁ་ཏན་ཚིགས་ཕྱར་ལྟར་ཁ་ཅི་དབེ་ནི། ཟླ་ཚོས་ཅན། རྟག་ལྟེ། ཡུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་ཏན་བྱའི་ཕྱིར་དང་། ཟླ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་ལྟེ། མི་ཁ་ཅི་ཁྱད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅོས་པ་ཁ་ཅིས་ཀ་ལ་ཆད་པ་ཆ་བའི་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་ཚེ།

བ) གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་ཀྱི་ཚུལ་དགག་ཀ) ཐུགས་ཆ་མ།

གཉིས] བསྟན་བྱའི་ཚོས་དངོས་བྱ་རང་འདོད་པ།

འདིར་ཡང། ཤ རྟོག་ས་ནས་ཟློག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ཚོས་གཞན་
དངོས་ཅེས་རྟེར།།

གང་གི་ཕྱིར་དུ་བ་ལས་ཕྱན་ཅིག་ཐོབ་པའི་མེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི། དུ་བ་དང་ལྡན་
པའི་ཐུགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བས་མེ་ཁོ་ན་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
ཁ་ཅིག་རྟེར་རོ།།

གཉི] གཞི་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དངོས་བྱ་རང་འདོད་པ།

ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་བར་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་འབྲེལ་པ་འདོད་པ་ཡིན།།

ཡང་གཞན་ཞེ། གང་གི་ཕྱིར་མེ་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཁེར་ལ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་
དེའི་ཕྱིར་ཐུགས་དང་མེ་འབྲེལ་པར་དུ་བས་དངོས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རྟེར་རོ།།

ཁ) དེ་དགག་པ། ཀ] ཐུགས་དང་ཥ་དགག་པ།

རེ་ཞིག་དང་ཥ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཀ ཚོས་ལ་རྟགས་ཞེ་གྱུར་ཅེ་ན། །གཞན་དེས་ཅི་ཞིག་དངོས་པར་བྱེད།།

གལ་ཏེ་རྟགས་དུ་བ་ཚོས་གཞན་མེ་ལ་དམིགས་པ་ཁེད་ཡིན་ན། གང་གི་དོན་དུ་མེ་དང་དུ་བ་
དག་འབྲེལ་པ་ཐན་པར་བྱེད་པ་དུ་བས་ཅི་ཞིག་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད།[97]

ཅི་སྟེ་ཚོས་ཅན་ལ་དེ་ཁེད། །ཅི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་མི་བྱེད།།

ཅི་སྟེ་མེ་དང་འབྲེལ་པའི་ཐུགས་སུ་བ་དམིགས་པ་ལས་མེ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་
ན། ཐུགས་དེ་ཁེད་མེ་དང་ལྡན་པ་ཁེད་དུ་རྟེས་སུ་དཔག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཅི་སྟེ་མི་
འདོད། མེ་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ།།

ཁ) ཐུགས་ཀཥ་པ་དགག་པ། ཀ) དགག་པ་དངོས།[98]

གང་ཡང་འབྲེལ་པ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟེར་བ་དེ་ལ། ***ཀ ཅ***

---

97 རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད། ལྷར་ཕབ།

98 ས་བཅད་འདི་ལ། དར་ཛི་ཀ་ཀུ་ཆང་གསོས། ཀ འབྲེལ་པ་དོན་གཞན་རྟེས་དཔག་གི་ས་གཞལ་བྱར་འགལ་
བ་དང་། ཁ གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་བགཆད་ཅན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཀ རྟགས་ཚོས་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ་
བཅས་གསུམ་དུ་ཕྱེས་མོད། འདིར་མ་བཀོད།

འབྲེལ་པ་ལ་འབང་གཉིས་པོ་མེད། །འབྲེལ་པ་ལ་ནི་མེ་དང་དུ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དོ[99]ཞེས་དེ་སྐད་བྱེད་པའང་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་སྐད་ལ་ནི་ཐུག་པ་ཐོས། འབྲེལ་པ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་འབྲེལ་པ་ཅན་མེ་ལ་འདི་ལ་མེའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐུག་པ་དམིགས་པར་འགྱུར་ན། འདི་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་དང་པོ་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཡང་འབྲེལ་པ་ནི། བརྗོད་མིན། རང་གི་ཚོས་དང་འབྲེལ་པ་ནི་གཞན་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྐད་བྱ་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་། དོན་གྱིས་གཟུང་བར་འགྱུར། འདི་ན་མེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། འབྲེལ་པ་ཧུག་ཀྱིས་སྣྲས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་བཧད་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བས་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རྒྱགས་དང་འབྲེལ་མ་ཡིན།

[ཁ] ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚིགས་དོན་བསྟུན་བྱར་བསྟན་པ།།

གང་གི་ཕྱིར་གཞན་དུ་བ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་ན་མེ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མེ་དང་ཡིན་ནོ། །ཅེས་པ་འདི་དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བ་ནི་མེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་དང་མེད་ན་མེ་འབྱུང་བར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འབྲེལ་པ་ལའང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།[100]ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

99 རྒྱགས་ཀྱི་མི་འཐུལ་བ་ཡང་ནི། །ཚོས་དང་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱ།།

དེ་ལ་བྱེད་ན་ཚོས་ཅན་ནི། །དེ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

གང་ཡང་གཞན་དུ་དུ་བ་དང་མེ་མེད་ན་མེ་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེ། གཞན་དུ་དུ་བ་ཙམ་རབ་ཏུ་མཐོང་བས་ཀྱང་། གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས། ཕྱོགས་མེ་དང་ལྡན་པར་རབ་ཏུ་བསྟུན་པར་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། བསྟུན་བྱའི་ཕྱོགས་དང་དུ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་དུ་མེད་ན་མེ་འབྱུང་བར་བསྟན་པར་མི་ནུས་པ་ཡིན་ལ། ཐུན་དང་འདི་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།[101] གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་རབ་ཏུ་

99 མ་དཔེ་དང་པེ་ཙྪར་བཅས་སྒེ། གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་མེད་ན་མེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱང་མོད་ཞ་མ་བཞིན་བཅོས།

100 ཞ་མ། རྒྱས་གཞན་དེ་ནི་ཐང་བ་སྟེ།

101 ཞ་མ། གཞི་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ།

བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ནི་གཞན་དུ་ཚོས་དང་མི་འཕྲལ་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀ) རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ཁ) རྟགས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་བཤད་པ། ཀ] རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཁ] གཏན་ཚིགས་སེལ་བས་འཇུག་པར་བསྟན་པ།

(ཀ) འཇུག་པ་དོན་གཞན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱ་འདོད་པ་ལ་གཏོད་པ་གཞན་བསྟན་པ།

ཀཀ ཚོས་གཞན་ལ་ཡང་དཔྱད་བྱ་སྟེ། །རྟགས་ཀྱང་རྟེས་ཀྱ་བསྟན་པར་བྱ།།

(ཁ) སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཚུལ།

གང་གིས་ཚོས་དང་རྟགས་མི་འཕྲལ་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་[102]ཚོས་ཅན་དེ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ།

ཀཁ དོན་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དུ་མ་ནི། །ཐམས་ཅད་རྟགས་ལས་རྟོགས་མ་ཡིན།།

གང་ཞིག་རྟེས་འཇུག་གཞན་ལ་ནི། །ཕྱོག་པ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།

མེའི་འབར་བ་དང་རྩོ་བའི་ཁྲད་པར་ཅི་ལྟ་བ་དེ་རྣམས་ནི་དུ་བ་ལས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཕྲལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་འཇུག་པ་ནི་གང་མེད་པར་མེ་མེད་པའི་རྫས་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྫས་དེ་དག་རྫས་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱོག་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེའི་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཕྱོག་པ་ཙམ་རང་དང་འཇུག་པའི་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་མེ་མེད་ལ་མ་མཐོང་བ་གཞན་ལ་ཡང་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།།

(ཁ) དཔེ་བསྟན་པ།

ཁང ཡོན་ཏན་ཏྲི་དང་ཏྲི་བཟང་རྣམས། །དེ་མིན་ཁྱད་པར་རིམ་པ་ལས།།

རྫས་མིན་ལ་སོགས་རྣམ་བཅད་ན། །ཕྱུག་ལ་སོགས་ལ་ཅི་ཁ་ལའི་ལོ།།

102 +ཚོས་ཅན། སྣར་ཐང་། ཞ་མ། རྟགས་དང་ཚོས་དང་ཚོས་ལ་མི་འཕྲལ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེའི།

ཡོན་ཏན་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ་ཏྲི་ས་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།[103] ཌ་ས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཏྲི་བཟང་ས་ཀྱི་ཏྲི་བཟང་ས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་བ་ལ་ཏྲི་བཟང་ས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཕྱག་ལ་ལ་ལ་སོགས་པ་དེ་དེ་ལ་རེ་རེ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།།[104]

[ཁ] གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་ནས་འཇུག་པ་དགག

གཞན་དུ་ན། ༧༥ མཐོང་བཞིན་བསྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཀྱིས། །གལ་ཏེ་རྒྱགས་ནི་གསལ་བྱེད་ན། །ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའམ། །ཡང་ན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་མེ་ལ་དུ་བ་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་དུས་ཕྱིས་གསལ་བར་བྱེད་ན། འགར་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཅི་ལྟར་མེ་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་མ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་མེ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།[105]།གལ་ཏེ་ཡང་ཅི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། འབར་བ་དང་རྩོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པར་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པ་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཕྱི་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མེ་མ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་པས་ཀྱང་འདིའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་ངེས་ཞེས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱི། ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ག] ཕྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་ཐོག་ནས་འཇུག་པ་དགག (༢) དགག་པ་དངོས།

༧༦ ཕྱི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང། །རྟེན་ནི་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།། དེ་ལས་གཞན་ཏེ་མཐོང་མི་འགྱུར། །གཅིག་ལ་མཐོང་ཕྱིར་ཐ་དད་པའམ།། རེ་ཞིག་མེ་ལ་མེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་མཐོང་བ་ནི་ཡི་ཕྲིད་དེ། རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་ཁ་ཅིག་ལ་ཡང་ཕྱིས་ཀ་ལ

103 འགྲེལ་བཤད་ལ་བརྟག་ན། (৭৬৫) ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱིས་ཌ་ས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཏྲི་ཉིད་ཀྱིས་ས་ལས་ཐྱུང་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་དགོས་ལྟར་ཡང་མ་དབེ་བཅོས་མ་ཐོ་བས། ཞ་མ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱིས་ཌ་ས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། ཏྲི་ཉིད་ཀྱིས་ས་འདི་ཌ་ས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་།

104 ཞ་མའི་འགྱུར་དང་འཁྲིལ་བཤད་(৭৫০)དང་བསྟུན་ན། "ཏྲི་ཞིམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏྲི་ཞིམ་པའི་ཐུན་མོང་བ་མེད་པ་དང་། ཏྲི་ཞིམ་པའི་ཁྱད་པར་ལྷག་ལ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ལས་ལོག་པ་རེ་རེ་རྣོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་དགོས་ས་མ་བརྟག་ལ། གང་ལྟར་ཡང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་དད་ཀྱེས་ཀྱི་འགྱུར་ལ་ཐུགས་ཉམ་ཀ་ཕར་མཐོང་།

105 ཞ་མ། དཔེར་ན་མེ་མཐའ་དག་ལ་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མེ་འདི་ཡང་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

དང་། ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་མ་བརྟེན་བར་འཇོན་པ་ནི་མཐོང་བོ། །གང་དག་ འཕྲ་བ་ཕྱིར་སྒྲ་བའི་འཕྲ་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ།[106]།ཅི་སྟེ་ཟླ་ཟ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གཟུང་ན་ ཡང་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྟེན་བཞིན་ཏ་ཏ་མར་འགྱུར་རོ།།

(ཀ) རྒྱས་དང་རྟེས་དཔག་ཚ་ཁས་སྲུ་ཕྱི་ནས་འདྲུག་པར་བསྟན་པ།

ཅི་སྟར་ཡང་རྟེས་སྲུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཚ་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད་པ།

ཀཨ དེ་སྟར་ཡན་ལག་གང་ངོ་བོས། །རྒྱས་ཅན་ལས་ནི་མི་འདའ་བ།།[107]

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཏ་མ་ཡང་། །རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་མིན།།

ཏ་བ་ཡང་ཏ་བ་ཉིད་དང་སྐྱ་བ་ཉིད་[108]ལ་སོགས་པའི་ཚ་ནས་གང་གིས་མེ་ལ་མི་འཚུལ་ བ་དེ་ཉིད་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏྲི་ས།[109]རྫས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ འཚུལ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁ] དོན་བསྡུ་བ།

ཀཀ གང་ཞིག་རྒྱགས་ཅན་ལ་འཇུག་པ། །རྒྱགས་ཀྱི་དེ་ཡང་གོ་བར་བྱེད།། ཁྱད་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་འཚུལ་པའི་ཕྱིར།། ཀཁ རྒྱགས་དང་འཇུག་པའི་དོན་ཀྱིས་ནི། །རྒྱགས་ཅན་གོ་བར་མི་བྱེད་དེ།། འཚུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཁྱད་པར་ནི། །རྟོག་ནས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།[110] ཞེས་གསུངས་ཏེ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

---

106 འཇུག་པ་བཤད་སྟར་ན། (ཀཥཀ) འདྲ་བའི་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་དགོས་སྐྱམ། ཞ་མ། གང་དག་ཕྱི་མཐོང་ཞིང་ གཟུང་བ་ཥ་ཡང་རྟེན་མ་བརྟེན་བ་ཥ་དང་མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ།།

107 འཇུག་པ་བཤད་དུ། (ཀཥཀ) མི་འདའ་བ་སྟེ་འདའ་མིན་ཞེས་པ་འཚུལ་པ་མ་ཡིན་དོན་ཏ་བཤད།

108 -ཉིད། སྐྱ་ཐང་།

109 ཡིན་ཀྱི། སྐྱ་ཐང་། ཞ་མ། སྐྱ་ཥ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི།

110 དར་ཛི་ཀ་ཏ་དོན་ལྡན་ཕྲོ་ཐོ་ཀ་ཀཉིས་ལ། ཀ བཤད་བྱ་དགོ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོས་བཟུང་བ་དང་། ཁ དགོ་ བྱེད་འཚུལ་ན་ཏོ་འཚུལ་པའོ། །ཞེས་པ་བཅད་པ་བགོད། ཚིགས་བཅད་ཀཉིས་ཀྱི་ཚིགས་དོན་འཇུག་བཤད་ (ཀཥཁ) ལ་ཀཱཏིགས།

(བ) རྣལ་གྱི་རྩ་བ་འཇུག་པ་བཞད་པ། ༢] རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཀ] འཕྲོད་འདུའི་འཇུག་བ་འདུ་བ་ཅན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྣལ་ཚོས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྣལ་ཚོས་ཐུན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། (ཀ) དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པ་དགག

འོན་ཏེ་འཇུག་པ་ནི་ཐོག་བ་བཞིན་དུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་ཅན་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རྣལ་ཀྱི་ཚོས་ཐུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།[111] དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

བ། འཇུག་པ་གཉིས་ལ་གནས་ན་ཡང།།རྣལ་དང་རྣལ་ཅན་ལྷན་ཅིག་པ།།

རྟེན་དང་རྟེན་པ་བཞིན་འདྲུག་གི། །དེ་ནི་ཐོག་བ་བཞིན་དུ་མིན།།

ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་གཉིས་ལ་གནས་པ་བདེན་ན་ཡང། རྟེན་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཐུ་མི་འགྱུར་ལ། བརྟེན་པ་ཡང་རྟེན་ཀྱི་ཚོས་ཐུ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འགལ་ཞིག་ཏུ་རྣལ་རྣལ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། རྣལ་ཅན་རྣལ་ཐུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་བ་ལ་ནི་གཅིག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ལ། དེ་དེ་ལྟར་འདིར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

(བ) མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན།

དེ་ལྟར་ན། བཀ། རྣལ་ཅན་རྣལ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད། །གཞན་ནི་རྣལ་ཅན་ཉིད་ལའང་ཡོད། །དེས་པ་རྣམ་པར་བཟློག་པ་ལ། །རྣལ་དང་རྣལ་ཅན་འཇུག་པ་མེད།།

གང་གི་ཕྱིར་རྣལ་ཅན་རྣལ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མེ་ཉིད་བཞིན་དུ་རྩེས་ལ་ས་གས་པ་ཡང་དུ་བས་གས་ལ་བར་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། རྩོན་པ་ཉིད་ལ་ས་གས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྣལ་ནི་རྣལ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་བ་གང་ཡིན་པའི་དུ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཉིད་ལ་ས་གས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གས་ལ་[112]བར་བྱེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། ཛྭས་ཉིད་ལ་ས་གས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པར་གཟུང་བ་བཟློག་པས་ནི་རྣལ་ཅན་དང་རྣལ་ཅན་བག་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

111 མ་དབེན། འགྱུར་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། ཞེས་ཡོད་མོད་ཀ་མ་དང་འཇུག་བཀད་དང་བསྟུན་ཏེ་བཅོས།

112 བས་ལ། ལྷར་ཐང།

[ཀ] ཁྱབ་མཉམ་པའི་རྣམས་དེ་ཉིད་སྟོང་བ་དེའི་རྣམས་ཅན་དུའང་འགྲུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དགག

རྣམས་དང་རྣམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་ནས་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྲུར་བའི་དབེ།

འོན་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྣམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྣག་པ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།།

བཅ། རྣམས་ཀྱང་རྣམས་ཅན་ལ་ཁྱད་པར། །འདོད་ན་ཡན་ལག་དེ་དེ་ལས།། ཁྱབ་བྱེད་ཕྱིར་དེའི་དེ་རྟོགས་བྱེད། །མ་ཡིན་བ་ལང[113]རྣ་ཅན་བཞིན།། ཀལ་ཏེ་རྣམས་འགལ་ཞིག་རྣམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཡིན་ན། དེ་ཁྱབ་བྱེད་ཉིད་དེས་ནི་རྣམས་ཅན་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྣ་ཅན་ཉིད་ནི་བ་ལང་ལ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་བ་ལང་གི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བ་ལང་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།[114]

(བ) དེའི་རྒྱུ་མཚན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཅ། དངོས་པར་བྱ་ལ་མི་འཐོལ་བས། །གང་ཕྱིར་ཁྱབ་བྱེད་ལ་ལྷོས་བྱེད། །རྣམས་ནི་རྣམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཡིན།། བྱས་པ་ཉིད་ནི་མི་རྣག་པའི་དོན་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། རྣག་པ་ཉིད་བཀག་པ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།[115]།དེ་བཞིན་དུ་མི་རྣག་པ་ཉིད་ནི་བྱས་པའི་དོན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་ཡང་མ་བྱས་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་ལ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་

113 མ་དབེར། མ་ཡིན་ལ་ས། ཆ་བ། མ་ཡིན་པ་ལས། འདིར་ཞ་མའི་འགྲུར་ལྷར་བཅོས།

114 འདིའི་ཐད་ཀྱི་དགེ་ཤེས་ཀྱི་འགྲུར་ལ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ། ཞ་མར། "དཔེར་ན་རྣ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་བ་ལང་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་དེས་བ་ལང་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་དེ་ཉིད་བ་ལང་གིས་གོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།" ཞེས་བྱུང་བ་ལེགས། འགྲེལ་བཤད་དུ། (བ۱۵۷) "ཇི་ལྟར་རྣ་བ་ལང་གི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གོ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་བྱའི། གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་དང་འད�།།" ཞེས་གཞུང་དོན་གསལ་བར་བཀྲལ།

115 ཞ་མ། བྱས་པས་མི་རྣག་པ་ལ་ཁྱབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་རྣག་པ་ཉིད་བཀག་ནས་གོ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འགྲེལ་བཤད་དུ། (བ۱۵۴) "གལ་ཏེ་ཡང་མི་རྣག་པ་ཉིད་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ཁྱབ་པ་དེ་ལྟ་ཡང་དེས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྣག་པ་ཉིད་བཀག་པས་སོ།།" ཞེས་དང་། "དེ་བཞིན་དུ་མི་རྣག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ལ་ཟོགས་པ་ཟླ། གང་གི་ཚེ་བྱས་པ་ཉིད་འགྲུབ་པའི་ཚེ་དུ་མི་རྣག་པ་ཉིད་དུ་ཅི་བར་ཟློས་བར་བྱ་བ་དེའི་ཚེ་ཡང་མི་རྣག་པ་ཉིད་བྱས་པ་མ་ཡིན་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནམས་། དེས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི།། ཝོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མ་བྱས་པ་ཉིད་བཀག་པ་ལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་མེད་པས་ཟོ་ཞེས་པའི་ངོན་ཏོ།།"ཞེས་ཟླུང་བ་ལས་གཞུང་དོན་གསལ་བར་གོ་རྒྱས།

མི་རྟག་པའི་དོན་ལ་ཡང་བྱས་པ་ཉིད་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དེས་ན་མ་བྱས་པའི་ཉིད་ནི་གོ་རྒྱབས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཉིད་ལ་མ་བྱས་པ་ཉིད་བཀག་ནས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ[116]གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] དོན་བསྡུ་བ།

ཀཅ་ འཇིག་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །ཁྱབ་ཕྱིར་མ་བྱས་པ་དེ་མིན།།
ཁྱབ་ཕྱིར་བྱས་པའི་དོན་ལ་ནི། །མི་རྟག་མེད་པ་མ་བསྟན་ཏེ།།[117]
ཀཅ་ རྒྱ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བ་ལང་ཁྱབ། །རྒྱ་ཅན་མིན་པ་ལྷོག་པར་བྱེད།།
བ་ལང་རྒྱ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ། །བ་ལང་མིན་དོན་ལྷོག་བྱེད་མིན།།
ཞེས་གསུངས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཚིགས་སྒེ་བཅད་པའོ། །རང་གི་དོན་ཀྱི་རྟེས་སྒེ་དཔག་པ་བསྟན་ཏོ།།

ཁ ཀ་ཞན་ཀྱིས་བརྟག་པའི་རྟེས་དཔག་དཀག་པ།

ཀ) ཆོད་ཟླུན་མཁན་པོའི་ལུགས་དཀག་པ། ཁ) འདོད་པ་བཟློད་པ།

ཀ ཆོད་པ་ཟླུན་པར། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་མཐོང་བ་དེ་རིག་པ[118]ནི་རྟེས་སྒེ་དཔག་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ།།

ཁ) དེ་དཀག་པ། ཀ] མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ལྟག་པ།

ཀཆ དེ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི། །རང་གི་རྟགས་འདོད་ཅེ་ན།།
གལ་ཏེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རིག་བརྟེད་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཕྱི་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།[119]།ཡང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་

116 ཞ་མར། གོ་བར་བྱ་བར་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཕྱི། ཞེས་ཟླུར་བ་དག་པར་སྐད་། འགྲེལ་བཤད་ཏུའང་། (ཀ།ཅ) "མ་བྱས་པ་བསལ་བས་གོ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །"ཞེས་བཀྲལ་བ་ཞ་མའི་འགྱུར་དང་མཐུན། ཚིག་ཕྱར་འདིའི་འགྱུར་ལ་དོགས་ཀ་ཞི་ཆེ་ཙམ་མཐོང་།

117 རྒྱ་པ་འདི་ཀ་ཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ཕྱི་ཐར་ལ། ཞ་མའི་འགྲེལ་པའི་མཚན། ཀ.ཅ.ཅ ལ་ཀ་ཟི་ཀས།

118 ཞ་མ་དང་འགྲེལ་བཤད་ཀ་ཉིས་ཀར། རིགས་པ། ཞེས་ས་ཡང་འཇུག་ཡོད། འགྲེལ་བཤད་བ་(ཀ།ཅ)འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཆོད་ཟླུན་ཀྱི་འདོད་པ་བཀོད་པའི་ཀ་ཞུང་ཐུང་ཟུང་ཀུས་པར་བཀོད།

119 མ་དབེར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡོད་མོད་འགྲེལ་བཤད་དང་ཞ་མའི་འགྱུར་དང་བསྟུན་ན། ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགོས་ལྟར་བས་དེ་བཞིན་བཙོས། ཞ་མ། ཅེས་

འདི་ཅི་ཞེག ཁཧན་ཀྱིས་ནི། །གལ་ཏེ་བརྗོད་ན་ཇི་ལྟར་གང་། །གལ་ཏེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་གཞན་དུ་མཐོང་བ་འདོད་པ་ཡིན་ན།[120] རྣམ་པ་གང་གིས་སམ་གང་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མ་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ།།

༦༷ དོན་ཅེས་བྱ་བ་གྲུབ་ཅེ་ན། །ཅེ་སྟེ་ཡང་དོན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ལྟ་གཅིག་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཁྱབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྟེ་དེས་བསྒྲུབ་པའོ། །གང་དོན་མཐོང་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་རིག་པ་དེ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་མེད། །ཐུར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་ལྷོས་པས་ཅི་ཞེག་བྱ་སྟེ། དོན་མཐོང་བའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་རིག་པ་ནི་[121]རྟེས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་ཕྱིས་ཁོ་ན་བྱ་མོད།།

[1] ཆོད་གཞི་ལ་ཚོས་ལས་གཞན་པའི་དཔག་བྱ་མི་འཐད་པ།

མེ་ལ་སོགས་པ་དུ་བ་སོགས། །མཐོང་ན་དེ་རིག་དཔག་བྱ་བ།།

ཁཧན་ཁང་། མེ་ལ་སོགས་པ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་དབེར་བྱས་པ་དེ་ལ། དུ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ན་ཁྱོ་དོན་དུ་དེ་རིག་པར་ཞེས་བརྗོད་ལ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་རིག་པའི་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཁང་ཞིག་ཡིན།

[2] ཁོ་བྱ་ཁོ་བྱེད་ཀྱི་ཚ་ཧས་མ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ།

ཚོས་ནི་མར་པོ་དག མ་བརྗོད་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱེད། །ཚོས་དུ་མ་ཅན་ཀྱི་དོན་ལ་ཚ་ཁང་དུ་བས་ཁོ་བར་བྱེད། །དུ་བའི་ཚ་ཁང་ཞིག་ནི་ཁ་གསལ་[122]བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་མ་བསྟན་ཏོ།།

བྱ་བ་ནི་འདིར་ཕྱིས་བཤད་པའོ། །འཕེལ་བཞད་དུ། (༦༥༠) དེ་རིག་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་འདི་བོ་ཞེས་ཟློན་པ་ཕྱིད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པའི་བྱེད་པས་རིས་པར་བརྗོད་པའོ་ཞེས་པས། ཞེས་སོགས་ཤུ་བཀྲལ།

120 མཐོང་བ་བའི་ཡིན་ན། ལྷར་ཐང་། ཞ་མར། "གལ་ཏེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་གཞན་དུ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ལྟ་ན།" ཞེས་ཡོད་པས་འདིར། མཐོང་བ་འདོད་པ་ཡིན་ན། ཞེས་བཅོས།

121 མ་དབེར། རིག་པ་ནི། ཞེས་བྱང་མོད་ལྷར་ཐང་བཞིན་བཅོས།

122 མ་དབེར། བསལ། ཞེས་བྱང་ཡང་ཞ་མའི་འགྲུར་ལྟར། གསལ། ཞེས་བཅོས།

ཀ) གཞན་ཕྱི་ལྟ་ཁགས་དགག་པ།

ཀ) རིགས་པ་ཅན་པའི་ལྟ་ཁགས་དགག་པ། ཀ] འདོད་པ་བརྗོད་པ།

ཤ རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི། དེ་ལྟོན་ཏུ་འཕྲོ་བ་ཅན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡ་ཁ་ཅིག ཐ་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱག་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐུ་མཚོ་བའི་ཁེས་ཟེར་ཏོ།།[123]

ཀ] དེ་དག་ཀ་པ། ཀ] རྟེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དག་ཀ་པ། (ཀ) ཐ་མ་དང་ལྡན་པ་དག

དེ་ལ་མངོན་ཤེས་ལྟོན་ཏུ་འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེ་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ཀ་ཤ་འཇིལ་པ་དབང་པོས་གཟུང་བ་ཡིན། ཁྱོད་ནི་ལྟོན་ཏུ་འཕྲོ་བ་ཅན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པར་འགྱུར་བ་ཁྱོད་ཁ་ཅིག ཐ་ཆུང་ངམ་ཅི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཁ་ཅིག ཐ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཁེས་གང་ལ་ཡོད་ཀྱང། འདིར་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ཐ་མ་དང་མཚུངས་པ་ཅི་ཐ་མ་བཞིན་ཁེས་དཔེར་འགྱུར་བའམ། འདི་ལ་ཐ་མ་ཡོད་པ་ཁེས་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏུང་། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དཔེ་མིན་ཀུན་ལ་ཁྱོད་པའི་ཕྱིར། རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཐ་མ་ཙམ་ཅིག་ལ་ཤ་ཆ་ཙམ་ཟུང་ཚ་ཐ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིས་ཏ་ཁགས་ཀྱིས[124]འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ཁོ་ན་ཐ་མ་བཞིན་ཁེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །འཇུག་པ་[125]གཞན་གྱིས་ཀྱང་འདི་ཐ་མ་བཞིན་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན་ན། དེ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་དཔེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ལྡན་མིན་འཁྱལ་པ་ཕྱིར་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྡན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་འཐས་ཏུ་འདི་ལ་ཐ་ར་ཚུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཏྭ་བ་ནི་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཀེས་པར་ཡང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུ་ལས་འཐས་ཏུའི་ཀེས་པ་ཁེས་ཏུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འཁྱལ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆུ་ཡོད་ཀྱང་གེགས་བྱེད་པ་དང་། ཆུ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་འཐས་ཏུ་མི་འཐྱད་ངོ་། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ་མི་རིགས་ས།།

123 རིགས་པ་ཅན་པའི་མངོའི་ཁྱངས་འཕྲལ་བཀའ་དྲིས་བཀྲལ་ཆུལ་སོགས་ཞ་མའི་འཕྲལ་པའི་མཚན། ༡༥༠ ལ་གཟིགས།

124 མ་དབེན། ཕྱིས་ཏྭགས་ཀྱིས། ཞེས་ཐྱད་བ་ཡིག་ཆོར་ཏེ་ལྷར་ཐང་བཞིན་བཅོས།

125 མ་དབེན། འཕྲལ་པ། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མ་དང་འཕྲལ་བཀའ་ལ་བཏྲགས་ཏེ་བཅོས།

(ཀ) ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་དགག

གཅ ལྷག་ལྡན་ལ་ཡང་དགེ་བྱེད་ན། ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང། གལ་ཏེ་དགེ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ལྷག་མ་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པའི་ཡུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེའི་ཤེས་པ་ནི་ལྷག་མ་དང་འདྲ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང། འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མཚུངས་པས་ཏོ་ལ་སོགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་མཚུངས་པར་འཇུར་བ་ནི[126]མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་དགེའོ་མི་དེ་གས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྡན་ལས་ཞེ་ན་རྟོགས་མེད་དང། ।འདྲེལ་པ་གཞན་ལས་རྟོགས་མི་འཇུར།། གལ་ཏེ་ལྡན་པ་ཡིན་ན་འདི་ལ་འབས་བུ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་དེ་རྒྱུའོ། ।དེའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། ।དེ་ཡིན་ན་འབས་བུ་ཁྱད་མ་བཟང་བར་མེད་ན་མི་འཚུང་བ་ཁྱད་ཀྱི་འདྲེལ་པ་གཟུང་བ་ལས་རྟེས་སུ་དཔག་པར་མི་འཇུར་ན། དེ་ཡང་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། ।དེ་བཞིན་ཏུ་གང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་མི་འཇུར་རོ། ।འདྲེལ་པ་མ་རྟོགས་པར་འདྲེལ་པ་གཞན་ལས་རྟོགས་པར་མི་འཇུར་རོ་ཞེས་ཐ་མར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྟེས་སུ་དཔག་པར་ལྷ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། ।རྒྱུ་ཁྱད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དོན་དང་འདྲེལ་པ་ཁྱད་ཏུ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། འབས་བུ་ཁྱད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འཇུར་ཏེ། འདྲེལ་པ་ཙམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ।ཡན་ལག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་འཇུར་ཏེ། བདག་ཏིད་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་འབས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(ཁ) ཕྱི་མཐོང་བའང་ཏེས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན།

ཇི་ལྟར་ཡང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ་དང་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་མི་དེ་གས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཁ དེ་ལྟར་ཕྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱ་དང"འབས་བུའི་འདྲེལ་པ་ཁོ་ན་ལས་ཤེས་ཏུ་ཟློ་གཏུ་ཏུ་ཐ་ལ་ཐ་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕ་ལ་ཐ་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕ

126 འཇུར་བ་ན། ལྷར་ཐང།

ཡང་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ལ།[127] འབྲས་བྱ་གཞན་ནི་རྟེན་མ་ཡིན། །ཚད་མ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་ཡོད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་ནི་ལས་ལ་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།[128]

[ཁ] ཚད་འབྲས་དོན་གཞན་དགག་པ།

རྒྱས་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ་གཞན་ལ་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟླར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།[129]

རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་རྟེས་སུ་དཔག་པར་ལ་ཟླ་མ་དང་ཕྲན་པ་དང་ལྷག་མ་དང་ཕྲན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདི་མི་འགྱུབ་སྟེ། རྟེས་སུ་དཔག་པ་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་ཟླ་མ་དང་ཕྲན་པ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་དྲས་གསུམ་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་པར་གཟུང་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་དྲས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་དྲས་གསུམ་ལ་བརྟེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔེར་བྱས་པས་ནི་འབྲེལ་པ་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་ཝོ།།

[ཀ) ཕྱི་ཕྱོགས་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ། ༢] འདོད་པ་བརྟེད་པ།

ཅ ཕྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་། འདི་ནི་འདིའི་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་དང་། འགལ་བ་རྣམས་ནི་རྒྱས་ཅན་གྱིའོ་ཞེས་རྟེར་རོ།།[130]

127 ཟླར་ཐར་བ། གཞན་བྱ་ལ། ཞེས་ཡི་གེ་ཆོར་ཏེ་ཟླུང་། ཞ་མ། རྟེས་དཔག་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ།

128 ཞ་མ། ཕྱེད་པ་ཝོ་དང་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

129 ཁོང་དུ་ཆོག ༧༢༨ ལ་ཀཱཏིགས།

130 འདི་ཕྱི་ཕྱོགས་པའི་མདོའི་ཁྱད་པར་ཏུ་བསམ་པ་ཡིན་ལ། མདོའི་དོན་ཀྱི་བཤད་པ་འགྲེལ་བཤད་(༧ཥ་ཀ)དུ་ཟླུང་བ་ལ་ཀཱཏིགས།

ཀ] དེ་དག་གི་པ། ཀ] ཇི་ས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་དག་གི་པ། (ཀ) རྒྱས་པར་བཤད་པ།

(ཀ) རྒྱ་ལས་འཕྲས་ཏ་དགོ་པ་དག་གི་པ།

ཀཀ དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཚ་མ་བཞིན་ཏ་རྒྱ་དང་འཕྲས་ཏ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་ཅན་གྱི་ཇི་ས་སྲེ་དཔག་པ་འགག་པར་ཚ་མ་དང་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་རྒྱ་དང་འཕྲས་ཏ་ཇི་ས་ཡིན་ཆོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཆོ།།[131]

(ཁ) ལྡན་འདུའི་འཕྲེལ་པ་དགོ་པ་དག་གི་པ། [ཀ] ལྡན་པའི་འཕྲེལ་བ་ལས་དོན་དགོ་པ་དག་གི་པ།

འཕྲེལ་པ་ནི་རྟམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྡན་པ་དང་། འདུ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་དུ་བ་མེ་ལ། རྭ་བ་ལང་ལའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག ལྡན་མིན་མ་རྟོགས་ལ་གྲྭ་ཕྱིར། ।ལྡན་པ་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མེད་ན་ཚམ་ཏན་པ་ལས་མེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཆོ། ।འཕྲེལ་པ་མ་གཟུང་བར་ནི་ཇི་ས་ལྟ་བ་གསལ་བར་བྱ་བ་གསལ་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྱུར་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོ།།

ལྡན་པ་ཇི་ས་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ན།[132] ཡང་མེ་ཡང་དུ་བ་ཡང་ཤེས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ལྟེ་ན། ལྡན་པ་ནི་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་གཉི་ག་ལ་ནི་བསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་འཐོབ་བོ། ।ལྷག་ས་ཁོང་དང་ས་ལ་ལ་ས་གས་པའི་ཀནས་རྐང་བས་ནི་ཁ་ལ་ཡོད་པའང་མཐོང་བ་ཡིན་ཆོ། ।བཀག་པས་གཅིག་ལ་རྟགས་མ་ཡིན་ཆོ། ।མེད་པ་དང་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་དཔག་པ་འདི་ཡོད་པ་དེས་ན་མ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་དུ་བ་ལ་ལྡན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ་དུ་བ་ནི་མེ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ཆོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྡན་པ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ལ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་མི་རིགས་ས། ।གང་ལས་འདི་ལ་འཕྲུལ་པ་དང་མ་འཕྲུལ་པ་ཉིད་དུ་དབྱད་པར་བྱ་བ་ལ་འཕྲེལ་པ་ནི་ལྟ་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གཟུང་ནས་ཇི་ས་ལྟ་དགོ་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཆོ། ।གང་ལ་མེད་ན་མི་འཐུད་པའི་འཕྲེལ་པ་ཡོད་པ་དེའི་

131 ཞ་མ། རྒྱ་ལས་འཕྲས་ཏ་ཇི་ས་ལྟ་དགོ་པའི་ཀ་ཆོ་གས་མེད་ཅོ་ཞེས་བཙོ་བ་ཅོ། ।ཞེས་བྱ་བ་ལེགས།

132 ཞ་མ། དེ་ལ་ཡང་ལྡན་པ་བར་ཀྱི་མེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ན་ནི།

དེ་གཉིས་ལས་གདོན་མི་ཟ་བར་གཅིག་ནི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།[133]།མེ་འམ་ཏྲ་བ་ཚ་འཁའ་ཡིས་ལྷན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ།

དེས་ན་ཏྲ་བའི་ཚ་འཁའ་ལས།།ཀཀ།གསལ་བར་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།། ལྷན་པའི་འཇུལ་པ་ཡོད་ན་མེའི་འབར་བ་དང་རྩོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཏྲ་བས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཡང་ཏྲ་བའི་རྫས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཙམ་འཇོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མེ་རྩོགས་པར་[134]འགྱུར་ཏེ། རྫས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་མི་ལྷན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

[ཁ] འདྲ་བའི་འཇུལ་པ་ལའང་ཉེས་པ་མཚུངས་པ།

ཇི་ལྟར་ཡང་ལྷན་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ། འདྲ་སོགས་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་བ་ལང་དང་རྡུལམ་ཁ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རམ། རྫས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཐྲི་ལ་འདྲ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏྲ་དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་ལའང་བརྗོད་བར་བྱའོ།།

[ཀ] འགལ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ།

འགལ་བ་རྣམས་ལའང་ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །གང་ལ་ཀྱང་པ་དང་མ་ཀྱང་པ་རྣམས་ལ་རྟགས་ཅན་དང་ཀྱང་པ་ལ་ཡང་ཐན་ཚུན་བརྗོད་པར་བྱའོ།[135]།དེ་བཞིན་ཏྲ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དང་ཁྱི་ལས་ཀྱང་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཏྲ་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་འགས་ཀྱང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོ།།

(ཁ) དོན་བསྡུ་བ།

ཀཀ རྟགས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཁྱི་དང་ནི། །རྟགས་ཅན་གྱི་ཏ་ཁྱད་པར་དག

གསལ་བྱེད་གསལ་བྱ་མ་ཡིན་ལ། །གཞན་ལ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་འགྱུར།། ཞེས་བཤད་དེ་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པའོ།།

133 ཆིག་ཕྱང་ཤིའི་ཤ་ལ་ཀྱང་ལ་དད་ཀེས་དང་ཞ་མ་ཀཉིས་བར་ཁྱད་པར་ཆེ།

134 མ་དབེར། མ་རྩོགས་པར། ཞེས་ཡོད་མོད་ལྷར་ཐང་ཏུ་ཡོད་པ་ཞ་མ་དང་མཐུན་པས་བཅོས།

135 ཞ་མ། གང་ཏུ་མངོན་ཏུ་མ་ཀྱང་པའི་འཆྱང་བ་ཡང་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

ལྷན་པ་རྟེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ལྷན་པ་ཙམ་རྟོག་ས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་འཇུག་པའི་[136]རྒྱས་ཅན་ལ་ཤེས་པ་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།[137]དེ་བཞིན་དུ་བ་ལ་ཥ་གས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་དུ་བས་མེ་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་གང་དུ་བ་ཏེ་བའི་ཕྱོགས་དེ་མེ་དང་ལྷན་ཀོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་འདིར་ཞེས་པ་ལྟོས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དུ་བས་མེ་དང་མེ་ལ་ཕྱོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀཅིག་ཀཏན་ཚོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དག་གིས་འདས་པ་ནི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།།

[ཀ] རྟེས་དཔག་ཕྱི་མ་ཀཏིས་དཀག་པ། (ཀ) དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འཇུག་ཚུལ་ཀདོད་པ་དཀག

ཁ། ཡུལ་དང་དུས་ལས་བཟློས་ནས་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡུལ་ཇི་སྲིད་དུ་བ་མེ་དང་[138]མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཐར་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་བཟློས་ནས་འགྱུར་རོ། །གཙུབས་ཤིང་གཙུབས་པ་ལ་ཥ་གས་པའི་གནས་རྣམས་ཀ་དུ་བས་ཇི་སྲིད་དུ་བས[139]མེ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཐར་དམིགས་པའི་དུས་ལ་བཟློས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མེ་དང་དུ་བའི་ལྷན་པ་ནི་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ།།

བ་ལང་དང་ར་དག་གི་འདུ་བ་ཡང་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་རྟོག་ཕྱིར། །འཇུག་པ་མ་དམིགས་པ་ནི་མདོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ལས་རྟོག་པ་མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།།

136 མ་དབེན། འགྲེལ་པའི། ཞེས་ཡོད་མོད་འགྲེལ་བཤད་(ཀ১০)དང་བསྟུན་ཏེ། འཇུག་པའི། ཞེས་བཅོས།
137 ཞ་མ། གཞན་དུ་ན་རྟགས་ལ་རྟགས་ཅན་ཤེས་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
138 མ་དབེན། མེད་དང་། ཞེས་ཐུང་ཡང་སྐད་ཐར་སྐད་བཅོས།
139 གནས་སྐབས་ན་དུ་བས་ཇི་སྲིད་དུ་བས། ཞེས་ཐུང་བ་ཡིག་ཆོར་ཏུ་མཐོང་མོད། འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟུན་ཏེ་དཔྱད་ཀྱང་བཅོས་མ་ཐུབ་ས། འདིའི་ཐད་དུ་ཞ་མའི་འགྱུར་ལ། "གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པའི་གནས་སྐབས་ན། ཇི་སྲིད་དུ་མེ་མེད་ཀྱི་དུས་དེ་སྲིད་དུ་དུད་པ་མི་འཐུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།" ཞེས་ཐུང་བ་ལེགས་པར་མཐོང་།

དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཐས་བྱ་འཐས་བྱ་གཞན་དང་ཡིན་ལ། རྒྱུ་རྒྱུ་གཞན་དང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རིག་བྱ་ལ་གཟུགས་དང་། ལག་པ་ལ་ཤུང་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཡང་འཇྱེལ་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་རྟོགས་ཕྱིར། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ནི་འགལ་ཞིག་གི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ན་མི་འཐུད་པ་དམིགས་པ་ལས་རྟོགས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱས་གཟུགས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། <u>འཇྱེལ་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར</u>[140]དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་དང་། འཇྱེལ་པ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་བศད་པ་ཡིན་ནོ།།

གང་ཡང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ས་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ལ། <u>གཉིས་ཉིད་མ་ཡིན་གཞན་སྲིད་ཕྱིར</u>། རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་དང་། འཐས་བྱ་འཐས་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟར་བྱུང་བ་དག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་ནས་པར་གྱུར་བ་ནི་མི་རིགས་ས།།[141]

(ཀ) འགལ་རྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དགག

འགལ་བ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མ་ཀྱར་པ་དང་ཀྱར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ས་གས་པའོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ ཀ་ <u>གང་འགལ་དེ་ནི་རྟགས་མ་ཡིན</u>། ། རྒྱུ་ངང་ཕྱིན་ཀྱི་ལྟན་པ་ནི་ཚར་ཀྱི་ལས་དང་འགལ་བ་ཟློག་འདིར་ཚར་ཀྱི་ལས་ནི་རྟགས་མ་ཡིན་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཚར་ཀྱི་ལས་མེད་པ་དང་རྒྱུ་ངང་གི་དང་ཕྱིན་ཀྱི་ལྟན་པ་དག་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

མ་ཀྱར་པ་ལ་ས་གས་པ་རྟོགས་པ་ནི་རྟགས་ཡིན་ཏེ།[142] བརྗོད་པ་ནི་ཀྱན་པ་ལྷོན་བ་ལའོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏོ་ཞེས་གང་བศད་པ་དེ་ལ། རྟགས་ནི། <u>འཇྱེལ་པ་མེད</u>

140 ཞ་མའི་རྩ་བའི་འགྱུར་ལ། འཇྱེལ་བ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བློ་ཀ་ཀ་ཅ།ཀ ཡིན་པས་འདིར་ཡང་རྩ་ཚིག་ཏུ་བཏུས།

141 གང་ཡང་ཞེས་ས་གས་ཀྱི་ཚིག་ཕྱར་འདིའི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་དད་ཀྱེས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་སྣང་།

142 ཞ་མ། མངོན་དུ་མ་ཀྱར་པ་ལ་ས་གས་པའི་རྟགས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས།

ཕྱིར་རྟགས་བློ་མིན། །རྟོག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་རྟགས་ལ་རྟམ་པར་འགས་ཀྱང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཇ་ཙང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འདིའི་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་
འདི་ནི་འཕྲེལ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྟགས་ཀྱིད་དུ་མི་རིགས་ས། །གང་ལས་
ཤེ་ན། རྟགས་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོས་གྱུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་རྟགས་
ཅན་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་མེད་དོ། །རྟགས་མ་མཐོང་བར་ཡང་བྱན་པ་ཙམ་ཡོད་ན་རྟོག་
པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་ཞེས་རྒྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕྲེལ་པ་བྱན་པ་ལ་
བསྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་རྟགས་ཅན་ཡིན་ཀྱི་དེ་རྟགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཅ) དཀག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (ཀ) རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་སུ་མི་འཐད་པ།

རྒྱ་ཞེས་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱའི་རྟམ་གྲངས་ནི་རྟགས་ཀྱི་
སྒྲ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
འདིར། ཐམས་ཅད་རྟགས་སུ་བརྗོད་མི་བྱེད། འདི་ཐམས་ཅད་རྟགས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྗེ་སུ་དཔག་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་ཐྱུར་པ་
ལའོ། །གཞན་དུ་ན་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྱད་པ་ཡང་འདིར་བརྗོད་པར་འགྱུར་
རོ། །རྟགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕྲེལ་པ་བྱན་
པས་བར་དུ་ཚོད་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པ་ལ་ནི་གྱབ་པ་ལྷོན་དུ་
འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གང་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། <u>འཕྲེལ་པ་བྱན་པར་གྱབ་པར་
འགྱུར་ཏེ།</u>[143] འཕྲེལ་པ་ཅན་རྟོག་པ་ནི་མི་འགྱུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་མ་གྱབ་པ་ནི་བརྗོད
པར་མི་བྱའོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།།

(ཁ) འཕྲེལ་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་ན་རྗེས་དཔག་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བ།

གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱ་འཕྲེལ་པ་དེ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ན། ཀ། <u>འཕྲས
བྱ་ཉིད་སོགས་མངོར་མ་བརྗོད།</u> ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས། འཕྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན
པའི་ཕྱིར་དང་།[144] རྒྱ་ལས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དང་། དེ་བཞིན་དུ

143 དང་ཕེས་རྩ་བར་ཤད་པ་འདི་མེད་ཙམ། ཞ་མའི་རྩ་འཕྲེལ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ལ། འཕྲེལ་བཤད་དུའང་། (བ།ཥ) འཕྲེལ་པ་ཅན་པ་ཐུབ་པར་ཐུར། །ཅེས་པ་རྩ་ཚིག་ཏུ་མཛད་འདུག་པས་འདིར་ཡང་རྩ་ཚིག་ཏུ་བྱས།

144 མ་དབེར། དང་ཐུ་མེད་ཙམ་ཡོད་ཞ་མའི་འགྱུར་དང་འཕྲེལ་པ་ཤད་དང་བསྟན་ཏེ་བསྟན། འཕྲེལ་པ་ཤད་དུ། (བ།ཥ০) "འཕྲས་བྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ལས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་པར་ལྷན་

ཡོད་པ་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྣ་ཀ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མི་རྣ་པ་དང་
རྣ་པའི་རྣ་གས་བཞད་པ་མ་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ལ་འདི་དག་ལས་གང་བུད་བ་ནི་ཁྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དེ་མི་ཁྱེད་དེ་གསལ་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་འདི་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་
ཏེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་རྒྱུར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན། ལྟ་ཀ་མ་གསལ་བྱེད་མིན་པར་
འགྱུར། །ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ལྟ་ཀ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ཏེ་བྱེད་པ་ལས་ཐ་དད་ཕྱིར་ནོ།།

(ཀ) འཇུག་བདོན་གཞན་མེད་པ།

གཞན་ཡང་། གཞན་ལས་རྟོགས་ཕྱིར་དེ་དོན་མེད། །འཇུག་པ་གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་
དོན་འདི་རྟོགས་པ་ན། འདི་ནི་འདིའི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ཀྱིས་
རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དོན་
མེད་པ་ཡིན་ནོ།[145]།དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱེ་བྲག་པའི་རྟོས་སུ་དཔག་པ་ཉིས་པ་དང་བཅས་པ་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

ག) ས་རྣ་ཐུ་པའི་ཕྱགས་དགག་པ། ཀ] འདོད་པ་བརྗོད་པ།

རྣ ཁ་བས་ཅན་པ་རྣམས་ནི། འཇུག་པ་ཁ་ཅིག་ལས་མངོན་སུམ་ལས་ལྟ་ཀ་བྱེད་པ་
ནི་རྟོས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ།[146] དེ་དག་
ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ཁ་ཅིག་ལས་ལྟ་ཀ་པ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་པ་ཅན་བྱེད་
པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོས་སུ་དཔག་པའོ། །རྣ་ཁ་ཅིག་ཀ་ཅིག་ནི་མ་ངེས་པ་དང་དོན་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་བས། ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཕྱི་མངོན་སུམ་

པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དང་། ཐུ་ལས་དང་། ཐུ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། ཐུ་མི་རྣ་ཁ་ཁོ་ནས་
པའོ།།"ཞེས་སོགས་སུ་བཀྲལ། བསྟན་བཅོས་སུ་ཞེས་པ་བྱ་བ་བཀའ་ལ་ཁོ་ནས།

145 ཞ་མ། གང་ཁ་ཕྱིར་འདི་འདིའི་གསལ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྟོས་
ཕན་ཚེ་ཐ་ཚིག་ཕྱོར་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཤེས་ཤིང་ཕ་ལ། ཁ་ཅིག་ཁ་ཅིག་ནི་ཁ་ཅིག་ཀ་ཅིག
ཁ་ཅིག་ཕ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཤ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཤ་ལ། ཁ་ཅིག
ཁ་ཅིག་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཤ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཤ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ཁ་ཅིག
ཏུ་ཡང་ཤ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཤ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཤ་ལ། ཁ
ཅིག་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཤ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཤ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ཁ་ཅིག
ཏུ་ཡང་ཤ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཤ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ཁ་ཅིག
ཏུ་ཡང་ཤ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ཁ་ཅིག
ཏུ་ཡང་ཤ་ལ། ཁ
ཅིག
ཏ

146 འཇུག་པ་བདུན་ནི། ཞ་མའི་འཇུག་པ་ལ། ཀ།ཀ།ཅ ལ་ཀ

བྱ་ཡིན་པ་དང་། དེས་པར་མ་གཟུང་བའི་དོན་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་བརྒྱམས་པ་ཡིན་ནོ།།[147]

ཀ] དེ་དག་གི་པ། ཁ] ཇེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་དམ་བཅས་པ།

ཀ་ء དེ་ལྟར་འདོད་ན། མངོན་སུམ་གཅིག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་ཏེ།

ཁ] ཇེས་དཔག་འགོག་པའི་རིགས་པ། (ག) རྒྱས་པར་དཔག་པ།

(ཀ) འཕྲེལ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དཔག་པ།

གང་གི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ནི། །རང་འདོད་ལྟ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།[148]།བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་འཆར་ཁྱད་པར་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་འདྲུག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་ཀྱི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་ན། ཇི་ལྟར་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་འཕྲལ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་འདིར་མངོན་སུམ་ཀྱི་འཐས་བྱ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་པ། །མངོན་སུམ་གཅིག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་མངོན་སུམ་ཀྱི་འཐས་བྱ་ཡིད་ཀྱི་འདྲུག་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཡུལ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་དང་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱི་འདྲུག་པ་ཡང་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་ན། ཡུལ་གཞན་ལ་ཆད་མ་གཞན་ལ་འཐས་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡུལ་གཞན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཤོ་ཞེས་ཟླར་བཤད་ཟིན་ཏོ།[149]།རྣམ་པ་གང་གི་ས་འཕྲལ་པ་གཅིག་ལས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་[150]འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

(ཁ) འཕྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཇེས་དཔག་དཔག་པ།

[ག] ནོར་དང་ནོར་ཅན་ཀྱི་འཕྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད།

གལ་ཏེ་བདག་གི་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་བདག་ཏུ་དང་འཕྲེལ་པའི་ཕྱིར་

147 འགྲེལ་བཤད་དུ་(ཅ་-ཅ་)ཐུབས་ཅན་ཀྱིས་ཇེས་དཔག་འདོད་ཚུལ་བཀོད་པའི་ཁ་ཉིང་རྒྱས་པར་བཀོད།
148 ཞ་མ། བདག་དོན་ཙམ་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར། །དེར་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་ན་མངོན་སུམ་ནི། །ཞེས་པའི་ཚིགས་རྐང་དེ་མེད།
149 འདི་ཡང་ཁོང་དུ་ཚད་འཐས་དོན་གཞན་འགོག་པའི་ཐད་དུ་གསུངས་པ་ལ་དགོངས།
150 མ་དབེར། མངོན་ཡིན་པ། ཞེས་ཡོད་མོད་ལྟར་ཐང་བཞིན་བཅོས།

བདག་གི་བ་བདག་པོ་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།[151] དྲས་ཕྱིས་ཏན་པ་དོན་མེད་ངོ།[152]ཡང་ནོ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་དེ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་འཇོག་པ་ལ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མ་འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་གནས་པ་ཉིད་དུ་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །ཕྱིས་ནི་དེ་ལ་མེ་ལ་སོགས་པ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཏན་པར་བྱེད་དོ། །བདག་གི་དང་བདག་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ལྷག་མ་གྱུབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། གང་ལྟར་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་དེ་ཚོགས་ཕྱིར། བདག་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཙམ་དམིགས་པ་ལས་རེས་པ་ཡིན་ནོ།།

འབྲེལ་པ་མ་གཟུང་བར་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཤེས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདོན་མི་ཟ་བར་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་དང་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲལ་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ཡང་མི་འཕྲལ་བ་ལ་བཟློས་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་མེ་ལས་དུ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། མེ་དང་དུ་བ་དག་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །གང་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཉིད་འབྲེལ་པ་འདོད་པ་དེ་ནི་ཉེས་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀ། ཁྱད་མེད་ཕྱིར་ཏེ་གཉིས་གནས་མིན། །དུ་བ་ཉིད་ནི་མེ་ཉིད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི། མེ་ནི་དུ་བ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་འབྲེལ་པ་འདི་ནི་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ།།

151 འདིར་བདག་གི་བ་དང་བདག་པོ་ཞེས་བྱུང་བ། ཞ་མ་དང་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀར་ནོར་དང་ནོར་ཅན་དུ་བཟློར་བ་ལོགས།

152 ཚིགས་རྐང་འདི་ཞ་མའི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་མེད།

[༦] གཞོད་ཆ་གཞོད་ཕྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད།

གསར་བྱ་གསོད་ཕྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ནི་འཇུག་པ་མེད་དོ།[153]།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མིན། །བསམ་པར་བྱ་བ་དང་གསོད་པར་ཕྱེད་པའི་སྒྲུལ་དང་ནི་ལེ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྒྲུལ་རྒྱལ་བ་དང་ནི་ལེ་ཐམ་པ་དག་ལ་ཡིན་ན། དེ་དག་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་རིག་པར་བྱའོ།།

[༧] གཅོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་སོགས་དཔོག་པ་གཏན་ཚིགས་འཇུག་མེད་དུ་ཐལ་བ།

[ཀ] གཅོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚོས་ལ་བསྐྱེད་ཅ་ཙ་ཕྱེད་ཀྱི་འཐས་བ་མི་འཐད། «ཀ» རྒྱ་འཐས་ཕྱིར་དགག་པ།

«ཀ» གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཇེས་སུ་འཐོ་བ་གཅོ་བོ་སྒྲུབ་ཕྱེད་དུ་མི་ཅང་བ།

གང་ཡང་ཇེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱ་འཇུག་པ་ནི་འདི་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས། ངེས་པར་གཟུང་བ་དེ་ལ་ཐ་དད་པ་ལ་ཇེས་སུ་འཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས[154]གཅོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ། འཇུག་པ་གང་ཞིག་འཇུག་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཕྱེད་ཀྱིས་སམ། ཅི་སྟེ་གསལ་བྱ་གསལ་ཕྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན། གལ་ཏེ་ཐུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་ན་ཇེས་སུ་འཐོ་བ་ནི། ཁྱད་པར་ལས་ཐ་དད་བཟློག་མེད། །གཅོ་བོའི་རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཐ་དད་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས་ཇེས་སུ་འཐོ་བ་བཀར་ནས་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་བཟློག་པར་མི་བྱའོ། །ཉིས་པ་འདི་ནི་མེད་དེ། ཇེས་སུ་འཐོ་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་རྣམས་ལས་ཇེས་སུ་འཐོ་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚན་ཅན་ལས་མི་

153 ཞ་མ། གཞོད་ཆ་གཞོད་ཕྱེད་ཀྱི་དངོས་པ་ལ་ནི་མ་འཇུག་པ་ཉིད་དེ། འགྲེལ་བཤད། (གཅིག) གཞོད་ཆ་གཞོད་ཕྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་འཇུག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ།

154 མ་དཔེར། ཇེས་སུ་འཐོ་བ་རྣམ་ཀྱི། ཞེས་འཇུག་ལྡན་མོད་འགྲེལ་བཤད་ལྟར་ཕྱིད་ཕྱིས། འགྲེལ་བཤད་དྲ། (གཅིག) སོགས་ལྷན་ཐུ་མས། ཚད་ཅན་དང་། འཐས་ཀྱ་དང་། རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། ཆུས་པ་འཇུག་པ་དང་། ཆ་ཚོགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་རྣམས་གཟུང་དགོས་པ་དང་། སོགས་ལྷན་ཕྱི་མས་ནི། གཅིག་ཉིད་དང་། དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ཀྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཐུ་ཤེ་ཀའི་དོན་རྣམས་གཟུང་དགོས་པར་བཤད།

འདའ་བ་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཞན་མིན་ལྡ་བོ་མིན། །གལ་ཏེ་རྟེས་སུ་འཇུ་བ་རྣམས་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པར་བརྗོད་པར་མི་འདོད་ན། དེ་རྣམས་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ལྡན་པ་རྣམ་པ་ལྡར་མི་འགྱུར་རོ།།[155]

«ཁ» གཙོ་བོ་རྒྱུར་མི་འཐད་པ།

ཅ০གང་ཞིག་གཙོ་བོའི་ཚ་འགའ་ཞིག །རྒྱུ་བྱེད་མིན་པའམ་ཁྱད་པར་རྣམས།།
བརྒྱུ་བྱ་མིན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་འགྱུར།།

གཙོ་བོ་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་པ་ཡིན་ན། ཚ་གས་མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ།།[156]

«ཀ» རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་སུ་མི་འཐད་པ།

ཅ། གཙོ་བོ་སོགས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་སོགས། །ཁྱད་པར་རྣམས་ཅི་རྟེས་འཇུ་ལས།།
གང་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་ཕྱིར་འདི་ཅི་ཀོ་བྱེད་མིན།།

གང་གི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུ་བ་དང་ཚད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དང་རྒྱས་བཅར་གཏོགས་པ་ཤེལ་བཅའ་བོད་ཆङ་པོ་ཉིད་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར།[157] བརྒྱུ་པར་བྱ་བ་དང་རྒྱུ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅི་གཙོ་བོའི་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྟེས་སུ་འཇུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཙལ་བར་བྱའོ།།

155 རྣམ་པ་ལྡ་ཞེས་པ། "ཁྱད་པར་ཚད་ཕྱིར"ཞེས་སོགས་མི་གསལ་བའི་ཕྱི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་ལ་བศད་པ་རྣམས་ལ་ཀོ་དགོས།

156 ཚེགས་སྒྲུབ་འདིའི་འགྱུར་ལ་དང་ཀེས་དང་ཞ་མ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཆे།

157 སེལ་བའི་དོན་བརྒྱ་ཞེས་པ་ཞ་མ་དང་འཇེལ་བศད་གཉིས་ཀར་གཙུག་ལྷད་ཅན་ཀྱི་དོན་ཞེས་བསྒྲུར་ལ། དེ་རྣམས་ཅི་འཇེལ་བศད་དུ། (৭০৭) ৭ ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ৭ གཅིག་ཉིད། ৭ དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད། ৫ གཞན་ཀྱི་དོན་ཉིད། ৬ གཞན་ཉིད། ৬ ཆེད་པ་ཐོབ་དངོས་ཐ་མཉམ་པ། ৮ ཟློར་བ། ৯ འཐད་པ། ১০ མངས་ཐོབ་སྐྱེས་ཆ་རྣམས་དང་། ১০ གནས་པ་ལྷ་ཕྱས་ཀྱི་ཡང་ལྷག་མངར་འཇུག་པ་བཅས་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས། དར་ཏི་ཀা་ཏ་འདི་རྣམས་ལ་སྐྱེས་ཆ་འཇུག་ཚོས་བརྒྱ་ཞེས་སྨྲ།

«༢» ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དགག

९२ དེ་བཞིན་བདག་པོ་བདག་ཕོགས་ལ། །ཚ་ཧས་ཉིད་ཀྱི་རབ་བསྟྭ་ཕྱིར།།
འབྲེལ་མེད་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། །འབྲེལ་པ་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་བྱེད།།

གང་གིས་བདག་གི་དང་བདག་པོ་ཉིད་ལ་ཕོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཕོགས་པར་འགྱུར་བས། འབྲེལ་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱགས་དང་རྒྱགས་ཅན་ལ་ཚ་ཧས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལན་ཚྭན་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་འཇིན་པ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། བདག་གི་ལ་ཕོགས་པ་ཚ་ཧས་འགའ་ཞིག་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་གཞན་ཉིད་ཧྲགས་ཀྱིས་བཟློད་པར་འགྱུར་རོ།།

«༣» དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ།

གཞན་ཡང་། ९३ བདག་དང་བདག་པོ་ཕོགས་ཙམ་གྱིས། །རྒྱགས་ཅན་ལ་ནི་འཇིན་འགྱུར་བའམ།།

འབྲེལ་ལས་གཞན་དཀོས་ཡིན་ན། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཇིན་པར་འགྱུར།།

བདག་གི་བའི་ཚ་ཧས་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་རྒྱགས་ཅན་བདག་པོ་ཙམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲེལ་པའི་ཐོ་ཡང་ནས་གཞན་དུ་རྒྱགས་ནི་བར་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱགས་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་འཇིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེར་ལ་འདོར་བས་པས་ཚོག་གོ[158]།གཙོ་བོ་དང་རྗེས་སུ་འཐོ་བ་ལ་ཕོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟེད་པར་བྱ་བ་དང་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་འདི་དག་རེ་ཞིག་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

[ཁ] གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ།

གལ་ཏེ། ९९ གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི། །ཡིན་ན་གཅིག་མིན་
དེ་བདུན་འགྱུར།།

གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པ་བདུན་པོ་འདིས་རྣམས་སྒྲ་ལྷ་བ་ཡིན་

158 ཞ་མ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱགས་ཅན་འཇིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལེམས་པས་ཚོག་གོ། འགྲེལ་བཤད་དུ། (৩০৫)"ཞེར་ལ་འདོར་པས་ཚོག་གོ་ཞེས་པ་ནོར་དང་ཆོས་ཅན་ལ་ཕོགས་པའི་རྒྱགས་དང་རྒྱགས་ཅན་རྣམས་ཞེར་ལ་ཐུང་བས་ཏྲང་པས་ཏཱི་ཞེས་ལྷོན་པར་བྱེད་དོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

ཆོ།[159]།དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ཁོ་ན་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ་གཞན་ནི་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་ནས་འདི་ནི་འདིའི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་པར་འདིའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟར་བཤད་དོ།།[160]

རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཆོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཁང་གི་ཕྱིར་མངོན་པར་གསལ་བར་[161]བྱེད་པ་ཉིད་འདིར། རྒྱ་མཚན་ཉིད་རྒྱ་མཚན་ཉིད[162]ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི།[163] རྒྱ་མཚན་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁང་ཡང་རྟེས་སུ་འཇུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཡང། དེ་བདུན་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལན་ཡིན་ནོ། །མེད་ན་མི་འཚུང་བ་ཉིད་ནི་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་གལ་ཏེ་གཅིག་ཡིན་ན་བདག་གི་དང་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་རྟེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ནོ། །ལྟག་མ་དང་ལྡན་པའི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ནི་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་བའི་རང་བཞིན་སྒྲིད་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྟོག་པ་གང་ལས་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་འཇུ་ལ་པ་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ།།

[९] ལྟན་ཅིག་ཐོབ་པའི་དངོས་པོའི་འཇུ་ལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད།

གང་ཡང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་མཐོང་བ་དང་། ཐུན་མཐོང་བའོ་ཞེས་ཐལ་པ་དེ་ལ། ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ནི་རི་ཞིག་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འདོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཏན་པར་འདོད། ཐར་ཉམས་སུ་ཐོང་བའི་ཏན་པ་ལྟར་ས

159 རྣམ་པ་བདུན་ཞེས་པ། ཀྱབས་ཅན་ཀྱིས་འདོད་པའི་འཇུ་ལ་པ་བདུན་ཏེ། ཞ་མའི་འགྲེལ་པའི་མཚན། ཀ།ཅ། ལ་ཀཱ་ཏིགས།

160 ཁོང་དུ་ཀོག ཀ་ལ ལ་ཀཱ་ཏིགས།

161 མ་དགེ་དང་ལྷར་ཐར་ཀཏིས་ཀར། མངོན་གསལ་བར། ཞེས་ཡོད་མོད། མངོན་པར་གསལ་བར། ཞེས་བཅོས།

162 +ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད། ལྷར་ཐར།

163 ཞ་མ། རྒྱ་ཅན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་གསལ་བར་བྱ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

ནས་གཞན་ལ་ནི་འདི་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་། གང་ཡང་རྒྱུ་བཞམ་གཉིས་ཀ་ངེས་པར་གཟུང་བར་མི་རིགས་སོ། །ཅི་ལྟར་བྱས་པས་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་སྒྲུ་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། རྒྱུ་དང་འཕྲས་བྱ་དག་ལ[164]ཡང་དང་ཡང་རྟེས་སུ་དཔོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྒྲུ་མཐོང་རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན། བདག་དང་བདག་པོ་དང་། ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་བ་དང་།[165]གསད་བྱ་གསོད་བྱེད་ཀྱི་འཕྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་པོར་རྟེས་སུ་དཔོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་དང་འཕྲས་བྱ་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་འཇོན་པ་ནི་མེད་དོ།།

(བ) སྒྲུ་མཐོང་བ་ལ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ན་རྟེས་དཔག་ཁྱབ་ཚུར་བ། (ཀ) དངོས།

९५ འཕྲེལ་པ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཤད། །རྟེས་སུ་དཔོག་པ་རྣམ་གཉིས་ཉིད།།
དང་པོའི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་གསུམ།[166]།དེ་དག་གང་དུ་བསྡུ་བར་བྱ།།

ཅི་སྟེ་ཡང་བདག་པོ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་བདག་གི་བ་ནི་འཕྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཐན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཐན་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཀེས་པར་བྱ་བ་དང་ཀེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕྲེལ་པ་གཞན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

(ཁ) ངེས་བརྟེན་འཕྲས་བྱ་མེད་པར་བསྟན་པ།

ངེས་པར་གཟུང་བ་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱོན་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་གཟུང་བ་མེད་ན། འཕྲས་མེད། གལ་ཏེ་གཞན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ་འདི་ནི་མང་པོ་ཡང་ཡིན་

164 འཕྲེལ་བཤད་དུ། (ཅ૦૯) འཕྲས་བྱ་དང་རྒྱུ་དག་ལས། ཞེས་ཞ་མ་དང་མཐུན་པར་ཐུང་།
165 མ་དཔེར། ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་དང་། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མ་དང་འཕྲེལ་བཤད་བཞིན་བཙོས།
166 འདིར་ཕྱི་འཕྲེལ་དུ། དང་པོའི་རྟེས་དཔག་གསུམ། །ཞེས་པའི་དོན་མ་བཀྲལ་མོད། འཕྲེལ་བཤད་ཅ૦૯) ཐུབས་ཅན་ལྷར་ན་རྟེས་དཔག་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོར་དང་ཆོར་ཅན་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན། དང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་བཅས་གསུམ་ཀྱིས་དང་པོར་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རྣོག་ས་ན། དེ་ལྟ་བུ་དེ་རྟེས་དཔག་ཕྱིར་གསུམ་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་བཀྲལ། དར་ཏིག་དུའང་འཕྲེལ་བཤད་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ།

པའི་ཕྱིར། ཐུན་མཐོང་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཤེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདིའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཡིན། ཐུ་མ་དང་ལྡན་པའི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་འཕྲུལ་པའོ་ཞེས་གང་ལྷས་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། འཇིལ་པ་ཅན་ལ་འཕྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་ནི་གེགས་བྱེད་པ་སྲིད་ན་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འཕྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་རོ།།

ཅི་སྟེ་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཉིད་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གང་འཕྲུལ་པ། དེ་ནི་རྣམ་མ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་དོན་དེ་མཚོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཕ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་བརྟགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་རོ། །ཅི་སྟེ་རྟགས་ཀྱི་འཕྲུལ་པར་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལ་དོན་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཐྱེ་བ་ཉིད་[167]དེའི་ཚེ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེས་པ་མེད་པར་འཕྲུལ་པ་དང་མི་འཕྲུལ་པ་ཉིད་ལ་བཟློས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འཇིལ་བ་གཞན་ནི་འཐོབ་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གང་གི་ཚེ་ཁོ་ན་མི་འཕྲུལ་པ་ལ་བཟློས་པ་དེའི་ཚེ་ཁོ་ན་མེད་ན་མི་འཐྱོད་པ་ཉིད་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཀྱི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་འཇིལ་པ་མ་ཅི་ཡིན་རོ།།

ལྟག་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྟགས་ལའོ། །ཅི་སྟེ་རྟགས་ཉིད་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་བ་ཉེ་ཚོམ་ནས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་ཐྱེ་ལས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དང་དོན་འགས་པར་གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་རྟེས་སུ་དཔག་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་ཞེ། དཔེར་ན་ཚུ་བོས་ཁེངས་པ་ལ་ཡིན་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་རོ།།[168]

---

167 +དེ། སྐར་ཕང་།

168 ཚིག་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་ལ་དང་ཤེས་དང་ཞ་མ་ཀཉིས་ཁྲིད་པར་ཆེ།

གང་འདིར་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་མཐོང་བའི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་འདི་ཁོ་ན་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས། གང་ཡང་དེས་པར་གཟུང་བ་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ৯৶ <u>གཞན་ལས་ཀྱང་ཅིག་གྱུབ་པ་ཡིན</u>། གང་གི་ཚེ་རྟེས་སུ་འཇུག་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣོག་ལ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཚེ་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ལས་རྣོ་ཞིང་ལ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡ་ཡ་ཡ ཡ ཡ

བ) བཤོད་པ་པའི་ཡུགས་དགག་པ། ཀ] མཚམས་སྦྱར་བ།

རྒྱ་ ཐུགས་པ་རྣམས། རྟེས་ལྡུ་བཅག་པ་རྣམས[171]ཀྱི་མངོན་ལྡན་ལྡོན་དུ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས་མངོར་མ་བརྗོད་དོ། །འཇུག་པ་བྱེད་པས་ཀྱི་ངག་བྱེད་པའི་བསམ་པའི་རྟེས་ལྡུ་འབྲངས་ནས་རྣམ་པར་ཕྱེའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།།

ཁ] འདོད་པ་བརྗོད་པ།

དེ་ལ། ९९ མངོན་ལྡན་ལྡོན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །རྟེས་དཔག་མངོར་ཀྱི་མ་བརྗོད་ནི།།

ཀ] དེ་དགག་པ། ཀ] རྟེས་དཔག་གི་མངོར་མ་མཚོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགག་པ།

ཏན་འདོད་ལྟར་དང་འབད་ལ་སོགས། །ཚད་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།།
གལ་ཏེ་གང་མངོན་ལྡན་ལྡོན་དུ་འཇུག་པ་ཅན་དེ་ཚད་མ་ཏེ་དང་རྟོག་པས་པའི་ཕྱིར་ངག་བྱེད་པས་རྟེས་ལྡུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། མངོན་ལྡན་ལྡོན་དུ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏན་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ།།

ཁ] འཇུག་པ་བྱེད་པའི་མ་ཁྱས་པ་དགག་པ། (ཀ) ཕྱིར་དགག་པ།

९८ འཇུག་པ་བྱེད་པས་གཞན་འདོད་པས། །ཁྱས་པ་གང་ཡིན་བསྟན་ནས་ནི།།
རྟེས་དཔག་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ། །དེ་དག་མངོན་ལྡན་ལྡོན་འཇུག་མིན།།
ལྟན་པའི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའམ་འཇུག་པ་ཅན་ནམ་གཉིས་ཀ་མངོན་ལྡན་ལྡོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་ལྡན་ལྡོན་དུ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏན་ལ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།

(ཀ) ཅི་ཐག་ཏུ་དགག་པ། (ཀ) འཇུག་པ་འཇོན་པའི་མངོན་ལྡན་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན།

५० ལྟན་པ་མང་པོའི་ཐོ་ཡིས་ནི། །ཡུལ་མིན་གང་ལས་རིག་པ་འདོ།།
དབང་པོའི་ཐོ་ནི་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏོ།[172]།འཇུག་པ་ཀི་དུ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་དེ་ཅི་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཐོ་ཡུལ་དུ་ཆུད། འཇུག་པ་ཅན་ཡང་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁ་བྱད་བ་ན་རྟེས་ལྡུ་དཔག་པ་ལ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་ན། དེ་དག་དེ་ལྟར་མངོན་ལྡན་ལྡོན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པ་བྱེད་པས་

171 འཇུག་བཤད་དུ། (ཀ१४) ཞ་མའི་འགྱུར་ལྟར། རྟེས་ལྡུ་དཔག་པ་ལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས། ཞེས་ཐུང་ལ་སོགས་ཟླས། ཟླ་ལས་ཐུང་བ་དང་། ཉེ་བར་མཐའ་ལ་དང་། དོན་ཀྱིས་ཁོ་བ་རྣམས་བསྟུ་བར་བཤད།

172 འཇུག་བཤད་དུ་ཞལ་འཕངས་ཀྱི་ཁཱུན་ངེས་དེ་ངོས་མ་བཟུང་མོད། དར་ཏི་ཀ་ཏུ། ཀུན་བཏུས། १/५ ཡིན་པར་ཁས་བླངས།

ནི་སྒྲོ་ལས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་པའི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཡིད་རྟེན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

(ཁ) ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་རྟེས་དཔག་གི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་པ།

དེ་ལ་ཡང་འདུ་བ་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་དང་འགལ་བ་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འདོད་པས་ཀྱང་ལྷན་པ་འབྲེལ་པ་ཅན་དང་བཅས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྟེས་དཔག་ལ་ཡང་ལྷན་པ་ནི། །རྒྱུ་མཐུན། ལྷན་པ་ནི་མེ་དང་དུ་བ་དག་རྟེས་སུ་དཔོག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིག་ཀ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟློར་བཤད་ཟིན་ཏོ།[173]ལྷན་པ་ཅན་ཡང་ནི། ༥༢ རང་གི་ངོ་བོས་རྟོགས་པས་མིན། །འབྲེལ་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པས་ནི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཐུན་འགལ་ཞིག[174] བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་མངོན་སུམ་ལས་མ་ཡིན། །ཅི་ལྟར་དེ་དག་རྟོགས་པས་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཐུན་འགལ་བས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

(ག) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། [1] དགྱོད་པ་པའི་རྟེས་དཔག་ལ་གཙོད་པ་རྒྱས་པར་མ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན།

རྟེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ཐུན་དང་། དཔེ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་བཀག་པས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ།[175] གང་གི་ཕྱིར།

གང་དག་གི་ནི་རྟེས་དཔག་སོགས། །བཀག་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཀག་གོ། ། འདིར[176]རང་གི་འདོད་པ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆུང་ཟད་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་གཞན་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་རྣམས་ལས་འགའ་ཞིག་ཆུང་ཟད་བཏུས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་བཀག་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

173 གོང་དུ་ཤོག ৩৭৫ ལ་དགོངས།

174 མ་དབེན། ཡ་འགའ་ཞིག་ཅེས་བྱྱང་ཡང་ཞ་མའི་འགྱུར་དང་འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟུན་ཏེ་བཅོས།

175 ཞ་མ། རྟེས་སུ་དཔག་པ་དང་། རྟེས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཅི་བར་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི། འདིར་དགག་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ།

176 འདི། ལྷར་ཐང་།

[ཀ] དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚད་མ་དགག་པ།

དོན་གྱི་གོ་བ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དགག་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ༥༦ དོན་གྱིས་གོ་ བ་གཉིས་མཐའ་གཅིག དོན་གྱི་གོ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་གཅིག་པ་དང་། མཐའ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་གང་མཐའ་གཅིག་པ། དེ་ནི་རྟེས་དཔག་གང་ མཐའ་གཅིག་པའི་དོན་གྱིས་གོ་བར་ནི། དབེར་ན་འཚེད་པ་ལ་ཕྱུ་བ[177]ལ་སོགས་པ་ རྟེན་གྱི་དོན་འཇོག་པ་དེ་ཡང[178]འཚེད་པའི་རྒྱས་ཀྱིད་ལས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟེས་སུ་ དཔག་པ་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཅོས་བརྗོན། མཐའ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩོལ་ བ་ལས་བྱུང་བའི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། རྟག་པ་ལ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ པ་ཉིད་ནི[179]མཐའ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

[ཁ] དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དགག་པ།

ནག་པ་ཁྱིམ་ནི་མེད་པས་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་ པའི་ཚད་མའོ་ཞེས་གང་སྨྲས་པ་དེ་ནི།[180]

ནག་པ་ཁྱིམ་ནི་མེད་པ་ཡིས། །ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་རྟོགས་མི་བྱེད།།

༥༧ ཁྱིམ་ནི་ཐོས་ནས་ཧྲག་ཀྱིས་འདིར། །དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་རྟོགས་པར་བྱེད།། ནག་པ་ཁྱིམ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཁྱིམ་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་འདིར་ཧྲག་ཀྱིས་ ནག་པ་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱིས། མེད་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ལ ཏེ་ཁྱིམ་དང་ཕྱི་རོལ་ན་མེད་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་ཀྱི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི། དངོས་པོ་མེད་པ་ཚད་མ་ཁ་ཞན་ ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

177 ཕྱུ་བ། མ་དབེ། ཕྱལ་བ། ལྷར་ཐང་། འཕྲེལ་བཤད་ལྟར། ཕྱུ་བ། ཞེས་བཅོས།

178 ཞ་མ། དཔེར་ན་དེ་འཚོད་པ་ལས་ལྷོད་དང་རྟེན་ལ་ས་གསོ་པའི་དོན་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

179 མ་དབེར། ཉིད་ནི། འདིར་ལྷར་ཐང་བཞིན་བཅོས། ཞ་མ། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟག་ཅེས་པ་ མ་རིས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

180 འཕྲེལ་བཤད་དུ། (ཀ༦༧-ཀ༧) "རི་ཁྲོད་པ་ནི་རེ། ཞེས་པ་ནས་བདུད་པ་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་ འདོད་ཚུལ་དཀའ་བཞག་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཀོད།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་ཕྱོགས་གྱི་པར་བརྗོད་བྱེད་པའང།།[181] གང་ལ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བཀག་པས་རང་གི་ཕྱོགས་གྱི་པར་མངོན་པར་འདོད་པས། དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཀག་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

ལེའུ་གཉིས་པའོ།། །།

181 ཞ་མ། གཉིན་ཥའི་ཕྱོགས་མ་གྱེད་པ་ལས། །ཕྱོགས་གྱེད་པ་ཅ་བརྗོད་པ་ཡིན།།

ལེའུ་གསུམ་པ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ།

༢ བདག་གི་ལུགས་གཞན་པ། ཀ རྟོག་ཕྱིད་ཁ་ཅིག་ཅི་བདེ་བཞིན་བགད་པ།

༢) གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་བགད་པ།

ཤ ༢ <u>གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟེས་དཔག་ཅི།</u> <u>།རང་གིས་མཐོང་དོན་གསལ་བྱེད་ཡིན།།</u>
ཇི་སྐད་བཤད་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྒྱུགས་ལས་རྒྱུགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་
སྐད། གཞན་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྒྱུགས་ལས་རྒྱུགས་ཅན་གྱི་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འདོད་
ནས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྒྱུགས་བརྗོད་པ་ཅི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་སྐྲེ། རྒྱ་
ལས་འཕས་བྱ་བརྒྱུགས་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །འདིར་ཡང་ཚུལ་གང་ཡང་རྙེད་བ་མ་བརྗོད་ནི་
ཅི[182]མ་ཚང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཁ) ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དགག་པ།

འོན་ཏེ་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལ་
རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་བ་བཀོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་སྟེ་ཞེ་
ན། དེ་ཉིད་ལ་ཏྲི་བར་བྱའོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ནི།

<u>དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི།</u> <u>།གང་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་ཡིན།།</u>
ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གི་
སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་ཕེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་
ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ།།[183]

ཁ བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བགད་པ། ༢) ཟུགས་བསྟན་ཐོག་གི་མཚན་ཉིད་བགད་པ།

ཀ) རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མཚན་ཉིད་བགད་པ། ༢] ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟླར་དང་པོ་བཞི་བགད་པ།

དེ་ཡང་། ཀ <u>རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན།</u> <u>།བདག་འདོད།</u> རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ

182 མ་དབེར། བརྗོད་ནི། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མའི་འགྱུར་ཡང་དཀའ་ཐུབ་བསྟན།
183 མ་དབེར། དེ་ནི་དེ་མ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཡོད་མོད་བཅོས། ཞ་མ། དེ་ནི་དེས་བསྒྲུབ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཇིལ་བགད་དུ། (ཀཀ།) དེ་ནི་དེས་གསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱུང་།

ནི། བསྒྲུབ་བྱ་ཡི་ངོ་བོས་ཡིན་ཏྲི་ས་ཐུབ་བྱེད་མ་གྱུབ་པའི་ངོ་བོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།[184]།དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཏན་ཚིགས་མ་ཐུབ་པ་དང་དབེ་ལྟར་སྟོང་བ་བརྗོད་པ་ཡོངས་སུ་ཐུབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིས་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་བཟློས་པའི་ཁས་བླངས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།[185]

ཀ] མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། <u>རང་གི་ཚོས་ཅན་ལ། །མངོན་སུམ་དོན་དང་རྟེས་སུ་དཔག་དང་།།</u>
<u>ཡིད་ཆེས་ཏཱཀས་པས་མ་བསལ་བའོ།།</u>

ཚོས་ཅན་གང་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དང་འཁྱལ་བའི་མངོན་སུམ་དང་། རྟེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ཡུང་དང་། ཏཱཀས་པའི་ཚོས་གཞན་ཀྱིས་མ་བསལ་བའོ།[186]།དེ་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲ་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱམ་པ་རུ་གཅིག་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ཀྱིས་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་། སྒྲ་ཏཱཀས་པའི་འགལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀ་རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།[187]

འདི་ཡང་ཚོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བས་སེལ་བའི་ཐོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་འདིས་ནི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ས་ལ་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཅན་ལས་ཡན་ལག་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟས་ནི་མེད་དེ། ཡོན་ཏན་དང་རྟས་རྣམས་ནི་རྟས་དང་རྟས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་

184 ཞེ་མ། བྱུབ་པ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཕྲལ་བཤད། (ཀ་ཀ) བྱུབ་པ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་བས་འདིར་དང་ཁེས་ཀྱི་འགྱུར་དེ་བསྟུད་གཞིར་མཛོད་།

185 ཞེ་མ། རང་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྐྱོས་ཁས་ཁྱབ་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

186 མ་དབེན། བསལ་བའོ། །ཞེས་ཡོད་མོད་ཆཱཏ་ཁ་ཞེ་མའི་འགྱུར་བཅས་དང་བསྟན་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་བསྟན།

187 ཆཱཏ་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་ལ་དང་ཁེས་དང་ཞེ་མ་ཀཏིས་བར་ཁྱད་པར་ཆེ།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། [188]དེ་བཞིན་དུ་དཀར་ཕམས་ཅད་བརྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དཀར་དང་དཀར་གྱི་བདག་ཉིད་བརྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་དཀར་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྫུན་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་དཀར་དང་བརྫུན་པ་དཀར་ཕམས་ཅད་དུ་སེལ་བར་བྱེད། དེ་ལྟ་ན་གཉི་ཀའི་བར་གྱི་ངང་ཚོ་ཐེ་ལེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟེ་དཀར་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བརྫུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐེ་ལེལ་བ་དེ་ལྟ་ན་གཉི་ཀའི་ཁྱད་པར་ཐེ་ལེལ་བ་ཡིན་ནོ།།

(བ) གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ།

[1] རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། [2] ལའོད་པ་བཟློད་པ།

[1] རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ནི།

[2] <u>བསྒྲུབ་བྱ་བསལ་བ་ཞེས་བྱ་འདིར།</u> །གྲུབ་པ་མེད་ལ་དོན་བྱས་ཉིད།།

བསྒྲུབ་བྱ་སྒོས་པ་ནི་འདིར་གྲུབ་པ་ལྟོ་ཀ་པ་ལ་དོན་བྱས་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཁྱད་པར་ལས་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།[189]

[2] དེ་དག་ག་པ། (1) ཅ་ཅང་ཐལ་བ།

<u>དེ་ལྟ་ན་ཡང་དབེ་དང་ཅགས།</u> <u>|མ་གྲུབ་བཟློད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར།།</u>

དབེར་ན་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་རིག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏློ་བཞིན་ནོ།[190]|དེ་བཞིན་དུ་མི་ཀ་ཀིས་ཀཏྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བ་ཐོབ་བོ།།

(1) བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་རྟགས་ལ་དཔག་པ།

འདི་ཡང་ཅི་ཚོས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟེ་ཚོས་ཅན་ཡིན་ནམ། གཉི་ག་ཡིན་ཞེས་བཟློད་པར་བྱའོ། |ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཀ <u>ཚོས་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཚོས་མཐུན་</u>

188 ཞ་མ། ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྩས་རྣམས་ཀྱི་རྩས་རྩས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

189 ཞ་མ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒོས་པས་མི་ཀ་གྲུབ་པ་ཟོག་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཁྱད་གཞི་མ་ཡིན་པར་གནས་སོ། |འགྲེལ་བཤད་དུ། (གཅ) "བསྒྲུབ་བྱ་སྒོན་པ་དམ་བཅའ་ཞེས་འདི་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་འདི་གྲུབ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། ཁོན་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱར་ཁོས་པའི་ཁས་པ་འདི་ཙམ་ཀྱི་དོན་རྣོད་པར་བྱེད་ཅིང་། གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ཙམ་ལ་དོན་སྒྲོད་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ལ་ནུས་པ་ཉེ་བར་ཟད་པའོ། |རྩོམ་པ་གཞན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་གནས་ཏེ། དེས་ན་སྒྲོན་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ།།" ཞེས་རིགས་པ་ཅན་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀང་བཤད་པའི་གཞུང་འདིའི་དོན་གསལ་བར་བཀྲལ།

190 ཞ་མ། དབེར་ན་སྒྲ་ནི་རྟག་སྟེ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏློ་བཞིན་ནོ།།

མེད། །གལ་ཏེ་ཚོས་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཚོས་རྟོགས་པའི་དཔེ་ནི་མེད་དོ། །ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་རྟགས་དོན་མེད། །ཚོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲ་བྱད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་ཡིན་ནོ།།

(གཅ) ངེས་གཟུང་གི་ཐུན་བ་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

འདིར་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པ་ཁོ་ན་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟླར་ངེས་པར་གཟུང་བར་འགྱུར་རམ། བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པ་དམ་བཅའ་བ་ཁོ་ན་ཞེས་ཕྱིས་ངེས་པར་བཟུང་བར་འགྱུར། ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཟླར་ངེས་བཟུང་ན་དོན་མེད་ལ། །ཅིག་ཤོས་ལྟར་ནི་མི་འདོད་དོ།།

གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པ་ཁོ་ནར་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་ན་ནི།[191] སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཐད་ཅས་པའི་ཕྱིར་ཟླར་ངེས་པར་གཟུང་བ་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་དམ་བཅའ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེའི་དོན་བསྟན་པ་ཡང་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བར་མི་རིགས་སོ།།

ཀ] རྩོད་སྒྲུབ་མཁན་ཝོའི་དམ་བཅའ་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་ཅིས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།

ལ ། ། དེ་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་པ་ལའང། །ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ཟློན་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་རྩོད་པ་བསྒྲུབ་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང། བསྒྲུབ་བྱ་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ལྟར་ལྷན་ཅིག་བཤད་པ་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི། ཕྱོགས་ཅི་ལྟ་ཕྱིར་མི་ཁྱོད་དོ། །རྩོད་པ་བསྒྲུབ་པར་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཙམ་དམ་བཅའ་བ་མ་ཡིན་ཏྲི་ཧོན་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་བསྒྲུབ་བྱའོ། །ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་མ་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟློན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཟློན་མེད་དེ། དེ་ལ་ཡང།

191 ཞ་མར། ངེས་གཟུང་ཁོང་ཏུ་ཐུན་ན་ནི། ཞེས་ཐུང་བ་ལེགས།

རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་འདོད་པ་འདི། །མི་འདོད་པ་ནི་ཕྱོགས་ཕྱིར་ཡིན།།
དེ་ནི་མི་འདོད་པ་ཕྱོགས་པ་ལ་དོན་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཁྱད་པར་གོ་བར་
བྱེད། གཏན་ཚིགས་དང་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་འདོད་པར་
ཉིད་ནི། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་བརྟེད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་
ནོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ལྟར་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ཀ) རིགས་པ་ཅན་པའི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དགེ་དགག ཅ] དངོས།

ཀ] རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་མི་འཐད་པ།

ཟླ ། རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ནི། དམ་བཅའ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་ནི་དམ་
བཅའ་བ་དང་འགལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ[192]འདིའི་དམ་བཅའ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
སྒྲ་རྟག་སྟེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྗེར་རོ།།

ལ ། གཏན་ཚིགས་དམ་བཅའ་ལ་གཏོད་པ། །དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་བ་མེད།།
འདིར་ནི་དམ་བཅའ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་བའི་སྐྱོན་ཞེས་
བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ] ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་ཀྱི་ཁྱད་པའི་ཚ་མཐུན་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་པ།

ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལེགས་བསྟན་པས། །དཔེ་དེ་ཉིད་དུ་
བརྟེད་པ་ཡིན།།[193]

གང་ལས་དམ་བཅའ་བ་དང་འགལ་བ་ཞེས་བརྟེད་པ་འདི་གཏན་ཚིགས་སྒྲོར་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་སྒྲོར་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།[194] སྒྲ་རྟག་སྟེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་གཏན་
ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ལ་མེད་པ་ཉིད་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

192 ཞ་མ། དམ་བཅའ་བ་གཏན་ཚིགས་དང་འགལ་བ་དང་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ།
193 ཞ་མ། ལེགས་པར་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ནི་ཚོས་མི་མཐུན་དཔེས་བརྟེད།།
194 ཞ་མ། དེར་ཅི་འདི་ལྟར་སྒྲོར་བ་བྱས་ནས་མཇུས་པར་འགྱུར་རོ།།

ཀ] དེས་ཐམས་ཅད་མིན་པ་རྣམས་སུ་འཐབས་པ་དགག་པ།

། འདིར་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བས། །བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲ་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་རྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱེ་བར་སྒྲུབ་བས་ཡིན་རོ། །འདིར་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་ན། དེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དམ་བཅའ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དེས་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་མེད་དོ། །ཅི་ལྟར་མེད་དེ། གང་གི་ཚེ་འདི་ལྟོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཞན་ཡང་ལྟོགས་གཅིག་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་རོ།།[195]

འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དམ་བཅའ་བའི་རྒྱོན་ཉིད་བྱ་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྒྲ་ལ་གནས་པ་ཉིད་སེལ་བར་བྱེད་ན་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་བརྗོད་པ་ནི།[196] འདི་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྒྲོར་བ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་ས། །ཅི་སྟེ་སྒྲ་མ་གཏོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ་སྒྲ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་ན་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་རོ།།[197]

འོན་ཏེ་ཡང་འདུས་པ་རྣམས་ནི་འདུས་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་མཐོང་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ནི་མི་རྟག་སྟེ། འདུས་བྱས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་

195 ཚིག་ཕྱང་འདིའི་འགྲུར་ལ་ཞ་མ་དང་དད་ཤེས་ཀཱ་ཤི་མི་འཇུ་བ་ཁྲད་ཆེ།

196 འདིའི་ཐད་དུ་དད་ཤེས་ཀྱི་འགྲུར་ལ་ཕྱོན་ཚ་ཁྱད་ཡོད་པར་དོགས་ཚོད་བཅོས་མ་ཕྱོགས། ཞ་མ། ཐུ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་སེལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐུ་ལ་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ནི།

197 ཞ་མ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་བོ།།

བྱ་བ་ལྟ་བྱའི་ཞེ་ན། འདིར་འད�་པ་དང་འདWS་བྱས་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའ་བའི་དོན་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ།[198] དབེ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་དང་
ཐུགས་ཀཱུ་ཅི་ཡིན་རོ། །ཅི་ལྟེ་ཐུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཚོས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན།[199] དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་མ་ཤན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དེ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པར་རིགས་ཀྱི། ཐུ་ལ་ཐུ་གཞན་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི་མི་ནུས་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐུ་ཐུན་དང་། དཔེའི་ཐུ་ཐུན་
ཀྱི། དམ་བཅའ་བའི་ཐུ་ཐུན[200]ནི་མ་ཡིན་རོ།།

ཁ] དཔེ་དེ་ཚོད་ཐུབ་མཁན་པོས་རྒྱས་བཤད་པ་དགག་པ།

ཚོད་པ་བཐུབ་པའི་ཡང་། འདི་འཁལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་འདWS་པ་ཡིན་
ཀྱི། དེའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནས། དེ་ནི་འཁལ་ལྡན་མིན། དེར་ནི་འཁལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་
བཟློག་ཏེ། དམ་བཅའ་བ་དང་འཁལ་བ་དང་། ཐུབ་མཐའ་དང་འཁལ་བའོ། །འདི་ལ་
ནི་དེ་དག་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་འཁལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་
བྱའོ། །བཐུབ་བྱ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ཁ) དངོས་བཟློག་རྒྱས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།

ཀ) མདོར་བཟློག་པ། ཀ] རྒྱས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཆད་པའི་ཐོན་དུ་ཐུགས་ཚོས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའི་དགོས་པ།

ཀ དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་།
ཀ གང་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་བཐུབ་བྱའི་ཚོས། །ཐལ་ཆེར་དེར་ལྷང་བ་ཡིན་ཏེ།།
དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་པ་ནི་ཐར། །བརྟག་བྱ་རྟགས་སོགས་ཧྲགས་ཀྱིས་སོ།།[201]

ཁ] ཐུགས་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

ཁ ཐུགས་ཚོས་མཐུན་ཐུགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་
ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཐུགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ།།

198 མ་དཔེར། དམ་བཅའ་བའི་དོན་ནི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མ་བཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཅོས།
199 འདིའི་མཐུག་ཏུ་ལྟར་ཐང་། དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཚོས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། ཞེས་གཞུང་ཐོན་མ་ཐུང་བ་ལྟག་པའི་ཐོན་ཡིན་དེས།
200 +ཅན། ལྟར་ཐང་།
201 མ་དཔེ་དང་ལྟར་ཐང་བཅས་པར། བརྟག་བྱ་རྟགས་སོགས། ཞེས་ཡོད་མོད་ཡིག་ཆོར་དུ་ངེས་པས་
བཅོས། ཞ་མ། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་སོགས་དོན་ཀྱི། །ཐོན་དུ་རྒྱས་པར་དེ་བལྟར་བ།།

འདིར་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་དགུར་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དང་བོར་བརྟག་པར་བྱའོ།།

ཀ] ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། ཁ] ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ།

རེ་ཞིག་འདི་ཇི་ལྟར་ཕྱོགས་ཚོས་ཡིན། ཇི་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚོས་ཅན་གྱི་བསྟན་བྱར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱྭ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་འདི་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

ཀ་ <u>བསྟན་པའི་དོན་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་ཕྱིར། །ཚོས་ས་མ་ཡིན་ནི་ཚོས་ཅན་ལ།།</u>

<u>གཙོ་བོ་མིན་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིར། །བསྟན་བྱ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན།།</u>

བསྟན་པའི་དོན་ཀྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟར་དཔྱད་པར་དེའི་ཕྱིར།[202] བསྟན་བྱ་ལ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་གི་དོན་ཚོས་ས་ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་ཀྱི་བརྟགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ཉེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲུབ་བྱ་ཚིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱའོ།།

ཁ] ཕྱོགས་ཚོས་དེས་པར་བསྟན་པས་བྱྭ་བའི་དོན།

འདི་ལ་ཡང། *ཀ་* <u>གཉི་ག་ལ་གྱུར་ཚོས་ཀྱིས་ནི། །ཐ་སྙད་བྱ་ཕྱིར་གཉི་ག་</u>

<u>དང། །གཅིག་ལ་དོགས་དང་ཕྲེ་ཚོམ་དང། །གཞི་མ་གྱུར་ལ་མི་འདོད་དོ།།</u>

འདིར་ཕྱོགས་ཀྱིས་གཉི་ག་ལ་ཟློ་ག་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ཐུ་མི་རྣ་ལྟེ་མིག་གིས་ཀ་ཟླ་ཁ་ཁ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཅིག་ལ་ཡང་བཟློ་ག་པ་ནི། མངོན་པར་གསལ་བར་ཐུ་ཀ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །གཉི་ག་ལའམ[203]གཅིག་ལ་ཕྲེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི། དཔེར་ན་མེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་དུ་བ་ཉིད་ལ་ཕྲེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་ཅན་མ་གྱུར་པ་ནི། དཔེར་ན་བདག་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ་བདེ་བ་

202 གོང་དུ་ཧོཏ ཀ९९ ཐད་དུ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཀྱི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་གསུངས་ཟིན་པ་ལ་ དགོངས།

203 གཉི་ག་འམ། སྒྲར་ཐང་།

ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བའོ།།

ཀ] གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཤན་འབྱིན་འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ།

འདི་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ། ༢༦ མི་འདོད་ཕྱིར་ཀུན་སྲན་འབྱིན་མིན།། དཔེར་ན་གང་ཡང་རྩད་བ་ལ་མ་གྲོབ་པའམ། ཕ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟ་བའོ།།[204] གཉི་ག་ལ་ཡང་རབ་གྲོབ་པ། །སྣྲོན་པར་བྱེད་པའམ་སྲན་འབྱིན་ཡིན།།

གང་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཡིན་པར་གཉི་ག་ལ་རབ་ཏུ་གྲོབ་པ་ནི། དཔེར་ན་མིག་གིས་གཟུང་བ་ཉིད་ལྟ་བ་ཤེས་དེ་ནི་སྲན་འབྱིན་པ་ཡིན་མོ། །སྣྲོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱུན་གྱི[205]བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་སྙད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བའོ། །འོ་ན་གཞན་སྣྲོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་སྲན་འབྱིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཅི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་ཡང་བསྣྲོན་བྱ་ལ་ལྷོས་བྱེད། །གལ་ཏེ་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་བསྣྲོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་སྣྲོན་བྱེད་ཡིན་ལ་ཅི་ལྷོ་ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་ན་ནི་སྲན་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ།།

(ཁ) རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༢] ཐུགས་ཚོས་ཀྱི་ངོས་བཤད་པ།

ཀ] རང་གི་ལུགས།

ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྣྲོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༢༦ ཚོས་ཅན་ཚོས་ཅན་ཀྱིས་བསྣྲོན་མིན། །ཚོས་ནི[206]ཚོས་ཅན་ཡང་དེས་མིན།། ཚོས་ཀྱིས་ཚོས་བསྣྲོན་པ་ཡང་ངོ་།[207]།དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཚོས་ཅན་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་བསྣྲོན་པར་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་དུ་བས་མེ་ལྟ་བྱའོ་ཞེས་གང་སྣྲ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་དུ་བ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་སྲུ་འགྱུར་ནོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མེ་ལ་དུ་བ་མཐོང་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐུགས་ཡིན་པར་ཁས་

204 དཔེར་ན་གང་ཡང་། ཞེས་པའི་ཚིག་སྣྲོན་འདིའི་དོན་དུ། འདི་ལྟར་ཅིག་ཤོས་ལྷ། ཞེས་པ་ཡོད་པས་བརྡུག

205 རྒྱུན་གྱིས། སྐར་བར་།

206 མ་དཔེར། ཚོས་མིན། སྐར་ཐར་དུ། ཚོས་ཡིན། ཞེས་ཡོད་ཚོད་འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟན་ཏེ། ཚོས་ནི། ཞེས་བཅོས།

207 ཞ་ཆར་ཐ་ཀ་འདི་ལ། སྣྲོན་ཕྱིར་ཚོས་ཅན་ཡང་དེ་བཞིན། །ཞེས་པའི་ཚིག་ཀུང་བཞི་པ་ཡོད།

ཟླང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དག་གི་ཚོས་ཅན་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་རྣམ་པར་བཞག་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བསྟན་བྱ་སྟོན་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཚོས་ཅན་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཚོས་ནི་ཚོས་ཅན་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཞེས་སྟོན་ནོ།[208]།དེ་ལ་གང་ཞིག་མེས་རིག་བྱ་བསྟན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཐ་མ་བཞིན་དུ་འདིར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་དུ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ལ་བསྟན་པ་ལ་ནི་རིགས་མོད་ཀྱི། མེའི་ཁྱད་པར་ལ་ངོ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཀ་ཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མེའི་ཁྱད་པར་བསྟན་བྱར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མེའི་ཁྱད་པར་བསྟན་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཕྱོགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལྷན་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྟང་བ་དང་མེའི་ཁྱད་པར་ལས་བོ་དཀས་ཅི་ཞིག་བྱ།

ཚོས་ཅན་ཡང་དེས་མིན། ཚོས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཡང་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱི་ན་རྒྱུ་གཅིག་པ་ཅན[209]ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཡང་ཀྱོ་མོ་ལ་ས་གས་པའི་རྒྱུ་གཅིག་པ་ཉིད་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀཱཧ་ན་ཀ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཀཱཧ་ན་དེས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཚོས་ཅན་བསྟན་བྱར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀཏ་ཚིགས་ཚོས་ཀྱང་བསྟན་བྱའི་ཚོས་མེད་ན་མི་འཇུར་བར་བསྟན་པར་བྱའོ།།[210]

---

208 མ་དཔེར། ཚོས་མིན་ཚོས་ཅན་ཀྱི་བསྟན་པ། ཞེས་ཡོད་མོད་ཡིག་ནོར་ཏེ། ཚོས་ནི་ཚོས་ཅན་ཀྱིས་བསྟན་པ། ཞེས་བཀོས་པས་བཅོས། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲུར་ལ་དོགས་ཀཱཧ་ཛེ་ཚུལ་ཞ་མའི་འགྲེལ་པའི་མཚན། ཀ།ཥ ལ་ཀཱ་ཏིགས།

209 -ཅན། སྐར་ཐང་།

210 འདིའི་ཐད་དུ་བརྟག་པ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་ཅན་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚོས་ཅན་ཀྱིས་ཚོས་སྒྲུབ་

[ཀ] གཞན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགག་པ།

གཏན་ཚིགས་ཐུགས་ཚོས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ། (ཀ) དངོས།

འདིར་ཡང་གཞན་ཀྱི་ཐུན་བའི་དོགས་པ་བསྟན་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཀ། དམ་བཅའ་གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་ནས་ནི། །གང་ཞིག་མི་འདོད་ཐལ་འགྱུར་

བའི། །དེ་སྒྲུབ་ཏེད་ནས་ཐལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ལན་ཞེས་ཀེས་པར་བྱ།།

དབེར་ན་སྒྲ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལ་སོགས་པ་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་

རམ། རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལན་ཡིན་ཏེ། གཏན་

ཚིགས་དང་དམ་བཅའ་བའི་སྒྲུབ་ནས་ཁས་བླངས་པ་ཡོད་ན་ཐལ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཐར་ནི་ཕུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཉིད་ཁས་བླངས་ནས་ལན་བརྗོད་པ་

ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ནོ།།[211]

(ཁ) དབེ་དང་ཐུགས་ཚོས་བརྗོད་པ་གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ།

[ཀ] དབེའི་མཚན་ཉིད།

ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཀོ་ན་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཡིན་ན།

ཀ། བསྒྲུབ་བྱ་གང་ལས་རྟགས་རྟེས་འགྲོ། །མེད་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་

བྱ། །དེར་ནི་ཕྱ་པ་དབེ་ཡིན་ནོ། །དབེར་ན་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱས་པ་མི་རྟག་

པའི་ཕྱིར་རམ། རྟག་པ[212]ནི་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་

ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དབེའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

[ཁ] གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་ཐུགས་ཚོས་བརྗོད་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོན་པ།

གཏན་ཚིགས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་ལས་འདོད། །འདིར་ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་ཉེ་བར་སྒྲུབ་

བས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།

པ་དང་། ཚོས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་སྒྲུབ་པ་ཞེས་གསུམ་མཇུག་ཚུལ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཁྲབས་དང་བཅས་

པ། ཞ་མའི་འགྲེལ་པའི་མཚན། ༧༥ ལ་གཟིགས།

211 ཞ་མར། "ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལན་ཡིན་ཏེ། "ཞེས་པ་མན་ཀྱི་གཞུང་འདི་མེད་པས་བརྟག

212 མ་དཔེར། རྟག་པར། ཞེས་ཡོད་མོད་སྐར་ཐང་བཞིན་བཅོས།

(ཅ) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ།

༡༧ རྟགས་མེད་པར་ནི་ཐལ་བ་གང་། །བསལ་ཏེ་འོངས་པས་བརྗོད་ན་ནི།།

དེ་ནི་དབེ་གཉིས་ལས་གྲུབ་ཕྱིར། །འགའ་ཞིག་བསལ་ཏེ་འོངས་པར་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་ཐལ་བར་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི། བསལ་བ་ནི་[213]མེད་པ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏོ། །མེད་པ་ཙམ་དུ་འཐོ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཐ་དད་པ་དམིགས་པ་དང་རྟེས་སུ་འཐོ་བ་མ་དམིགས་པས། བཟློག་པ་ཟློ་བ་ཏཱཀ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་འདོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏོ། །འོན་ཀྱང་གང་གི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་འཐོ་བ་ནི་གཅིག་ཚོན་དུ་འཐོ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་མཐོང་ལ་དེ་མེད་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཅིག་ཚོན་དུ་འཐོ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་རྟེས་སུ་འཐོ་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །དེ་ཉིད་རྟེས་སུ་འཐོ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱན་ལས་ཐ་དད་མིན། །བསལ་ཏེ་འོངས་པའོ།།[214]

ཐ་དད་པར་ཐལ་བ་དང་རྟེས་སུ་འཐོ་བ་དག་ལས་འདིར་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད།[215] དེ་ལྟར་ན་འགའ་ཞིག་ཀཱཙོ་བོ་ཅི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚངས་ཐྱོད་པ་བོ་དང་ཚངས་ཐྱོད་པར་བྱ་བ་དག་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟས་ཅི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྟས་རྣམས་རྟས་དང་རྟས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཞན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཅི་ལྟར་བསལ་ཏེ་ཚངས་ཤཱ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ཅི་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

༡༨ ཐལ་འགྱུར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་མིན་ཕྱིར། །ཐོན་བ་ལྟ་ཁས་བླང་ཡོད་ན་ནི།།

རྟགས་དང་དམ་བཅའ་གཞན་དག་ལ། །སྐྱོན་བརྗོད་གྱན་འབྱིན་ཀེས་པར་བྱ།།

---

213 མ་དབེན། གསལ་བ་ནི། ཞེས་ཡོད་མོད་འགྲེལ་བཤད་དང་ཞ་མའི་འགྲུར་བཞིན། བསལ་བ་ནི། ཞེས་བཅོས།

214 བསལ་ཏེ་འོངས་པའོ། །ཞེས་པ་འདི་ཞ་མའི་འགྲུར་ལ་མི་འབྱུང་།

215 ཞ་མ། རྟེས་སུ་འཐོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཀ།ཥ) "གང་གི་ཕྱིར། འདིར་ཡང་རྟེས་སུ་འཐོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་ཚོར་ལས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བསྟན་ནས་ཅས་དེ་བཟློག་པས་རྟེས་སུ་འཐོ་བ་ཁོ་ན་ཚད་བརྗོད་དེ། འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅི་ས་བཏོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

འདིར་ནི་གཙོ་བོ་ཉིད་དང་རྒྱུ་དང་ཡོན་ཏན་རྟེས་སུ་འཐོ་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ འཕས་བྱ་གཅིག་པ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པ་དེས་ན། དཀའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ འཕས་བྱ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཡོན་ཏན་རྟེས་སུ་འཐོ་བར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལྟར་ བྱས་པས། ཤོར་ས་ལྷོ་ལ་ཐལ་ཐའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པའམ་ཁས་མི་ལེན་ན། ལྷོ་ བར་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།[216]

རྟས་ལ་ཡང་རྟས་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ན། ཡོན་ཏན་ རྣམས་ཀྱང་རྟས་ཉིད་དང་ལྡན་པས་འདུ་བ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རྣམས་ ཐམས་ཅད་དུ་འཐོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་རྟས་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ ནོ། །རྟས་ཉིད་དང་ལྡན་པས་རྟས་སུ་ཁས་ལེན་ན་ནི། རྟས་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྟས་ ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་བའི་སྒྲོན་ཡིན་ཏེ།[217] རྟས་ཉིད་ནི་རྟས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ ཀྱི་ས་ལ་བའི་ཕྱིར་ནོ། །རྟས་ཅི་སྟེ་ཡང་རྟས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ ན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་འདི་མ་ངེས་པའི་རྩོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ ལྟར་ནི་བྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། རྟས་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྟས་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟས་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྟས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དམ་བཅའ་བ་ ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་ནི་གཞན་དུ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་[218]ཐལ་ བར་འགྱུར་ནོ། །ཞར་ལ་འོངས་པས་ཚོགས་ཀོ།[219]

ཀ] ཁྱབ་པའི་ལྷོས་མའི་མཐན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐན་ཕྱོགས་བཤད་པ།

ཀ] མཐན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ནི་གཏན་ཚིགས་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་ བ་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ པ་དེ་ལ། དོན་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པས་ཉེ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཕྱིས་

216 འདི་དང་འདིའི་མཐུག་ཕོགས་དེ་མ་ཐག་གི་ཚིག་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་འགྱུར་གཉིས་བར་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་ཡོད།

217 འཕྲེལ་བཤད་དུ། (৩৫৫) "རྟས་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེའི་དངོས་ཕོར་ཁས་ལེན་ན་ཞེས་པ། རྟས་ཀྱི་ ངོས་ཕོར་ཁས་ལེན་ནའོ།།ཁྱེ་བག་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྟས་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནི་ རྟས་སུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

218 -ལ། སྣར་ཐང་།

219 ཞ་མ། ཐལ་བར་འགྱུར་བྱེད་པས་ཚོགས་ཀོ།

མཐུན་པའི་ཐོག་ས། །བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཐོག་དེ་ཡང་།

ཅ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་དེ་ཉིད་འདི། །ཞེས་བྱས་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན།།

མཐུན་པའི་ཐོག་ལ་ཡོད་ཅོ་ཞེས་པར་རོ། །*མཐུན་ཐོག་ཞེས་བྱ་ཐོག་སྲུ་འགྲུར།* །གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ། འདི་ཉིད་འདིའི་ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་མཐུན་པའི་ཐོག་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཐོག་ཉིད་དུ་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདིར་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཅི་འདི་དེ་ལྟར་འགྲུར་ན། འདིར་ཅི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་ས་གས་པར་རྟོགས་པའི་མི་རྣཏ་པ་འདི་ཅི་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་རོ། །*འདིར་ཐ་དད་ཕྱིར་མི་འདོད་དོ།* །དེའི་མཐུན་པའི་ཐོག་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

[ཀ] མི་མཐུན་ཐོག་ཀྱི་དཔྱེ་བ།

ཅི་སྟེ་མི་མཐུན་པའི་ཐོག་གང་ཡིན། ཐོ་ཀ་ཆགས་ཀྱི་རིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་དང་།[220] མི་མཐུན་པའི་ཐོག་ལ། བས་དང་ནམས་ཀྱི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དངོས་པོ་བཀག་པ་ཙམ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག

ཉི། དེ་ལས་གཞན་དང་དེ་འགལ་བ། །གཉིས་པོའང་མི་མཐུན་ཐོག་མ་ཡིན།།

གཏན་ཚིགས་མེད་དང་འགལ་བ་ལས། །རྣམ་པར་གཅོད་པར་ཐལ་བར་འགྲུར།། གལ་ཏེ་མཐུན་པའི་ཐོག་ལས་གཞན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཐོག་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ཉིད་ཐོབ་སྟེ། བྱམ་པ་ཉིད་ལ་ས་གས་པའི་མཐུན་པའི་ཐོག་ལ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ། ཐུག་བསྟལ་ལ་ས་གས་པའི་མི་རྣཏ་ལ་ས་གས་པ་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་མཐུན་པའི་ཐོག་དང་འགལ་བ་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཐོག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་གང་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་དེ་བསྟན་བྱ་ལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེ་རྟོགས་པར་འགྲུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མེ་འདི་ལ་ཕྱོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མེའི་ཡུལ་དུ་ཐུང་བ་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། ཕྱོ་བ་དང་ཐུང་བ་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

220 ཞ་མར། འདིའི་དོན་དུ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཐུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལས་མི་འབྱུང་།

། ། །

ཇི་ལྟར་དེ་ལ་མེད་ཅས་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་འཇུག་པས་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ།།

ཀ] ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགྱེའི་གཏན་ཚིགས་དཔེར་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་བศད་པ།

ཀ] གཏན་ཚིགས་དཔེར་བརྟེན་པ།

ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་དགྱ་པོ་འདི་དག་གོ་རིམས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་དཔེ་དང་སྦྱར་བར་
བྱ་སྟེ།[223] གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་གོ །བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ། །མི་རྟག་པའི་
ཕྱིར་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །བྱས་པའི་ཕྱིར་རྟག་གོ། མཁན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག
གོ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟག་གོ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ
ཡིན་ནོ། །རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ། རེག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ
ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས། བསྡུ་བའི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པ་ནི།

ཀ། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །བྱས་དང་མཁན་ཏུང་རྩོལ་ལས་བྱུང་།།
<u>མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་རེག་བྱ་མིན། །རྟག་སོགས་རྣམས་ལ་དེ་དགྱེའ།།</u>

ཁ] དེའི་དོན་བศད་པ། (ཀ) ཐོག་བศད་པ།

(ཀ) ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་ཀྱི་རིགས་གསུམ་ཏུ་བསྡུ་བ།

དེ་ལྟར་ཕྱི་བས་གཏན་ཚིགས་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་དངས་པ་རྣམས་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ།
ཀཀ <u>དེར་གང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་དང་། །རྣམ་གཉིས་དེ་མེད་ལ་མེད་</u>
<u>པ། །དེ་རྟགས</u> གང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ལ་བསྟན་བྱ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་
དང་། གང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ་བསྟན་བྱ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དང་བོ་དང་མཐའ་མའི་གསུམ་པའི་བར
མ་དག་ཡིན་ནོ།[224]<u>།དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི། །འགལ་བ</u>ཡིན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པའི་

223 ཞེ་མར། འདིའི་མཐུག་ཕོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། "དགྱ་བོ་འདི་ཡང་མིག་དགྱ་ལ་དམ་པ་བཞིན་ཟིས་
ནས་ལྷེ་བཀོས་ཀྱིན་བྱང་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གསུམ་མོ། །འཆེད་ལ་ཅི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གསུམ
མོ། །ཕྱོགས་བཞིས་བང་བཞིན་དང་འཐས་བྱ་ལ་སོགས་པར་ཀེས་པར་བྱའོ།།" ཞེས་ཕྱོགས་ཚོས
འགོར་ལོའི་རྒྱ་མིག་ལྟོན་པའི་ཚིག་སྒྲུབ་ལྟོན་མ་ཡིན་པས། རྒྱ་དགེ་མི་འཕྲ་བའམ་ཡང་ཞ་མ་ཉིད
ནས་ཀློག་པ་པའི་ཕྲོ་ལ་འཚར་བའི་བའི་ཕྱིར་གས་བ་ཏུ་ལྷན་དབྱུད་གཞིར་མཚོད།

224 དང་བོ་དང་མཐའ་མ་གསུམ་པའི་བར་མ། ཞེས་པ་ཕྱོགས་ཚོས་འགོར་ལོའི་རྒྱ་མིག་དང་བོ་དང་

ཕྱིར་འགལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བྱ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་གཉི་
ག་ཡིན་ལ་མཐུན་པའི་ཐུགས་ལ་ནི་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གསུམ་པ་གཉིས་པའི་གཡས་དང་
གཡོན་པ་དག་གོ[225]།གང་བསྟན་བྱ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་འགལ་བ་གཞན་
ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱད་པར་རྣམས་འདུས་པ་ཡིན་ན[226]གཞན་ཀྱི་དོན་སྟོན་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་འདུས་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། དེ་ནི་དོན་དུ་
མ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དགེ་ལས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་
གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་མ་རིས་ཉིད། །ཕྱག་མ་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་ནི་གཏན་ཚིགས་
དང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་མ་རིས་པས་ཕྲེ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།

(ཁ) མ་རིས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཕྲེ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ།

[ཀ] འགལ་བ་ལ་མི་འཐུལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཕྲེ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ།

འདིར་ཡང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ། ཀ། ཁྱབས་
གཅིག་ལ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོའི་རིགས་ལ་ཀེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཚིག་གི་ཕྱག་མའོ།[227]།འདིར་ཡང་ཁྱབས་གཅིག་པ་དེར་གང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་
དང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། འགལ་བ་དག་ལ་ཕྲེ་ཚོམ་ཕྱིར།།

[ཀ] དངོས་འགལ་སྟྲོན་པའི་ཐུགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཕྲེ་ཚོམ་དང་འོས་ཀེས་ཀྱི་རྒྱུ་
སོ་སོར་འདོད་པ་དགག་པ།

གང་གི་ཕྱིར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འགལ་བ་དག་གཅིག་ལ་ཕྲེ་ཚོམ་
བཏུད་པ་དག་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་མཉན་པར་བྱ་བ་དག་ལས། ཐུ་ལ་རྟག་

མཐའ་མ་སྟེ་གསུམ་པའི་བར་པ་སྟེ་སྟེ་བོ་ཁོ་ག་གཉིས་ལ་གོ་དགོས། དེ་ལྟ་ན། ཐེ་བོ་ཁོ་ག་ཉིས་ལ་
ཡང་དག་ཀྱིས། ཞེས་པ་ལྟར་ཏ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་མ་ཉམས་ཏུ་འདུག་པ་མི་རྟག་ཕྱེ་ཏྲས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཅིག་ཀོས་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འདུག་པ་མི་རྟག་ཕྱེ་ཚོ་ལ
ཐུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སོ།།

225 གསུམ་པ་གཉིས་པའི་གཡས་དང་གཡོན་པ་དག་ཅེས་པ། ཕྱོགས་ཚོས་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཤེས་གྲགས་
གཉིས་ལ་ཀོ་དགོས།

226 མ་དབེ་དང་པེ་ལྕར་བཅས་པར། ཡུས་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་ཡོད་ཚོར་ཞ་མ་དང་འཐྲེལ་བཤད་བཞིན་ཅོས།

227 ཞ་མ། རིགས་དང་ཐ་ཆས་ལས་ཀེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཕྱག་མའོ།།

པ་དང་མི་རྟག་པ་དག་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་ནོ།།[228]

དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་གཏན་ཚིགས་དག །གཅིག་ལ་ངེས་པ་མཐོང་བ་ཡིན།།

དབེར་ན་མིག་གི་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་མངོན་སུམ་དག་གི་སྒྲ་ལ། ཉན་དང་སྒྲ་ལས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པ[229]ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཅིག་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར་གཉིས་གཉིས་དག་ཐེ་ཚོམ་དང་ངེས་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇེས་པ་འདི་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར།

བ། <u>གཉིས་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ནི།</u> <u>།གཉིས་གཉིས་ལ་འདོད་གཅིག་ལ་མེན།</u>།། འདིར་ཐེ་ཚོམ་དང་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་གཉིས་པོ་དག་ལྡན་ཅིག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཀྱི་འབའ་ཞིག་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་མི་འཐུལ་བ་དག་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཅིག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ལྡན་ཅིག་པ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་གཅིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་མངོན་སུམ་ལྡན་ཅིག་པ་དག་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱི། འབའ་ཞིག་པ་ལ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

[ཀ] ཚོད་པ་ལྔ་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་འགལ་བ་མེད་པ་རེ་རེ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། དབེར་ན་བྱས་པའི་ཕྱིར་རམ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བུ་ལ་ལས་ངེས་པ[230]ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

<u>གཅིག་ཉིད་ལས་ནི་མི་འདོད་བས།</u> <u>།བུ་མ་ཡིན་ཡང་འགལ་བ་མེད།།</u>[231]

འདིར་ཡང་དོན་གཅིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བུ་མ་ཡིན་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འགལ་

228 ཞ་མ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
229 ངས་ངེས་པ། ལྟར་བང་། ཞ་མ། ཐུ་ནི་ཉན་ཀུང་མ་ཡིན་ལ་ལས་ཀུང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།
230 མ་དཔེར། ལྟ་བུ་མ་ལས་ངེས་པ། ཞེས་བྱུང་ཡང་ཡིག་ནོར་ཏེ་ཞ་མའི་འགྱུར་ལྟར་བཅོས།
231 +ན། ལྟར་བང་།

བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གཅིག་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གཅིག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་དབེར་ན་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་སྦྱིག་བསྟལ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་པོ་དོན་དུ་མ་བྱས་པ[232]གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འགལ་བ་མི་འཕྲལ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ཚོམ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་རེ་ཡང་དེ་ལ་དོན་དུ་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་མ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཉིད་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་དབེར་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ཚོམ་དང་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ། བསྒྲབ་བྱ་དུ་མ་གཏན་ཚིགས་ཐ་དད་པས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང། གཉིས་གང་གྲོགས་པའི་གཞན་ཉིད་རེ་རེ་ཡང་ལན་ཚུན་བློ་བོ་ལ་བསྟོས་ནས་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའམ། བསྟས་པ་ལ་ནི་གང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ།།[233]

གང་ས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་བཟློ་ནས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བྱས་པ་ཉིད་གཅིག་ལ་དོན་སྒྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ནི་གཉི་ག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་དེ་གས་པ་ཡིན་ན། ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཞེ་ན། གང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེས་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་[234]བསྟས་པའི་ཕྱིར་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱན་མོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་རྣམ་པར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ལ་མི་འགལ་བ་ནི་ཕ ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པ་དེ་གཞན་ལས་ལྡོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་གང་གི་ཚེ་ཐུན་ཉིད་རྒྱ་བར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་འདི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་

232 དོན་དུ་མ་བྱེད་པ། སྐད་ཕད།

233 ཞ་མ། བསྟས་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ།།

234 ཚེས། སྐད་ཕད།

ཆོགས་བྱས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ཅེ་འགྱུར་ན། གཉིས་ཀ་དམིགས་པ་ཅ་འགལ་བ་དག་དོན་གཅིག་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།།

(ཀ) དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ།

འདི་ལ་ཡང་མདོར་སྐྱེས་དང་ཕུང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ལས་ངེས་པ་བཅལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཅད་པ་ནི།

<u>བྱན་མོང་མིན་དང་སྲོ་དང"ནི།</u> <u>།འགལ་བ་འཕྲལ་པ་མེད་པ་ཅན།།</u>

<u>ཚོས་རྣམས་ཀུན་ལ་གང་ཡིན་པ།</u> <u>།དེ་ལ་ཏེ་ཚོམ་གཏན་ཚིགས་ཡིན།།</u>

<u>གང་ཡང་ཕྱོགས་ཚོས་མཐོང་བ་ལས།</u> <u>།ཀེས་པར་འདོད་ལ་བརྟོག་པ་ཡིས།།</u>

<u>གནོད་པ་བྱེད་དང་ཕྱོད་ཐོབ་པ།</u> <u>།དེ་ལས་གཞན་པ་རྟགས་མཚུངས་མེད།།</u>

(ཁ) ས་སོར་བགྱད་པ། (ག) འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བགྱད་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཅི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འདུས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མི་རྟག་པ་མི་འགྱུར་སྟེ། རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་མི་འཇུ་བ་དཔེར་བགོད་པ་ཡིན་ཏེ།[235] དེ་ལ་ཅི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་གཅིག་སྟོས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། མདོར་སྐྱེ་དག་བཞིན་དུ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཁྱད་པར་ཀྱི་གཉིས་སྐྱ་བབ་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡང་འགལ་བ་མི་འཕྲལ་པ་ཅན་ཐ་མི་དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཏེ་ཚོམ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་ཀྱི་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདི་ཅི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱི[236]འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་

235 ཞ་མ། བཀླལ་བ་འདི་ཅི་མི་བཟད་པར་བཀོད་པ་སྟེ། འགྲེལ་བཤད། (९٦٤) མི་འཇུ་བ་ཏེ་བར་བཀོད་པ་སྟེ།
236 མ་དཔེར། ཕུས་པ་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མ་དང་འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟུན་ཏེ་བཅོས།

ལ། འད�་པ་འདི་ལ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་
དེ་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཕྱི་ཚོམ་མེད་པར་བརྗོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་འདི་ནི་འཁལ་བ་
དང་མི་འཁལ་བ་དང་མ་དེས་པ་གཞན་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ལ་གནོད་པ་ནི།[237] ཚོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
འགལ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་
དང་། མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་གཅིག་བསྟན་བྱ་ཡིན་ཏེ་
ཚོས་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚོས་ཅན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཉིས་གཉམ་ཅིག་ཀོས་
གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པའི་འགལ་བ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་གཅོ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དོན་
རྣོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆེ་ལམ་གྱི་ལུས་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་
བའི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྗོད་པར་བྱེད་པའི་བདག་
ཉིད་དང་མི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་དོན་
མི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་སེལ་བར་བྱེད་ན་དེ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་
སྟེ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་མི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན་དེ་ལས་
ཁྱད་པར་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།[238]

ཀ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་རང་ངོ་བོ། །ཡང་ན་དེའི་ཁྱད་པར་རྣམས།།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གཅོད་པ་མེད་ལ་[239]འགལ་བ་ཡིན།།

སྒོམ་དབྱིན་ཀྱིས་ཀྱང་དོགས་པ་བསལ་ནས། དེ་ལྟར་ནང་གི་འདུས་པ་རྣམས། །གཞན་
དོན་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ནོ།[240]ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདུས་པ་ཉིད་དང་ནང་

237 མ་དཔེར། མི་གཅོད་པ་ནི། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མར་ཐུང་བ་འགྲེལ་བཤད་(ཧ་૧૦)དང་མཐུན་པས་དེ་
བཞིན་དུ་བཅོས།

238 ཚིག་ཕྱིར་འདིའི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་དང་ཀེས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེ།

239 འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟན་ཀ། (ཧ་૧૯) གཅོད་པ་ཡོད་ན་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་དགོས་སྐྱེ་ལ། ཞ་མར་
ཡང་། དེ་ལ་གཅོད་པས་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་ཐུང་། ཞོན་ཀྱང་མ་དཔེ་རང་ས་ཁོར་བཞག

240 འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཧ་૧૫) "སྒྲོ་བ་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས། དཔལ་ལྟར་ནང་ལུས་རྣམས་ནང་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་
གཞན་དོན་ཅན་མི་འགྱུར། ।"ཞེས་ཟླབས་ལ་གཞུང་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་མ་མཛད།

ཁྱོད་ལྟར་ཅི་གཅིག་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཏན་ཚིགས་ཁྱོད་དུ་འགོད་པར་བྱེད་ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཁྱོད་དང་མི་ལྟར་པའི་ཕྱིར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅན་ཁྱོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཐུ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ།།

(ཀ) ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུར་འཇྱེད་པ་རྒྱ་མཚན་བཞད་པའི་འགལ་ཟླས་སོགས་བཞད་པ།

[१] ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་མར་དཔྱིར་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།

ཡང་ན་དོན་འདི་ཁྱེད་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་པ་སྟེ། ཀ། ཐུན་མོང་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་ཆོས། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཀོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐུན་དང། ཁྱད་པར་དང་།[241] གཉིས་ཀ། །དཀྱི་བོ་དེ་དག་ཁྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།

[ཀ] དེ་ཁྱེད་བཤད་པ། [ཀ] ཕེ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ།

དེ་ལ་དང་བོ་གཉིས་ཕྱེ་ཚོམ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་པའི་ངོ་བཅས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཆོས་དག་འགས་པར་ཕྱེ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐུ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།

[ཁ] ཕྱི་མ་ལ་གསུམ་དུ་བཏྱེ་བ།

ལྟག་མ་བཟློས་པས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ཁྱེད་ལ་བཟློས་ནས་གཞི་ཁྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པ་དང་། བཟློག་པ་དང་། ཕེ་ཚོམ་དུ་གཏོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ།།

[ཀ] དང་བོ་གཉིས་ཕེ་ཚོམ་ཅན་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐ་མ་དག་ནི་དེས་པར་ཕེ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།

གང་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་དག ।ཀ། ।རྟེས་འཇུག་སྟོན་པར་མི་འཇུག

ཕྱིར། ।རྟེས་འཇུག་ལྡོག་པ་བཟོད་མ་ཡིན། ।ཕྱོགས་དུ་མ་ཁྱེད་ལ་གཅིག་ལས་རྣམ་

241 ཁྱད་པར་དགཔྱོད་ཐང།

པར་བཅད་ནས། ཅིག་ཤོས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་གཏན་ལ་ཕེབས་པའོ། །དེ་ཡང་རྟེས་སུ་འཇུག་བ་དང་ལྡོག་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་ནི་གཅིག་མ་ཚང་བ་ཡིན་ནོ།།

[ད] ཚོད་པ་ལྔ་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མཐའ་གཅིག་ལ་རྟེས་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པའི་ཤེས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གཏི་ག་ལ་བརྟེན་པ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་གཏི་གའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་འདི་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན།

<u>གང་ཕྱིར་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་ནི། །མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་མིན་པ་མིན།།</u>[242]
<u>གང་དོན་གཅིག་རྣག་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཡོད་པའི་དོན་གཅིག་རྣག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྣག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།</u>

(ཀ) དེ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ།

[ཁ] དངོས་འཛིན་ལ་ཀྱེས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཞེ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་དངོས་འཛིན་ལ་ཀྱེས་ལ་མཐོང་བས་ཞེ་ཚོམ་རྒྱུར་ཐལ་བ་ལྟར་བ།

འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་གཏི་ག་ལ་བརྟེན་པའི་འཛིན་ལ་བ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དོན་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཐོག་ནས་ཡིན་གྱི། དེའི་ཁྱད་པར་འཇོན་པའི་ཐོག་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ།

<u>༣༠ གང་ལ་མེད་པ་དེ་རྣམ་གཅོད། །དོན་ནི་ཇི་བཞིན་རང་བཞིན་བྱེད།།</u>

<u>གཅིག་ནི་གཞན་ལ་གཏེས་སུ་འཇུག</u> གཏེ་གལ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གང་ལ་མེད་པ་དེ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཐོག་ནས་བཞིན་པར་བྱ་བའི་རིགས་མཐའ་དག་གམ་མཐའ་དག་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ལྟ་

242 ཞ་མའི་འགྱུར་དུ་ཐུགས་ཀར་ཐུག་པ་ཅན་དུ་བྱས་པས་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལའང་ཁྱད་ཆེ།

བྱའོ།[243]།(མ་དཔེར་འདི་ནས་གཞུང་གོ་རིམ་འཆྱུགས་སྟོང་བས་འདིར་འགྲེལ་བศད་དང་ཞ་མའི་འགྲུར་གཉིས་ལ་བསྟན་ཏེ་བཅོས།)དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཕྱག་ལའི་ཏི་ཞིམ་པ་རྣམས་ལས་ཏི་ཁེད་དང་བརྟེན་པ་ཁེད་དང་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཁེད་ལ་སོགས་པ་གྲྭབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཏི་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཁེད་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

[ཀ] དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཐུན་གས་བསྟྲུབ་བྱ་གོ་བའི་དགེ།

གཞན་དུ་ན།[244]

ཀཀ འདྲུག་བཞིན་གལ་ཏེ་འགྲུབ་འགྲུར་ན། །དཀར་གཟུགས[245]ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ལས།། རིམ་བཞིན་རིམ་ལས་བརྗོག་པས་ཀྱང་། །གསུམ་གཏིས་གཅིག་དོན་རྣོགས་པར་འགྲུར།། གཅིག་ལྷོས་པ་ནི་འདགལ་བ་མི་འཕྲལ་པ་ཅན་དུ་མ་ནི་གཅིག་ལ་ཞེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཏེད་དུ་ཀེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟག་པའི་ཕྱི་ཁས་བླང་པ་ལ་མཉན་པར་བྱ་བ་ཏེད་དང་བྱས་པ་ཏེད་ལ་ཅི་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཅེས་ཞེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་རོ།།

[ཁ] ལྷོ་གཡོ་གས་བསྟྲུབ་པ་འགལ་རྟགས་ལྔ་བསྟན་པ།

འོན་ཏེ། ཀཁ གཅིག་གི་ཚོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གཅིག་རྟོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཏིད་ནི་འགལ་བ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་བརྗེད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ཏིད་དང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དག་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཏིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཐོ་ཡོར་ལ་འགྲེང་བ་དང་བྱ་རོག་ལ་གནས་པ་དག་བསྟོམས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི[246]བསྟུབ་བྱ་བཟློག་པ་ལ། །འགལ་ཡིན། གཏི་ག་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཏིད་འདིར་རྣམ་པ་གཏིས་སྟེ་འདྲུག་ལྟེ། དེ་རྣམ་པར་བཅད་པར་རབ་ཏུ་

243 མཚམས་འདི་ནས་ཞ་མ་དང་དད་ཀེས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་གཏིས་ལ། ཐུགས་ཀ ཀཁ དང་ ཀཁ གོ་རིམ་གོ་ལྷོ་གལ་ལྟེ་མི་མཐུན་པ་ས་གོས་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཏ་ཚེ་བར་ཐོན་ལ། འགྲེལ་བศད་དུ་ཐུང་བའི་གཞུང་གི་གོ་རིམ་ཞ་མའི་འགྲུར་དང་མཐུན་པས་འདིར་དེ་བཞིན་ཏུ་བཅོས་ཡོད། མ་དཔེ་རང་ལ་གཞུང་གི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ནི་བསྟན་འགྲུར་དང་པེ་བསྟུར་མ་ལས་མཁྱེན་འཚལ།

244 འགྲེལ་བศད་དུ། (९९৭)"ཧོ་ན་ཏི་ཞིམ་པ་ནི་ཏི་ཏེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ཐུགས་ཏི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གསུངས་པ། གཞན་དུ་ན།" ཞེས་བཀྲལ།

245 མ་དཔེར། དཀར་གཟུགས། ཞེས་དང་། རིག་བཞིན། ཞེས་ཐུང་ཨོད་དང་ཡིས་ཀྱི་ཙ་བའི་འགྲུར་ལྟར་བཅོས།

246 མ་དཔེར། དེ་ཡང་། ཞེས་ཡོད་ཨོད་འགྲེལ་བศད་དུ། (९९९) ནི་ཞེ་ལྷ་ནི་ངེས་པར་འཇོན་པ་ལའོ། །ཞེས་ཐུང་བས་ཞ་མ་བཞིན་བཅོས།

བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་འཁལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་གཏན་ཚིགས་ཀཱུ་ཥ་ལ་ཏེ་ཁྲག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་འདི་
ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁྲག་པ་བཀག་པའི་ཐོ་རྒན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་རོ།།

འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཐུབ་བའི་རིག་པ་ཡོད་དེ་འདི་ན་མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ཅི་ལྟར་འཐལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཐུབ་
བ་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བ་བསྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ངོ་བ་ནི་མི་བསྒྲུབ་ལ་
ཐུབ་བ་ལ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ངོ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་
ནས་འཐལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་རོ། །གང་གི་ཚེ་ངོ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མེ་གཏན་ཚིགས་
སྒྲ་བཟློད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུབ་བ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཐལ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཐལ་བ་མེད་དོ།།[247]

འོན་ཏེ་བྱས་པ་ནི་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ལ་ཥཱཀས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་པ་བཀག་པ་ལ་བགྲོས་
པ་མེད་པར་མ་ཡིན་པར་བཀག་པའི་འཇུག་པས་མི་རྒྱ་པ་ཉིད་ལ་རྟེས་སྒ་འཇུག་པ་
ཀེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གང་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་རྟེས་སྒ་འཇུག་པའི་ཀེས་
པ་དེའི་ཁྱད་པར་དེ་དག་མ་ཐེབ་པའི་ཕྱོགས་བྱ་བར་ནུས་པར་འགྱུར་ན་ནི་འདི་དེ་
ལྟར་འགྱུར་ན། <u>གང་ལ་འཇུག་པ་ནི།</u> <u>།ཁྱད་པར་རྟོགས་ལ་དེ་བློན་པོ།</u> །དཔེར་ན་བྱས་
པ་ཉིད་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། བྱས་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལས་མ་
བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཡིན་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མཁས་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་རོ།།[248]

འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་

247 ཞ་མ། །འདི་ལ་ཡང་རྟག་པ་བཀག་པའི་ཐོ་ཡིན་ནམས་བཟློག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ།།
248 ཚིག་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་ལ་དད་ཀེས་དང་ཞ་མ་ཀཱཥ་བར་ཁྱད་པར་ཆེ།

པ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་མེད་པར་བྱས་པ་ཉིད་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་ན་ཅི་འདི་དེ་[249]ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཅི་དེ་དག་ཐན་ཆུན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཅི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མེད་པ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཐུན་ཡང་རིས་པའི་རྒྱ་ཡིན་རོ། །ཐན་ཆུན་ལྡོག་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ཅི་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ।རྟག་པ་ཉིད་བཀག་པ་ཐུང་སྟས་ཀན་ཁས་གཞན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རོ། ।འདི་རིགས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཐོ་ཀས་བསྟུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཅི་བསྟུབ་བྱ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་ལ་འཇོན་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟགས་ཅི་རང་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པར་གཞན་དུ་རྟགས་ཅན་རྟོགས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།[250]

འདིར་ཡང་གཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། ।དེ་ལྟར་ཅ་བྱས་པ་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་བག་ཀི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་ལ་རང་ཀྱན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་ཕེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཞིན་དུ་རྟོལ་བ་ལས་ཐྲུང་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་རོ། ।འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་དང་པོ་དག་ལ་ཡང་གཅིག་ལྷོས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཚོས་གཞན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རིས་པ་ཉིད་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་རིས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ।སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཚོས་དག་གི་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་གཞན་དེ་ཉིད་རིས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་རོ།།

249 -དེ། ལྟར་ཐང་།

250 གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དོན་དངོས་པ་ན་སྐྱེ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་ཚུལདང་། དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པར་འཇོན་མི་དགོས་མོད། རིགས་མི་མཐུན་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་རིས་དགོས་པར་དང་། དེ་ཡང་འཇུལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་ཅན་དངོས་མི་རྣམ་པ་སོགས། ལྷོ་བར་དངོས་ཀྱིས་ཟླ་ས་ཀྱ་འཇུ་ལ་ལྟོ་ཐུ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་འཇུ་ཚུལ་ཟློ་ཀ་ཀྱི་བཞེད་པ་གནད་ཆེན་ལྟོན་ཚོད། འཇུར་གཉིས་ཀའི་ཚིག་དོན་གོ་དཀའ་བས། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཀོག ९९৬-৯৶ ལ་གཟིགས།

གཉི་ག་ལ་རྟེན་པའི་ཡང་གཞན་ལས་རྣམ་པར་བཅད་ནས་གང་ལ[251]ཕྱི་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཞན་དང་ལྡན་ཅིག་པ་ནི་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་འཇྱེད་པ་ཡིན་ལ་བྱ་རོག་གནས་པའི་ཕྱིར་མཐོ་ཡོར་དུ་གཏོགས་པ་མཐོང་གི་འབའ་ཞིག་པ[252]ལ་ནི་ཆུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུར་ཆག་པར་ལྷ་བ་རྣམས་ལ་རང་ཀྱན་ལྷོར་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཁོ་ན[253]གཅིག་ལྷོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ལ་བཟློས་ནས་ཕྱི་ཚོམ་བསྟེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་ཐུར་བྱས་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། ཅི་སྟེ་གླིག་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་བ་ཡིན་གྱི། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་ཕྱི་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་གྱི། དོན་གཞན་རྣམ་པར་གཙོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལས་གཞན་ནི་དོན་ཆུང་དུ་ལ་ཡང་ཕྱི་ཚོམ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

མ་ཡིན་པར་དགག་པ་འདི་ཡང་གལ་ཏེ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ལྷ་ནས་ཀྱང་ཡ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཚོག་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན། རྟག་པ་བཀག་པ་ལ་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་མེད་པར་དགག་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་ཐུར་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རེག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར། ། འདི་ནི[254]ཕྱི་ཚོམ་ལ་བཟློས་ནས་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་ལ། ཐ་མ་ལ་ནི་ཐོག་པ་ལས་བཟློས་ནས་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་རྟག་པ་ཉིད་ཁས་མི་ལེན་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་གཞན་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རམ། དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གཏན་དུ་གནས་པ་བཀག་པས། གཏན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ།།

251 ལས། སྡུད་ཐང། ཞ་མ། གཉིས་ཀའི་ཚ་ནི་གཞན་ལས་རྣམ་པར་བཅད་ནས་གང་ན།

252 མ་དབེར། འགལ་ཞིག་པ། ཞེས་ཡོད་མོད་འཇེལ་བཤད་དུ། འབའ་ཞིག་པ། ཞེས་བྱུང་བ་ཞ་མ་དང་མཐུན་པས་བཅོས།

253 ཁོ་ནར། སྡུད་ཐང།

254 འདིར། སྡུད་ཐང།

གལ་ཏེ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུན་བྱ་ལ་བསྟོས་ནས་གཞུམ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་ཕུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ལས་རྟགས་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སྒྲ་འགྱུར་ཞེ་ན།[255] འདི་ཡང་ལ་བསྟོས་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་རྟགས་པར་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་གཉི་ག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཡང་། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཐེ་ཚོམ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་ཕྱར་བབ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཅི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུས་ཅན་རྟགས་ལས་འདི་ཚོས་གཞན་བསྟུན་པ་ལ་རྟགས་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་ཕུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བས་བྱ་བ་མེད་པ་དང་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དག་གྲུབ་པ་ལ་ཅི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པ་བསྟུན་བྱ་ལ་བསྟོས་ནས་ཡང་དག་པར་དང་། བཟློག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །དེར་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ཀ གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ། ཀ གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་སྐྱོན་པའི་ཡན་ལག་དགག་པ།

ཀ) ཚོད་སྐྱོན་མཁན་པོའི་ཕྱགས་དགག་པ། ཀ) འདོད་པ་བཟློད་པ།

སྟོད་ནི་གཞན་དག་གི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཞེག་ཚོད་པ་བསྟུན་པར་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མེད་ན་མི་འཐུང་བའི་ཚས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ།[256]

ཁ) དེ་དགག་པ།

ཀ] དེས་བཟུང་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། ཀ] མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པའི་ཉེས་པ།

ཀཀ <u>གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་མེད་ན་ནི། ।མེད་ཉིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་འགྱུར།།</u>

གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བར་གཟུང་ན་ནི། དེའི་མཉན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གཏན་ཚིགས་སྒྲ་ཐལ་བར་འགྱུར་

255 ཞ་མ། གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཕུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ། ཐམས་ཅད་དུ་བསྟུན་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཀའི་ཚ་ལ་སྟོས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པ་འདི་ཅི་ལྟར་ན་རྟག་ཚིགས་ཡིན་ཞེ་ན།

256 ཞ་མར། དེ་ལྟ་བུའི་མེད་ན་མི་འཐུང་བའི། ཞེས་པའི་ཚིགས་ལྡན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ། དེ་མཐུན་མེད་ལ་མེད་པ་ཉིད། ।ཚོས་བསྟན་རྟགས་ཤེས་པ་དེ་ལ། ।ཞེས་ཚིགས་བཅད་ཀྱང་པ་གཉིས་བྱོན་པ།

ཏེ། རྒྱུ་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མ་མཐོང་བ[257]ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

[ཁ] མ་ཁྱབ་པའི་ཉེས་པ།

৩৯ མེད་ཉིད་ནི་ཞེས་དེས་བཟུང་ན། །ཕྱོགས་ཅིག་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་འགྱུར།།

དེ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ཉིད་ན་མེད་ཅེས་འདིར་བྱེད་ན་ནི། ཕྱོགས་ཅིག་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་དུ་ཟད་མོད། འོན་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ལ་མེད་ཅེས་དེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་པ་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། རྫོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་ཕྱོགས་ཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་མེད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཀ] མི་ལྷོད་པའི་ཉེས་པ།

དེ་འདྲ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་མི་འདོད། །ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་ཅེས་དེས་པར་གཟུང་ན་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་དང་ཕྱོགས་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྷ་མ་དག་ལ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བ་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་རིགས་ཁོ་ན་མེད་པ[258]ལྟ་བུའི་ཚེས་འགའ་ཞིག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཀྱང་དུ་མའི་ཚེས་སྒྲ་མཐོང་། །གཏན་ཚིགས་གཅིག་ཀྱང་དུ་མ་མེད་ན་མི་འཐྱུང་བར་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེས་པར་གཟུང་བ་གཟུགས་ཀ་ཡང་ཐོག་དང[259]བཅས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཁ] ཀུན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

ཀ] སྒྲུབ་བརྗོད་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བྱ་བདག་ཏུ།

ཡང་འདིར་འདྲ་བའི་ཕྱོགས་ཅིག་སྒྲོ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་འདི་རེ་ཞེས་ཅི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་དེ་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའམ། ཅི་སྟེ་ཅི་ཕྱོགས་ཐུན་པའི་དོན་ཀྱི་ཡིན། ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན།

৩৫ དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་ཅེ་ན། །གཏན་ཚིགས་སྒྲུས་པས་མི་ཀུས་སོ།།

257 མ་དབེར། མེ་མཐོང་བ། ཞེས་བྱོང་མོད་ཞ་མའི་འགྱུར་ལྷར་བཅོས།
258 +དེ། སྐར་ཐང་།
259 མ་དབེར། ཐོག་ནི། ཞེས་པ་མེད་མོད་ཞ་མའི་འགྱུར་དུ་བྱོང་བ་ལྷར་བསྟན།

རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདིས་ཅི་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་བརྡུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ངོར་ཀྱི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཅི་སྟེ་འདི་ཅི་ལྟ་བུར་འགྱུར་བའི་ངོར་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྒྱུ་གང་གིས་སམ་གང་ལ་ཞེས། །མ་བརྗོད་པར་འགྱུར་བོ།།

[ཀ] དངོས་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཁྱབ་པ་བྱུབ་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་སྒྲུབ་བཀ་ཏ་

འདོད་པ་དགག་པ།

གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན།[260] ཧོ་ན་གང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཏེ་བར་བསྟན་པར་བྱ། གང་ཞེས་བྱ་བ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ།

ཀ༧ ཨེས་བྱེད་ལས་ཅི་འདས་པ་ཡིས། །དེ་ལྟར་དོན་བསྒྲུབ་མ་མཐོང་ངོ་།། ཨེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཅི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་གཟུང་བར་ཨེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཨེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

མིག་གི་གཟུང་སོགས་སྒྲ་ཡི་ནི། །མི་རྟག་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་འགྱུར།། གལ་ཏེ་དེའི་བདག་ཉིད་བཟུང་ནས་མཚན་ཉིད་བཟུང་ནས། མིག་གིས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་རྒྱུ་བའི་མི་རྟག་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ནོ།།

ག] དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ།

(ཀ) གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་འཕྲལ་པ་སྟོན་མི་རུས་པ་ལན་བཅུ་མི་རྩོད་པ།

ཧོན་ཏེ་གང་གིས་མ་བསྟན་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཀ༧ མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། །ཅི་ལྟར་གང་ལ་ཞེས་མ་བརྗོད།། གང་ཞིག་ཅི་ལྟར་དང་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་མ་བསྟན་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མ་བརྗོད་པར་ཡིན་ནོ།།

(བ) དེའི་ལན་དགག་པ།

ལྟན་ཅིག་རྒྱུ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་འདྲ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱུ་བའི་བསྒྲུབ་

260 ཞ་མ། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ན། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་དུ། (९५९) "རྟགས་པ་འདིས་ཏེ་བར་སྟོན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་བཀྲལ་བས་བརྟག

པར་བྱ་བ་ལ་གང་གིས་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་དཔེ་གཉིས་ལས་རྟོགས་ཕྱིར། །དེ་འདྲ་བའི་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བ་ཉིད་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བར་ཐྱད་པར་བྱེད་པ་ཚོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་གཉིས་པོ་དག་གིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འཇུག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དཔེ་ཡིན་ཏོ་ཞེས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ།།

(གཅ) ཁྱབ་པ་ངེས་ཏ་བསྒྲུབ་བྱ་བྱུབ་ཐེག་ཏུ་ཐལ་བ།

བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གང་གིས་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ།

གཅ། མི་རྟག་སོགས་ལའང་དེ་མཚོར་ན། །དེ་ལས་གཞན་ནི་ཅི་ཞིག་འགྱུར། ། ཞེས་ཉེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་བྱས་པ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་བཏང་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་ན།[261] གང་འགྱུར་པའི་དོན་དུ་དཔེ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ། མ་གྱུར་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ། གཞན་ནི་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ) གཞན་སྟེའི་ཕྱོགས་དགག་པ། (ཀ) རིགས་པ་ཅན་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ།

ཀ] ལན་པ་བརྗོད་པ།

ཕ། རིགས་ཅན་རྣམས་ནི། དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས།[262]གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ།

ཀ] དེ་དག་ག་པ། ཀ] ཁས་ལྡན་པ་ལ་བ་བསྟན་པ། (ཀ) བདོན།

ཀཅ། གལ་ཏེ་ཚོས་མཐུན་སྒྲུབ་བྱེད་ན། ། ངག་ཡན་ལག་མི་ཤེས། གལ་ཏེ་ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་ངག་གི་ཡན་ལག་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཐ་མི་དད་པར་འདུག་པ་རྣམས་ལ་ལྷན་ཅིག་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་ལ་སོགས་པ་

261 མ་དཔེར། རབ་སྟོན་པར་བྱེད་ན། ཞེས་ཡོད་མོད། རབ་ཏུ། ཞེས་ལ་དོན་ཏུ་ཡིག་བསྣན།

262 འཇིལ་བཤད་དུ། (९৬০) བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི། ཞེས་ཆྱོང་བ་ཡེགས་པར་མཚོང་། ཞ་མ། ཚོས་མཐུན་པ་ལས་དཔེ་བརྗོད་པ་དོ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ལ།

བཞིན་ནོ།[263]།དོན་ནི་དམ་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པ་ནི་ མ་ཡིན་ཏེ། དོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།[264]

(བ) འཇུར་ཁྱབས་ཀྱི་སྒྲ་མི་འཐད་པ།

གཞན་ཡང་། ལྷ་པ་མིན། ལྷ་པ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་དཔེ་དང་ཚོས་ མཐུན་པ་ཁོ་ན་བསྟུན་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་དེ་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་ པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

(ཀ) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ།

དགེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དང་ཚོས་ཅན་མཐུན་པ་ལས་ཚིག་གང་ཞིག་བརྒྱད་པ་ཡིན་པ་ དེ་བསྟུན་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ ལྟ་ན་དེ་ཁྱད་བྱར་འགྱུར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ལས་ཚིག་བཞིན་དུ་ ཤེས་པ་དང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

ཁ] ཇི་ས་དཔག་གི་རྒྱ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། (ག) དགག་པ་དངོས།

བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཕྱིར་མི་སྲིད་དོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ ཡང་མི་སྲིད་དོ། །དེ་དག་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་དངོས་སྲ་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཅི་སྟེ་བརྒྱད་ པས་ཡིན། ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ༩༠ གཉིས་གང་ཙམ་གཞན་ལ་དེར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ དངོས་སྲ་ཡིན་ན་ཅན་པ་ཙམ་པ་ཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་སྲ་ འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བརྒྱད་པས་ཡིན་ན་ཡང་། ཅན་པ་ཙམ་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ ཡིན་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་སྲ་འགྱུར་རོ།།

263 ཞ་མ། དམག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

264 མ་དབེན། དོན་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡོད་ཙོད། ཞ་མར། དོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ རོ།།ཞེས་བསྒྲུར་ལ། འཕྲེལ་བཤད་དྲུའང་། (९৬৭) དེས་ན་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་ བཀྲལ་བས་དགག་སྒྲ་བསྟན།

(གཅ) དེའི་ལན་དགག་པ།

གལ་ཏེ་བརྒྱད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། དེ་ཉན་པ་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། <u>དེ་ནི་ཚོས་མཐུན་གཏན་ཚིགས་མིན།</u> །དེ་ནི་ཚིགས་ལས་ཡིན་ཀྱི་དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

<u>མ་ཡིན་དེ་ལས་སྐྱོན་གཉིས་ཕྱིར།</u> །དཔེ་གང[265]ཚོས་མཐུན་པ་ལས་ཀྱང་ཡིན་ན་དངོས་ཟམ་བརྒྱད་པས་ཡིན། གཉིས་གང་ལྟར་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་དངོས་སུ་ཡིན་ན་སྒྲ་བ་པོའི་ཚོས་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཚོས་མཐུན་པ་ལས་དངོས་ཡིན་ལ། བརྒྱད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་བརྒྱད་པས་ཡིན་ན་ཡང་ཉན་པ་པོའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ས་གསལ་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་མི་བྱ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། <u>སྐབས་ཀྱི་ཡིན་ན་གཞན་ལ་སྲིད།</u> །སྐབས་སུ་བབ་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ལ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་ན། དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡིན་པ་ལ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ལ་བསྟོས་པའི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ།།

(གཉ) དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་དགོས་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ལན་དགག

ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པས་དཔེ་ལ་ས་གསལ་པ་རྣམས་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ།[266]

265 དཔེ་གང་དང་། སྐར་ཕར།

266 ཞ་མ། ཉེས་པ་མེད་དོ། །དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་ས་གསལ་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པས་གནོད་པས་ནམ་རུའོ། །འཕྲེལ་བཤད་དུ། (ཅ་ཅ) "རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པས་ས་ཞེའོ།།"ཞེས་བཀྲལ།

།།ཅ། རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བ།[267] །མ་ཡིན་རྣམ་བརྟག་སོགས་སྒྲིབ་ཕྱིར།།
གཙོ་པ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་པར་བརྟག་པ་དང་བསྟུ་བ་ཡང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕེ་ཚམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱག་པ་ཡོད་མོད། དམེ་དང་ཚོས་
མཐུན་པའི་བསྟུ་བ་བྱ་སྟུ་པར་བྱེད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་གཞན་ལ་དེ་
དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ནའང་ཕྱི་ཚོམ་ཡོངས་སུ་ཐྱངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང། །ཁྱད་པར་དོན་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱག་པར་བྱས་ན་ཡང་བསྟུ་བ་བྱ་སྟུ་བྱེད་སྒོས་པ་
ལྟག་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཚོས་མཐུན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། །ཅ། ངག་ཀུན་ལ་མི་འདོད་ཅེ་
ན། །གང་འདོད་དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཕྱིས། །གལ་ཏེ་ཚོས་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག་ནི་
གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་གང་ཚོས་མཐུན་པ་ཁོ་ནའི་ཚིག་གཏན་ཚིགས་
ཡིན་ན་དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་མོད། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཕྱི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

ཀ] དམ་བཅའ་བརྗོད་པའི་དགོས་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པ་དགག་པ།

འོན་ཏེ་སྒྲ་ལ་ཁྱད་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་ཆོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དམེ་ན་ནམ་
དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཚིག་འགལ་བར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།[268] དེ་ལྟར་ཡང་མི་
རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

དགོས་པས་ལྷོད་ན་གཙོ་བོ་ཡི། །སྒྲ་དོན་ལས་འདས་འདོད་མ་ཡིན།།
རྒྱ་མཚན་མེད་པར་གཙོ་བོའི་སྒྲའི་དོན་ལས་འདས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི
ཕྱིར་ཚོས་མཐུན་པ་ཁོ་ནས་ཁྱད་པར་བྱའི། སྒྲའི་ཁྱད་པར་ཀྱི་ནི་དོན་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར
སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱའོ།།

ཅི་སྟེ་བསྟུ་བ་བྱ་སྟུ་པར་བྱེད་པ་སྣོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན
ནོ་ཞེ་ན། འདི་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང། །ཅ། རྣམ་གྲངས་ཙམ
ཡིན། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྟུ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར

267 ཞ་མ། རང་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་ཕྱིར།།
268 འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་དང་ཤེས་ཀ་ཉིས་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཚོས་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་གཏོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་བརྗོག་པ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་གཟུང་བར་བྱའོ།།

བ] ཐུན་བཏང་དམིགས་བསལ་ཀྱི་དོན་དགག་པ། (༢) དངོས།

སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བའོ། །གང་ཚོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་ཁྱད་པར་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ཐུན་བཏང་ནི། །དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འཕྲལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཡུལ་ལ་ཐུན་བཏང་བའི[269]གོ་རིམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་མངོན་པར་འདུག་པར་བྱེད་ལ། ཕྱིས་ཐུན་བཏང་བའམ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཡུལ་བཏགས་ནས་དེ་ནས་ཕྱིར་བཏང་བ[270]འདུག་པར་བྱེད་དོ།།

(༣) གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ།

གཞན་ཡང་། དེར་སྣང་བས་སྟོང་མཐུན་པ་ཡི། །ཚོས་དང་གཞན་ཉིད་
གཏན་ཚིགས་འགྱུར།།[271]

གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ལས་གཞན་པ་ཚོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་
གཏན་ཚིགས་སྒྲ་རྣ་སྟེ། མ་ཉན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི། དཔེ་དང་མཚུངས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བའམ། ཚོས་
གཞན་ཉིད་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་མི་མཐུན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་རྣ་སྟེ་ཚུལ་བ་
ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏློ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་མི་མཐུན་པས་སོ། །ཚོས་མཐུན་

269 མ་དཔེ་དང་སྣོར་ཐང་ཀཱ་ཤ། ཐུན་བཏང་བའི། ཡོད་ཐུང་ཆོད་ཞ་མའི་འགྱུར་ལྟར་བཅོས།

270 ཞ་མ། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཡུལ་ལ་ཐུན་བཏང་བ་དགོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཅ།༥) "རང་གི་ཡུལ་ལ་ལྷར་ཐུན་བཏང་འདུག་གོ།" ཞེས་བཀྲལ་བས། ཐུན་བཏང་བ། ཞེས་དགོས་སྐྱམ།

271 འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཅ།༧) དེར་སྣང་མ་ཀཱ་ཤ་ལས་ཆུངས་པ་དང་། ।གཞན་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་གཏན་ཚིགས་འགྱུར།།

པ་དང་མི་མཐུན་པ་འདི་དག་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་ལ་སྲིད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཐུ་མས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བར་འདོད་
དེ། དཔེས་ཚོས་མཚུངས་པ་ལས་བསྟན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ལ་ས་གས་པ་དེ་དཔེ་
ལ་ས་གས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་ཕྱི་ཚམ་མི་ཐ་
བའི་དོན་དུ་བྱག་པ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ལས་བཟློག་པ་ཡང་
གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ།།

(ཁ) ཆྱི་ཐག་པའི་ཕྱགས་དགག་པ། ། འདོད་པ་བརྗོད་པ།

ལྔ ཆྱི་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱང་། ९९ <u>དེ་ལྟན་ཚོས་ཅི་གཏན་ཚིགས་སོ།</u> །བརྗོད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་འཇུག་གོ།

། དེ་དགག་པ།

། བསྒྲུབ་བྱ་དང་ལྟན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

(།) བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱི་རྟགས་སྐྱ་ཐལ་བ།

འདིར་ཡང་གལ་ཏེ་དེའི་སྐུ་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དང་འཐེལ་པར་བྱེད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་
དེ་ཁོ་ནས་དེ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་བསྟས་པ་དང་། ཚོས་དང་། ཚོས་ཅན་
བྱ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།[272]།གལ་ཏེ་བསྟས་པ་ཡིན་པ་ན་དེ་ལྟ་ན། <u>བསྟས་པ་ཁོ་ནའི་ཚོས་སྐྱ་
འགྱུར</u>། ཐུ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདིར་བསྟས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
མི་རྟག་པ་བརྗོད་པ་གཏན་ཚིགས་སྐྱ་འགྱུར་ཏེ། ལྷོམ་པ་ལ་ཚོས་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་ཡང། རྒྱ་
ཅན་ཉིད་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་སྐྱ་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཚོས་ཡིན་ན་དེ་ལ་
བྱས་པ་ཉིད་ལ་ས་གས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཚོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་
ཏེ། བསྟས་པ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི། ཕྱའི་མི་རྟག་པ། ཕྱ་མི་

272 ཞ་མ། གལ་ཏེ་ཕྱི་འགམ། ཡང་ན་ཚོས་ས་མ། དེ་སྟེ་ཚོས་ཅན་ཉིད་ལས་འགྱུར་ཐུང་།

རྟག་ཅས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་བསྡུས་པའི་དོན་ཏེ། རྣམ་པར་གཅོད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(བ) ཡ་ཀྱལ་བསྟོན་བྱར་ཐལ་བ།

དེ་ལྟར་ན་འདིར་བསྡུས་པའི་དོན་ཉིད་བསྟོན་བྱར་སྒྲིད་པ་ཡིན་ཀྱི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བསྟོན་བྱར་མིན། །མི་སྒྲིད་དེ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཐལ་བར་ཀྱར་པ་ཡིན་ཡང་དེའི་བསྟོན་བྱ་དང་འབྲེལ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བསྡུས་པ་དང་ཆོས་ཅན་དག་ལས་གང་གི་ཆོས་སུ་འགྱུར་པ་ལྟར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་བསྟོན་བྱ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།།

(གཉ) དགག་པ་གཞན་བསལ་བ།

དེས་ན་སྒྲ་ཁོ་ན་དེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་ན།[273] ཁྱད་པར་བསྟོན་བྱ་ལྡན་པའི་ཆོས། །ཐོན་སྟེ། བསྟོན་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཞེས་དེས་པར་བཟུར་བ་ལ་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།[274] ཆོས་ཅན་ལ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྟོན་པར་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་ལ་ཐོན་པོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲ་རྟག་སྟེ་མཉན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །བསྟོན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ཡང་མཚན་ཕོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་ཅས་བྱ་བ་འདི་དེ་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མཚན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ཙམ་གྱི་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པ་བྱམ་པ་ལ་ས་གས་པའི་ཆོས་བརྗོད་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་ས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང་དེས་པ་མེད། མ་དེས་པ་ཡང་ཟེ་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཏེ་འཁྲུལ་པའོ། །དེའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དབེར་ན་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་ཕྱས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་བརྟག་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དུ་

273 ཞ་མ། དེའི་ཡང་ཐུན་མོང་བའི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་བསྟོན་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཏེ།

274 ཞ་མ། བསྟོན་པར་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ་ཞེས་དེས་པར་བཟུར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཡང་མེད་དོ།།

ཡང་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་མཐུན་པ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་མཐུན་པ་ནི་བསྟན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་མ་ཡིན་པ་དང་མ་ཁྱན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཐར་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་མེད་པ་བརྗོད་པ་དང་རིས་པར་གཟུང་བས་འཇུག་པའི་ཚོས་བརྗོད་པ[275]ཐར་པ་ཡིན་ནོ།།

[ཁ] དངོས་ཐུར་ཕྱི་ནས་མཁའ་ཡོད་སྐྱེ་བའི་གཏན་ཚིགས་མི་ཕྱེད་པར་ཐལ་བ།

ཐར་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཁེས་པ་དང་།

९५ མཁའ་སོགས[276]ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ། །ཟློར་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་དམ་བཅའ་བ་དང་ལྡན་པའམ་བསྟན་བྱ་དང་ལྡན་པ་ཐུན་པ་དག་ལ་ཚོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་ལ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཟློར་བ་ཡང་མ་འཐེལ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ) ས་རར་སྐྱ་པའི་ལུགས་དགག་པ། ཀ] འདོད་པ་བརྗོད་པ།

ཟླ ས་རར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་། གཞན་རྟོགས་པའི་དོན་ཀྱི་རྟེས་ཤུ་དཔག་པ་ནི་བསལ་ཏེ[277]འོངས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།[278]།དེ་ལ་ལྡན་པ་ནི་དམ་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་དག་གི་ཀར་བའི་ནས་ལྡའི་ཕྱོགས་སོ།།

ཀ] དེ་དག་ག་པ། ཀ] རྣམ་པར་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་དག་ག་པ།

(ཀ) མཚན་ཉིད་ལྡ་ལྡན་ཀྱི་ཀཙོ་བོ་ཡོད་པ་བསྟན་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ།

(ཀ) ཀཙོ་བོ་རང་མཚན་པ་བསྟན་བྱར་མི་འཐད་པ། [ཀ] ཟློས་དཔག་ཚད་མའི་ཀཱན་ལ་ཐལ་བ།

དེ་དག་ཀྱང་གཞལ་བྱ་དང་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས[279]ལྡན་པ་དང་བསལ་ཏེ་འོངས་པའི་

275 མ་དབེན། ཚོས་བརྗོད། ཅེས་པ་ལས་མེད་མོད་ཡང་ཐར་ཐབ་བཞིན་པ་ཡིག་བསྡན།

276 འཇུག་བཤད། (९४४) "སོགས་པའི་ཐུས་བདག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀཱུན་བར་བྱའོ།།"

277 མ་དབེན། གསལ་ཏེ། ཞེས་ཀས་ཕྱལ་ཡོད་མོད་ཞ་མ་དང་འཇུག་བཤད་ལྟར་བཙོས།

278 ཞ་མར། ཀ་ཞན་ལ་བསྟན་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་ལྡན་པ་དང་བསལ་ཏེ་འོངས་པའི་ཕྱི་ཐུག་ཀིས་ཟློས་ས্ལ་དབགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་ཐུང་བ་འཇུག་བཤད་ཀྱི་ཚིགས་ཟློར་དང་ཏེ་བར་མཚོང་།

279 དང་ཀེས་དང་ཞ་མ་ཀཱུ་ས་ཀ། འཇུག་པ་ཏེ་ཀྱིས། ཞེས་ཡོད་མོད། འཇུག་བཤད་ལྟ་ན། ९४५ ཀ་ཞན་ལ་ཐུང་མ་འཇུག་པ་ཏེ་ཀྱིས། ཞེས་དགོས་ལྟར་ཏེ། གོང་དུ་ཕྱི་ཐུག་པ་དགག་པའི་ཕད་དུ། མཁའ་སོགས་ཡོད་ཏེ་ཐུབ་པ་ལ། ।ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟློར་བ་ཀ་ཞན་ལ་འཇུག་བར་བཤད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐུབ་པ་ལ་ལྟར་འདིར་ཀ་ས་ཀ་ཐུ་ལ་ལ་ཞ་ཟློར་བར་ཀ་ས্ལ་ལ་ནོ།།

སྒོམ་པ་དག་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱན་པ་དང་བས་ལ་ཏེ་འོངས་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྟེས་སྐུ་འཕྲོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ནི་མི་བདེན་ཏེ། ९৬ ཚད་མའི་ཡུལ་ནི་མི་ཟིས་ཕྱིར། སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྟེས་སྐུ་དཔག་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ།[280]།བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །བསྒྲུབ་བྱར་རྟོགས་པ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དེ་གས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་མེས་བསྒྲ་བ་ལ་ཐུ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ།[281]།གཞན་ཡང་། རྒྱས་པའི་ཚིག་མིན།[282] སྒྲུབ་བྱེད་བསྟུས་པའི་ཚིག་ལས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པའི་ཚིག་གཏན་ཚིགས་སྐུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།[283]།དེ་ཡང་མ་བརྗོད་དོ། །གང་གི་བསྟུས་པའི་ཚིག་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་མ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་དེ་ལ་མ་བསྟན་ན་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

[ཀ] དབེ་ལ་རྟེས་འཕྲོ་མེད་པ།

གལ་ཏེ་གང་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་དབེ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ནི་གས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། གཙོ་དང་རྟེས་འཕྲོ་མེད། ཤེ་བ་ཀུམ་བྱ་ལ་ས་ཁོ་གས་པ་རྣམས་ལ་གཙོ་བོ་ཁ་ཅིག་དང་རིགས་རྟེས་སྐུ་འཕྲོ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབེ་ཡོད་ཀྱང་རྟེས་སྐུ་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ན་དག་གི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཐམས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཅི་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གང་གི་འགོ་དོན་པར་བྱེད་པ་དེ་དབེ་

280 གོང་དུ་ཧོཏ ৭৭১ ཐད་ལ་གཟིགས།

281 ཞ་མ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཐུབ་པར་ཀྱིས་ཤེག

282 མ་དབེར། རྒྱས་པའི་ཚིག་ཡིན། ཞེས་ཡོད་མོད་འཕྲེལ་བགད་(९৶৫)ལྟར་བཅོས་དགག་ཐུབ་པ་ཅོས། ཀུན་བཏུས་དར་ཉིག་ཏུའང་། ཧོཏ ১৬৭৭ "གཏམ་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་དགག་ཀྱི་ཚིག་ཡང་དག་ཏུ་འཐད་པ་མིན་ཞེང་། ལྟག་ཚད་དང་ཐལ་བའི་དགེ་བསྟུས་པ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།" ཞེས་གསལ་བར་བཀྲལ།

283 མ་དབེར། རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མ་བཞིན་དགག་ཐུ་བསྟན།

ཡིན་རོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲོན་དེ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ९། འོན་ཀྱང་ངག་ལའང་དབེའི་སྒྲོན་དེ་ཉིད་ཡིན་རོ།[284]།ངག་གི་ནི་ཤིང་གི་ཏྲམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གཙོ་བོ་དང་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་བསྟན་པར་ཆུས་པ་མ་ཡིན་རོ། །གཞན་ཡང་། ཉེ་བར་འཛིན་མི་རིགས། ངག་གི་དབེ་ལ་ཉེ་བར་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ངག་ཅི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་པ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་སུ་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དང་འཇྲེལ་པ་མེད་དོ།།

[ཀ] ཁས་བླང་བས་འགལ་བ་བསྟན་པ།

རིགས་པའི་ཚོར་ནི།[285] ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྒྱུ་གཅིག་པ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇྲེལ་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ན། དེ་ལ་ཡང་དང་བོ་ཁོ་ནར། དམ་བཅའི་དོན་དང་འགལ་བར་འགྱུར། ཁྱད་པར་རྣམས་རྒྱུ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤིང་གི་ཏྲམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ལ་རྒྱུ་དུ་མ་ཁས་བླང་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བ་དང་འགལ་བའམ། ཁས་མི་ལེན་ན་དེས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ།།

(ཁ) གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་པ་ཙམ་སྒྲུབ་ན་ཀྱང་ཟིན་བསྒྲུབས་པ། [ཀ]དང་སོ།

ཅི་སྟེ་ཡོད་པ་ལྟོན་དུ་འགྱོ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་[286]གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་མགོ་བསྟེ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ।རྩོད་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བྱ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་རྩོད་པ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་རོ། ।གཞན་ནི་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་ཡང་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་རོ། ।བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་རྟེས་སུ་འཇུག་བས་གཉིས་པ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་རྣམས་དེའི་རིགས་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་རོ་ཞེས་ཟེར་

284 ཕྱོགས་ ९། དང་ ९། གཉིས་ལ། འདིར་ཚིག་ཁྲུང་གཉིས་རེ་ལས་མ་ཐྱུང་ལ། ཞ་མར་ཚིགས་ཁྲུང་བཞི་བཞི་སྟེ་བཀྲུང་ཆ་ཚར་བ་མ་ཟད། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གཉིས་ལའང་མི་འདྲ་བ་ཁྱད་ཆེ་བས། ཝེཏཱ་ས་ཐྱུང་གྱི་མ་དབེ་མི་འདྲ་བ་བྱས་ན་མ་གཏོགས་གསལ་བཤད་བྱེད་དགའ།

285 ཞ་མ། རྩོད་པའི་ཚོའི་ཕྱོགས་ནི། ཞེས་བྱུང་། འགྲེལ་བཤད་དུ། (९५१) "བོ་ན་རིགས་པའི་ཚོར་འདི་ཐུག་བྱེད་དུ་ཉེ་བར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཅི་ལྟར་ཐ་མའི་ཕྱོགས་བྱུང་ཞེ་ན།" ཞེས་རྩོད་ཕྱོང་དུ་བཀྲལ་བས་འདིའི་ཕྱོགས་བླང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཚོར་བྱ་དགོས།

286 མ་དབེར། དེ་ནི་མ་ཡིན་དེ། ཞེས་ཡོད་ཆོད་འགྲེལ་བཤད་(९५९)ལྟར་ལྟག་བཅས་སུ་བཅོས།

བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་རྣམས་རིགས[287]དུ་མའི་རྟེས་སྲུ་འཇུག་བའི་ཕྱིར་རོ།།

[ཀ]དེའི་ལན་དགག་པ།

९། ཐམས་ཅད་ལ་རྟེས་སྲུ་འཇུག་པ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དབེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རགས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་ལྷན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་མ་འབྱེ་ལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེ[288]ཉེས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རེ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ནི་རིགས་གཅིག་པའི་རྟེས་སྲུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་རྣམས་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར་རིགས་གཅིག་དང་འབྲེ་ལ་པ་མ་ཡིན་ནོ་མཚོན་སྟེ།[289] གཞན་དུ་ཡང་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཉིད། །རྟེས་སྲུ་འཇུག་པའི་རིགས་གཅིག་མེད་ཀྱང་སྟེང་སྒྲོབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

(ཀ) ཉེས་པ་དེ་སྐྱེས་བུ་ལའང་མཚུངས་པ། (ཀ) དངོས།

གཞན་ཡང་། ཉེ་བར་ལེན་ལ་དེ་རྟོགས་ས། །དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ།[290] ནང་གི་འབྲས་བུ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་གསུམ་རྟེས་སྲུ་དབྱེ་བ་པར་ཐལ་བར་མ་ཐུག་ཅིག་སྟམ་ནས། ཉེ་བར་ལེན་པར་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེའི་རིགས་རྟེས་སྲུ་འཇུག་བར་དབྱེ་བ་རིགས་ཀྱི། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་ཐུབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།[291]

ཅི་སྟེ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པར་གདོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུར་མཚོན་ངེས་རྟེད་པར་བྱེད་ན། དེ་ནི། ९ء ཕྱི་མེད་ཀཉི་ཀར་སྒྲོན་ཡོད་པའི་

287 མ་དབེར། ཁྱད་པར་རྣམ་རིག་དུ་མའི། ཞེས་བྱུར་མོད་སྟར་ཐར་བཞིན་བཙོས།
288 སྒྲོན་ཀྱིས། སྟར་ཐར།
289 ཞ་མ། རིགས་གཅིག་རྟེས་སྲུ་འཇུག་པ་ཅན་དེ་ལྟར་ཡང་མཚོན་སྟེ། ཞེས་ཡོད་པས་བཏུག
290 +ལ། སྟར་ཐར།
291 ཚིག་ཕྱར་འདིའི་འགྱུར་ལ་དང་ཤེས་དང་ཞ་མའི་བར་ཁྱད་པར་ཆེ།

ཕྱིར། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རྟ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་ན། ཐ་མི་དང་པའམ་ཐ་དད་པར་འཇོན་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་ཐ་མི་དད་པར་འཇོན་པར་བྱེད་ན་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཐ་དད་ན་རིགས་ཅིག་རྟེས་སུ་དཔོག་པ་འགལ་ལོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ས་ལ་སོགས་པ[292]ཏེ་བར་བཏགས་པ་བཞིན་བྱ། དེ་དག་ཚོགས་པ་ལ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཏེ་བར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་འདིར་རེས་པར་བཟུང་བར་བྱེད་དམ། རེས་པར་གཟུང་བར་མི་བྱེད་དམ། མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཐལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་དེའི་ལས་རིགས་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྟེས་སུ་འཇུག་བོ་ཞེས་རེས་པར་བཟུང་ན་ནི། དེའི་ཕྱིར་སྔ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་འགལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་རེས་པར་གཟུང་བར་མི་བྱེད་ན་ལྡན་པ་གཞན་ཉིད་མེད་དོ། །གཉིས་ཡང་རེས་པར་མ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཐལ། ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཅིག་ཉིད་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

(ཀ) ཁས་བླངས་འགལ་བ།

རྟེས་སུ་འཇུག་བ་ནི། ཁས་བླངས་ན་ཡང་འགལ་བ་ཉིད། །ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རིགས་ཅིག་རྟེས་སུ་འཇུག་བ་ཁས་བླངས་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱེན་བ་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱ་མ་ལྟོན་བ་ནི་ཅི་རིགས་ཅིག་དང་འབྲེལ་བར་མཐོང་སྟེ[293]ཤེད་ལ་ས་གས་པ་དེ་ཡང་ཅིག་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟོན་བ་ནི་ཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེད་ལ་ས་གས་པ་ཤེད་ཀྱི་བྱ་མ་བྱ་ལ་ས་གས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

292 མ་དབེན། རྣམ་པ་ལ་ས་གས་པ་རྣམས་ལས་ལ་ས་གས་པ། ཞེས་ཡོད་ཚོད་འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟུན་ཏེ་བཙོས། འགྲེལ་བཤད་བྱ། (ཅ.ཁ.) རྣམ་པ་ལ་ས་གས་པ། ཞེས་པའི་ས་གས་སྒྲའི་དོན་ལ། "ཕྱི་བ་ཉིད་དང་། ཆུ་བ་ཉིད་དང་། ཕྲིན་བྱེད་ཉིད་དང་། བཅུན་པ་ཉིད་དང་། གནས་པ་ཉིད་དང་། བཟོད་པ་ཉིད་དང་། ནགས་ཉིད་དང་། ཡུས་དང་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་རྣམས་ཉི་ས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་སོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

293 ཞ་མ། འདི་ལྟར་བྱ་མ་ཐོན་བ་ཤོད་བ་ཅན་ཉིད་རིགས་ཀྱི་དང་ལྡན་པར་ཉེ་མ་མཐོང་ངོ། །འགྲེལ་བཤད་བྱ་ཞེ། (ཅ.ཁ.) "གང་གི་ཕྱིར་བྱ་མ་ཐོན་བ་ཅན་ཁོ་ན་ཞེས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རིགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

(ཀ) མ་དེས་པ་བསྟན་པ།

གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལྡན་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་། མ་དེས་པ་ཡང་རོ། །ཇི་བཞིན་དུམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ཐུན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་ཁས་ལྡན་པར་གཏན་ཚིགས་མ་དེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཇི་བཞིན་དུམ་བྱ་བར། ཀྱོ་མོ་བར། ལྷོ་བ་བར།[294] རྒྱན་ལ་སོགས་པས་ཐམས་ཅད་ལ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་རྟེས་སྒྲ་འགྲོ་བ་ཉིད་བར་དུ་མ་ཐུན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྒྱུན་གཟུམ་ཡིན་ནོ།།

གང་གི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་རྣམས་གཅིག་ཐུན་དུ་སོང་བ་ཅན་བསྟྱུབ་པར་བྱ་བ་དེའི་ཕྱིར། དབེ་ལ་ནི། །བསྟྱུབ་བྱ་ཉམས་པའམ། ཐམས་ཅད་ལ་གཅོ་བོ་ཐུན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན། ཇི་བཞིན་དུམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ཐུན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དུ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ཡོད་མེན། དབེ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་བཞིན་དུམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཁྱད་པར་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐྱར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གཅིག་ཐུན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དུ་བསྟྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉེ་བར་ཐྱོར་བ་མཐུག་བསྟུ་བ་དག་ཀྱང་ཡན་ལག་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐར་བསྟྱུབས་པ་ཡིན་ནོ།[295]།དེ་བཞིན་དུ་ལྟག་མ་[296]ལྟན་པ་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་རྣམས་མ་འབྱེལ་པས་མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ།།

(ཁ) བསལ་ཏེ་འོངས་པའི་གཏན་ཚིགས་དག་ག་པ།

(ཀ) གཞན་ཕྱོགས་དག་ག་པ་ཙམ་ཀྱིས་བར་ཕྱོགས་བསྟྱུབ་པ་མི་འཐད་པ།

ལྟག་མ་ཕྱས་པ་བསལ་ཏེ་འོངས་པས་བྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ།[297] གཞན་ཀྱི་ཕྱོགས་བཀག་ནས་ཡང་བར་གྱི་ཕྱོགས་ཡོངས་སྒྲ་འཇོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བསལ་ཏེ་འོངས་པའོ། །དག་ག་པ་ཡང་ཐབས་ཀ་ཉིས་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། དབེ་དང་འགལ་བ་དང་། ཁས་ལྡན་པ་ཅན་ཐམས་ཅད།[298]།ཉན་ཡང་གཞན་ཀྱི་ཕྱོགས་བཀག་པ་ཙམ་ཀྱིས་བར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་མེད། གཞན་ཀྱི་ཕྱོགས་བཀག་པ་ཙམ་ཀྱིས་བར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་པ་ནི་མ་མཐོང་

294 ཞ་མ། དེ་ལྟ་ནི་ཡིན་ཟུན་དང་། གཡོ་མོ་དང་། ཁམ་ལོང་དང་།

295 ཚིག་སྒྲུབ་འདིའི་དོན་ཞ་མའི་འགྲུར་དུ་མི་འཐྱོང་།

296 ཡན་ལག་ལྟག་མ་ཞེས་པ། འགྲེལ་བཤད་དུ། (९८৭) ཐུང་ས་ཅན་ཀྱིས་གཅོ་བོ་ཐུན་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟག་མ་བཞི་སྟེ། ཚད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆུ་དང་འཐས་ཏའི་དངོས་པོ་དང་། ཏུས་པས་འཇུག་པ་རྣམས་དང་། ལྷ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་བཤད།

297 ཞ་མ། ཀྱན་ཀྱི་རྟེས་ཐོག་མ་ལས་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་འགྱུར་བོ་ཞེས།

སྟེ། དབེར་ན་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཞན་གྱི་ཐུག་གས་བྱེད་པ་མེད་པ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཐུག་གས་བྱེད་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་ཆུ་བོ་ཁེངས་པ་ལ་ཆབ་རོམ་ལ་སོགས་པ་ཞུ་བའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་དང་ཆར་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་རྣོགས་པ་དེ་ནི་བཀག་པ་ཙམ་ལས་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན། ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ཀྱང། གང་ཆར་ལ་མི་འཁྱལ་བ་ཆར་རོམ་ཞུ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ནི་ཆུ་བོས་ཁེངས་པ་ཁོ་ན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཀག་པ་ཙམ་གྱི་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ།།[298]

(ཀ) གཞན་ལུགས་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཐུབས་ངེས་མེ་འཐད་པ།

གཞན་གྱི་ཐུགས་བཀག་པ་ལ་ཐབས་གཉིས་སོ་ཞེས་གང་སྨྲས་པ་དེ། དཀག་ལ་གཏན་ཚིགས་གཉིས་མ་ཡིན། །དཀག་པ་ལ་ཐབས་གཉིས་ཁོ་ན་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མཐོང་བས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཤིག་བས་ལ་ཏེ་འདིར་མའི་མཚན་ཉིད་དེ་གས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲོར་བ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་བྱས་པས་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྟེས་སུ་འཇུག་བ་བས་ལ་ཏེ་འདིར་པར་ནི། གལ་ཏེ་བས་ལ་བ་མེད་པ་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་སྒྲ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲ་གནས་མེད་པ་ལ་ཐུག་ཏུ་འཇུག་བ་ཅན་གྱི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དམིགས་ནས་ཐལ་བ་འདི་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འདི་དག་ལ་རིགས་ཅིག་རྟེས་སུ་འཇུག་བ་མ་དམིགས་ནས་དེ་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་ཐུགས་ལས་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྒྲ་གནས་མེད་པ་ཐུན་དུ་འཇུག་བ་ཅན་གྱི་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་པ་མ་མཐོང་བས་རིགས་རྟེས་སུ་འཇུག་བར་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས། སྒྲ་གནས་དེ[299]ཐུན་དུ་འཇུག་བ་ཅན་རྣམས་ལ་རིགས་ཀཅིག་རྟེས་སུ་འཇུག

298 འདིར་བས་ལ་ཏེ་འདིར་པའི་ཀུན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག། གཞན་ཐུགས་བཀག་པ་ཙམ་ཀྱིས་རང་གི་ཐུགས་མི་འགྱུབ་པའི་དབེན་ཚུ་ཀླུང་ཁེངས་པ་དང་ཆབ་རོམ་ཞུ་བ་ཁེགས་པ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལོག ৯৫১ ཕད་དུ་ཐུང་བ་ལ་ཀཱི་ཏཱི་ཀས།

299 སྒྲ་ཀནས་པ། ཐུར་ཕང་།

བ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཀྱིས་དེ་ལས་བརྗོག་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཇི་ས་པ་འདི་ནི་མེད་དེ། རྒྱུ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏིད་དུ་ཐལ་ཚེ་ཞས་སྣོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྣོས་མོད་ཀྱི་རིགས་པར་སྣོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་ཐལ་བར་བརྗོད་པ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྟེས་སུ་འཇུག་བ་ཞིག་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་མཐོང་བས་བརྗོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །གཅིག་ཏིད་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡང་རྒྱུ་གནས་མེད་པ་ཐོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཙན་རྣམས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཟླ་ཁད་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཏིད་ཐོབ་བོ།[300]།རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་སྔ་ཚོགས་པའི་ཁང་བཞིན་བས་ལ་ཏེ་འབས་པས་ཐ་མི་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏོ། །དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཐ་དད་པར་མི་རིགས་ས། །དེའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོག་པས་གཏན་ཚིགས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཀྱིས་དེ་ལས་བརྗོག་པར་ཐལ་བ་ཏིད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།[301]

ཐ་མི་དད་པ་རྣམས་ནི་གཅིག་ཟླ་ཁུ་བཏོ་བ་ཙན་ཏིད་ལ་ཅིས་པས་བརྗོག་པ་ལས་ཐ་དད་པར་ཐལ་བར་ནི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང། ༥༧ ཡོངས་སུ་ལྟག་པ་བརྗོག་པ་ལ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་གཅིག་པ་ཙན་རྣམས་ལ་གཅིག་ཟླ་ཁུ་བཏོ་བ་ཙན་དུ་འབོག་པ་ན། ཡོངས་སུ་ལྟག་པས་མེད་པ་ཟླ་ཁུ་བཏོ་བ་ཙན་ལ་སོགས་པ་ཏིད་ལ་ཐ་དད་པར་ཐལ་བ་ཏིད་ཡིན་ཀྱི། ཡོངས་སུ་ལྟག་པས་གཅིག་ཟླ་ཁུ་བཏོ་བ་ཙན་ཏིད་དུ་རྟེས་སུ་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་ཐ་དད་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པ་ན་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་པའི་རྟེས་སུ་འཇུག་བ་དེ་ཏིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོར་བ་ཡང་འདི་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། གལས་པ་གཅིག་ལས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ན་རྒྱུ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་གཅིག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་རིགས་གཅིག་རྟེས་སུ་འཇུག་བ་ཙན་

300 ཞ་མ། ཕྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

301 ཞ་མ། དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་བསྟན་པ་ཙམ་ཀྱིས་དེ་བརྗོག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོག་པ་ལ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

རྣམས་ལ་གཅིག་ཟློན་དུ་འགྱོ་བ་ཅན་ཁོ་ནར་མཐོང་གི་མེད་པ་ཟློན་དུ་འགྱོ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཟློན་དུ་འགྱོ་བ་ཅན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡོངས་སུ་ཕྱག་པས་གསལ་ཏེ་འོངས་པས་ཟླ་བ་ན། གཅིག་བསལ་བ་ན་འདིར་རིགས་མིན། མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ན་ཡོངས་སུ་ཕྱག་པས་གཙོ་བོ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟློར་བར་བྱེད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ཕྱན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱ་ཏེད་མིན། །ཕྱན་པ་བཞིན་དུ་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་རྣམ་པ་ཕྱར་བར་ཏུ་ཟློར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ཡོངས་སུ་ཕྱག་པའི་མཚན་ཉིད་འཕྲལ་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་ཡོངས་སུ་ཕྱག་པས་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གས་པ་ཡིན་ཏེ།

(གཅ) བདེ་ཕྱོགས་བརྒྱད་པ་གཞན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་བཀག་པ་ལ་ལྷོས་ན་ཐུག་པ་མེད་པ།

ཅ། ཆོལ་བ་གཅིག་ནི་བཀག་པ་ཡིས། །གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་ཕྱག་འདོད་ན།།
ཟླ་བོའི་ཐབས་ཀྱིས་བསལ[302]ཏེ་འོངས་རྣམས། །མཐའ་ཡས་པར་ནི་ཐལ་
བར་འགྱུར།།[303]

ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཟློར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་མངོན་པར་འབྱེལ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀྱང་ཅི་ལས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཕྱན་པ་དང་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་དག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

(བ ཀཱཥ ཀཱཥ ཀ) ཁོ་ནས་ཀྱི་ཐ་ཏ་ཡ ཡ ཡ

དེ་ལ་མ་བྱང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་བཤད་པར་དབེ་རྣམས་ བཤད་པ་ནི། དབེར་ན་མ་བྱང་པ་ནི། ཐུ་མི་རྒག་ལྷ་ཆེ་མི་གཡོས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ ཞེས་བྱ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་ནི། ཤུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་ བུའོ། །བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྒག་གོ་ ཞེས་བྱ་བའི་འགལ་བ་གཅིག་དང་། གྲངས་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་རྣུ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཐུན་ བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་འགལ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་། ༥༣ <u>མ་བྱང་དབྱེ་བ་ མ་བཤད་དོ།</u> །གང་ཡང་རྩད་བ་ལ་མ་བྱང་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་དྲ་མ་ཡོད་པ་ གང་ཡིན་པ་དེ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། <u>།འཕྲུལ་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།</u> །དབྱེ་བ་བསྟན་ པ་ཞེས་བྱ་བ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།[304]

(བ) འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པ།

ཇི་ལྟར་ཁོ་ཅག་གིས་བཤད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་འགལ་བ་མི་འཕྲུལ་པ་ ཅན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ༥༤ <u>འགལ་བ་གཅིག་ནི་ཐུལ་ཡིན་ནོ།</u> །བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་ ཐུལ་རྒག་པ་ལ་དབང་པོ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ། རྒག་པ་དང་མི་རྒག་ པ་དག་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འདི་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། <u>།གཞན་ནི་མ་ བྱང་ཐུན་མོང་མིན།</u> །འགལ་བ་གཉིས་པ་ནི་མ་བྱང་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ ཏེ། ཐུ་བ་ལས་ལྡར་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དྲ་བསྡུད་པར་བྱ་བ་ལ། ཐུ་བ་ལས་ལྡར་ཐུ་ བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།[305]

ཀ) བརྗོད་དགོས་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ།

ཁས་ལྷན་ཆགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཐུལ་བའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཟློག་པ་ བསྡུད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

<u>བཟློག་པ་ཡི་ནི་རྒྱུ་མཚན་དང་།</u> <u>།འདོད་ལ་ཀོད་བྱེད་མ་བསྟན་ཏོ།</u>།

དེ་དག་ནི་འདི་དག་གི་ནང་ཏ་བསྡུ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཀཏན་ཚིགས་ལྟར་ལྷང་བ

304 ཞ་མ། དབྱེ་བ་མ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ།།

305 ཞ་མར་འདིའི་མཐུག་ཏུ། དེ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའང་ཡོད། །འགལ་བ་མི་འཕྲུལ་བ་ཅན་ཡང་། །ཁོ་བོ་ ཅག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གཞུང་སྨོན་མ་ཐུང་ལ། འཕྲེལ་བཤད་ཏུའང་(༥༠༧)ཚིགས་ ཤད་དེ་ཀཏིས་ཀྱི་དོན་ཐོན།

མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཆུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཟློག་པ་དང་གནོད་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཀ) གཞན་ལྡོའི་ཕུགས་དགག་པ། ཀ) རིགས་པ་ཅན་པའི་ཕུགས་དགག་པ།

ཅ རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ནི། འཕྲུལ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། རྒྱབས་མཚུང་ས་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་མཚུངས་པ་དང་། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྔར་སྣང་བའོ།།

དེ་ལ་མ་དེས་པ་ནི་འཕྲུལ་པ་དང་བཅས་པའོ། །འདི་ཡང་གང་ལས་མ་དེས་ཞེ་ན། ༥༥ ཁྱད་པར་མ་བྱས། རྒྱབས་ལ་ས་གས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ནི་ཕྱི་རྒྱ་ཁྱད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་སྟེ་ཕྱའི་ཕྱི་འདི་ནི་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ།[306] དེས་པ་ཉིད་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རིགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དེ་འདིའི་དེས་པ་ཉིད་དགག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ལ་འཇུག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འཕྲུལ་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བགད་ཟིན་ཏོ།།[307]

གྲུབ་པའི་མཐའ་ཁས་བླངས་ནས་རེ་དང་འགལ་བའི་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན་བྱེ་བག་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡང་བརྟགས་པ་ནི། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ནས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་ཏེ། འགལ་བ་ནི། དེ་གཞན་ཡང། གཏན་ཚིགས་ལྔར་སྣང་བ་ཅིག་ཏུ་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཕུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཏེ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་དང། ཚོམ་པར་བྱེད་པ[308]མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཕར་ཁས་བླངས་པ་དང་

306 ཞ་མ། ཅི་སྟེ་འདི་ལྟར་ཕྱི་ཕྱི་འདི་ནི་ཕྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱང་བ་ལེགས་ལྟམ།

307 འཕྲེལ་བགད་དུ། (ཥ།།) "ཕར་བགད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་པ། འདི་ལས་བཏོགས་པའི་འགལ་བའི་ཁྱད་ཏེ། ཞེས་བགྱེ་བས་ཁོ་ན། "ཞེས་བཀྲལ་བས་ཁོང་དུ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་ལ་དགོངས།

308 མ་དཔེར། པ་ཡིག་མེད་ཆོད་ལྟར་ཐ་དུ་ཡོད་པས་བལྟ།

འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལ་དམ་བཅའ་བའི་རྒྱུན་དང་། འགལ་བ་དག་དང་། མ་བྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། འགལ་བ་དག་གཉིས་གར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཐུགས་བ་གཉིས་གི་མི་གཅིག་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གང་ཡང་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་ཐུགས་བ་བཞིན་དུ་གཞན་ཉིད་ཚས་གཞན་དང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ན། འདི་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་དེ་ལ་མི་མ་བྱུབ་པ་ཉིད་དམ་བཅའ་བའི་རྒྱུན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་མི་གཞན་མ་ཡིན། དེ་ལ་བྱུབ་པའི་མཐའ་མ་བྱུབ་པ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུན་མཐའ་དག་མ་གཏོགས་པ་གཞན་འགལ་བ་ཉིད་མི་བརྗོད་པ་མེད་དོ། །བྱེད་པ་མི་གཞན་དབང་ལས་ཚོས་གཞན་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་ཡང་རུང་བ་ཐུགས་བ་མི་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་གཞུ་བསྟན་མོ།[309]།གཞུས་བསྟན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།[310]

གང་ཡང་ཐུབས་ཅན་གཙོ་བོ་མི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ་ས་མས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཡང་། བས་ལ་བ་མི། གཙོ་བོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་རྣམས་ལས་གཞན་ཉིད་བརྗོད་པར་འདོད་པར་འགྱུར་ན་མི་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་མོ། ।འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་འགལ་བ་ཉིད་དུ་རིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་ལས་མི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྒྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གང་ལས་རྐྱབས་སེམས་པ་རྣམས་ལ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་མི་རྐྱབས་མཛུངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བདག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་ཁྱས་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།[311]།འདི་ལ་ཡང་ཁྱས་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་སེམས་པ་མི་མ་ཡིན་མོ། ।འོན་ཀྱང་མ་ངེས་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱས་ཅན་ལས་གཞན་པ་མི་རྟག་པ་ནམ་

309 མ་དཔེར། གཞུ་དང་སྟྲན་མོ། ।ཞེས་ཡོད་མོད་འགྲེལ་བཤད་བཞིན་དང་ཐུ་མེད་པར་བྱས།

310 ཆོག་ཕྱར་འདིའི་འགྱུར་ལ་དད་ཀྱེས་དང་ཞ་མའི་བར་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་ཡོད།

311 ཞ་མ། དཔེར་ན་བདག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་དུ་ནི། (५७५) "དཔེར་ན་བདག་མི་མི་རྟག་པ་སྟེ། ཁྱས་ལས་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།" ཞེས་མི་འཕྲ་བར་བཀོད་པས་བརྡུག

མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཅི་འདི་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་མ་དེས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ[312]རེག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བློ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཡང་སྒྲ་ལ་རེག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་གྱུར་པ་དང་། གང་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚན་པར་འགྱུར་བ་འདིར་གཏན་ཚིགས་མ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དཔེ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་མཚན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་འདིར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དཔེ་ཁྱད་པར་མེད་པ་གང་ལ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཅན་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། གཞི་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་མང་པོ་བཙལ་བར་བྱའི་དེ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ནི་རྟེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁས་བླང་གང་གཏན་ཚིགས་མ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ།[313]།དེ་ལ་འདི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེའི་དགེ་གྱི་ལྷུ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མ་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་ལྷང་བ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་གྱུར་ཅེ་ན། ཚོས་གང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་དེ། ཚོས་ཅན་ལ་མ་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་པ་གང་ཡང་རྩ་བ་ལ་མ་གྱུར་པ་དང་། ཕ་ཚོམ་ཟ་བ་རྣམས་ནི་མ་གྱུར་པར་འགྱུར་རོ།།

ཏས་ལས་འདས་པར་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་ཏས་ལས་འདས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་རྟག་སྟེ་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། བཏགས་ཞིང་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་སྨྲས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་བཏགས་ནས་ཕྱིས་ས་མ་དེས་པའི་དོན་ཏ་ཐེས་ནས་ཕྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་གཉི་ག་ལྟར་ན་ཡང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་ལྷང་བར་མི་དེ་གས་ས།[314]།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། <u>ཉེ་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་གྱུབ་པ་མིན།</u> །གལ་ཏེ་དེ་ཞེག

312 ཞ་མ། དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་སྟེ། ཞེས་བྱ་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཏ་གས་ལ་ཁ་མི་ཐོན།

313 ཞ་མ། ཁས་བླང་གང་གཏན་ཚིགས་མ་གྱུར་པ་སྟེ།

314 ཞ་མ། འདི་ཡང་མ་ཚད་བ་བརྗོད་པའམ། དེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏ་ཕྱིས་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་

བཆལ་ནས་བརྟོད་པར་བྱེད་ནི། དེས་ན[315]འདི་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་བཆལ་བ་ཉིད་ཡིན་པས། མེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་དེས་པའི་དོན་དུ་ཏྲི་ནས་ནས་བརྟོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་གནས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གཏན་ཚིགས་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ས། །དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(ཁ) བྱ་བཀུ་པའི་ཕུགས་དཀགས་པ།

ཕ ཏྭ་ཐུ་པ་རྣམས་ནི། རབ་ཏུ་མ་གྱུབ་པ་མི་བསྟན་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཕེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཞེས་བགད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།[316]

རེ་ཞིག་རབ་ཏུ་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དཔེ་ནི། ५৬ <u>མེད་པའམ།</u> གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་མ་གྱུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་དོན་ལ་འམ་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་དཔེ་ལ་རབ་ཏུ་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་བསྟན་བྱ་ཁོ་ན་རབ་ཏུ་མ་གྱུབ་པ་བརྟོད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བསྟན་པ་ནི་<u>རབ་ཏུ་གྱུབ</u>་པ་ལྷོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན<u>་པའི་ཕྱིར</u>་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་འགལ་བར་འགྱུར་ནོ། །འདིར་འཕྲེལ་བའི་[317]དོན་ལས་རབ་ཏུ་གྱུབ་པར་བརྟོད་དོ། །མེད་པ་ན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཕེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡང་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་འདིར་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར་རྟའམ་རྒྱ་ཅན་བ་ལ་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བའོ།།

ཅི་སྟེ་ཡང་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མེད་པ་དང་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གཏན་ཚིགས་

ཏུང། ཕྱིས་གཉིས་ཀ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བར་མི་ཐོབ་བོ། ।འགྱུར་ཁྱད་པར་ཆེ།

315 དེས་ནི། སྣར་ཐང།

316 ཞ་མ། མ་གྱུབ་པ་དང་། མ་བསྟན་པ་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཕེ་ཚོམ་ཟའོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལས་སོ་ཞེས་ཟེར་བོ།།

317 འཕྲལ་བའི། སྣར་ཐང།

ནི་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་ཙམ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྟ་མེད་པ་ཙམ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་། བཟློག་ཡིན། རྟ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལ་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ལ་ཡིན་ཀྱི་མེད་པ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་འཁལ་བ་ཡིན་ཏེ་བཟློག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཕེ་ཚོམ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་ཕེ་ཚོམ་དུ་བརྗོད་པ་ན། ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། རྣ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁོ་ན་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཚིག་གི་དོན་བྱ་བ་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱ་བས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཕྱེ་བྱ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དུ་མ་ལ་ཕེ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འབྲེང་བ[318]བཞིན་དུ་ཐ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀང་སྨྲ་བ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། ཐུས་ཀཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ས་ལ་ས་ཀོགས་པ་ལ་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བར་མ་ཀྱུར་ཅིག་སྐྱེས་ནས། ཀང་ལས་ལྷོ་ཀ་པ་དེ་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོ་ཀ་པ་མི་ཁྲིད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཅན་ཀྱི[319]གཏན་ཚིགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཕྱིར་ཀཉན་ཏེད་ཡིན་པ་མ་བརྗོད་དོ།།

དེ་བཞིན་དུ་འཁལ་བར་རིས་པ་ཅན་ཏེད་དུ་མ་ནི་དཔེར་ན། ཅི་ས་ལ་ས་ཀོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་པའི་ལུས་རྩོམ་པར་བྱེད་དམ། ཅི་སྟེ་རང་རང་གི་རིགས་རྩོམ་པར་བྱེད་ཅས་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་།[320] རིགས་མི་མཐུན་པ་རྩོམ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མདོ[321]མ་

318 ཞ་མ། བཟློང་བ།

319 -ཀྱི། སྟོང་ཕང་།

320 ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ། འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཥ་ཅ) "ལུས་ལ་ཡང་འཐུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཇོག་པ་དང་སྦྱད་པ་དང་ཐོགས་བ་དང་རྐུབས་སྦྱོན་པའི་རྟགས་ཅན་རྣམས་དམིགས་སོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

321 མ་དཔེར། ཕེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མདོ། ཅེས་ཡོད་མདོ་འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟན་ཏེ་བཅོས། འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཥ་ཅ) འདི་ཀྱེ་ཐུག་པའི་མདོ། "སྦྱོ་མདོན་ཀུན་ལས་དང་ཁྱད་པར་མདོན་ཀུན་མ་ཡིན་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཐན་པ་ལས་ཕེ་ཚོམ་མོ།།" ཞེས་པ་ཐང་ས།

ཚང་བ་ཉིད་ལ་ཡང་སྣར་བརྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐུན་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ཡང་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏའི་དཀར་བ་ཉིད་དང་། གཟུགས་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་། བརྗེན་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཉིད་རྣམས་ལ་ངས་པ་མཐོང་གི་ཕྱི་ཚོམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བཅད་པ་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐུན་དེང་མངོན་སུམ་ཉིད་ལ་ཕྱི་ཚོམ་གྱི་རྒྱུའི་ཞེས་བྱ་བ་མ་སྨྲས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱབས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཡང་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་དང་། ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཟ་བ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མེད་པ་དང་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་བརྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་བ་བརྟེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐུ་ལ་མི་ཀི་ས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཏ་བ་ལ་ས་གས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མེ་བསྒྲུབ་བྱ་བ་ལ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དོན་ལ་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་ལྷུང་བ་ཡང་ཉེས་པར་བརྟོད་པ་ཡིན་ནོ།།[322]

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་བརྟག་པ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའོ།། །།

322 ཞ་མ། དེ་ལྟར་ན་བྱེ་བྲག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་ལྷུང་བ་ནི་སྒྲུབ་པར་དགའོ། ।གཏན་ཚིགས་གཟུགས་བརྙན་དང་བཅས་པ་བརྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལེའུ་བཞི་པ། དབེ་དང་དཔེ་ལྡན་སྦྱང་བ་བརྒྱ་པ།

༷ དབེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཀ་དངོས།

ཀ) ཁྱབ་པ་དབེས་སྟོན་པ།

ཨ ། ཆུལ་གསུམ་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བགད་པའི། །འདིར་ནི་ཕྱོགས་ཚོས་
བསྟན་པར་ནི། །གནས་ཡིན་ལྟག་མའི་ཆུལ་གཉིས་ནི། །དབེ་ཡིས་རབ་ཏུ་
སྟོན་པར་བྱེད།།[323]

རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་སྤྱོར་བ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱ་བས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་
ཙམ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ནི་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་སྒྲའི་ཞེས་བྱ་བ་
རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ལྟག་མ་ནི་སྤྱོར་བ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་དུ་
དབེ་བརྟེན་པར་བྱའོ།།

ཁ) དབེ་གང་གིས་ཁྱབ་པ་སྟོན་པ།

ཁ གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་འཇུག་བ།།བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ལ་མེད་པ་ཉིད།།
དབེ་གང་ལ་ནི་བསྟན་བྱ་བ། །དེ་ཚོས་མཐུན་དང་ཕྱི་ཫོས་གཉིས།།

གང་ལ་ཞེས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་བ་ནི་རྟེས་སུ་འཇུག་བའོ། །རེ་ཞིག་
ཚོས་མཐུན་པས་ནི་ཐུ་མི་རུག་སྟེ་ཆུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏོ། །གང་ཆུལ་བ་ལས་
བྱུང་བ་དེ་ནི་མི་རུག་པར་མཐོང་སྟེ་དབེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཚོས་མི་
མཐུན་པས་རུག་པ་ནི་ཆུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་
ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཡང་། ཁ བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡིས། །བསྟན་
བྱ། གང་ཆུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་མི་རུག་གོ་ཞེས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཚོས་མཐུན་པས་

323 འགྲེལ་བཤད་དུ། (པ་૧૫) "འདིར་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཕྱི་འཇྲེལ་པ་
བཤད་པའི་ཆེད་དུ་གཏན་ཚིགས་རིགས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དག་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དག་
དབེའི་སྒོར་བས་བཤད་པར་བྱ་ན། དེ་དག་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་བྱུབ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་
དབེའི་མཚན་ཉིད་དོན་མེད་པ་ཅན་ནོ་ཞེ་ན་གསུངས་པ།" ཞེས་དབེ་བརྟག་པའི་ལེའུ་འདིའི་མཚམས་སྒྲུབ།

བསྟན་པར་བྱའོ། །བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ལ་མེད།[324] ཚོས་མི་མཐུན་པས་ནི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་པར། །དཀཀ་པ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་ནོ།།

དེ་ལྟ་ན་ཐ་མ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་མེད་པར་དཀཀ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟག་པ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དབེ་གྲྭར་ཡ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་གཅིག་ལ་ནི་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་ལ། གཉིས་པ་ལ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ན་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ཡིན་ཏྲི་གཏན་ཚིགས་མེད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།[325] དེ་ལྟ་ན་གཏན་ཚིགས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ལ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པར་ཆུས་པ་ཡིན་ཏྲི་བཟློག་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་བཅམ་པ་དབེར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་ཅི་ལྟར་ཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཁྱད་པར་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། བྱམ་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོ། །ཕྱི་ཙམ་ཀྱི་དོན་ལ་བསྟན་པ་ནི་དཔེ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།།[326]

ཀ) སྒྲོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ།

ཀ) སྒྲུབ་བཀ་ཀོས་ཆོས་ཀཏིས་ཡན་ཚན་དུ་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པ།

གཞན་ཡང་། ཇ རྟེས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཀྱམ་ལ་རྟག་པ་ཉིད། །མ་བྱས་ཕྱིར་དང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་འབྲངས་ཏེད་མ་བརྗོད་པ། །འཇུག་དང་མ་ཁྱབ་མི་འདོད་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་ཚོས་མཐུན་པའི་དབང་གིས་གང་མ་བྱས་པ་དེ་རྟག་གོ་ཞེས་བརྗོད་ན། མ་

324 ཐུགས་འདིའི་ཀུང་པ་དང་པོ་གཉིས་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་ལས་ཞེས་སོགས་ཞ་མའི་ཚུ་འཇུལ་གཉིས་ཀར་མི་འཚུང་།

325 དོགས་པ་འགོད་པའི་གཞུང་འདིའི་འགྱུར་ལ་དང་ཀེས་དང་ཞ་མ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་སྟོང་།

326 ཞ་མ། དགེ་གོ་དོན་བསྟན་པ་ནི་ངེས་པར་བསྟན་པའི་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །འཇུལ་བཤད་དུ་(ཅ་ཀ།)ཐུང་བ་དང་ཀེས་དང་མཐུན།

བྱས་པའི་ཕྱིར་དམ་མ་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དབང་གིས་གང་རྒྱུ་པ་དེ་ནི་བྱ་བའོ་ཞེས[327]དེ་ལྟར་ཡང་བཤད་ན། མི་རྒྱ་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །མ་ཁྱབ་པ་ལ་ཡང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཉེས་པ་འདི་ཡོད་དེ། ཐོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱ་པ་ཉིད་དང་། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་མི་རྒྱ་པ་ཡང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་རོ་ཞེས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དེས་པར་གཟུང་ན་ཐུག་འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། གང་གི་ཚེ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རྒྱ་ཅེས་དེས་པར་གཟུང་བ་ཡིན་ཀྱི། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་པ་ནི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་རྣམ།།

དེ་བཞིན་དུ་མི་རྒྱ་པ་ཉིད་ནི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འདིར། གལ་ཏེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་དེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དོན་གཞན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན། བརྗོད་པ་པོའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེས་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བཉིད་ལ་རྒྱ་པ་ཉིད་མེད་པར་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་རྒྱ་པ་ལ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་རྒྱ་པ་ཉིད་རྟེས་སུ་དཔག་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་རྒྱ་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་ཕྱིར། དམ་མ་བཅའ་བ་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་འདིར་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་ན། མི་རྒྱ་པ་ཉིད་ནི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེར་ན་རྒྱ་པ་ཉིད་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རྒྱ་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱན་མ་ཡིན་པ་ཡང་རྒྱ་པ་ཉིད་ལ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། དཔེར་ན་མི་རྒྱ་པ་ཉིད་ནི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཟློག་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྒྱ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་རྟེད་

327 ཞ་མ། གང་མི་རྒྱ་པ་དེ་བྱས་པའོ་ཞེས་པ། འགྲེལ་བཤད་(ཡ་৩৭)དང་བསྒྲུན་ན་ཞ་མའི་དེ་དག་པར་མཚོན།

པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྟར། རྒྱ་པ་ཉིད་ནི་མ་ཉན་པར་བྱའོ་ཞེས་རྒྱ་པ་ལ་མ་ཉན་པར་བྱ་
བ་ཉིད་བསྟན་པར་ནི་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཀུན་གྱིས་གཉི་ག་རྟེད་པ་ཡིན
ན་དེ།[328]ཁོ་བོ་ཅག་མངོན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གྱིས་ས་མ་གང་ཡང་རྙེད
བས་གཉི་ག་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།[329]

གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་སུ་འཇོ་བ་ཁྱབ་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ
བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་མི་རྒྱ་པ་ལས་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ན་མེད་དོ
ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད
ཀྱང་མེད་ན་བྱམ་པའི་རྒྱ་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བསྟོས་པ
འདི་ནི་དཔེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ
ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་སུ་འཇོ་བར་བརྗོད་པར་བྱ
སྟེ། གནས་སྐབས་འདི་ལ་ཀུན་གྱིས་ཉིད་ཀྱི་ས་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་མེད་པར
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྦྱར་བར་མི་བྱའོ།[330]།གང་གི་ཚེ་དཔེ་གཉི
ག་སྦྱར་བར་བྱ་བ་དེའི་ཚེ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན
ལ། ཁྱབ་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ན་སྟོན་པས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དེ་སྟར་ན་གཏན
ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་སུ་འཇོ་བ་ནི་ཚོས་མཐུན་པས་རབ་ཏུ་སྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི
བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇོ
བ་བཀག་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་བཀག་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་མཐུན་པའི
ཕྱོགས་ལ་ཡང་རྟགས་པ་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་གཏན་ཚིགས
ཡྱ་མ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་

328 -དེ། སྐར་ཕང་།

329 ཚིག་ཕྱང་འདིའི་དོན་རྟགས་ཞ་མའི་འགྱུར་དུ་མི་འབྱུར་བས་རྒྱ་དཔེ་མི་འཕ་བའི་ཁྱད་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར
ཡང་འགྲེལ་བཤད་དུ་འདིའི་སྐབས་གྱི་བཤད་པ་ཐོན་པས་ཞ་མར་གཞུང་ཚད་ལྟར། ཕྱི་རོལ་ལེའུ་འདིའི
རྩོ་ཀ་བཞི་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་གཞུང་ལ་འགྱུར་གཉིས་ལ་མི་འཕ་བའི་ཁྱད་པར་ཧིན་ཏུ་ཚེ།

330 ཚིག་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་ལ་དད་ཧིས་དང་ཞ་མ་གཉིས་མི་འཕ་ཞིང་། དད་ཧིས་ཀྱི་དེ་འགྲེལ་བཤད
(৫৯৫) ཀྱི་ཚིག་དང་མཐུན་ཚེ།

ཡོད་ཞེས་དེས་པར་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེ་ན།[331] དེ་ལྟར་ན་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་བྱའི་རྟེས་སུ་འཇོ་བ་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་དེས་པར་བཟུང་བ་ན། རིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་པ་དགག་པ་ཐོབ་པས་དེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་དེ་དང་བཅས་བ་ལ་མེད་པ་ནི་དེ་དང་བཅས་བ་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་བསྟན་བྱ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་པ་ལ་མ་ཡིན། རིགས་མཐུན་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།[332]

རིགས་མི་མཐུན་པའི་བསྟན་བྱ་ལ་ཇེས་སུ་འཇོ་བ་ཡོད་ན། འགལ་བ་ལའམ་མི་འགལ་བ་ལ་ཡོད་པས། དོན་དུ་མ་བསྟན་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་ཆོས་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་བརྗོད་པ་ལ་མ་དེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རྟག་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་པ་དང་འགལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྟག་པ་ནི་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་ཇེས་སུ་འཇྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མི་མཐུན་པས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རྟག་པ་ལ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟག་པ་ནི་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དམ་མ་བཅས་པའི་མ་བྱས་པ་ཉིད་བསྟན་པར་མ་ཐུར་ཕྱིག་ལྟམ་ནས། མེད་པ་ཉིད་ལ་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཐོག་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འགལ་བ་དང་མ་དེས་པའི་གཏེན་ཡོར་གཏེ་ཡང་བཟློད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་བཟློད་པར་མི་བྱ་སྟེ།[333] རེ་རེ་བཟློད་པས་ཕལ་བ་དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འགལ་བ་རྣམ་ཕའི་ཐེ་ཚོ་ཡང་ཕ་ཁ་ཅི་ཡོད་ཀྱི། མཚན་

331 ངོག་ལ་ཐོབ་འདིའི་གཞུང་ཡི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་འདིར་ཡོད་པ་གཏེས་ཁྲད་པར་ཆེ།

332 ཞ་མ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་མེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

333 དར་ཏི་ཀা:ཏ། འདི་ནི་གལ་ཐོག་ཏི་ཆགས་ཕ:ལ། འགྲེལ་བཤད་དུ་ནི་ངོས་འཛིན་མ་ཐོན།

ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཡིན་ན་མ་འགས་པར་ཐལ་བ་སྟེ་བྱའོ།།

ཁ) ཅི་སྟར་བསྟན་བཀོས་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ།

འོན་ཏེ་ཁ་དཔེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནམ།[334] ཁ་སྟེ་གཏན་ཚིགས་བཞིན་དུ་གང་ཡང་རྩད་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། གཞན་དུ་ན།

ཅ ཇི་འདའམ་གཉིས་མ་བརྗོད་པའི། །ཕྱན་མོང་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན།།

འགལ་བ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་འགྱུར། །དེ་ལྟར་དཔེ་ནི་གཉིས་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཚིས་མཐུན་པ་ཁོ་ནས་བརྗོད་ན། དེའི་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་ཡང་འགྱུར་བས་ཕྱན་མོང་བ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་དོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་ན། དེའི་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་རིགས་ལ་ཡང་མེད་པའི་ལྟར་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནམ། དེའི་ལྟར་རིགས་མཐུན་པ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ལྟར། འགལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ལྟར་གདོན་མི་ཟ་བར་འགལ་བ་དང་མ་རིས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གང་ཞིག་ལ་ཐུབ་ཟད་ཀར་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ལྟར་གང་ཡང་རྩད་བ་བརྗོད་པ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ཁོ་ན་ལ་དོན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ལྟར་རམ། གང་ཡང་རྩད་བས་ཕྱུགས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་ལྟར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།།

ཁ གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གི་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར།

རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། གལ་ཏེ་རྟགས་འདི་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་རེས་པར་བརྟེན་ན། གཞན་དུ་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཏན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ལྟར། འདིའི་རེས་པ་བསྟྲེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྟར་ཡང།

334 ཞ་མ། ཅི་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་དཔེའི་ཚིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཞན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཞེ་ན།

<u>། རང་ལས་དེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །དེས་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས།།</u>

<u>ཐུགས་ཚོས་ཉིད་དང་འཕྲེལ་པ་དང་། །བསྟྭ་བ་བརྗོད་ཏ་གཞན་དག་ཐུར།།</u>[335]

གང་གི་ཕྱིར་ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་བསྟན་པའི་དོན་ཏ་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་ དང་། ཡང་དེའི་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དང་མེད་ན་མི་འཐད་བའི་དོན་ཏ་དགེ་ བརྗོད་པ་དང་། རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་དོན་ཏ་ཐུགས་བརྗོད་པ་སྟེ། རྟེས་ སུ་དཔག་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་དག་ནི[336] ཤེས་པ་ ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཉེ་བར་ཐོབ་བ་དང་། མཐུག་བསྟུ་བ་དག་འདིར་ཐལ་བས་པ་ ཡིན་མོ།།

ཀ དགེ་སྐྱེ་བ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་དགག་པ།

དེ) དགེ་སྐྱེ་བ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཀ) དགེ་སྐྱེ་བ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན།

དེ] ཁྱབ་པ་སྐོན་པ་ནང་ཏ་འདུས་པས་སྐྱེ་བ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མིན་པ།

འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན། དངོས་ཚོགས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉེ་བར་ཐོབ་བ་བཞིན་ཏ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

། གལ་ཏེ་དངོས་ནི་གཏན་ཚིགས་ལས། །ཐ་དད་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཡང།།

<u>མ་བརྗོད་ཅགས་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཉེར་འཇལ་བཞིན་ཏ་དོན་མེད་མིན།།</u>

གཏན་ཚིགས་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། བསྟྭ་བྱའི་ཚོས་ཉིད་ནི་གཏན་ ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་མོ། །དེ་ལས་གཏན་ཚིགས་ལྟག་མ་བསྟན་པར་བྱ་ བའི་དོན་ཏ་དངོ་བརྗོད་པ་ནི་དོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་མོ།།

ཁ] ཐུགས་ཚོས་ལ་ལྟོས་ཏ་དེ་ལས་ཡོགས་སུ་འཐད་པ།

འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན། ། གཏན་ཚིགས་འཕྲེལ་པ་བསྟྭ་དོན་ཏ། །གལ་ཏེ་དངོ་

335 མ་དབེན། གཞན་དག་ཡང། ཞེས་ཡོད་མོད་རུ་བའི་ཚིག་ལྟར་བཅོས།

336 ཞ་མའི་འགྱུར་དང་འགྲེལ་བཤད་ལྟར་ན། གཞན་དག་གི་ཞེས་འཕྲེལ་ཐུགས་སྟྭ་ཡང་མ་དངོ་རང་སོར་ བཞག

གཉིས་བརྗོད་བྱེད་ནི། །དབེ་ནི་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་མོད།[337]།གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ བརྗོད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཏན་ཚིགས་ལྟག་མ་ དང་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་དཔེ་ཡན་ལག་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟད་མོད་ཅེ་ན། འཇིག་ རྟེན་མཚུངས་ཕྱིར་ཐ་དད་མིན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུན་བ་བཞིན་དུ་གཏན་ ཚིགས་དང་དཔེ་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཁ) ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པས་རྒྱགས་ཆོས་དང་ འབྲེལ་བ་མེད་པ།

ཀ དེ་དག་གིས་ཅི་དཔེ་བརྗོད་དང་། །ཆོས་མཐུན་འབའི་ཞིག་ཟོན་པར་བྱེད།། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུན་བ་ལ་ཅི་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་འབའི་ཞིག་ བབ་ཏུ་ཟོན་པར་བྱེད་ཀྱི།

ཀ) དཔེ་ཉེ་བར་འཇལ་ཙམ་དུ་འདོད་ན་གནོད་པ་བསྟན་པ།

ཀ] དཔེས་ཁྱབ་པ་མི་ཟོན་ན་ཉེར་འཇལ་ཙམ་དུ་ཐལ་བ།

བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་མ་བརྗོད། །ཅི་ལྟར་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ ཏཏ་ཆོས་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ཟོན་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཅི་དཔེ་ཙམ་ ཉིད། །དཔེ་ལྟར་ན་ཡང་བྱམ་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དཔེས་ ཏཏ་ཆོས་ཀྱི་དོན་མ་ཀུན་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཙམ་བསྟན་ པ་ཡིན་ནོ།།

ཁ] ཉེར་འཇལ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཁྱབ་པ་ཟོན་པ་མི་འཐད་པ།

ཅི་ལྟ་ཡང་ཆོས་མི་མཐུན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་བརྗོད་ པར་འགྱུར་ཞེ་ན། *༡༠* དེ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པས་མིན། །ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་ཏཏ་ཆོས་ བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་མི་རྣུས་ཏེ། ཏཏ་ཀི་ཕྱིར། དེར་ཡང། ། མི་ མཐུན་ཕྱོགས་དག་ལྟར་ཅི་ཀྱུ།[338]།དེར་ཡང་རྟག་པ་མ་བྱས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྫོགས་

337 ཞ་མར། དཔེ་ནི་ཁོག་ཏཏ་ཀི་ཅེས་བསྒྲུར་བ་ལྟར་འགྲེལ་བ་ཟབ་དུ། (ཥ་ཀ) "ཁོག་ས་ཀ་ཅེས་པ་མ་ འབྲེལ་བ་སྟེ།" ཞེས་བཀྲལ།

338 ཞ་མའི་འགྱུར་བ། ཏྲི་ཀ་འདི་ལ་ཆོ་ཏཏ་ཀ་ཞེ་པ་ཡོད་པས་འགྲེལ་པའི་གཞུང་ཀྱང་མི་འདུ་བ་ཡོད།

པས་རྟག་པའི་དབེ་བརྗོག་པའི་དོན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་[339]རྟག་པ་ཉིད་དག་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་འདིར་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལས་དབེ་ཐ་དད་པར་བརྗོད་ན། འཇིག་རྟེན་བཞིན་དུ་དབེ་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས] ཐུག་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ།

ཅི་སྟེ་དབེའི་དོན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ལ་ཞན་མི་འདོད་ཀས་ཀྱང་བསྟན་བྱ་ལ་ཞན་འདོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་ན། འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་།

གང་ཏན་ཚིགས་བཅས་པའམ་བསྟན་བྱ་ཙམ། །དེ་ཁྱད་པར་གྱི་དབེ་ཡིན་ན།།

དབེ་ནི་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་མེད་འགྱུར།།[340]

དབེར་ན་བྱམ་པ་ནི་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐུལ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དབེར་བྱེད་ན། བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དབེར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། ཐུལ་ལ་ཡང་དབེ་མེད་པར་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བྱམ་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟློག་པར་བྱ་བ་ཙམ་གྱི་དབེར་བྱེད་ན། དེས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པ་ཉིད་ལྡོག་པར་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་ན་བྱམ་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲམ་བྱ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། བསྟན་བྱའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབེར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་བྱས་པ་ལྡོག་པར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་ཡང་ཐུག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།[341]།[བསྟན་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དམ་བཅས་པའི་དོན་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཙམ་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་ས།།]

339 མ་དབེར། མ་ཁྱབ་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མ་དང་འགྲེལ་བཤད་ལྟར་ལྷར་བཅོས།

340 ཐུག་འདིའི་འགྱུར་ལ་དང་ཀེས་དང་ཞ་མ་གཉིས་བར་ཁྱད་པར་ཆེ།

341 མ་དབེར། "ཕྱོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འགྱུར་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཙམ་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་།" ཞེས་ས་བཅད་ཐེར་མའི་གཞུང་དང་དགྱས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་འདུག་པ། ཞ་མའི་འགྱུར་དང་འགྲེལ་བཤད་ལ་བརྟགས་ན། འདིའི་ཐད་དུ་གཞུང་ལ་ཚད་ལྡོན་ཞུགས་པར་མཐོང་། ཚད་པའི་གཞུང་རྣམས་ཞ་མ་ནས་བསྟན་ཏེ་ངོས་འཛིན་སྣ་བའི་ཕྱིར་ཐ་རྟགས་ཀྱི་ནང་བཅུག་ཡོད།

བ) ཐུགས་ཚོས་ཙམ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་ནི་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོན་ཡིན་པ་ལ་

གནོད་བྱེད་བསྟན་པ།

[གལ་ཏེ་ཡང་དཔེ་གཏན་ཚིགས་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཐྱོར་ན།][342]ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཙམ་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང།

༧༦ ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན། །འཕྲུལ་པ་ཡང་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད།། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་གཏན་ཚིགས་སྲུ་འགྱུར་རོ། །གཉི་ག་བརྗོད་ན་མི་འགྱུར་ཞེས། །གང་གི་ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་བརྗོད་པ་དེའི་མི་མཐུན་ཐུགས་ལ་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འཕྲུལ་པའི་གོ་རྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཡང་ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་བརྗོད་པ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་ལ་ཡང་ཁྱེད་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེ་ན། ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁ་ལ་ཡང།

དཏུ་ཡོ་རྟམས་ལ་ཁྱེས་དག་ཐེག

ཁ ངས་ལ་ཐུགས་ཀ་ལ

ཁ) ངས་ལ་ཐུགས་ངོས་བཟུང་བ།

ཁ ངས་ལ་ཐུགས་ཀ་ལ

ཁ) ངས་ལ་ཐུགས་ངོས་བཟུང་བ།

ཁ ངས་ལ་ཐུགས་ཀ

ཁ) ངས་ལ་ཐུགས་ངོས་ཀ

ཁ) ངས་ལ་ཐུགས

ཁ) ངས

ཁ) ངས

ཁ) ང

དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་དང་མི་མཐུན་པ་ནི་སྒྲ་རྣམ་སྟེ་ཕུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཟླ་རབ་བཞིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་ལས་བཞིན་ནོ། །གཉི་ག་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་ཡང་། གང་མི་རྣག་པ་དེ་ནི་རིག་བྱ་དང་མི་ལྡན་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ལས་དང་། དཔེར་ན་རྒྱལ་ཟླ་རབ་དང་། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་མཐུན་པ་བརྗོད་པའི་དཔེ་འདིས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྣག་པར་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་ན་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་གང་མི་རྣག་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཚོས་མཐུན་པས་སོ། །གང་རྒྱལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣག་པར་མཐོང་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚོས་མི་མཐུན་པས་སོ། །གང་ལ་ཡང་རྟེས་སུ་འཇུག་པས་མ་བརྗོད་པར་གཏན་ཚིགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ལྟན་ཅིག་ཡོད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མི་རྣག་པའོ། །རྣག་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་དེ་བྱམ་པ་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གཉི་ག་ར་བ་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དཔེའོ་ཞེས་ཟེར་བ།[344] གཉི་ག་དང་ལྡན་པ་འདི་ཡོད་ཀྱང་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྟར་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་དཔེ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

ཀ) དེ་དཔེ་ལྟར་སྣང་ཏུ་འགྲུར་བའི་རྒྱུ་མཚན།

<u>འདི་ལ་ཡང་། ༢༩ རྣག་ས་མེད་སོགས་དང་རྟེས་འཇུག་སོགས།[345]ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དཔེ་མ་ཡིན། ।ཉེ་བར་བསྟུ་བ་མ་འཇྲེལ་པ། ।འཇྲེལ་པ་རབ་ཏུ་མ་བསྟན་ཕྱིར།།</u>

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སྒྲ་བཅད་པའོ།།

344 འགྲེལ་བཤད། (༥༥ཀ) "དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་ཟེར་བ་ཞེས"བྱ་ཟག་པ་རྣམས་སོ། ।འདིས་ནི་རྟེས་སྒྲ་འཇུག་མེད་པའི་དཔེ་ལྟར་བ་ནི་དེ་རྣམས་དཔེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

345 ཚིགས་རྐང་འདིའི་སོགས་སྒྲ་ལྟ་མས། གཏན་ཚིགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཟུང་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་མས་ནི་རྟེས་འཇུག་མེད་པ་བསྟུས་པ་འཇྲེལ་བཤད་(༥༦༠)ཀྱིས་བཀྲལ།

ཁ ཀཱཥ་ཀྱི་ཕུག་དཀའ་བ།

༢) རྩོད་སྤྲོང་མཁན་ཐོའི་ཕུག་དཀའ་བ། ཀ) འདོད་པ་བཟློག་པ།

ཀ ཆོད་པ་སྤྲུལ་པར་ནི། དེ་དག་གི་འབྲེལ་པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་བཟློག་པ་དགེ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བྱའམ། ཡང་ན་གང་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་མི་རྟག་པར་མཐོང་ངོ་ཞེས་གང་གིས་འབྲེལ་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ།

ཁ) དེ་དག་ཀ་པ། ཀ] དགེ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དག་ཀ་པ།

ཀ] རྟགས་ཆོས་ཐུན་མོང་གི་འབྲེལ་པ་དགེས་སྟོན་པ་དག་ཀ་པ།

དེ་ལྟ་ན་ཡང། དགེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མི་རིགས་ཏེ། དགེ་ཙན་དགེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།[346] འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ[347]ཉིད་ཀྱི་དགེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང། ༡༥ དེ་དག་ཞེས་ནི་བརྗོད་མི་བྱ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕན་ཚུན་བསྟུན་བྱར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟམ་ནས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ནི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གལ་ཏེ་གཉི་ག་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་བསྟུན་བྱ་དང་འབྲེལ་པ་དགེར་ན་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

ཆོས་མཐུན་ཙམ་ཀྱིས་ལྟན་ཅི་ཀ་ཏུ། །འབྱུང་བ་དགེར་ནི་བྱ་བ་མིན།།

(ཀ) ཆོས་མཐུན་བསྟན་པ་ཙམ་ཀྱིས་ཀ་ཏན་ཚིགས་ཀྱི་མི་འཁྲུལ་པ་སྟོན་པ་མི་འཐད་པ་དེ་ཙམ་ཀྱིས་ལྷོ་ཀ་ཏུ

ཀུ་ཀས་ལ་སྟོན་པ་མི་འཐད་པ།

ཀ་ཏན་ཚིགས་མི་རྟག་པ་ལ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་ནི་བསྟན་པར་མི་རུས་ས། །དེ་ལྟ་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཞེས་པ་འདི་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཀུ་ཀས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཀ་ཏན་ཚིགས་དང་བསྟུན་བྱའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་བསྟན་པ་འདིས་ཅི་ཞེས་བྱ་བ། བསྟུན་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱང་ཟད་

346 ཞ་མ། བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་དགེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བཤད། (༥༦༧) ངེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་དགེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

347 མ་དགེར། མི་བྱུང་བ། ཞེས་ཡོད་མོད་ལྷར་ཐང་བཞིན་བཅོས།

མེད། །གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་པས་རྒྱ་པ་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་ན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྒྱ་པ་གྲུབ་པ་ལ་འདོས་ཆུང་ཟད་ཙམ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།[348]

ཀ] དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ༡༧ དེ་ཡིས་གཞན་གྱི་རང་སྒྲུབ་བྱེད། །དེ་ལྟ་ན་ཅི་དེས་དམ་མ་བཅས་པའི་རྒྱ་པ་ཉིད་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

བསྒྲུབ་པས་རང་ཏུ་སྟོན་བྱེད་ན། །མི་འདོད་རྒྱ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། གལ་ཏེ་རྒྱ་པ་དང་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་ཉིད་དག་མེད་ན་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་ན། དེས་གདོན་མི་ཟ་བར་རྒྱ་པ་ཆུང་ཞིག་ཁས་བླང་པར་བྱ་སྟེ།

རྩོལ་མ་བྱུང་དང་རྒྱ་པ་དག །༢༧།ཐན་ཚན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ།།

ཐོབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་པ་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་དག་གིས་མི་མཐུན་པའི་ཐུགས་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན། འདི་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་ན་མི་བྱུང་བ། །འཇུག་པ་མི་མཐུན་ཐུགས་ལ་མེད། །གང་གི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མི་ཁྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཐུགས་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཐུགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་བརྗོད་ཅེ་ན། གང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ནི་མི་རྒྱ་པ་ཡིན་ཀྱི་རྒྱ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཐུགས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ནི་ཡིན་ན་ནི་ཁེངས་ཏེ།

ཁ] རྒྱས་ཚོས་མ་བྱུང་པ་སོགས་དབེའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་དགག་པ།

མ་བྱུང་པའི་དོན་ཅན་ནི་དབེའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། བློ་བཞིན་ནོ། །ཅིམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་དབེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།[349] དབེར་བྱ་བའི་མ་བྱུང་པའི་དོན་ཀྱིས་དབེ་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་ཏུ་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་རྒྱ་པ་དེ་ནི་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་

348 འདི་མཆན་དང་ཕེས་དང་ཞ་མ་ཀཉིས་ཀྱི་འགྲུར་ལ། རྩ་ཚིག་གི་འགྲུར་མི་འཕྲ་བ་དང་། ཏཱིཀཱ ༧༧ དང་ ༧༨ ཀཉིས་ཀྱི་ཟུར་པའི་ཚོ་ཏི་མ་ལའང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་སོགས་མི་འཕྲ་བ་ཆེ་བས་འགྲུར་ཀཉིས་ཀ་ལ་དོགས་ཀཱི་ཡོད་པར་མཐོང་།

349 ཞ་མ། འདི་ཟུང་བ། བློ་ཉིད་དང་བྱམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་ནི་དབེ་ཞེས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། འདིར་འཕྲེལ་པ་ཙམ་བརྗོད་པའི་དབེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་བྱ་བ་འདི་དབེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་རིགས་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རྒྱུ་པ་ཉིད་དང་མེད་ན་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་བསྟན་པར་རྒྱས[350]པ་མ་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

ཀ་ <u>དབེ་ལྟར་སྣང་བ་གཅིག་ཉིད་ནི།</u> <u>།མ་ཡིན་ཞེས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན།</u>། མ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཀྱི་དབེ་ལྟར་སྣང་བ་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་རོ་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་པ་ཡིན་རོ།།[351]

ཀ) གཞན་ཐེའི་ལུགས་དགག་པ། ཁ) རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ།

ཀ] འདོད་པ་བཟློག་པ།

ཤ རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ལས་དེའི་ཚོས་རྟོགས་པའི་དབེ་ནི་དབེ་ཡིན་ལ། བཟློག་པ་ལས་བཟློག་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ།[352]

ཀ] དེ་དགག་པ།

ཁ] དབེ་གཉིས་མི་འཐད་པ། (*ཀ*) གོ་ཆྱད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཐད་པ།

འདི་ལ་ཡང་། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལས་དབེ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དབེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་སྟེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དཔེར་འགྱུར་ཏེ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་རོ། །གལ་ཏེ་དབེ་ཐ་མས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལྷོ་ས་པར་མི་བྱ་སྟེ།[353] གང་གི་ཕྱིར། *ཀ་* <u>དེ་ལྟར་གོ་བྱེད་དེ་མ་མཐོང་།</u> ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་རྟེས་ཤུ་མ་བསྟུས་པ་ལ་དབེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཚོས་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་རོ།།

---

350 -པར་རྒྱས། ལྷར་ཐུབ་।

351 འཕྲེལ་བགད་དུ། (५७९) "གང་གི་ཕྱིར་མ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཁོ་ན་དབེའི་ཟློག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་མི་ལྡན། །ཞེས་པ་ལ་ས་གསལ་པས་ཉེ་བར་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།" ཞེས་བཀྲལ། ཚིགས་རྒྱུད་འདི་ཅི་ *९/१२*ཀ ཡིན།

352 ཞ་མ། དབེ་དབེར་བཟློད་པ་དང་། དེ་བཟློག་པ་ལས་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ།།

353 ཞ་མ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དབེས་ལྷོན་དུ་ཁྱད་པར་དུ་ཆྱེད་ན་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་དང་མཐུན་པ་དང་ཚོས་དང་མི་མཐུན་པར་འཇིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

(བ) ཐུན་བ་གཉིས་ཀ་ལྷོས་པ་དོན་མེད་པ།

ཅི་སྟེ་དེའི་ཚེས་རྟོགས་པ[354]ཉིད་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ལྷག་མས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། <u>གཉི་ག་ལྷོས་པ་དོན་མེད་དོ།</u> །དེའི་ཚེས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་དཔེ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉི་ག་ལྷོས་པ་འདི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་དོན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེའི་ཚེས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས[355]བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཚེས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཚེས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་རྟེན་པ་ཡིན་ཏྲི། གཞན་དུ་ན་དེས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚེས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(ཀ) དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ།

དཔེ་ལྷོས་པས་ནི་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཚེས་དེ་དང་ལྡན་པ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དོན་གང་ལ་བློ་མཐུན་པ་དེ་དཔེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་དེའི་ཚེས་རྟོགས་པ་ཉིད་མི་རིགས་ཏེ། <u>རྣམ་གྲངས་ཕྱིར།</u> གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚེས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཆུས་པ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདི་ཉིད་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཚེས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལས་ཀྱུན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་དེ་དེའི་ཚེས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོ། །ཡང་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཚེས་མཐུན་པ་ལས་དེའི་ཚེས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚེས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ནི་འདི་གཉི་གའི་ཚེས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྟོགས་པ་ལྷོས་པ་དེ་ནི་དོན་མེད་དོ།།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ལྡན་པ་དབེའི་དོན་ཡིན་ན། གཉི་གའི་ཚེས་དང་ལྡན་དུ་ཟད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཉེ་བར་མ་བསྟས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་རྟོག་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟེན་ཏོ།[356]འདིའི་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་

354 མ་དབེར། ཚེས་རྟོག་པ། ཞེས་ཡོད་མོད་སྣར་བར་བཞེན་བཅོས།

355 མ་དབེར། ཉིད་ཀྱི། ཞེས་འཕྲེལ་ཡོད་མོད་ཞ་མ་ལྟར་ཕྱིད་ཐུར་ཐུར་བཅོས།

356 འགྲེལ་བཤད་དུ། (৫৶০) "ཁྱབ་པ་གསལ་ལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཙམ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།"ཞེས་བཀྲལ།

དབེར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཕྱག་པ་མེད་པར་[357]འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཆོས་ཏུ་གྱུབ་པའི་དོན་ཡང་དབེ་སྒོས་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཅི་སྟེ་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་ལས་གྱུབ་ཕྱིར། གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འདི་གྱུབ་པའམན། གཞན་ཏུ་དེས་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཡང་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གྱུབ་པའི་དོན་ཏུ་འབད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ནི་དེའི་ཆོས་ཅོག་པ་ཉིད་ཀྱི་དེས་ནི་དེས་ཡིན་ནོ་འདོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ལ་ཡང་། ཆོས་མཐུན་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཡང་གི་སྒྲས་ཆོས་མཐུན་པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁོ་བྱེད་དེ་མ་མཐོང་། [358]ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཏུའམ་གང་གིས་ས་མ་གང་གིའམ་གང་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མི་རིགས་ས།།

[ཀ] དབེར་བརྗོད་ཀྱི་སྒོར་བ་མི་འཐད་པ། (ཀ) ཁེར་སྒོར་ཀྱི་ཡན་ལག་ས་ཁགས་མི་འཐད་པ།

ཀ། དེ་ལ་ཏད་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་ཞེས་གང་བརྗོད་པ་ལས་ཡིན་པ་འདི་ལ། དབེས་བསྒྲུབ་བྱའི་བྱས་པ་ཉིད་ལ་ས་ཁགས་པ་ཆོས་མཐུན་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཀཞན་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་ས་ཁགས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མཐུན་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་ནས། བྱམ་པས་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་བྱས་པ་ཉིད་ལ་ས་ཁགས་པ་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཀྱི། བྱམ་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་མ། བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་འཇུལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གཉིས་ལ་ལ་ཡང་དོན་ཀྱི་དབེ་བསྐན་པས་གང་གི་ཡན་ལག་ཉིད་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དབེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།[359]ཁབེ་ལ་བསྟོས་ན་དེ་བཞིན་དུའམ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་ཐུས་པ་ནི་ཉེ་བར་ཐོ་བའོ། །འདི་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི[360]ཕྱི་འམ་དེའི་ཁྱད་པར་ཉེ་བར་ཐོ་བར་བྱེད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བསྐན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།[361]

357 མ་དབེར། ཐུབ་པ་མེད་པར། ཞེས་ཐུང་ཡོད། ཞ་མའི་འགྱུར་དུ་ཐུང་བ་འཇུལ་བགཏ(५८११)དང་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་བཅོས། དེར་ཐར་བགཏ་ཐིན་ས་ནི། ९/११ཀ ཀ་ཏན་ཚིགས་བཅས་པའམ་བསྒྲུབ་བྱ་ཙམ། །ཞེས་པའི་ཐར་ཡིན་པར་བགཏ།

358 ཚོར་དུ་ཡོད ९९० ནང་ཐུང་བ། ९/१८ཀ ཐད་ཀྱི་ཀཞུང་ལ་ཐུ་དགོས།

359 ཞ་མར། འདིའི་མཐུག་ཏུ་ཙ་པ་ཕྲོ། ๑๐ ཤད་པ་བཞི་ཀ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས། འདི་ལ་ཡང། ཞེས་ཕྱི་འཇུལ་ཀྱི་ཀཞུང་ཐུང་བས། འདིར་ཙ་ཚིག་རྟམས་ངོས་བཟུང་སྟེ་ཁོག་ཕིག་བཏུབ།

360 -ཀྱི། ལྷར་ཐང་།

361 ཚིག་ཕྱང་འདི་ལ་དད་ཀེས་ཙ་འཇུལ་ཁ་ཉིས་ཀར་ཙ་ཚིག་མེད་མོད། འགྱུར་མི་འཕྲ་བ་ཙམ་ལས་ངོན་

(༢) དེའི་ལན་དགག་པ།

དེ་ལ་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་བྱས་པའི་སྒྲ་ནི་དབེར་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱི། མ་བྱས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ༢༧ <u>སྒྲ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུན།</u> །བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཞེས་འཇྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཕྱེད་པ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་བྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་དོན་ཉེ་བར་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱི་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱི་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི། སྟམ་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེའི་ཁྱད་པར་ཉེ་བར་ཐོབ་བར་བྱེད་ན། དེ་དེ་གས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། <u>ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ལ་རྟོས་འགྲོ།</u> །ཁྱད་པར་ནི་རང་གི་བརྟེན་པ་ལ་ངོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མེད་དོ།།

ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཉེ་བར་ཐོབ་བ་ལ་ཡང་རྒྱམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གལ་ཏེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་བྱས་པ་ཉིད་བཀག་པས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་རྒྱ་བའི་རྟག་པ་ཉིད་བཀག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།[362] འདི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། <u>གཉེན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ།</u> ཀྱང་གི་སྒྲ་ལས་ནི་[363]བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལས་དེ་བཀག་པའི་དོན་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཚོས་དང་ཉེ་བར་ཐོབ་བར་བྱེད་པ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་གཉེན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁོ་ཤུབས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་

ལ། ཞ་མའི་ཆ་འགྲེལ་ཀྱི་འགྲུར་དུ་ཐུང་བའི་ཏཱིཀ ༦༠ དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། །དེ་བཞིན་ནོར་ཞེས་ཉིད་ཕྱོར་ཐོ་བ། །བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞེས། །ཉེ་བར་ཐོབ་བར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དེའི་འགྲེལ་པ་ཐོན་པས། འདིའི་ཐད་དུ་ཏཱིཀ ༦༠ ཡང་རྟགས་བཀོད།

362 ཞ་མ། གལ་ཏེ་བྱས་པ་ནི་མི་འགེགས་ཀྱི་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་རྒྱ་བའི་རྟག་པ་འགེགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

363 ཞ་མར། དང་གི་སྒྲ་སྨོས་པས་ནི། ཞེས་བྱ་མོད། འགྲེལ་བཤད་དུ། (५४४) "སྒྲ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་ཀྱང་གི་སྒྲ་ལས་སོ།།" ཞེས་བཀྲལ་བ་དང་ཀེས་དང་མཐུན།

ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་བའི་རྟག་པ་ཉིད་དགག་པའི[364]དོན་དུ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོར་བར་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཉིས་ཐོག་ཐོག་དང་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཉིད་དང་
ཆོས་མཐུན་པས་མི་རྟག་པ་ཉིད་བྱེད་པ་ལས་དགག་པར་བྱེད་པ་དེའི་གཉིས་ཐོག་ཐོག་
རྟག་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཅི་སྟེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་བྱུབ་ན་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟག་པ་ཉིད་དགག-
པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།[365] དེ་ལྟ་ན་ཡང། ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་དོན་རྟོགས་འགྱུར། །ཆོས-
མཐུན་པར་མ་བརྗོད་པར་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཀྱང་དེའི་གཉིས་ཐོག་ཐོག་ལྷན-
ཅིག་རྒྱུ་བ་དགག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མ་ཉན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར-
ཐུ་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མི་རྟག་པའི་བྱམ་པ་ལ་ས་གས་པ་ལ་མ་ཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད-
མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད-
བཀག་པས་རྟག་པ་ཉིད་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ན། འདི་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག-
པ་ཉིད་འགྱུབ་པ་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་གློ་ལ་ས་གས-
པས་ཆོས་མི་མཐུན་པར་བརྗོད་པ་འདི་ལ་ཡང་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གང-
གི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རྟག་པ-
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི-
གཏན་ཚིགས་ལུས་ཅན་ཉིད་ལ་ས་གས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་འགོག་པར-
ཡང་མ་བྱུར་ཅིག་སྟམ་ནས། གང་ལས་དེ་མེད་པས་རྟག་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་བྱས་པ་ཁོ-
ན་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ལ་བགྲོས་ནས་ཀྱང་ནམ-
མཁའ་དཔེར་བྱེད་པ་གང་གི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་རྟག་པ་ནི-
མེད་ལ། བྱམ་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཡོད་ལ་དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འགལ་ཞིག-
གི་ནི་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བར་སྟོར་བ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

མཐུག་བསྟུ་བ་ནི་ཡང་བརྗོད་པ་ཞེས་བགད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་གཞན་མ་ཡིན-
པས། མཐུག་བསྟུ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འབད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།[366]

---

364 མ་དཔེར། རྟག་པ་ཉིད་པའི། ཞེས་བྱུང་ཡང་ཡི་གེ་ཚད་པའི་ཐོག་ཏུ། ཞ་མའི་འགྱུར་བཞིན་བཅོས།
365 ཞ་མ། ཅི་སྟེ་ཡང་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟག་པ་ཉིད་འགོག་ས་ཞེ་ན།
366 མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིའི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་དང་ཡེས་གཉིས་མི་འཐུ་བ་ཚེ་ཙམ་སྣང་།

[ཁ) ཆུ་ཕྱག་པའི་ཕྱགས་དགག་པ། ༢] འདོད་པ་བཟློག་པ།

ལྔ ཆུ་ཕྱག་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉི་ག་རང་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དཔེའི་ཞེས་བྱ་བ།[367]

[ཀ] ངེ་དགག་པ། [ཀ] ཁས་ལྷན་འགལ་བ།

འདི་ལ་ཡང་། ཀཀ <u>རྣམ་མཁའ་དཔེར་ནི་ཐལ་བ་འམ། ।དག་གི་ཕྱོགས་ གཅིག་ལས་མ་ཡིན།།</u>

གང་ལ་གཉི་ག་རང་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་དེ་དག་རྣམ་མཁའ་ལ་རང་ཏུ་གྱུར་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་མཁའ་དཔེར་འགྱུར་བོ།།

[ཁ] འགྲེལ་བ་མི་སྙོན་པའི་དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་བསྟན་པ།

ཅི་སྟེ་གང་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དེའི་ཚོས་རང་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན། དཀ་ཡན་ལག་ཏིད་མི་རིགས་ཏེ།

<u>རྟེས་སྒེ་འཕྲོ་བ་མ་བརྗོད་ཕྱིར། ।དཔེའི་ཀུན་གཟུགས་བརྟན་ཡང་ཡིན་ནོ།།</u>

གང་ཏུ་གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་སྒེ་འཕྲོ་བ་རང་ཏུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཏུ་དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉི་ག་ལྟར་ཡང་དཔེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

[ཀ] གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལ་ས་གས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་དཔེའི་ཡན་ལག་དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ།

ཀཀ <u>བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དང་ཉིར་འཇལ་དོན།།</u>རང་དབང་ཡིན་ན་དོན་མེད་དོ།།

གལ་ཏེ་ཡང་དཔེར་ན་རང་དབང་ཡིན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་ན། ཐར་བཤད་པ་བཞིན་ཏུ[368]གཏན་ཚིགས་ཉིད་དང་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་དོན་སྒྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ལེའུ་བཞི་པའོ།། །།

---

367 འགྲེལ་བཤད་ཏུ། (པ་ཅ) "གཉིས་ཀ་རང་ཏུ་གྱུར་པ་དཔེའི་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་རང་ཏུ་གྱུར་ཚིད་ངེས་པ་གང་ཏུ་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་རང་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། གཉིས་ཀ་ནི་གཏན་ཚིགས་དང་དམ་བཅའ་བ་དག་གམ་དེའི་དོན་ཏོ།།"ཞེས་བཀྲལ།

368 ཐར་ཌི་རྐང་བཤད་པ་བཞིན་ཞེས་པ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས། ९/৫ ཐད་ཏུ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བཤད་ཏུ་ (৯০৭)གསུངས།

ལེའུ་བྱ་པ། གཞན་སེལ་བརྟག་པ།

༢ ཐུལ་ལས་བྱུང་བ་ཚད་མ་ཕྱང་གསུམ་པ་དགག་པ།

གཅ ཐུལ་ཁོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཐུབ་པ།

༢) ཐུལ་བྱུང་ཚད་མ་རྟེས་དཔག་ཏུ་འབྱུས་ཀྱི་བསེལ་བས་འཇུག་པ་མངོར་བསྟན་པ།

ཧ ཚད་མ་གཉིས་བཤད་པ་ཡིན་མོ། །ཁ་ཅིག་མི་ཐུལ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་དུ་འདོད་པ་སྟེ།

<u>༢ ཐུལ་ལས་བྱུང་བ་རྟེས་དཔག་ལས།</u> <u>།ཚད་མ་གཞན་མིན་དེ་ལྟར་དེ།</u>

<u>བྱས་ས་གས་བཞིན་དུ་རང་དོན་ལ།</u> <u>།གཞན་སེལ་བས་མི་བཟློག་པར་བྱེད།</u>

ཐུལ་ཡང[369] ཡུལ་གང་ལ་རབ་ཏུ་ཐྱོར་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཡན་ལག་གང་གིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་ལ། བྱས་པ་ཉིད་ལ་ས་གས་པ་བཞིན་དུ་དོན་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟེས་ཀྱ་དཔག་པ་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་མོ།།

ཁ) ཐུ་ཁོག་ཐུབ་པས་འཇུག་པ་རྒྱས་པར་དགག་པ། ཀ) ཐྱི་ཐུས་ཐྱི་ལ་ཀྱི་གསལ་བ་བཟློག་པ་དགག་པ།

རིགས་ཀྱི་ཐུ་རང་གི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཐུ་ཐྱོར་བ་ནི་འགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་མོ།[370] །ཞེས་གང་ཟེར་བ་དེ་ལ། བཟློག་པར་བྱ་སྟེ།

ཀ <u>རིགས་ཐུ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་མིན།</u> <u>།མཐའ་ཡས་ཕྱིར་དང་།</u> བཟློག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མོ། །ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་ཐུ་དང་འབྲེལ་པར་བྱ་བར་མི་རྟོགས་ཏེ། འབྲེལ་པར་མ་བྱས་པའི་ཐུ་ལས་ནི་དོན་བཟློག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། <u>འཁྱལ་པའི་ཕྱིར།</u> <u>རི་ལྟར་ཡོད་པའི་ཐུ་དེ་ཐུགས་ལ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡིན་པས་བཟློག་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། འཁྱལ་པའི་ཕྱིར་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་རོ།།</u>

---

369 ཞ་མ་དང་འབྲེལ་བཤད་ (ཥ་ཥ) གཉིས་ཀར། ཐུ་ནི། ཞེས་བྱུང་།

370 ཞ་མ། གང་ལ་ལ་དག་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་ཀྱི་ཐུ་རང་བར་གི་ཁ་དད་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། ཐུ་ས་རྣམས་ལ་ནི་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཐུ་ཡིན་མོ། །འདིའི་ཕར་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་ཐུ་ཁོ་ན་ཞེས་བར་མཐོང་།

(ཀ) སྒྲ་སྐད་སྒྲ་དང་འཐོད་འདུའི་འཇེལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐོ་ནས་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ།

གང་ཡང་སྒྲ་དེ་རིགས་ཙམ་འམ། དེ་དང་ལྡན་པའི་འཇེལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྣ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།[371] སྐྱམ་དུ་སེམས་པ། དེ་དག་གི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

རྟོག་བྱེད་ལྡན་ནམ་རིགས་ཐ་དད། །དོན་དང་ཐ་དད་མེད་ཐོས་ཕྱིར།།

དེ་ལྟར་ན་ཡོད་པའི་རྫས་དང་། ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོད་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་དད་པའི་དོན་དང་། རྫས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཁྱི་མཐུན་པར[372]མི་འགྱུར་ན། དེ་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་རོ། །ཡོད་པའམ་ལྡན་པ་ནི་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྫས་ཀྱི་འམ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཡིན་རོ།།

ཁ འདི་ནི་འཇེལ་པའམ[373]འཇེལ་པ་ཅན། །ཚོས་ཀྱིས་བཤད་པར་བརྗོད་པར་བྱེད།།

དེ་ལྟར་དངོས་པོ་བྱས་པས་བརྗོད། །དངོས་པོའང་གཞན་གྱིས་འཇེལ་པ་ཡིན།།[374]

འཇེལ་པར་བྱེད་པས་འཇེལ་པ་སྟེ། དེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་འཇེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཇེལ་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཀྱིས་འཇེལ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ཚོས་ཀྱིས་འཇེལ་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་རོ།།[375]

(ཁ) སྒྲ་སྒྲ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱི་དོན་གཞན་ཀྱི་ཐོ་ནས་འཇུག་ཅེ་བ་ཉན་ཐོས་མིང་དུ་ཐལ་བ། ། དགག་པ་དངོས།

གང་ཡང་ཁྱད་པར་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇེལ་པ་སྣ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཙམ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་རོ་ཞེས་ཟེར་བའི།[376]

371 འཇེལ་ཁད་དུ། (५८१) "སྣ་བ་ཞེ་རིགས་གཅིག་ཏིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་མང་པོ་ཏིད་ཡོད་ནའང་སོ་སོར་བདག་ཏིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཏིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་བ་ཏིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་རྟེན་ཅི་བ་ཏིད་ཀྱིས་འཇེལ་བའོ། །འཇེལ་པ་བར་གྱི་རྟེན་ལ་འཐོད་པ་འདུ་བ་ཡང་འཕྲུལ་པ་ཡང་མེད་པ་ཁོ་ནའོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

372 མ་དབེན། བཞི་མཐུན་པར། ཞེས་ཐུང་ཡང་ཞ་མའི་འགྱུར་དུ་ཐུང་བ་ལྟར་དག་པས་བཅོས།

373 འཇེལ་པ་ཁད་དུ། (५८१) འཇེལ་པའང་འདིར་ནི། ཞེས་བསྟན་བ་ཞ་མའི་འགྱུར་དང་མཐུན།

374 འཇེལ་བཤད་དུ། (५८९) དངོས་པོ་གཞན་ཀྱིས་ཐོབ་བར་བྱ། །ཞེས་ཐུང་། ཞ་མའི་འགྱུར་ཆ་འཇེལ་གཉིས་ཀར། ཕྱོགས་འདི་ལ། འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིས་ནི། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མི་འཐད། །ཅེས་པའི་ཚིགས་ཤད་ལྟར་ལྷག་མ་གཉིས་དང་། ཕྱོགས་འདིའི་གོང་དུ། ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོ་ནས་ཡོད།

375 མ་དབེན། འཐད་པ་ཡིན་རོ། །ཞེས་ཡོད་པ་ཡིག་ཆོར་ཏེ། ཞ་མ་དང་འཇེལ་བཤད་ལྟར་དག་གི་ཐུར་བཅོས།

376 ཞ་མ། ཞེས་ཟེར་རོ།།

། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིན།[377]།དེ་ལྟ་ཅི་ཡང་ཡོད་པའི་ཐུན་རིགས་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་གཅོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སྲུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་གཏོགས་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཀཱ་ཞི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཀཱ་ཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དཀར་པོའི་ཐུས་བདང་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྫས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐུས་ལ་མངར་བོ[378]ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་མ་འཕངས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཐུལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པའི་ཐུ་ཤེ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རིགས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་འཇུག་པས་དེ་དང་ལྟན་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག[379]གང་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཤེ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཇུ་བ་ཡང་། མི་སྲིད་ཕྱིར་རྟོགས་པ་འཛིན་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལན་བཏགས་པ་ལས། དེ་དང་ལྟན་པ་ལས་ཡོན་ཏན་དང་འཇུ་བ་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་པེ་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོགས་པ་འཛིན་བ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་ཡིན་ན།།[380]

ཐན་ལས་རྒྱལ་པོ་བཏགས་པ་བཞིན། །ཏླེ་ཤེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཕྱིར།།
དཔེར་ན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི[381]ཐན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱལ་པོ་དང་ཐན་ལ་ཏླེ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] དངོས་མེད་བཏགས་མེད་འཐད་པ།

རིགས་ཀྱི་ཐུ་ལྟ་དེ་དང་ལྟན་པ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ན་ཡང།

། ཀུན་དུ་བྱང་སོགས་དཀར་པོ་བཞིན། །རིམ་ཀྱིས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར།།
གང་ལ་ཆོས་པ་མཚུངས་པ་དེ་ལ་ནི་རིམ་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་

377 ཆོག་ཤར་གལ་ཆེན་འདིའི་འགྲེལ་པའི་གཞུང་ལ་ཞ་མ་དང་དབྱེས་ཀྱི་འགྲེས་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཙམ་ཐོན།
378 མ་དཔེར། ཐུས་ལ་དམར་པོ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མ་དང་འགྲེལ་བཤད་ (५८४) ལྟར་བཅོས།
379 གང་ཞིག ཅེས་པ་མ་དཔེར་མེད་ཀྱང་ཞ་མ་དང་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀར་ཐུང་བས་བརྡོན།
380 ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་ས་ཡིན་ན། ।ཞེས་པའི་ཆོག་ཤར་འདི་དང་ཡེས་ཆ་འགྲུར་ལ་ཡོད་མོད། ཞ་མའི་འགྲུར་ལ་མེད་ཅིང་། གཞུང་གི་འགྲོས་དང་ཡང་བསྟན་ན་ཆ་ཆོག་ཀུ་མ་ཐུས་ན་ལེགས་པར་མཐོང་།
381 མ་དཔེར། བཀ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་ཐུང་ཡང་ཞ་མ་ལྟར། གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་བཅོས།

ན་ཀུན་དུ་དང་ཀུ་ཆུ་ཏ་དང་དུང་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱའོ། །རིགས་དང་དེ་དང་ལྡན་པ་
དག་ལ་ཐུལ་ཅིག་ཅར་ཐོ་ཆར་ཕྱིར། རྟོགས་པ་འཕོ་བ་ལས་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

<u>དེ་ཏོ་ཚོ་ལ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ས། ।ཕན་འདོགས་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ནི།།</u>

<u>བློ་མེད་ན་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར།</u>[382]།གལ་ཏེ་ཤེལ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཕན་
བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་སྟ་ཡིན་
ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་བློ་ལ་ཡང་མ་བཟློས་པར་ཐུས་ལ་བློ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་
རོ།[383]།ཤེལ་ལ་དམར་པོའི་བློ་འཁྱུང་བ་ཅི་ཅེ་བར་གདོད་པའི་བློ་ལ་བཟློས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་བློ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ཀ] དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། (ཀ) མཐོང་རྟོག་ཐམས་ཅད་འཁྱལ་བར་ཐལ་བ།

<u>གཞན་ཡང་། ། ། འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་ཕྱིར་ཀུན་ལ། ।ཚོག་པའི་ཤེས་པར་ཐལ་</u>
<u>བར་འགྱུར།།</u>

ཐུལ་ལས་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅི་ནན་ལ་བསྲེ་བའི་ངོ་བོས་བར་དུ་ཚོད་པ་དེའི་
ཕྱིར། ཤེལ་ཀྱི་རྟོག་པ་བཞིན་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།།[384]

(ཁ) བྱམ་པ་ལ་ས་གོས་པའི་ཐུས་འཇིན་པ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཀྱི་ས་ཕན་བཏགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་
འཇིན་པ་འགལ་བ།

<u>ཐུལ་ལ་ས་གོས་པ་མར་ཡོ་དང་། ।ཀཏི་ཁ་པར་འཇིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་།།</u>[385]

<u>ཀ ཕན་འདོགས་པ་ནི་འགལ་བ་ཉིད། ।</u>གང་ཞེ་ཆེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་
དཀར་ཡོ་ལ་ས་གོས་པ། དམེར་ན་བྱམ་པའི་ས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཐུས་དང་། ཡོད་
པ་དང་། དཀར་བ་དང་། དམར་བ་དང་། ཏི་ཁིམ་པ་ཁེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ས་གོས་

382 ཞ་མའི་འགྱུར་དུ། ཐ་ཚིག་འདི་ཀར་པ་བཞི་པ་ཅན་དུ་ཡོད་ལ་འགྱུར་ཀྱི་དོན་ཡང་ཆུང་མི་འདྲ།

383 ཞ་མ། "ཡིན་ན་ནི། ཐུས་ལ་འཇུག་པའི་བློ་ཡོན་ཏན་ལ་འཇུག་པའི་བློ་ལ་མི་ལྷོས་པར་འགྱུར་རོ།།" ཞེས་
ས་གོས་ཚིག་ཕྱིར་འདིའི་འགྱུར་མི་འཚར་བ་ཁྱད་ཆེ།

384 ཞ་མ། དེའི་ཕྱིར་ཤེལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཇི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།།

385 འགྲེལ་བཤད། (৬০৭) ཐུལ་ལ་ས་གོས་པ་མར་ཉིད་ནས། ।ཀཏི་ཁ་ཅར་འཇིན་ཏེ་རྣམས་ལ་ཡང་། ।འདིའི་
ཐད་དུ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གསུམ་སྟེ། ཀ གང་ཡང་རུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའམ། ཁ
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཐུགས་ཀཏི་ཀཱི་ས་ས་མ། ཀ བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཁོ་ནའི་ཡིན་ཞེས་པའོ། ।ཞེས་
ངོས་བཟུང་།

པ་མང་པོར་འཇོན་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ། ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕན་འདོགས་པ་འགལ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོན་ཏན[386]གྱི་རྩས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་གིས་མ་ཕྱས་
པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཐུགས་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་ཐོང་
བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཀུན་གྱིས་ཡིན་ནའང་འཕྲས་མཐོང་འགྱུར།[387]།ཅི་སྟེ་བྱམ་པ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཅི་ཅར་མཐའ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་སོ་སོའི་ངོ་བོ་འཇོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅི་ཅར་
མཐོང་བའི་ཕྱིར[388]ཐམས་ཅད་འཕྲས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།།

(དེ) བྱམ་པ་ལྷོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ལྷོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་ཞན་ཀྱི་
ཚོ་ནས་ཐུན་ཚོན་འདྲུག་པར་འདོད་པ་ལ་ཕྱི་དོན་ཀུན་ཞན་ལ་བཀོད་པའི་ཚྭོན་མཚན་པ།
ཁྱད་པར་རིགས་དང་དེ་ལྟར་ལ། །ཉེས་པ་མཚན་ཉེ་དེ་རྣམས་ལའང་།།
ང) བཀག་ཟིན་ཟན་པ་ལ་ཐུར་བ་དང་དགག་པ་ཀུན་བསྟན་པ།
ཀ] ཕྱི་ཐུས་ཕྱི་ལྟར་ཀྱི་ཁས་ལ་བ་ཚོར་པ་བཀག་ཟིན་པ།
དེ་ཁས་དང་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་པའི། །ངོ་བོ་ཁང་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ།།
ཐ་དད་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་བཙོད་པ་ནི་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོས་ཁྱད་
པར་བཙོད་པ་ན། རིགས་ལ་གཅོ་བོ་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་དང་ལྟར་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་པ་བཙོད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱང་
མངོན་པར་བཙོད་པར་བྱ་བ་ལ་ཐུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐོ་བཏགས་ནས་རིགས་བཙོད་པའི་
ཕྱིར་ཁྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་དང་ལྟར་པ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་
བཙོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཁྲིད་པར་ཐོན་བཙོད་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་ཉིད་ལ་བཙོད། །དེ་ཡང་ཐུར་ནི་ཐུབས་པ་ཡིན།།

386 +ཅན། ཐུར་ཕར།
387 ཞ་མ། གཟི་ཡི་ཁ་བོ་ཐམས་ཅད་མཐོང་།།
388 འགྲེལ་བཤད། (৬০৫) ཅིག་ཅར་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཐུར་བ་ལེགས།

རིགས་ཀྱི་ཐུན་ཁྱད་པར་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་རྟོ་ཞེས་ལྟར་ཐུབ་ཟས་པ་ཡིན་རྟོ། །དེ་ཡང་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་རྟོ།།[389]

ཀ] ཐྱི་དང་འཕྲོད་འདྲེའི་འཇེལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐོ་ཁས་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ཟིན་པ།

འོན་ཏེ་རིགས་ཀྱི་ཐུན་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀྱི་ངོ་བོས་ཅི་མ་ཡིན་རྟོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་རྟོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན།

ཀ <u>དེ་ལྡན་ཙམ་ཅི་འཇེལ་པའམ།</u> <u>།ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད།</u>། དེ་དང་ལྡན་པ་ཙམ་ཅི་དེ་ལྡན་ཏེད་དེ་དངོས་པོའི་རྒྱུན་དེ་དང་འཇེལ་བའམ་ཡོན་ཏན་ལ་འགྱུར། དེ་བསྟན་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ངོ་བོ་དང་། འཕྲུལ་པ་མེད་པ་དང་། འཇེལ་པ་རྣམས་ལས། གཞན་དུ་བསྟུ་བ་དང་། བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཙན་པ་རྣམས་ལས་འཇེལ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་རྟོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཡང་ལྡན་པ་དང་རིགས་རྫོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཀྱི་ངོ་ནས་ཐ་མི་དད་པས་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།[390]

ཁ] ཐྱི་ཤེ་ཏན་ལ་བརྟགས་ལ་དཔག་པ།

<u>དེ་ལྟར་ངོ་ཅི་ཉམ་ས་ཡོགས་བཞིན།</u>[391] <u>།ཉམ་པ་ལ་ས་ཡོགས་རྣམས་ལ་ཐྱི།</u>།

*ཅ*ཅ <u>མི་འདྲུག་དེ་ངོ་ཇི་ལྟར་ཡིན།</u> །དེ་མ་ལ་འདྲུག་པ་ནི་ཐྱི་ཡིན་རྟོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཐྱི་དང་ལྡན་པའི་ཉམ་པ་ལ་ས་ཡོགས་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉམ་པ་ལ་ས་ཡོགས་པ་རྣམས་ལ་འདྲུག་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐྱི་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་མི་རིགས་ས། །འོན་ཏེ་ཡང་ཐྱི་དང་ལྡན་པ་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཅིའི་ངོ་བ་ཐྱི་མེད་པར་ཐུལ་འདོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཡོད་པའི་ཐྱི་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། ཡང་ཀ་ཉམ་ས་ལ་ས་ཡོགས་ཀ་ཉམ་ས་ལ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ཀ་ཉམ་ས་ལ་ས་ཡོགས་ཀ་ཉམ་ས་ལ་ཡོད་ཀ་ཉམ་ས་ལ་ཡོད་ཀ་ཉམ་ས་ལ་ཡོད"ཞེས་ས་ཡོགས་ཀྱིས་དང་ཡོ་མེ་ཁྲིད་པ་དང་། "དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་"ཞེས་པས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ཁས་ཟློར་བར་ཏྲའོ། །ཞེས་སྨོན་པར་བཀྲལ།

389 ཞ་མ། དེ་ཡང་རིགས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་བརྗོད་པ་ཡིན་རྟོ། །འགྱུར་ཚིག་ཁོ་ཁ་ཅན་ཙམ་སྨོན་མོད། དོན་ནི། ཐར་ཕྱོགས ༥/༦ཀ རིགས་ཐུན་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་མིན། །ཞེས་པའི་ཐད་ཏུ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་འདིར་རིགས་དང་ལྡན་པ་ལའང་འཇུག་གོ །ཞེས་པའོ།།

390 ཞ་མར། ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས། ཕྱོགས ༦ཀ ང ལ་ཞལ་འཛིན་ས་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་བསྟན། འདིའི་ཐད་འགྱུར་ཀ་ཉིས་ལ་ཁྱད་ཆེ།

391 འཇེལ་བཤད། (৬৶৭) དེ་ལྡན་ཉམ་པ་ལ་ས་ཡོགས་བཞིན།།

392 ཏོ། །ཆར་ཐང་། འཇེལ་བཤད་ཏུ(৬৶৭)འདིར་བརྟག་པ་ཀཉིས་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་ལ་ས་ཡོགས་པ་ཐྱི་ཞེ་ལྡན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའམ། ཡང་ཁ་ཉམ་པ་ལ་ས་ཡོགས་པ་དེ་ལྡན་ཀྱི་མཚན་པ་ཉིད་ཡིན་ནམ། "ཡོད་པ་ལ་ས་ཡོགས་པས"ཞེས་ས་ཡོགས་ཀྱིས་དང་ཡོ་མེ་ཁྲིད་པ་དང་། "དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར"ཞེས་པས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀཉིས་པ་ཁས་ཟློར་བར་ཏྲའོ། །ཞེས་སྨོན་པར་བཀྲལ།

ལྟན་པར་བཙོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དོན་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་དོན་ལ་ཕྱི་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དོན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཀྱེ་མཚན་པ་འབའ་ཞིག་གོ[393]།དེ་དང་ལྟན་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཟླའི་བཙོ་བ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇ་བ་ཡིན་ཏྲི། འགལ་ཞིག་གིས་དེ་དང་ལྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་ལྷར་བགག་པ་ཡིན་ནོ།[394]།དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མེད་མི་འདོད། །ཟླ་ཡང་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཐ་མི་དད་པར་ནི་མ་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཅི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཁྱི་ཁེ་ཉིད་མེད་དོ།།[395]

ཇ] ཟླ་ཟླས་ཟླ་ཤི་ཆེ་བ་ཁོ་བའི་ཟླ་ཁས་ཁས་ལ་བདོན་ཀྱིས་འཕངས་པ་དགག་པ། ཀ] བདོས།

ཅི་སྟེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཟླས་ཁ་ཞན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས། ཡོད་པའི་ཟླ་ལས་ཆེས་ཕྲ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པར་དོགས་པ་ཡོད་ན།[396] ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །གཅིག་ལ་དཀར་པོ་མིན་སོགས་བཞིན།།།ལའི་ཡང་ཡོད་མིན། ཕྲོན་པོའི་ཟླ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཁ་ཞན་མེད་ན་དེ་དང་ལྟན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྲོན་པོ་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ལའཇོ་པ་དག་ནི་ཟླ་ཁ་ཞན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཞན་ཡང་། ཁས་བླངས་ནས་འདར། །དེ་མིན་རིགས་ལ་རིགས་མེད་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཕྲོན་པོའི་ཟླ་ཁས་བླངས་ཀྱང་། གང་ལས་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་བར་བླངས་ནས་ཟས་ལ་ལ་ཇུག་པ་ནས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ལ་ཇུག་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བ། ཇི་ལྟར་ཕྲོན་པོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་དང་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་ལྟན་པའི་ཡོད་པའི་[397]རིགས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་བརྟག་པར་མི་བྱའོ།།

393 མ་དབེར། ཟླ་མཚན་པ་ཞིག་གོ། ཞེས་ཡོད་མོད་ཞ་མ་དང་འཕྲེལ་བཤད་ཀ་ཉིས་ལྟར་བཅོས།

394 འཕྲེལ་བཤད་དུ། (৬৭৬) གོང་དུ་ཕྱོགས ༢ ཀ ངའི་ཐད་ཀྱི་ཀཱུན་ཏུ་བཤད་ཟིན་པར་བར་བཀྲལ།

395 འདིའི་ཐད་ཀྱི་འཕྲེལ་པའི་འགྱུར་ཀཱུ་ཉིས་ལ་མི་འཚུ་བ་ཚེ་ཙམ་ཡོད།

396 མ་དབེར། དགོས་པ་ཡོན་ནི། ཞེས་ཡོད་མོད་འཕྲེལ་བཤད་དུ། ৬৭৭ "ཡོད་པའི་ཟླ་ལས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་ལ་དོགས་པ་ན།" ཞེས་ཐུར་ལ། དད་ཀེས་འཕྲེལ་པ་ཉིད་ཏུ་འདར་འགྲེ། "བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ལ་ཇུག་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བ།" ཞེས་ཕྱོན་པས་བཅོས།

397 -ཡོད་པའི། ལྷར་ཐད།

འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་དོན་གྱིས་འཐབས་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནི། གདོན་མི་ཟ་བར་བྱམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་པར་ལ་དོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་གྱིས་འཐབས་ཀྱང་མ་དེས་སོ། །དཔེར་ན་ལྟས་བྱིན་ཉིད་ཉིད་པར་ཟན་མི་ཟ་ཞེས་པས་མཚན་མོ་དེས་པ་བཞིན་ཏུ། དོན་གང་ལ་དེས་པ་ཟློས་པ་དོན་གྱིས་འཐབས་པ་ཡིན་ཡང་། འདིར་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱིས་འཐབས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡང་ཁྱད་པར་དང་། ཕྱི་དང་། འཇུག་པ་དང་། རིགས་དང་ལྡན་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།[398]

[ཁ] ཟླ་ས་ལ་འཇུག་བ་ཁས་ལེན་རིགས་པ།

དེས་ན་ཟླ་ཤི་གཞན་ས་ལ་ཡིན། །དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་བ་དང་གི་དོན་ལ་གཞན་ས་ལ་བར་བགད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀ) ས་ལ་བས་འཇུག་པ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ།

ཀ དང་ཚོ་ཡང་བྱ་བ་མང་པོའི་ཡང་།།ཟླ་ལས་ཐམས་ཅད་ཚོགས་མ་ཡིན།།
རང་དང་འབྲེལ་པ་ཟ་ས་མཐུན་ལས། ། འདི་ནི་དོན་ལ་རྣམ་གཅོད་བྱེད།།[399]
ཁ ཏ་མ་ཚོས་ཅན་ཟླ་ལ་ཡང་། ། གང་གི་དོན་ནི་མི་ལྷོད་བ།།[400]
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཚོགས་བྱེད་ཀྱི། ། ཟླ་དང་[401] ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱི་མིན།།
ཞེས་བགད་དོ།།

398 ཞ་མ། དེའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་ཟླ་ཐ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་ཟླ་ཏ་བ་ཡན་ལག་འགའ་ཡང་ཟླ་བར་མི་བྱའོ།།

399 ཞ་མ། ཡང་བརྗོད་པ། ཁ བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡོད་ཀྱང་། ། ཟླ་ཡིས་རྣམ་ཀུན་ཚོགས་མ་ཡིན། ། རང་དང་ཟ་ས་ལ་འབྲེལ་པའི་དོན། ། རྣམ་གཅོད་ཀ་ཀི་འཐས་བྱ་ཡིན། ། ཞེས་ཟླ་ཆེ་བ་ལེགས་པར་མཛོད།

400 འགྲེལ་བགད། (ཅ་བ) ཟླ་ཡང་ཏ་མའི་ཚོས་ལྟན་པ། ། ཀུ་ཀི་དོན་ནི་འདའ་ཤིན་པ། ། ཞེས་ཟླ་ཆེ་ཀོ་བའི་བར་མཛོད།

401 འགྲེལ་བགད། (ཅ-ཁ) ཟླ་ཡི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱིས་མིན། ། བཟླ་བའི་ཚིགས་བཅད་ཀཏིས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་བགད་(ཅ-ཆ-ཁ) དང་། དར་ཏིག (ཀ་ཅ) བཅས་ལ་ཀཱཏིགས།

[བ] གཞན་སེལ་མི་འབྱེད་པ་ཐུན་བ།

[1] སེལ་བ་ཐུན་པ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་མི་འབྱེད་པ་ཐུན་བ། [ཀ] གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་ཐོབ་དགག་པ།

[1] སེལ་བ་ཐུན་པ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་ཁྱད་པར་བྱེད་འཕགས་པ། [ཀ] ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་འཕགས་པ།

གལ་ཏེ་གཞན་སེལ་བ་ཙམ་ཐུབ་པ་དོན་ཡིན་ན། ཡུན་ལ་ཐོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་རྣམས་ལ་གཞི་མཐུན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གཞི་པེ་ཏངས་པོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཐུན་ཁྱད་རྣམས་ཀྱི་བསལ་བར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏོ་ཞེ་ན། ཇི་བཤད་པ།

[1ཇ] བསལ་བྱའི་ཁྱད་པར་ལས་ཐ་དད། [གཅིག་ལ་ཐ་དད་མེད་འཐད་ཕྱིར།]

ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་གཞི་ཡིན་ཏེ། [རང་དོན་ཁྱད་པར་རྟོགས་ལ་ཆུན།]

ཡུན་ལ་ཐོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐུ་ཀི་གཞན་སེལ་བའི་ཐ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འགྲེལ་བ་དང་བྱ་རོག་གནས་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་དོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཞན་སེལ་བའི་དོན་གཅིག་ལ་ཐུད་པ་ལས་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་མོ། ། དེ་ལྟར་ན་ཅི་དེ་དག་སོ་སོར་རང་གི་དོན་ལ་ཕེ་ཚོམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་མོ། ། ཐུན་གཞན་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་མི་གྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་ཀྱི་གཞིར་འགྱུར་བ་ཡིན་མོ།།

[ཁ] དེས་ན་གཞི་མཐུན་འབྱེད་པ།

འོན་ཏེ་དེ་ལྟོ་ཕོ་ཡང་མ་ཡིན་ཡུན་ལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟོ་ཕོ་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་ཡུན་ལ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟོ་ཕོ་ཡུན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ན་གཞི་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

[1ཉ] བསྟན་པ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། [དེ་ནི་ལྟོ་ཕོ་ཡོ་འབའ་ཞིག་མིན།]

ཡུན་ལ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན། [ཡུན་ལ་དང་ལྟོ་ཕོ་ཡོའི་ཐུ་དག་ལས་ནི་དེ་བསྟན་པ་དག་རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱི་འབའ་ཞིག་པ་དག་ཡ་ནི། ཡི་གེ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ནི་ཐུ་ཀ་ལའི་ཐུ་དག་ཡོད་ཀྱང་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ལྟོ་ཕོ་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ར་ཡིན་མོ།།[402]

402 ཞ་མ། ནི་ལ་བརྗོད་པ་ལ་དོན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་ངོ། ། ཁི་ལ་ཞེས་པའི་ལྟོ་ཕོ་པའི་རྣད་དོད་དོ།།

ཀ] དེའི་ལན་དགག་པ།

མི་མཚུངས་པ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་ཀེ་བརྗོད་པ་ནི་ངན་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷན་ཅིག་ཞེས་བསྡུས་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།།[403]

༧༦ ཡིག་ལ་དོན་འགའ་མེད་ཅེ་ན། །དེའི་བརྗོད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ།།

ཚིག་ཀའི་ལ་རྟོགས་དེ་ལ་ཡང། །དེ་འགའ་ཞིག་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད།།[404]

ཇི་ལྟར་མིའི་སྒྲ་དང་ལའི་སྒྲ་དག་ཕྱི་ངོས་ཀྱི་ས་ལ་ཁ་བཞིན་དུ། ཕུག་ལ་དང་[405]ལྷན་ཅིའི་སྒྲ་དག་བསྡུས་པ་ངོས་ཀྱི་ས་ལ་ཡིན་ནོ། །ལྷན་ཅིའི་སྒྲས་ངོས་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་བཤད་པ། དེ་ལ་ཡང།[406] རིགས་འབའ་ཞིག་ལྷན་ཅིའི་སྒྲས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་འབའ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་ཚུས་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡི་ཀེ་བཞིན་དུ་ངོས་ཀྱི་ས་ལ་ཁ་ཞིག་ལས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱེད་ངོ། །སྒྲ་ཐ་དད་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ངོས་ཀྱི་ངོས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲའི་ངོས་ཀན་ལེ་ལ་པ་ལ་གཞི་མཐུན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཀཱ་ཞི་ངོས་ཤོ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།།[407]

ཀ] ཐུན་ཚིག་ཐུན་འདྲ་ཀ་འདོད་པ་ལ་ཨི་འཐད་པ། ཀ] ཆུས་པར་བཤད་པ།

(ཀ) ཕུག་ལ་ལྷན་ཅིའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཚུས་ཀཱ་ཏི་ཀ་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་

མདོར་བསྟན།

དོན་ཀ་ཞན་ནི་ཐུའི་དོན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱས་པས་ཞེ་ན། དེའི་ཡན་ལག་ཀོ་དོན་དག་ཀ་ཞི་དེ་ལས་ཐ་དད་པའམ་ཐ་ཨི་དད་པར་འགྱུར།[408] དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀང་ཀི་ཕྱིར།

403 ཞ་མ། "ཀལ་ཏེ་ཁ་དོག་བརྗོད་པ་ལ་ནི་དང་ལ་ཡིས་ཐུང་ཞིག་ཀྱང་དོན་ཀྱི་རྟོག་པ་མི་བསྟྲེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་བརྟགས་ཞིང་བརྟག་པ་ལྟར་བ་སྟེ།" ཞེས་འགྱུར་ཚེས་མི་འདྲ།

404 ཞ་མ་དང་དང་ཨེས་ཀཱ་ཏི་ཌཱི་ཀ་འདིའི་འགྱུར་ཁྱད་པར་ཚ་ཙམ་ཡོད། འགྲེལ་བཤད། (༦ཀ९) ཡིག་ལ་དོན་འགའ་མེད་པ་སྟེ། ।ཚིག་ཀའི་ལ་ནི་རྟོགས་ཤེ་ན། ।དེ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་ཞེས་དེར་ཡང། ।འབའ་ཞིག་ཡང་དག་རྟོགས་པར་བྱ། ।ཞེས་ཐུབ་པ་འགྱུར་མེགས།

405 མ་དཔེར། དང་ལྷ་མེད་མོད་ཞ་མར་ཡོད་པས་བསྟན།

406 ཞ་མ། ཇི་ཨཱད་དུ་ནི་དང་ལའི་ལྷ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་དོན་ཀྱི་རྟོག་པ་མི་བསྟྲེད་དོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

407 འགྲེལ་པའི་ཀཱ་ཞུར་འདོའི་ཐད་ལ་ཞ་མ་དང་དང་ཨེས་ཀཱ་ཏི་ཌཱི་ཀ་ཀྱི་ངོ་མ་འདྲ་བ་ཁྱད་ཚེ།

408 མ་དཔེར། ཕྱི་མ་ལའང། ཐ་དད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཐུབ་ཡང་ཡིག་ཚོར་ཏེ་ཞ་མ་ལྟར་བཅོས།

༡༧ ཞན་ཚུན་ཁྱད་པར་མེད་ཐལ་ཕྱིར། །བསྟན་པ་གཅིག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།། གལ་ཏེ་བསྟན་པ་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ཡུན་ལ་དང་ཐུན་བོན་པའི་དགེ་ལ་ཡིན་པ་དེས་ན། གཅིག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་ཞན་ཚུན་ཐ་མི་དད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། བསྟན་ལ་ཏྲ་མ་ཉིད་འགྱུར་ཕྱིར། །ཏྲ་མ་ལས་ཀྱང་བསྟན་པ་ནི། གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏྲ་མ་ཉིད་ཏྲ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(ཀ) དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (ཁ) ཐུས་གཅིག་པའི་ཐུགས་དགག་པ།

བསྟན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏྲ་ཁས་བླང་ཀྱང་ཐོན་པོ་དང་ཡུན་ལའི་དོན་དག་ལ་གཞི་མཐུན་པ་ནི་ཁྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཐུ་དག་རང་དོན་ལྡན་མ་ཡིན། །གང་ཐོན་པོ་དང་ཡུན་ལ་འབའ་ཞིག་པའི་ཐུ་དག་གི[409]དོན་རང་གི་ཐུ་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞི་མཐུན་པར་གང་ལས་འགྱུར།[410]

ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དེ། གཉི་ག་ཡང་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཀྱི་དོན་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཁྱད་པར་ནི་ཕྱིའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིའི་དོན་ཀྱིས་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ཀྱི་དོན་ཀེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཉི་ག་ལྟ་ཕྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་གཉི་ག་ཡང་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

འདིར་རེ་ཞིག་ལྡན་པོའི་ཐུས་ཐ་མི་དད་པར་བརྗོད་པ། ༡༨ རིགས་མེད། གང་ལས་ཐུས་ཀྱི་རིགས་ཁྱད་པར་ནང་དུ་འདུ་བར་བརྟགས་པ་ལྡན་པོའི་ཐུས་ཕྱིའི་ཐོ་ནས་ཐུས་ཀྱི་རིགས་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ལྡན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐུས་ནི་ཕྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཁྱད་པར་ཅི་ལེ་དང་ལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི[411]ནང་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ལྟར་ནི་

409 ཐུ་དག་ཀྱིས། ལྟར་ཐང་།

410 འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཅ་ཁ) ཅི་ལས་གཞི་མཐུན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་ཟླར་བ་ཞ་མ་དང་མཐུན་པས། གང་ལས། ཞེས་བཅོས།

411 ཞ་མ། ལ་བ་དང་ཡུན་ལ་དག་ཀྱང་།

བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་རང་དབང་མེད་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་དེ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ནི་ཐར་ཏེད་དུ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།།[412]

གང་ཡང་ཁྱད་པར་ཕྱི་འི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་དེ་རིགས་ཏེ། གང་ལས་ཞེ་ན། ཕེ་ཚོམ་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་འཕྲ་ལས་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བ་མཐོང་སྟེ། གང་ལས་ཕེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ནི་བརྗོད་པར་མི་རིགས་སོ། །ཁྱད་པར་ཀྱི་ཐུན་ཕྱུགས་ཀྱིས་ཕྱི་རྟོགས་པར་ནི་འགྱུར་ཏེ་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་ཁྱད་པར་ཕྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བསལ་མེན་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ལྷོན་པའི་ཐུན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཉིལ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པ་[413]ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་གཉི་ག་ཡང་ཁྱད་པར་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་ཐུན་དག་རྣམ་ཀྱང་ཏེ། གཅིག་ལས་རྣམ་ཀྱིས་རྟོགས་པར། །མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཀྱིས་ཀྱི་ཐུན་ཕྱུགས་ནི་དོན་དུ་མ་དང་[414]མ་རྟོགས་པ་ལ་ཐ་མའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྣམ་ཀྱིས་གཞན་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་རྣམ་ཀྱིས་ཐུན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཀྱིས་ཐུན་ཕྱི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀྱི་ཅིག་ཅར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐོན་པའི་ཐུན་ཉིད་ཀྱིས་ཡུན་ལའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་ཀྱི་གཞི་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཐ་མི་དང་པ་ལ་ཐུགས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

---

412 ཀུན་བཏུས། ༥/༩ རང་དབང་མེད་ཅིང་དེ་ལྟན་མིན། །ཞེས་མར། "དེང་ལྟན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ཐར་ཏེད་དུ། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟན་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མ་ཐུབ་པར་བརྗོད་དོ།།" ཞེས་བྱང་བ་འགྱུར་ལེགས་པར་མཛོད།

413 +ནི། ལྷར་ཐང།

414 མ་དབེར། དང་ཐུ་མེད་ཚོད་ཞེ་མ་དང་འགྲེལ་བཤད་ལ་བསྟན་ཏེ་བལྟན། འགྲེལ་བཤད། (৬৯০) "དེ་ལ་དོན་ངེས་པར་མ་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། དོན་བྱ་མ་ཅན་ལ་ཡང་དོན་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཁྱད་པར་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚེད་བྱ་སྟེ། དབེར་ན་ལན་ཕྲན་ཐུན་ཕ་ཐ་ཅི་ཐུ་བཞིན་ནོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

(ཁ) རྒྱས་ཐབ་དང་པའི་ཐོག་དགག་པ། [༢] གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པ།

ཐ་མི་དང་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་ལ་ཡང། བསྟན་པ་ཅན་རྣམས་ལས་བསྟན་པ་གཞན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་ལ་དེའམ། དེ་རྣམས་དེར་མཐའ་དག་གམ་ཐོག་གཅིག་གིས་འདུག་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ།[415]།ཁས་བླངས་ཀྱང་། ཐ་དད་ན་ཡང་གཉི་ག་འགལ། ।དེ་ལ་ཡང་གཞི་མཐུན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་དག་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

[๓] ཡོན་ཏན་དང་རིགས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་ལ་མི་འཐད་པ།

དེ་ནི་དོན་དག་གམ་སྒྲ་དག་ཏུ་འགྱུར། དོན་དག་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་རིགས་དག་གམ།[416] དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དང་རིགས་མངོན་པར་བརྗོད་པའམ། དེ་དང་ལྡན་པ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཅུགས་པའོ། ।དེ་ལ།

༡༥ རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དོན་དག་ནི། ।གལ་ཏེ་གཅིག་ལ་འདུག་ཟྭད་ན།।

སྒྲ་དང་ཁྱད་པར་ལྡན་པ་མིན། ।གལ་ཏེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ལྷོན་པོ་དང་ཕྱུག་ལའི་རིགས་དག་རྒྱས་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་གཞི་མཐུན་པར་ནི་འགྱུར་ན། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་ལྷོན་པོ་ཕྱུག་ལའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།[417] ཕྱུག་ལའི་རིགས་ནི་ཡོན་ཏན་ལྷོན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་ལ་གཉི་གའི་མཐའ་མེད། ।གང་གི་ཚེ་ལྷོན་པོ་ཡོན་ཏན་དང་ཕྱུག་ལའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་གཞི་མཐུན་པའི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་དང་ཡོན་ཏན་དག་གཞན་དུ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ।ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉི་གའི་མཐའ་གཅིག་ལ་ནི་སྒྲ་དང་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་དོན་དག་ལ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ།

415 འགྲེལ་བཤད་དུ། (৬৫৭) "ཚ་ཏས་ཅན་དེ་ཚ་ཏས་དེ་རྣམས་སྲུའམ། ཚ་ཏས་དེ་རྣམས་ཚོགས་པ་དེར་མཐའ་དག་གིས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཐབས་ཀྱིས་ས་མ་ཐོག་ཏུ་ཚ་ཏས་འདུག་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

416 ཞ་མ། ཡོན་ཏན་དང་རྒྱས་དག་ཏམ།

417 མ་ཡིན་པས། ལྷར་ཐང་།

དེ་ལ་ཁོད་ཡང་ཁ་ཅིག་ཅམ་བརྗོད་པའི། །ཐུན་དག་ལ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན།།
རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དག་བརྗོད་པའི་ཐུན་དག་གཞན་ལ་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞི་མཐུན་
པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཐུན་དག་ཀྱང་ཁྱད་པར་
དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་རྟགས་དང་ཡོན་ཏན་ཅམ་རྗོད་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་དེ་དག་མེད་དོ།།

[༢] དེ་ལ་གཉིད་པ་གཞན་བསྟན་པ།

[ཀ] ཐོག་མོ་དང་ཡུན་ལ་ཡང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱིས་ཉེས་པ་མཚུངས་པ།

དེ་དང་ལྡན་པའང་བརྗོད་བྱ་ནི། །འབྲ་དང་མི་འབྲ་ཐལ་བར་འགྱུར།།
གང་གི་ཕྱིར་ཐུན་དག་གི་ཡོན་ཏན་དང་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་རྟགས་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་
བ་དེའི་ཕྱིར་གཞི་འབྲ་བར་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་དག་བརྗོད་
པར་རྟགས་བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཞི་མཐུན་པར་མ་རིས་པ་
ཡིན་ནོ།།

[ཁ] དེའི་ལན་དགག་པ། «༢» འདོད་པ་བརྗོད་པ།

ཅ། ཨི་འབྲ་བརྗོད་འདོད་ཨིན་ཞེ་ན། །རེ་ཞིག་འཇུག་ཀྱི་ཁྱས་པའི་
ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཨེད་པར་འབྲ་བ་ཉིད་ཉེ་བར་གཟུང་ནས་གཞི་མཐུན་
པར་འགྱུར་རོ། །གང་དུ་བློ་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི།[418]གཞི་མཐུན་པར་བརྗོད་པ་
དེར། ཁ་ཟུམ་པ་ལ་ས་གས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། བརྗོད་
པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

«ཅ» དེ་དགག་པ།

མི་མཚུངས་པ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་བས་ལ་ནས་དོན་ཇི་ལྟེད་འཇོད་པར་
བྱེད་པ་དེ་ལ་[419]ཐུན་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅམ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ནི་རིགས་
ཀྱི། འཇུག་པ་ཅན་ཀྱིས་བྱས་པ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ན། དངོས་

418 འགྲེལ་བཤད། (ཡ९९) ཐོ་ཆམ་པ་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་བཟློར་བ་ལེགས།
419 འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཡ९९) "གཉིས་ཀ་ཆམ་པར་བས་ལ་བས་ཟླེས་ཟུ་བཟུང་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་ཀ་
ཆམ་པར་བས་ལ་ནི་ཐོ་མ་ཡིན་པར་ཡུན་ལ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐོ་གཅིག་པའོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

པོ་དེ་བརྟེད་པར་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གཞན་ཡང་། རྟ་དང་བ་ལང་སོགས་ལ་མཚུངས། །བ་ལང་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། བ་ལང་ཉིད་དང་རྟ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་བརྟེད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེའི་དངོས་པོ་བརྟེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བ་ལང་གི་རྟའོ་ཞེས་གཞི་མཐུན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

«ཀ» དེ་ལ་རྩོད་པ་ཐལ་བ། «ཀ» རྩོད་པ།

དེར་ཁྱད་རྣམ་པས་ཡིན་ཞེ་ན། །བ་ལང་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་བརྟེད་པས་འདི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལྷོ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དེས་བྱས་པ་དེ་དག[420]དེ་ལྟར་བརྟེད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བརྟེད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན། ཕྱག་ལ་ཐོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་གཞི་མཐུན་པ་ནི་མ་ཆོ་ཞེ་ན།

«ཁ» དེའི་ལན། དགག་པ་དངོས།

དེ་ལྟར་ན་ནི། རྣམ་པ་དུ་མ་འཇུག་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཕྱི་དུ་མ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དབྱིབས་དུ་མ་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་། ཀཀ་ འདྲ་ལྟ། བ་ལང་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གཞི་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བརྟེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བར་བརྟེད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ན། གཞི་མཐུན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པ་ལ་ཡང་མེད། ཡོད་པ་དང་ཡུན་ལ་དང་རྫས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་གཞི་མཐུན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་མི་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁ་དང་བ་ལང་དག་ཐ་དད་པའི་ལྷོ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུན་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རྫས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།།

420 ཞ་མ། རང་རང་གི་གསལ་བའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་དེར་བྱས་པ་དེ་དག

ཡོན་ཏན་དང་རྩས་སྒྲ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བ།

གཞན་ཡང་། ཡོན་ཏན་ལས་དག་གསལ་བྱེད་མིན། །ཡོན་ཏན་དང་ལས་དག་ནི་ དབྱིབས་དང་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེར་གཏོགས་པའི་སྒྲ་མངོན་པར་གསལ་བར་ བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

རྩས་ལ་ས་གས་པ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཀྱི་སྒྲ་མངོན་པར་ གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀྱི། དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ ཏེ། ཕུག་ལའི་དངོས་པོ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱས་པ་ཐ་དད་པ་ཁས་ ཟློར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་སྒྲ་ཐ་དད་པ་མངོན་པར་གསལ་[421]བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ། བ་ལང་ཉིད་དང་རྟ་ཉིད་ལ་ས་གས་པ་རྣམས་ཀྱི་ ཁྱད་པར་གང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

འདིར་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རི་ཞིག་སྒྲ་རྣམས་ནི་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲས་ ཏྲས་པ་དེ་དག་ནི་འདོད་དགའ་བའི་སྒྲ་རྣམས་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལས་ཁྱད་པར་ ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ། ཐ་དད་ལས་བརྗོད་པ་ཐ་དད་ན།[422] ཁྱད་པར་བར་ལས་མིན། དེ་ ཟློ་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་ཐ་དད་པ་དེ་ནི་བར་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ ཏེ། བངོས་པོ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་དག་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཐ་མི་དད་པར་བཏགས་པའི་ ཕྱིར། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲ་མངོན་པར་གསལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བ་ལང་ལ་ས་གས་ པར་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ནག་པོ་ལ་ས་གས་པ་བཞིན་དུ་ བརྗོད་པར་ཐ་དད་པ་ལ་ཡང་ཐ་དད་པ་མཐོང་ངེ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བཏགས་ པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲ་དུ་མའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་འདི་ལ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར། སྒྲ་ལ་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་ཞེས་ འཇུག་པ་ཡིན་རོ། །བ་ལང་ལ་ས་གས་པའི་སྒྲ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་དུ་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་ ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཀྱིས་བྱས་པས་ཡིན་

421 མ་དབེར། མངོན་པར་བསལ། ཞེས་བྱུང་ཡང་ཞ་མ་ལྟར། མངོན་པར་གསལ། ཞེས་བཅོས།

422 འགྲེལ་བཤད་དུ། བརྗོད་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་ཅེས། །ཅེས་བརྗོད་བ་ལེགས་ཤིང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ ན། (৬৭৫) "འདིར་སྒྲ་ཁོ་ནའི་ཐ་དད་པ་ལྟེ་བོན་ཀྱིས་ཅི་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ།" ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཆོ། །འོན་ཏེ་བ་ལང་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ཆོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་ལ་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དང་ལྡན་ཅིག་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆུན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷོར་བ་ནི་དོན་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷ་རྣམས་ལ་ལྷོས་ཏྲས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཆོ།།[423]

གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཕན་ཚུན་སྟོན་པར་ཐལ་བ།

བྱ་བཀ་པ་རྣམས་ནི། དབེར་ན་མཁོ་བོ་དང་རྒྱབ་དང་ལྟོ་བ་དང་ལག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་རང་གི་རྟེན་དབྱིབས་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱ་བ་ལྷོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ།

དེ་ཡི་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཀྱང། ། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཁྱད་པར་ལས།།

ཕན་ཚུན་རྟེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ། དེ་དག་གི་བཤད་པ་ལ་ནི་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།[424] ཟླས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་ཡིན། རང་གི་ལྷོ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། ། ལྷོ་ཞེ་རང་བཞིན་ཅི་ཡིན། རང་གི་ཟླས་ཀྱིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་པ་མེད་དོ། ། གཞན་ཡང།

གཅིག་ལ་རང་བཞིན་དུ་མ་ཉིད། ། ཕན་ཚུན་མང་པོ་གསལ་བྱེད་ཕྱིར།།

མང་པོའི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བའི་ཕྱིར་མང་པོ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཟླས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་དུ་མ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟླས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མར་འགྱུར་བ་དང་། ས་ལས་ཀྱང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཟླས་དུ་མས་ཡོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཐམས་ཅད་དུ་[425]ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཆུས་པའི་

423 "ཆུན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི།" ཞེས་པའི་དོན་དུ། ཞ་མར། "ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཚོར་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་ལྷད་ཀྱང་དོན་ཟླས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཚེ་ལས་ལྷ་རྣམས་ལ་བྱ་ཐཀ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་བྱང་།

424 +ཏེ། ལྷར་ཐང་།

425 འགྲེལ་བཤད་དུ། (৬৫৭) ཚིག་སྒྲུབ་འདི་ལ། "རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་སྟར་ཡང་མངོན་བསྟན་པས་བདེ་བླག་ཏུ་ཁྱབ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ།།"དོན་བསྡུར་བཀྲལ།

ཁྱད་པར་དང་། བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་ལས། ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཅི་ལ་ཡང་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

[ཁ] དོན་བསྡུ་བ།

བ། ཡོན་ཏན་ཐུས་པ་བརྗོད་པའི། །ཁྱད་པར་ལས་ཐ་དད་ཁྱོགས་ན།།
ཅི་ལ་མར་པོ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། །དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།།
ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་རོ།།

[ཀ) ཁྱད་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་བྱ་བཀ་ཏུ་དགག་པ།

[ཀ] རང་དང་གཞན་ལ་ཁྱད་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དང་ཀྱི་མཐུན་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཁྱད་པར།

[ཀ] གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ།

དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཡིན་རོ།།

བ། ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་གཞི་དག་ནི། །རང་དབང་མེད་ཕྱིར་ཟླབས་པ་ཡིན།།[426]
དེ་དང་ལྡན་པ་བརྗོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཉིད་མི་སྲིད་པ་དེ་ནི་ཐུར་བགད་ཟིན་ཏོ།[427]།དེ་བཞིན་དུ་ཟླའི་གཞན་སེལ་བ་ཉིད་ཟླའི་དོན་ཡིན་ན། གཞི་མཐུན་པར་དང་། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་མཐུན་བཞིན་འཐད་པར་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་རོ།།

[ཁ] རང་ལུགས་འཐད་པ།

དེ་ལ། ཐྱི་དང་ཁྱད་པར་རྣམ་ཐབས་ཟླ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ཡང་སེལ་མི་བྱེད།།[428]
ཐྱི་དང་ཁྱད་པར་དང་རྣམ་ཐབས་ཀྱི་ཟླ་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་དོན་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཟླས་སེལ་བ་མ་ཡིན་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེ་ཞིག་རྣམ་ཐབས་པའི་ཟླ་གཞན་སེལ་བ་མཚུངས་པ་ནི་ཅི་ཙར་ཐྱོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་དོན་ཐོབ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་རོ།།

426 འགྲེལ་བཤད། (ཅ५९) ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་བྱ་ཉིད་ནི། །རང་དབང་མེད་ཕྱིར་ཟླས་བརྗོད་བརྗོད་ཟིན།།
427 ཥོང་དུ་ཥོགཔད་དུ་ཐྱོང་བའི། ཀུན་བཏུས། ५/९ རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟན་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ལ་ དགོངས།
428 ཞ་མ། གཞན་ཉིད་དུ་མིན་ཐྱི་དང་ནི། །ཐ་དད་རྣམ་ཐབས་བརྗོད་བསྒྲལ་ཡིན།།

མྱ་ཆེས་ཀྱང་རང་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་དོན་གཞན་གསལ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཆེས་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབེར་ནི་ཤིང་ཤ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ཕྱི་ཕྱི་ཡི་ཆུའི་དོན་ཡིན་པ་མི་ཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་གྱི་ཆུས་ས་མ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆུས་ཕྱི་ཡི་ཆུ་རང་གི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་འཇོག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བཏང་སྙོམས་སྲུ་མི་བྱེད། དེ་ལྟར་ན་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་ལ་སོགས་པའི་ཆུའི་དོན་སེལ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚིགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གཞན་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ཕྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆུ་རང་གི་དོན་ཕྱི་ལ་འཇུག་པ་དག་ཀྱིས་སམ་མང་པོ་རྣམས། དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཕར་ཇི་རྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།།[429]

ཀ] ཕྱི་ཕྱས་ཁྱད་པར་མི་ཐོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ།

ཀ༧ <u>དེ་ཙམ་འདོད་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ནི།</u> <u>།རང་གི་ཕྱི་ཡིས་ཐོང་མི་བྱེད།།</u>
<u>ཕེ་ཚམ་བརྒྱད་ཕྱིར་ལེན་མི་བྱེད།</u> <u>།མཚུངས་ན་དེ་དག་དོན་ཅིག་མིན།།</u>
ཀ༨ <u>ཕྱི་ནི་དུ་མ་ཡིན་ན་ཡང།</u> <u>།ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་འཇུལ་མེད་པར།།</u>
<u>ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་།</u> <u>།ཁྱད་པར་གཞི་དག་མཚུངས་མ་ཡིན།།</u>[430]

ཀ) ཕྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞན་སེལ་བ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ།

ཁ] ཟོང་བྱེད་ཕྱའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།

ཀ] ཕྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་བཅད་ཀོར་དུ་ཚུལ།

(ཁ) ངེས་མཐུན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཕྱས་ངེས་མཐུན་གཞལ་སེལ་བ།

ཁྱད་པར་གྱི་ཕྱ་གང་གི་ས་ཕྱའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་སེལ་བའི་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།

---

429 འཕྲེལ་བཤད་དུ། (ཅ་ཅ) ཐར་ཐོན་པོ་དང་ཡུན་ལའི་ཕྱ་དག་ཚོགས་པའི་དོན་གྱིས་ས་ས་བོར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐོན་པའི་ཐད་ལ་ངོས་བཟུང་། གོང་དུ་ཞོག ཅ་ཅ ཐད་ལ་ཀཱཏིགས།

430 ཞ་མར་འདིའི་མཐུག་ཏུ། ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཚིགས་ཀྱ་བཅད་པ་དག་གོ། །ཞེས་བྱང་ལ། འགྲུར་ལའང་ཁྱད་ཆེ། རང་འཕྲེལ་དུ་ཕྲོག་འདི་གཉིས་ལ་ཕྱི་འཕྲེལ་མི་འཐུང་ཟོར། དེའི་ཚེ་ཀ་འཕྲེལ་གསལ་ཙམ་ཞིག་འཕྲེལ་བཤད་དུ་(ཅ་ཅ-ཅ০)འགྲོད་པ་ལ་ཀཱཏིགས།

གཅ ཁྱད་པར་དོན་གཞན་ཁྱད་པར་ནི། །འཁོར་བའི་ཕྱིར་ནི་སེལ་བར་བྱེད།།
ཁྱད་པར་གྱི་དོན་ཙམ་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ནི་ཡན་ཆུན་འཁོར་བས་རྒྱལ་བའི་བྱ་བཞིན་དུ་
ཟློག་པའི་དོན་འགྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡན་ཆུན་དོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཤ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཤིང་ཤ་པའི་སྒྲ་ཤིང་དང་ཕྱུན་ཅིག་སྟོན་པ་
ན། སེང་ལྷེང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཤིང་ཉིད་བཤད་ནས་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཡིན་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཁྱད་པར་
གྱི་སྒྲ་རྣམ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གཞན་སྒྲའི་དོན་ཡིན་པ་སེལ་བ་ནི་
རིགས་པ་ཡིན་རོ།།[431]

(བ) རིགས་མཐུན་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སྒྲ་མི་སེལ་བའི་ཚུལ།

ཅི་སྟེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་མེད་པའི་དོན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཅི་ལྟར་
སེལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། གང་གི་ཕྱིར།

ཐ་དད་དོན་གྱི་སྒྲ་གཞན་ནི། །རང་གི་སྒྲ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།།
ཇི་གི་སྒྲས་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་[432]ལ་སོགས་པ་འཕྲོག་
པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་རོ། །དོན་གྱིས་དེས་ཐོགས་པའི་དཔེ་བཞིན་དུ་སེལ་བར་
བྱེད་པ་ནི་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་དེ། དེས་ཀྱང་དེ་བས་ལ་ཚེ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་
ཡིན་རོ། །འདིས་ནི་ཕྱི་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། དེའི་ཁྱད་
པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ལ་ལས། འཇུག་པ་འཐོགས་པའི་དཔེ་བཞིན་དང་། ཐོགས་པའི་དཔེ་ཐོགས་པའི་ཐོགས་པ་ལ་ཞུགས་པར་
བྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ།།[433]

(ཀ) གཞི་མཐུན་བརྗོད་པའི་ཕྱས་ཁྱད་པར་ཚོས་བརྗོད་བྱར་མི་ཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན།

དེ་ལ་ཡང་དེ་ནི། ཅ། དེ་ནི་དངོས་སྒྲ་སེལ་བྱེད་མིན། །ཤིར་ཀ་པའི་ཕྱས་ནི་དངོས་
སྒྲ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱི་
ལ་མཚུངས་ཉིད་མ་ཐུར་ཅིག ཁལ་ཏེ་དངོས་སྒྲ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཤིར་གྱི་ཕྱ

431 མ་དབེན། རིགས་པ་མ་ཡིན་རོ། །ཞེས་བྱང་མོད་ཀ་མའི་ལྷར་དཀར་པས། རིགས་པ་ཡིན་རོ། །ཞེས་བཅོས།
432 མ་དབེན། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་བྱུང་པ་ཉིད། ཅེས་བྱང་ཡང་ཀ་མའི་འགྲུར་བཞིན་བཅོས།
433 མ་དབེན། རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ས་ཡང་འཇུག་ཡོད་མོད་ཀ་མ་དེ་འགྲེལ་བཤད་(ཁ་ཅ)དང་མཐུན་པས་བཅོས།

དང་མཚུངས་པའི་དོན་ཅན་དུ་གལ་ཆུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་ནི། །དེས་ནི་སེལ་བར་བྱེད་མི་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ཤིང་གི་ཐུལ་ཤིང་ཀ་པ་ལ་ས་གས་པ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ཀ་པའི་ཐུལ་ཀྱང་སེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཁེས་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་བྱ་དང་མང་པོའི་དོན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་དང་ཤིང་ཀ་པའི་ཐུལ་དག་གིས་ཤིང་ཁ་ལ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་དོན་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་ན། འདིར་ཡང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་བྱ་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཀུན་གས་ཀྱིས་ནི[434]ཁྱད་བྱ་དང་མང་པོ་ཡང་སེལ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཁྱད་པར་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རོ་མངར་པོ་ལྟུམ་པ་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་འདི་ནི། ཡོན་ཏན་གཞན་དང་གཞི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདིར་འགལ་བ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར།

ཀ༠ ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་ནི། །གཞི་མཐུན་པ་ནི་གང་ཡིན་པ།།

དེ་ནི་ཟླས་གཅིག་ལ་འཇུག་ཕྱིར། །རྟེན་གྱིས་འགལ་བ་མེད་པ་ཉིད།།

དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཟླས་མངར་བོའི་ཚ་དེ་ལ་ལྟུམ་པ་ཉིད་ལ་ས་གས་པ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཁེས་པ་མེད་དོ། །**ཀཀ** ཡང་ན་མ་མཐོང་ཕྱིར་སེལ་ཏོ།[435]།ཡང་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་གཞན་རྣམས་ལ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་ཡང་དང་སེམས་པའི་རྒྱས་བྱ་ཁ་ཅིག་གིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་འདི་རྣོན་གས་པ་ཡིན་ནོ།[436]

---

434 ཞ་མར། དོན་ལ་འགྱུར། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་དུ། (৬৬৫) དོན་ཀྱིས་ནི་འགྱུར། ཞེས་བཞུར།

435 འགྲེལ་བཤད་དུ། (৬৬৶) མ་མཐོང་ཕྱིར་ནི་སེལ་བ་ཉིད། །ཞེས་ཡོད་པ་མ་ཚད། འདིའི་ཐད། ཉིད་ཅེས་པ་དེས་གཟུང་གི་ཕྱིན་པའི་བཤད་པའང་མཐོང།

436 ཞ་མ། དངོས་པོའི་དོན་ལ་ནི་ཁ་བོ་ཅག་གི་བ་རྒྱལ་ཙམ་ཀྱིས་ཆོག་པར་འཇོན་པའི་འཇུག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཀ] རྩོད་པ་ཐུན་བཤད། (༢) རྩོད་པ།

འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན། རང་ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱི་བསལ་འགྱུར། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བས་སེལ་བར་བྱེད་ན། སྤྱི་སྒྲ་ཡང་རང་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སེལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

(བ) ལན།

མ་ཡིན་གཞན་ལྟན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དོན་དང་སྐབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཞེས་སྒྲས་ཁྱད་པར་རྣོགས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེར་སྣང་ཕྱེ་ཚོམ་ཡིན། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲེང་བ་བཞིན་དུ་ལྷར་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཞེས་ལས་ཁྱད་པར་སྣང་བ་ཕྱེ་ཚོམ་ཟ་བ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉ) དེ་ལས་ཆོད་པ་ཐུན་བ།

གཅིག ཕྱེ་ཚོམ་མི་རིགས་ཕྱིར་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་འདི་དོན་དང་སྐབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་ཁོ་ན་དམིགས་ན་ནི་འགྱུར་ན་ཅི་ལྟར་དེ་ལས་ཕྱེ་ཚོམ་ཡིན་ཞེ་ན། དེས་ལས[437]འབའ་ཞིག་ལས་དེ་ཡིན། །དོན་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་པ་ལས་ཕྱེ་ཚོམ་ཟའོ[438]ཞེས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དོན་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་པས་དེས་ནས་དུས་ཕྱིས་འཐའ་ཞིག་ལས་ཕྱེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཁྱད་ལ་འཐའ་ཞིག་མེད་ཅེ་ན། །ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཅི་ཞེ[439]འཐའ་ཞིག་པ་ཉིད་འདིར་མཐོང་བས་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རིགས་ཀྱིས་ཐུན་ཞེ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཡང་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉན་ལ་བཟློས་ནས་མཐོང་བ་ཡིན། །གང་གི་ཚེ་ཉན་པ་བོ་ཐུ་ཞས་ནས་ནས་འཐའ་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་ཏེ། དབེར་ན་ཅི་ཡིར་ས་ལས་ཐུར་པ་ཡིན་ནམ་འཕྱང་བ་ལ་ས་ལས་ཐུར་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ས་ལས་ཐུར་པའི་ཞེས་ཐལ་པ་ལ་བྱ་བའི། །གལ་ཏེ་དེའི་ཡིར་ངེས་པ་ལ་ས་ལས་ལས་ཐུར་པའི་ཐུ་ཞོར་བའི་ཕྱིར་གང་ལས་ཕྱེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ངེས་པ

437 མ་དབེར། དེས་ལས། ཞེས་བྱང་ཡང་དག་ཡེས་ཚུ་འགྱུར་དང་འགྲེལ་བཤད་བཞིན། དེས་ལས། ཞེས་བཅོས།
438 མ་དབེར། ཕྱེ་ཚོམ་ཟ་བོ། ཞེས་ཡོད་མོད་ལྷར་ཐང་བཞིན་བཅོས།
439 སྤྱི་ཞེ་ཐུ། ལྷར་ཐང་།

ལ་གཞན་ལ་འབའ་ཞིག་ལས།[440]ཕ་ཚོམ་ཏ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ས་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་
འབའ་ཞིག་ཐོས་པས་རེ་ཞིག་འབའ་ཞིག་སྒྲོར་བ་ཡོད་པས་ཀྱེས་པ་མེད་དོ།།

ཀ] ཐུའི་སེལ་འཇུག་བཤད་པ། ཁ] ཐུ་ཐྲོར་ཚུལ།

ཅི་ལྟར་དོན་ལ་དོན་གཞན་སེལ་བ[441]གྲོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏ།

ཀཀ ཐུ་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ནི།[442]།ཐུ་ལ་གྲོ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན།།
ཇི་ལྟར་ཏྲས་པ་ཉིད་མ་ཏྲས་པ་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཁོ་བར་
བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏ། ཐུ་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཐུ་ལ་གྲོ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་། ཐུ་གཅིག་དོན་གང་ལ་ཕ་
ཚོམ། །ཡཏྲ་ལ་སོགས་པའི་ཐུ་གང་ལས་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པའི་དོན་གང་
ལས་ཕ་ཚོམ་སྒྲ་བ་དེ་ལ་ཐུ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཏ་མ་ལས་ཀྱང་དེར་ཕ་ཚོམ། །གང་
ཏ་ཐ་ལ་ཉིའི།[443]ཐུ་ལ་སོགས་པ་གང་ལས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཕ་ཚོམ་ཐ་བར་འགྱུར་
བ་དེ་ལ། ཐུ་ཐྲོ་ཡིན་ཡང་ཐུའི་ཁྱད་པར་ལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གང་འདིར་ཞེས་
བརྗོད་པ་ལྟ་བྱའོ།།

ཁ] དེ་ལ་ཆོད་པ་ཐུབ་བ།

དོན་བས་ལ་བས་ཐུའི་རང་གི་དོན་བརྗོད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཐུར་བཤད་པའི་ཀྱེས་པར་
ཐལ་བར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར།

ཀཁ ཐུ་གཞན་དོན་ལ་མ་མཐོང་ཕྱིར། །རང་དོན་ཆ་ཤས་ལ་མཐོང་ཕྱིར།།[444]
ཐུའི་འཕྲེལ་པ་སྣ་བ[445]དང་། །འཁྱལ་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།།
ཐུའི་དོན་གཞན་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ཇེས་སུ་འཐོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ཡང་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེ་

440 འབའ་ཞིག་ལ། ཐུར་ཐང་།
441 མ་དབེར། དོན་གཞན་གསལ་བ། ཞེས་ཡོད་མོད་ཁ་མའི་དེ་འཐེལ་བཤད་དང་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་བཅོས།
442 ཁ་མ། ཐུ་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ནི། ।འཐེལ་བཤད། ཐུ་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཅ།।
443 མ་དབེར། ཐ་བ་དེའི། ཐུར་ཐང་། ཐ་ཁ་དེའི། འདིར་འཐེལ་བཤད་ཏ། (৬৶৫) ཐ་ཁ་ཉིའི་ཐུ་ལ། ཞེས་
ཡོད་པ་ལྟར་བཅོས།
444 ཁ་མ། ཐུ་ཡིས་དོན་ཁ་ཤས་ཐོ་ན་ལའི་ཕྱིར། ।ཐ་ཁ་ཁ་ལ ।ཐ ।ཐ ।ཐ

དག་ཀྱང་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་དག་ལ་འཇུག་པ་དང་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
འདྲ་བ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏྲི། འགའ་
ཞིག་ལ་ཡིན་ཏེ། དོན་མཐའ་ཡས་པའི་བརྗོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འདྲ་བ་ལ་
ནི་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཏྲི་ཕྱིར་འཇུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པས་
ཆུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཏྲི་ཕྱིར་རང་དང་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་མ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། རང་གི་དོན་ལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་བརྗོད་པ་ནི་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བགྱད་
པ་ཡིན་ནོ། །རྟེས་སུ་འགྲོ་བས་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ན་ནི། ཇི་བཞིན་ལ་ཕྱིས་དངོས་
པོ་གཅིག་ལ་ཇི་ཤ་པ་ལ་ས་གས་པར་ཕྱེ་ཚོམ་ཟ་བར་མི་འཇུར་བའམ། ཕྱེ་ཚོམ་ཟ་
བ་བཞིན་དུ་ས་ལས་ཀྱང་པ་ཉིད་དང་རྫས་ཉིད་ལ་ས་གས་པར་སྣང་བ་ལ་ཡང་ཕྱེ་ཚོམ་
ཟ་བར་འཇུར་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཇི་བཞིན་ལ་ལས།[446] ཀྱང་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ས་གས་པ་
རྣམས་ལ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཥ་ཀ་པ་ཉིད་ཏྲི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] ཟླ་ཁོ་ག་དེམ་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ།

ཀ། ཇི་ཉིད་ས་ལས་ཀྱང་རྫས་ཡོད།[447]།ཇི་ས་བྱ་གོ་དེམ་ལོག་པ་ལས།།
བཞི་ཀས་ཙམ་ཀཉིས་དང་ཀཅིག་ཕྱེ་ཚོམ། །ཀཞན་དུ་དེས་ལ་ཆུ་མཚན་ཡིན།།[448]
བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཁ] འཇུག་ཚུལ་མ་བྱས་པ་ཟླ་བ། ཀ] ས་ལ་བ་ལླ་བ་ལ་ཅེས་པ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ།

(ཀ) གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པའི་ཅེས་པ་མེད་པ།

འདྲེལ་པའི་ཟློ་མ་གཉིགས་པར་[449]ཟླ་འམ་ཆ་གས་ནི་རང་གི་དོན་བརྗོད་པར་ཆུས་

446 མ་དཔེར། ཇི་གི་ཟླ་ལས། ཞེས་ཡོད་ཨོད། ཇི་གི་ཟླ་ལ་ལས། ཞེས་དགོས་པ་ལྟར་ས་ཡིག་བསྣན།
447 མ་དཔེར། ཇི་ཉིད་ས་ལ་ས་ཟླ་ས་ཡོད། །ཅེས་ནོར་ཏེ་ཟྭང་།
448 བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་འདིས་ལྷུ་ཟླ་ཁོ་དེམ་མཐོ་དམན་ཀྱི་ཟློ་ནས། ཇེས་བྱ་དང་། ཡོད་པ་ལྟ་དངོས་
པོ་དང་། ཟླ་ས་དང་། ས་ལས་ཀྱང་པ་ཞེས་པའི་ཟླ་རྣམས་ཇི་མ་པ་བཞིན། དོན་ཀྱི་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་དོན་བཞི་
དང་། གསུམ་དང་། ཀཉིས་དང་། ཀཅིག་བཅས་ལ་ཕྱེ་ཚོམ་ཀྱི་ཆུ་འཇུར་བ་དང་། ཀཞན་བ་ཟླ་ལ་ཡུགས་
མཐུན་པས་ཅི། ཇི་ཁི་ཟླ་ས་ལས་ཀྱང་པ་དང་། ཟླ་ས་དང་། དངོས་པོ་དང་། ཇེས་བྱ་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་
ཆུ་འཇུར་བར་ཁས་བླངས། འདིའི་དོན་འགྲེལ་བཤད་(ཁ།ཥ)ལ་ཁ་ཟེད་ཁས།
449 མ་དཔེར། འདྲེལ་པའི་ཟླ་མ་ཁ་ཏོགས་པར། ཞེས་ཡོད་པ་ཡིག་ཆོར་ཏེ། ཞ་མར། འདྲེལ་པ་ཅན་ཏྲི་ཕྱོགས་
ཁ་ཞན་ནས། ཞེས་ཟྭང་ལ། འགྲེལ་བཤད་དུ་ཆེ། (ཁ།ཥ) "དེ་ཁོ་ན་ཟློ་ལ། ཟླ་ས་ལ་དངོས་པ་ལའི་ཆུ་མཚན་
ནོ།།" ཞེས་བཀྲལ་བས་འགྲེལ་བཤད་བཞིན་བཅོས།

པ་མ་ཡིན་ཏེ།[450] དེ་ལ་ཆོས་དྲ་མ་ཉིད་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དེ་རང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཐར་བགད་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཐག་པ་ཡང[451]མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར།

གཅ། <u>གཞན་བཀག་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།</u> །ཁྱད་པར་དོན་དང་ཐ་དད་མེད།།

དོན་གཞན་བསལ་བ་བྱས་པའི་ཐྲི་ཐུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་གི་དོན་མ་ཐུང་བས་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གྱི་ཐུ་དང་ལྟན་ཅིག་ཅཱུ་མཐུན་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་དང་ཐ་དད་པའི་རྒྱུར་ཀྱང་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གང་གཉིས་ཀའི་ཐུ་བར་ཐེ་བ་ཡང་དོན་གཞན་ལ་ཅཱུ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གི་དོན་འཇུག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབའ་ཞིག་པ་ནི་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

(ཀ) ཐུ་དང་ཁྱད་ཅཱུ་ཐུ་ཁྱད་ཆོས་མི་འཐད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ།

རྒྱོན་ཕྱི་མ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། <u>དངོས་འཇུག་ཕྱིར་དང་ཐ་དད་ཕྱིར།</u> །དོན་གཞན་ཉེ་བར་ཟློང་ནས་ནས་རང་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཐུ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཡིན་པས་རང་གི་ཁྱད་པར་མ་འཐ

ཆོས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་དང་། རྒྱ་བ་ཏུ་དང་། རེ་རེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚན་ཏུ་རྣམས་རྫོགས་པ་འདི་ཏུ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མི་དང་བའི་ཕྱིར་དང་།[453] རྟེན་མི་ཚད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཅི་དོན་རྣམས་ལ་དོན་གཞན་ཕྱོགས་ཏུ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ།།

[ཀ] དེ་ལ་རྩོད་པ་ཐར་བ། (ཀ) རྩོད་པ།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན། ཁ། <u>གཞན་སེལ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན།</u> །གཟུགས་ཀྱི་ཐུན་རོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་སེལ་བ་ཡིན་ཀྱི། ཅིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་ཁ་དོག་གཞན་གང་ཟུང་བས་བརྗོད་པ་ན་ལྟག་མ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཅིས་བྱས་པ་ཡིན། གང་གི་ཡང་ཐོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས། གཟུགས་ཏེ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཀྱི། རོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཏེས་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རོ་ཞེ་ན།

(ཁ) ལན། (ཀ) འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐུགས་པ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་འབའ་ཞིག་ཏུ་མི་འཐད་པ།

ཏེས་པ་འདི་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར། <u>འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་བཙལ་མི་བྱ།</u>[454]།བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒྲེ་བའི་ངེས་པའི་ཚིགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱ། འཇིག་རྟེན་པའི་མིང་གིས་ཁ་ཅིག་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་རོ།[455]།དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྒྱ་མཚན་ཅན་རྣམ་ཡོངས་སུ་ངེས་པར་ཅན་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྣམས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཏེ་དཔྱ་ཡང་བཙལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་བཞིན་དུ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ལ[456]ཐུན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཐུན་ཁྱད་པ་ཡིན་ཀྱི་རོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་རོ།།

---

453 མ་དབེན། ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བྱོད་པ་ཡིག་ཆོར་ཏེ་ཞ་མ་ལྟར་བཙོས། གཞུང་འདིས་ཐུགས་ཏྲོད་ཏིང་ཀྱི་གཞལ་སེལ་ནི། ཐ་མི་དང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་མི་ཚད་པ་སྟེ་མཐའ་ལ་ཐུག་ཆོས་གཅིག་ཏིང་ངེ་ཟུང་ཆོས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡ་ཡ་ཏ། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཏེ་ངེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཟློ་ཞེ་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་འཕར་བར་བཟློ་བས། ། །

(ཁ) ཐུན་དོན་ཀུན་སྡུད་པ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་པ།

<u>གཟུགས་ཉིད་ལ་ཡང་འདི་མཚུངས་ས།</u> །གང་གི་ཡང་ཐུན་བོ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་འདྲུག་པ་ཡིན་པ། དེའི་རོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཅིས་མ་ཡིན། ཡང་ན་རོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འདྲུག་པ་བཞིན་དུ་ས་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འདྲུག་པ་ཡིན་ནོ།།

(ག) དེའི་ལན་དགག་པ། [ཀ] ཚོད་པ།

འདི་ལ་རྒྱུ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་མིག་གི་ས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ཐུན་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་གྱི། རོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། <u>མིག་གཟུང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས།</u> །མིག་གི་ས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མིག་གི་ས་གཟུང་བའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐུན་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་འགྱུར་གྱི། རིགས་ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མིག་གི་ས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞེག་བྱ། ཅི་སྟེ་གཟུགས་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མིག་གི་ས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན།

[ཁ] དེའི་ལན། [ཀ] ཆ་ཙར་ཐལ་བ།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་མིག་གི་ས་གཟུང་བ་ཉིད་ལ[457]བྱས་པའི་འདུ་བའམ། གཟུགས་ཉིད་མངོན་པར་གསལ་བ་ཐོབ་བོ། །མིག་གི་ས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་གལ་འདས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་བར་བཞིན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཁ། <u>རྫས་ས་གཟུགས་ལ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར།</u> །རྫས་དང་གཅས་དང་ཚད་ལ་ས་གཟུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མིག་གི་ས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་གཟུགས་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། <u>དཀར་ས་ཐུགས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར།</u> །མིག་གི་ས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་ཐུགས་ཀར་ཡོ་དང་། ཆེས་ཐུང་བ་དང་། ཆེས་མཆོག་ཏུ་ཐུང་བ་ལ་ས་གཟུགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མིག་གི་ས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཐུན་མོང་ཙམ། ཐུན་ཡོ་དང་ས་ཡོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་

457 མིག་གི་ས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ལ། ཐུར་ཐང་།

རྣམས་ལ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ལ་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་ཁས་བླང་བར་བྱའི། རོ་ལ་ས་གས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བ་འདས་པར་བྱ་བ་འདས་པ་ཡིན་ནོ།།

[ཁ] ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་རྟེས་འཇུག་ཀྱིས་ཐུན་མོང་བོན་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པ།

གལ་ཏེ་ཡང་དོན་གཞན་ཕྱོགས་པ་ལ་བཟློས་པ་མེད་པར་སྒྲའི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན། རྟེས་འཇུག་ཏེ་ལས་འགྱུབ་པར་འགྱུར། །སྒྲའི་དོན་བརྗོད་པ་ལ་རྟེས་སུ་འཇུག་བ་དང་ཕྱོགས་པ་ཁ་དག་ཀྱིས་མི་འགྱུར་ན། འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གང་ཡང་རྩད་བ་དང་ཀཱ་ཏར་འདས་པར་གཟུང་བ་བརྗོད་པ་འཐས་བྱ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱང་དོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པར་བྱ་བ་དམ་པ་ནི་ལས་ཡིན་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཏེ་གཞན་སེལ་བ་ཙམ་སྒྲའི་དོན་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་པ་ཁོ་ན་ལས་དོན་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་མི་འདོད་ན་འདི་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་དངོས་པོས་ནི། ཁྱབ་པ་གཙོ་བོར་མི་འདོད་དེ། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པའི་རིགས་ནི་ཁྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མེད་པ་དོན་གཞན་སེལ་བའི་ཁྱད་པར་ཙན་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲའི་དོན་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེས།[458] རྟེས་སུ་འཇུག་པ་དང་ཕྱོགས་པའི་དོན་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀ) ཐུན་མོང་ཙན་ཀྱི་ཕྱགས་དགག་པ། ཀ) ཚོད་པ།

གལ་ཏེ་བ་ལང་ལ་ས་གས་པའི་གསལ་བ[459]ཐམས་ཅད་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་མེད་པ་ལས་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཙན་དུ་ཐལ་འགྱུར། གང་སྐྱས་པ་འདི་ལ།[460]

[ཁ) ལན། ཀ] འཕྲལ་བ་མེད་པ།

ཀ། ཐམས་ཅད་མེད་པའི་རྟེས་འཇུག་བར། །ཁས་ལེན་བྱེད་པ་གང་ཡིན་དེའི།།

དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཕྱིར་ཡོད་པ། །ཡིན་ཞེས་གང་ཞེག་གང་གིས་འཕྲལ།།

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་རྟེས་སུ་འཇུག་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་

458 གོང་དུ་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས། ५/१९ ཐད་དུ་བྱང་བའི་གཞུང་ལ་གཟིགས།

459 མ་དཔེར། བསལ་བ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། གསལ་བ། ཞེས་བཙོས།

460 ཞ་མར། ཚོགས་སྒྲུབ་འདིའི་འགོར། འགལ་ཞིག་ཅ་ཅོ། འདི་ཁོད་དུ། ཞེས་བྱུང་།

ན། དེ་ལ་རང་བཞིན་གང་གིས་མེད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱ་བ་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་གཞན་གང་ཞིག་ཡིན། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་རྟེས་སུ་འཇུག་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ། མེད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་འདི་དེ་གས་པ་ཡིན་ནམ།

ཀ] ཏ་ཙང་ཐལ་བ།

གང་ཡང་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དག་ལ་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།[461] རང་བཞིན་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི[462]རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཁམ་ཚོར་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་བ་དེ་ལ།

৫০ འཇུག་མེད་ལ་ཁམ་ཚོར་སོགས། །གཞན་ཉིད་མིན་ན་ཡང་གལ་ཏེ་བློ།།

ཐ་དད་འདོད་ན་མེད་ཁྱད་མེད། །ཁྱད་པར་བློ་ཅི་གང་གིས་བསལ།།

ཇི་ལྟར་འཇུག་བ་རྣམས་ལས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡང་རྟོག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་བསྟན་པས་ཁམ་ཚོར་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པར་ཁྱད་པར་ཅིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐུན་ཁྱད་པར་གོམས་པའི་དབང་གིས་མེད་པ་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་ཅིས་ན་མི་འདོད།[463]

ཁ] ཁས་བླངས་འགལ་བ། ཀ] དགོས།

ཁྱོད་ཅག་གི་ཡང།

৫১ ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་བར་བཞིན་མཚ�། ।[མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་

མ་ཡིན།।][464]མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་ལྡན་པ། ।དེ་ནི་ཐུན་མ་ཉུ་བྱར་གསོག

৫২ ཟློག་ཀལ་ལ་སོགས་མཐོང་ཕྱིར་གང་། ।བ་ལང་རྟོག་པའི་དབེར་བྱས་པ།।

དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པས་འགལ། ।ཐ་དད་སེལ་ལ་དེ་ལོག་པ།।

གང་གི་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་བ་ལང་གི་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཇི་ལྟར་

461 ཞ་མར། འདི་ལ་ཡང་དབྱར། འགལ་ཞིག་ན་རེ། ཞེས་བྱོང་།

462 རང་བཞིན་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཡ་ན། ལྟར་ཐང་།

463 འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྱུར་ཞ་མའི་དོ་གོ་བའོ་བར་མཐོང་།

464 ཆོག་ཤར་ཏད་འདི་དད་ཀེས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་དུ་མ་བྱང་མོད། དད་ཀེས་ཀྱི་རྩ་བའི་འགྱུར་ནང་ཡོད་པས་ དེ་ལས་བལྟན། ཞ་མ། ལྟར་བའི་ལམ་དུ་གང་མ་ལྡན།।

སྐོ་གཅིག་ལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྣང་བར་བྱེད། ཁས་བླངས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པས་དཔེ་འདི་འཁུལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ།།

[ཁ] སྣ་ཅོག་འཇུག་པ་གཞན་སེལ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ།

བ་ལང་གི་སྐོ་ཅིག་ལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྣང་ཞེ་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐ་དད་པ་སེལ་བ།

९৭ དེ་ལྟོས[465]མེད་ཕྱིར་འདི་ཡང་ནི། །རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྣང་ལ།། གཞན་སེལ་མེད་པར་སྣང་ཡིས་ནི། །རང་གི་ངོ་བོ་འཁུལ་བཟློག་མིན།། སྐོ་ཅིག་ལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྣྲེ་ཞེ་ངོ་བོ་བདག་ཉིད་གཞན་མེད་ལ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཕྱིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟླར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།[466]།རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བཟློག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་ཐ་དད་མི་བྱའོ།།

९] དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ། ཀ] སྒྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་པ།

དང་པོའི་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་བཟློག་པ་དེ་ལ། ९९ ཐོག་མ་མེད་ཅིང་འདོད་པ་བྱུབ། །དང་པོའི་རྟོགས་པ་ནི[467]ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་བརྒྱུད་པ་དེ་ཡང་ཐོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཡང་དང་པོའི་རྟོགས་པ་འདོད་པ་དེའི་རིགས་མེད་པར་རིགས་དང་ལྡན་པ་ལ[468]ཁྱབ་པ་དང་། རིགས་དང་ལྡན་པ་མེད་པ་དང་། ཅིག་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་འདི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ།།

རྟོགས་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་སྒྲས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ཡིས་ངེས་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་རྣམ་ས་ས་ལ་རིགས་གཞན་སེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་གཅོད་པ་བརྟོད་པར་འདོད་པས་ཕྱི་ཚས་ཅིག་གིས་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་ཤེད་ཕྱིག་པ་ཡིན་

465 མ་དབེར། ད་ལྟ། ཞེས་བྱུང་མོད། དད་ཀེས་རྩ་བ་ལྟར་བཅོས།

466 འགྲེལ་བཤད། (৬৫১) "དེ་ཡང་ཕྱིའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ན། ངོ་གཞན་མེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལྟར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་ཁོ་ནའོ།།"ཞེས་བྱུང་།

467 མ་དབེར། དབང་པོའི་རྟོགས་པ་ནི། ཞེས་ཡོད་མོད་ཡིག་ཆོར་ཏེ་བཅོས།

468 མ་དབེར། དེའི་རིག་མེད་པར་རིག་དང་ལྡན་པ་ལ། ཞེས་བྱུང་བ་ཡལ་ཆེར་ཡིག་ཆོར་དུ་ངེས་ཏེ། ལྷར་ཐང་བཞིན། དེའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ལ། ཞེས་སོགས་བཅོས། ཞ་མ། གང་ལ་དང་པོའི་ཀེས་པ་མེད་ན་ཁ་ཅིག་ཏུ། རིགས་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པར་མི་རྟོགས། རིགས་དང་ལྡན་ལ་ལས་ལོག་པ་ཡའམ་མ་ལོག་པ་ཡང་ཡིན་ནམ་ཀེ་བ། ཀཱཥི་ཀ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་དེ་དག་ཡོད་དོ།།

རོ་ཞེས་འདི་ལ་བཤད་པ་ཡང་ཡིན་རོ། །ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་རང་གི་རིགས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ན། ཁྱབ་པར་བྱ་བ་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་རྫ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟ་མ་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྫ་ཅན་ཉིད་ནི་རྟ་ལ་མ་མཐོང་བས་དེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ཏྲི། བདེ་པ་ལ་སོགས་པ་ས་སའི་སེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་རྡེ་རའི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་རོ། །ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ལྷོག་པ་དང་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐོ་དག་འདོད་པ་འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་རོ།།

ཁ] དངོས་མེད་ལ་རྟེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་བརྡུག་པ་མི་འཇུག་པ།

<u>བདག་གཞན་མེད་པ་ཁས་ཐེངས་ནས། |</u><u>གཅིག་དང་དུ་མ་རྟོགས་བྱེད་ནི།།</u>[469]

९५ <u>རིགས་མིན་གང་ཕྱིར་དངོས་ལ་འདི།</u> |དངོས་པོ་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་བརྡུགས་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཏྲི།[470] བདག་གཞན་མེད་པ་ཁས་ཐེངས་ནས་ནི་མ་ཡིན་རོ།།

ག] ཐུན་ཙམ་ཀྱི་ཕྱི་གསལ་ལ་ཐོགས་འཇུག་པ།

<u>ཁྱོད་ཀྱི་འང་གསལ་མི་ནུས་རྣམས་ལ།</u>[471]|ཐལ་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་མི་གསལ་བ་ལས་གསལ་བའི་ནུས་པ་རྣམས་ཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་པར[472]འགྱུར་རོ། |ཅི་སྟེ་ཏུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན། ནུས་པ་རྣམས་ལས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཅིག་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་ལོ།།

९) ཐུ་རྟོག་རིམ་ཙན་དུ་འཇུག་པའི་ཐུ་མཚན་ནུས་པར་བཤད་པ།

ཀ) ཚིག་གིས་བཟློད་པའི་དངོས་མེད་དབང་མངོན་ཕྱི་གཟུང་བྱར་འགལ་བ།

<u>ཐུའི་བཟློད་བྱའི་དོན་ལ་འདི། |</u><u>བས་མ་བྱ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་མིན།།</u>
<u>གང་ཕྱིར་ཐུ་ས་གསལ་རྣམས་ལ་འདི། |</u><u>འཛིན་མིན་དབང་པོ་ཐ་དད་མིན།།</u>[473]

469 འགྲེལ་བཤད། (ཥ০৭) བདག་ཉིད་གཞན་མེད་ཁས་ཐེངས་ནས། |གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད་རྟོགས་པ། |རིགས་མིན། ཞེས་བྱོང་།

470 ཞ་མ། གལ་ཏེ་བདག་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་ན་ཅི་དེ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད་དུ་བརྡུག་པར་མི་རིགས་ས།།

471 ཞ་མ། ཁྱོད་ཀྱི་འང་གསལ་བ་ནུས་པར་འགྱུར། |འགྲེལ་བཤད་དུ་དད་ཀེས་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ནི། གསལ་མིན། ཞེས་པའི་དོན་བཀྲལ།

472 ཐ་དད་པ་མིན་པར། སྐར་ཐང་།

473 ཐུ་ཀ་འདིའི་འགྱུར་ལ་དད་ཀེས་དང་ཞ་མ་གཉིས་ལ་ཁྱོད་པར་ཆེ།

མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བདག་ཉིད་གཞན་མེད་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(ཁ) ཇོད་བྱེད་ཐུལ་ལས་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ།

1] ཐུལ་ལས་བརྗེ་ལ་མ་བྱང་བ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ།

འདི་ལ་ཡང། ९৬ <u>ཐོབས་པ་གང་དོན་བཤད་གང་ཡིན། །དེས་ནི་དང་བོ་</u>
<u>བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ལས་ཚིག་འདི་དམིགས་ཀྱིས་ནི།[474]</u>|<u>བཀར་ནས་</u>
<u>དོན་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས</u>།།

ཚིག་གི་དོན་མེད་ཀྱང་བག་ལས[475]བཀར་ནས་ཤུད་ཇི་ལྟ་བར་ཏེ་བར་དཔྱད་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་དང་རྒྱུན་བཞིན་དུ་འབའ་ཞིག་ནི་མི་ཐོབ་བའི་ཕྱིར་ཏོ། །ཏེ་བར་དཔྱད་པ་དེ་ཡང་ཤུད་གཞན་དག་ལ་དོན་འཛིན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་འདིར་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དང་བོར་ཐུ་ལ་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་མ་གོ་མས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམས་ལ་ཚིག་གི་དོན་འཛིན་པ་ནི་བག་གི་དོན་ཐོབས་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །དག་ཉིད་བང་དོན་དག་ནི་ཐུ་དོན་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ངེ་བག་ཐ་མི་བང་པའི་ཕྱིར་དེའི་ནང་ནས་གཞན་གང་ཞིག་ཐུ་དོན་འཛིན་པར་རྟོམ་པ་དེ་ནི་ཏེ་བར་དཔྱད་པས་ཡིན་ཏེ་ཡུན་གས་ཀྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོ།།[476]

2] བརྗེ་ལ་བྱང་བ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ།

ཡང་གང་ཞིག་དོན་རྣམས་ལ་དཔོག་པ་ཐུན་ནས་ནས་གཞན་ཕྱི་ཙམ་ཀྱི་དོན་ནམ། འཇུག་པ་བག་གི་དོན་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་བག་གི་དེ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

474 རྩ་བ། བག་ལས་ཚིག་འདི་དམིགས་ཀྱིས་ནི། །འགྲེལ་བཤད་དུ། (པ০৯) དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་ཚིག་གི་འདི། ।བག་གི་དོན་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས། ।ཞེས་བཟློག་སྟེ། ཕྱོགས་འདིའི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་འགྲེལ་བཤད་ (পা০৯-পা০৭) དུ་རྒྱས་པར་ཡོད་པ་ལ་གཟིགས།

475 མ་དབེན། བག་ལས། ཞེས་བྱོད་ཡང། འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟན་ཏེ། བག་ལས། ཞེས་བཙོས།

476 ཞ་མ་དང་འདིར་ཐུན་པ་གཉིས་ལ་འགྱུར་མི་འཕྲ་བ་ཁྱད་ཚེ། ཞ་མའི་འགྲེལ་པའི་མཚན། ৬৯৶ དང་། འགྲེལ་བཤད། ཤོག ৶০৶ ཕར་ལ་གཟིགས།

།།ལ། དོན་དུ་མེད་ཀྱང་གོམས་པ་ནི། །ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་བཀ་རྒྱམས་ལས།།
རང་གི་རྒྱུན་དང་རྟེས་མཐུན་པར། །རྟོག་པ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་ཡིན།།

ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་དོན་གོམས་བཀ་ཆགས་ལ་བལྟོས་ནས། རང་གི་རྒྱུན་
དང་རྟེས་ལྡ་མཐུན་པར་བཀ་ལས་བརྟགས་པ་ལ་ཤོགས་པ་བཞིན་དུ་དོན་རྟོག་པའི་
རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་ཅན་རྒྱམས་
ཀྱིས་སྒེག་པའི་སྙན་དངགས་ཕོས་ན་འདོད་ཆགས་དང་རྟེས་ལྡ་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྒྱམས་ལ་ནི་སྐྱོན་པ་དང་རྟེས་ལྡ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] དེ་ཡང་གཞན་སེལ་ལ་ལྟོས་པ།

།།༩ དེ་ཡང་བཀ་གཞན་དོན་རྒྱམས་ལས། །རྒྱམ་བཅད་འཕྲེལ་པ་ཀེས་པ་ཡི།།
དོན་དུ་འདོད་དེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །བཀ་དོན་རྟེས་དཔག་ལས་གཞན་མིན།།

འཕྲེལ་པ་ཉིད་ཀེས་པའི་ཐོབས་པ་ཡང་ཚིག་གི་དོན་བཞིན་དུ་བཀ་ས་ས་ལ་ཐ་དད་
པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ) ཐུ་བང་དོན་གྱི་འཕྲེལ་བ་རྟོག་པའི་ཚད་མ་ཀཉིས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ།

།།༩༠ གང་ཞིག་བཀ་ལས་རྟོག་པ་ནི། །སྣ་ཚོགས་རྟོག་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ།།
རང་དོག་ཡིན་ཕྱིར་དེ་ཡང་ནི། །མངོན་སུམ་ལས་ནི་འདས་མ་ཡིན།།

ཐོབས་པ་ཡང་དོག་པ་ཡིན་པས།[477] མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་འདས་པ་
མ་ཡིན་ནོ།།

ང) རིགས་བརྟེན་བདེ་ཚིགས་བརྟེན་གྱི་ཐུ་བང་འདྲུག་པའི་ཁྱད་པར།

ཀ] འདོད་ཆུལ་བའི་ཐུ་ཕྱི་ལ་མི་འདྲུག་པ་ཐུ་བང་བ།

རེ་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཐུ་རྒྱམས་ལ་དོན་གཞན་སེལ་བར་ཐུ་ཞེ་དོན་བརྟེན་པར་
ནི་རིགས་ན། འདོད་དཔལ་བ་རྒྱམས་ལ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་ཐ་དད་ཕྱིར་འདོད་དཔལ་
ལ་ཡང། །འདོད་དཔལ་བ་ལ་ཡང་དེ་བ་ཎ་ལ་སོགས་[478]པའི་ཐུ་ཚིགས་བརྟེན་པར་བྱེད་

477 འཕྲེལ་བཤད་ཏཱིཀ། (ཕ།ཀ) ཐོབས་པ་ཡང། ཞེས་ཐྱོད་བས་ཐོབས་པའི་ཐོ་ལ་ཀོ་དགོས། ཞ་མ། རྟོག་
པ་ནི་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

478 ཞ་མ། དེད་ཎ་ལ་སོགས་པ། འཕྲེལ་བཤད། (ཕ།ཀཀ) ཏིཀ་ཐ་ལ་སོགས་པ།

པ་དེ་ཚོགས་པ་ཅན་ལས་ཐ་དད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།[479]།འོན་ཏེ་རིགས་དང་ཚོགས་
པའི་སྒྲ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཐུན་མོང་པའི་དབང་
གིས་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡན་ལག་ས་ས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
ཐོང་གི་ཕག་མི་ཟའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཅུ།།

ཀ] ཇོད་ཕྱིད་ཀུན་ཀྱིས་སྒྲ་བརྗོད་དང་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་སྒྲུབ་བ།

ཁ] ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་སྒྲ་སོགས་ལ་མི་སྟོས་པའི་དཔེ།

འགའ་ཞིག་ཏུ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན།

५० ཕྱིགས་པ་དང་ཤི་ཚོགས་པ་ཡི། །ཚུ་ཚོགས་རྣམས་ལ་བརྗོད་ཕྱིད་ནི།།

ཐུབས་དང་ཚད་དང་དབྱིབས་རྣམས་ལ། །བསྟོས་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་ཕྱིད།།

ཅེས་བཤད་པ་སྟེ་བཅུ་ནོ།[480]།འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ལག་ལ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན།

५१ དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཡང་ལག་རྣམས། །ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གང་ལ་འཇུག་པ།།

དེའི་ཡན་ལག་ལ་སྒྲ་ནི། །འཇུག་པ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཅུ་ནོ། །དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ནི་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་མ་བྱ་
དང་། རིང་པོ་དང་། ཐུ་བཞི་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཚུ་ཚར་དང་། མཏུད་
པ་དང་། འཁྱོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡན་ལག་རྣོ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་དོག
ཁ་དོག་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ནི་རི་ཨོ་དང་བཟེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས
པའོ། །ཡན་ལག་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ནི་བརྒྱ་དང་། ལྷོ་ངང་། ཕྱེ་ལྷོ
ང་། ཕྱེ་གང་ངང་། ཟླ་བ་ངང་། ལོ་ངང་། ཐང་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ
མི་འཇུག་པའོ། །ཚོགས་པའི་སྒྲ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་རེ་རེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་

479 ཞ་མ། འདོད་རྒྱལ་བ་ལ་ཨིང་ཏོག་དིད་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ལྟ་ཞིང་ཁ་ཡིན་ཞིང་ལྟ་དེའི་འདྲེ་བས་ཇོད་
པར་བྱེད་དོ།།

480 འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཥ།།ཀ) འདི་བར་ལྷོད་པ་ཉར་ཏེ་ཀ་རིའི་གཞུང་ཐང་པའི་ཚུལ་དུ་བཀྲལ།

ཏེ། དཔེར་ན་འཕྲོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་ཏེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བདག་གི་ལས་བགྱད་པའོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡན་ལག་ལ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།[481]

[ཁ] རིགས་བརྗོད་ཀྱི་ཐུར་རང་གི་རིགས་ཅན་ཏུ་ཐྱོར་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་དང་ཚོགས་པ་ཏུ་མ་ལ་འདོས་ཤུ་

འཇུག་ཀྱང་ཐྱི་བརྗོད་པ་ལ་ལྷོས་པར་བསྟན་པ།

འོན་ཏེ་འཕྲེལ་པར་མ་བྱས་པའི་ཐྲེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ། དཔེར་ན་འདི་ཅི་པ་ན་སའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། ཇི་ལྟར་རྟེས་ཤུ་དབྱི་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེར་ཅི་པ་ན་སའི་ཐྲེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

༥༦ ས་ས་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར།[482]།འདིས་ཐྲེ་དང་ལག་བརྡའི་འཕྲེལ་པ་བསྟན་པས་དོན་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །པ་ན་སའི་ཐྲེས་དོན་རྟོགས་པ་ཅི་མ་ཡིན་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་རོ། །འཕྲེལ་པ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ལ་ཅི་མིང་གི་དོན་དང་འཕྲེལ་ཐྲེ་ཁ་ཤས་ཅན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅི་ཁའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དོན་ལས་ཅི་མིང་གི་དོན་པ་ན་སའི་ཐྲེ་ཡིན་རོ། །འོ་ན་འཕྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ཐྲེའི་གཞལ་བྱར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། རྒྱམ་རྟོག་ཡིན་ཕྱིར་འཕྲེལ་མ་ཡིན། །འཕྲེལ་པ་ཅི་པ་ན་སའི་དོན་དང་། ཐྲེ་དག་ཚད་མ་གཞན་ཀྱིས་དམིགས་ནས་རྟེས་ཤུ་དཔག་པ་དང་། རྟེས་ཤུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་འཕྲེལ་པ་བཞིན་ཏུ་འདི་ཅི་འདི་འོ་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་འཕྲེལ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐྲེ་ལས་བྱུང་བ་ཅི་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་རོ།།[483]

༧ ཚད་མ་ལ་ཕྱོགས་གསུམ་གཞན་དགག་པའང་དེ་ལས་ཀྱེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ།

ཅི་སྟེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འཇལ་བ་ལ་ས་གས་པ་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་འདིས་ལྟ་མ་བཀྲད་པ་ཡིན། །རེ་ཞིག་ཏེ་བར་འཇལ་བ་ཅི་བ་ལང་དང་བ་མེན་དག་འདྲ་བར་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ལ་གཞན་ལས་ཐོས་ནས་རྟོགས་

481 འདིའི་ཐད་ཏུ་ཞ་མ་དང་དང་ཀེས་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་ཡོད།

482 དང་ཀེས་ཆ་བ། ས་ས་དོན་མཐོང་བ་ཡི་ཕྱིར།།

483 ཆོག་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་ལ་ཞ་མ་དང་དང་ཀེས་གཉིས་ཁྱད་པར་ཆེ།

ན་སྒྲ་ལས་བྱུང་བཡིན་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ན་ནི་དོན་གཉིས་ཚད་མ་གཞན་ཀྱིས་རྟོགས་ནས། ཡིད་ཀྱིས་འཇུག་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་འཇུག་པ་ནི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།[484]།དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་རྣམ་རྟོག་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བའི་ཚུལ་ཡིན་རོ།།

ལེའུ་ཐུ་པའོ།། །།

484 མ་དབེར། གཞལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡོད་མོད་བཙོས། འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཥ།ཥ།) "ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་རྟོགས་པ་ནི། ངན་པ་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་པ་ལྟར་འཇུ་བ་ཉིད་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

ལེའུ་བཅུ་པ། ལྷག་ཆོད་བརྒྱ་པ།

༡ ལྷག་ཆོད་བཤད་པའི་དགོས་པ། ཀ དངོས།

ཤ ཚད་མ་ཀཏྲིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཚད་མ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་མ་ཚད་བ་ལ་སོགས་པ་དེར་སྣང་བ་བརྗོད་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

༢ རིགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་བཞིན། །ཚད་མར་སྣང་བར་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི།[485]

ཕྱོགས་བྱེད་མཚུངས་པ་མ་བྱར་ཅིག །སྐྱམ་ནས་མ་ཚད་སོགས་བརྗོད་དོ།། ངག་ཪམ་ལ་མཁས་པ[486]ལུགས་ཞིག་ཡོད་དེ། ཅི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་དེ་དག་ལས་ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ཐུབས་ནས། མ་ཚད་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

༣ ལྷག་ཆོད་ལ་ལན་བརྗོད་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན།

ཀ དེའི་ཕྱིར་དེ་བསྟན་པ་ཉིད་ནི། །རིགས་པའི་ལམ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན།། དེར་སྣང་བ་ནི་བརྗོད་བྱེད་པ་ཡང་། །ལན་དང་འདྲ་བ་ལྷག་ཆོད་ཡིན།། གང་གི་ཕྱིར་འདི་དག་གིས་ཐུ་མའི་ཕྱོགས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མ་ཚད་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ལན་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཚད་བ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བརྗོད་པ་ནི་ལན་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཐུ་མའི་ཕྱོགས་མ་ལེགས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།[487]

བ ལྷག་ཆོད་དང་སྦྱན་འབྲེལ་ལྟར་སྣང་དེ་དག་ལྷག་ཆོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ།

ཀ ལྷག་ཆོད་ཐ་མ་བཅུ་བཤད་པ།

༡) ཕྱད་མ་ཕྱད་མཚུངས་པ་དང་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་དང་པོ་གཉིས།

དེ་ལ། ཀ ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་དུས་གསུམ་ལའང་། །གཏན་ཚིགས་མི་འདོད་ཕྱོད་བྱེད་པ།། དེ་དག་ཕྱད་མ་ཕྱད་གཏན་ཚིགས། །བརྗོད་པ་གཏན་ཚིགས་མ་ཚད་མཚུངས།།

---

485 འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཥ་ཀ) ཚད་མ་ཤུར་སྣང་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་བྱུང་བ་འགྱུར་ལེགས།

486 མཁས་པས། སྣར་ཐང་།

487 ཞ་མ། འདིས་ཕྱོགས་ཐ་མ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མི་རྒྱས་སོ།།

དབེར་ན་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་དབེར་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཀུན་ཚོགས་བརྗོད་པ་ལ་སྣར་བརྗོད་པ། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཕྱད་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཆུ་བོ་རྒྱ་མཚོ་ཕྱད་པའི་ཆུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་དང་ཕྱད་པ་མེད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པ་ལ་ཡིན་ན་འདི་གང་གི་གཏན་ཚིགས་ཡིན། ཅི་སྟེ་མ་ཕྱད་པ་ཡིན་ན། མ་ཕྱད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཕྱད་པ་དང་མ་ཕྱད་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་གསུམ་ལ་ཡང་མི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་འདི་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་ཕྱར་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་གང་གི་གཏན་ཚིགས་ཡིན། ཅི་སྟེ་ཕྱི་ཡིན་ན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཅིག་ཅར་ཡིན་ན་བ་ལང་གི་རྭ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་དང་གཏན་ཚིགས་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་མི་འཐུབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའོ། །འདི་དག་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྟེན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དཔེ་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གང་ཞིག་མ་ཕྱད་པ་ཙམ་དུ་ཚོས་མཐུན་པས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་ལྡར་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པ་ཙམ་མི་རྟེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཡོད། དགག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར[488]འདི་ལ་ཅང་གསོད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཚིག་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ་བློ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཆུ་ལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཚང་བར་སྨྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

ཀ དོན་རྟགས་ཡིན་ན[489]མ་གྲུབ་སྨྲ་བ། །གང་གི་ཡང་དོན་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་ཚིག་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་ནི་མ་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱ་མ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བཀག་པའི་

488 མ་དབེར། དགག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱུང་ཡང་འགྲེལ་བཤད་དུ་ (ཥ་૧૫) བྱང་བ་སྨྲར་བཅོས།
489 མ་དབེར། མིན་ན། ཞེས་བྱུང་ཡང་སྨྲར་ཐང་དུ་ཡོད་པ་རྩ་བ་དང་ཀཱི་ཊཱི་པས་བཅོས།

ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེ་དག་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྲན་འབྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

ཀ) རྒྱུ་པ་དང་མཚུངས་པ་སོགས་ཕྱི་མ་བཀྲད་བཤད་པ།

ཀ) དང་པོ་རྒྱུ་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པའི་ལྷག་ཚོད།

<u>མི་རྒྱུ་འབྲེལ་ཕྱིར་རྒྱུ་པར་བརྗོད།</u> <u>།རྒྱུ་ཉིད་ཕལ་ཉེ་འདི་ལ་ཡང་།།</u>

<u>ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུན་ཚུར་ལྡན་པ་ཡིན།</u>[490]།དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྒྱུ་ཅས་བྱ་བ་དེའི་མི་རྒྱུ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པས་རྒྱུ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མི་འཛོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཀྱི་རྒྱུ་པར་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་དམ་བཅའ་བའི་ཐུན་ལྡན་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཐོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་མི་རྒྱུ་པ་ཉིད་འདྲུ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་མི་རྒྱུ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཞན་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་དེ[491]ཉིད་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བྱུང་ནས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ། མི་རྒྱུ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གནས་རྐྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ) ལྷག་ཚོད་དོས་བཟློག་པ།

<u>ཁ) ཀཉིས་པ་མ་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད། ཅ] ལྷག་ཚོད་དོས་བཟློག་པ།</u>

<u>ཅ བརྗོད་པ་ལས་ལྡར་རྒྱུ་ཡིན་ཡས། ।བསྒྲུབ་བྱ་ལ་འདི་ནི་ཡིན་ཡར་</u>

<u>ཕལ་ཉར་འགྱུར་ཕ། ཡ་བརྗོད་མཚུངས་འགྱུར།</u>[492] དཔེ་ལྟ་མ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ལ་ཏེ་ཡི་རྒྱ་ཡ་བརྗོད་པ་འདི་ལས་ལྡར་ཀུན་ཚིགས་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཚིགས་ཡིད་པས་རྒྱ་ཡ་ཕལ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཡ་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

490 ཞ་ཡ། རྒྱ་བརྗོད་མི་རྒྱ་པ་ཟླས་འཁོ། ।དེ་དག་མི་རྒྱ་པར་ནུས་མིན། ।ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུན་ཚུར་ཟླས་མཐུན་འཁོ།

491 +དེ། ལྷར་ཐང་།

492 འཁྱེལ་བཤད། (ཥ་ཀ) བརྗོད་པ་ལས་ལྡར་རྒྱ་ཡ་ཕལ། ।བསྒྲུབ་བྱ་ཡིད་པར་ཐལ་ཉིད་པ། ।ཡ་བརྗོད་མཚུངས་འགྱུར་ཐུན་བཏགས་ནས།།

གཅ] འདི་སྐྱེན་འཕྲིན་ལྟར་སྔོར་བ་བསྟན་པ།

འདི་ལ་ཡང་། ཐོག་བཏགས་ནས། །ཐུ་བ་ཥཱུ་ཏ་ཁ་ཁ་ཐུ་ཆ་ཁ། །མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྔོར། རྟེས་ཟུ་དཔག་པ་ཐ་མས་རང་ལས་འགས་པ་བཞིན་དུ་ཐུ་ཥ་ཥ་ཥ་ཀ། ཀུ་ཁ་ལ་འགས་པ་བསྒྲེད་པར་འདོད་པའི་ཏོན་དེ་གཞན་ལ་བཙོད་པ་ནི། དེ་མེད་ན་མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྲུར་ན། གཞན་ནི་ཐུ་ཥ་ཥ་ཥ་ཀ་ལ་ཐུ་ཆ་ཁ་ཐོག་ནས་ནས་བཙོད་པ་ལས་ཐར་དེ་མེད་པས་ཏོན་མ་གྲུབ་པར་རྟོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཟླར་སྔོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། ཅུང་བར་སྔོར། །བཙོད་པ་ལས་ཐར་ཐུ་ཆ་ཁ་ཁ། །ཐུ་ཆ་ཁ་ཥ་ཐུ་ཆ་ཁ་ཐོག་ཏུ་ཐ་ཆད་བ་ཡིན་ནོ། །ཐུ་ཆ་ཁ་ཁ་ཥ་ཐ་ཆ་ཁ་ཐ་ཆ་ཁ་ཐ་ཆ་ཁ་ལ་ཐ་ཆ་ཁ་ཁ་ཥ

ང) བཞི་པ་འཕགས་མཚན་མས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད། ། ཀ] ལྷག་ཚད་དོས་བརྒྱད་བ།

། ། འཕགས་བྱ་ཉིད་གཞན་གྱི་ཆ་ཡིས་ནི། །བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་

གང་། །དེ་ནི་འཕགས་མཚན་བས། དབེར་ན་བྱས་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན་ཏུ་ཐུ་

མི་རྣ་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གལ་ཏེ་བྱམ་པ་གཞན་གྱི་འཕགས་བྱ་ཡིན་པས་བྱས་པ་ཡིན་

ན། འདིར་ཐུ་ལས་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཕགས་བྱ་མཚན་པའོ།།

ཀ] དེ་སྐན་འབྱིན་ལྟར་སྟོང་ཏུ་བསྟན་པ།

འདི་ཡང་ནི། ། ཐུ་བོའི་བསམ་པས་རྣམ་གསུམ་མོ། །གལ་ཏེ་ཐུ་བ་བོའི་བྱམ་པའི་

འཕགས་བྱ་ཉིད་ཐུ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཆོད་པ་བྱེད་པ་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་

ཐུ་ཞེས་འཕགས་བྱ་ཉིད་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་རྣ་པ་རྣམས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན་

དེའི་ཕྱིར་འགལ་བར་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ།།[495]

*(འདིར་དང་ཀེས་ཀྱི་འགྱུར་ལ་ཆ་ཚོད་གློ་ཤེས་ཀ་ཀ ། ། ལྷག་ཚོད་བཞི་པའི་ཕད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་

གཞུང་ལྟག་མ་དང་། ལྟ་པ་དང་ཐུ་བ་ལྟོན་པའི་གཞུང་ལལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཚད་སྟོང་།)

ཅི་སྟེ་འདི་ཉིད་རྣག་པ་ལྟན་པར་མཚན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ནམ་མཁའ་ཡང་ཡིན་ནོ།།[496]

ཀ] འཁྲུལ་པ་ལྟར་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན།

འདི་ཡང་། ། ། ། གཏན་ཚིགས་དེ་བདག་ཁྱད་པར་གྱིས། །གཉི་ག་འཁྲུལ་པར་སྟོང་

བ་ཡིན། །གཏན་ཚིགས་སྟོང་བ་ལྟ་མ་ལ། །དེས་པ་ཉིད་ཏུ་བྱས་པ་མེད།།[497]

---

495 འདིར་དང་ཀེས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ཏུ་ཆ་ཚོད་གློ་ཤེས་ཀ ། ། །

འཇིག་རྟེན་པའི་རྟེས་སུ་འཐད་མས་ནས་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཚོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱིས། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འགས་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བས་མས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ནམ་མཁའ་མ་འགས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཐུགས་བློ་ཡི་ཁམས་ལ་གཏན་ཚིགས་འགས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཐུགས་ཀ་ནི་ཚོས་མཐུན་པ་དང་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་འདྲེལ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།[498]

ཚ) བདུན་པ་བྱ་བ་རྣམ་གཞག་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཚོད། ༡] ལྟག་ཚོད་དོས་བརྒྱད་པ།

༡༦ ཚོས་མཐུན་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་བརྗོད། །རྣམ་རྟོག་ལས་མཚུངས་ཡིན། དཔེ་ལྟ་མ་ལ་བྱམ་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ལ་འདི་ལ་ཚོས་མཐུན་པ་ཡོད་ན།[499] སྒྲིན་པ་ཉིད་དང་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱམ་པ་ཉིད་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཀྱི། མ་སྒྲིན་པ་ཉིད་དང་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ལྷག་ཉིད་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བའི་བསྟུན་བྱ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་གཞན་ལ་ཡང། བྱས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་སྒྲིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་ལྷུ་བ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཚུངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀ] ངེ་ལྷན་འབྱིན་ལྟར་ལྷང་དུ་བསྟན་པ།

གཞན་ལ་ཡང། །ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་འཁྲུལ་པ་དང། །རྟག་པར་ཐལ་ཕྱིར་དེར་ལྷང་ཉིད།།

ཇ) བརྒྱད་པ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཚོད། ༡] ལྟག་ཚོད་དོས་བརྒྱད་པ།

༡༧ ཕྱི་ཡིས་ཀྱང་ཡིན། འདིར་ཡང་འཁྲུལ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དག་གིས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བས། རང་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་མ་བྱེད་པར་བསྟན་པས། འདི་སྐྱན་འབྱིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རམ། རྒྱུ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། ཤྱན་འབྱིན་པ་ཡིན་ན་རེ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པར་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་བྱེད་ཡིན་ན་འགལ་བ་དང་མ་དེས་པར་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ཡང་མ་

498 ཆོག་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་ལ་དང་ཀེས་དང་ཞ་མའི་བར་ཁྱད་པར་ཆེ།

499 མ་དབེར། ཚོས་པ་ཡོད་ན། ཞེས་བྱོང་ཡང་འགྲེལ་བཤད་དུ་ (པ་༢) ཐུང་བ་ལྟར་བཅོས།

ངེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་པ་ཉིད་ནི་ མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་སྒྲུབ། མངོན་སུམ་ཉིད་དང་མི་གཅིག་གཟུང་བར་བྱ་ བ་མ་ཡིན་པ་འབབས་ཞིག་པ་ཉིད་ནི་ཐུས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟན་ཅིག་ པ་ནི་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའབབས་ ཞིག་པ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མ་ ངེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།།[500]

<u>གཅིག་ཉིད་དུ། །ཐལ་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས།</u> །ཚོས་མཐུན་པའི་དགེ་ཉིད་ ཀྱི་རྒྱབས་ཡིན་པས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏོ། །གང་གི་ཚེ་ཞེ་ ན། གནོད་བྱེད་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ ཟློག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ ཕྱིར་ཏོ། །གང་གིས་ལྟན་ཅིག་ཁྱད་པར་མེད་ཅེ་ན།[501] ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དང་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ གལ་ཏེ་བྱམ་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་མ་མཐོང་བ་ལས་གཞན་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ ཏེད་ན། བྱམ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཐམས་ ཅད་ཀྱི་ཕན་ཚུན་ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་ བ་ནི། ཁྱད་པར་མེད་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་ བས་སྒྲ་ནི་བྱམ་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ མཚུངས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཕྱིར་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ མ་ངེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་ཁྱད་པར་ཙམ་མཐོང་བས་དེ་ལྟོག་པར་འགྱུར་ བ་ཕྱོགས་ཐུ་མ་ལ་ཚོས་མཐུན་པ་ཙམ་ལས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།།

500 འདིར་། སྒྲིན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཞེ་མར། བསྟེག་པར་བྱ་བ། ཞེས་སོགས་བསྒྲུར་ བས་འཇུག་པའི་གཞུང་གི་ཚིག་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ། འཇུག་བཤད་བཀའ་བློར་བ་དང་ཡེས་དང་མཐུན་ཆེ།

501 མ་དབེར། ཁྱད་པར་མེད་ཅེ། ཞེས་བྱོར་ཡང་ཞ་མ་དང་བསྟུན་ཏེ། ཁྱད་པར་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་བཅོས།

གཅ] དེ་ལྟར་འབྱིན་ལྟར་སྣང་ངེ་བསྟན་པ།

<u>བསྒྲུབ་བྱ་གཏན་ཚིགས་ཁྱད་མེད་པའམ།</u> །དེ་ནི་མ་གྲུབ་སྣང་བར་འདོད།། འམ་གྱི་སྒྲ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པ་མཚན་པས་ཐ་ལས་ལྷོ་གཅིག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་རྟམ་པར་རྟོག་པ་མཚན་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པ་གཞན་བཀད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དག་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ཐ་མ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དག་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་རྗེར་བ།

དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་མཚན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བའི་ཐ་རོལ་ཏུ་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལྟོ་བཏགས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་བ་ལས་ཐར་མེད་པ་གྲུབ་པ་ཡིས་ཞེག་ནས་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་མེད་པར་མཚན་པ་གཞན་དུ་ཡང་འཚད་པར་བྱེད་པ་ནི། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁུག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་གཞན་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་[502]དེས་པ་ལས་དེས་པ་ཡིན་ན་འགལ་བར་བརྩད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མཐོང་བས་གཏོད་མེད་ན་[503]ཞེས་འཚད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཅ] རྟགས་གཞན་མཚན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ།

<u>༧༩ བསྒྲུབ་བྱ་གཏོད་བྱེད་ཚོས་དག་ཀྱང་།</u> <u>།མཚན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་མེད་</u>
<u>བྱས།</u> <u>།གཏན་ཚིགས་རྒྱུན་ནི་འགལ་བར་སྣང་།</u> <u>།རྒྱུན་མེད་ན་ནི་དེ་ལས་ཡིན།།</u>[504]
ཞེས་བཤད་དོ།།

502 མ་དཔེར། ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ། ཞེས་བྱུང་ཡང་འགྲེལ་བཤད་(ཥ९ཀ)བཞིན་བཙོས། ཞ་མ། བསྟེག་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ།

503 ལེའུ་འདིའི་ཕྱོགས་ཅུ་བདུན་ཏེ་ཅ་ཅ་ལ་ཁ་ཅ་ཅ ། ཁ་ལ་ཡོད་ལ། འགྲེལ་པ་ཉིད་ཏུ་ཤད་ཀཀ་ཏུ་དང་ཀེས་ཅ་ཅ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐུབ་པ་དང་། འགྲེལ་བཤད་ཏུ་ནི། (ཥ९५) གལ་ཏེ་མཐོང་ལ་གཏོད་མེད་ན། །ཞེས་ཐུབ་བས་དཔྱད།

504 ཕྱོགས་འདིའི་ཚིགས་དོན་འགྲེལ་བཤད་ཏུ་ (ཥ९ཀ-९९) ཐུབ་པ་ལ་གཟིགས།

ཚོས་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཀྱང་། ༡༥ དེས་པ་ཡིན་ན་ལན་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཕྱི་མ་ལ་ཚོས་མཐུན་པ་དང་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ལ། ཐུགས་ཆེ་མ་ལ་ཡང་ཇི་སྐད་བཤད་པས་མ་དེས་པ་དང་ལྡན་ན་ནི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གྱན་འཕྲིན་གྲོ་ནས་ས་མ། རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་གྲོ་ནས་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་འགལ་པ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་པར་བྱེད་པར་རྟོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་གྱན་འཕྲིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་མཐོ་བས་གཏོད་བྱེད་ན།[505]།ཇི་ལྟར་རྟོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་མ་འཕྲུལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མ་ཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པར་ཀྱིས་ཤེས་ཤིག་ཅེས། འགལ་ཞེག་རྟོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་གལ་ཏེ་མ་ཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་མ་ཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མཐོ་བ་ཙམ་ཀྱིས་གཏོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལས་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་རྒྱ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མཐོ་བ་ནི་མེད་དོ། །དམ་བཅའ་བའི་རྒྱུན་ཉིད་ལས་ཐུ་མའི་མ་ཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མི་འགྱུར་བོ།།

དེས་པ་གང་ལ་མཐོ་བས་མ་གཏོད་ན་ནི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྫལ་གཉིས་པ་ནི་རྫལ་ཕྲ་བར་ལྷོན་དུ་འཁོ་བ་ཙན་ཡིན་ཏེ། རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྫལ་ཕྲ་བར་རྣམས་རགས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྫལ་ཕྲ་བར་རགས་པ་རྫལ་ཕྲ་བར་ལྷོན་དུ་འཁོ་བ་ཙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ལན་གདབ།

<u>རྒྱུ་བྱེད་གཏོད་བྱེད་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར།</u> <u>།གཏོད་པ་མེད་ན་འགལ་བ་ཡིན།།</u>

ཁ ལྟ་ཚོད་ཕྱི་མ་བཞི་བཤད་པ། ༢) དངོས་གས་པ་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཚོད།

ཀ) ལྟ་ཚོད་ངོས་གཟུང་བ།

འདིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ཚོས་ས་མ་ཚོས་ཙན་ནམ་དེ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་གང་ལ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

<u>༡༦ བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞན།།</u><u>བསྟན་པ་དངོས་གས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན།།</u>

505 འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཅ९५) གལ་ཏེ་མཐོ་ལ་གཏོད་མེད་ན། །ཞེས་བྱུང་བས་བརྟག

གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གང་གི་ས་དམིགས་པ་ཅི་བར་བསྟན་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཕ་མ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པར་བྱས་པ་ལ། འདི་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ་གློ་ག་ལ་ས་ཁོག་ས་ལ་མངོན་སུམ་ལ་ས་ཁོག་པ་གཞན་གྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་མེད་པར[506]གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ནི་འདི་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར[507] ཤིང་སེམས་པ་ཅན་ལ་ཉལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས། འདི་ཉིད་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།།

(ཀ) དེ་ལྟར་འབྱིན་ལྡན་སྐྱོང་དུ་བསྟན་པ།

འདི་ལ་ཡང། <u>མ་གྲུབ་མ་དེས་ཐོག་བཏགས་ནས།</u>[508] <u>རྟགས་ལ་དེའི་གཟུགས་བརྟན་ཉིད།</u>། ཀུན་ལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་འཕྲལ་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་གཞན་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་པར་ནི་མ་མཐོང་བོ། །བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ནི་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་གྲུབ་ན་རང་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་དེས་པར་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ།།

ཀ) <u>བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མེད་བརྟགས་པའི་ཕྱིར།</u> <u>།གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ནི་མ་ཁྱབ་པ།</u>

<u>མ་གྲུབ་པར་སྐྱོང་སྒྲུབ་གནས་པས།</u> <u>།ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་མ་ཡིན།</u>།

གང་ལས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། གཞན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་མེད་པས་སྒྲ་ལ་ཡང་མེད་པར་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པར་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲགས་འབྱིན་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་ལ་ནི་གཏན་ཚིགས་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཤིང་ཏི་ཏྲི་ཀ་ལ་ས་ཁོག་ས་ལ་གནས་པའི་ཉལ་བས་ཤིང་ཏ་ལ་ས་ཁ་ཅན་ཡ་ཡ་ཡ

ཀ) ཕ་ཚོམ་མཚན་མས་པའི་ལྟག་ཚད། ཁ) ལྟག་ཚད་ངོས་གཟུང་བ།

གཅ ངོན་ཐ་དད་པས་གཏན་ཚིགས་ལ། །ཕ་ཚོམ་རྩོད་པ་ཕ་ཚོམ་བཤད།། ཁང་ལ་དམ་བཅའ་བའི་ངོན་རྣམ་གས་ནས་ས་མ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ངོན་བརྡགས་ནས་ གཏན་ཚིགས་འཕྲལ་པའི་ཕྱིར་ཕ་ཚོམ་ཟ་བར་བརྗོད་པ་དེ་ནི། ཕ་ཚོམ་མཚན་མས་པའི་ ལྟག་ཚད་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ཐ་མ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་གས་ལ་བ་ དང་སྐྱེ་བ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅི་འདི་གས་ལ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་ ཕ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཁ) དེ་ཐུན་འབྲིན་ལྟར་སྟོང་དུ་བསྟན་པ།

དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་འདི་ལས་མི་རྟག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ ཁང་ཡིན་པ་འདི་ནི། བསྒྲུབ་བྱར་གྱུར་བཏགས་མ་ངེས་པར། །སྟོང་ཡིན། འདི་ནི་རྩོལ་ བ་ལས་བྱུང་བ་དམིགས་ནས་འཇིག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ། མི་རྟག་པ་ནི་སྐྱེ་ བའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གྱུར་བཏགས་པར་བྱེད་པ་ཁང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་ཕ་ཚོམ་ཟ་ བ་ཡིན་ཏེ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་གས་ལ་བར་བྱ་ བ་རྣམས་ལ་ཡང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མ་ངེས་པར་སྟོང་བ་ ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། གས་ལ་བར་བྱ་བ་ལ་ཡང་ འཇིག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པར་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་ མ་གྲུབ་སྟོང་། །སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ གཏན་ཚིགས་སྐྱེ་བར་སྒྲོ་བཏགས་ནས[509]གལ་ཏེ་ཐུན་འབྲིན་པར་བྱེད་ན།[510] དེའི་ཕྱིར་ མ་གྲུབ་པར་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དམིགས་པ་གཏན་ཚིགས་ཐུ་བརྗོད་ ཀྱི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོ།།

ཀ) ངོན་ཀྱིས་ཁོ་བ་མཚན་མས་པའི་ལྟག་ཚད། ཁ) ལྟག་ཚད་ངོས་གཟུང་བ།

གཅ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ངོན་ཀྱིས་ནི། །མི་འདོད་བརྗོད་པ་ངོན་རྩོགས་འགྱུར།། དཔེར་ན་གལ་ཏེ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། རྩོལ་བ་ལས་མ་

509 མ་དཔེར། བ་ལས་བྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོ་བར་སྒྲོ་བཏགས་ནས། ཞེས་བྱུང་ཡང་ཡིག་ནོར་ཏེ་བཅོས།

510 ཞ་མ། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཐུ་སྒྲོ་བཏགས་པར་བྱ་བའི་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་ལ་ཐུན་ བདོན་ན་ནི།

བྱང་བ་བློ་ཁ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱ་པ་ཉིད་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དོན་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མཚན་མ་ཡིན་ནོ།།

(བ) དེ་ལྟར་འབྲིན་ལྡན་སྣང་དུ་བསྟན་པ།

<u>འདིར་ནི་གཞན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་འཕྲལ།</u> <u>།དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དེར་སྣང་།</u>། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཐོ་བ་ཏཱཀ་ནས་དེ་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐ་མ་ལ་ཐོ་འདོད་གས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་གཏན་ཚིགས་རྟག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ནི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཐོ་བ་ཏཱཀ་ནས་གློ་ཁ་ལ་ལ་དེ་མེད་པར་མི་རྟག་པ་ཉིད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྩོད་པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་དེ་རྟག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།།

(ཀ) ཐལ་འགྱུར་མཚན་པའི་ལྟ་ཁོད། (ཀ) ལྟ་ཁོད་ངོས་ཀྱི་ཟླུང་བ།

<u>དེ་ལ་ཐལ་ཡང་ཁ་ཉིས་དགུ་ལ།</u> <u>།ཀཏ་ཏ་ཚིགས་ལེན་པ་ཐལ་བ་མཚན་ནས།</u>། དལ་ལ་ཐ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལ་རེ་ཞིག་བྱམ་པ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཀཏ་ཏ་ཚིགས་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

(ཁ) དེ་ལྟར་འབྲིན་ལྡན་སྣང་དུ་བསྟན་པ།

<u>དལ་ལ་ལྟར་ཐ་བཞིན་འདི་ཡིན།</u> <u>།བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མ་གྱུབ་</u>
<u>པར་རྩོད་པར་བྱེད་དེ།</u> ཀཏ་ཏ་ཕྱི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་ཟླ་སྐྱ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དལ་ལ་ལྟར་
ཐ་ཞིན་ཏུ་ཁ་ཉིས་ཀ་ལ་ཏ་ཏ་ཡིན་ནོ། ། འདབས་བྱ་མཚན་ཉིད་ཐ་ཚ་
ཐ་ལ་ནི་ཀཏ་ཏ་ཚིགས་ཟླ་ཐ་ལ་ལ་ཏ་ཏ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ནི<u>ལྟ་ཁོ་</u>
<u>ཀུན་ལ་ཕྱོགས་ཅམ་ཡིན།</u> ། ཇི་ལྟར་ལྟ་ཁོ་འདི་རྣམས་ནི། མ་ཚད་བ་ལ་ས་ཁོགས་པར་
ཐ་ཉིད་ཀྱིས་ལན་དུ་མི་ཏི་ཁས་པར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཀཞན་འཕེལ་བ་དང་
འགྲེ་ཐ་ལ་མཚན་ཉིད་ལ་ས་ཁོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་།[511] ཐུན་བའི་ཁྱད་པར་རྩུད་ཟད་ཙམ་
ལས་འདི་དག་ཁོ་ན་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པར་འཐུད་པ་ཡིན་ནོ།།

511 ཞ་མ། ལྟ་ཁ་ལ་མཚན་ཉིད་ས་ཁོགས་པ་ཀཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ།།

འདིར་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མ་ཚང་བར་སྣང་བ་དང་། མ་བྱུབ་པར་སྣང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྟོག་བྱེད་ལ་བརྟེན་བ་ཉིད་བར་བཏགས་པ་བྱས་ནས་ནི་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མ་ཚང་བ་རྣོད་པར་སྣང་བ་དང་། མ་བྱུབ་པར་རྣོད་པར་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་བརྟེད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁའ་ཞིག་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་ནི་ལྟག་ཚོད་དང་འབྲེལ་པ་ལས་ཡིན་ལ། གང་མ་ནི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་ནི་ལན་དང་འབྲེལ་པ་ལས་ཡིན་གོ། །མཚན་པའི་སྒྲ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་བསྡུས་པའི་ལྟག་ཚོད་རྣམས་ལ་ཐལ་བར་མཚན་པ་ཉིད་བྱ་དེ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལྟག་ཚོད་རྣམས་ལ་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལན་ཀྱི་ཐུན་བཤད་པ་ཡིན་གོ།།[512]

ཀ ཚོད་སྒྲུབ་མཁན་པོའི་ལྟག་ཚོད་ཀྱི་ཁྱབས་རིས་དཀྱུ་ཁ།

ཀ ལྟག་ཚོད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

ཀཀ ལ ཕྱི་ཅི་ལོག་དང་མི་བདེན་དང་། །འགལ་ཉིད་ལྟག་ཚོད་རྣམས་ལ་ནི།།
ཚོད་པ་བསྒྲུབ་པར་ཐུན་གསུམ་བཤད། །འདི་ལ་ཁྱད་པར་མཚོན་པ་མེད།།[513]

ཚོད་པ་སྒྲུབ་པར་ནི། ཕྱི་ཅི་ལོག་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འགལ་བ་རྣམས་ནི་ལན་ཀྱི་ཐུན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གོ།།[514]

དེ་ལ་ཕྱི་ཅི་ལོག་པ་ནི་ཚས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་ཚོམ་དང་། མ་བརྟེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མཚན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་བཞི་ནི་[515]ཕྱི་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དཔོག་པ་ལ་མ་རེས་

512 ཚིག་ཕྱང་འདིའི་འགྱུར་ལ་དང་ཀེས་དང་ཞ་མ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཆེ་ཙམ་སྣང་།

513 དར་ཏི་ཀ་ཏུ་ཀར་པ་དང་པོ་གསུམ་འདོད་པ་བརྟེད་པ་དང་། ཐ་མ་དེ་དག་ག་པ་ལ་སྒྲུར་ཏེ་ནང་གསེས་ས་བཅད་གཉིས་སུ་ཕྱེས།

514 ཚོད་སྒྲུབ་མཁན་པོས་ལྟག་ཚོད་རྣམས་ཐུན་ཀྱི་རིགས་གསུམ་དུ་བསྡུས་གསུངས་པའི་ཐུན་ཀྱི་གསུམ་ནི། ཀ ཕྱི་ཅི་ལོག་པའི་ཐུན་དང་། ཁ ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའམ་ཕྱན་ཚྭན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུན་དང་། ཀ འགལ་བའི་ཐུན་བཅས་སུ་བྱའོ།།

515 ཞ་མ། དེ་ལ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས། འགྲེལ་བཤད་དུ། (ཅ५९) དེ་ལ་གཞི་རྣམས། ཞེས་བྱུང་བ་བརྟག

པ་ཆོས་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པས་རྟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་པ་ལ་ནི། ཇི་ལྟར་མ་དེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁུལ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་རྟོགས་པ་ལ་ནི། དེས་པ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་དེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་ཟུས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཚུངས་པ་ལ་ནི། འདི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྒྱང་ཡང་ཀྱིས་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཀྱིས་ནི་མ་སྐྱེན་པ་དང་མི་གཡོ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ཟླ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི། སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པས་བྱམ་པ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མ་སྐྱེན་པར་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བ་གཞན་ཀྱི་ཡོན་མ་དེས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐུ་མ་ལ་ནི་མ་ཁྱབ་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི[516]ཉིད་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐུ་རྟ་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལན་ཕྱོགས་ཐུ་མ་དང་འཕྲེལ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་ན་བདེན་པར་འགྱུར་ན། ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཅི་བསྟུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་ཅེ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། སྐྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅི་བསྟུབ་བྱ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།[517]

གང་ལ་རྗེས་སུ་འཇུ་བ་དང་ལྡོག་པའི་དམེ་གཉིས་པོ་འདི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་རྩོད་པ་བསྟུབ་པར་ཅི་མེད་དོ། །གང་ཚིས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དག་ལས་འདི་མི་རྟག་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་མཉན་པར་བྱ་བ་འགལ་ཞིག་རྟག་པ་ཉིད་དམ། མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་འདས་པར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་བཤད་པ་དེ། ཚིས་མཐུན་པའི་དམེ་ཅི་འདིར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་

516 མ་ཡིན་པ། སྐྱར་ཕར།

517 ངོག་སྒྲོར་ཀི་ཀཱུང་འདི་དང་དེའི་ལན་ཀྱི་ཀཱུང་ཀཏིས་ཀར་དང་ཀེས་དང་ཁ་མ་ཀཏིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ།

མཁན་པར་བྱ་བ་ཉིད་མི་རུག་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་འདྲ་བའི་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཐུན་བས་ནི་རྟོག་པ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་གླགས་ཀ་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ནམ་མཁའི་རུག་པར་མཐོང་ལ། རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་རིས་པར་མི་རུག་པ་ཉིད་ཏུ་མཐོང་རོ། །ཁྱད་པར་མེད་པར་མཚན་པ་གཉིས་པ་ལ་ནི་གཞན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བརྩད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་གཏན་ཚིགས་དང་ཐུད་པ་དང་མ་ཐུད་པ་མཚན་པ་དག་ནི། གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་རྒྱུར་བ་འདོད་པས་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་གཞན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་དམ་བཅའ་བ་འཇིག་པར་བྱེད་པས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁྱེས་པར་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། ལོན་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་ཐུད་པ་དང་མ་ཐུད་པའི་ཁྱེས་པ་དང་འཕྲལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ནོ།།

དམིགས་པ་མཚན་པ་ཡང་། གཏན་ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་གཏན་ཚིགས་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གཞན་ཀྱིས་བརྩད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། ལོན་ཀྱང་དེ་མེད་ན་ཡང་འདིས་བསྟན་བྱ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། གང་མེད་པར་གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ལན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། གཞན་ཏུ་ན་ཕྱོགས་ལ་མ་གཞན་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་པ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཁྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཕེ་ཚོམ་ཟ་བར་མཚན་པ་ཡང་། གཏན་ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་མ་ཡིན་ཀྱི། ལོན་ཀྱང་བསྟན་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ཐུན་བའི་གསས་ཡིན་པའམ། དམ་བཅའ་བ་བཟློག་པས་བརྗོད་པ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་བརྩགས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

མ་བརྗོད་པ་དང་མཚན་པ་ཡང་། གཏན་ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཀྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཚིགས་སྒྲ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། བརྗོད་པའི་ཏྲས་སྒྲ་ཡང་སྒྲ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་མི་རུག་པ་ཐོབ་པར་མ་ཀྱར་ཅི་གལ་ལས། བརྗོད་པ་ལས་ལྷར་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་སྒྲིའི་ནང་བུ་འདྲས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤུ་ཚོད་འདི་དག་གཏན་ཚིགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིན་ནོ།།

ཐལ་བ་དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་མཚུངས་པ་ལ་ཟོགས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ནི། རེ་ཞིག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་འགལ་བར་ཡང་བརྗོད་པར་ཆུས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་ལས་བཟློག་པ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྱིས་གོ་བ་མཚུངས་པ་ཡང། དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དོན་གྱི་གོ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐོ་བ་ཏཱཀ་ས་ལས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ།།[518]

མ་སྒྲོས་པ་དང་རྟག་པ་མཚུངས་པ་ལ་ཟོགས་པ་འགལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲ་བ་ལས་ཐར་ནི་ཐུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མེད་པ་འདི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་མེད་པ་རྟག་པ་ཉིད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་[519]བརྗོད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །རྟག་པར་ཡང་མཚུངས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་དང་མི་བདེན་པར་ཡང་བརྗོད་པར་ཆུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ནི་དང་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་དེ་ལྟར་ན། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟག་ཚད་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་མ་འཆོལ་བར་[520]བརྗོད་པར་ཆུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

518 ཆོག་ཕྱར་འདིའི་འགྲུར་ལ་ཞ་མ་དང་དང་ཀེས་ཀཱ་ཤ་ཁྱད་པར་ཆེ།
519 +བྱ། སྐར་ཕྲ།
520 མ་དབེན། མ་འཆོལ་བར། ཞེས་བྱྭར་ཡང་ཡིག་ནོར་ཏེ་བཅོས། ཞ་མ། འཇེས་པས་སྐྱོན་མེད་པར།

།མ ངེའི་ལན་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བཟོད་པའི་རྒྱུ་མཚན།

ཀཀ དེགས་པ་ཕྱི་ཡང་ལྷག་ཆོད་རྣམས། །མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་བཤད་པ་ཉིད།།
དེགས་པ་བརྟག་ལས་ཀེས་པར་བྱ། །གཞན་གྱི་ལྷག་ཆོད་དེ་ཐུགས་ཙམ།།

དེགས་པ་ཕྱི་མོར་ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དག་གིས་རྟོད་པའི་ལྷག་ཆོད་དང་།[521] དེ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ལྷག་ཆོད་མང་པོར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི། གཏན་ཚིགས་དང་ཕྱད་པ་དང་། མ་ཕྱེས་པར་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཁྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཆོས་མཐུན་པ་ཕ་ཁ་ཕ་ཁ་ཕ་ཁ

ཆོས་ནི་རྟོག་གེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོག་པ་ལས་ནི་སྟོན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོས་ནས་འབད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བར་དུ་མ་བརྒལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།[524]

གསུམ་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ།

ཀ། ཆུ་སྐྱེགས་རྟོག་གེ་ཙམ་སྟོངས་ཅན། །དེར་ཡང་བསྟན་མེད་མཚན་ཉིད་
དང་། །རང་གི་སྟོར་བ་དང་འགལ་བ། །འདོད་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་མ་ཡིན།།[525]
ཀ། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བསྟན་པ་ལས་ནི་ཡུན་རིང་ཉམས་ཀྱང་པ།།
གང་ཡིན་རྟོག་གེའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་བཙོད་པར་བྱེད་མ་ཡིན།།
དེ་སྐྱ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟོག་གེའི་མཚན་ཉིད་ནི།།
གལ་ཏེ་རྒྱམ་པར་འགྱུར་བར་འཕྲོ་བར་བྱེད་དམ་བརྡུག་པར་ཀྱིས།།
ཀ། ཚད་མའི་ཁ་ཡི[526]ཡོན་ཏན་གྱོན་ནི་རྒྱམ་ཆུས་པ།།
རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་ལས་འདིར་ནི་དགེ་བ་གང་བསགས་པ།།
དེས་ནི་ཐོང་བས་པའི་གྲྭ་བོ་ཡོན་ཏན་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ།།
ཤེས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་མཐར་ནི་བྱེད་པར་ཤོག
ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ལེའུ་བྱ་བའོ།། །།

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པ་རྩོད་པ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་ཕྱུ་བའི་ཐུགས་མངའ་བ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་ཡས་ཀྱི་ཆོལ་བ་རྣམས། །འཇོམས་པར་བྱེད་ལ་གླང་པོའི་སྟོབས་ལྡན་པ། །ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་གཞུང་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཅི་འབྱོར་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཤེས་པའི་དགེ་གཙས་གཙུག་ལག་ཁང་གཙས་ཆེ། །ཁྱུ་གར་མཁན་པོ་གསེར་ཀྱི་ཞོ་ཚ་དང་། །ཐུ་བརྒྱུད་ཡོ་ལྡ་དང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །བརྒྱུད་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན།། །།

524 ཞ་མ། རིང་དུ་བརྒལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་བཤད་དུ་ནི། (ཕ།৬৬) "བར་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ཉེས་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།།" ཞེས་བཀྲལ།

525 ཏཱིཀ་འདི་དང་འདིའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པའི་ཏཱིཀ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་བཤད་དུ་(ཕ།৬৮-৬৯)བྱང་བ་ལ་གཟིགས།

526 འགྲེལ་བཤད་དུ་འདི། ཚད་མའི་ཕྱང་བཤད། ཞེས་བསྟན།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་
གཞུང་གཞན་ལྷ།

། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏན་ལ་དབབ་པ།[1]

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཏེ་ཏུ་ཙཀྲ་ཏ་སྟྭཱ། བོད་སྐད་དུ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
གཏན་ལ་དབབ་པ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

༡ འཕྲུལ་པའི་ངོ་བ་འཇོམས་མཛད་པའི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ནས། །གཏན་ཚིགས་ཚུལ་གསུམ་འཁོར་ལོ་ཡི། །གཏན་ལ་དབབ་པ་བཤད་
པར་བྱ།།

༢ རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ། །ཡོད་དང་མེད་དང་གཉིས་ཀ་ཡི།།
ཡོད་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་སྟེ། །མེད་དང་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ཡིན།།

༣ ཕེ་ཚོམ་གཉིས་ཏེ་མ་གྲུབ་བཞི།[2]།མ་གྲུབ་སྦྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ།།
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་དེ་བཞིན་གཉིས་ཀ་དང་།།

๔ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ།[3]།།

๕ སྟེང་འོག་གཉིས་ལ་ཡང་དག་གོ། །ཚོགས་ལ་འགལ་བ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།།
རྒྱུ་བཞི་ཐུན་མོང་མ་འདས་བཞིན།[4]།དབྱས་ཀ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།།

๖ གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །བྱས་དང་མ་ཉན་བྱ་ཚུལ་ཐུང་དང་།།
མི་རྟག་ཚུལ་ཐུང་ཡུས་ཅན་མིན།།

๗ རྟག་དང་མི་རྟག་ཚུལ་ཐུང་དང་། །རྟག་དང་རྟག་དང་རྟག་པ་དང་།།
ཚུལ་ཐུང་མིན་དང་མི་རྟག་དང་།[5]།རྟག་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་པ་བཀོད།།

๘ སྟེང་འོག་མི་མཐུན་ལོག་ལས་དང་སྦྱར། །ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཡིན་ནོ།།

---

1 ཕྱོགས་ཚོས་དཀྱིལ་འཁོར་ལོ་བཞུགས་སོ། །བོ་ཌི་ཙ། ལྷན་པང་། བོ་ལྷར་གཉིས་ཀྱ་ཀཱུ་དཔོན་གཉིས་ཀ་ཞིའི་དབུར་ཕྱོགས་ཚོས་འཁོར་ལོའི་གཏན་ཚིགས་དཀྱ་ར་ར་ནས་དཔེར་བཙོན་དང་བཅས་པ་བཀོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལ་ཡོད་མེད་ངོས་འཛིན་དང་བཅས་པ་བྱང་སོད། བཤད་པ་དེ་ནི་གཞུང་རང་གི་འཁོར་ལས་གཏོགས་མིན་པས་འདིར་མ་བཀོད།

2 མ་དཔེ་དང་དཔེ་ལྟར་གཉིས་སྦྱ། མ་གྲུབ་བཞིན། ཞེས་བྱང་ཡང་ཡིག་ནོར་ཏེ། བསྟན་དར་ལྟ་བམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བྱང་བ་བཞིན་བཅོས།

3 གསུམ་ཡིན་ཏེ། བོ་ཌི་ཙ། ལྷན་པང་།

4 མ་འདས་ཡིན། བོ་ཌི་ཙ། ལྷན་པང་།

5 མི་རྟག་རྟག བོ་ཌི་ཙ། ལྷན་པང་།

ཟླཏ་ས་དང་མི་མཐུན་སྟེང་འགྱུར། །འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཡིན་ནོ།།
৫ རྒྱུ་བཞི་ཐད་དང[6]སྟོལ་མར་སྣང། །ཐུན་མོང་མ་འདས་རྣམ་པ་བཞི།།
ཟླཏ་གཉིས་ཐད་ཀར་སྣང་བས་ནི།[7]ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མ་འདས་པའོ།།
৭০ གཏན་ཚིགས་འཁྲུལ་འཛིན་རྣམ་དགྱ་ཡིས། །དབེ་ཡི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།།
ནམ་མཁའ་བྱམ་དང་བྱམ་མཁའ་དང་། །བྱམ་པ་གློ་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན།།
৭৭ མཁའ་དང་བྱམ་པ་གློ་བཞིན་དང་།[8]།གློ་དང་ནམ་མཁའ་བྱམ་བཞིན་དང་།།
བྱམ་དང་གློ་དང་མཁའ་བཞིན་དང་། །ནམ་མཁའ་རྟུལ་ཕན་ལས་བྱམ་བཞིན།།
৭৭ དེ་ཁི་འདས་པའི་དབང་བྱས་ཡིན། །ཕེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཡུག་ལ་ནི།།
ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །ཕྱོགས་གཅིག་མཐའ་དག་སྟོར[9]བས་ས།།
ཕྱོགས་ཆོས་དགྱེ་འཛིན་ལོ་སྟོན་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླིང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་ས།། །།
ཟ་ཏོར་ཀྱི་མཁས་པ་བོ་ཏི་མཏུ་དང་། དགེ་སྟོང་ཆུམ་ལྷ་ལོ་ཀས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །।[10]

6 མ་དཔེར། རྒྱུ་བཞི་ཐ་དད། ཅི་སྟུང་ཡང་། རྒྱུ་བཞི་ཐད་དང་། ཞེས་པ་སྟོར་ཏ་བྱུང་བ་ལྟར་བཅོས།

7 ཐུན་བས་ན། པ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

8 མཁའ་དང་བྱམ་པ་མཁའ་བྱམ་དང་། པ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་། བསྟན་དར་ལྟ་རམས་ཁའི་འཕྲེལ་ཡར་ནི། མཁའ་
དང་བྱམ་པ་མཁའ་བྱམ་དང་། ।ཞེས་པ་དང་། འདིར་རྒྱུ་བའི་ཀུར་པ། མཁའ་དང་བྱམ་པ་གློ་བ་ཞིན་
དང་། ।ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་བྱུང་བས། ཆུ་ཚོགས་གཅིག་ཀུར་ཁང་གཅིག་ལྟོན་མ་ཐོན་པ་བརྟག

9 ཐུན། པ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

10 པེ་ལྟར་གཉིས་ཀྱ། གཞུང་དངོས་ཀཱི་ཞོ་ཐུགས་པའི་མཏུ་ཀ་ཀཱུམ་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་བྱུང། ཏུ་ཀ་དང་མི་
ཏུ་ཀ་ཆོས་ལྟ་ཡ་ཐུང་དང་། ।བར་ཏ་ཏུ་ཀ་ལ་རྣམ་ཀཱུམ་ནས་དང་། ।ཆོས་ལ་ཐུང་ཡིན་དང་མི་ཏུ་ཀ་ཏུ། ।དཀྱ་ཐོ་དེ་ཁི་ལྟ་ཐ
ཐ་ཡི་ཚོས། ।ཀཱཏ་ལ་ཐ་ཐ་ས་ལ་ཀ་ཏ་ཀ་ཏ་ལ། ।ཐ་ས་ལ་མ་ཀ་ཏ་ཆོ་ལ་ལས་ཐ་ཐ། ।མི་ཏ་ཏ་ཆོ་ལ་ཐ་ཏ
ཐ་ཡིན། ।དཀྱ་ཐོ་ལ་ཏ་ཏ་ཏ་ཆ་ལ་ལ་ཡིན། ।ཏ་ལ་ཐ་ཀཱཏ་ལ་ཐ་ཡ། ।ཡོད་ཐ་ཀ་ཁ་ར་ཐ
ཐ་ཡ། ।ཐ་ཐ་ཐ་ཏ་ཏ་ཆ་ཡ་ཀ་ཏ་ལ་ཐ། ।ཏ་ལ་ཐ་ཏ་ལ་ཐ་ཐ་ཐ་ཆ་ལ། ।ཡ་ཐ་ཐ་ཀ་ཁ་ར་ཐ
ཐ་ཡ། ।ཐ་ལ་ཐ་ཀ་ཁ་ར་ཐ་ཐ་ཐ་ལ། ।ཏ་ལ་ཐ་ཏ་ལ་ཐ་ཐ་ཐ་ཆ་ལ། ।ཡ་ཐ་ཐ་ཀ་ཁ་ར
ཐ་ཡ། ।ཐ་ལ་ཐ་ཏ་ལ

༩ དྲས་གསུམ་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བ།

ཨཱ། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཏི་ཀྵ་ཡ་པ་རྟེ་ཐ་ནཱ་མ།
བོད་སྐད་དུ། དྲས་གསུམ་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བ།

๑ དང་བོར་ཡོད་དང་དེ་ལས་ཡོད། །དེ་ནས་མེད་དང་རིམ་འགལ[1]ཏེ།།
དྲས་གསུམ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་དམིགས། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མིན།།

๒ ཇི་ལྟར་དབང་པོ་བསྟན་ཙམ་ལས། །ཟླ་འདོགས་པ་ནི་བྱེ་བ་ལྟར།།
དེ་བཞིན་བརྒྱ་པས[2]སྟེ་བའི་བློ། །རྒྱུན་དག་གིས་ནི་དོན་རྣམས་ལ།།

๓ ཐམས་ཅད་མིན་པའི་ཡུལ་སྣང་བ། །རྒྱུན་དང་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།།
དོན་ནི་ཐོ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། །རང་གི་ངོ་བོས་རྟོགས་པར་བྱེད།།

๔ ངོ་བོ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དག ཤཱཀྱ་ཏེན་ལམ་ལ་གནས་ནས་ནི།།
ཤེས་པའི་དབང་དང་མངོན་བརྗོད་པ། །ཕྱིས་དང་མཁས་པ་འདུ་བ་ཡིན།།

๕ དོན་གྱི་ངོ་བོས[3]ཀུན་མ་དག །ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མེད་བརྟེན་པ།།
དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དག་པ་གཞན། །གཅིག་བརྗོད་རང་བཞིན་མེད་པའོ།།

๖ ཅི་བར་བསྟན་ཕྱིར་ཤེས་པ་ནི། །ཕྱི་ཕོ་ལ་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡིན།།
ཚུ་རྟོག་བཞིན་དུ་དེ་དེ་ཡི།[4]ཚོགས་པ་འདུ་བ་ཐ་དད་རྒྱུས།།

๗ ཇི་ལྟར་དོན་ཀྱིས[5]འཐས་ཕྱིན་ཞེས། །དཀའ་བ་མིན་པར་རྣམ་པར་གནས།།
དེ་ལྟར་དོན་ལ་དེར་རྟེན་ཅན། །རང་གི་ངོ་བོས་བར་དུ་ཚོད།།

๘ འདི་ལྟར་དོན་དང་རྒྱ་དང་ནི། །ཤེས་པ་ལས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ཡོག
དངོས་དང་དངོས་མེད་མ་ཡིན་བས། །ཐ་སྙད་ལ་ནི་འདུག་པ་སྟེ།།

๙ ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ཉིར་བསྟེན་ནས། །དེ་ནི་དངོས་མེད་རྟེས་སུ་རྟོགས།།

---

1 གལ། པེ་ཅིང། སྣར་ཐང།
2 མ་དཔེར། བསྟན་པས། ཞེས་བྱུང་ཡང། པེ་སྣར་གཉིས་སུ། བརྒྱ་པས། ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་བཅོས།
3 ངོ་བོ། པེ་ཅིང། སྣར་ཐང།
4 མ་དཔེར། དེ་དེ་ཡིན། ཞེས་བྱུང་ཡང། པེ་སྣར་བུ་བྱུང་བ་བཞིན། དེ་དེ་ཡི། ཞེས་བཅོས།
5 མ་དཔེར། ཀྱི། ཞེས་འཇུག་ལྡན་ཡོད་མོད། པེ་སྣར་བཞིན་ཁྱིད་ལྡན་བཅོས།

དེ་ལྟར་དངོས་མེད་ཉིད་བསྟེན་ནས། །དེ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀུ་རྐོག་ས།།

๑๐ དངོས་ལས་དངོས་པོ་སྤྲུ་མིན་ན། །དངོས་པོ་རྣམས་ལྷན་ཏྲེད་མིན།།
གཅིག་ལས་བདག་ཉིད་གཞན་མིན་ལ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་པར་
བཤད་ས།།[6]

๑๑ དངོས་མེད་རྣམ་ལྷན་ལྷར་མེད་ཕྱིར། །རབ་ཏུ་ཟློག་ཏྲེད་རྒྱ་མ་ཡིན།།
ལྷར་ལྟན་ལ་ཡང་དངོས་པོ་ཡི། །རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་ཏྲེད་པར་ལགྱུར།།

๑๒ དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་དམ། །ཡང་ན་ཐམས་ཅད་དངོས་པོར་ལངོད།
།གནས་སྐབས་གཞན་དུ་ཆད་ཟད་ཀྱང་། །གཅིག་ལས་བདེན་པར་གནས་མ་ཡིན།།

๑๓ གཉིས་མེད་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལངོར། །རང་གི་ངོ་བོས་མཚན་ཉིད་གཅིག །ཀྱན་
ཏུ་བཤད་ཀྱི[7]ཐ་ལྟད་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ལྷ་ཚོགས་ཉིད་དུ་དམིགས།།

๑๔ གནས་སྐབས་བཞི་ཡང་ཇི་ལྟར་ནི། །རང་བཞིན་མེད་ལ་རབ་ཏུ་བཤད།
དེ་ལྟར་གསུམ་དམིགས་པ་ཡང་དེ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་ཡིན།།

๑๕ མི་ལགལ་བ་དང་ལགལ་བཞམ། །ཡོད་དང་མེད་བཞང་དེ་ཉིད་མིན།།
རིམ་དང་རིམ་པ་མེད་པ་ཡང་། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ་དམིགས་མིན།།

๑๖ མི་ལགལ་བ་དང་ལགལ་བ་དང་། །ཡོད་དང་མེད་པཞང་དེ་ཉིད་མིན།།
རིམ་དང་རིམ་པ་མེད་པ་ཡང་། །དེས་ནི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་ས།།

๑๗ དངོས་པོ་མེད་པས་ཏུས་གསུམ་ལ། །ཐ་དད་ཁྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟ་བས་ན་དངོས་པོ་ཡང་། །ཏུས་གསུམ་ཏུ་ནི་རིགས་མ་ཡིན།།

๑๘ བདག་གི་དེ་ཉིད་དོར་ནས་ནི། །གཞན་ལས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
བདག་གི་དེ་ཉིད་གཞན་ལས་དང་། །རང་ལས་ཀྱང་ནི་མི་རིགས་ས།།

๑๙ ལགལ་བ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱང་དེ་ནི། །ཐན་པ་ལགལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།
དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་ཡོངས་བོར་བའི། །ཐ་ལྟད་ལ་ནི་ལངྷ་པ་མེད།།

๑๐ དངོས་མེད་དངོས་པོར་ཡོད་མིན་ཏེ། །དངོས་པོ[8]བདག་ཉིད་ཅམས་ཕྱིར་རོ།།

6 བཤད་པ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
7 ཀྱགས་ཀྱི། པ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།
8 དངོས་ཀོའི། པ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

ཁྲ་མོའི་[9]ཡོད་ཉིད་གང་ལ་ནི། །ཆགས་མེས་གཏོད་པ་གང་ཡང་མེད།།
૧૨ ཁྲ་མོ་ཡང་ནི་མེད་ཅེས་ཏེ། །ཆགས་མོ་ལ་ནི་བརྒྱ་བྱ་མིན།།
དངོས་མེད་གལ་ཏེ་དངོས་ཡིན་ན། །དེ་ལ་དཔྱད་པ་འདིར་འགྱུར་ཏེ།།
૧૩ དེ་ཡང་དེ་ཚོ་དངོས་པོ་ཡང་། །ཡང་ནི་དཔྱད་པ་འདིར་འགྱུར་ཏེ།།
དངོས་མེད་ཕྱིར་ན་འདས་པ་ནི། །གང་ཕྱིར་ཐ་སྙད་ཟློད་ཡུལ་ཕྱིར།།
૧૪ དེ་ལ་དངོས་དབང་ཐ་དད་ནི། །མ་ཡིས་ཚིག་གིས་རིགས་པ་མིན།།
རྟེན་མེད་དོན་གྱིས་བརྟེན་གནས་པ། །རྒྱུ་ནི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏོ།།
૧૯ གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་། །རྒྱུ་ལས་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།།
དེ་ཡི་དང་པོའི་གནས་སྐབས་གང་། །དངོས་པོ་འདི་ཡི་རྟེན་ཡིན་ཡང་།།
૧૫ དང་པོའི་གནས་སྐབས་དངོས་མེད་ལ། །དེ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏོ།།
ཕྱི་མ་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་པའི། །ཚིག་ནི་བརྗོད་པ་དག་གི་རྒྱུ།།
૧૬ རྟེན་མེད་དོན་གྱི་གནས་(མ་ཕྱི་ལ་ཚད།)[10]འདི་ཡིས་ཚིག་ནི་རབ་ཏུ་བརྗོད།།
૧૭ ཤེས་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་སྐྱེས། །གང་ཕྱིར་ཆ་མེད་གང་དེམ་མེད།།
དངོས་རྣམས་དང་པོར་གྱུར་པ་ཡིས། །བདག་གི་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན།།
૧૧ རྣམ་རྟོག་གིས་ནི་ཡོངས་གཞག་པའི། །ཁོ་ནས་ཐུས་རྣམས་ཀྱན་ཕྱི[11]ནི།།
ཐ་སྙད་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ཡིན།།[12]
૧૮ དེ་ཕྱིར་ནུས་པར་འདོད་ཤེམས་པ། །འདི་ཡང་རྒྱ་པར་ཟླ་བ་ནི།།
དངོས་ཉིད་དེམ་པར་ཟླས་པ་ཡིན། །དངོས་ལས་དེམ་པ་གཞན་མ་ཡིན།།
૧૦ ཇི་ལྟར་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །གཞན་དུ་ཆུང་ཟད་རྟོག[13]མེད་ལྟར།།
དེམ་དང་ཅིག་ཅར་ཆུང་ཟད་ནི། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་ཐ་དད་མེད།།

---

9 མ་དཔེར། ཕྱ་མོའི། ཞེས་བྱུང་མོད། ཝེ་ལྕར་དུ། ཁྲ་མོའི། ཞེས་ཡོད་ལ། ཐ་དགེའི་ཚ་ཚིག་ཉིད་དུའང་། ཐུགས་ཀ། ૧૨ ཐང་དུ་ཁ་མོ། ཞེས་ཡོད་པ་དག་པས་དེ་བཞིན་དུ་བཅོས།

10 ཐ་དགེ་དང་། ཝེ་ཅིང་། ལྕར་བཅས་ཚང་མའི་ཏང་ཐུགས་ལའོ་ལ་ཚད་ཟློན་ཞུགས།

11 ཀྱིས། ཝེ་ཅིང་།

12 གཞུང་དོན་ལ་བརྟགས་ཏེ་འདི་ཀར་པ་གསུམ་པ་ཅན་དུ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་དེར་ཐུགས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་མཐུན་ཐུབ་པ་བྱང་།

13 རྟོགས། ཝེ་ཅིང་། ལྕར་ཐང་།

གང་ དེ་ཕྱིར་ནུས་པའི་རྣམ་པའི་ཚས། །རྒྱག་པ་ཡོད་པ་མེད་པ་བདག
ངོན་གཅིག་ཇོད་པར་བྱེད་པའི་ཐྲ། །རང་བཞིན་དུ་མ་རབ་ཏུ་བསྟན།།
ཀཀ ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་རྣམ་དག་ལ། །རབ་རིབ་ཀྱིས་ཁེ་བསླད་པའི་མིག།[14]
ཐུལ་ཙར་ཀྱིས་ཁེ་ཀུན་གང་ལྟར། །ཆུ་ཚོགས་ཀུ་ཁེ་མངོན་པར་རྟོགས།།
ཀཀ དེ་ལྟར་འདིར་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཁེ། །རྣམ་པར་མི་འགྱུར་མ་རིག་པས།།
ཆུ་རྟོག་བཞིན་དུ་ཕྱུགས་པ་ཁེ། །ཐ་དད་ཀཀླུགས་ཀུ་རྣམ་པར་འདྲུ།
ཏས་ཀུམ་པནྡཱ་པ་ཞེས་བྱ་བ། སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པ་ཚོགས་སོ།། །།

བཀྲ་ཤིས་ཡ་ཆེན་པོ་གླིན་ཏུ་ཀา་ར་ཀ་པ་ཏའི་ཞལ་ལྟ་ནས་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་བའོ།། །།

14 བསླད་པའི་མིག། མེ་ཡིད། ལྟར་ཐང་།

༥ཀ ཚད་མ་རིག་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།[1]

།༷ །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཛ་ཡ་ཐ་བེ་ཀ་ན་མ་ཐ་སྡེ་ཏི་ཐ་ཀ་ར་ཏི། བོད་སྐད་དུ། ཚད་མ་རིག་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། འཇམ་དཔལ་ཀུན་ཁྱེན་རྒྱུར་ཕ་ལ་ལྷག་འཚལ་ལོ།།

ཀུན་བདེ་གི་བསྟན་དོན།

སྒྲུབ་པ་དང་ཞི་གྱན་འབྱིན་ཏེད། །ལྷར་སྣང་བཅས་པ་ཀུན་རྟོགས་ཕྱིར།།
མངོན་གྱུམ་དང་ཞི་རྟེས་གྱུ་བཁ། །ལྷར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར།།
ཅེས་པ་བསྟན་བཅོས་བསྟུས་པའོ།།

དེ་ལ་ཕྱོགས་ལ་ས་ཁོགས་པ་བརྗོད་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཕྱོགས་དང་། ཀཏྲན་ཚིགས་དང་། དཔེ་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱི། ཕྱིར་རྒོལ་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པའི་དོན་བབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ།།

། སྒྲུབ་དགེ་ཡང་དག་བགྲད་པ། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དགོད་པ།

དེ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི། རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཚོས་ཅན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ། རང་གིས་སྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་མེད་པ་ཅན་འདི་ལྟ་སྟེ།[2] ཐུ་མི་རྣ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

---

1 གཞུང་འདི་སྟེ་དགེ་དང་ཙོ་ཅེའི་བསྟན་འགྱུར་ཏང་མི་བཞུགས་པས། འདིར་པེ་ཅིང་ལ་གཞི་བཟུང་ནས་སྟོང་ཕང་དང་དཔེ་བསྟར་བྱས།

2 བཙན་པ་སྟོན་གཞོན་ཀྱིས་རྒྱའི་དཔེ་ལས་བསྒྲུར་བའི་ཏང་། "འདིར་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི། ཐུན་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་འདི་ཁོ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ།།"ཞེས་བྱུང་། ཐུ་ན་ཀཏྲན་ཀྱི་འགྲུར་དང་། འདིར་ཡེགས་ཐུ་ར་ལས་བསྒྲུར་བ་ཀཏྲས་བར་ཁྱད་པར་མང་ཙམ་སྟོང་བ་རྣམས་ས་ས་ཁོའི་ཐད་ཏུ་འོག་མཚན་ཏང་ཀསལ་བཤད་བགོད་ཡོད།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་བศད་པ།

གཏན་ཚིགས་ནི་ཚུལ་གསུམ་མོ།[3]།ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། མཐུན་པའི་ཐུགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་འགས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཐུགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགས་པ་ཡང་ངོ་། །མཐུན་པའི་ཐུགས་དེ་ཡང་གང་། མི་མཐུན་པའི་ཐུགས་དེ་གང་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིས་དོན་མཚུངས་པ་ཉིད་མཐུན་པའི་ཐུགས་ཏེ། འདི་སྐར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མཐུན་ཐུགས་སོ། །མི་མཐུན་པའི་ཐུགས་ནི་གང་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ།[4] གང་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་དམ། བཙལ་མ་ཐག་ཏུ་ཐྱོང་བ་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་མེད་པ[5]ཉིད་དུ་འགས་པ་ཞེས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་སོ།།

མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་བศད་པ།

དཔེ་ནི་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། ཆོས་མཐུན་པ་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཡང་ངོ་། །དེ་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་ནི། གང་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཐུན་པའི་ཐུགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟོན་པ་སྟེ། གང་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་པའོ།། ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཡང་། གང་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་རྟགས་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པ་སྟེ། གང་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །རྟག་པའི་སྒྲས་ནི་འདིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲས་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་པར་རོ། །ཇི་སྐར་ཡོད་དང་མེད་དག་ཡོད་ཅེས་སྒྲས་པ་ཐུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།།[6]

---

3 སྒྲོན་གཞོན། "གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའོ།།"
4 སྒྲོན་གཞོན། "མི་མཐུན་ཐུགས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིས་དོན་མཐུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།"
5 - ལ་མེད་པ། སྐྱར་ཕར།
6 རྟག་པའི་སྒྲས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོར་དུ། སྒྲོན་གཞོན། "འདིར་ཐ་སྐད་དུ་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་མཚོན་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། བྱས་པའི་སྒྲ་ནི་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་མཚོན་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྡུན་ཏོ།།" ཞེས་སོ།།

འདི་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྣམས་ནི་གཞན་གྱིས་རང་ཉ་རྟོགས་པའི་ཏས་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐུན་མི་རུག་ཅེས་པ་ནི་ཕྱོགས་བརྗོད་པའོ། །བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ། །གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རུག་པར་མཐོང་སྟེ་དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟེས་སུ་འཇུག་པར་བརྗོད་དོ། །གང་རུག་པ་ཡིན་པ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་བཟློག་པ་བརྗོད་པའོ། །འདི་རྣམས་ཉིད་གསུམ་ཡན་ལག་ཅེས་བརྗོད་དོ།།[7]

ཀ སྒྲུབ་དགེ་ལྡན་ལྡང་བཤད་པ།

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་བསལ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་ལྡང་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་། [8]རྟེས་སུ་དཔག་པས་བསལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་བསལ་བ་དང་། ཡིད་ཚེས་པས་བསལ་བ་དང་། རང་གི་ཚིག་གིས་བསལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲགས་པས་བསལ་བ་ཡང་སྟེ་ཞེས་སོ།།[9]

དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་གཅོད་པ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་མ་ཤན་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། རྟེས་སུ་དཔག་པས་གཅོད་པ་ནི། ।དཔེར་ན་བྱམ་པ་རུག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ।འཇིག་རྟེན་ཀྱིས་གཅོད་པ་ནི། དཔེར་ན་མེའི་མཚོ་ཕོད་གཙང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏང་དང་ཅ་ཕྱིས་ཞེས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ।ཡིད་ཚེས་པས་གཅོད་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱ་ཐག་པས་སྒྲ་རུག་ཅེས་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། ।རང་གི་ཚིག་གིས་གཅོད་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་མ་མོ་གཤམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ।ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་

7 སྒོམ་གཅོན། "ཡ་ཀྱལ་གསུམ་ཥོ་ནི་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དགེ་གོ། "

8 སྒོམ་གཅོན་དུ། ཕྱོགས་ལྟར་ལྡང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་ཐཙོ་གསུམ་པས། མངོན་སུམ་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟེས་དཔག ཡིད་ཚེས། ཐུན་མོང་། རང་ཚིག་གིས་བསལ་བ་སྟེ། བསལ་བ་དེགས་ལྟ་དང་། དེའི་སྟེང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ། གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕན་ཚུན་གྲུབ་པ། ཞེས་ཐུང་བས། འདིར་ཐུང་བ་དང་མི་འཚུ་ལ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་གཞན་དོན་ལེའུ་དང་བསྟན་ཅ་ལྟོན་གཅོན་ཀྱི་འགྲུར་དེ་དག་པར་བྱ་དགོས་སྐྱམ།

9 འདོར། འཇིག་རྟེན་ཀྱིས་བསལ་བ་ཞེས་པ་གོང་དུ་ཐར་ཟིན་མོད། མཇུག་ཏུའང་ཐུགས་པའས་བསལ་བ་ཞེས་ལོགས་སུ་ཐར་ལ། འདིའི་རྒྱས་པར་ཀྱི་ཐད་དུ། "རབ་ཏུ་ཐུགས་པ་ཡང་འཕྲལ་ཏེ། "ཞེས་སོགས་ཐུང་བ་གཞན་དག་མིན་བརྟག་དགོས་པར་མངའ་བ།

ནི། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་ཆགས་ཅན་པ་ལ་སྒྲ་འཇིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་རང་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན་གྱང་ཆགས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བདག་ནི་སེམས་དཔའ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་རང་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱི་བ་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བདག་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདུ་བར་བྱེད་པ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།[10]།རང་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་འཕྲལ་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ཏོ་བ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།[11]།འདི་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཐོ་སྟེ། ཡང་དག་པར་རང་ཏུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་འཕགས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་བའི་ཐོག་རྣམས་སོ།།[12]

ཀ འགྲོས་དོན་གཏན་ཚིགས་དང་དགེ་ལྟར་སྦྱང་བཤད་པ།

གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྦྱང་།

མ་བྱབ་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། འགལ་བ་སྟེ་གསུམ་པོ་རྣམས་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྦྱང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་མ་བྱབ་པའི་དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ། གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱབ་པ་དང་། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་བྱབ་པ་དང་། ཕྱི་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་བྱབ་པ་དང་། གཞི་མ་བྱབ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའོ།།

༡ དེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་གཅིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱབ་པའོ།[13]།ཀ། སྒྲ་མངོན་པར་གསལ་བར་སྒྲ་བ་ལ། བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གང་རུང་ལ་མ་བྱབ་པའོ།།ཁ།མེ་སྒྲུབ་པ་ལ་རླུང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་ཕྱི་ཕྱོགས་ཟ་བའི་འབྲུང་བ་འདུས་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ཕྱོགས་ཟ་ནས་མ་བྱབ་པའོ།།ཅ།ནམ་

10 འདིའི་དཔེ་ལ་ལྷོན་གཅོན་དུ། "དཔེར་ན་བྱི་བྱ་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལས་བདག་ནི་རྒྱ་ཆུན་འདུས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འཕྲལ་པར་ལྷོར་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །" ཞེས་བྱྱོ།

11 ལྷོན་གཅོན་དུ་འདིའི་དཔེ་ལ། "ཕན་ཚུན་གྱབ་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་ནི་མ་ཉན་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །" ཞེས་བྱྱོ།

12 ལྷོན་གཅོན་དུ། འདི་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། "འདི་ཁས་བླང་ཏུ་མར་བརྗོད་པ་དག་ངོ་བོ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲུབ་པར་རྒྱས་ཀྱང་འཕྲས་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཐོག་ཡིན་པས་ལྟར་ངོ་། །" ཞེས་བྱྱོ།

13 འདོད་ལྟར་ལྟང་ཀི་རྟགས་སོ་སོའི་ནང་གསོས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དབེར་བརྗོད་རྣམས་ངན་ཞིན་སྒྲ་བའི་ཚེད་ཀྱ་ཕྱི་ཀ་པས་ཡང་རྟགས་བཀོད་ཡོད།

མཁའ་ཐུར་གྱི་ཡོད་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་[14]ཞེས་པ། ནམ་མཁའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའོ།།

མ་འདས་ནི་ཐུག་ཏུ་དབྱེ་སྟེ། ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། [15]མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ཡོད་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་ཡང་ཞེས་པའོ།།

༢ དེ་ལ་ཐུན་མོང་བ་འདི་ལྟར་གཞལ་བྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲ་རྟག་ཅེས་པའོ། །དེ་ནི་རྟག་མི་རྟག་གི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཐུན་མོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མ་འདས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་གཞལ་བྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།བ།ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་མཉན་བྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲ་རྟག་ཅེས་པའོ། །དེ་ནི་རྟག་མི་རྟག་གི་ཕྱོགས་དག་ལས་ལྷོ་ག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྟག་མི་རྟག་གི་རྣམ་པར་འགས་པ་ལྟར་ཕན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་ཉིད་འདི་ཇི་ལྟར་ན་ཞེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ།།ཀ།མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་གི་ཡུལ་ལ་[16]ཡོད་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པ་ནི། ཐུ་རྩེ་ལ་བས་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདིའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་རྩོ་ལ་བས་བྱང་བའོ། །གློ་གར་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལ་ཡུལ་གཅིག་གློ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་ཅིང་འདིའི་མཐུན་ཕྱོགས་རྩོ་ལ་མ་བྱང་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་ལ་འདིའི་ཡང་གློ་ག་དང་བྱམ་པ་ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མ་འདས་པའོ། །ཇི་ལྟར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྩོ་ལ་བས་བྱང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།ཁ།མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཅིག་ལ་ཡོད་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཐུ་རྩེ་ལ་བས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

14 ཐུན་གཞོན། "ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་ཡོད་དེ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པའི་ཕྱིར།" ཞེས་སོ།།
15 - པ་དང་། སྣར་ཐང་།
16 ཐུན་གཞོན་དུ། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ལ་ཡོད་ལ། ཞེས་པ་ལས། ཕྱོགས་ཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ཡོད་ལ། ཞེས་མ་བྱང་།

ཞེས་པའོ། །རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ནི་འདིའི་ཐུགས་སོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐུན་ཐུགས་དེ་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །གླིག་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཐུགས་སོ། །དེ་ལ་གླིག་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་ལ། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་ཐུ་མ་བཞིན་མ་དེས་པའོ། ༥།གཉིས་ཀའི་ཐུགས་ཀཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ནི།[17] རྗེ་ལྷར་སྒྲ་རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ལ་རྟག་པ་ནི་ཐུགས་སོ། །ནམ་མཁའ་དང་རྡུལ་ཕྲན་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐུན་ཐུགས་སོ། །དེ་ལ་མཐུན་ཐུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡོད་ལ་རྡུལ་ཕྲན་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་དོ། །འདིའི་མི་རྟག་པའི་ཐུགས་བྱམ་པ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཐུགས་སོ། །དེ་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡོད་ལ་བྱམ་པ་ལ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་བདེ་བ་དང་ནམ་མཁའ་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དེས་པའོ།།༦།འཁོར་བ་ལ་མི་འཕྲལ་བ་ནི། རྗེ་ལྷར་ཐུ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན། ཐུ་རྟག་སྟེ་མཉན་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐུ་བཞིན་ཞེས་པ། འཁོར་བའི་དོན་དག་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དོ།།[18]

འཁོར་བ་ནི་བཞིར་དབྱེ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐུབ་པར་བྱེད་པ་དང་།[19] ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཐུབ་པར་བྱེད་པ་དང་།[20] ཆོས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཐུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའོ།།

༧ དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐུབ་པར་བྱེད་པ་རྗེ་ལྷར་ན། ཐུ་རྟག་སྟེ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ་བཙལ་མ་ཐག་ཏུ་ཐུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་འདིའི་

17 ཐུན་གཞོན། "གཉིས་ཀའི་ཐུགས་རེ་ལ་འདྲུག་པ་ཆེ།"
18 ཐུན་གཞོན། "དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྲ་ཆོས་ཐ་ཟབའི་ཕྱིར་མ་དེས་པ་ཡིན་ཆོ།།"
19 ཐུན་གཞོན་དུ་འདིར་ཆུམས་ལ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འགལ་བ། ཆོས་ཅན་དང་ལྡོག་དང་འགལ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་འཕྲལ་པ་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཅས་ཐ་ཟློད་བྱས།
20 ཐུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆར་ཐང་།

རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀོ་ན་ལ་ཡོད་པས་འགལ་བའོ།།དེ|ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཁ་ཚ་དང་སྐྱན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ཞེས་པ་འདིའི་རྟགས་ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་འདུས་པ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་མཁ་ཚ་དང་སྐྱན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་འདུས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ།།དེ|ཆོས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་ན། རྫས་དང་ལས་དང་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་མེད་དེ་དངོས་པོའི་རྫས་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དང་ཁྱད་པར་བཞིན་ཞེས་པ་འདིའི་རྟགས་ཇི་ལྟར་རྫས་ལ་སོགས་པའི་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཐུལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་མའི་རྟགས་འདི་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་པ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་ཉིད་དང་། དེའི་བརྗོད་པ་མེད་པ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཐུལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དགེ་ལྡན་སྐྱང་བཤད་པ།

དགེ་ལྡན་སྐྱང་བ་རྣམས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟེས་སུ་འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡང་རོ།།[21]ཞེས་པ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ।ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཕྱོགས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ[22]ཕྱོགས་པ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱོགས་པ་མེད་པ་དང་།[23] ཕྱོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡང་ཞེས་པའོ།།

21 འདི་ལྟ་ལ་སྐྱོན་གཞོན་ཏུ། "སྒྲུབ་བྱེད་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ཐུན་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོན་པའོ།།" ཞེས་བྱོན།

22 སྒྲུབ་པར་བྱ་བ། སྐྱོན་ཐུང་།

23 སྐྱོན་གཞོན་ཏུ་འདི་ལ། "ཕྱོགས་མ་བསྐྱན་པ་དང་།" ཞེས་བྱོན།

། དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་མ་གྱུབ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཐུན་རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དབེར་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཕྲ་རབ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མེད་དེ། རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ལུས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ར།། །ཁ།བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་མ་གྱུབ་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཐུན་རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ་དབེར་ན་བློ་བཞིན་ཞེས་པ། བློ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡོད་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་རྟག་པ་ཉིད་མེད་དེ་བློ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ར།། ། ཁ།གཉིས་ཀ་མ་གྱུབ་པ་ནི། གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡང་ཞེས་པ། ། དེ་ལ་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྱུབ་སྟེ། ལུས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཕྱིར་ར། ། ཁམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་གྱུབ་པ་སྟེ། ཁམ་མཁའ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལའོ།།ཤ།ཇི་ལྟར་ཀུ་འཕྲོ་བ་མེད་པ་ནི། གང་ལ་ཇི་ལྟར་ཀུ་འཕྲོ་བ་མེད་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་ལྟན་ཅི་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་བྱམ་པ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་མཐོང་ཞེས་པའོ།།ཤ།ཇི་ལྟར་ཀུ་འཕྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི། གང་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པར་མཐོང་ཞེས་བཟློ་བ་པར་བྱ་བ་ལས་གང་མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བའོ།།

། ཚོས་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྷོག་པ་མེད་པ་ནི། རེ་ཞིག་ལས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟག་པ་ཉིད་ལྷོག་སྟེ་ལས་རྣམས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ར། ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྷོག་པ་མེད་དེ་ལས་རྣམས་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ར།། ། ཁ།བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་མེད་པ་ནི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལྷོག་སྟེ། རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ལུས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ར། ། ཁ།བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྟག་པ་ཉིད་ལྷོག་པ་མེད་དེ། རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ར།། ། ཁ།གཉིས་ཀ་ལྷོག་པ་མེད་པ་ནི། ཁམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་ལ་ཡང་ལ་ལ་ཡ་ཡ ། ཁ ། ཁ ། ཁ

མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཕྱིར་རོ།།༤།ཕྲོན་པ་མེད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་རྟག་པ་ཉིད་དང་། མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་མཐོང་ཞེས་པ་ལྟ་བྱའོ།།༥།ཕྲོན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་གང་རྟག་སྟེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས་གང་མ་བྱས་པ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བྱའོ།[24]།འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་བརྗོད་པས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་ས།།

བདག་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཉིད་དག་གོ[25]།དེ་ལ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བཅལ་བ་སྟེ།[26] ཤེས་པ་གང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་མིང་དང་རིགས་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅལ་བ་དེ་དབང་པོ་ས་སོའི་དབང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ཅི་མངོན་སུམ་ཞེས་པའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཅི་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་བའོ། །རྟགས་ཅི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བར་བརྗོད་པ་གང་ལས་གང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་འདིར་མེ་དང་བྱམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཐས་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མའང་དེ་ཉིད་དེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།།[27]

ཅ ཐུན་འབྲེལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་བཤད་པ།

དོན་གཞན་ལ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་གང་སྐྱེས་པ་དེ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བའོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱམ་པའམ་སྣམ་བུ་ཞེས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ལས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བའོ།[28]།ཕྱར་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྣང་ལས་རྟོག་པ་

24 སྒྲོན་གཞོན། "ཕྲོག་བཅས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་རྟོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བྱའོ།།"
25 སྒྲོན་གཞོན། "དེས་ན་བར་གྱིས་མངོན་པར་དོག་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ནར་དོག་པར་བྱའོ།།" ཞེས་ས།།
26 སྒྲོན་གཞོན། "འདིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཅི་རྟོག་པ་དང་བཅལ་ཞེང་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅལ་བ་ས་སོ་ས་མངོན་གྱུར་མཐོང་བས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བརྗོད་དོ།།" ཞེས་ས།།
27 སྒྲོན་གཞོན། "ཚད་མ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་འཐས་བྱ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཚད་མའང་ཡིན་རོ།།"
28 སྒྲོན་གཞོན་ཀྱི་འགྱུར་ནང་། "ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་ས་སོ་རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་དེ་མངོན་སུམ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་ལ་དོན་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་ལྟར་བའི་ཕྱིར་རོ།།" ཞེས་བྱུང་།

དོན་ལྟར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྟེས་བྱ་དཔག་པ་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ། རྒྱས་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་མང་པོ་བརྗོད་པ་དེ་ལས་རྟེས་བྱ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལྟར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་རྟེས་དཔག་ལྟར་སྣང་བའོ།།

སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་རྣམས་ནི་བྱེན་འབྱིན་པ་རྣམས་སོ། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡང་མ་ཚང་བ་དང་། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་གཞོད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཉིད་དང་། རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་བྱུབ་པའི་རྒྱས་ཉིད་དང་། མ་འགས་པའི་རྒྱས་ཉིད་དང་། འགལ་བའི་རྒྱས་ཉིད་དང་། དབེའི་སྐྱོན་ཉིད་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་མ་བྱུབ་པའོ། །དེའི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཐོལ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཏྲས་ཀ་སྒྲུན་འབྱིན་པའོ།།

སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྐྱོན་མི་འཚྱད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་རྣམས་ནི་སྒྲུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚད་པ་ལ་མ་ཚད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་། བྱུབ་པའི་རྒྱས་ལ་མ་བྱུབ་པའི་རྒྱས་སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་། མ་འགས་པ་མེད་པའི་རྒྱས་ལ་མ་འགས་པའི་རྒྱས་སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་། མི་འགལ་བའི་རྒྱས་ལ་འགལ་བའི་རྒྱས་སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱོན་མེད་པའི་དབེ་ལ་དབེའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་སྒྲུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ལ་ཕྱོགས་ཅན་ལ་ཕ་ལ་ལ་ཡ་ཡ་ཡ

ཚིག་དོན་ཐུང་ཟད་ཀྱན་བགད་པ། །ཐོན་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར།། གང་འདིར་རིགས་དང་མི་རིགས་ཀྱང་། །གཞན་ལས་དེ་དག་ལེགས་ཞེས་བྱ།། ཞེས་པ་རིགས་པར་འཇུག་པའི་ཐོ་ལྷོ་བ་དབྱིན་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཇུད་པ་རྣོ་ཕགས་སོ།། །།ཁ་ཆེའི་པཎ্ཌི་ཏ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དབང་ལ་བསྟོད་པ་ལས། ཀླུ་ཀུའི་དགེ་སློང་ཐུགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དབང་ལ་བཟང་པོས། དབང་ལ་ས་རྒྱའི་ཁུངས་ཀ་ཁ་ཆེན་པོར་བསྒྲུར་བའོ།། །।

29 ཐོན་ཀཱཊིཀ་དུ། འདི་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ལ། "དེ་དག་གཞན་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་ལ་ཐོན་རྣམས་ཀས་ལ་བར་བསྟན་མི་ཤུས་པའི་ཕྱིར་ཐོན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ། །དོན་འདི་ཇི་ཞེག་ཀཱཊིཀ།"ཞེས་བྱུང་།

༥༣ ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ།

།ཨཱ། །རྒྱའི་རྒྱད་དུ། གལེན་མེད་གཞེའི་ཁྱད་ཡོའི་ཕྱན། བོད་རྒྱད་དུ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པ[1]ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

གཞུང་གི་བསྟན་དོན།

སྒྲུབ་རྒྱས་པ་དང་གྱན་འཕྱིན་རྒྱས། །ལྷུན་སྟོང་བཅས་པས་གཞན་གོ་བྱེད།།

མངོན་གྱམ་དང་ནི་ཇེས་གྱ་དཔག །ལྷུན་སྟོང་བཅས་པས་བདག་རིག་བྱེད།།

འདིར་འདི་རྒྱད་ཅོས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྣམ་གཞག་ལ་ས་གསུམ་པ་ཚིགས་རྣམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། ཕྱོགས་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། དེ་རྣམས་དུ་མར་དབྱེ་ཡང་ཕྱིར་ཏོལ་རྣམས་འཇིས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་སྟོན་ཏོ།།

ཀ སྒྲུབ་བཞི་ཡང་དག་བཤད་པ།བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཀོད་པ།

འདིར་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་གིས་བསྒྲུབ[2]པར་བྱ་བར་འདོད་པ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕུལ་གསུམ་བཤད་པ།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཕུལ་གསུམ་ཚང་བའོ། །ཕུལ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལྷོས་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་།མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའོ། །མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཐུན་མཐུན་པ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བརྗོད་དོ། །དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱམ་པ་ལ་ས་གསུམ་པའང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་

1 རིག་པ། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང།
2 སྒྲུབ། པེ་ཅིན།

ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཐུགས[3]དོན་མཐུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་གང་ཅག་ཤ་ཡིན་པ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་རྒམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་བྱས་པ་ཉིད་དམ། བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་ཆྱང་བ་དང་།ཐུགས་ཚོས་ཡིན་ལ་མཐུན་ཐུགས་ལ་ཡོད་པར་རིས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་ཐུགས་ལ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ཁྱག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ།།

མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་བཤད་པ།

དཔེ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཚོས་མཐུན་པའི་དཔེ་དང་། གཉིས་པ་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེའོ། །ཚོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་སུ་མཐུན་ཐུགས་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་དེ་མི་ཁྱག་པར་མཐོང་སྟེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །དཔེར་ན་གང་ཁྱད་པ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཐ་སྙད་དུ་མི་ཁྱག་པའི་སྒྲ་ནི་ཁྱག་པ་མ་ཡིན་པར་མཚོན་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། བྱས་པའི་སྒྲ་ནི་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་མཚོན་རྒྱུ་ཡིན་ལ།མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ།།

འདི་སྐད་དུ་བློ་མར་བརྗོད་པ་དེ་དག་ཕྱིར་ཆོལ་ཆམས་ཀོ་བར་སྟོན་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་མི་ཁྱག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་དམ་བཅའ་བའི་ཚོ་ཡིན་ནོ། །བྱས་པའི་ཕྱིར་ནི་ཁྱག་ཚོ་ཡིན་ནོ། །ཁང་བྱས་པ་དེ་མི་ཁྱག་པར་མཐོང་སྟེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །མཐུན་ཐུགས་སུ་བརྗོད་ལ་ཡོད་པའི་རྟེས་འཇུག་ཡིན་ནོ། །ཁང་ཁྱག་པ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཕྱོགས་པར་བརྗོད་ལ་ཡ་ཁྱལ་ཁས་ལོ་ནི་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་གོ།

3 སྒྲོའི། ཝ་ཅིང་། ཐུར་ཕར།

། བསྒྲུབ་བྱ་ལྷར་སྐྱང་བགཏད་པ།

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བར་འདོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་ལྷར་སྐྱང་ངོ། །མངོན་སུམ་ཀྱིས[4]བསལ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་དང་། ཡིད་ཚེས་པས་བསལ་བ་དང་། ཐུགས་པས་བསལ་བ་དང་། རང་ཚིག་གིས་བསལ་བ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དང་།བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐན་ཚྭན་གྲུབ་པའོ།།

དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་མ་ཉན་བ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ཚེས་པས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པ་ཐུན་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།[5]།ཐུགས་པས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ།ཁ་ཟན་ཡང་མིའི་ཐོད་པ་གཙང་བ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཚ་ཧས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏུང་ཚོས་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་ཚིག་གིས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་བདག་གི་མ་མོ་གཧམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཚོས་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་པ་རྣམ་ཀུན་ཅན་པ་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་ཀུན་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བདག་ཅེ་སེམས་པ[6]ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལས་བདག་ཅེ་རྒྱ་ཆུ་ལའདུས་ཤིང་རྡེ་ཁ་ཅིང་ལའཕེལ་པར་ཐྱོར་བའི་བྱེད་པ་ཡོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐན་ཚྭན་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མ་ཉན་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་ཁས་བླང་བ་ལ་ཅི་ལས་ཡིན་ཏེ[7]ཕྱིར་དང་། བསྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲུབ་པར་ནུས་ཀྱང་འཕགས་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་ལྷར་སྐྱང་ངོ། ། བསྒྲུབ་བྱ་ལྷར་སྐྱང་བགཙན་ཟིན་ཏོ།།

4 བེ་སྐད་དུ་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་ཡིད་ཚེས། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཚིག་རྣམས་ལ། མངོན་སུམ་ཀྱི་ བསལ་བ། ཞེས་སོགས་འབྲེལ་སྒྲ་བྱུང་།

5 དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། ། བེ་ཥིང་། སྐད་ཕང་།

6 སེམས་པ་ཅན། སྐད་ཕང་།

7 བསལ་བའི། བེ་ཥིང་། སྐད་ཕང་།

ཀ ལན་ངོས་དོན་གཏན་ཚིགས་དང་དགེ་ལྡན་སྣང་བཞད་པ།

གཏན་ཚིགས་ལྡན་སྣང་།

དཔེ་གཏན་ཚིགས་ལྡན་སྣང་བཞད་པར་བྱའོ། །མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་དེས་པ་དང་། འགལ་བ་འདི་རྣམས་གཏན་ཚིགས་ལྡན་སྣང་ངོ་། །མ་གྲུབ་པའང་བཞི་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་ཟུང་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། །གཞི་མ་གྲུབ་པའོ།།

༢ གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིང་གི་གཟུང་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ།།གང་ཟུང་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་མངོན་པར་གསལ་བར་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྦྱོས་ནས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། གཞི་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བའི་རྟའམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་བོའི་རྫས་ཀྱི་རྣམས་མཐོང་བའི་ཚེ་འཇུག་བ་ཆེན་པོ་འདུས་པའི་མེ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།ཡ།གཞི་མ་གྲུབ་པ་ནི། ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་ཡོད་དེ་ཡོན་ཏན་རྣེན[8]པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན། ནམ་མཁའ་མེད་པར་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྦྱོས་ནས་གཞི་མ་གྲུབ་པའོ།།

མ་དེས་པ་ལ་བྱ་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འཇུག་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པར་འཇུག་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འཇུག་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པར་འཇུག་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་རེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྱལ་བའོ།།

དཔེ་ནི། ༡ ཐུན་མོང་བ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་མི་རྟག་གི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་གཞལ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་རྟགས་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དམ་གཞལ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་རྟགས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་སྒྲ་རྟག་པ་ཉིད་བྱ་དོགས་པས་སོ།།ཁ།ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ནི། དཔེར་

8 བརྟེན།པེ་ཅིང་།སྣར་ཕར་།

ན་སྒྲ་རྣ་སྟེ་མ་ཤན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། རྣ་མི་རྣ་ཕྱོགས་དག་ལ་རྣ་མི་རྣ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་འདིས་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་རོ།།མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འཇུག་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པར་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་བརྟག་མ་ཐག་ཏু་ཐུང་བ་ན་མི་ཡིན་ཏེ་མི་རྣ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བརྟག་མ་ཐག་ཏু་འཐུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་མཐུན་ཕྱོགས་གློ་ཀ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྣ་པ་དེ་ཉིད་ནི་གློ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་དོ། །བརྟག་མ་ཐག་ཏু་འཐུང་བ་མ་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཀཏ་ཅིག་ཁྱབ་པར་ཡོད་ལ་གློ་ཀ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཐུན་ཆོས་བྱས་ན་མ་དེས་པ་སྟེ།མི་རྣ་པ་ཉིད་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་བརྟག་མ་ཐག་ཏু་འཐུང་བ་ཉིད་དམ། མི་རྣ་པ་ནི་གློ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་བརྟག་མ་ཐག་ཏু་འཐུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏু་དོགས་པས་སོ།།ཡང་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀཏ་ཅིག་ལ་འཇུག་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པར་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་བརྟག་མ་ཐག་ཏু་ཐུང་བར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྣ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བརྗོད་པའི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བརྟག་ཏু་ཐུང་བ་འདི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རྣ་པ་ཉིད་ཁྱབ་པར་ཡོད་ལ་གློ་ཀ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀཏ་ཅིག་གློ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཀཏ་ཅིག་ལ་མེད་པས་དེ་ཡང་ཐལ་བཞིན་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ།།ཀཏ་ཅིས་ཀའི་ཕྱོགས་རྣ་ལ[9]འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་རྣ་ཕྱོ་ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་རྣ་ཕར་སྒྲུབ་པ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་དང་རྡུལ་ཕྲན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀཏ་ཅིས་ཕོགས་པ་མེད་པ་དེ[10]ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་ལ་རྡུལ་ཕྲན་ལ་མི་འཇུག་གོ །མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱམ་པ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་དབེ་མཐུན་པར་བྱས་པ་དེ་ཐང་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ།།ཅ།ཐག་ལ

9 རྣ་རར་ལ།ཕེ་ཁ།

10-ནི། ཕེ་ཁ།། ཐུར་ཕར།

བ་ལ་མི་འཕྲལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། སྒྲ་སྒྲུབ་པ་དེ་རྟག་སྟེ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ སྒྲ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

འགལ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་ཅོ་ཐོ་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཚོས་ཅན་རང་ལྡོག་དང་འགལ་བའི་ གཏན་ཚིགས་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་འཕྲལ་པ་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སོ།།

༢ འདིར་ཚོས་ཀྱི་ཅོ་ཐོ་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་རྟག་པ་ ཡིན་ཏེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་བཙལ་མ་ཐག་ཏུ་འཆྱོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་ གཏན་ཚིགས་འདི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།༣།ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་ པར་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི། དཔེར་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་ཤིད་བས་གས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་ ན། གཏན་ཚིགས་འདིས་མིག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའམ། གཞན་ དུ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འགལ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདུས་ཤིད་བས་གས་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་གྱི་[11]ཟོ་ངས་ཐོབ་པའི་ ཕྱིར་ཏོ།།༤།ཚོས་ཅན་གྱི་ཅོ་ཐོ་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི། དཔེར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ ནི་ཟས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཟས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བཏུ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་ན། གཏན་ཚིགས་འདི་ཟས་མ་ཡིན་པ་ ཟླུ་བ་པར་བྱེད་པར་མ། གཞན་དུ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ[12]ཟླུ་བ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏོ།།༥།ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་འགལ་བའི་གཏན་ ཚིགས་ནི། དཔེར་ན་ལྟར་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་བཟླུ་བ་བྱེད་ཚོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ ཟླུ་བ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་འདི་དང་འགལ་བའི་ཟླུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ མ་ཡིན་པར་ཟླུ་བ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟས་ལ་སོགས་པ་འགོ་ཁ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་ ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

11 ཕྱིས། བོ་ཥིང་། ལྟར་ཐང་།
12 -པ། བོ་ཥིང་། ལྟར་ཐང་།

དགེ་ལྡན་སྒྲུབ་བཤད་པ།

དཔེ་ནི་དཔེ་ལྡན་སྒྲུབ་བརྟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ལྡན་སྒྲུབ་ལའང་ལྡ་ཡོད་དེ། རྒྱུབ་བྱེད་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དང་།[13] གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ཐུར་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ཡོད་ཀ་ཡྱོར་བའོ། །ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལྡན་སྒྲུབ་ལ་ཡང་ལྡ་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་ལྷོག་པ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལྷོག་པ་མ་བསྟན་པ་དང་། ལྷོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ཡོད་ཀ་ཡྱོར་བའོ།།

། རྒྱུབ་བྱེད་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་ཐུ་ཀ་ལྟེ་ཥོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཥོག་པ་མེད་པ་དེ་[14]རྟག་པར་མཐོང་ལྟེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་རྒྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཥོག་པ་མེད་པ་[15]མ་གྲུབ་པ་ལྟེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཥོག་པ་[16]ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་ཚོར་བ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་ན། རྒྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ཥོག་པ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་རྟག་པ་ཉིད་མེད་དེ། ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ལའང་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡོད་པ་དང་། མེད་པའོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་ན། ཡོད་པ་ལ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའོ། །གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་ན། ནམ་མཁའ་མེད་པར་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལྷོས་ནས་མེད་པ་ལ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའོ།།ཧ།མ་ཐུར་བ་ནི། དོན་དེ་ལ་དཔེ་ཐུར་བ་གཏན་མེད་པས་བྱམ་པ་ལ་ས་གས་པ་ལ་རྒྱུབ་བྱེད་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་གཉིས་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལྷོ་ནས་པ་སྟེ་དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཐུ་བའོ།།ཕྱིན་ཅི་ཡོད་ཀ་ཡྱོར་བ་ནི། གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས་མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དེ་རྣམས་ནི་མཐུན་པའི་ལྷར་ལྡོ་ཡོད།།

13 རྒྱུབ་བྱ་དང་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། པེ་ཅིང་།
14 ཨ་དཔེར། སྟེ། ཞེས་ལྷག་བཅས་ཐུང་ཡང་པེ་ལྟར་བཞིན་བཅོས།
15 -མེད་པ། པེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།
16 +མེད་པ། པེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལྟར་སྟོང་ནི། ༧ བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལྷོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་དཔེར་ན་མི་རྣག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཐུན་མཐོང་བ་མིན་ཏེ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་བཞིན་ནོ།།བ།རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྣག་པ་ཉིད་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་རྣག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་དེའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་པ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་གཞན་ཀྱི་ལས་བཞིན་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱ་ལྷོག་པ་ལ[17]སྒྲུབ་བྱེད་མི་ལྷོག་པ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཀ།གཉིས་ཀ་ལྷོག་པ་མེད་པ[18]ནི། ཡོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལྷོས་ནས་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་ན། ནམ་མཁའ་ཀྱི་རྣག་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་པ་མེད་པ་ཉིད་མི་ལྷོག་པ་སྟེ་ཞེས་ནམ་མཁའ་རྣག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཡ།ལྷོག་པ་མ་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་ན། མི་རྣག་པ་མཐོང་བ་ཉིད་དང་། ཐོག་པ་བཅས་སྤ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།ལ།ལྷོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ[19]ནི། ཐོག་པ་བཅས་ཐམས་ཅད་མི་རྣག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། ཀཏྟ་ཚིགས་དང་། དཔེར་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ།སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡ་ མངོན་གྱམ་དང་རྟེས་དཔག་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྟོང་བཤད་པ།

དེས་ན[20]བང་གིས་མངོན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་གྱམ་དང་། རྟེས་གྱ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཀཉིས་ཁོ་ནར་རིག་པར་བྱའོ། །འདིར་མངོན་གྱམ་ཚད་མ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ།[21] ཀཏྟཱས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་སོ་སོར་མངོན་གྱུར་མཐོང་བས་མངོན་གྱམ་ཚད་མར་བརྗོད་དོ། །རྟེས་གྱ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ནི་རྟགས་རྣམས་ལ་ལྷོས་ནས་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ།

17 བསྒྲུབ་བྱའི་ལྷོག་པ་ལས། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང་།
18 -མོད་པ། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང་།
19 +བཞིན། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང་།
20 དེ་ནས། པེ་ཅིན། སྣར་ཐང་།
21 ཝེཀས་སྦྱར་ལས་བསྒྲུར་བའི་ནང་། དེ་ལ་མངོན་གྱམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཞེས་བྱུང་ལ། འདིར་མངོན་གྱམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་མཁོས་གྱ་བཀོད་པ་ནི། ཐལ་ཆེར་མ་ཕྱིའི་རྒྱ་ནག་གི་དཔེ་ལ་ལྟར་ཙོར་བཤམ། བཙན་པ་ལྷོན་གཞོན་ཀྱིས་བསྟན་པ་གང་ཟུར་ཞིག་ཏུ་བྱ་དགོས་ཏེ། མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་གྱུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐུར་དུ་ཆོས་ཀྱིས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཐག་ཡུལ་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་ཚད་མ་པ་ལ་ཡོངས་གྱ་ཐུགས་པ་ལྟར་ལགས།

གཏན་ཚིགས་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཐུར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེ་དག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ངོན་རྟགས་དཔོག་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པའི་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།མེ་ཡོད[22]ཤེས་པའམ་མི་རྟག་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་བརྗོད་དོ། །ཚད་མ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཚད་མའམ་ཡིན་ནོ།།

རྟོག་པར་ཤེས་པའམ་མངོན་མཐོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རོ། ।ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི[23]བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་ལྟེས་པ་དེ་མངོན་གྱུར་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་ལ་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། ।གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལྟ་ཅིར་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་དོན་ལྟ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལྟེས་དཔག་ཚད་མའི་ལྟར་སྣང་ངེ། ཐུར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བཟུང་ནས་དོན་ལྟ་བར་ལྟ་ཅིར་ལ་ལས་ལྟེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ལྟར་སྣང་ངེ། ཡང་དག་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།[24]

ཇ ས্ত্ব'འབྲེལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་བཤད་པ།

དེ་ནས་གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡོའི་ཐུན་རྣམས་ཡང་དག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤུན་འབྲེལ་ཡང་དག་པའོ། ।སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ཉིད་དང་।བསྒྲུབ་བྱའི་ཐུན་ཉིད་དང་། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། མ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་། འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དཔེ་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསལ་བར[25]བསྟན་ཏེ། ཕྱིར་རྒོལ་ཀྱི་འདྲི་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པས་ཤུན་འབྲེལ་ཡང་དག་གོ།

གལ་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་རྣམས་གསལ་བར་མི་བརྗོད་པའམ། ཐུན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤུན་འབྲེལ་ལྟར་སྣང་ངེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡན་ལག་ཚང་བ་ལ་མ་ཚང་བར་བརྗོད་པ་ཉིད་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཐུན་མེད་པ་ལ་ཐུན་ཅན་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པ་ལ་

22 མེད་ཡོད། བེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།
23 ཀྱིས། བེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།
24 མ་དབེན། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।ཞེས་ཡོད་མོད་བེ་ལྟར་བཞིན་དགག་ལྷུ་བལྟན།
25 བསལ་བར། བེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

དབེ་བྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་འགས་པ་ལ་མ་འགས་པར་བརྗོད་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་མ་འཁགས་བ་ལ་འཁགས་བར་བརྗོད་པ་དང་། དབེ་གྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་དབེ་གྱོན་ཅན་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དང་། འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་གྱན་འཏྲིན་ལྟར་སྣང་ངོ་། །དེ་དག་གཞན་གྱི་བྱབ་མཐའ་ལ་གྱོན་རྣམས་གསལ་བར་བསྟན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་གྱོན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ། །དོན་འདི་རེ་ཞིག་གཞག་གོ།

ཚིག་དོན་ཙུར་ཟད་བཤད་པ་འདི། །ཐོག་མར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཡིན།།

དེ་དག་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ཡང་། །མཆོག་གི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ།།

ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིག་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོམ་དབྱེར་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

རྒྱ་གར་ལས་རྒྱའི་ཤོ་ཌ་བ་ཐང་ས་ཙང་གིས་བསྒྱུར་ཅིང་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྒྱའི་དགེ་བཤེས་ས་ཁྱང་ཏྲས་དང་། བོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐྱོན་གཞོན་ཀྱིས་བོད་ཕྱོད་བསྒྱུར་ཞིང་། ཕྱི་ས་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ

དམིགས་པ་བརྒྱ་པའི་སྒོ་བཅད།[1]

༡ དམིགས་རྒྱུན་ཕྱི་དོན་འགོག་ཚུལ། (སྒྲོག ༡-༥)

ཀ ཐུན་དགག་པ། (སྒྲོག ༡-༣)

ཀ) རྩལ་ལྡན་བདག་ཉིད་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ།

ཁ) བགས་པ་གཉིས་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ།

ག) དེ་དག་གི་མཐུག་བསྡུ་བ།

ཁ ཕྱི་ཟག་ཏུ་དགག་པ། (སྒྲོག ९-५)

ཀ) རྩལ་ལྡན་བདག་ཏུ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་དགག་པ།

ཁ) འདོད་པ་བཟློག་པ།

ག) དེ་མི་འཐད་པར་དགག་པ།

ཅ) རྩལ་ལྡན་ཏུ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་དགག་པའི་བསྡུས་དོན།

ག དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ།

༢ དམིགས་རྒྱུན་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ། (སྒྲོག ༦-༩)

ཀ དམིགས་རྒྱུན་དུས་མཉམ་པའི་ཐུགས་དགོངས་པ། (སྒྲོག ༦-ཆཀ)

ཀ) ཐུགས་ལ་མས་འདོད་ཚུལ།

ཁ) དེ་ལ་རྟོད་པ་ལྷན་པ།

ག ལྷོན་དབོན་ཀྱི་ནང་ཕྱག་རྒོད་པ། (སྒྲོག ཆག-༩)

ཀ) ནང་ཕྱག་རྒོད་པ་དངོས།

ཁ) དེ་ལ་རྟོད་པ་ལྷན་པ།

ག) རྣམ་ཤེས་རྒྱས་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་བཤད་པ།

ཅ) དེ་དག་གི་མཐུ་བསྡུ་བ།

---

1 འདིར་དམིགས་བརྒྱ་གི་ཀཱུ་ཏི་ས་བཅད་རྣམས་ནི། བསྟན་དར་ལྡ་ར་མས་པའི་འཕེལ་པ་«ཆུ་ཏི་ལྷོར་མཛོས»ཆུ་ལྡན་པ་ལས་བཀོད་ཅིང་། རྩལ་ལྡན་ཕྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་དགག་པ་ཡི་ནང་ཏུ་ཐུབ་པའི་ཚུལ། ཞེས་ཡོད་པ་འདིར་བཀྲམ་ཡོད།

༦ དམིགས་པ་བརྒྱ་པ།

𑓞𑓞 །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཤ་ཁཱ་བ་ཀ་པ་རྟཱིཏི། བོད་སྐད་དུ། དམིགས་པ་བརྒྱ་པ།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

𑓠 དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུ། །ཐུ་རབ་རྡུལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི།།
དེར་མི་སྣང་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ནི། །རྡུལ་ཐན་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན།།

𑓡 གང་ལྟར་སྣང་དེ་དེ་ལས་མིན། །རྣམ་གྲངས་མེད་ཕྱིར་བླ་གཞིས་བཞིན།།
དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གཞིས་ཀ་ཡང་། །བློ་ཡི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ངོ།།

𑓢 ཁ་ཅིག་འདུས་པའི་རྣམ་པ་དག སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པར་བྱེད།།
རྡུལ་ཐན་རྣམ་པ་རྣམ་རིག་གི། དོན་མེད་སྒ་ཉིད་ལ་སོགས་བཞིན།།

𑓣 དེ་དག་ལྟར་ན་བྱམ་པ་དང་། །ཁམ་ལོང་སོགས་ཀློ་མཚན་པར་འགྱུར།།
གལ་ཏེ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བས་དབྱེ། །དེ་ནི་རྡུལ་ཐན་རྣམ་ཡོད་ལ།།

𑓤 མེད་དེ[2]ཚད་དབྱེ་མེད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་དེ་རྣམ་མེད་ལ་ཡོད།།
རྡུལ་ཐན་ཡོངས་སུ་བསལ་ན་ནི།[3]།དེར་སྣང་ཀེས་པ་ཉམས་འགྱུར་ཞེང་།།

𑓥 ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་དེར།།[4]
དོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ།།

𑓦 གཅིག་ཆའང་མི་འཐུལ་ཕྱིར་ན་རྒྱུ། །ཆུས་པ་འཇོག་ཕྱིར་རིམ་ཀྱིས[5]ཡིན།།
ཕྱན་ཅིག་བྱེད་དབང་ཆུས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོའང་ཡིན།།

---

2 དེ་མེད། བོ་ཅོད། སྣར་ཐང།
3 གསལ་བ་ནི། བོ་ཅོད། སྣར་ཐང།
4 གང་ཡིན་དེ། བོ་ཅོད། སྣར་ཐང། གང་ཡིན་ཏེ། བསྟན་དར་ལྷ་རམས་འགྲེལ་པ།
5 རིམ་ཀྱི། བོ་ཅོད། སྣར་ཐང།

དེ་འདང་རྟམ་རིག་ལ་མི་འཁལ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ཀྱི་བོ་བོ་དང་།།
ཆུས་པ་ལན་ཚན་རྒྱ་ཅན་དང་། །ཐོགས་མེད་ཏུས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན།།
དམིགས་པ་བརྟགས་པ་སྨོན་དཔོན་ཐུགས་ཀྱི་བླང་བོས་མཛད་པ་རྣོ་གས་ས།། །།

། དམིགས་པ་བརྟག་པའི་འགྲེལ་པ།

།རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཡུ་ལོ་བ་ཏ་པ་ནྟི་ཏྲི་ཏི་ཏྲི། བོད་སྐད་དུ། དམིགས་པ་བརྟག་
པའི་འགྲེལ་པ། ས་བས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

། དམིགས་རྒྱུན་ལྟ་དོན་འགོག་ཚུལ།

གཅ ལྟེར་དགག་པ། ། དུལ་ལ་ཐ་བར་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ།

གང་དག་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ལྟེ་རོལ་ཀྱི་དོན་ཡིན་
པར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ལྟེར་རྡུལ་ཐ་བར་དག་ཡིན་པའམ། དེར་
སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ལྟེར་དེ་འདུས་པ་ཡིན་པར་རྟོག་ཏུང་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག

། དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུ། །ཐ་བར་རྡུལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི།།

དེར་མི་སྣང་ལྟེར་དེ་ཡུལ་ནི། །རྡུལ་ཐན་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན།།

ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པས་གང་གིས[1]རང་གི་ངོ་བོ་དེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་
རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་ལྟེར་རོ། །རྡུལ་ཐ་མོ་དག་ནི[2]དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟད་ཀྱང་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་རྡུལ་ཐ་མོ་དག་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

། ། རགས་པ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ།

འདུས་པ་ནི་དེར་ལྟེ་བ་ཏེ་ཡིན་དུ་ཟད་ཀྱང་། ། གང་ལྟར་ལྟེ་བ་དེ་ལས་
མིན། །དོན་གང་ཞིག་རང་ལྟེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་
པར་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཏེ་ཉིད་དུ་བศད་པས་ས། ।འདུས་པ་ནི་དེ་
ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་ཀྱ་མེད་ཕྱིར་ཟླ་གཏེས་བཞིན། ।དབང་པོ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་

1 མ་དཔེར། ཤེས་པས་གང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པར་འཛིན་པ། ཞེས་བྱྱང་ཡང་། པེ་ལྟར་ཀུན་ཏུས་ཀྱ། ཀང་ཀིས། ཞེས་པ་མེད་པས་བརྟག དཔལ་ལྟའི་འཁྲོལ་པ་ལྟར་ན། (ཀྱོག ९৶৭) ཡུལ་ནི་གང་ཞིས་རང་
ཀིས་ངོ་བོ་ངེས་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བར་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དགོས་སྐྱམ།

2 མ་དཔེར། དག་ཀི་ནི། ཞེས་ཐྱྱང་ཡང་། པེ་ལྟར་བཞིན་བཅོས།

བླུ་བ་གཉིས་མཐོང་བ་ནི་དེར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས[3]རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་པ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ) དེ་དག་གི་མཐུག་བསྡུ་བ།

<u>དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གཉིས་ཀར་ཡང་། །བློ་ཡི[4]ཡུལ་དུ་མི་རུང་རོ་།</u> །ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་དང་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ ཕྱི་ཟག་ཏུ་དགག་པ།

ཀ) རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྣམ་པའི་དཔྱི་བ་དགག་པ། ཀ)འདོད་པ་བཟློག་པ།

འདི་ལ་ནི། ཀ <u>ཁ་ཅིག་འདུས་པའི་རྣམ་པ་དག[5]།སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པར་ཏེ་ད། །</u>དོན་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་གྱམ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །རྡུལ་ཕྲ་བབ་རྣམས་ལ་ཡང་འདུས་པར་སྣང་བའི་ཕྱེད་པའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཡོད་དོ།[6]།<u>རྡུལ་ཕྲན་རྣམ་པར་རྣམ་རིག་གི། དོན་མིན་གྲུ་ཉིད་ལ་སོགས་བཞིན།</u> །ཇི་ལྟར་གྲ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་མིག་གི་བློའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་[7]འདྲའོ།།

ཁ) དེ་མི་འཐད་པར་དགག་པ།

<u>ཀདེ་དག་ལྟར་ན་བྱམ་པ་དང་། །ཁམ་ལོར་སོགས་བློ་མཚུངས་པར་འགྱུར། ཅྱམ་</u>

3 ཀྱི། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

4 བློ་ཡིས། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་། ཏུས་ལྟས་ཀྱང་། (ཞོག ཅ།ལ) ཆོགས་ཏུང་འདི་གཉིས་ཕྱོགས་ཀཉིས་ཀ་བཀག་པའི་མཐུག་བསྡུར་སྦྱར།

5 ཏུལ་ལྟའི་འགྲེལ་པར། (ཞོག ཅ།ཤ) འདོད་ཚུལ་འདི་ཕྱོགས་ཀུན་པར་མཐང་ཅིང་། "པ་ཁོལ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་རྡུལ་ལ་པར་འདུས་པའི་རྣམ་པ་དག་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་འདོད་དོ།།"ཞེས་གསུངས།

6 མ་དབེན། རྒྱ་ཡོད་དོ། ।ཞེས་ཐུང་ཡང་། པེ་ལྷར་དུ་ཐུང་བ་དུལ་ལྟའི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་བཅོས།

7 -དེ་དང་། པེ་ཅིང་། ལྷར་ཐང་།

པ་དང་ཁམ་ཚར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ཕྱི་མོ་རྣམས་ལ་ནི་མང་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བས་དབྱེ། །གལ་ཏེ་འདི་སྐྱེས་ཏུ་མཐོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་གང་གིས་ནི[8]བློ་འི་ཁྱད་པར་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་སྐྱེས་ཏུ་སེམས་ན། ཁྱད་པར་འདི་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི། དེ་ནི་རྒྱལ་ཕྱན་ཚས་ཡོད་ལ།།ཡ།།མེད་དེ་ཚད་དབྱེ་མེད་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་ཕྱ་བབ་རྣམས་ནི་ཚས་གཞན་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱུམ་པོ་ལ་ནི་དབྱེ་བ་མེད་དོ།།

ཀ) རྒྱལ་ཕྱ་བབ་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་དགག་པའི་བསྟན་དོན།

དེ་ཕྱིར་དེ་ཚས་མེད་ལ་ཡོད། །རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཀྱན་ཙོ་བ་ཏུ་ཡོད་པ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་མོ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀྱན་ཙོ་བ་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱལ་ཕྱན་ཡོངས་གྱ་བསལ་ན་ནི། །དེར་སྣང་ཤེས་པ་ཉམས་འགྱུར་ཕྱིར། །ཚས་ཀྱ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་འབྲེལ་པ་ཅན་བསལ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་བར་གྱི་བློ་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དབང་པོའི་བློ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་པར་འཐད་དོ།།

ཁ དམིགས་རྫོན་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྒྲུབ་པ།

གདམིགས་རྫོན་ཏུས་མཉམ་པའི་ཕྱོགས་དགོད་པ། ཀ) ཕྱོགས་ལྔ་མས་འདོད་ཚུལ།

ཅ ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི།[9]ཕྱི་རོལ་ལྔར་སྣང་གང་ཡིན་དེ།[10]དོན་ཡིན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་ཏུ་ཕྱི་རོལ་ལྔ་བྱར་སྣང་བ་ནང་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པའི་རྫོན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །དེ་རྫོན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅི་དོན་ཏུ་སྣང་བ་བར། དེ་ལས་ཐུན་པ་ཡིན་པས། ཚོས་ཉིད་ཀཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ནང་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པའི་རྫོན་ཡིན་ནོ།།

---

8 གང་གིས་ན། པེ་ཙིར། སྣར་ཐང་།

9 ཏུལ་ལྡའི་འགྲེལ་པར། ཤེས་ཏྭ་ནང་གི་ངོ་བོ་ཅི། ། ཞེས་ཐུང་།

10 ཐ་ཏེགས་ཀ་ཚ་ཆོག་ལ། གང་ཡིན་དེར། ཞེས་དང་། པེ་སྣའི་ཀ་ཚ་ཆོག་ལ། དེ། ཞེས་དང་། སྣར་ཐང་བར་འགྲེལ་ཏ། ཏེ། ཞེས་ཐུང་།

དེ) ལེ་ལས་རྒྱུད་པ་ལྟར་བ།

རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་ནི་རག་ལ།[11]དེའི་ཐོག་གས་གཅིག་པོ་ལྟན་ཅིག་རྒྱས་པ་དེ་གོ་ཇི་ལྟར་རྒྱུན་ཡིན་ཞེ་ན། ། ཀཅིག་ནཱ་ཌ་མི་འཁྱལ་ཕྱིར་ན་རྒྱུན། །ལྟན་ཅིག་པར་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་འཁྱལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་རྒྱུ་བའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་གི་[12]དེ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ན་རྒྱུ་དང་ལྟན་པ་[13]རིམ་ཀྱིས་རྒྱུ་བ་དག་གི་ཡང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་སྣང་བ།།

ཁ ས্ত্ত্ব་བདོན་ཀྱི་རང་ལུགས་དགོད་པ།

ཀ) རང་ལུགས་དགོད་པ་དངོས།

ཡང་ན། རྒྱས་པ་འཇོག་ཕྱིར་རིམ་ཀྱིས་ཡིན། །རིམ་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་སྣང་བས[14]དེ་ནི་རང་སྣང་བ་དང་མཐུན་པའི་འཐས་བྱ་རྒྱུ་པར་བྱེད་པར[15]རྒྱས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ཅན་བྱེད་པས་མི་འཁལ་ལོ།།

ཁ) དེ་ལས་རྒྱུད་པ་ལྟར་བ།

གལ་ཏེ་འོ་ན་ནི་ནང་གི་གཟུགས་ཁོ་ན་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་དེ་དང་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུ་ཞེ་ན། ལྟན་ཅིག་བྱེད་དབང་རྒྱས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོའང་ཡིན། །དབང་པོ་ནི་ནང་གི་འཐས་བྱ་ལས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོས་སུ་དཔག་གི་འཁྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

ཀ) རྣམ་ཤེས་རྒྱས་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་བཤད་པ།

ཀ དེ་ཡང་རྣམ་རིག་ལ་མི་འཁག་ལ། །རྒྱས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་ཀྱང་

11 རིག་ནི། ཞེས་པ་ལྟར་ཀཉིས་སུ་བྱུང་བ་ཡིག་ཆོར་ཏེ། རག་ལ་སྟེ་ཡིན་དུ་ཚུག་ན་ཞེས་པའི་ངོ་ཡིན།

12 -ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་གི་ བོ་ཅིང་། ལྟར་ཕྱར། འདི་ལྟར་གཏན་ཚིགས་པ་དག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་གི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་ལྟན་པའི་རིམ་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་གོ་བའི་བར་མཚོན་པ།

13 པེ་ལྟར་གཉིས་སུ། དེ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ན་རྒྱུ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་དུ། དེ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ན་རྒྱུ་དང་རྒྱ་འཐས་དང་། ཞེས་བྱུང་།

14 ལྟར་བ། པེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

15 བྱེད་པའི། པེ་ཅིང་། ལྟར་ཐང་།

ཏང་། བསྟན་དུ་མེད་པའི་རང་གི་བོ་བོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་རྩད་སྟེ། འཐས་ཏ་སྒྲོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ།།

९) དེ་དག་གི་མཐུག་བསྡུ་བ།

<u>དེ་ལྟར་ཡུལ་ཀྱི་བོ་བོ་དང་། །ཆུས་པ་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཅན་དང་། །ཐོག་མ་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན།</u> །མིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆུས་པ་དང་། ནང་གི་ཀཏྭགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དུ་སྣང་བ་དམིགས་ཀྱིས་མ་བསྟན་པ་སྒྲུབ་བོ།[16]འདི་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་ཏེ།[17]རེས་འགའ་ནི་ཆུས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་[18]འཐུབ་ལ། རེས་འགའ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ལ་ཆུས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་[19]དེ་གཉིས་གཞན་ཉིད་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཅི་འགར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ནང་གི་དམིགས་པ་མི་ཚེས་ཉིད་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཉིད་དུ་འཐད་དོ།།[20]

དམིགས་པ་བརྟགས་པའི་འཕྲིལ་པ་སྒོམ་དབོན་ཐུགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པའོ།།[21] །།

16 མ་ཕྱི་བ་སྒྲོའོ། །གེ་ཙིང་། སྣར་ཕང་། དུལ་ལྟའི་འཕྲིལ་པ།

17 མ་ཡིན་ཏེ། གེ་ཙིང་། སྣར་ཕང་།

18 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཀྱིར་རྣམ་པ་རེ། གེ་ཙིང་། སྣར་ཕང་།

19 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། གེ་ཙིང་། སྣར་ཕང་།

20 མ་དབེན། ཡུལ་དུ་མཐོང་བ། །ཞེས་བྱུང་མོད། གེ་སྣར་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་བཅོས།

21 དམིགས་བརྟགས་ཆ་འཕྲིལ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བྱང་མ་བྱུང་མོད། བཀྲིན་ཚོས་འཐུང་དུ་དཔལ་བཟང་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བར་ཀསྱདས།

དཔྱད་གཞི་འགྲེལ།

སྒོ་བ་དབོན་ཐོག་སྒང་གི་གཞུང་།

༡ «ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།»

༡ཀ ཞ་མ་སེང་རྒྱལ་གྱི་འགྱུར། ཐེ་དགེ ༩༦༣ ཚད་མ། ཅེ། བསྟན་འགྱུར་དཀར་བསྡུར་མ། དེབ། ᲫᲐ

༡ཁ དད་པའི་ཕེས་རབ་ཀྱི་འགྱུར། པེ་ཅིང། ५७५७ ཚད་མ། ངེ། དང། བསྟན་འགྱུར་དཀར་བསྡུར་མ། དེབ། ᲫᲐ

༢ «ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པ།»

༡ཀ ཞ་མ་སེང་རྒྱལ་གྱི་འགྱུར། ཐེ་དགེ ༩༦༩ ཚད་མ། ཅེ། བསྟན་འགྱུར་དཀར་བསྡུར་མ། དེབ། ᲫᲐ

༡ཁ དད་པའི་ཕེས་རབ་ཀྱི་འགྱུར། པེ་ཅིང། ५७५Წ ཚད་མ། ངེ། དང། བསྟན་འགྱུར་དཀར་བསྡུར་མ། དེབ། ᲫᲐ དཀའ་ལྡན་གསེར་ཁྲིས་སྲུ་ཀུས་པ་མི་དབང་བསོད་ནམས་སྒོ་བས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཁྱབ་འོག་དཔར་ཏ་བསྐྱན་པའི་བསྟན་འགྱུར། (ཆང་བསྟན་བོད་ཀྱི་ཤེས་གནས་ཁང། TBRC W23702)

Ძ «གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ཡོ་གཏན་ལ་དཔད་པ།» ཐེ་དགེ ९Ძ०Ხ ཚད་མ། ཅེ། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ᲫᲐ

९ «ཚད་མ་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོ» པེ་ཅིང། ५Წ०Ჯ ཚད་མ། ཅེ། བསྟན་འགྱུར་དཀར་བསྡུར་མ། དེབ། ᲫᲐ

९ «ཚད་མ་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ།» ཐེ་དགེ ९Ძ०१ ཚད་མ། ཅེ། བསྟན་འགྱུར་དཀར་བསྡུར་མ། དེབ། ᲫᲐ

५«དམིགས་པ་བརྟག་པ།» ཐེ་དགེ ९Ძ०५ ཚད་མ། ཅེ། བསྟན་འགྱུར་དཀར་བསྡུར་མ། དེབ། ᲫᲐ

Ხ «དམིགས་པ་བརྟག་པའི་འགྲེལ་པ།» ཐེ་དགེ ९Ძ०Ხ ཚད་མ། ཅེ། བསྟན་འགྱུར་དཀར་བསྡུར་མ། དེབ། ᲫᲐ

Ჯ «ཏུས་གསུམ་བརྟག་པ།» ཐེ་དགེ ९Ძ०Ჯ ཚད་མ། ཅེ། བསྟན་འགྱུར་དཀར་བསྡུར་མ། དེབ། ᲫᲐ

གཞུང་གཙན།

ཀ་མ་ལ་ཀྱི་ལ། (དུས་རབས་བརྒྱད་པ།) «དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་འཕྲེལ་པ།» ཐུ་དོན་བརྟག་པའི་ལེའུ། བསྟན་འགྱུར་དབེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༧

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། (༡༣༧༥-༡༩༣༧) «ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཏིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ།» དེབ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱ་ཁང་། ༡༥༥༠

བློ་བོ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ། (༡༩༩༠-༡༩༧༣) «ཚད་མ་རིགས་ཀྱིར་གྱི་འཕྲེལ་པ།» དེབ། ཀུང་ཁོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དབེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༥༧༧

དགེ་བ་རྒྱལ་མཚན། (༡༣༧༨-༡༩༦༣) «ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱན། » ས་སྐྱ་མཐོ་སྲོབ། རྩང་ཕ་ལྷུར། ༡༥༥༥

འགོས་ལོ་ཀཱུན་ཏོན་ཀྱ་དཔལ། (༡༣༥༣-༡༩༧༣) «དེབ་ཕེར་ལྷོན་པོ།» དེབ། ལྷོད་ཆ། སི་ཏྲོན་མི་རིགས་དབེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༥༧༩

རྒྱལ་དབང་བློ་ཐོས། (དུས་རབས་བརྒྱད་པ།) «ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འཕྲེལ་བཤད།» བསྟན་འགྱུར་དབེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༧ ཚད་མ། ཡེ།

རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། (༡༣༦༣-༡༩༣༣) «ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྣམ་བཤད་མཐར་འཛིན་གྱི་ཀུན་བ་འཛིན་མས་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ།» གསུང་འབུམ། རྒྱ་འབུམ་དཔར་མ། པོད། ང།

---------- «རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད།» གསུང་འབུམ། རྒྱ་འབུམ་དཔར་མ། པོད། ཚ དང་། དེབ། ལྷ་ཆ་མཐོ་སྲོབ་དགེ་ལྡན་ཕྱི་ལས་ཁང་། ༡༩མ༥

བཙོམ་ལྡན་རིག་པའི་བཤེ་ཡ་ཕྱི། (༡༦༦མ-༡༦༠༥) «ཚད་མ་ལྷ་བདུན་རྒྱན་གྱི་ཨ་ཀོ་ཏཱ»དེབ། ཀུང་ཁོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དབེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༦

དཔལ་ཚོས་ཀྱི་ཐགས་པ། (དུས་རབས་བདུན་པ།) «ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ།» བསྟན་འགྱུར་དབེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥མ ཚད་མ། ཅ། དང་། «དཔལ་ཚོས་ཀྱི་ཐགས་པའི་ཚད་མ་ལྷ་བདུན།» རྒྱ་གཞུང་གནད་ཆེ་བདམ་བསྒྲིགས། ཚད་མ། ཀ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁྱིམ་དགོན་ཁང་། ཕྱི་ལོ། ཀ༠མ༥

བསྟན་དར་ཕྱུ་རམས། (མ་ལ᲼ལ᲼ཁ᲼ས᲼) «ཕྱོགས་ཚོས་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཙོས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་མེ།» གསུང་འབུམ་དེབ། བོད་ཕྱོར་མི་རིགས་དབེ་སྐྲུན་ཁང་། ཕྱ་ས། ཀ༠༠༦

----------«དམིགས་བརྟག་གི་འཇུག་པ་རྒྱ་ཁྱེད་མཛོས།» གསུང་འབུམ་དེབ།

དྲལ་བ་ལྷ། (༦༩༥-༢༠༥) «དམིགས་པ་བརྟག་པའི་རྒྱ་ཆེར་འཇུག་ལ།» བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༦ ཚད་མ། ཞེ

བྱ་ལྷོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། (༡༦ཀ༠-༡༦༦ཉ) «ཆོས་འབྱུང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད།» ཀུན་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡ཀ་༢༢

སྨོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། (ཏུས་རབས་བཞི་པ།) ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢ཀ མངོན་པ། ཀ

---------- ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢ཀ མངོན་པ། ཀ

རྡེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། (༡༦༤༢-༡༩༡ཀ) «ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་བ།» སྒོང་ཚ། རྒྱ་འབྲུམ་དཔར་མའི་གསུང་འབུམ། པོད། ཚ

ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། (༡༡༢༦-༡༦༤༡) «ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ཀྱི་འཇུག་པ།» ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམ་ལྔའི་གསུང་འབུམ་དཔེར་བསྡུར་མ་ལས་ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་གསུང་འབུམ། པོད་གསུམ་པ། ཀུན་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༦༠༠ཆ

དེང་རབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ།

«རྒྱ་གར་ལྷ་ཀྱབ་སྒྲ་མཁོ་ཆོག་མངོན་རྒྱ།» པོད། ༡ ཤོག ༦༡༡ (*Encyclopedia of Indian Philosophies,* Vol. I, Part 1; Delhi: Motital Banarsidass, Third Revised edition, 1995.)

«རྒྱ་གར་ལྷ་ཀྱབ་སྒྲ་མཁོ་ཆོག་མངོན་རྒྱ།» པོད། ཅ (*Encyclopedia of Indian Philosophies,* Vol. IX; Delhi: Motilal Banarsidass, 2003)

ཐུང་རི་བ་ཐྭབ་བསྟན་ཕྱི་ཅན་པ། ཐོན་ཁྲིད་ངོ་ཐྲོད། «དཔལ་ཆོས་ཀྱི་ཁ་གས་པའི་ཚད་མ་ཐེ་བཏན།» རྒྱ་ཀཱུ་ཀ་ནད་ཆེ་བདམ་བཞི་ཀས། ཚད་མ། ༦ པོད་ཀྱི་ཀཱ་ཡ་ཀ་ལག་ཁྱེད་དཔྱད་ཁང་། ཐེ་ལི། ༦༠༡ཅ

---------- ཐོན་ཁྲིད་ངོ་ཐྲོད། «དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ཚད་མ་རིགས་པའི་ཀཱུ་ཀ་ཅེས་བཏུས།» པོད་ཀྱི་ཀཱ་ཡ་ཀ་ལག་ཁྱེད་ཁ་ཕྱོད་ཁང་། ཐེ་ལི། ༦༠ པོད་ཀྱི་ཀཱ་ཡ་ཀ་ལག་ཁྱེད་དཔྱད་ཁང་། ཐེ་ལི། ༦༠༠ཆ

མ་ས་ཀི་ཏ་ཧ་ཏྟེ་རི། «ཕྱོགས་གླང་གིས་མངོན་གྱུམ་འདོད་ཚུལ།» ༡༩༦༨ ལོར་དཔར་བཏབ། (Masaki Hattori, *Dignāga, On Perception*, Cambridge, MA: Harvard University Press, 1968)

ཟུ་ས་ཏི་ཏ་ཆི་ཀ་ཝ། «ཚད་མ་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་» ཨིན་རྒྱད་དུ་བསྒྲུར་བའི་ཕྱོན་གླེང། «རྒྱ་གར་ཕྱོ་བྱང་རིག་པའི་དུས་དེབ།» ༡༩མ༡ ཟོད། ༡ ཀོག ༡༡༡ (Musaki Tachikawa, “A Sixth Century Manual of Indian Logic,” *Journal of Indian Philosophy*, 1971; vol.1)

ཏྷོ་ན་ནན་ཏོ་ཏ་ཀ་ཡ་ད། ཁར་མན་ཏ་ཁོ་ནི། དམིགས་པ་བརྟག་པའི་འགྲེལ་པ་ཨིན་འགྱུར། «རྒྱ་གར་ཕྱོ་བྱང་རིག་པའི་དུས་དེབ།» ༡༩༨༢ ཟོད། ༡༠ ཀོག ༡༠༥ *(Fernando Tolla and Carmen Dragonetti,* “Dignāga’s Ālambanaparīkṣāvṛtti,” *Journal of Indian Philosophy*, 1982; vol.10.)

རི་ཆར་ཏ་ཧེ་ཡེས། «ཕྱོགས་གླང་གིས་མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ།» ༡༩༨༨ ལོར་དཔར་བཏབ། (Richard Hayes, *Dignāga’s Interpretation of Signs*, Boston: Kluwer Academic Publishers, 1988)

ཨེ་རྣེ་ཐ་ཡ་ཀ་ཏ་ཡ་ཀྱི་ས་བཟླ་ཁས་པ། «ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལེའུ་དང་པོ།» ཀ།།།ཅ ཏ་རྒྱར་ཕྱི་ལ། (Ernst Steinkellner, *Dignāga’s Pramāṇasammucaya, Chapter 1.* www.oeaw.ac.at/ias/Mat/dignaga-PS-1.pdf)

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྒྱུ། །རྣམ་ཀྱི་ལུ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཆུལ་དལ་འབབ་གླིང་། །ཚེག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དཀྱུ་གསུམ་གྱི། །ཏི་མ་ཡོངས་འཁྱོད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །དཔར་བ་བསྐྱན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་ཐོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡན་འགྲོ་བ་མ་ཕུས་པ། །དེས་ལེགས་ཅོར་བཅའ་ལའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཥཱི་ཀ །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྡུབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བཟློས་པའི་ཐུ་ཏྲོའི་ཕྱི་ཀ་ཐོག་ཏུ་ཅིར་པས་ཀང་ཁས་ཚོས་ལྡན་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཕྱབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ཅི་མིང་གི་ལྟག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉིས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཀ་རྒྱལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་ས་གོགས་ཀདུག་པའི་ཀོད་འཚེ་ཀྱ་རྒྱའི་ཐྲོན་བ་ཅི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་ས་གོགས་ཐོ་ཀན་ནས་ལྟ་བདོའི་རྒྱ་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརོལ་བ་འདི་དག་ལྟག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཀ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་ཏོ་སྣར་ཡང་ལྷར་བཞིན་ཀསོས་ཏེ་རྒྱ་ཀར་འཛཥགས་པའི་ཕྲོངས་འདིར་ཡང་ཕྱབ་པའི་བཞིད་དགོངས་ཏི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སྒ་འཕེལ་བ་དང། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཀླུ་ཀུ་ས་ཏེ་ཉིང་ཕུགས་ཐོ་ཀན་ནས་རྒྱས་པ་ས་གོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྱི་བཤད་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱན་དང་བསྐྱན་འགྱུར་གང་ལའང་ཕྱིར་ཚུ་པའི་དགེ་བཙོའི་ཐོག་ཏུ་ཀླུའི་དགེ་སློང་ཚོས་ཐུ་བ་དག་དབང་ཕྱོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་ཐུར་བའོ། །དགེའོ།། །།

རྒྱ་གཞུང་གནད་ཆེ་བདམ་བསྒྲིགས་པོད་ཕྲེང་ཞ་སྒྲིག་པ།
ཐུབ་བསྟན་སྒྲིན་པ།

པོད་འདིའི་ཞ་སྒྲིག་པ། ཐུབ་བསྟན་སྒྲིན་པ།
ཞ་སྒྲིག་ལས་རོགས་དང་དཔར་སྐྲུན་འགན་འཛིན། བློ་བཟང་ཚོས་དར།
དཔར་གཤི་སྒྲིག་རོགས། ཡ་མཚོག་སྒྲིན་པ་ཡར་འཕེལ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁྱིམ་དགོན་རྒྱ་ཁང་རྒྱ་མཚོ་དཔར་ཁང་དང་དཔེ་མཛོད།
དཔར་ཕྱིར་དང་པོ། སྒྲི་ལོ་ ༢༠༢༨ ཟླ་ལེར་བཏབ།

དགེ་དེན་བསྟན་ཡོན་ཁ་ཡུལ།
Gaden Shartse Library

Email: gasharlibrary@gmail.com